Het Vrije Volk
80ct

Zaterdag 7 mei 1983 39e jaargang no. 11012
HOOFDREDACTEUR HERMAN WIGBOLD
Witte de Withstraat 25, 3012 BL Rotterdam, tel. 010—14.74.00

WEER

Buien

Af en toe een bui, mogelijk onweer, ook af en toe zon. Het wordt nog koeler. Middagtemperatuur 18 graden, zondag minder. Matige zuidwestenwind. Zondag zon op 5.58, onder 21.15. Maan op 4.56, onder 15.55. Maandag zon op 5.56, onder 21.16. Maan op 5.12, onder 17.07.

PAGINA 5

METROPOOL

NA 37 JAAR TERUG IN DE EXAMENBANK

VOORPAGINA

METROPOOL

'EEN STAD IS ALS WIJN'

PAGINA 15

SPORT

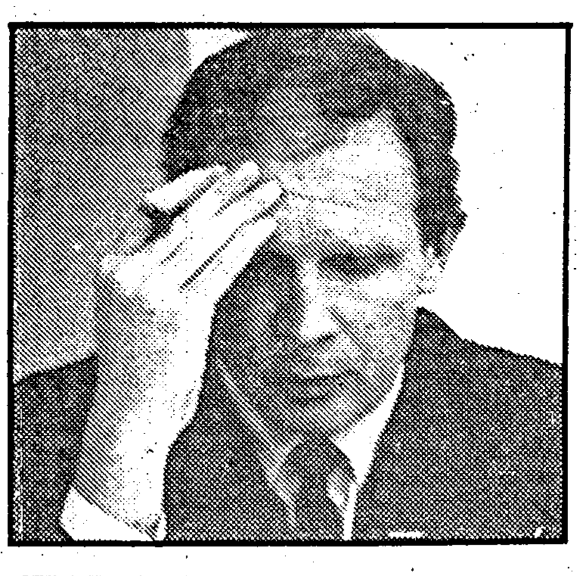

HANS KRAAY: 'IK VOEL ME NIET GEKLOPT'

VOORPAGINA

Vernietigend oordeel Duits onderzoek

Stern stopt met 'dagboeken' Hitler

(Van onze verslaggevers)

KOBLENZ — Het weekblad Der Stern stopt de publicatie van de vals gebleken dagboeken van Hitler. Ook het Nederlandse weekblad Nieuwe Revu heeft hiertoe besloten.

De periodieken doen dit nadat een onderzoek van het Westduitse ministerie van Binnenlandse Zaken uitwees dat het papier en de inkt en ook de koordjes van de zegels van de dagboeken stoffen bevatten die pas na 1955 uitgevonden zijn.

Het weekblad Stern had kunnen weten dat de dagboeken vals waren, zo is van officiële Duitse zijde gezegd, als het blad bereid was geweest het materiaal meteen officieel te laten onderzoeken. Het is niet eens een goede vervalsing, zegt het Bundesarchiv in Koblenz, dat samen met de federale recherche in een politie-laboratorium de dagboeken heeft onderzocht.

"Een grotesk oppervlakkige falsificatie," zo noemde de leider van het onderzoek de dagboeken gisteren onomwonden.

Der Stern: "We schamen ons tegenover onze lezers." Directeur Henri Nannen van het blad verklaarde gisteren dat Der Stern de bron van de dagboeken bekend zal maken. "Een vervalser kunnen we niet beschermen," zo werd eraan toegevoegd.

Voor de Nieuwe Revu ligt de zaak heel eenvoudig. "Nu Der Stern haar publicaties staakt omdat is aangetoond dat die dagboeken vervalsingen zijn, kan dus niemand meer van die publicaties gebruik maken," aldus Nieuwe Revu.

Het blad gaat nu een interview brengen met degene die de vervalsingen heeft vastgesteld en zal proberen om het aan Der Stern betaalde geld terug te krijgen.

Het Bundesarchiv heeft bij het onderzoek onder meer polyester draden in de omslagen van de dagboeken gevonden. Ook zijn zogenaamde echtheidsverklaringen van Hitlers vazallen Hess en Bormann met een schrijfmachine getikt die voor 1945 niet heeft bestaan.

(• Zie verder pagina 5)

Franse boycot Nieuw A'dam II

PARIJS — De doop van het nieuwste HAL-schip, de Nieuw Amsterdam II, wordt bedreigd door een boycot van Nederlandse schepen die gisteren door Franse Havenwerkers is uitgeroepen.

Prinses Margriet moet de plechtigheid volgende week op de werf in Saint Nazaire bij Nantes verrichten waarna het vaartuig naar Le havre zal varen. Maar die plaats is een van de havens waar de boycot geldt.

In vijf andere plaatsen hebben Nederlandse rederijen al hinder ondervonden van de actie, die is uitgeroepen door de vakbond CGT.

De aanleiding voor de moeilijkheden ligt in de Zuidfranse havenplaats Bayonne. Daar heeft de Nederlandse rederij Van Uden al een aantal jaren een zeer moderne privé-pier met automatische loskranen. Sinds twee jaar wordt daar actie tegengevoerd. De Franse havenwerkers voelen zich in hun werk bedreigd en beletten schepen daar af te meren.

Drie rederijen die wel van de pier gebruik willen maken hebben daarom een klacht tegen de CGT ingediend bij de rechter van Bayonne.

ietsen voor Nicaragua
oe mee aan de fietstochten op 12 mei. (40 km)
art tussen 10 en 11 bij Langepad 16
Spinozaweg 300. Deelname ƒ 2.50.
etsfeest van 1 tot 5 uur op Schouwgplein met fietsaktiviteiten, Ouwe , Jan en Alleman, Mariposo, Afoe nsi, Fame girls en popgroep Niette-

Steunt Nicaragua.
Giro 3580163
icaragua Komitee Nederland
an Speykstraat 21 Utrecht
o.v.v. Fietsen

Ontslag gaat straks via OR

NIJMEGEN — Ondernemingsraden krijgen grotere bevoegdheden bij individuele ontslagen. Ze moeten straks het gewestelijk arbeidsbureau adviseren over deze ontslagaanvragen.

Op die manier worden de arbeidsbureaus ontlast. Het is een van de maatregelen die het directoraat-generaal voor de arbeidsvoorzieningen, waaronder onder meer de gewestelijke arbeidsbureaus vallen, wil treffen. Dat moet om het werk toch nog redelijk uitgevoerd te krijgen als over twee jaar het aantal arbeidsplaatsen daar met 761 verminderd is.

Die verdwijning van banen is overigens een rechtstreeks gevolg van de door de regering genomen maatregelen betreffende de vermindering van het rijksoverheidspersoneel.

Naast de inschakeling van ondernemingsraden wil genoemde instantie de artikelen in het Burgerlijk Wetboek, die over individuele ontslagbescherming gaan, verbeterd zien. Als deze twee maatregelen zijn ingevoerd is de taak van arbeidsbureaus bij individuele ontslagen goeddeels afgebouwd.

Kleinste school sluit

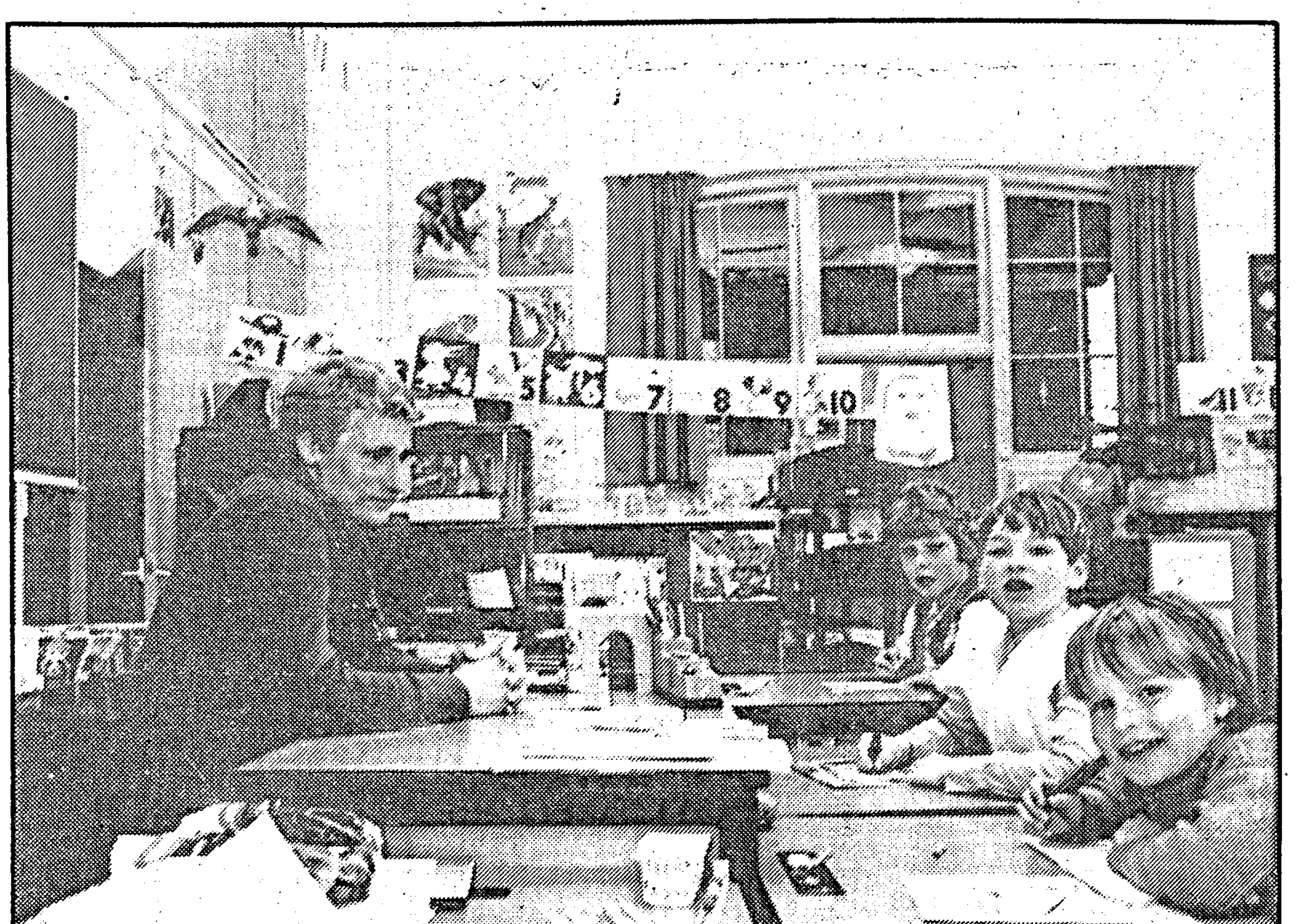

Het aller-allerkleinste schooltje van ons land in het Friese Nes bij Dokkum gaat dicht. Van de drie leerlingen vertrekken er twee, samen met schoolhoofd en enig onderwijzer J. S. Hof (30) naar elders. De negenjarige Arjen Dijkstra zou als enige leerling overblijven en voor de gemeenteraad wordt de school dan toch iets te klein. Arjen moet straks zestien kilometer fietsen naar Metslawie, waar dan de dichtstbijzijnde school is.
Toen "meester" Hof kwam, telde de school nog acht leerlingen. Dat was 3½ jaar geleden. Dat vond hij toen ideaal, geen "ordeproblemen".

Syrië wijst akkoord over Libanon af

DAMASCUS/JERUZALEM — Syrië heeft gisteren afwijzend gereageerd op de Israëlische beslissing in beginsel akkoord te gaan met het plan voor terugtrekking van zijn troepen uit Libanon. De kans dat het door tussenkomst van de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Shultz bereikte akkoord ook werkelijk zal worden uitgevoerd is daardoor klein.

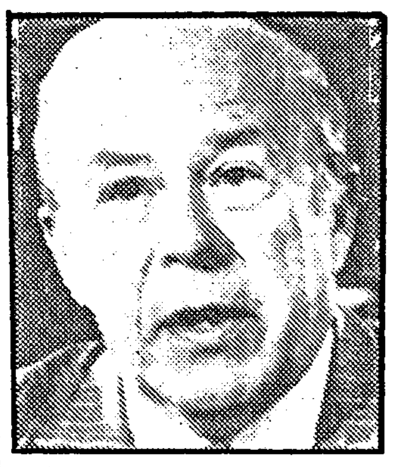

Minister Shultz: 'Mijlpaal'

Minister Shultz, die het bereikte beginselakkoord gisteren een "mijlpaal" noemde, zal in de Syrische hoofdstad Damascus besprekingen gaan voeren om er achter te komen of er beweging te brengen is in het standpunt van Syrië. Israël heeft verklaard dat het zijn troepen alleen zal terugtrekken als Syrië hetzelfde doet en ook de Palestijnse guerrillastrijders uit Libanon zullen weggaan.

Het Israëlische besluit om in beginsel akkoord te gaan met de voorstellen van Shultz viel gisteren na een zeven uur durende kabinetsvergadering. De regering-Begin gaf echter te kennen niet gelukkig te zijn met enkele aspecten van het plan en ook nog opheldering te willen over enkele politieke problemen.

Volgens het ontwerpakkoord moeten de Israëlische, Syrische en Palestijnse troepen Libanon binnen twee maanden verlaten. De Israëlische eis dat er een 45 kilometer brede veiligheidszone in het zuiden van Libanon komt is ingewilligd. De patrouilles zullen echter worden uitgevoerd door Libanese militairen. Ook Amerikaanse mariniers zullen bij de veiligheidsregelingen worden betrokken.

Verder is overeengekomen dat de dissidente Libanese majoor Haddad ondercommandant van een brigade in het zuiden van Libanon zal worden. De positie van Haddad heeft lang een struikelblok gevormd bij de onderhandelingen.

De Amerikaanse president Reagan heeft premier Begin gisteren telefonisch geprezen voor zijn onderhandelingsbereidheid. In Libanon werd aanzienlijk behoedzamer gereageerd op het akkoord. Een hoge Libanese functionaris begroette het Israëlische besluit met "voorzichtige instemming". In Moskou is afwijzend gereageerd op de bereidverklaring van Israël. Volgens de Sovjet-Unie is de Israëlische instemming "volkomen vrijblijvend".

Gevechten

De Libanese regering heeft gisteravond wegens de „gevaarlijke en kritieke situatie" de Verenigde Staten en Syrië gevraagd tussen beide te komen bij de beschietingen door milities in en om Beiroet. Daarbij zouden al minstens 25 doden zijn gevallen. Het presidentiële paleis en de residentie van de Amerikaanse ambassadeur kwamen onder vuur te liggen.

Grote opwinding ontstond gisteren ook nadat Israëlische militairen bij de vakschool Jebel Amel in een vluchtelingenkamp bij Tyrus op weeskinderen geschoten hadden, waarbij er één werd gedood en zeven gewond. De jongeren, die de Israëli's met stenen zouden hebben bekogeld, waren 12 tot 17 jaar oud.

Zie verder pagina 5.

Boeren vechten tegen windmolens

(Van een onzer verslaggevers)

NAGELE — Boeren in de Noordoostpolder zijn bang voor een (proef-)windmolenpark. Ze vrezen dat hun rust en gezondheid eronder gaat lijden. Kunnen ze nu nog in de verstilde rust van het vlakke land hun werk doen, straks moeten ze aankijken tegen de draaiende wieken en moeten ze het suizen van de wind door de wieken aanhoren.

Ook de schaduwen van de molens en het blinken in de zon waardoor hun ogen last krijgen van hinderlijke schitteringen, kunnen de boeren hun gezondheid kosten. Om nog maar niet te spreken van het gevaar van afbreken van de wieken, aldus een der bewoners van wat wel eens het nieuwe land in Nederland genoemd wordt. En de boeren zullen ongetwijfeld last krijgen van hordes nieuwsgierigen die hun akkers vertrappen.

Al deze bezwaren werden gisteren naarvoren gebracht op een hoorzitting in Nagele waar de Nederlandse electriciteitsbedrijven het plan presenteerden om een proefwindmolenpark in de buurt te vestigen. Het gaat om een plan voor een park van 24 molens van 45 meter hoog.

Raas weg bij Post

ROTTERDAM — Peter Post is "niet echt verrast" door het besluit van kopman Jan Raas om na dit seizoen niet meer voor de Raleigh-ploeg te rijden.

Vanuit Romandië liet de ploegleider weten het vertrek van Raas te hebben zien aankomen. Vorige week vrijdag onderhandelden zij over een nieuw contract, waarna Raas (30) een week bedenktijd vroeg. "Ik denk dat hij zich financieel kan verbeteren," aldus Post die ontkende dat persoonlijke tegenstellingen het vertrek van de 'klassiekerkoning' in de hand hadden gewerkt. Raas, die zijn provinciegenoot en trouwe knecht Cees Priem meeneemt, debuteerde in 1975 bij de ploeg Post. Behoudens een kortstondig uitstapje naar Frisol (in '77) bleef de Zeeuw de ploeg trouw.

Jan Raas,... financieel verbeteren...?

8 mei Moederdag

Een dag om moeder extra te verwennen met bloemen en een cadeautje.
Een abonnement op Het Vrije Volk is wel een heel speciale verrassing. Probeer het maar. Wij belonen u voor die moeite.

U mag kiezen uit: ☐ Feyenoord-Historie-kwartet
of ☐ badhanddoek
of ☐ parker-ballpoint

Naam.........................
Voorletter.........................
Adres.........................
Postcode.........................
Woonplaats.........................
Telefoon.........................

Vul in, knip uit en stuur op in een open envelop naar Het Vrije Volk, afd. Oplage Antwoordnummer 1579 3000 VB Rotterdam. De postzegel betalen wij.

DIT IS MIJN NIEUWE ABONNEE
naam.........................
voorletter.........................
adres.........................
postcode.........................
woonplaats.........................
telefoon.........................
☐ maandabt. à ƒ 20,41
☐ kwartaalabt. à ƒ 60,40
Hij krijgt Het Vrije Volk eerst 14 dagen gratis
De nieuwe abonnee krijgt de krant altijd eerst twee weken gratis.
code H
Het Vrije Volk metropool

NEDERLAND 1

OPEN SCHOOL
18.10 Leren met minder moeite.
TELEAC
18.25 Planten verzorgen in huis en tuin (9).
AVRO
18.55 De Minibios.
19.20 Wie van de drie.
NOS
20.00 Journaal.
AVRO
20.28 Dallas.
21.20 De Versierder.
22.10 AVRO's Sportpanorama.
22.35 Televizier magazine.
NOS
23.20 Journaal.
23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.
23.30—0.05 Studio Sport-extra.

MORGEN

NOS
9.30—9.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NCRV
12.00 Herdenkingsdienst Luther.
NOS
13.00—13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Journaal.
AVRO
16.05 De Minibios.
16.20 Honderd beroemde schilderijen.
16.30 Ontdek je plekje.
16.35 AVRO's Toppop.
NOS
17.20 Studio Sport-extra.
18.00 Sprekershoek.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Afasie, documentaire.
19.00 Studio Sport.
19.55 Trekking van de lottogetallen.
20.00 Journaal.
20.10 Panoramiek.
HUM. VERB.
20.40—20.45 Vijf minuten bedenktijd.
NCRV
20.45 Ja, natuurlijk.
22.15 Ander nieuws.
NOS
22.55 Journaal.
23.00—23.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

MAANDAG

NOS
9.30—9.35 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NOS/NOT
10.00—11.00 Schooltelevisie.
NOS
13.00—13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NOS/NOT
14.00—15.00 Schooltelevisie.
VOO
16.00 Mr. Merlin (herh.).
16.25 Countdown (herh.).
NOS
17.00—17.25 Studio Sport-extra.

NEDERLAND 2

NOS
18.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.20 Paspoort voor Marokkanen.
18.30 Sesamstraat.
18.45—18.51 Toeristische tips.
NOS
19.00 Journaal.
TROS
19.12 Frank Buck.
20.00 Kieskeurig.
20.25 100 Jaar ANWB Amusementsprogramma.
NOS
22.30 Journaal.
NOS/TROS
22.45 TROS Sport/Studio Sport.
VOO
23.25—01.00 Cagney and Lacey, thriller.

MORGEN

NOS
12.00—12.45 Het Capitool.
13.00—13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
TELEAC
15.30 De eerste 365 dagen uit het leven van het kind (10).
16.00 Gezonde voeding (herh. les 6).
16.30 Moderne sterrenkunde (herh. les 11).
IKON
17.00 Wie weet.
17.35—17.37 Een bericht van de Wilde Ganzen.
TELEAC
17.55 Economie (herh. les 11).
NOS
19.00 Journaal.
VOO
19.05 Mr. Merlin.
19.30Countdown 'nieuwe stijl'.
20.10 Dynasty.
21.00 Wings across the centre, reportage.
21.25 Carrie, speelfilm.
NOS
23.00 Journaal.
23.05—23.10 Nieuws voor doven en slechthorenden.

MAANDAG

NOS
13.00—13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

BELGIË N1

18.00 Tekenfilmserie
18.05 Kwisprogramma.
18.35 Jeugdserie.
19.00 Gewestelijke nieuwtjes.
19.35 Lotto, paardekoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.45 Nieuws.
20.10 Kunstmagazine.
20.15 Showprogramma.
20.55 Een schoen betekent moord (One shoe makes it Murder), speelfilm.
22.25 Sport.
22.40-23.05 Nieuws. Aansl.: klassieke muziek.

MORGEN

11.00 Confrontatie.
12.00-12.30 Nieuwsoverzicht voor doven en slechthorenden.
14.00 Muziekprogramma.
14.50 Spelgromma.
15.20 Sport.
16.50 Filmfragmenten.
17.10 Muziekprogramma.
17.25 Gevarieerd programma.
17.55 Voetbaluitslagen.
18.00 Kleuterserie.
18.05 Kleuterserie.
18.20 Spelprogramma.
19.40 Mededelingen.
19.45 Journaal.
20.05 Sport.
20.35 De Citadel, tv-serie.
21.25 Informatieve serie.
22.20-22.40 Journaal. Aansl.: Muziek.

MAANDAG

14.00-16.00 en 17.00 Schooltelevisie.

BELGIË N2

Zie België 1

MORGEN

Zie België 1

BELGIË F1

18.00 Kinderprogramma.
18.05 Rockmagazine.
19.00 Toeristisch magazine.
19.23 Lotto.
19.30 Journaal en informatieve uitzending.
20.05 Documentaire serie.
20.40 Le Veinard, komedie.
22.10 Documentaire serie.
23.10-23.40 Journaal, sport en lotto.

MORGEN

09.30 Magazine voor doven en slechthorenden.
10.00 Informatief programma.
10.30 Politieke uitzending. (herh.)
11.00 H. Mis.
12.00 Discussieprogramma.
13.00 Journaal.
13.05 Muziekprogramma.
14.00 Theatermagazine.
14.30 Amusementsprogramma.
15.30 Documentaire.
16.50 Secrèt Diplomatique, tv-filmserie.
17.45 Tekenfilmserie.
18.10 Automobielmagazine.
18.40 Sport.
19.24 Informatief programma.
19.30 Journaal.
20.00 Verkeersinformatie.
20.05 Gevarieerd amusementsprogramma.
21.20 Rends-moi la clé, speelfilm.
22.55-23.25 Journaal, sport en toto-uitslagen.

MAANDAG

12.00 Nationaal magazine.
14.30-15.00 en 17.00 Schooltelevisie.
(16.45-17.00 Informatief programma).
17.25 Gevarieerd kinderprogramma.

BELGIË F2

Zie België Frans 1

MORGEN

13.00 Motorraces vanaf Hockenheim.
15.00 Zie België Frans 1.

ANTENNE 2

18.50 Cijfers en letters
19.10 Consumentenmagazine.
19.15 Regionaal journaal
19.40 Amusementsprogramma
20.00 Journaal
20.35 Muziekprogramma
21.55 Diane Lanster
22.50 EK turnen
23.25 Journaal

MORGEN

10.00 Aerobic dancing
10.30 Paardesport magazine
10.45 Aerobic dancing
11.15 Dimanche matin
17.10 Arcole ou la terre promise
18.10 Dimanche magazine
19.05 Sport magazine
20.00 Journaal
20.35 Spelprogramma
21.40 Documentaire
22.30 Documentaire
23.00 Journaal

MAANDAG

12.00 Journaal en weerbericht
12.08 Spelprogramma
12.45 Journaal
13.35 Programma-overzicht
13.50 TV-serie
14.05 Informatief magazine
15.05 TV-serie
16.05 Literair programma
17.15 Gevarieerd programma
17.40 Gevarieerd kinderprogramma.

DUITSLAND 1

18.00 Journaal
18.05—19.00 Sport
19.00 Economisch magazine
19.25 Hart auf Hart, tv-serie
20.00 Journaal
20.15 Spelprogramma
22.00 Lotto. Aansl.: Journaal en religieuze uitzending
22.20 Endstation Hölle (Skyjacked), speelfilm
00.00—00.05 Journaal

MORGEN

9.30 Programma-weekoverzicht
10.00 A'la Carte, tv-serie (herh.)
10.45 Filmreportage
12.00 Journalistenforum
12.45 Journaal
13.15 Muziekprogramma
13.45 Regionaal magazine
14.35 Reportage
14.40 Kinderprogramma
15.10 Reportage
16.40 Johannes, tv-serie
17.30 Documentaire
18.30 Journaal
18.33 Sportprogramma
19.15 Informatief programma
19.20 Buitenlandse reportages
20.00 Journaal
20.15 Documentaire
21.00 Informatieve serie
21.10 Die Herberge zur 6. Glückseligkeit (The inn of the 6th happiness), speelfilm
23.40—23.45 Journaal

MAANDAG

10.00 Journaal
10.03 Feuerfalle (The triangle factory fire scandal), speelfilm (herh.)
11.40 Reportage (herh.)
12.10 Documentaire film
12.55 Persoverzicht
13.00—13.15 Journaal
13.15—13.30en
15.40 Informatief programma
16.10 Journaal
16.15 Gevarieerd programma
17.50—18.00 Journaal

DUITSLAND 2

18.00 Spelprogramma
18.58 Programma-overzicht
19.00 Journaal
19.30 Ringstrassenpalais, tv-serie
20.15 Feuerfalle (The triangle factory fire scandal), speelfilm
21.50 Journaal
21.55 Gevarieerd programma
23.10 Starsky & Hutch, politieserie
00.00 Journaal

MORGEN

10.00 Programma-weekoverzicht
10.30 Tv-portret
12.00 Muziekprogramma
12.45 Vrijetijdsmagazine
13.15 Weekkroniek voor doven en slechthorenden. Aansl.: actualiteiten'
13.40 Informatieve serie
14.10 Kinderprogramma
14.40 Journaal
14.45 Informatieve uitzending
14.50 Reportage
15.20 Operettemuziek
16.20 Journaal
16.25 Sportprogramma
18.00 Religieus programma
18.15 Mordprozess Hiroshi Ueda, tv-filmserie
18.58 Programma-overzicht
19.00 Journaal
19.10 Parlementaire rubriek
19.30 Documentaire film
20.15 Jenseits von Eden (East of Eden), tv-serie
21.15 Journaal en sport
21.35 Die Zeiten ändern sich, tv-serie
22.15 Schatten der Erinnerung (Le passé simple), speelfilm
23.50 Journaal

MAANDAG

10.00 Journaal
10.03 Feuerfalle (The triangle factory fire scandal), speelfilm (herh.)
11.40 Reportage (herh.)
12.10 Documentaire film
12.55 Persoverzicht
13.00—13.15 Journaal
13.20 Sportprogramma
17.00 Journaal. Aansl.: Regionaal nieuws
17.15 Gevarieerd programma
17.50 Ein Colt für alle Fälle, misdaadserie. Aansl.: Kort nieuws

DUITSLAND 3

18.00 Tv-cursus Engels
18.15 Tv-cursus Frans
18.30 Praatprogramma
19.00 Actualiteiten en sport
20.00 Journaal
20.15 Vrijetijdsmagazine
21.00 Religieus programma
21.30 Informatief programma
21.45 Der zerbrechliche Mann (l'Homme fragile), speelfilm
23.05 Componistenportret
0.45 Journaal

MORGEN

8.00 Cursusinformatie
9.25 t/m 10.25 Tv-cursussen
(9.25 Engels
9.55 Natuurkunde
10.25 Geschiedenis)
16.00 Tv-cursus
16.15 Tv-cursus
16.30 Programma voor buitenlandse werknemers
17.30 Weekmagazine voor doven en slechthorenden
18.00 Kinderserie
18.30 Informatief programma
19.00 Actualiteiten
20.00 Journaal
20.15 Documentaire serie
21.00 Buitenlandse reportages
21.45 Gevarieerd muzikaal programma
23.40 Max Ernst oder die Weisse Woche, tv-spel
0.00 Journaal

MAANDAG

8.00 Gymnastiek
8.10 t/m 12.00 Schooltelevisie
(9.25-10.05 Kleuterserie)
17.00 t/m 17.45 Schooltelevisie

BBC 1

18.10 Mickey & Donald
18.30 Journaal
18.40 Sport
18.45 The Dukes of Hazzard
19.35 Pop quiz
20.05 Date with dangers
21.45 Val Doonican
22.30 Journaal, sport en weerbericht
22.45 Dynasty
23.35 Fanny by gaslight
00.30 Speelfilm, aansl.: weerbericht

MORGEN

7.23-8.55 TV-cursussen
10.00 Pigeon Street
10.15 Knock knock
10.30 Religieus progr.
11.00 Aslan magazine
11.30-13.35 Informatieve series
14.00 Farming
14.25 The past afloat
14.55 My favourite Brunette
16.20 Alias Smith & Jones
17.10 Match of the day
18.10 Face the music
18.45 Journaal
18.55 Antiques roadshow
19.40 Songs of praise
20.15 Sunday film
21.50 Mastermind
22.25 Journaal
22.40 That's life
23.20 Heart to the matter
23.55 Orchestra
00.25 Phil Silvers as sgt. Bilko
00.50 The sky at night. Aansl.: Weerbericht

MAANDAG

7.00 Ceefax AM
7.30 Breakfast time
10.38-11.35; 12.00-12.20 en 12.42-13.05 Schooltelevisie
13.30 Journaal
14.00 Pebble Mill
14.45 Chigley
15.01-15.18 Schooltelevisie
15.40 Onbekend
16.25 Informatief programma
16.55 Play school
17.20 Space Sentinels
17.40 The littlest hobo

BBC 2

18.45 Grand Slam
19.10 States of mind
20.00 Journaal, sport en weerbericht
20.15 Rugby
21.15 Requiem van Brahms
22.35 Roger doesn't live here anymore
23.05 Private lives
23.35 Journaal en weerbericht
23.40-1.35 Shin Heiki Monogatani

MORGEN

7.23-14.30 TV-cursussen
14.55 Sunday Grandstand
20.15 World about us
21.05 Journaal
21.10 Onbekend
23.20 To serve them all my days
00.15-2.00 Speelfilm

MAANDAG

7.03-9.10 TV-cursussen
12.00-12.25 Play school

ANGLIA

18.05 Nieuws
18.15 Voyage to the bottom of the sea
20.00 Russ Abbot's madhouse
20.35 Muziek
21.35 T.J. Hooker
22.30 Tales of the unexpected
23.00 Nieuws
23.15 Match of the week
00.15-1.15 The streets of San Francisco

MORGEN

10.30 The world we live in
11.00 Morning worship
12.00 Getting on
12.30 Owzat
13.00 Weekend world
14.00 University challenge
14.35 Farming diary
15.05 Operation cross eagles
16.35 Radio
17.05 Bracken
18.00 Mr. Merlin
18.30 Andy Robson
19.00 Credo
19.30 Nieuws
19.40 Sing to the lord
20.15 Only when I laugh
20.45 The Grace Kelly story
22.30 Nieuws
22.45 Alfresco
23.15 The south bank show
00.15-1.15 The last outlaw

MAANDAG

10.30 School-tv
13.00 Alphabet zoo
13.10 Let's pretend
13.30 A better read
14.00 Nieuws
14.30 Struggle beneath the sea
15.00 My husband is missing
17.00 Voor de jeugd
17.15 Dangermouse
17.45 Spooky

Biets

WANNEER BEGINNEN WE NU EENS EEN KEER?
DAT WAS TE VERWACHTEN...
70
... HIJ IS ONZE BEDRIJFS-INSPECTEUR!
MULDERS MACHINE-FA

Peanuts

IK HEB EEN BRIEF VOOR JE VAN JE BROER SPIKE
"HEB DRINGEND HULP NODIG! BEN OMSINGELD DOOR DE VIJAND."
2-22
WE MOETEN NAAR SPIKE. AANTREDEN!
AANDRIBBELEN DAN...
SCHULZ
© 1983 United Feature Syndicate, Inc.

Julia

JE MOEDER HAD EEN DOOS MET PAPERASSEN EN BRIEVEN. GEK GENOEG HEB IK ER NOOIT IN GEKEKEN.
HET LIJKT NOGAL INTIEM. ALS JE WILT STUUR IK HET OP.
WILT U DAT DOEN, PAPS?
© 1981 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved
ENKELE DAGEN LATER...
EEN PAKJE VOOR U. WILT U HIER TEKENEN?
4
11-5

Alf

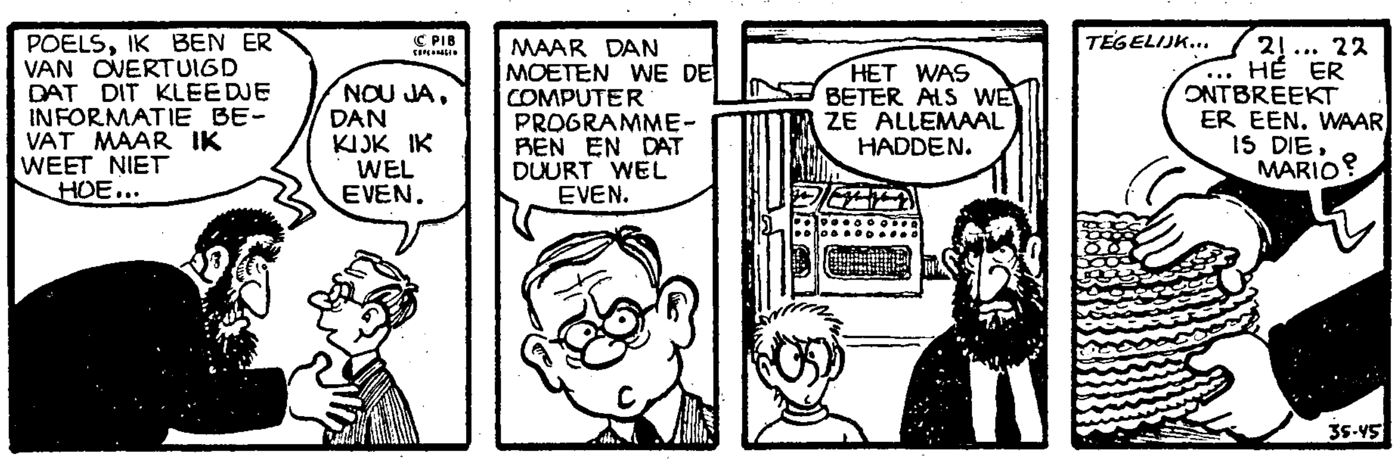
POELS, IK BEN ER VAN OVERTUIGD DAT DIT KLEEDJE INFORMATIE BEVAT MAAR IK WEET NIET HOE...
© PIB
NOU JA, DAN KIJK IK WEL EVEN.
MAAR DAN MOETEN WE DE COMPUTER PROGRAMMEREN EN DAT DUURT WEL EVEN.
HET WAS BETER ALS WE ZE ALLEMAAL HADDEN.
TEGELIJK...
21... 22 ... HÉ ER ONTBREEKT ER EEN. WAAR IS DIE, MARIO?
35-45

Rip Kirby

WE VERWIJDEREN DE VINGERAFDRUKKEN EN GOOIEN HET WEG, BARNIE.
JIJ DENKT OOK OVERAL AAN, DESMOND!
© 1982 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.
EEN SPEELGOED PISTOOL WORDT WEGGEGOOID...
3-11
LATEN WE WAT NEMEN OP ONZE OUDE VRIENDSCHAP.
CAFE
LOOMERS LAIR
GRAAG, ALS JIJ BETAALT NATUURLIJK.

televisietips

Nederland 1 (zaterdag)

In MINI-BIOS toont de AVRO vanaf **vijf voor zeven** afleveringen van de series „De Moestuin", „Popeye" en „De Briljantinoos." Na **tien voor half acht** WIE VAN DE DRIE: Martine Bijl, Eveline Velsen, Kees Brusse en Albert Mol raden wie van de drie juiste beoefenaar van een beroep. Spelletjesleider: Flip van der Schalie.

Na NOS-JOURNAAL van **acht uur** DALLAS: De gasten voor het huwelijk tussen J.R. en Sue Ellen arriveren en Lucy weigert aanwezig te zijn.

In DE VERSIERDERS gaan Tony Curtis en Roger Moore racen in een supersnelle bolide. Er zijn saboteurs op de kust. Vanaf **twintig over negen**.

Joan Hannappel presenteert voetbalbeelden en ander sportnieuws vanaf **tien over tien** in SPORTPANAROMA, gevolgd door Jaap van Meekren en TELEVIZIER-MAGAZINE om **vijf over half elf** en Mr. G. B. J. Hilterman en zijn TOESTAND IN DE WERELD.

Na JOURNAAL van **vijf over half twaalf** nog een extra-STUDIO SPORT: Met beelden van de Europese turnkampioenschappen in Gotenburg, Zweden.

Nederland 2 (zaterdag)

FRANK BUCK gaat vanaf **twaalf over zeven** in TROS-zendtijd een vrouwelijke beroepsfotograaf begeleiden door het oerwoud. Ze worden desondanks gevangen genomen door inheemse jagers.

Na **acht uur** KIESKEURIG, consumentennieuws, gepresenteerd door Wim Bosboom en Mireille Bekooy.

Wily Dobbe en Rond Brandsteder presenteren vanuit het RAI-CONGRESCENTRUM te Amsterdam de show HONDERD JAAR ANWB vanaf **vijf over half negen**. Met een cetrale rol voor MR. PIETER VAN VOLLENHOVEN. De koninklijke gastartiest wordt aan de vleugel begeleid door Louis van Dijk en Tony Eyk en zet de winnaar van de Landelijke Fietsdagprijsvraag in de bloemetjes. Tussen het optreden van de artiesten door filmbeelden van de ANWB-steunpunten in Zwitserland, Frankrijk en Spanje. Naast Pieter van Vollenhoven treden op: Petula Clark, Marco Bakker, Pia Zadora, Anita Meyer, de Spaanse groep Mocedades, Billy Field, Julien Clerc. Het Gala-orkest staat onder leiding van Harry van Hoof.

Na het NOS-JOURNAAL van **half elf** vanaf **kwart voor elf** STUDIO SPORT/TROS SPORT: Voetbalbeelden en andere sporten.

VERONICA toont vanaf **vijf voor half twaalf** als nachtfilm CAGNEY AND LACEY, een detective-thriller uit 1981 van Ted Post. Met Loretta Swift en Tyne Daly. Twee politievrouwen uit New York op jacht naar de moordenaar van twee handelaren in diamant.

TV-Buitenland (zaterdag)

Na het SHOWPROGRAMMA „WE BELLEN JE WEL" (met Lee Towers) vertoont België-Nederlands de Amerikaanse tv-film ONE SHOE MAKES IT MURDER („Een schoen betekent moord") uit 1982 van William Hale. Met Robert Mitchum en Angie Dickinson. Een aan lager wal geraakte detective krijgt de opdracht de tweede vrouw van een Casinodirecteur op te sporen.

Op België-Frans vanaf **tien over half negen** de Engelse speelfilm THE LUCKEY TOUCH („Le Veinard") uit 1974 van Christopher Miles. Met Roger Moore en Susannah York. Een blijspelletje rond een Amerikaanse journaliste, die in Brussel opereert op een NAVO-congres en via list en verliefdheid generaals woedend maakt.

Op Duitsland 1 na **twintig over tien** de Amerikaanse speelfilm SKYJACKED („Eindstation Hölle) uit 1972 van John Guillermin. Met Charlton Heston en Yvette Mimieux. Een actie-film rond de kaping van een vliegtuig, dat op de vlucht van Los Angeles naar Minneapolis de neus naar Moskou moet wenden.

Op Duitsland 2 vanaf **kwart over acht** de Amerikaanse speelfilm THE TRIANGLE FACTORY FIRE SCANDAL („Feuerfalle") uit 1978 van Mel Stuart. Met Tom Bosley en Erica Voh. Het dramatische verhaal van een brand op de bovenste etage van een textielfabriek waar modinettes (meestal geimigreerde meisjes) onder erbarmelijke sociale omstandigheden zitten te werken.

Op Duitsland 3 (WDR) vanaf **kwart voor tien** de Franse speelfilm L'HOMME FRAGILE („Der zerbrechliche Mann") uit 1981 van Claire Clouzot. Met Françoise Lebrun en Richard Berry. Na een scheiding ontmoet Henri de enige vrouw met wie hij misschien wel verder kan leven.

Nederland 1 (zondag)

De NCRV herhaalt om **twaalf uur** de reportage, die de West- en Oost-duiste televisie 4 mei boden van de opening van het LUTHERJAAR in Wartburg, Oost-Duitsland.

De AVRO start na het NOS-JOURNAAL van **vier uur** met een aflevering van MINI-BIOS met de avonturen van de Hulk.

In HONDERD BEROEMDE SCHILDERIJEN om **twintig over vier** het doek "Madonna in de weide" van Rafaël Sangio, dat in Wenen hangt. ONTDEK JE PLEKJE is vanaf **half vijf** gevuld met filmbeelden van het riviertje De Linge.

TOPPOP met Ad Visser en de Top-30-Hits is vanaf **vijf over half vijf** te zien.

De NOS gaat om **twintig over vijf** verder met beelden van de EUROPESE KAMPIOENSCHAPPEN TURNEN, die uit Gotenburg in Zweden komen.

In SPREKERSHOEK vanaf **zes uur** leerkrachten, die een beroep doen op het bedrijfsleven. Ze willen afgedankte computers voor hun scholen. En het vakantie-hulp-project van de Vereniging Oppas-centrales Gehandicapten.

In opdracht van de stichting AFASIE heeft Jan Vrijman een film gemaakt over een ziekte, die jaarlijks duizenden jonge en oude Nederlandse mensen treft: Taalstoornis, ontstaan door beschadiging van de hersenen.

Na **zeven uur** STUDIO SPORT met voetbalbeelden en andere sporten. Na NOS-JOURNAAL van **acht uur** vanaf **tien over acht** in PANORAMIEK: Indo-China, oude veten en nieuwe machten, vooral over de strijd in Cambodja en Laos.

De NCRV neemt de tv-fakkel om **kwart voor negen** over met JA, NATUURLIJK: Jan Just Bos stelt drie kandidaten vragen en we zien filmpjes over de adder, moerasgebieden in Brazilië, rietvelden in Nederland, kikkers, zoutminnende planten, het sterntje in de Oceanen.

In ANDER NIEUWS een reportage van de Duitse televisie over de houding van de kerken tijdens Hitler-Duitsland: TUSSEN KRUIS EN HAKEN KRUIS.

Nederland 2 (zondag)

In HET CAPITOOL praa
Joop van Tijn vanaf twaal
uur met vier deskundigen ove
het onderwerp: Het Mensen
rechtenbeleid in Nederlan
naar aanleiding van het b
zoek van minister Van de
Broek naar Midden-Amerik
en El Salvador.

IKON verschijnt vanaf vi
uur met het zesde en laats
deel van een serie over de ma
nier, waarop de mensen m
elkaar in de kerk omgaa
WIE WEET. Alje Klam
praat verder over conflict
tussen mensen, die zich lin
en mensen, die zich rechts no
men.

VERONICA verschijnt
het NOS-JOURNAAL van
ven uur met MR. MERL
Zac heeft met twee meisjes
gelijk afgesproken. In COU
DOWN de Top-3, de alar
schijf, de Gouwe Ouwe en
en popnieuws, gepresente
door Lex Harding. Na h
acht.

Vanaf tien over acht DY
STY: Jeff en Kirby huwen
Reno. Na negen uur beel
van zweefvluchten boven
binnenland van Australië,
gevoerd door een Duitser,
Belg en een Zwitser: WIN
ACROSS THE CENTRE.

Na vijf voor half tien
Amerikaanse speelfilm C
RIE uit 1976 van Brain de
ma. Met John Travolta en
sy Spacek. Een teruggetro
meisje wordt op school erg
plaagd, omdat ze telekin
sche eigenschappen he
Haar angstaanvallen leiden
tragische gebeurtenissen.

TV-Buitenland (zondag)

België-Nederlands toont
middag vanaf twintig
drie al beelden van de Eur
se Kampioenschappen T
NEN in het Zweedse G
burg.

's Avonds vanaf vijf
half negen de vijfde aflever
van de Engelse serie "DE
TADEL" van Don Shaw
het boek van A.J. Cronin
drew slaagt voor zijn exa
maar hij dreigt zijn baa
verliezen door een verm
vivisectie op dieren.

Op België-Frans vanaf t
tig over negen de Fr
speelfilm RENDS-MOI
CLÉ uit 1981

Te hard rijden of te weinig licht?

Het mysterie van het 'zwarte gat'

Van onze verslaggever
JAN HEIN DE GROOT

HAARLEM/ROTTERDAM — Wie met een noodgang van 130 km per uur met zijn auto een tunnel induikt en daarbij nauwelijks afstand in acht neemt, vraagt om ongelukken. Dus: afgelopen zondag weer een kettingsbotsing in en voor de Schipholtunnel, een overdekt stuk rijksweg dat vanwege die botsingen vaak de krant haalt.

En opnieuw betrof het in merendeel voetbalsupporters op weg naar Ajax - Feyenoord. Net als vorig jaar toen de chaos nog groter was, omdat er veertig auto's bij waren betrokken.

„Het kan dus ook nog aan die Rotterdammers liggen", grapt T. B. Verschoor, hoofd dienstkring Haarlem van Rijks Waterstaat, die zich met zijn collega G. Jordens suf piekert over de vraag wat nu precies de oorzaak van al die ongelukken is.

Het antwoord op die vraag schijnt namelijk aanzienlijk ingewikkelder dan de nuchtere constatering van een Amsterdamse politie-voorlichter: „De mensen rijden te hard en ze rijden te dicht op elkaar. Dat is vragen om moeilijkheden bij een aanbod van 90.000 auto's per etmaal. Zoveel ongelukken gebeuren er trouwens niet. Vorig jaar 26 in de oostbuis (richting Amsterdam) en 24 in de west buis. Geen doden, geen klagen."

Deskundigen staan bijzonder huiverig tegenover dit soort gezond-verstand-verklaringen. Ze storten zich vol wetenschappelijke ijver op "het zwarte gat-effect", dat bij elke tunnel optreedt.

Wat is er dan aan de hand met het zwarte gat?

„Ja, wisten we het maar. Dan hadden we het zo opgelost", zegt Verschoor.

Het aanbrengen van lichtroosters, een Nederlandse uitvindige tenslotte, blijkt ook niet dè oplossing te zijn.

„Daarom zijn we er bij de Botlektunnel van afgestapt", vertelt ir. H. van Dijk, chef afdeling waterbouw van Gemeente Werken Rotterdam.

„Die krengen worden zwart en zijn niet schoon te houden. Het effect ervan is dat de tunnel langer wordt."

Zo werd voor de Botlektunnel voor een kunstmatige lichtovergang gekozen, die feller brandt naarmate de zon feller schijnt en die minder licht geeft naarmate het donkerder wordt.

„Het tunnelportaal heeft een grandioos hoog lichtniveau, maar het is natuurlijk niets vergeleken bij de hoeveelheid licht buiten", legt W. de Leeuw van het Rotterdam GEB uit, die tevens meent dat er van de kant van de techniek niet meer te doen valt dan er nu plaats vindt.

„Ik denk dat het zwarte gat-effect vooral moet worden opgelost door de architect van de tunnel. En waar vooral op moet worden gelet is de omgeving van de tunnel. De Maastunnel wordt door de gebruiker als goed ervaren. De Botlektunnel niet. Daar zal verbetering in komen als de bomen in de omgeving eenmaal volgroeid zullen zijn. Dan wordt zo'n tunnel anders beleefd, zoals al jaren bij de Maastunnel het geval is."

Het is een mening. Eén van de vele, die bij Rijks Waterstaat binnenkomen na elk tunnelongeluk. Zoals na de laatste kettingbotsing in de Schipholtunnel. „Ze worden allemaal zorgvuldig bestudeerd", vertelt Verschoor, „want wie weet, spreekt iemand eens het verlossende woord."

„Tot nu toe hebben we onvoldoende inzicht in de oorzaak van tunnelongelukken", vult Jordens aan. „We hebben in februari video-opnamen gemaakt, die slechts bevestigden wat we veronderstelden.

Daarom nemen we liever geen maatregelen. Want elke maatregel kan een onvoorzien negatief effect hebben. Wat we gedaan hebben is vrijwel zonder risico: het aanbrengen van een verlichting boven het lichtrooster en het plaatsen van borden: Ontsteek uw lichten. Die staan er nu twee maanden en zo'n tachtig procent van de weggebruikers volgt het advies op."

Haalt het wat uit?

„Vast wel. Achterop komend verkeer schrikt nu niet meer als een voorganger middenin de tunnel ineens zijn lichten ontsteekt. De schrikreactie is een remreactie; dat kan gevaar opleveren."

Er is serieus gestudeerd op het rijgedrag in de Schipholtunnel. De resultaten zijn huiveringwekkend: gemiddeld wordt op de eerste rijstrook (de meest rechtse) 90 km per uur gereden, op de tweede 110 km en op de derde 130 km. Let wel, in ochtend- en avondspits als er tweeduizend auto's per uur passeren. De volgtijd van de ene op de andere auto is 1,8 seconde.

„Dat is helemaal niets!", verzucht Verschoor, die het ondanks deze onthutsende gegevens niet aandurft de conclusie te trekken dat hierin de oorzaak van de vele botsingen moet worden gezocht.

„Het type ongevallen is nogal verschillend. In de westbuis zijn het veelal aanrijdingen met het plafond. Vrachtwagens nemen hele stukken van de plafondbekleding mee. We hebben die nu maar helemaal verwijderd: dat scheelt weer een paar centimeter."

De tunnel is toch wel hoog genoeg?

„Op zijn laagste punt, in de bocht, nog altijd 4,35 meter. En vrachtwagens mogen maar vier meter hoog zijn. Maar toch...

In de oosttunnel zijn het vooral kop-staartbotsingen. De meeste ongelukken gebeuren op tweehonderd meter in de tunnel. Ná het zwarte gat dus. Er moet een oorzaak zijn, die we nog niet kennen. Een werkgroep van de universiteit van Nijmegen zal binnenkort een beeldverkenning plegen. We moeten nagaan of vanuit die specifieke kennis opmerkingen kunnen worden gemaakt, zodat we tot een patroonanalyse kunnen komen."

En dan te bedenken dat de Schipholtunnel niet eens voorkomt op de AVOC-lijst. Dat is een lijst met daarop Analyses Verkeers Ongevallen Concentraties, de top-tien van de ernstigste verkeersknelpunten, waar zich de afschuwelijkste ongelukken voordoen.

Wat voor de Schipholtunnel geldt, geldt overigens voor alle tunnels. Ir. Van Dijk: „Een tunnel is een discontinuïteit in de weg. Automobilisten zijn mensen die als zij rijden aan van alles denken en een discontinuïteit als een tunnel, maar ook een brug, als lastig ervaren."

De conclusie dat een tunnel zoveel ongelukken oplevert omdat het nu eenmaal een tunnel is, ligt dan ook dicht bij het antwoord op de vraag naar de oorzaak.

„Er hoeft maar iets te gebeuren dat afwijkt van normaal rijgedrag en je hebt de poppen aan het dansen. Je kan geen kant meer op. We hebben waarnemingen gedaan op een nietoverdekt stuk rijksweg van dezelfde lengte als de Schipholtunnel met een zelfde verkeersintensiteit. Er vond geen ongeluk plaats."

„De mensen rijden te hard en ze rijden te dicht op elkaar", zei de politieman.

Wees dus gewaarschuwd. Een ongeluk in een tunnel krijgt in zijn procesverbaal de vermelding: „Eigen schuld, dikke bult."

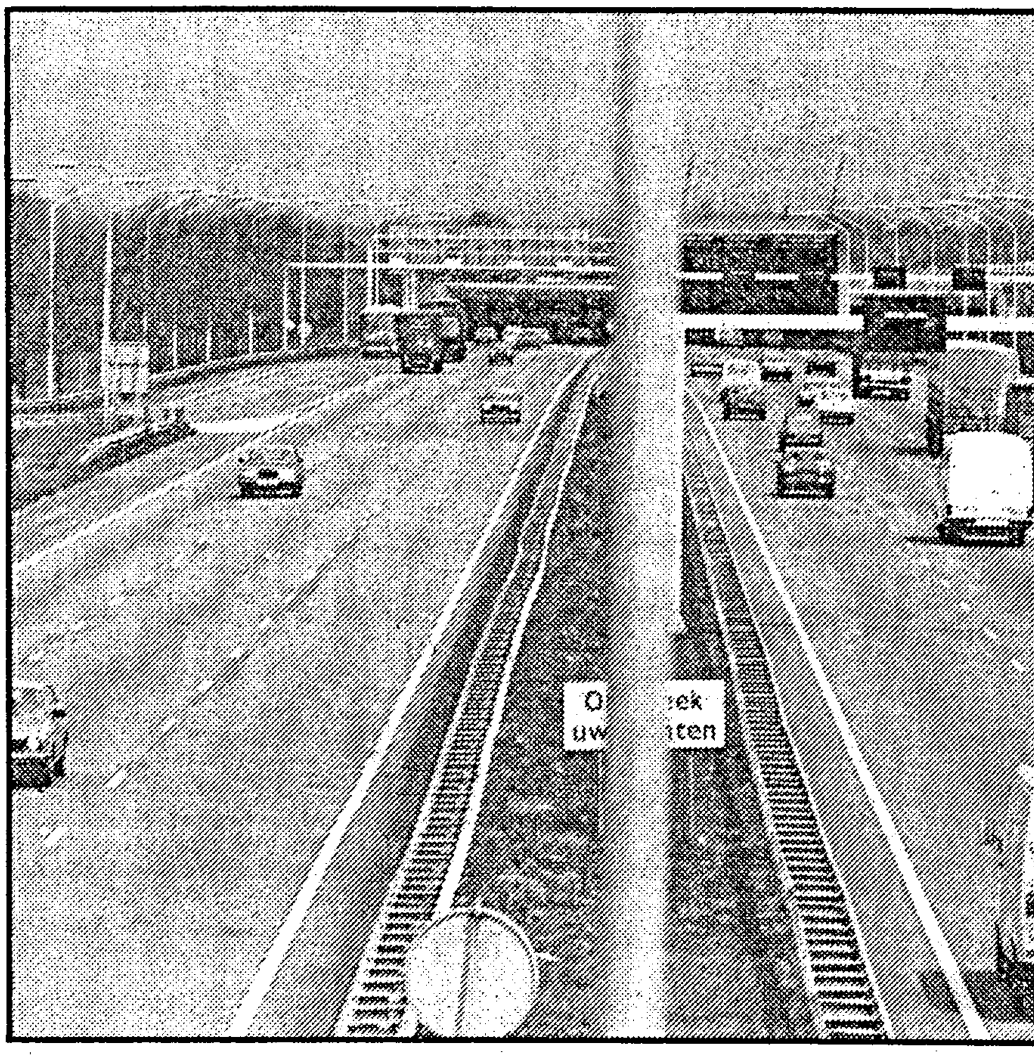

De mensen rijden te hard en te dicht op elkaar. (Foto: Tieleman van Rijnberk)

Chaos bij de Schipholtunnel na een kettingbotsing (Foto: Ton de Haan)

Vrede, een kunst

66 Nederlandse kunstenaars over vrede en oorlog.

Een inspirerend boek. Nu in de winkel voor 25 gulden.

Een uitgave van Sjaloom, Utrecht.

Geen geld voor hockey op zondag

DEN HAAG — Het besluit van de Bunschoter raad om de plaatselijke hockey- en tennisclubs geen subsidie meer te geven omdat ze op zondag sporten, moet worden vernietigd, vindt de VVD-fractie in de Tweede Kamer.

De Bunschoter raad besloot eerder met negen tegen acht stemmen tot de maatregel omdat „te subsidiëren activiteiten niet in strijd mogen zijn met Gods Woord". Twee VVD-Kamerleden hebben schriftelijk vragen over de zaak gesteld.

Ze willen meteen weten waarom ook het vrouwencafé geen subsidie meer krijgt.

Kamer-bedrijf toch failliet

BREDA — Eén van de bedrijven van de van oplichting verdachte beleggingsadviseur Rienk Kamer uit Moergestel is gisteren door de Bredase rechtbank failliet verklaard. Het gaat om Kamer Investments bv. Het faillissement was aangevraagd door een beleggingsfirma uit Helmond, die een vordering van negenduizend gulden op Kamer Investments had.

Andere schuldeisers waren personeel van Kamer dat geen loon ontvangen had, het gemeenschappelijk administratiekantoor en nog een paar bedrijven.

De actie van de Helmondse beleggers tegen Kamer is opgezet nadat dit bedrijf zelf in moeilijkheden raakte door de problemen die Kamer had met zijn beleggingsobjecten in Amerika. Het betrokken bedrijf, de firma Advies Beleggingen Helmond, had bij Kamer belegd voor de projecten in Amerika. Door de moeilijkheden en de publiciteit daarover doet de Helmondse firma zelf nauwelijks zaken meer, waarvoor Kamer verantwoordelijk gesteld wordt.

De Amsterdamse officier van justitie mr. J. de Bruin, die fraudezaken doet, had eerder geprobeerd een andere firma van Kamer failliet verklaard te krijgen, maar dat mislukte. Het ging toen om de firma die de Amerikaanse grondspeculatie behartigde, "American Land Program".

Gewoontegetrouw doet de multimiljonair uit Moergestel zelf alsof er niets aan de hand is. Hij verklaarde gisteren dat hij het faillissement had verwacht en goed voorbereid was. „Het is een zeer zachte landing geworden", zo zei hij. Het zou slechts om een "verkoopmaatschappijtje" gaan waar nu zeven mensen ontslagen moeten worden en de rest zal worden overgeplaatst naar andere Kamerbedrijven.

Nacht-vergunning kwijt bij weigeren homo's

AMSTERDAM — Amsterdamse horeca-bazen die homosexuelen weigeren in hun zaak kunnen hun nachtvergunning kwijtraken. Burgemeester Polak van Amsterdam wil dat doen omdat hij deze vorm van discriminatie strafbaar vindt.

Volgens de Amsterdamse burgemeester kan tegen discriminerende cafe-bazen niet op andere manier opgetreden worden.

De overheid kan volgens het Amsterdamse college van B en W verder vrij weinig doen aan het verschijnsel van de discriminatie. Er zou een mentaliteitsverandering nodig zijn die niet door de overheid opgelegd kan worden en waarbij de overheid zelf slechts een kleine rol kan spelen.

Dat bij de Amsterdamse politie ook vaak homo's gediscrimineerd worden, is volgens het Amsterdamse stadsbestuur niet waar, al wordt toegegeven dat er bij sommige politiemensen vooroordelen tegen deze bevolkingsgroep zijn. Dat zou komen omdat de bedoelde groep politiemensen te weinig van de achtergronden weet en vaker op negatieve manier met homofielen in aanraking komt. In de opleiding van de politie moet meer aandacht aan het probleem worden besteed.

Twee 'extra's' Lionel Hampton

ROTTERDAM — Voorafgaand aan het North Sea Festival (8, 9, 10 juli), waar hij ook dit jaar weer van de partij is, maakt vibrafonist Lionel Hampton met zijn big band een Europese toernee die ook twee concerten in Nederland omvat.

Op dinsdagavond 17 mei treedt hij op in het Nederlands Congresgebouw in Den Haag en op donderdagavond 19 mei in het Concertgebouw in Amsterdam. Van dit laatste optreden worden radio-opnamen gemaakt voor het TROS-programma Sesjun. Onlangs maakte Lionel Hampton met zijn big band nog een toernee door Japan. Acht hoogtepunten daarvan zijn vastgelegd op een recent uitgekomen langspeelplaat met de titel „Made in Japan".

Turkse vrouwen vechten terug

(Van onze soc.-ec. redactie)

UTRECHT — „Of vanuit Utrecht de victorie begint? Voor die conclusie is het nog veel te vroeg. Je kunt wel zeggen dat het personeel voorlopig de eerste slag heeft gewonnen. Er is bij een faillissement nog nooit eerder zo fel gestreden, zeker niet door buitenlandse werknemers. Dat is óók van belang voor Nederlanders die op het punt staan hun werk te verliezen."

Kemal Yavuz, coördinator van het Turkse team bij de Stichting Buitenlandse Werknemers Midden-Nederland, is nog voorzichtig. „De komende week zal moeten blijken wat het allemaal werkelijk waard is. Er bestaat een kansje dat de Turkse werknemers het failliete bedrijf zèlf gaan voortzetten. Maar daarvoor moet hier en daar wel nog wat geld losgepeuterd worden."

In ieder geval vierde de Turkse gemeenschap gisteravond, in het eigen centrum in de Utrechtse binnenstad, stevig feest. Feest bij een faillissement? Dat niet meteen, maar een grootscheepse culturele manifestatie als afsluiting van een week hongerstaken had het personeel van Kaptein BV wel verdiend, vond Utrecht.

Vrouwen

De ruim honderd werknemers van dit failliete kledingsorteerbedrijf, voornamelijk Turkse vrouwen, stonden een paar weken geleden plotseling op straat. Afgedankt, als oude jassen.

De werknemers wisten niet beter of ze werkten bij een onderneming „met fantastische omzetten". Het familiebedrijf Kaptein BV behoorde tot 's werelds grootste exporteurs van gebruikte kleding. Honderd ton werd wekelijks in twee gigantische hallen op het Utrechtse industrieterrein Lage Weide verwerkt. De kleding werd aangekocht via Max Tailleur en andere nationale inzamelaars-met-een-goed-doel. Het grootste deel van die partijen verdween naar landen in de Derde Wereld. Turkse vrouwenhanden haalden er eerst wel nog modieuze kledingstukken uit, die Kaptein BV kon slijten aan de oprukkende tweedehands-winkeltjes in Nederland.

Niet zo lang geleden nog liet één van de gebroeders Kaptein zich ontvallen dat hij uiterst tevreden was over zijn Turkse werknemers. „Ze werken hard en nauwkeurig. Ik zou niet graag Nederlanders in dienst hebben. Die zijn doorgaans slordig." Een paar weken daarna zat de bloeiende kledinghandel plotseling aan de grond. De export naar ontwikkelingslanden zou zijn tegengevallen. Slavenburgs Bank, die nog zes miljoen exclusief rente te goed had van de broers Kaptein, liet uit voorzorg beslag leggen op het machinepark van de fabriek. In de kantine moest iedereen staan, want op de dag dat het personeel ontslag kreeg aangezegd bleken de stoelen daar ook al te zijn weggehaald.

Nieuw bedrijf

Een werknemerscomité trof verschillende machines kortgeleden aan bij een kledingsorteerbedrijf in... Culemborg. Eigenaar van de nieuwe, wel wat kleinere onderneming: de Utrechtse gebroeders Kaptein. De Turkse begeleider Kemal Yavuz: „De werknemers herkenden 'hun' machines feilloos, vaak aan namen die er op waren gekrast. Ze hebben alle apparaten ook gefotografeerd. Kennelijk was het de bedoeling om Kaptein BV elders, zij het met slechts 20 à 30 man personeel, voort te zetten. Daarvoor moest dan wel eerst moedwillig een bloeiende zaak in Utrecht worden opgedoekt. Een truc die in deze tijd vaker voorkomt. De Turkse werknemers willen niet afhankelijk zijn van een ww-uitkering. Die willen, net als de Nederlanders, gewoon werk."

Bij het kledingsorteerbedrijf Kaptein rommelde het al langer. Of zoals Kemal Yavuz het zegt, in onvervalst Nederlands: „Het was er een rotzooi en niet een beetje, maar een beetje veel rotzooi. De arbeidsomstandigheden waren ergerlijk. Het bedrijf zocht bij voorkeur zwakke werknemers uit, mensen met problemen. Die waren afhankelijk, werkten hard en zouden hun kop wel dicht houden. Wie iets niet aanstond of niet wilde doen werd naar huis gestuurd, met onbetaald verlof. Er was geen collectieve arbeidsovereenkomst en geen ondernemingsraad. Aan een (Turkse) chef moesten mensen steekpenningen betalen om een baantje te krijgen. Begrijpt u nu waarom de werknemers dat faillissement telkens tussen aanhalingstekens zetten? Zij twijfelen er sterk aan of dit allemaal wel nodig was."

Minister Korthals Altes (Justitie) is ook nog uitgegleden over de bananeschil Kaptein BV. Nee, een onderzoek naar de ondergang van het bedrijf was niet nodig, oordeelde hij. Begin deze week begonnen acht Turkse werknemers met een hongerstaking. In een katholieke kerk aan de rand van de Utrechtse binnenstad, pal achter het riante kantoor van de bedrijfsvereniging Detam. Die heeft nog ettelijke tonnen aan al geïnde sociale premies van de kledingbroers tegoed.

De hongerstaking is gisteren officieel beëindigd en dat onderzoek naar de gang van zaken bij Kaptein BV komt er nu. Het actiecomité van werknemers heeft nu na lang weigeren van de tegenpartij voor het eerst ook gesproken met de curator van de failliete boedel. En met het Utrechtse gemeentebestuur. Alle raadsfracties, ook die van CDA en VVD, steunen het Turkse initiatief om het bedrijf overeind te houden. De Dienstenbond FNV heeft het, ook al waren er weinig vakbondsleden bij het bedrijf, inmiddels opgenomen voor het totale personeel. „Het CNV liet ons zakken." De gebroeders hebben de FNV-bond in de nieuwe opzet te Culemborg al een ondernemingsraad toegezegd. Ze zouden ook ontslagen personeel bij het aannemen van nieuwe mensen „voorrang willen geven".

Voor de ex-werknemers van 's werelds grootste kledingsorteerbedrijf hoeft dat niet meer. „Misschien dat de bond nog vertrouwen heeft in een nieuwe fabriek onder leiding van ene Kaptein, maar na alles wat gebeurd is wordt dat waarschijnlijk een nieuwe mislukking." De werknemers willen hun eigen kapitein worden. „Als er genoeg steun komt gaan we de zaak zèlf runnen."

Turkse ex-werknemers van de firma Kaptein, bij het begin van de hongerstaking eerder deze week.

(advertentie)

OPEN AVOND
di 10 mei half acht
lagere- en middelbare
aktenopleidingen
Chr.PA "Merwerode"
Spirea 3 - Dordt
tel. 078-175400

'Waardig optreden' Willem-Alexander

DEN HAAG — De aanwezigheid van kroonprins Willem-Alexander bij de kranslegging van 4 mei op de Dam in Amsterdam vindt premier Lubbers "zinvol en waardig". Het was voor het eerst dat de prins koningin Beatrix bij een officiële gebeurtenis begeleidde.

Lubbers deelde gistermiddag mee dat deze gebeurtenis "op zichzelf" staat en hieruit dus niet de conclusie mag worden getrokken dat Willem-Alexander voortaan bij herhaling zijn zieke vader zal vervangen.

Meer steun ouders gehandicapt kind

DEN HAAG — Steeds meer ouders van gehandicapten willen deze kinderen thuis verzorgen. Het kabinet wil daarom bij het geven van financiële steun meer rekening houden met deze wens om zelf verantwoordelijkheid te nemen bij de opvang van de kinderen.

Aanpassing van het beleid — waarbij de verzorging in allerlei inrichtingen dus steeds minder nadruk krijgt — kan overigens maar langzaam aan tot stand worden gebracht. Maar gaandeweg zullen betere condities worden geschapen voor het thuiswonen en ook voor het begeleid wonen van geestelijk gehandicapten boven de achttien jaar.

Een en ander is vermeld in een nota van staatssecretaris Van der Reijden van Volksgezondheid, waarmee de ministerraad gisteren heeft ingestemd.

Teletekst: tachtig percent kijkt

HILVERSUM — Tachtig percent van de bezitters van een Teletekst televisietoestel kijkt elke dag naar Teletekst. De gemiddelde kijk(lees)tijd bedraagt vijfentwintig minuten per dag en valt voor meer dan de helft 's avonds. Dit zijn enkele uitkomsten van een onderzoek dat drs. Maurice de Hond verrichtte in opdracht van de VARA.

Bijna de helft van de ondervraagde Teletekst-bezitters bekeek dagelijks de pagina's met omroepinformatie (geen programmagegevens), die een tamelijk hoge waardering scoorden. Het hoogst scoorde de TROS (7.4), de AVRO (7.3) en de VOO (7.1), het laagst de VPRO (6.0). Bij „eigen aanhang" scoorde de VARA-Teletekst een waarderingscijfer van 7.2.

De Teletekst-bezitters gaven voorts te kennen in de toekomst vrij veel naar de omroeppagina's te zullen (blijven) kijken; van de VARA-aanhang één derde, van de TROS-aanhang twee derde.

D'66 en de kater

Aan het congres van D'66, in Zutphen bijeen:

Beste luitjes (dames en heren ook, want jullie worden wel een dagje ouder),

Jullie beraden je dus aan de IJsel op je plaats in de Nederlandse samenleving: het zijn van vierde stroming, die je hopelijk niet aan die IJsel afmeet, want die is ver buiten zijn oevers getreden terwijl het bij jullie meer eb lijkt te zijn.

Er zijn zelfs voorstellen voor een nieuwe ondernaam, heb ik begrepen, en jullie kunnen dan kiezen uit „Links Liberaal", „Radikaal Liberaal" en „Sociaal Liberaal". Waarom eigenlijk niet gewoon „Vrijzinnig democraten"? Dat zijn jullie toch eigenlijk? Die misten we nog na de oorlog.

Met enige verbazing heb ik geconstateerd dat de kersverse politieke leider, Maarten Engwirda in staat blijkt de taal van een trainer van een in degradatie-gevaar verkerende voetbalclub te hanteren. En het was altijd zo'n rustige jongen. In de „Democraat" schrijft hij: „Ik heb het gevoel dat D'66 weer terug is. Terug van weggeweest. Terug in de Nederlandse politiek. Terug op de plaats waar wij thuis horen: links van het midden als zelfstandige, progressieve partij. We zijn weer terug in de kranten, op de radio en soms zelfs op de televisie."

Als je dat opbrengt als beginnend fractie-leider met in de opiniecijfers nog twee van de zes zetels over dan heb je iets, op z'n minst overmoed.

Nu is het waar dat jullie al eens eerder uit een diep dal zijn omhoog geklommen. En hoewel de geschiedenis zich niet altijd herhaalt, de wonderen zijn de wereld nog niet uit.

Van mij mag het. Jullie doen wel net of de pers het allemaal gedaan heeft, maar velen van mijn collega's zouden het net als ik best leuk vinden als jullie erin slaagden wat kiezers uit het centrum een beetje naar links te trekken. Dat we zo rot geschreven hebben over jullie verrichtingen in de kabinetten Van Agt 2 en 3 mag je de boodschappers niet verwijten.

Wij konden het niet helpen dat Terlouw slecht onderhandelde met de oliebaronnen (vond de D'66-fractie dat ook niet?). Wij konden het niet helpen dat hij gas ging boren op Ameland of dat Zeevalking een „rij struiken" bij Amelisweerd opofferde. Dat hebben we gewoon bericht, zoals we ook hebben gemeld dat Van Mierlo van wanten wist op Defensie. Dat zijn raketten-standpunt wat afwijkt van een meerderheid van jullie congres is uiteraard een interne zaak voor D'66.

door Frits van der Poel

Ach, jullie hadden natuurlijk nooit de bijwagen van Van Agt mogen worden. Dat is de oorzaak van al de ellende die over D'66 is gekomen. Juist in jullie partij is de weerzin tegen het CDA het grootst, denk ik, niet in het minst omdat een groot deel van jullie electoraat uit de KVP stamt.

Er is trouwens over dat besmeurde verleden, de kabinetten-Van Agt dus, een aardig boekje verschenen van jullie partijgenoot Joris Backer, getiteld „Tussen droom en daad", dat vraaggesprekken bevat met alle voormalige bewindslieden van D'66 (uitgeverij In den Toren, Baarn).

Een kleine bloemlezing van de bonzen wil ik jullie niet onthouden. Terlouw: „Het was een ellendig kabinet, echt vreselijk. Strijd, strijd, nooit iets overbruggends in de discussies. Alleen als ik premier was geweest had de brugfunctie kunnen bestaan. Voor mij was het onmogelijk."

Van Mierlo: „De verhoudingen waren al verziekt bij de formatie. Het Kabinet-Van Agt 2 is in feite domweg een doorgaan van de formatie geweest. Die regering had net gedaan alsof de formatie was afgesloten. Dat was de ingebouwde leugen: doen alsof er een kabinet was. Voor het laten doorgaan van het kabinet was nog maar één rechtvaardiging, namelijk wanneer wij besloten hadden daarin een hoofdrol te spelen. We zaten immers op de wip en konden allebei de partijen chanteren met het feit dat ze in de minderheid terecht zouden komen. Welnu, óf je verhindert dat het tot stand komt óf je speelt de hoofdrol als je op de wip zit. We hebben beide niet gedaan."

Zeevalking: „Wat ons in het kabinet schade heeft gedaan is het gespleten optreden naar buiten. Goed, je mag tegen het interim-kabinet zijn. Maar eenmaal besloten de rijen ook sluiten. In het kabinet met het CDA zitten en na de breuk roepen om met de PvdA te regeren, dat is vragen om een afstraffing. Dat heeft bovenop de geleidelijke afkalving de genadeslag gegeven."

Ineke Lambers: „Het begint al vroeg in de formatie, door het moment, de wijze van accepteren van Van Agt. Verder de ontstaan-geschiedenis van het regeer-akkoord dat een reus op lemen voeten werd. De derde misser was het lijm-akkoord dat een vernis-akkoord was, de barsten zaten nog onder het laklaagje. Zo zaten de fouten als in een klassieks Grieks drama er al vanaf het begin in. Helemaal in het verlengde vind ik toch ook dat het in Van Agt 3 stappen, de argumenten waarmee, de wijze waarop, niet goed is geweest. We hebben daarin politiek naïef gehandeld door te denken dat je je in het interim-kabinet kon profileren. voor het CDA was het heus geen liefdewerk oud papier. Die overbrugden alleen de periode naar de VVD."

Een heldere terugblik en voor D'66 is regeren uiteraard niet vooruit zien. Denk daar maar eens over na.

De onvoltooide

door Rien Vroegindeweij

Rotterdam is bij uitstek een stad waar het moeilijk is je herinneringen levend te houden. Terwijl je ze juist daar misschien het hardst nodig hebt. Voor degenen die de stad vóór het bombardement hebben gekend, moet het verleden letterlijk een puinhoop zijn. Het getuigt naar mijn idee dan ook van een zeker masochisme om in de binnenstad borden te plaatsen,. waarop staat afgebeeld hoe het daar vóór 1940 was.

Maar ook voor de generaties die in modern Rotterdam zijn opgegroeid zijn al veel aanwijsbare plekken van hun verleden verdwenen. Daar is Rotterdam niet lullig mee. Van de ene dag op de andere verdwijnt bijvoorbeeld een museum en het is de vraag of het nog terug komt.

Het zijn natuurlijk niet de herinneringen zelf die verdwijnen, want die worden opgeslagen in de terminal van het menselijk brein, het geheugen. Soms zo goed dat je ze later niet meer terug kan vinden. En bovendien is het geheugen aan slijtage onderhevig.

Brokstukken blijven hangen van een gebeurtenis die je je tevergeefs volledig probeert te herinneren. Op zo'n moment zou een geheugensteuntje het smeulend vuur van de memorie kunnen aanwakkeren, maar helaas, het gebouw, de straat, ja zelfs de hele wijk, het museum of het beeld is verdwenen. Afgebroken, gesloopt, verhuisd of begraven. En de herinnering blijft, of liever gezegd, wordt een droom.

Laatst zag ik een foto van de Coolsingel uit de tijd dat ik in Rotterdam kwam wonen. Dat moet in het jaar negentienhonderdvierenzestig zijn geweest. De hele boulevard lag open voor de metrowerkzaamheden en tegelijk ook weer dicht, want de bouwputten waren bevroren. Het werk lag stil, tenminste bovengronds. Het onderschrift vermeldt laconiek dat het beeld van Erasmus het veld moest ruimen, maar dat Monsieur Jacques — dat merkwaardig beeld van een type Rotterdammer dat uit het straatbeeld verdwenen is — onverstoorbaar over de chaos bleef uitkijken.

Toeval of opzet? Ze moeten elkaar hebben zien staan, Jacques en Desiderius, al die jaren dat ze ieder aan een kant van de Coolsingel op hun sokkel stonden. De een op z'n zondags gekleed, de oren roodgewassen en de blik op oneindig, als een zeeman op de brug van zijn schip. De ander, de geleerde, turend in zijn boek, zich niets aantrekkend van het wroetende en gravende mensdom onderaan zijn voeten, terwijl hij, als er niemand kijkt, gauw een bladzij omslaat.

Lof der Zotheid. Erasmus was tijdens zijn leven al een ongedurig reiziger. Hij hield er niet van lang op een plaats te blijven. Rotterdam heeft haar beroemde zoon, na zijn vierde jaar niet meer gezien. Hij kwam als beeld terug, maar zelfs dat was tot in onze tijd geen rustig leven beschoren. Het werd door de eeuwen heen verplaatst, vervangen, opgeborgen, neergehaald door de Spanjaarden, verketterd door de Calvinisten.

Het eerste beeld, dat van steen was, werd in de zeventiende eeuw nog tot versterking van een havenhoofd gebruikt. Echt Rotterdams. Rechtop werd het in de grond geplaatst, tot het tijdens de lange droogte van 1634 weer tevoorschijn kwam. Een eeuw later was het nog een mikpunt voor de stenen van de Rotterdamse straatjeugd. Spuitbussen waren er nog niet, maar vandalisme heeft altijd bestaan.

Het beeld van de mensenvriend staat nu in zijn koperen gedaante bij de Markt. En andermaal zal zijn rust worden verstoord, als straks het spoorviaduct verbreed, danwel afgebroken en onder de grond zal worden gestopt. Ik heb het nu niet over de mensen die langs het spoor wonen en die verbouwing voor hun kiezen krijgen.

Want ik geloof dat de Rotterdammer innig tevreden is, zolang er maar in de grond gegraven wordt. Van protest van die kant heb ik tenminste niets gehoord. Maar ik raad de gemeente aan Erasmus, de mensenvriend, deze keer oordoppen aan te doen. Een beeld met oordoppen zal dan het nieuwe symbool zijn van een stad, die het eeuwige gekreun van de heimachines aanhoort voor een symphonie. Een onvoltooide dan.

Wil Andropov het bij honderd SS-20's laten?

Het is nog te vroeg om de jongste voorstellen van de Sovjetrussische partijleider Andropov tot in details te beoordelen. Andropov stelt voor om bij de onderhandelingen over de kernbewapening in Europa niet langer uit te gaan van aantallen raketten en vliegtuigen, maar van aantallen kernkoppen.

In principe schuift hij daarmee op in de richting van het westen, dat een voorkeur heeft voor het tellen van kernkoppen of bommen. Maar wat Andropov precies bedoelt is nog niet helemaal duidelijk. Zo moet nog worden afgewacht of hij denkt aan aparte plafonds voor de kernkoppen op raketten en de bommen aan boord van vliegtuigen of dat hij plafonds wil stellen aan alle kernkoppen en -bommen gezamenlijk.

De details zijn niet alleen het westen ontgaan, maar ook de Sovjet-Unie zelf. Zo berichtte Radio Moskou in iets andere termen over Andropov's voorstel dan het staatspersbureau TASS.

Andropov deed zijn voorstel tijdens een tafelrede ter gelegenheid van het bezoek van de Oostduitse partijleider Honecker. Dat illustreert treffend welk een andere wereld de Sovjet-Unie is. Een vergelijkbaar voorstel zou in de Verenigde Staten door de president voor de televisie zijn gedaan en van kust tot kust zijn uitgezonden plus, via de satelliet, naar de bevriende landen.

De Russen doen het duidelijk wat rustiger aan en zullen waarschijnlijk pas met de details van hun voorstel komen als de besprekingen in Genève worden hervat. Niettemin wordt er in het westen al hevig gespeculeerd over wat de betekenis is van Andropov's voorstellen.

In eerste instantie reageerde het westen „voorzichtig positief" op de woorden van Andropov. Onmiskenbaar betekent zijn stellingname — nogmaals, in principe — een opschuiven in de richting van het westerse standpunt. De latere reacties waren wat minder positief. Zij hadden voornamelijk betrekking op de eis van Andropov dat bij het overleg in Genève de Franse en Britse kernmachten worden meegeteld.

Enkele reacties. Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken: „Wij kunnen de eis van de Sovjet-Unie niet accepteren dat zij er atoomstrijdkrachten op nahoudt die gelijk zijn aan die van alle andere staten gecombineerd. Helaas maakt de heer Andropov duidelijk dat zo'n eis de hoeksteen blijft van de positie van de Sovjet-Unie."

De Britse premier Thatcher: „Onze kernmacht is het volstrekte minimum om af te schrikken en wij kunnen dit minimum niet opgeven zonder dit land te beroven van een zeer noodzakelijk deel van onze verdediging. Het loslaten van onze nucleaire afschrikking komt neer op een vorm van eenzijdige ontwapening."

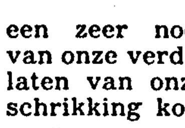

door Rijk Timmer

De Franse president Mitterrand: „Deze eis van de Sovjets is zeer oud. Hij komt steeds terug en zal terug blijven komen. Ik zal er doof voor blijven."

Zo bezien is het nog maar de vraag of Andropov's opstelling inderdaad meer vaart zal brengen in de besprekingen te Genève, zoals nu in het westen wordt verondersteld. De Russen lijken inderdaad vast te houden aan hun eis om de kernwapens van de Britten en de Fransen mee te tellen bij de onderhandelingen en ditmaal zegt het westen keihard „njet".

Afgezien van dit schijnbaar onoplosbare probleem is het jongste voorstel van Andropov toch weer wat beter dan het voorgaande. Hij stelde toen voor het aantal Russische SS-20-raketten terug te brengen tot de omvang van de Franse en de Britse raketstrijdkrachten, te weten 162. Zijn nieuwe voorstel zou kunnen betekenen dat hij bereid is het bij ongeveer 100 SS-20-raketten te laten. Maar nogmaals, dat is afhankelijk van de precieze invulling van het voorstel, met name van de vraag of ook bommenwerpers moeten worden meegeteld.

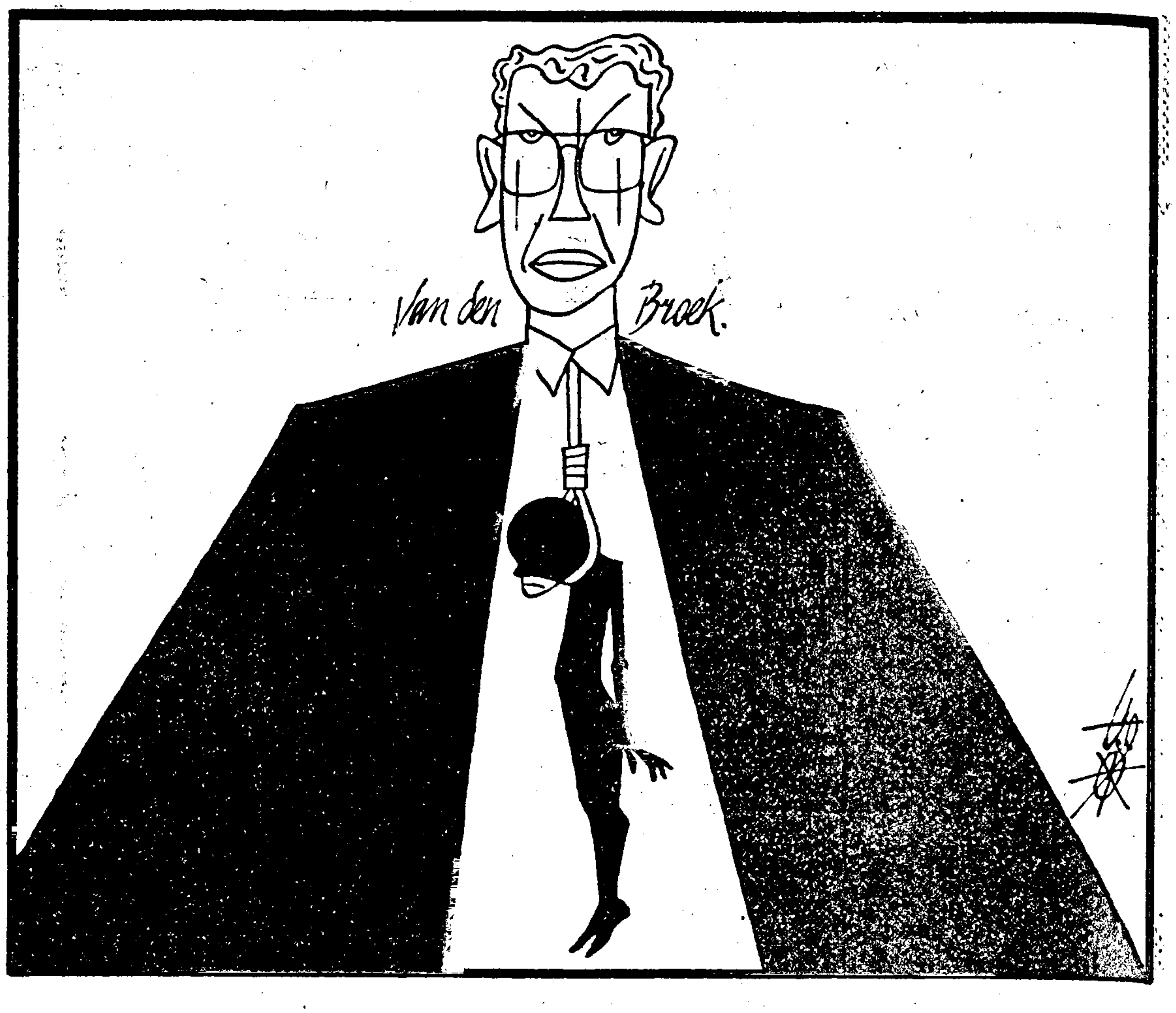

De MIP als wasmiddel voor sombere economie

„Als in Nederland een probleem de kop opsteekt, dan wordt er gewoon een nieuw instituut voor opgericht."

Deze, wat brommend uitgesproken zin, valt met enige regelmaat op te tekenen uit de mond van Neerlands meest besproken ex-topambtenaar: Josephus Molkenboer. Vooral als hij weer eens met ondernemers tafelt. Succes verzekerd.

Molkenboer, fameus regeringswaarnemer bij alle grote bedrijven met overheidssteun (o.a. RSV), kan het weten. Hij is zelf zo'n instituut. Spin in het web van noodlijdend ondernemersland.

Deze week had Molkenboer weer reden tot gebrom. Want als anwoord op ons grootste probleem, de economische crisis, wees de directeur van het Centraal Planbureau, prof. dr. C. A. van den Beld, dinsdag op... een instituut. De MIP. Als het nieuwste wasmiddel voor de zwarte economische vooruitzichten. (Voor de liefhebbers: Maatschappij voor Industriële Projecten).

De MIP is dè oppepper voor deze economie, zo hield Van den Beld het kabinet Lubbers voor in het Centraal Economisch Plan 1983, dat dinsdag verscheen.

Een enigszins merkwaardig advies van Van den Beld. Want de MIP werd al op 3 november vorig jaar opgericht. En veel is er tot nu toe niet van vernomen. Toch wat magertjes voor een nationaal pepmiddel, zou je zo zeggen.

Waarom werkt dat pepmiddel nog niet? Wie of wat moet het tot leven brengen? En welke economische wonderen zijn er dan van te verwachten?

Om te beginnen: de MIP is niet in elkaar gezet om op te peppen wat inzakt. Géén subsidiepot voor noodlijdende ondernemingen. De MIP is er uitsluitend om nieuwe ideeën in het bedrijfsleven van de grond te helpen tillen. Commercieel kansrijke ideeën die al ergens in directiekamers of op universiteiten in mappen of laboratoria liggen, maar waar (voorlopig) geen geld voor is.

Sluimeren

Als de MIP — na grondig onderzoek — zo'n nieuw project levensvatbaar acht, wordt voor hooguit 49 pct deelgenomen. Tijdelijk. Hoogstens voor enkele jaren. Dan moet het project rendabel genoeg zijn om op eigen benen, of die van gewone banken, verder te kunnen. Waarna de MIP zijn aandeel verkoopt aan het betrokken bedrijf of andere belangstellenden; en dus zijn geld (plus rente) terugkrijgt.

De onderneming die zo'n sluimerend gouden idee door de MIP tot leven wil laten wekken, moet dus zelf 51 pct van het project voor zijn rekening nemen. Als extra bewijs dat de MIP niet voornamelijk wordt gebruikt om met een onrendabel idee te experimenteren. Bovendien wordt daarmee de invloed van de overheid, die grootste aandeelhouder is in de MIP, beperkt. Een extra waarborg dat een project volledig commercieel op eigen benen moet gaan staan.

Het kleinste bedrag dat de MIP in een project stopt is vier miljoen gulden. Wat dus betekent dat de MIP zich richt op projecten van tenminste 8 miljoen gulden. Voor kleinere proejcten wordt verwezen naar de bestaande Particuliere Participatiemaatschappijen (PPM's) die met een staatsgarantie tot aan 4 miljoen kunnen deelnemen. Aan de andere kant neemt de MIP hooguit voor 40 miljoen gulden deel in een project.

door Henk Drent

Het bestaansrecht van de MIP draait dus om de kernvraag: waar vind je commercieel kansrijke projecten waar de bankwereld zijn kredieten niet aan waagt?

Directiekamers

Die vraag is meteen het antwoord op de eerste vraag aan het begin: waarom werkt dit nationale pepmiddel een half jaar na zijn oprichting nog niet? De projecten liggen niet voor het oprapen. Althans, het zijn voornamelijk projecten met een wat groter risico dan de heersende regels van goed financieel management als grens stellen. Het is ook niet de MIP die vrijuit mag grasduinen in de ideeënmappen van directiekamers. Het zijn de directies die uitsluitend die mappen openen waarin ideeën zitten waarvoor zij wel een half, maar nimmer een heel risico wensten te lopen.

Ziedaar de smalle weg waarlangs de MIP zich moet ontwikkelen tot "hulpstarter" van de vaderlandse economie. Alles valt of staat voor de MIP dus met het slagen van de eerste projecten. Als die slagen, dus voldoende winstgevend blijken om ook de MIP rendabel te houden, dan zal dat een psychologisch effect hebben op ondernemers en banken die goede ideeën nu nog langer ongebruikt laten dan met iets meer lef nodig zal blijken.

"Wonderen"

Dat er heel wat projecten in directionele mappen liggen te vergelen staat vast. Vaak zijn dat ideeën die niet de voornaamste activiteit van een bedrijf betreffen en daardoor buiten de eerste aandacht belanden. Zo maakte de president-commissaris van de MIP, voormalig Akzo-topman A. G. van den Bos, al eens bekend dat Akzo een bijzondere ijzersoort had ontwikkeld, waarvoor mogelijk ook Hoogovens belangstelling kon hebben. Maar, aldus Van den Bos: "Akzo dacht gewoon: als we ooit eens wat ruimer in het geld komen te zitten, dan doen we het zelf."

De economische "wonderen" die de MIP zou moeten helpen opwekken lijken zich voornamelijk af te tekenen in sterk gespecialiseerde terreinen als biotechnologie, micro-electronica, zonne- en windenergie, synthetische vezels, maar ook in de toeristenindustrie.

Ondanks het spitsroeden lopen tussen 's lands directiekamers en laboratoria en een fikse dosis scepsis bij tal van deskundigen, overheerst tot nu toe de neiging om de MIP ruimschoots het voordeel van de twijfel te geven.

Eén van de aanwijzigingen daarvoor vormt de groter dan verwachte deelneming (250 miljoen gulden) van handelsbanken, pensioenfondsen, en verzekeringsmaatschappijen in de 575 miljoen gulden aan startkapitaal van de MIP. Die deelneming is natuurlijk niet ontbloot van eigenbelang. De banken en grote beleggingsmaatschappijen willen wel in de gaten houden of de MIP inderdaad op commerciële basis werkt. Ook rechtstreekse overheidscontrole is op afstand gehouden. De minister van Economische Zaken is weliswaar verantwoording verschuldigd voor zijn optreden als grootaandeelhouder, maar eenmaal genomen besluiten kunnen door het parlement niet worden teruggedraaid.

Op 25 mei houdt de MIP zijn eerste aandeelhoudersvergadering, waarbij ook het eerste beleidsplan wordt gepresenteerd. De vaderlandse economie houdt de adem in. Zal de startmotor werken?

Twee mediawetten maken 'Hilversum' tot reservaat

Aan de hand van de Nijmeegse hoogleraar in de publicistiek prof. dr. J. G. Stappers komt mr F. Kuitenbrouwer in NRC-Handelsblad tot de conclusie, dat minister Brinkman van WVC eigenlijk twee mediawetten moet vervaardigen wil hij tot een aanvaardbaar samenhangend media-beleid komen.

Één mediawet zou het huidige „verloederde" Hilversumse bestel uit het slop moeten halen en de tweede zou de kabelproblematiek moeten omvatten.

Dat dit de enige rechtvaardige beleidsuitgangspunten zouden moeten zijn bewijzen Stappers en Kuitenbrouwer door te wijzen op de roemruchte en in veel liberale geschriften aangehaalde passage uit het Europese Verdrag inzake de rechten van de mens, die luidt: „Zonder inmenging van overheidswege en ongeacht de grenzen moet de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven gegarandeerd zijn."

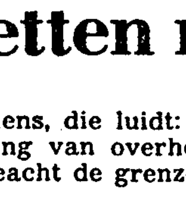

door Ale van Dijk

Hetzelfde Europese Verdrag somt een hele serie uitzonderingen op, waardoor de nationale overheden toch wèl inbreuk mogen maken op deze vrijheid, maar Kuitenbrouwr valt erover, dat Brinkman zijn beleid verdedigt op „culturele gronden".

En uitgerekend het begrip „cultuur" wordt nu juist niet bij de hele serie gronden van het Europese verdrag genoemd.

„Mediabeleid is cultuurpolitiek," zo is volgens Kuitenbrouwer de onuitroeibare mening in Nederland met zijn unieke omroepbestel.

Hij wijst erop, dat de bijna 500 afzonderlijke machtigingen voor exploitatie van kabelnetten formeel aan de gemeenten zijn toegewezen en verder aan een „allegaartje van woningbouwcorporaties, nutsbedrijven en aparte stichtingen". De gemeenten hebben in vele gevallen de exploitatie uitbesteed.

Waar Stappers en Kuitenbrouwer geen aandacht aan besteden is de gretige honger, waarmee multi-nationals en andere commerciële ondernemingen of trusts uitkijken naar het moment, waarop zij nationaal en internationaal viewdata, teletekst, satelliet-tv, abonnee-tv, video en beeldband via kabel en satelliet kunnen gaan exploiteren.

Ze reserveren de miljarden, die de publieke omroep niet op tafel kan leggen, voor de komende jaren om er — naar voorbeeld van de Verenigde Staten van Amerika — vette winsten uit te kunnen peuren.

In hun pleidooien voor het vervaardigen voor twee aparte mediawetten zien Stappers en Kuitenbrouwer dan ook over het hoofd dat door een aparte behandeling van de „kabel" (in wezen onze gezamenlijke antenne) grote rechtsongelijkheid zal ontstaan tussen de stroom van commerciële omroepen en de „bestelomroepen."

Een beroep op het Europese Verdrag, dat de mensenrechten regelt, heeft geen „free flow of information" tot gevolg, zoals de VVD graag beweert. Mensen met veel geld en concerns met nog méér geld bepalen dan „wat goed is voor de kijkers." De „publieke omroep" wordt in een reservaat gezet, zoals in veel landen al het geval is.

Kans op 'oorlog per vergissing' groter

Wijziging nucleaire strategie van VS?

Van onze correspondent
TOM RONSE

NEW YORK — De Verenigde Staten lijken een ingrijpende verandering in hun nucleaire strategie te willen doorvoeren, die de kansen op een „kernoorlog per vergissing" aanzienlijk groter maken. Dit valt af te leiden uit verklaringen van minister van Defensie Caspar Weinberger en de stafchef van de strijdkrachten, John Vessey.

Weinberger en Vessey hebben laten doorschemeren dat de VS een toekomstige kernaanval zullen beantwoorden nog voor de vijandelijke raketten het westen hebben bereikt. Al meer dan twintig jaar gaat de Amerikaanse strategie ervan uit dat een eerste kernaanval moet worden ondergaan, alvorens terug te slaan. Dit om te vermijden dat een totale kernoorlog zou uitbreken door bijvoorbeeld een vergissing van een computer.

De technologische verbeteringen van de nieuwe Russische en Amerikaanse kernraketten hebben de pleidooien voor een „lancering onder aanval"-strategie de laatste jaren doen toenemen. Beide blokken beschikken nu over raketten die zo trefzeker zijn dat ze het grootste deel van de vijandelijke raketten bij een eerste aanval kunnen uitschakelen, zodat een tegenaanval die pas zou beginnen nadat de „first strike" van de vijand is uitgevoerd, veel van z'n slagkracht zal verliezen.

45 miljard

Weinbergers en Vessey's opmerkingen vielen tijdens een vergadering van de bestedingscommissie van de senaat, waar ze kwamen pleiten voor het regeringsverzoek om 45 miljard gulden te begroten voor de produktie van de nieuwe intercontinentale MX-raket. De regering wil de MX-raketten onderbrengen in de silo's die nu de minuteman-raketten bevatten, hoewel ze de noodzaak van de MX juist bepleit had door te wijzen op de kwetsbaarheid van de minuteman. Toen een senator vroeg hoeveel MX-raketten een Russische kernaanval zouden overleven, antwoordde stafchef Vessey: „25 tot 30 percent, als we de aanval ondergaan."

Minister Weinberger

Weinberger weigerde officieel te bevestigen of te ontkennen dat de VS nu een „lancering onder aanval"-strategie heeft aangenomen. Het is niet de eerste keer dat een Amerikaanse defensieminister weigert deze strategie onder alle omstandigheden uit te sluiten.

Maar nooit tevoren werd zo duidelijk te verstaan gegeven dat deze mogelijkheid nu deel uitmaakt van de westerse militaire doctrine.

Metz KLEURENTELEVISIE
5 JAAR GARANTIE OP ALLE ONDERDELEN

Bezoek aan Salvador staat nog niet vast

DEN HAAG — Premier Lubbers wilde gisteren na het kabinetsberaad niet helemaal uitsluiten dat minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken alsnog van zijn bezoek aan El Salvador afziet. Volgens de eerste minister mag een dergelijk bezoek niet eenzijdig zijn gericht op vertegenwoordigers van het regime.

Het bezoek van de minister zal alleen zinvol zijn als hij de gelegenheid krijgt te spreken met personen buiten het regeringskamp, aldus Lubbers. Deze gesprekken zouden openlijk moeten plaatsvinden. De oppositie in de Tweede Kamer heeft erbij herhaling op gewezen, dat een ontmoeting van Van den Broek met het verzet gezien de situatie in El Salvador onmogelijk is. Het kabinet neemt dinsdag een definitieve beslissing over het bezoek van Van den Broek.

Lubbers merkte gisteren verder op dat een hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp aan Suriname er voorlopig niet in zit. „De regeringsverklaring van de Surinaamse premier Alibux geeft nog geen enkele aanleiding om de betrekkingen tussen beide landen op een normaal peil terug te brengen," aldus Lubbers.

Commissie senaat voor CIA-acties

WASHINGTON — De Inlichtingencommissie van de Amerikaanse Senaat heeft zich gisteren akkoord verklaard met voortzetting van de steun aan anti-Nicaraguaanse rebellen. Dezelfde commissie van het Huis van Afgevaardigden had eerder deze week gestemd voor het intrekken van fondsen voor heimelijke CIA-acties tegen Nicaragua.

De steun aan deze activiteiten mag nu van de Senaatscommissie tot eind september van dit jaar worden voortgezet. De commissie wil dat president Reagan in oktober zijn beleid en doelstellingen inzake Midden-Amerika opnieuw uiteenzet. Op basis daarvan zal de commissie opnieuw oordelen over de acties van de CIA tegen Nicaragua.

Opnieuw de straat op

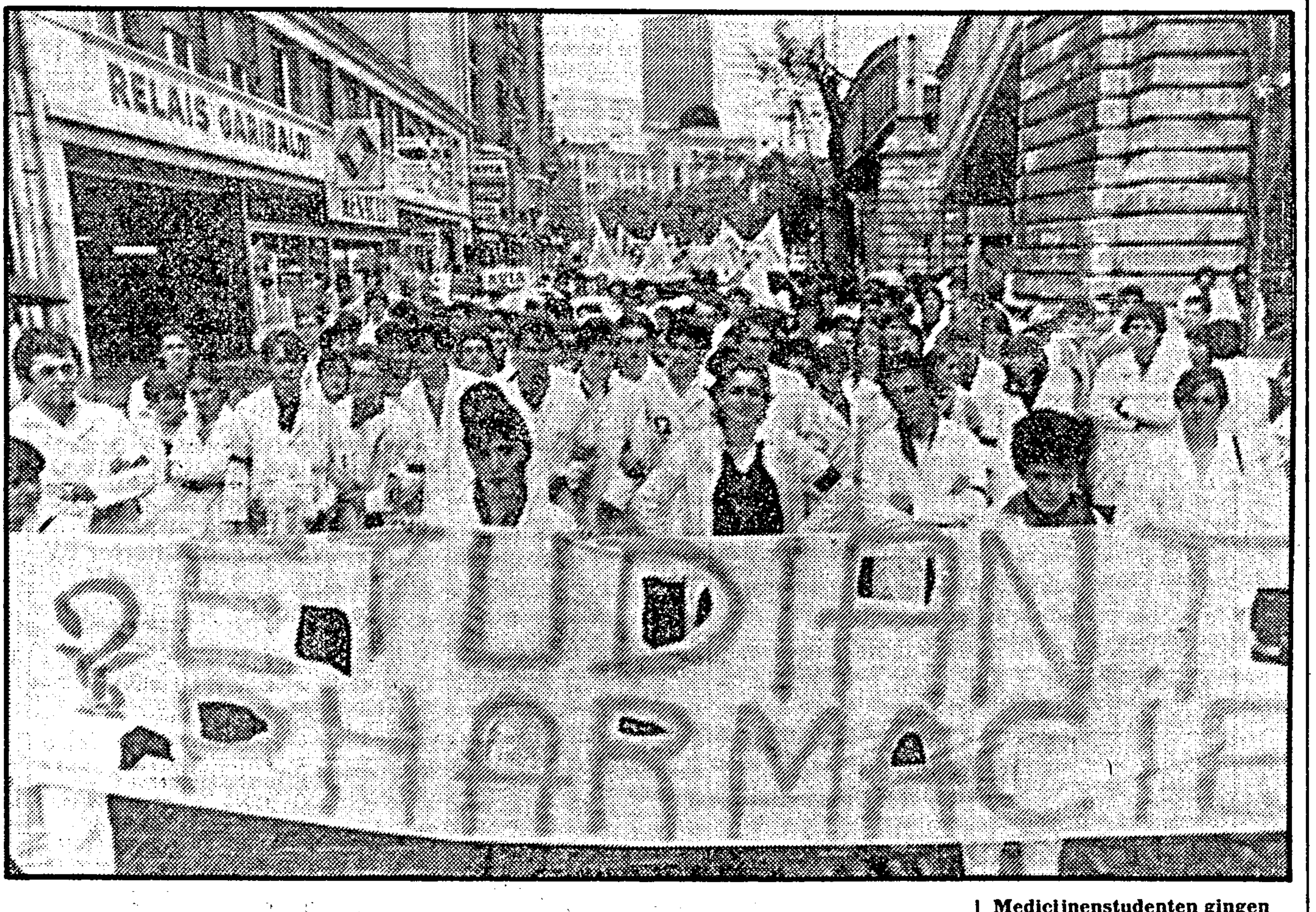

Medicijnenstudenten gingen gisteren in Parijs opnieuw de straat op om te demonstreren tegen de plannen van de overheid hervormingen in het universitaire onderwijs door te voeren. De betogingen van de studenten hebben de afgelopen dagen tot heftige ongeregeldheden geleid. Bij de rellen van gisternacht zijn ongeveer honderd agenten en dertig demonstranten gewond geraakt. Er werden honderd arrestaties verricht. De politie trad hard op tegen extreem-rechtse groeperingen.

Beiroet onder vuur

Vervolg voorpagina

BEIROET — De gevechten in en om Beiroet namen gisteren in hevigheid toe ondanks het dreigement van de Libanese president Gemayel dat hij gewelddadigheden de kop zou indrukken. Eerder had Gemayel verklaard dat de beschietingen hem niet zouden tegenhouden te streven naar terugtrekking van alle vreemde troepen uit Libanon.

Volgens radio-Beiroet openden door Syrië gesteunde linkse moslims het vuur, enkele minuten nadat was gemeld dat Israël had besloten in beginsel akkoord te gaan met de overeenkomst over troepenterugtrekking.

Bij de beschietingen van gisteren kwamen buitenwijken in het oosten van Beiroet onder vuur te liggen en later ook wijken in het zuiden van de stad en het havengebied. De granaten en raketten werden afgevuurd nadat gevechten tussen druzen en christelijke milities waren opgelaaid. Israëlische pogingen om de rust te herstellen mislukten.

Morlino overleden

ROME — Tomasso Morlino, de christendemocratische voorzitter van de Italiaanse Senaat is op 57-jarige leeftijd overleden. Het overlijden werd gisteren door de Senaat bekendgemaakt. Morlino deed eerder deze week nog tevergeefs een poging een nieuwe regering te vormen zodat het niet nodig zou zijn het parlement te ontbinden. Na het mislukken van de poging schreef president Pertini verkiezingen uit. Morlino werd vijf maanden geleden gekozen tot voorzitter van de Senaat.

Al snel twijfels over dagboeken Hitler

Vervolg voorpagina

KOBLENZ — Het Bundesarchiv in Koblenz heeft zes van de in totaal zestig vermeende dagboeken van Hitler onderzocht, de bandjes uit 1934, 1937, 1939, 1942 en 1943, evenals het speciaal aan het geval Rudolf Hess gewijde bandje uit 1941. Met dat onderdeel uit de dagboeken was Stern deze week zijn publicaties begonnen.

Aan de hand van dit dagboek zou bewezen moeten worden dat Hitler afwist van de missie die Hess in 1941 naar Engeland ondernam. De Stern heeft in verband met deze publicatie steeds verlangd dat Rudolf Hess, die nog in de gevangenis van Spandau zit, zelf zou worden gehoord over de dagboeken.

In verband daarmee werd het blad ervan verdacht vooral de nu 89-jarige Hess een dienst te hebben willen bewijzen met de publicatie van de dagboeken. De vrijlating van Hess wordt al jarenlang vooral in neo-nazistische kring met luide stem geëist.

Al meteen na de eerste onthulling over het bestaan van de dagboeken was er in de internationale wereld der nazi-experts een heftige strijd ontbrand over de echtheid van de geschriften. De Britse historicus Trevor-Roper trok zijn aanvankelijke verklaring over de echtheid van de boeken later weer in. Ook bij de Amerikaanse deskundige Weinberg overheersten in tweede instantie de twijfels.

De nog onbekende vervalser heeft naar overtuiging van het Bundesarchiv in Koblenz materiaal uit de nazikrant Völkischer Beobachter verbonden met informaties uit boeken over Hitlers duizendjarige rijk. Daarbij heeft hij kennelijk kardinale fouten gemaakt, omdat ook feiten werden vermeld, die tot 1964 nog niet aan het licht hadden kunnen komen.

De leider van het Koblenzer archief heeft zich zeer voorzichtig over het doel van de vervalsing uitgelaten. Voor hem staat echter vast dat Adolf Hitler door middel van deze vermeende dagboeken postuum "schoon gewassen" had moeten worden van een aantal misdaden.

Daarbij heeft de vervalser met allerlei kleinigheden over de persoon Hitler geprobeerd de indruk te wekken dat men "via deze dagboeken de adem van de mens Hitler" kon voelen, aldus de leider van het Bundesarchiv.

Het onderzoek naar de dagboeken is hiermee overigens nog niet afgesloten.

't weer

door HANS DE JONG

Zon en meiregen

Vrijdag zijn er ongetwijfeld weer mensen in het zuidwesten van het land geweest die wat groter werden. Er viel namelijk lichte en later plaatselijk meiregen. Dat was niet helemaal gepland. Hij kwam voor uit het opdringen van koelere oceaanlucht over het Kanaal in onze richting. De lucht aan de achterkant van het front was niet belangrijk kouder. Vandaar ook dat de temperatuur zich vandaag goed kan handhaven. Er zijn maxima te bereiken van 16 tot 18 graden Celsius. Wie naar zee gaat treft dan wat lagere temperaturen.

Het weer zal vooreerst vooral op de eerste daghelft niet tegenvallen. Deelnemers aan de landelijke fietstocht doen er overigens wel goed aan de regenjas niet te vergeten. Want later op de dag kan zich plaatselijk een regenbui vormen met de mogelijkheid van onweer.

Dat gebeurt dan op de nadering van een volgend koufront waarachter zich wat frissere lucht bevindt. Die zal zondag, maandag en dinsdag het weergebeuren bij ons beheersen. De thermometer blijft dan steken op een graad of 14, bovendien drijven er wolkenpartijen over en valt er van tijd tot tijd ook wel eens regen, kortom, de kwaliteit van het weer neemt dan wat af.

Deze wat onverkwikkelijke vooruitzichten hangen samen met de manipulaties van een depressie bij Ierland waarvan randstoringen via de Golf van Biskaje belangstelling hebben voor onze omgeving. Hieruit blijkt dan wel dat mei dan wel eens een paar drogere dagen geeft maar dat het in grote trekken bezien nog altijd z'n streken niet verloren heeft.

Het is wel wat deprimerend maar ik wil u niet onthouden wat de Amerikaanse prognose voor de huidige maand in West-Europa inhoudt: het zal veel te nat zijn en bovendien vrijwel overal te koud. Toch een prettig weekend gewenst...

plaats	weer	temp: max.	min.
Amsterdam	zwaar bew	17	2
De Bilt	geheel bew.	18	0
Deelen	regen	19	0.3
Eelde	geheel bew.	18	0
Eindhoven	geheel bew.	18	1
Den Helder	zwaar bew.	16	0.6
Rotterdam	zwaar bew.	16	0.3
Twente	geheel bew.	17	0
Vlissingen	geheel bew.	15	3
Zd. Limburg	regen	18	0.2
Aberdeen	mist	7	16
Athene	licht bew.	25	0
Barcelona	licht bew.	21	0
Berlijn	licht bew.	17	0
Bordeaux	geheel bew.	22	0.4
Brussel	zwaar bew.	18	0.6
Frankfort	geheel bew.	19	0
Genève	zwaar bew.	22	0
Helsinki	licht bew.	16	0.6
Innsbruck	regenbui	21	0.7
Klagenfurt	licht bew.	23	0
Kopenhagen	onbew.	17	0
Lissabon	half bew.	21	0
Locarno	half bew.	23	0
Londen	licht bew.	18	0
Luxemburg	geheel bew.	17	0
Madrid	zwaar bew.	23	0
Malaga	onbew.	—	0
Mallorca	onbew.	24	0
Malta	onbew.	23	0
München	half bew.	17	0
Nice	half bew.	17	0
Oslo	onbew.	17	0
Parijs	zwaar bew.	19	5
Rome	zwaar bew.	21	0
Split	zwaar bew.	22	0
Stockholm	half bew.	16	0
Wenen	onbew.	16	0
Zürich	onweer	21	0
Istanbul	onbew.	20	0
Las Palmas	geheel bew.	22	0
Beiroet	geheel bew.	21	0
Tel-Aviv	licht bew.	21	0
Tunis	onbew.	24	0

'Meer doen in VN voor mensenrechten'

Theo van Boven tijdens de hoorzitting

DEN HAAG — Mr. Theo van Boven, de voormalige directeur van de afdeling mensenrechten van de Verenigde Naties, meent dat Nederland zich binnen de Verenigde Naties op diverse fronten meer kan inzetten voor vluchtelingen en mensenrechten.

Volgens Van Boven, die sprak tijdens een hoorzitting van de vaste Tweede Kamercommissie voor buitenlandse zaken, moet de permanente vertegenwoordiger van Nederland bij de VN gevallen van schending van de mensenrechten voorleggen aan de secretaris-generaal van deze organisatie. Nederland zou binnen de VN ook moeten aandringen op wijziging van de beleidslijn dat VN-vestigingen in landen waar het slecht is gesteld met de mensenrechten geen verzoekschriften van dissidenten in ontvangst mogen nemen. Tenslotte, zo betoogde Van Boven voor de Kamercommissie, moet Nederland het initiatief nemen tot het instellen van een fonds om vervolgden in staat te stellen naar de VN in New York te komen.

De Vereniging Vluchtelingenwerk Nederland (VVN) pleitte tijdens de hoorzitting voor de benoeming van "mensenrechtenattaché's op Nederlandse ambassades. De VVN meent dat dergelijke benoemingen nodig zijn om duidelijk te maken wie verantwoordelijk is voor het opstellen van adviezen over de mensenrechtensituatie in de verschillende landen.

Volgens het Humanistisch Overleg Mensenrechten (HOM) moet het mensenrechtenbeleid van Nederland veel meer dan tot dusver worden gekoppeld aan het wapenexport- en buitenlands-economisch beleid. Er wordt bijvoorbeeld bij het verlenen van exportkredietgaranties veel te weinig aandacht besteed aan de situatie van de mensenrechten in een land, aldus het HOM.

Volgens professor Kooijmans, de nieuwe Nederlandse vertegenwoordiger bij de commissie in Genève, zijn de mensenrechten voornamelijk gediend met publiciteit en openbaarheid. Hij zei de vertrouwelijke behandeling in de commissie van klachten over schending van de mensenrechten in een bepaald land niet hoog aan te slaan.

Duizenden Polen naar begrafenis

NOWA HUTA — Duizenden Polen hebben gisteren de begrafenis bijgewoond van de 29-jarige man die afgelopen zondag omkwam tijdens ongeregeldheden in Nowa Huta. Ongeveer vijfduizend mensen bewezen op het kerkhof van de grote industriewijk van Krakow de laatste eer aan het slachtoffer van de "alternatieve", door Solidariteit georganiseerde 1-mei-viering.

De begrafenis liep uit op een spontane aanhankelijkheidsbetoging voor de verboden vakbeweging Solidariteit. In de rouwstoet werden roodwitte vlaggen meegedragen en mensen maakten een overwinningsteken bij het leggen van bloemen.

Laag boven het kerkhof vloog een helikopter, terwijl een grote hoeveelheid agenten in burger de stoet volgden. Er deden zich geen incidenten voor. Nadat de vader van het slachtoffer de aanwezigen had gevraagd kalm naar huis te gaan, klonk uit duizenden kelen: "Wij zullen de dode wreken".

OESO bespreekt de economische crisis

Van onze soc.-econ. redactie

PARIJS — De ministers Ruding, Van Aardenne en Van den Broek (financiën, economie en buitenlandse zaken) nemen maandag en dinsdag in Parijs deel aan de jaarlijkse ministersvergadering van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling).

Voornaamste onderwerp van gesprek tussen de meer dan twintig deelnemende industrielanden is de internationale economische situatie. De twee hoofdthema's daarin, de relatie tussen rijke en arme landen en de relatie met de landen van het Oostblok, zullen daarbij voor het eerst niet gescheiden worden behandeld. De steeds sterkere onderlinge afhankelijkheid van arm, rijk, Oost en West, maakt dit onontkoombaar meent de OESO.

Topconferentie

De vergadering in Parijs wordt algemeen gezien als een laatste voorbereiding op de topconferentie van de zeven belangrijkste westelijke industrielanden op 28 mei in het Amerikaanse Williamsburg.

Opleving

De regeringsleiders van die landen zullen dan bekijken in hoeverre sprake kan zijn van een gecoördineerd optreden van de industrielanden tegen de economische crisis.

Ook in Parijs zal worden besproken hoe kan worden ingespeeld op de hier en daar oplevende economie. Maar nu al staat vast dat het niet zover komt dat de economisch sterkste landen tot extra stimulerende maatregelen worden opgeroepen.

Met name OESO-secretaris-generaal Van Lennep heeft er al eens op gezinspeeld dat naast West-Duitsland en Engeland ook Nederland tot een economische oppepper in staat is. Minister Ruding zal er echter op wijzen dat het financieringstekort van ons land nog steeds stijgt, zodat er geen ruimte is voor stimulering. Een standpunt dat binnen de OESO al enige tijd als weinig overtuigend wordt ervaren.

Enige toenadering wordt verwacht tussen het Europese en Amerikaanse standpunt over de handel met de Oostbloklanden. De regering-Reagan is voorstander van sterke beperkingen hierin, terwijl West-Europa een meer open economische handel nooit uit de weg is gegaan.

Extra aandacht zal worden besteed aan de armste ontwikkelingslanden. Voorgesteld zal worden om via een aanvullende steunregeling te voorkomen dat sommige landen hun handelsbetrekkingen met die landen eenzijdig blokkeren omdat anders de schulden nog verder zullen stijgen.

DE BELASTING-PARADIJZEN

Onze bekende DOSSIER-verslaggevers Geert-Jan Laan en Rien Robijns schreven het zo juist verschenen boek.

WAARDEBON
Geldig t/m 31 mei 1983
Robijns/Laan: De belastingparadijzen
ISBN 90 6074 568 x normale prijs......22.50
Voordeelprijs 18.50
Voor lezers van Het Vrije Volk dus een tijdelijk prijsvoordeel van............ 4.-

Deze waardebon kunt u na invulling inleveren bij elke erkende boekhandel of aan de balie van Het Vrije Volk of in Infomobiel, het mobiele servicekantoor van Het Vrije Volk en VVV Rotterdam.

Naam.................................... Voorl...............
Straat... No...........
Plaats..
Postcode..
124-021

Het Vrije Volk metropool

tips doen het! **tel. (010) 14 55 33**

Telefonisch op te geven van 8.30 tot 21.00 uur. Schriftelijke opdrachten aan: Postbus 241, 3000 DB, Rotterdam.

Enkele categorieën advertenties worden alleen geplaatst tegen contante betaling of betaling per postgiro 284800.

Advertenties opgegeven voor 9.30 uur kunnen de volgende dag geplaatst worden. Voor de maandagkrant tot vrijdag 16.00 uur.

Tips. Prijs voor de eerste drie regels ƒ 26,67. Iedere regel meer ƒ 10,63. Bij drie plaatsingen van dezelfde tekst binnen een week onder dezelfde rubriek worden slechts 2 plaatsingen berekend.
Breedte: 1 kolom. Tekst achter elkaar plat gezet met één woord in hoofdletters.

Regeltips. Advertenties met één of meer groot gezette regels.
Prijs per mm per kolom ƒ 4,25. Breedte 1 of 2 kolommen.

Fototips. Dit zijn regeltips met hierin opgenomen een foto van het te verkopen object.
Formaat foto: 2 kolommen 40 mm of 1 kolom 60 mm hoog.

Bewijsnummers alleen op aanvraag ƒ 2.- per exemplaar.
De prijzen zijn exclusief 4% BTW.
Betaling: uitsluitend met gebruikmaking van de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Wij aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door het niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties. Fouten in telefonisch opgegeven advertenties en fouten ontstaan door onduidelijk schrift behoeven door de uitgeefster niet te worden gecompenseerd.

De tips, regeltips en fototips worden geplaatst in een combinatie van dagbladen, die een gezamenlijke oplage hebben van 538.000 exemplaren.

Met een Tip, Regeltip of Fototip bereikt u 1.309.000 huisvrouwen en gezinshoofden

Bron: NIPO-media-onderzoek 1981/1982

PERSONEEL-TIPS

Personeel aangeboden 2

JONGEMAN, 21 jr., i.b.v. gr. & kl. rijbewijs, biedt zich aan. 010-212074 b.g.g. 219882.

J. vr. ZOEKT WERK full- of parttime, bekend in slagerij of horeca. Tel. 010-219882.

CHEF-KOK, 35 jaar, met int. ervaring, voor R'dam e.o. Br. o. nr. 32602589 bur. v. d. bl.

ASS.BEDRIJFSKUNDIGE, 29 jr., met procestechn. achtergrond, tot op heden werkzaam in de voedingsmiddelenindustrie, in het bezit van V.A.P.R.O.- en V.O.A. 1 + 2 diploma's, zoekt: In de omgeving van R'dam/Den Haag een baan op b.v. één van de volgende afd.: Prod.-planning, werkvoorber., bedrijfsbureau, rend.-voorr.adm. Uw reakties gaarne o. nr. 32162582 bur. v. d. bl.

Handels- en kantoorpersoneel gevraagd 3

Glashandel

een bedrijf welke gevestigd is in het westen van het land, zoekt op korte termijn een

bedrijfsleider

Kandidaten voor deze funktie dienen aan hoge eisen te voldoen. Zij moeten ervaring hebben en reeds een succesvolle carière achter de rug hebben.
Een slagvaardig beleid kunnen voeren en een dynamische en stuwende kracht voor het bedrijf zijn.
Het ligt in de bedoeling dat deze persoon ook bestaande en nieuwe relaties bezoekt.
Wij vragen:
-minimum leeftijd 30 jaar
-opleiding op middelbaar niveau
-ruime administratieve kennis
-ervaring in een managementsfunktie.
Wij bieden:
-uitstekende funktie in een expanderend bedrijf
-goede salariëring
-prima samenwerkingsverband.
Schriftelijke sollicitaties met een uitvoerig curriculum vitae gelieve u te richten aan H.R.A. Heintz, Delftlandseweg 301, 3119 XW Schiedam.

Gerechtsdeurwaarderskantoor
J.G. Hanemaaijer, R.L.J. van Es
en L. Glimmerveen
MATHENESSERLAAN 472 - 3023 HK - ROTTERDAM
vraagt een:

Receptioniste/Telefoniste

Vereisten: HAVO, typdiploma, goede uitdrukkingsvaardigheid.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan opgemeld adres t.a.v. de Hr. J.B.C. de Groot.

van huis uit het beste
dactylo uitzendburo
75 vestigingen, raadpleeg de gouden gids

Commercieel administratief MEDEWERKER gevraagd op klein kantoor wat zich bezighoud met de verkoop van software van Sinclaire Commandoor en Atari. Bekendheid met de engels en duitse taal is een vereiste in woord en geschift. Aashima Trading BV, Hoogstraat 69, Rotterdam. Tel. 010-141110.

LIFE-SAVER INTERNATIONAL zoekt zelfstandige agenten vr/mnl.: -Met doorzettingsvermogen. -In staat gloednieuw artikel, auto-accessoir, te introduceren. -Met durf, ter verruiming van eigen winstmarge, te investeren. Alleen serieuze gegadigden dienen te reageren. Bel R. Pieters Graafland voor meer info. 020-253753.

Financiele instelling in Rotterdam Centrum vraagt voor spoedige indiensttreding een ervaren, zelfstandige DIRECTIE-SECRETARESSE met diploma Havo en een secretaresse-opleiding, die vlot kan stenograferen (Ned. en Eng.). Leeftijd 25-35 jaar. Brieven onder nr. 32105509 bur. v. d. bl.

Suzukidealer Eurocaro B.V. zoekt m. spoed J.DAME 18 - 23 jr. met type-erv. + computercode. Tel. 010-864414.

Huishoudelijk personeel gevraagd 8

Nette zelfst. HULP gevr. 1 à 2 maal p. week. ƒ 10,- p.u. + reiskostenverg. In Blijdorp. Makkelijk te bereik. m. metro e/o tram. Tel. 010-676843.

Technisch personeel gevraagd 6

Gevraagd loodgieter i.b.v. Gawalo

vestiginspapieren voor loodgietersbedrijf. Br. o. nr. 32205298 bur. v. d. bl.

Gevraagd All-round STUCADOOR, welke ook indien nodig metsel- en tegelwerk kan verrichten. Sollicitaies: Vasteland B.V., Stationsplein 45, 3013AK Rotterdam. Tel. 010-126280 of 115910 tot 17.00 uur.

Mode atelier vraagt ervaren confectie(thuis) NAAISTERS met ervaring in leder en suèdeverwerking. (I.b.v. eigen naaimach.). Br. o. nr. 32102885 bur. v. d. bl.

Verplegend personeel gevraagd 7

Bedankt minister!

Wij zijn blij dat de minister van sociale zaken en werkgelegenheid ons verzoek om een (para) medische vergunning heeft ingewilligd.

Unique Uitzendburo
GOED VOOR TIJDELIJK WERK
DUS NU OOK IN DE
gezondheidszorg
Ben je op zoek naar een tijdelijke baan,
neem dan even kontakt op
met het dichtstbijzijnde filiaal
van Unique Uitzendburo
Rotterdam, Coolsingel 101b, 010-142755
Den haag, Korte Poten 11, 070-659838
Den Haag, Schoolstraat 36, 070-648954

Medi-Call
HET UITZENDBUREAU
VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Wilt U een baan in de gezondheidszorg, full-time, parttime of alleen de weekenden, op onderstaand adres informeren wij U over onze vacatures in Rotterdam en omgeving voor o.a.

A-verpleegkundigen
Ziekenverzorgenden
B-verpleegkundigen
Med. typisten
O.K.-verpl.k./assistenten
Rotterdam, Stadhuisplein 18, tel. 010-114852.

Divers personeel gevraagd 10

Euroboek

is een internationaal verkoopbedrijf, dat zich bezighoudt met het werven van leden voor de bekende boeken- en platenclub ECI.

Om onze marktpositie te verstevigen vragen wij voor onze verkoopkantoren in Rotterdam

trainee-hoofdvertegenwoordigers
tot 30 jaar

Dynamische persoonlijkheden die hun sporen in de verkoop ruimschoots hebben verdiend. Zij zullen na opleiding in eigen bedrijf de verantwoordelijkheid krijgen over een team van minimaal 4 vertegenwoordigers.
Naast goede sociale voorzieningen en autokostenregeling ligt het salarisniveau ruim boven het gemiddelde.

Uw schriftelijke sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto, kunt U richten aan EUROBOEK B.V., Laanakkerweg 16, 4124 PB Vianen, onder vermelding van ons kenmerk AD 7-5/406S.

HOREN is een groep gerenommeerde specialisten in hoortoestellen, met momenteel vestigingen in tal van plaatsen in Gelderland, Overijssel en Limburg. Horen is jong, dynamisch en expansief. Voor de uitbreiding van onze aktiviteiten in het Oosten van het land, zoeken wij op korte termijn kontakt met FIDA gediplomeerde;

audiciëns m/v
alsmede
aankomend audiciëns m/v

Deelname in nieuw op te zetten projekten behoort tot de mogelijkheden.
Hebt u interesse in deze uitdaging, dan verwachten wij op korte termijn uw schriftelijke reaktie, voorzien van recente pasfoto en alle relevante informatie bij:

Horen Hoortoestellen
Rijksweg Zuid 1
6662 KA Elst (Gld.).

Attentie
Duitse fokkerij van edelbontdieren zoekt:
Fokkers
Kan ook als nevenverdienste. Min. 10 m2 ruimte moet aanwezig zijn. Gegarandeerde afname. Voor inl. G. Welten, 04922-2297.

Welke SLAGER wil ons team komen versterken? Wij zijn een voll. amb. slagerij, welke gesitueerd is in een supermarkt te Bleiswijk. Voor de man met de juiste motivatie een prima werkkring en goede arbeidsvoorw. Geinteresseerd? Neem dan kontakt op met D. Stolk, tel. 010-151055 of na 19.00 uur 01883-10096.

RIJ-INSTRUCTEUR(TRICE) worden? De V.R.M. helpt u bij het staats-dipl. Iedere maandagavond voorlichting aanvang 20 uur op de Ln. van Meerdervoort 178, Den Haag. Voor inl. bellen van 9-19 u. 070-804849 b.g.g. 649900. Aanvang cursus mei.

Gevraagd nette part-time CHAUFFEUR / BEZORGER voor groothandel in verse kip en kipspecialiteiten. Uitsluitend schriftelijke sollicitaties richten aan: P. Groeneveld & Zoon B.V., B. H. G. laan 91, Schiedam.

Gevr. DISC JOCKEY voor bar/dancing in Duitsland omgev. Aken, erv. vereist, voor het draaien v. alle muziek genre en Duits sprekend. 5 dg. p.w., goede verdiensten en inwoning vrij, inl. tel. 09-49240315241.

Gevraagd door drukkerij/uitgeverij, z.s.m. aankomende STRIPTEKENAAR / SCHRIJVERS. Vergoeding afhankelijk van verkoopcijfers. Inl. Jumbo off-set, Burg. Jansenstr. 13, 's Gravenpolder, tel. 01103-1450.

Automobielbedrijf in Rotterdam met gerenommeerd merk vraagt zeer aktieve VERTEGEWOORDIGER voor de buitendienst. Leeftijd 22-28 jr. Brieven nr. 32104975 bur. v. d. bl.

Gevraagd: AUPAIR in gezin met twee kinderen 6 en 8 jr. Per eind juni. In bezit van rijbewijs. Mrs. Susan Thompson, 12500 Corbetta Lane, Los Altos Hills, Calif. 94022 U.S.A.

W.B.M. vr. dames en heren van ± 18 tot ± 25 jr. op free-lance basis met goed voorkomen, voor ledenwervings-promotieteam. Verdienste ƒ 500,- tot ƒ 750,- p.w. Inl. 073-145389.

Ter overname aangeb. goed draaiende kleine HERENKAPSALON met bovenwoning. in centrum van Middelburg, huurpand, leuke start voor energiek persoon. Inl. tel.: 01180-14142.

Wordt RIJ-INSTRUCTEUR, aanv. avondcursus in R'dam 10 mei a.s. Cursus kosten ƒ 2600,-. Inl.: Kaderschool Knetemann B.V., tel. 010-857041, na 18.00 u. 670802.

Gevr. voor direct, leerl. DAMESKAPSTER, voor Do, Vr. + Zat., lft. ± 16 jr. Soll. uitsl. schr. + pasfoto. Kaps. Hairshop, Rotterdamsedijk 250b, 3112 BP- Schiedam.

Bent U geinteresseerd in huidverzorging en zoekt U een parttime baan? Bel dan 01856-1259.

Gevr. half mei een goede KOKKIN op kustvaartuig, koken voor 7 pers. Br. m. ref. o. nr. 32604119 bur. v. d. bl.

Gevraagd BABYOPPAS voor langere tijd, 10 à 15 u. p.w. Brieven: E.J. Rochussenstr. 71b, 3015 ED Rotterdam.

Horecapersoneel gevraagd 5

Voor relaties in Zuid-Zwitserland vragen wij voor het zomerseizoen ervaren RESTAURANTSERVEERSTERS met redelijke kennis der Duitse taal. Zonder goede referenties onnodig te reflecteren. Wij willen u graag ontmoeten woensdag 11/5, 9.30 uur voormiddag, Sylvette Restaurant, Bouwcentrum, Weena 700, R'dam. Voor prima behuizing en reisbegeleiding wordt gezorgd. Tel. inl. A.A.H. Intermediair, 01807-15509.

Gevraagd BUFFETJUFFROUW, ervaring vereist, Bar Nykonos. Tel. na 20 uur 010-767678.

BARJUFFROUW gevr., "Zanzibar", Van Vollenhovenstr. 26, R'dam, tel. 010-366938.

3 BUFFETJUFFROUWEN gevr. te R'dam-centrum. Garantie loon. Tel. 010-763470.

BUFFETJUFFROUW gevraagd. Tel. 010-365802.

Winkelpersoneel gevraagd 4

Barbershop Haarmode voor hem en haar vraagt 1e KAPPER(STER), bij gebleken geschiktheid is een positie als bedrijfsleider(ster) op korte termijn beschikbaar. Tel. 01880-21444, na 18 u. 01880-22042, 01880-24947.

Drogisterij in R'dam-west zoekt nette parttime VERKOOPSTER op oproep basis voor 10-40 uur p.w. Brieven met recente pasfoto o. nr. 32104431 bur. v. d. bl.

Part-time VERKOPERS(STERS) voor ons filiaal Dynamo, R'dam. Tel. 078-101399.

Plaats een TIP. Bel 010-145533. U wordt snel, efficiënt en vriendelijk geholpen. Plaats een TIP, voor snel sukses.

DIVERSE TIPS

Muziekbeurs 83

Grote talentenjacht
Studio 54
Hartmanstraat 20, Rotterdam.
010-334581.

PIANO'S. Wegens renovatie: piano's van gerenommeerde merken voor ieders portemonnaie vanaf ƒ 500,-. Met garantie en gemakkelijke betaling. J. Poppeliers, Teilingerstraat 47, Rotterdam, tel. 010-671550-671620. Geopend: ma. t/m za. 10-17 uur. Vrijdag koopavond. Aanbieding geldt t/m 7 mei '83.

Nieuwe piano's
Klasse piano's
met 10 jaar garantie.
50% korting
J. van Urk
sinds 1898
Westersingel 42,
Rotterdam, 010-363500.

BLAZERS opgelet. Sol-Muziek. U heeft keuze uit ± 650 gebruikte blazersinstrumenten uit de USA. Inr. mogelijk. Tel. 076-142202. Lange Brugstraat 39 te Breda. Vragen naar Joop Hendriks. Alleen op afspraak.

PIANO aangeboden, Duits kruissnarig, vol van toon, t.e.a.b. Te bezichtigen tussen 19.00 en 21.00 uur. Ook op zondag. Geen handelaren. Tel. 010-664629.

T.k. gebruikte PIANO'S v.a. ƒ 750,-, saxofoons v.a. ƒ 695,-, drumstel, accordeons v.a. ƒ 295,-, gitaren, conga's, enz. Van Zegveld, 's-Gravendijkwal 131, tel. 010-768445.

T.k. weg. omst. EMINENT 2500 Grand Theatre, 4 mnd. ƒ 17.000,-. Tel. 01880-16803.

Grote sortering gebruikte SAXOFOONS. Trompetten v.a. ƒ 190,-. Muller Muziek, Raadhuisstr. 43, Amsterdam, 020-248592.

H. Musici, Crumar ×76, knopklavier met 100 W. boltzer Lesly. Alles zo goed als nieuw. Tel. 010-123061.

Pianiste zoekt Studeer- en LESRUIMTE voor overdag in R'dam-Kralingen. Br. o. nr. 32202632 bur. v. d. bl.

Te koop zo goed als nieuwe PIANO merk Rösler. Tel. 078-163361.

Haagse Disko Band zoekt met spoed naar: STRAKKE DRUMMER. Tel. 070-475112.

T.k. z.g.a.n. PIANO (kleur wit). Tel. 078-173452, b.g.g. 078-177575.

T.k.a. orgel Eminent Solina A 200, 3 jr. oud. Vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 010-848867.

Weg. omst. PIANO, 4 mnd. oud. Pr. n.o.t.k. Evertsenpln. 139, Hellevoetsluis.

YAMAHA Portasound PC 100 orgel, incl. muziek + adaptor. Vr.pr. ƒ 775,-. 010-161923.

T.k. RIHA ORGEL, type Largo met Leslie in witte uitv. ƒ 2000,-. Tel. 01860-17692.

DRUMLES, theorie en praktijk, repeteerruimte te huur. 078-146430.

Voor ORGELREP. belt u naar de vakman. Van Beveren Orgelserv. 01820-19697.

Peavij BASGITAAR T 40. ƒ 650,-. Tel. 053-330614.

Meubelen 90

Chesterfield
bankstellen 3-1-1. Engels import nu ƒ 4.995,-.
Anker Stijlmeubelen, Putselaan 52-62, R'dam.
Tel. 010-840684.

Te koop Wilton KARPETTEN in beige en terra, 170 × 240 van ƒ 598,-, nu voor ƒ 319,-. Ook 200 × 300 van ƒ 695,- nu voor ƒ 485,- zuiver scheerwol. Berber karpetten 135 × 200 van ƒ 319,- nu voor ƒ 179,- en 170 × 240 van ƒ 645,- nu voor ƒ 450,-. Ook nog enkele grote karpetten. M.W. Verschut, 2e Potgieterstraat 33, Gouda. Tel. 01820-15337.

250 × 350 een extra lage prijs. SMIRNA zuiver wol. Tafelkleden 140 × 170 van ƒ 269,- nu voor ƒ 159,- en ƒ 179,- pracht dessins zuiver wol. Handweef 140 × 170 van ƒ 119,- nu voor ƒ 69,-. Wij komen ook naar u toe. M.N. Verschut, 2e Potgieterstraat 33, tel. 01820-15337, Gouda.

BALKON-GRASTAPIJT 130 cm breed ƒ 19,95, 200 cm breed ƒ 29,50 p. mtr. Noppenvinyl 200 cm breed, in wit, rood, zwart enz., p. mtr. ƒ 29,90. Tapijtimport Van der Kuijp, Bergweg 212 - 218, R'dam. Tel. 010-661938.

Sinds 1930 is er maar één JANSEN die in eigen atelier uw meubelen stoffeert, overtrekt, moderniseert, lijmt, beitst, lakt, spuit, politourt. Straatweg 40, R'dam. Tel. 010-180901, b.g.g. 189735.

GORDIJNVELOURS in meer dan 40 kleuren en 4 kwaliteiten, 140 breed, v.a. ƒ 17,95 p.mtr., ook in koningsblauw. Woninginrichting Van der Kuijp, Bergweg 212-218, R'dam, tel. 010-661938.

KUSSENS voor bankstel, boot en caravan, ook overtrekken. Prijsopg. ook aan huis. Van Rooijen, Crooswijkseweg 2, tel. 010-134090.

Bekl. met ECHT LEDER in mod. stoff.fabr. Display, 01883-16777 of 01814-1816.

ZILVERKAST 2 x 1 m. Gekost ƒ 10.000,- nu ƒ 5000,-. Tel. 010-346148.

Te koop OISTERWIJK meubelen. Tel. 01891-5288.

T.k. lederen BANKSTEL 3-2-1 zits ƒ 1250. Tel. 010-526921.

PIET v. HEUGTEN, voor al uw tegels v.a. ƒ 3,- per tegel. Tel. 03425-2223. Achterveld (bij A'foort).

3 zeer moderne BANKELEMENTEN t.k. kl. l.bruin, 2 jr. oud. Na 18.00 u. 010-524624.

Postorders 81

Supersexy, Lingeriecatalogisch van VENUS FASHION BV met sexy avondkleding, lingerie, badkleding, laklaarsen en lakkleding van Silver Rose International. Maak ƒ 10,- over op giro 4255072 van Venus Fashion BV, Kleine Berg 18, 5611 JV Eindhoven.

Luxe PORNOBLADEN, films en video voordeelaanbied. catalogus K-L en M ƒ 1,40 aan postzegels insl., Intermedia, Pb. 1522 Haarlem, 2003 BN (Winkel: Kruisweg 44).

PROEFPAKKET DUREX Fromms. In blanco verpakk. door storting van ƒ 20 of ƒ 25 op giro 681485 t.n.v. Condex, Postbus 6051, Vlaardingen.

U kunt uw TIP telefonisch opgeven dagelijks van 8.30 tot 21.00 uur. 20 lijnen staan voor u gereed. Bel 010-145533

DE ORANJESTAD DIEZ AN DER LAHN
Uw Felkekurort aan de Lahn-vakantiestraat m. veel vrije-tijds mog. biedt Felke-Kneippkuren, voord. vak., hotels en Gasthöfe in alle prijscat. Kom het barokkasteel „Oranienstein" bezichtigen, ook dagjesmensen zijn welkom. Inl. Städtisches Verkehrsamt, Rathaus, D-6252 Diez. Tel. 09-496432/601270 en 275.

Gezinsvakantie in Oostenrijk
Introductieprijzen zomer 1983: 90 m2 comf. appartementen tot 8 personen met eigen sauna. Buiten seizoen ƒ 640.-; hoogseizoen ƒ 955.- incl. overd. en openl. bad. Goldried-liftinstall. Hotel Goldried, A-9971 Matrei/Osttirol. T. 09-43/4875/8113.

MERCURIUS
OMMOORD/ALEXANDERPOLDER/ZEVENKAMP

Op **WOENSDAGMORGEN 18 MEI**
en op **DINSDAGMORGEN 7 JUNI A.S.**
is er **gelegenheid om in te schrijven**
voor het **cursusjaar 1983-1984**
als cursist(e) van de
DAG-M.A.V.O.
VOOR
VOLWASSENEN
tussen 09.00 en 12.00 uur in het
schoolgebouw aan de
NIEUWE
OMMOORDSEWEG 14
Vakken: Nederlands, Frans, Engels, Duits, Geschiedenis, Biologie, Economie, Spaans en Wiskunde
STUDIE PER VAK IS MOGELIJK!
Inlichtingen worden gegeven door de adjunct-directrice, mevrouw
A. J. Hollebrand, telefoon 010-527785

watersport tips watersport

Motorboten te koop aangeboden 57

goed nieuws voor de watersportbranche

Zaterdag 28 mei a.s. bengen wij een speciale advertentiepagina voor de watersportliefhebbers.
'n Uitstekende gelegenheid om de aandacht voor uw produkten - in de kring van kopers en bijna-kopers - een stevige stimulans te geven.
Uw aanbieding komt onder de aandacht van ruim één miljoen lezers.

Voor inlichtingen of reseveringen kunt u bellen naar Francien Mus, telefoon 010-14 55 33.

Te koop aangeboden prachtige
vlet
Teak en mahonie, ± 130 vaaruren, 7 × 2 mtr, 4 cil. Renault Marine benzine motor. Vr.pr. ƒ 27.000,-. Te zien: Ing. Dingemanspark 6, Nieuwkoop, 01725-1887.

T.k. MOTORKRUISER, l. 5,8 m., incl. trailer + ligplaats Grevelingen. 01116-1998.

Verb. zeew. gar. kotter, b.j. 1912, 15 × 3 m., PLATBODEM, motorverm. Daf 120 PK (gerev.). Woon- en slaapruimte voor 8 p., gesch. te maken voor zeilv. of sportvisserij. Vr.pr. ƒ 57.500,-, evt. ruilen voor kleinere boot. Tel. 02902-3344 b.g.g. 020-237300.

Stalen Florida KRUIZER, 13.80 × 3.60, met Flyingbrids, 120 pk Daf diesel motor, elek. boegschroef, 8 slp.pl., teakhouten betimmering, douche + wc, en nog vele extra's. Met vaste ligpl. vaste pr. ƒ 130.000,-, tel. 01652-5413.

VISBOOT Jeaneau, 3.50 x 1.50 m., 80 kg, geheel dubbelwandig. onzinkbaar, ligging mouvrast, flexibel polyethyleen, groen, compl. met buitenb. motor Crescent 3,9, incl. dollen en riemen. ƒ 1200,-. Tel. 01854-1624.

BOOTTRAILERS: 350 kg. ƒ 995,-. 450 kg. ƒ 1495,-. 500 kg. ƒ 1795,-. 650 kg. ƒ 1995,-. 1000 kg. geremd/kent. ƒ 4750,-. Nauta/Nautic/ Hogerijndijk 93/ Zoeterwoude. / 071-410966.

T.k. SPEEDBOOT Reinell V 1701, met 130 pk inboard Volvo Penta op Riba kantel trailer, ski's enz. Zeer compl. B.j. '80. Pr. ƒ 17.500,-. 01830-21714.

T.k. st. WESTEND kruiser, l. 8.50 bij 3 m, 40 pk D, pr. ƒ 30.000,- + tourzeevisboot Therhi 4.25 bij 1.90, 28 pk el. st. Mariner + trailer, pr. ƒ 7000,-. Tel. 010-159269.

VAN LENT kruiser, lang 12½ mtr, stalen rondspant, opbouw tiek, 6 cil. diesel 110 pk, alle komfort. Vr.pr. ƒ 45.000,-. Tel. 010-225984.

T.k. Knik-Spant KRUISER 2 × 140 pk, Ford scheepsdiesels, dubb. besturing, l. 13.70 × 4.18. Tel. 010-664827 na 18.00 u. 376084.

T.k. pol. JACHT merk Kasteel, 140 pk, Cumens open kuip met cabriolet kap, afm. 11.70 × 3.80. Tel. 010-664827 na 18.00 u. 376084.

T.k. STEURKRUISER, 7.20 × 2.35, 12 Pk Yanmar Diesel, 250 Ltr. rvs watertank, o.w.toilet, pr. ƒ 12.000,-. Tel. 01883-10533.

Rondsp. KRUISER 950 - 250 - 075, ruime kuip, 5 slpl., rvs tank, 4 cil. motor Renault Marine 40 pk 780 vu. Vr.pr. ƒ 15.000. 010-269271.

Div. pol. MOTORKRUISERS van 5 - 8½ m., tegen spotprijzen. TST-Jachthaven Capelle/IJ., 010-512049.

T.k. vis/weekend pol. MOTORBOOT Shetland 5.35 m. met grote kuip en 20 pk b.b.m. Tel. 01748-3456.

T.k. SLEEPVLET, b.j. 1952, motor Deutz Diesel 145 pk, afm. 9.9. m × 2.9 m. Pr. ƒ 19.000,-. Tevens Rijnschip afm. 26 × 5 m m. kleine woning, bijz. geschikt voor ombouw woonschip. Motor Deutz Diesel, b.j. 1928. Motor 1957, pr. ƒ17.000,-. Voor inform. Perfect b.v. 010-763288, privé Ries Verhey 078-172362.

SPORTBOTEN: Tophit/20pk. ƒ 1950,-. Almar/20 pk. ƒ 2450,-. Beekman/20 pk./trailer ƒ 2950,-. Sherwood/35 pk. ƒ 3750,-. Vega/40 pk./trailer ƒ 3950,-. Shakespeare/40 pk. ƒ 4950,-. Picton/50 pk./trailer ƒ 7950,-. Etc. Nauta/Nautic/ Hogerijndijk 93/ Zoeterwoude. 071-410966.

T.k. pol. SPEEDBOOT zonder motor, lengte 3.80 mtr., met geremde kanteltrailer. Pr. ƒ 2.000,-. Tel. 01807-15842.

T.k. Speedboot 70 pk MERCURY met trailer en ski uitr., ƒ 6500,-. Tel. 010-7374705 na 18.00 uur.

Vanguard KRUISER, 6.20 × 2.10 m., vr.pr. ƒ 9500,-. Geh. vaarklaar. Na 18u. 010-298158.

Weg. omst. t.k. stalen motorboot, 9 × 2.25 mtr, met nwe motor 40 pk. Vr.pr. ƒ 17.000,-. Tel. 010-218730.

T.k. KRUISER 7.60 m. lang met nieuwe buitenb.motor. Vraagpr. ƒ 17.500,-. Tel. 010-351827 / 010-355084.

WESTLANDER Lengte 11 m, met Mercedes diesel. Ligpl. Oostlandsehaven bij Brielse Maas ƒ 12.000. 01814-2706.

VAARSCHOOL Vios voor opleiding Rijksvaarbewijs 1 + 2. Tel. 01880-18371.

T.k. RUBBERBOOT 4.30 × 1.70 m. + 25 pk + acces. ƒ 3750,-. 010-281634.

T.k. SPEEDBOOT + tr., 40 pk Evingr., afst. bed. 010-132570 / 01807-21696

4 Pers. SPEEDBOOT, met trail. + 25 PK Johns. b.b.m. ƒ 3.450,- 01883-15671.

T.k. pol. GEZINSKRUISER Inter 630 de L. 4 sl.pl. + 40 PK Yamaha. 010-358433.

SHETLAND 570, z.g.a.n. met trailer, 15 PK b.b.m., veel acc. ƒ 14.650,- Inl. 05190-3849.

T.k. CURTEVENNE 8.60 × 2.80 mtr, 40 pk. Renault. ƒ 40.000,-. Tel. 010-354224.

T.k. alum. VISBOOT, 4 × 1.60 mtr, b.b.m. moet nagekeken. ƒ 1.100,-. 01819-14205.

Algemeen te koop aangeboden 58

POLYESTER roei-en visboten va. ƒ 545,-, kano's va. ƒ 325,-, polyester hars en glasmatten. Pieterse, Overschiesekleiweg 793, Rotterdam, tel. 010-663101.

T.k. prachtige 16 m2 i.z.g.staat van onderhoud. RVS beslag, wedstr. uitv., no. 3991, incl. afdekzeil en trailer ƒ 14.000,-. Tel. 01814-1067.

T.k. WOONARK 23 m lang, 6 m breed, 4 kam., C.V., aardgas. Tel. 010-665798.

T.k. nieuwe ROEIBOOT, poly., 3.20 × 1.50 mtr., gewonnen op de Hiswa, tel. 010-329290.

Alles op KANOGEBIED bij Schiboot, Kom vandaag vrijblijvend de folder halen. Korte Haven 20, Schiedam, tel. 010-732881.

PIONEER met trailer, nieuw + b.b.m. Mercurius 10 PK, ƒ 2700,-. Tel. 010-735965.

Zeilboten te koop aangeboden 56

MOTORZEILER, Winga 25 M.S., luxe Zweedse zeew. pol. boot met achterkajuit, i.z.g.st., afm.: 7.50 × 2.80 × 1 mtr., 5 sl.plaatsen, 23 Pk Volvo Penta, zeer kompl. uitgerust, veilige familieboot, N. Veritas cert., vr.pr. ƒ 49.000,-. Tel. 01883-15695.

L.B. 26 MOTORSAILER, kits getuigd spitsgatter, 8 × 2.85 × 0.85 m., pol., 3,5 ton, loodsballast 1 ton, goed onderh. werfschip met veel extra's, marrif., stuuraut., koelk., kachel, teak ingetimmerd, vaste pr. ƒ 50.000,-. 01883-12417.

Hollandse BOOT, org. Spriet getuigde stalen platbodem van Kooyman & de Vries, 6.07 × 2.15 × 0.40 mtr., 1977, 8 Pk Yamaha, bruin katoenen tuig met 4 zeilen, totaal 22 m2, i.z.g.st., ƒ 10.500,-. Tel. 01685-2609.

T.k. zeer luxe LEMSTER aak, afm. 12.85 × 4.35 m., diepgang 85 cm. Inruil mogelijk. Prijs n.o.t.k. Tel. 05146-3473 (2276).

SEEMASTER 925, bj. '77, voll. en luxe uitger., 6 sl.pl., event. m. ligpl. in Zeeland en/of inr. kleiner schip, pr.n.o.t.k. Inl. 01807-20531.

T.k. KAJUITZEILJACHT, type Sea Robber, Loyds gekeurd, l. 8.65 mtr. Volvo Penta diesel motor, vele extra's. Vr.pr. ƒ 25.000,- Tel. 010-226007.

T.k. mahonie houten KAJ. ZEILBOOT, type Primaat, 4 slaappl., kookgel., lengte 7.60 mtr, breedte 2.35 mtr. Aardige prijs. 01883-13990.

POL. ZEILBOOT, T. Gipsy sport 4.24, 3 j. oud, incl. trailer en motor, vr.pr. ƒ 3150,-, i.pr.st. Tel. 01804-11030.

T.k. zeewaardig 2-kajuits ZEILJACHT, 7.85 × 2.85 × 1.45 m., inboard, stahoogte. 01875-1798.

T.k. KAJUITZEILJACHTJE type Edel 5, 6 × 2.40 × 80 m. met 1½ jr oude Yamaha 8 pk, pr. ƒ 9.000,-, 010-522561.

T.k. nieuw ZEIL - ROEIBOOTJE, 2.40 × 1.35. Gew. 30 kilo. Pr. ƒ 1350,-. 010-509259.

Pol. KAJ. Zeilb. Sailmaster 22, 6.60 × 2.35 × 0.85/1.60 m., 4 sl.pl. 6 pk b.b.m., ƒ 9250. 01860-17146.

Als nw TARKA - TS, 1-2 pers., Catamarank, fok en gr. zeil (16 m2) op trail. Pr. n.o.t.k. 01869-2445.

T.k. KAJUITZEILSLOEP 8 × 2.75 × 1.10, uitst. zeil eigenschappen, vaarkl., pr. n.o.t.k. 01858-4487.

LASER, b.jr. '78, goede staat, evt. ruilen tegen pol. zeilb. ± 6.50 mtr. 010-521686.

Wedstrijdboot O.K.-JOL + trailer, ƒ 2250,-. 01806-14642.

T.k. polyester Flying Junior, i.z.g.st., met trailer. ƒ 2.100,-. Tel. 01833-1762.

T.k. MAXI 87 kaj.zeilb., 870 × 300 × 150, 10 pk diesel. V.p. ƒ 62.500. 01829-3694.

T.k.a. JEUGDBOOT, Pluis 437, goed onderh. Vaste pr. ƒ 2.000,-. Tel. 01890-7876.

T.k. PIRAAT P380, i.z.g.st., bouwer: Lamme. Pr. ƒ 750. Tel. 03440-16611.

WILDFLOWER kl. zeilboot + trailer, ƒ 2.300,-, 2 PK b.b.m. ƒ 350,-. Tel. 01810-4203.

St. s-spant ZEILJACHT, ontw. Gillissen, 7.80 × 2.35 × 1.20, ƒ 29.500,-.070-600629.

T.k. HOBIECAT 14, vr.pr. ƒ 2000,- incl. verz. voor '83. Tel. 01819-15738.

T.k. pol. VAURIEN 4.08 m. compl. Tel. 01748-3456.

Pol. kaj. ZEILBOOT type Marina 7 × 2, 20 × 0.65, compl. uitr. ƒ 7000. 01114-2095.

Pol. SCHAKEL 475 × 180 '78, zelfl. dubbw. ƒ 2950, m. Pega tr. ƒ 3495. 010-329614.

LASER 38199 op handtrailer, goede staat. Vr.pr. ƒ 2250,-. Tel. 01864-2007.

T.k. kajuitzeilboot merk FOX-CUP, 5.50 m., 5 pk b.b.motor Yamaha, div. extra's. Tel. 010-348989.

Sportief pol. kajuitzeiljacht, 4 sl.pl., KELT 620, bj. '79, 8 pk b.b.motor + vele extra's. Tel. 04920-47137.

Wedstr. houten ZEILBOOT, junior klasse, afm. ca. 4.10 × 1.55 m., compl. met trailer, ƒ 1000,-. 010-766470.

T.k. Prindle CATAMARAN, als nieuw. 02507-13815, 023-245861.

LASER. Vaste prijs ƒ 1500,-. Tel. 010-332572.

Te koop z.g.a.n. 12 VOETSJOL nr. 716, teakhout. Tel. 010-355146.

Zeilscholen / botenverhuur 61

Hoseasons: 2500 schepen te huur
Als u een motor- of zeiljacht wilt huren in Frankrijk, Engeland, Ierland, Schotland of Denemarken moet u kennis maken met Hoseasons Holidays. De schepen liggen in diverse binnen- en zeehavens. Voor 2-14 pers., 6-15 meter. Van eenvoudig tot zeer luxueus. Bel of schrijf voor de 180 pagina's dikke kleurenbrochure '
VS Kruiser Charter BV
Postbus 96965, 2509 JJ Den Haag, tel. 01729-9281.

Zeilschool
Volwassenenweken
Kinderweken
Inl. Zeilcentrum Allewibo, Koudum (Fr.) Tel. 05142-2503.

Vinea, actieve VAKANTIE'S. Leer zeilen of surfen in je vakantie! Vele mogelijkheden op onze 6 zeil en surfscholen (Fr.l.) Voor 10-11, 12-13, 14-16, 16-19 en 18-35 jr. Vinea, P.b. 1, Oudega-W., 05154-9741.

T.h. ETAP 22 kajuitzeiljacht, 4 pers. ƒ 450,- - ƒ 550,- p.w. Tel. 013-633170.

"NOW HOW JACHTCHARTER", verhuur zeiljachten, van 8 tot 12 mtr. o.a.: Jaguar, Contest, Dufour, Nicholson. Postbus 67, 3244 ZH Nieuwe Tonge, tel. 01875-1701 / 1602.

Jeugd SURFKAMPEN dag of weekend cursus. NEVEP / KNWV erkend. Plankzeilschool Holland - Kaag. Tel. 02524-5168.

LOOSDRECHT, zeil / surfschool " DE 4 Windstreken". 02158-3370. Ook zeeavontuurreizen Spanje - Ibiza.

Voordelig een MOTORKRUISER huren? Gauw TST-Jachtverhuur bellen! 010-512049.

Surfplanken 63

ƒ 995.- = ƒ 995.-
Voor 'n komplete uitrusting
Bij Versluis
En kompleet is kompleet
Marlin de surfsensatie van 1983
gemaakt van oersterk polyethyleen.

Marlin	ƒ 775,- kompleet
Marlin allround	ƒ 1.395,- incl. tuig
Marlin Fun	ƒ 1.495,- incl. tuig
Surfpakken	v.a. ƒ 195,-

Versluis Surfsport
Gebroken Meeldijk 106, Barendrecht
t.o. winkelcentrum Gouwe. Tel. 01806-17411.
DE GOEDKOOPSTE SURFSPECIALIST
VAN NEDERLAND

King Surfshops, Rotterdam, Amsterdam, Rijswijk, kunnen u óók komplete surfpakketten aanbieden voor 800 à 900 gulden, aar wilt u een kwaliteits surfpakket met min. 4 à 5 jaar meer surfplezier (dus geen overjarige of 2e keus planken) dan bieden wij u aan: 1e keus model '83 komplete SURFPLANKEN t.w.v. ƒ 1.695,- voor ƒ 1.495,- met als klap op de vuurpijl gratis 2-delig kwaliteits surfpak, surfschoenen, imperiaal en spanbanden. Kijk en vergelijk eerst bij onze kollega's, want elders kopen is geldverspilling. King Surf, Langenhorst 387, Rotterdam-Z., tel. 010-800255. King Surf, Postjesweg 85, Amsterdam-W., tel. 020-853102. King Surf, Caen v. Necklaan 11, Rijswijk (Z.H.), tel. 070-905124. Geopend van maandag t/m zaterdag van 10.00-17.30 uur, koopavond geopend.

Allemaal geleuter, SURFPLANKEN verkopen is een vak. Eerlijke voorlichting en echte service krijgt u alleen bij de vakhandel. EverSports aan de Westdijk 1 in Mijnsheerenland is zo'n zaak, kom maar kijken en U ziet wat we bedoelen. of bel voor onze gratis folder, 01862-3442. Stunt: All round board, geen merk X maar een echte Browning, nu ƒ 995,-. Dealer van o.a. Aquata, Alpha, Tiga, Hi-Fly, Sodim en Kiwi. Div. aanbiedingen, bel voor informatie.

BIG SURF, alom bekend, biedt aam complete surfplank van zeer bekend merk, met 2-delig surfpak, schoenen, imperiaal en spanbanden voor slechts ƒ 1295,- met de enorme ANWB-test. Bij ons ter inzage. Met onbeperkte garantie en .... u houdt het niet voor mogelijk: bij deze plank zo'n prachtige surfkar gratis, Ook kunnen wij u complete pakketten aanbieden voor 700,-, 800-, 900,- en 1000,-. Want praatjes vullen geen gaatjes. Hopende dat u eerst elders gaat kijken, dan pas kunt u vergelijken. Big Surf, Bergweg 266, Rotterdam, tel. 010-673010 - 672980, geopend: ma t/m za 9-17 uur. Vr. koopavond. Amsterdamsestraatweg 701, Utrecht, tel. 030-438100 - 438433, geopend: di t/m za 10-17 uur. Do. koopavond.

BLUE SURF SETS véél goedkoper, véél kompleter, bestaan uit komplete plank, Gul Wetsuits Long John surfp., imp., spanb., masth., schoenen + surfinstr.boek, pakket met spanel 5 snelste + beste plank volgens test ANWB ƒ 995,-. Pakket met Ten Cate Beacher ƒ 1199,-. Pakket met Dufour Sun ƒ 1199,-. Pakket met Easyboard ƒ 1175,-. Pakket met Ten Cate Hunter ƒ 1599,-. Jun. set ƒ 799,-. Natuurlijk bij Blue Surf, Groningerstr. 12, Rotterdam-Z. (zijstr. Beijerlandselaan).

VERKOOPCENTRUM ZUID, Jan Ligthartstr. 35 en 39, R'dam-Z. tel. 010-850909 of 851046. Dag. geopend v. 9-18 uur (za. tot 17 uur) vr. koopavond. Spec. aanbiedingen surfplanken, uitsluitend merkplanken en beslist geen 2e of 3e keus. Openingsstunt: Type Windracer allround, 5,4 m2 norm. prijs compl. getuigd ƒ 1298,- nu met surfpak, imperiaal, schoenen en spanbanden onze prijs ƒ 1250,- geheel compl. Type Windracer Regatta, 5,4 m2 norm. prijs compl. getuigd ƒ 1395,-. Nu met surfpak, imperiaal, schoenen en spanbanden bij ons compl. ƒ 1350,-. Type Wave Racer, 5,4 m2, norm. prijs compl. getuigd ƒ 1475,- kost bij ons ƒ 1295,-. Type Funboard Salsa, 5 m2 compl. met funtuig norm. prijs ƒ 1895,- bij ons slechts ƒ 1495,-. Dit is een zeer snelle sportieve plank. Type Plastimo rondbodem, 6,3 m2, zeer snelle plank, norm. prijs ƒ 1698,- bij ons slechts ƒ 1498,-. Type Windracer Pintail, 5 m2, compl. met funtuig normale prijs ƒ 1598,- nu slechts ƒ 1398,-. Type Demarage Flygher, compl. getuigd norm. prijs ƒ 2250,- onze prijs ƒ 1775,-. Zeer snelle sportieve plank. Type Demarage number one type 1983 compl getuigd norm. prijs ƒ 1950,- onze prijs ƒ 1555,-.

Cheap Surf
Rechtstreeks kopen van fabrikant!
Cheap Surf
Het grootste surfvoordeel in huis halen!
Cheap Surf
Een betrouwbare, geteste surfplank kopen!
Cheap Surf
Kopen met de laagste prijsgarantie!
Cheap Surf
Keus uit 30 verschillende kwaliteits surfpakketten!
Cheap Surf
Meer dan 1000 planken op voorraad!
Cheap Surf
Kopen met 2 jaar volledige garantie!

Dus... bezoek onze hallen op het industrieterrein "De Spaanse Polder", Vlaardingweg 37, Rotterdam-West, tel. 010-150964. Geopend van maandag t/m zaterdag van 10.00-17.30 u. Vrijdag koopavond.

SURFERS! Geen agressieve verkoopmethode of mooie praatjes, maar deskundige voorlichting. Dewi Surfing Kortedijk 123, Vlaardingen 010-355255. Joubertstr. 9 Maassluis. 01899-13760.

WINDSURFERS, alle bekende merken planken en onderdelen bij Sporting Oud Beijerland, Oostdk 67, Oud Beijerland, 01860-18480.

ZEILPLANK, caravan en andere recr.verz. en financ Mak.kant. in o.g. Er. Luning 010-364411.

Diversen 62

Voor een VEILIG vaarseizoen laat nu uw motor nakijken Ook voor het inb. van boegschroeven. 01880-18663.

Jachthaven HET ANKER, de mooiste haven van Loosdrecht. Oudloosdrechtsedijk 117, tel. 02158-5000.

Voordelige + goede BOOTVERZEKERING! Ass. kant Victor, 010-620133.

BOOTTRAILERVERHUUR tot 1500 kg. Pega/Barendrecht Tel. 01806-15380.

T.k. YAMAHA buitenb. motor 3½ pk, i.z.g.st. ƒ 400,-. Tel. 01833-2394.

SHELL WEIGERT KORTER WERKEN

'Misschien zijn we wel een eigenzinnig bedrijf'

Van onze verslaggever PETER VAN EIKELENBURG

ROTTERDAM — "Wij zijn helemaal geen principiële tegenstanders van arbeidstijdverkorting."

Woorden uit de mond van een hoge Shellman, drs. C. J. Meijers, wiens functie voluit is: directeur personeels- en sociale zaken van Shell Nederland. De personeelschef van zo'n 18.000 man dus. Die twee dagen geleden de CAO voor het chemiepersoneel van zijn bedrijf zag stuklopen op..., juist die arbeidstijdverkorting. Omdat hij er op geen enkele manier aan mee wilde doen.

"We hebben alles van het begin af aan in de werkgeversorganisaties AWV en VNO doorgesproken. Daar hebben we helemaal geen conflict mee," zegt Meijers dan ook nog. Alsof juist het VNO niet het akkoord in de Stichting van de Arbeid nog steeds omarmt als een instrument tot ook herverdeling van werk door middel van korter werken.

En toch vertikte Shell het begin dit jaar om de prijscompensatie ter beschikking te stellen ten behoeve van het financieren van korter werk, wat het VNO wel wilde. En nu wil Shell het systeem van de automatische prijscompensatie helemaal afschaffen, terwijl de meeste andere bedrijfstakken toch nog het geld wat daarmee gemoeid is, willen gebruiken voor dat korter werken.

Hoe zit dat?

"Ik heb er zelf ook wel behoefte aan om dat uit te leggen," begint Meijers in zijn werkkamer op de 24-ste verdieping van de Shell-toren aan het Hofplein.

Leegloop

De vraag is: Shell moet in Pernis en in Moerdijk de komende jaren drastisch in arbeidsplaatsen schrappen. Zo'n 800 banen weg, zegt Shell. Onderhandelaar Piet Scheele van de Industriebod FNV houdt het al op duizend banen. "En ik spreek hem niet tegen," zegt Meijers zelf.

Waarom neemt Shell het voorbeeld van Daf-Trucks en Hoogovens dan niet over, die het middel van arbeidstijdverkorting nu gebruiken om de uitstoot van banen te verminderen?

Meijers: "Het verschil is dat wij geen leegloop hebben. We hebben wel een overcapaciteit. Maar als bij ons een fabriek op halve kracht werkt, zijn er evenveel mensen nodig om dat proces te controleren als wanneer-ie volledig produceert. Die overcapaciteit moeten we terugbrengen, we moeten de raffinaderij klaar maken voor de 90-er jaren, die moet-ie overleven.

Dat betekent moderniseren, dat is een lange-termijn-beleid. We gaan niet nu al mensen ontslaan. Heel geleidelijk gaan we het aantal werknemers terugbrengen.

En: we hebben al arbeidstijdverkorting daar ingevoerd. We zijn er nu mee bezig, de gecombineerde vier-vijfploegendienst, de werkweek gaat met drie uur terug in de volcontinu. Het is zeer de vraag of je, terwijl we deze afspraak van drie jaar geleden op dit moment aan het invoeren zijn, meteen wéér kunt beginnen met overleg over verdergaande arbeidstijdverkorting.

Want de afspraak van drie jaar geleden was zónder inleveren van loon. Als we nu nog verder terug willen gaan met de arbeidsduur in de volcontinu, moet er wél ingeleverd worden."

Een deel van de banen die moeten verdwijnen, hoopt Shell te vinden in het eenmalige vrijwillig pensioen voor mensen van 57½ jaar en ouder. Volgens Piet Scheele was dat ook een breekpunt in het CAO-overleg, omdat die mensen met een lager pensioen zouden komen te zitten.

Maar volgens Meijers is dat laatste maar zeer betrekkelijk, en is deze regerling bovendien helemaal geen CAO-punt, want al lang met de ondernemingsraden geregeld, juist omdat het vrijwillig en éénmalig is.

Eigenzinnig

Maar Meijers geeft toch wel toe dat Shell wellicht een wat andere kijk heeft op de arbeidstijdverkorting dan veel andere bedrijven. „We zijn ook wel een beetje een eigenzinnig bedrijf, zoals sommigen zeggen", zegt Meijers.

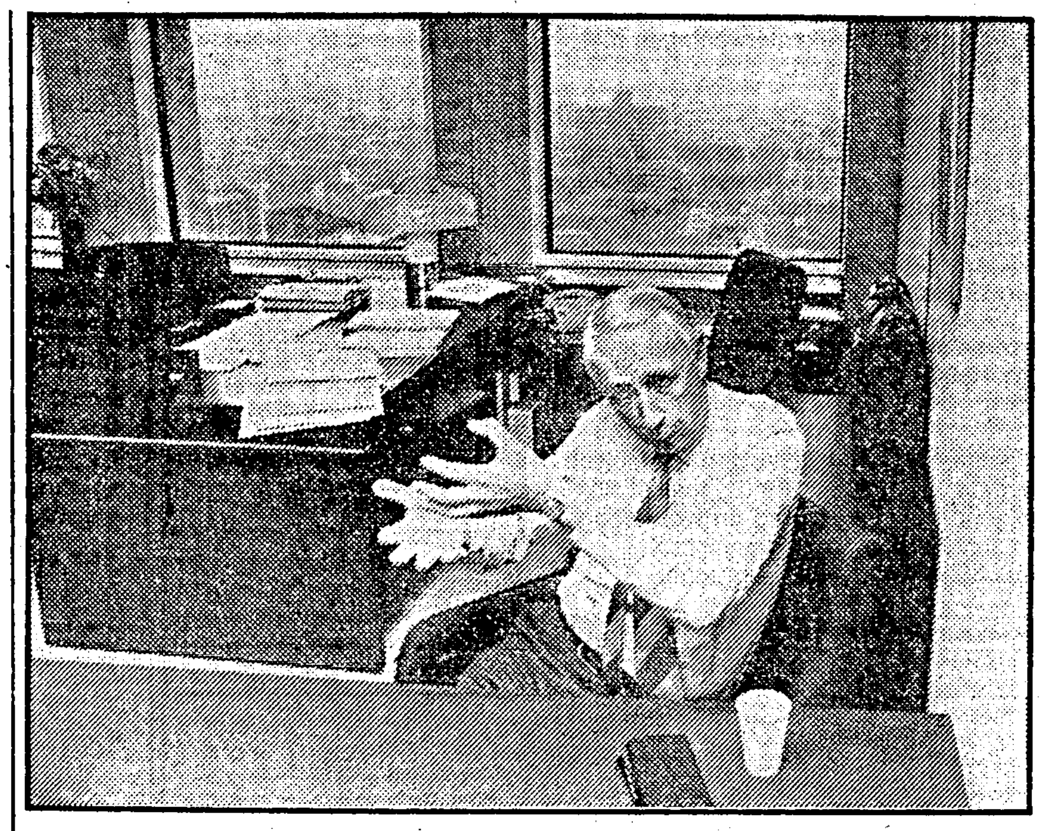

Shell-directeur Meijers: „We hebben helemaal geen ruzie met het VNO, maar in de discussie over korter werken worden allerlei bijzondere bedrijfsomstandigheden teveel vergeten."

Hij haalt er een artikel van ex-minister Albeda in dagblad Trouw bij. Daarin wees Albeda op het feit dat korter werken misschien makkelijk is in te voeren in productiebedrijven, maar veel moeilijker in bedrijven met veel denkwerk en ingewikkelde processen. Bijkomende factor, aldus Albeda: het productiewerk verdwijnt steeds meer door automatisering, het specialistische werk neemt toe. En daarop heeft de hele korter werken-discussie nog geen antwoord, aldus Albeda. Dit geldt in sterke mate voor Shell, meent drs. Meijers.

Onbespreekbaar

„Bij de NAM, voor de helft van Esso maar qua organisatie helemaal op Shell geënt, groeit de werkgelegenheid met honderden mensen per jaar. Korter werken is daar echt onbespreekbaar. Ze hebben mensen te weinig, en de arbeidsmarkt kan niet genoeg gespecialiseerde mensen leveren.

Of neem de vijfduizend hoogopgeleide mensen die we hier in dienst hebben, vaak bovendien nog buitenlanders, die na een paar jaar hier, weer uitzwermen over de wereld. Zij hebben geen contracten voor 40 uur, overwerk wordt voor hen niet uitbetaald. En ze werken meestal langer dan die 40 uur.

Die mensen kijken heel raar aan tegen korter werken. Als ze in een kleine werkgroep van specialisten aan 'n bepaald project bezig zijn, kun je die mensen niet allemaal iets korter laten werken en er een mannetje bij zetten.

Al dat soort organisatorische aspecten komen veel te weinig naar voren in de discussie over arbeidstijdverkorting. Daarom stellen wij dat principe hier in het bedrijf ook zeer nadrukkelijk ter discussie."

Barricade

Maar dat Shell daarom van vakbondsman Piet Scheele de betiteling 'onmaatschappelijk' zou verdienen, dat gaat Meijers veel te ver. „Daartegen ga ik op de barricade. In de hele discussie over korter werken is teveel vergeten dat het inleveren van loon of prijscompensatie ook moest dienen om de rendementen van de bedrijven te bevorderen. Als wij nu de overleving van ons bedrijf op de eerste plaats stellen, is dat dan onmaatschappelijk? We moeten het industriekind niet met het herverdelingsbadwater weggooien, heb ik wel eens gezegd."

Eerlijk

En de automatische prijscompensatie dan, waarom moet die zonder meer weg en mag die geen betalingsbron voor korter werken meer zijn?

Meijers: „Ach, alle ondernemers willen het automatisme van dat vergoeden van de prijsstijgingen in de lonen toch weg hebben. Omdat al die automatismen in deze tijd nu eenmaal niet meer kunnen. Maar misschien is het gewoon zo dat alleen Shell zo eerlijk is geweest om dan maar meteen voor het CAO-overleg voor te stellen dat automatisme van de prijscompensatie voortaan te schrappen".

MBO: laat je vakkenlijst zien

(Van onze parlementsredactie)

DEN HAAG — De voorwaarden waaronder geslaagde Mavo-leerlingen kunnen worden toegelaten tot het middelbaar beroepsonderwijs, zijn veranderd. Die wijziging geldt ook voor de opleiding tot kleuterleidster.

Het einddiploma Mavo alleen is niet meer voldoende. Er zijn namelijk problemen gerezen nu de leerlingen in dat schooltype vanaf dit jaar op twee verschillende niveaus examen kunnen doen: een "gemakkelijk" C- en een "moeilijker" D-niveau.

Wie naar het MBO wil, zal voortaan verschillende vakken tenminste op het moeilijker niveau moeten hebben gevolgd om voor toelating in aanmerking te komen. Per schoolsoort zal een vakkenlijst worden opgesteld.

Bols boert goed

(Van onze sociaal-economische redactie)

NIEUW-VENNEP — Lucas Bols zit goed in de slappe was. Het bedrijf had vorig jaar 124 miljoen gulden aan kasmiddelen.

Van dit geld wil Bols Duitse bedrijven overnemen. Gesprekken met distillateurs daarover zijn gaande. Eerder kocht de Nederlandse onderneming het Italiaanse Terme di Crodo voor vele tientallen miljoenen guldens.

Bestuursvoorzitter J. A. Bouwens van Bols zei gisteren bij de presentatie van het jaarverslag dat het bedrijf bovendien geen grote investeringen hoeft te doen. „De huidige bedrijven zijn modern," aldus de heer Bouwens. „Er zijn alleen wat vervangingsinvesteringen nodig."

Met het stoppen van geld in buitenlandse ondernemingen zegt Bols een hoger rendement te behalen dan wanneer tegen de huidige rente zou worden uitgezet.

Het bestuur is bijzonder verheugd met de overneming van Terme di Crodo. Dit bedrijf produceert voornamelijk een alcoholvrij aperitief. Verder wordt mineraalwater uit drie eigen bronnen verkocht.

Bols heeft het afgelopen jaar wel gemerkt dat er in verschillende landen accijnsverhogingen zijn doorgevoerd. Maar door zuiniger te produceren werd die tegenvaller opgevangen.

De totale brutowinst verbeterde in 1982 van 292 miljoen gulden tot 296 miljoen gulden. Met name het herstel van de Argentijnse dochter en het feit dat de Braziliaanse fimrma voor het eerst winst maakten, hebben aan dit positieve resultaat meegewerkt.

GEEF EENS EEN BOOMPJE IN PLAATS VAN EEN PLANTJE.

Wie moeder morgen echt wil verrassen, neemt een boompje of een bos pils mee naar huis.

Zodat ook moeder kan ontdekken dat pils best een exclusieve drank kan zijn. En dat plantje, dat geeft u toch gewoon volgende week zondag.

ORANJEBOOM
'N VORSTELIJK BIER SINDS 1671

D'66 gaat harder oppositie voeren

(Van onze parlementsredactie)

ZUTPHEN — D'66 wil in de Tweede Kamer een hardere oppositie voeren, zo valt op te maken uit de toespraak die fractieleider Engwirda vanmiddag hield op het partijcongres in Zutphen. Het loonbeleid van het kabinet, de bezuinigingen, de buitenlandse en de defensiepolitiek noemde hij stuk voor stuk onaanvaardbaar.

Van het kabinetsoptreden zegt Engwirda „werkelijk van uur tot uur somberder" te worden. D'66 moet meer een eigen gezicht tonen en zich duidelijker onderscheiden van andere partijen, zo viel bovendien op het congres te beluisteren.

In de oprichting van een „groene partij" in Nederland ziet Engwirda helemaal niets, omdat naar zijn mening D'66 de milieubescherming reeds van het begin af aan als kernpunt voor het beleid zou hebben beschouwd.

Het felst haalde partijleider uit naar de VVD, die „iedereen snoepjes wil uitdelen, zonder hen de tanden te laten poetsen." Ook D'66-voorzitter Kohnstamm had weinig goede woorden over voor de liberale fractievoorzitter Nijpels, die hij verweet een koude oorlog te voeren van „vrijheid-blijheid zonder solidariteit, volle kracht achteruit."

Kohnstamm en Engwirda hielden hun congres voor dat D'66 weer zal „terugkomen in de Nederlandse politiek, ook al duurt het misschien iets langer dan we hadden gehoopt". De partij zal volgens recente peilingen niet meer dan twee Kamerzetels halen. Nu bezet D'66 er nog zes.

Een taak voor de Democraten zagen beiden zeker weggelegd: „niet als iemands bijwagen, maar als locomotief voor de vernieuwing." Als D'66 al niet bestond, zou de partij alsnog ogenblikkelijk moeten worden opgericht, meende Engwirda.

Delegaties naar buitenland moeten kleiner

DEN HAAG — De soms omvangrijke delegaties die op kosten van de Nederlandse regering in het buitenland allerlei conferenties bezoeken, kunnen best wat kleiner, zo heeft het kabinet besloten.

Prompt heeft het kabinet vastgesteld dat twee of drie vertegenwoordigers van de overheid zullen thuis blijven nadat eerst zo'n 20 mensen zouden worden afgevaardigd naar een conferentie van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) in Genève.

150 miljoen eenmalige uitkering

DEN HAAG — Het aantal eenmalige uitkeringen voor huishoudens met de laagste inkomens lag vorig jaar de helft hoger dan in 1981, namelijk 468.000 tegen 313.000.

Dat betekent dat vorig jaar ongeveer 150 miljoen gulden is uitbetaald voor deze uitkeringen. Met name meer alleenstaanden zijn vorig jaar voor de uitkering in aanmerking gekomen.

Van degenen die zo'n uitkering hebben gekregen moet 95 percent rondkomen van sociale zekerheidsbijdragen. Dat zijn vooral AOW-ers en bijstandtrekkers.

---

geld & goed

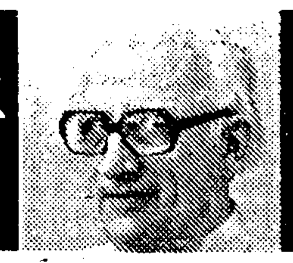

DOOR WIM VAN DER MEULEN

Nieuw hypotheekidee een klantentrekker?

Schrik verleent het menselijk denken soms vleugels. Die gedachte kwam bij mij op toen ik dezer dagen het systeem bestudeerde van de 'deposito-hypotheek', een nieuwe, aantrekkelijk ogende hypotheekvorm van de FGH (Friesch-Groningsche) Hypotheekbank.

Zoals u weet heeft het Nederlandse hypotheekbankbedrijf de laatste jaren zware klappen moeten incasseren door mateloze ellende bij de Westland/Utrecht en de Tilburgsche hypotheekbank. De Tilburgsche bleek reddeloos terwijl de Westland/Utrecht op het nippertje werd gered door een consortium bestaande uit het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds en de Nationale-Nederlanden.

Een gevolg van deze ontwikkelingen: een sterk geslonken vertrouwen bij pensioenfondsen, levensverzekeraars, particulieren en banken bij de verstrekking van gelden voor de financiering van de bedrijven.

Al deze trieste zaken zijn de FGH uiteraard niet ongemerkt voorbijgegaan. „Op grond daarvan besloten wij, mede ervan uitgaande dat de slechte economische toestand van langere duur zou zijn, de mogelijkheid te onderzoeken van samenwerking met een sterke marktpartij". Dat is de Rijkspostspaarbank geworden, die in de vorm van aandelen en achtergestelde plus gewone leningen zo'n 140 miljoen gulden in de onderneming heeft gepompt.

Bovendien zijn met de RPS afspraken gemaakt over het ter beschikking stellen van „niet-achtergestelde passieve middelen". Dat zijn dus de middelen die beleggers tot voor enkele jaren zo gretig in de vorm van pandbrieven ter beschikking van hypotheekbanken stelden.

Door de ellende in zowel de hele branche alsook in het eigen bedrijf leed FGH in 1982 een verlies van 51,3 miljoen gulden, terwijl de hypotheekportefeuille met 816 miljoen gulden slonk tot 5,4 miljard gulden.

De raad van bestuur van de FGH moet de schrik zodanig in de benen zijn geslagen, dat hij thans met de introductie is gekomen van een deposito-hypotheek, die door enkele bijna revolutionaire trekjes wordt gesierd en naar zijn mening een behoorlijke aantrekkingskracht zal uitoefenen op diegenen, die ondanks alle onzekerheid van deze bepaald niet zo beste tijd rondlopen met plannen om een eigen huis te kopen.

In hoeverre het weer duurder wordende geld — de Nederlandsche Bank verhoogde dezer dagen de verschillende officiële rentetarieven met liefst een vol percentagepunt! — de nieuwe hypotheekvorm parten zal spelen, staat te bezien.

Bij de introductie is namelijk gezegd, dat de huizenmarkt mede dank zij de gedaalde rente aarzelende tekenen van opleving vertoont. „Dit herstel wordt echter in belangrijke mate geremd door de onzekerheid van potentiële kopers over de ontwikkeling van hun inkomen versus hun hypotheeklasten".

Dit is dan ook de cruciale zin in het betoog bij de introductie van de deposito-hypotheek: „De deposito-hypotheek biedt een verzwakking van het gevolg van een sterke rentestijging op de maandelijkse lasten, waartegenover echter staat dat die maandelijkse lasten bij een sterke daling van de rente ook niet evenredig afnemen".

Voorbeeld: als de rente over vijf jaar stijgt van 8,5 naar 10,5 procent betekent dat bij een gewone hypotheek bij een belastingpercentage van 45 (en dat is laag!) een toeneming van de nettolasten met 17,6 procent. Bij de deposito-hypotheek is dat bij een deposito van 18 procent slechts 1,6 procent.

Met dat woord deposito zitten we meteen midden in het revolutionaire van deze hypotheekvorm, die er in grote lijnen als volgt uitziet:

1. FGH verstrekt een hypotheek van 90 procent van de taxatiewaarde van het huis;
2. De hypotheeknemer brengt tenminste 18 procent van de hypotheek zelf in; dit eigen geld wordt gestort als deposito bij de FGH; met dit deposito als zekerheid wordt dus een hogere hypotheek verkregen;
3. Via FGH wordt bij de levensverzekeraar NOG/De Jong een levensverzekering gesloten; het grootste deel van de premies voor die levensverzekering wordt voldaan uit het gestorte deposito en deze premies worden door NOG/De Jong tegen een hoge rente bij FGH belegd;
4. Een gedeelte van de hypotheekrente wordt bij de hoofdsom bijgeschreven, zodat maandelijks minder behoeft te worden betaald;
5. Aan het einde van de looptijd worden de bijgeschreven rente en de lening geheel afgelost uit de opbrengst van de levensverzekering;
6. Tijdens de looptijd wordt dus hoofdzakelijk rente betaald, die voor de belasting volledig aftrekbaar is.

Deze deposito-hypotheek is in het bijzonder bestemd voor mensen met een inkomen van minimaal 55.000 gulden, die bijvoorbeeld van een huurhuis willen overstappen naar een eigen woning en wat geld hebben gespaard.

Het gehele systeem oogt wat moeilijk, maar kan onder bepaalde voorwaarden aantrekkelijk zijn. Veelal zal het een kwestie van goed doorrekenen zijn.

Het enige waarop gehoopt mag worden is dat de fiscus op de een of andere dag niet gaat dwarsliggen. Maar hoe dan ook, ik vind dat FGH een compliment verdient voor dit denkwerk in een jaar waarin de raad van bestuur door de schrik vleugels moet hebben gekregen.

---

beurs van amsterdam

Actieve aandelen	V.K.	L.K.
Ahold ƒ 20	150	151
Akzo ƒ 20	56.2	57.4
ABN ƒ 100	370	371.5
AMEV ƒ 10	121.5	122.5
Amro ƒ 20	59	59.3
Boskalis West. ƒ 10	42	44
Dordt.Petr.Mij. ƒ 5	109.5	109.1
Dordt.Petr.Mij.10% ƒ 5	107.5	107.8
Elsevier-NDU ƒ 20	298	301
Ennia ƒ 20	131.6	132
Fr.Gron. Hyp. ƒ 10	44.5	45
Gist Broc. ƒ 10	141.9	147
Heineken ƒ 25	107	110.2
Heineken-Hold ƒ 25	93.5	97
Holl. Beton Gr. ƒ 20	103.8	104
Hoogovens nrc ƒ 20	24.6	26.6
KLM ƒ 100	144	149.3
Kon. Ned. Petr. ƒ 10	120.8	119.7
Nat.-Ned. crt. ƒ 10	139	140
Nedlloyd Groep ƒ 50	84.2	84.5
N M B ƒ 50	152.5	153.7
O. v.d. Grinten	176.2	178
Van Ommeren ƒ 10	23	23.6
Pakhoed H. ƒ 20	50.5	52.2
Pakhoed H. crt ƒ 20	48.8	49.8
Phil. gloeil. g.b. ƒ 10	45	44.8
Robeco ƒ 50	287.5	289.5
Rodamco ƒ 25	129.2	129
Rolinco ƒ 50	279.5	282.2
Rorento ƒ 50	192.2	192
Unilever crt. ƒ 20	210.5	209.8
Ver. Bezit VNU ƒ 20	66.8	65.5
Volker Stevin ƒ 20	35.4	37.5
Westl. Utr. Hyp. ƒ 50	124.5	125.7

Aandelen (banken, handel, industrie, diversen)	V.K.	L.K.
Amfas	74.8	75
Ass. Stad R.'dam	77.5	77.5
Audet	120.2	122
Ballast-Nedam	92.5	92.5
BAM	45.8	46.5
Van Beek	115	114.8
Berkel Pat	25.5	25.2
Bols	84	85.5
Borsumij W.	131	133
Bredero VG	178	174
Buhrm. Tett	43.5	42.5
Caland Hold	31.9	32.4
Centr. Suiker Mij	111.9	112.4
Econosto	51.5	51.5
Fokker	29.8	29.5
Furness	45.2	44
Gamma H.	49.2	—
Giessen	85	87
Hagemeijer	36.5	36.1
Holec	59.5	59.5
HAL Trust	209	210
Holl. Kloos	118.5	118
Hunter D.	15.1	15.1
IHC Inter.	72.5	74.5
Internatio M.	21.1	—
Kluwer	88.5	90
KBB	19.7	19.7
Meneba	53.5	53.5
NMB-Bouw	6.7	7
Ned. Scheepshyp	225	225
Porcel. Fles	131	132
Rijn-Schelde	3.9	4.1
Smit Intern	47.1	48
Telegraaf	128	129
Ver. Glasf. nb.	220	230
VMF	64.2	64.5
Verto	53	52.7
Wessanen	124.2	125

Vreemd geld

Zaterdag 7 mei 1983
Geldig tot 13.00 uur.

USA dollar	2.69— 2.79	Noorse kroon (100)	37.25— 40.25
Engels pond	4.17— 4.47	Canadese dollar	2.19— 2.29
D. mark (100)	110.75—113.75	Oost. shilling (100)	15.82— 16.12
Franse frank (100)	36.00— 39.00	Port. escudo (100)	2.50— 3.20
Belgische fr. (100)	5.47— 5.77	Sp. peseta (100)	1.90— 2.20
Zwits. frank (100)	132.99—135.00	Joeg. dinar (100)	2.95— 4.35
Ital. lire (10.000)	17.75— 20.75	Gr. drachme (100)	3.10— 3.90
Zweedse kr. (100)	35.25— 38.25	Finse mark (100)	49.25— 52.25
Deense kr. (100)	30.00— 33.00	Iers pond	3.42— 3.72

Goud en zilverprijzen (per kilo)

Goud onbewerkt	ƒ 37.600—ƒ 38.400
Bewerkt verkoop	ƒ 40.320
Zilver onbewerkt	ƒ 1.060—ƒ 1.130
Bewerkt verkoop	ƒ 1.190

De Woningbouwvereniging IJsselmonde roept kandidaten op voor de vacature van

HUISMEESTER

voor haar gebouw voor ouderen in de Beverwaard, een nieuwe woonwijk in Rotterdam-Zuid.
Het gebouw bevat o.a.

- 196 serviceflats
- een logeerkamer
- twee recreatiezalen
- een biljartkamer
- diverse zithoeken

De taak van de huismeester bestaat uit:

- het begeleiden van de bewoners bij het inhuizen
- het stimuleren en zo nodig begeleiden van recreatiewerk in al haar facetten
- het toezicht houden op het correcte gebruik van het huis en het naleven van de huisregels
- het meedraaien in een 24 uurs alarmbewakingssysteem
- het uitvoeren van de huishoudelijke dienst
- het preventief controleren van installaties
- het verhelpen van kleine technische mankementen

De levenspartner van de huismeester dient achter de taak van de huismeester te staan.

De functievoorwaarden zijn:

- affiniteit met het bejaardenwerk
- technisch brede georiënteerdheid
- dienstverlenende instelling
- geoefendheid in de EHBO
- wonen in het gebouw

Belangstellenden kunnen hun uitgebreide schriftelijke sollicitatie richten aan de heer A.C. Boon, Hoofd Onderhouds Technische Afdeling van de Woningbouwvereniging IJsselmonde (vermeld in de linkerbovenhoek van de envelop de letters H.M.).

De Woningbouw Vereniging IJsselmonde
Adriaan de Jongstraat 32
3078 GA Rotterdam Telefoon 010 - 827555.

HUURWONINGEN VOOR OUDEREN IN ALPHEN AAN DEN RIJN

In de nieuwbouwwijk Ridderveld II te Alphen aan den Rijn is het "wooncentrum Anton Constandse" in aanbouw, bestaande uit 86 zelfstandige bejaardenwoningen en algemene ruimten, zoals een rekreatieruimte, een wasserette en een logeerkamer.

Deze bejaardenwoningen zijn bij uitstek geschikt voor oudere echtparen en alleenstaanden, die wat kleiner en toch komfortabel willen gaan wonen. Elke woning is voorzien van een alarminstallatie, waarmee indien nodig 24 uur per dag hulp kan worden ingeroepen.

De oplevering zal half mei plaatsvinden.

Het wooncentrum is eigendom van de Humanistische Stichting voor Huisvesting van Bejaarden (HSHB) te Amsterdam en wordt beheerd door de plaatselijke Humanistische Stichting 3e levensfase (HSH3).

Beschikbaar is nog een aantal tweekamerwoningen met een huurprijs van f 455,– per maand.

De bijkomende kosten zullen f 335,– bedragen.
De bijkomende kosten hebben betrekking op verwarming, gebruik alarmeringssysteem, schoonhouden en verlichting algemene ruimten, waterverbruik, salariskosten huismeester en administratie.
Afhankelijk van de financiële positie van de bewoner kan huursubsidie worden verleend.

De modelwoning aan de Marketentster is geopend zaterdagmorgen van 10.00 - 12.00 uur en dinsdagavond van 19.00 - 21.00 uur.

Gegadigden kunnen zich voor aanmelding en inlichtingen telefonisch wenden tot de HSHB te Amsterdam, tel. (020) 44 89 01, toestel 35 op werkdagen en wel op de volgende uren **maandag en woensdag tussen 10.00 en 12.00 uur** en schriftelijk tot de Humanistische Stichting 3e levensfase, Postbus 3054, 2480 AB Woubrugge.

Nauders

...lekker ontspannen in een pittige berglucht.
Direct op het drielandenpunt Oostenrijk-Zwitserland-Italie ligt de vakantieplaats Nauders aan de Reschenpas. Een zonnig hoogplateau op 1.400 m hoogte, een modern plaatsje met oeroude dorpskern, 2.500 bedden, wandelwegen, sportieve plaats met tennisbanen en -hallen, windsurfen, paardrijden, vissen, zwemmen, jogging, vakantieplaats met kegelen, sauna, bioscoop, bars, boerentheater, folklore- en kinderfeesten.

Wandel- en tennisweken vanaf 14.05.83
7 dagen kamer met ontbijt
5 uur tennisles in groepsverband
1 wandeling onder leiding
vanaf hfl 180.—

Nadere inlichtingen:
VVV, A-6543 Nauders, Postf. 27
Tel. 0943/5473/220,
Telex 083/58173 VNAUD

RECREATIESCHAP ROTTEMEREN

Secretariaat Provinciehuis, Koningskade 1, 's-Gravenhage, tel. 070-264111

Het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Rottemeren, samenwerkingsverband tussen de provincie Zuid-Holland en de gemeenten Rotterdam, Bergschenhoek, Bleiswijk en Zevenhuizen, onderzoekt de mogelijkheden gronden binnen het territoir van het recreatieschap in erfpacht uit te geven voor de vestiging van recreatieve voorzieningen met een commercieel karakter.

De locaties zullen, uiteraard binnen de mogelijkheden van het gebied, worden bepaald in overleg met gegadigden.
Een accent zal worden gelegd op de handhaving van de openbaarheid van het gebied.

Nadere informatie omtrent de ligging van het gebied en dergelijke kunnen worden opgevraagd bij het secretariaat van ons bestuur, gevestigd in het Provinciehuis Zuid-Holland, Koningskade 1, Den Haag, tel. 070-264111.

(Globale) plannen van degenen die interesse hebben worden binnen drie maanden na heden ingewacht bij ons bestuur door tussenkomst van voornoemd secretariaat.

drs. J. Borgman.
mr. H. Keuzenkamp, secretaris.

1/127

Opleidingen verzorgd door het **I.H.B.O.**

MIDDENSTANDSKURSUSSEN VOOR 40 JAAR EN OUDER
Opleidingsduur 3 tot 6 maanden.
Vakken boekhouden, bedrijfseconomie, organisatie van de handel, r.w.-kennis.
Begin van de kursus mei.
Zowel mondeling als schriftelijk te volgen.

CAFÉDIPLOMA VOOR 40 JAAR EN OUDER
Opleidingsduur 3 maanden.
Schriftelijke opleiding: examens diverse keren per jaar.

MAGAZIJNMEESTER VOOR IEDERE LEEFTIJD (IN PLANNING)
Deze opleiding is schriftelijk, bij voldoende deelname ook mondeling. Duur van de opleiding 6 maanden.

De mondelinge kursussen kunnen worden bijgewoond te: Amstelveen, Breda, Eindhoven, Dordrecht, Den Haag, Rotterdam, Roosendaal, Utrecht, Zwolle en andere plaatsen.

Voor informatie kunt u bellen 01696-3511.
I.H.B.O., Hertogstraat 17, 4881 CA Zundert

Kwaliteit heeft een nieuwe prijs

2^{50}

20 Cigarettes

Let's go West

BEST BURLEY AND VIRGINIA TOBACCOS

MET DE TREIN KAN UW VLIEGVAKANTIE f 2.500,- GOEDKOPER ZIJN.

Start uw vliegvakantie goed en ga per trein via de Schiphollijn naar Schiphol. Géén file-vertragingen, géén parkeer-perikelen, maar wél kans op een hoofdprijs van f 2.500, of een van de andere vele geldprijzen in de Vlieg-Trein-Kwis.

Vraag uw reisbureau of een NS-Reis- en inlichtingen bureau om het wedstrijdformulier.

De Schipholtrein, uw vakantietrein.

Weight Watchers bestaat 10 jaar en trakteert nu op f17,-korting.

LENIE 107 KILO LENIE 60 KILO

Knip deze advertentie uit en kom naar Weight Watchers, die haar 10-jarige bestaan viert.

Want dan betaalt u in de periode van 9 mei t/m 4 juni geen inschrijfgeld, maar alleen f 13,- cursusgeld. Een cadeautje van f 17,- dus.

Bovendien vertellen wij u alles over afslanken onder deskundige begeleiding. En over slank blijven. Met het oog op de komende zomer een plezierige gedachte.

Het telefoonnummer van de cursus bij u in de buurt vindt u in de Gouden Gids onder de rubriek 'vermageringsinstituten'.

Verrijn Stuartlaan 27, 2288 EK Rijswijk, tel. 070 - 90.62.50.

Weight Watchers. Slank worden. Slank blijven.

„WEIGHT WATCHERS" EN ZIJN GEREGISTREERDE MERKEN VAN WEIGHT WATCHERS INTERNATIONAL INC. MANHASSET, N.Y. ©, ONDER LICENTIE VAN EUROSLIM NED., 1983

Betongarages div. afm. v.a. ƒ 2.375.-
Beton-tuinschuren ƒ 1.250.-
Beton-schuttingen ƒ 69.-
2 mtr hoog, per str. mtr. Bij deze prijzen is plaatsing inbegrepen. Excl. BTW. Minder dan 10 mtr 15% extra. Ook te leveren voor de zelfbouw. Wij leveren ook steenmotief kleuren grijs, rood of geel. Div. modellen te bezichtigen aan de fabriek A.&.B. Betonindustrie, Heipolderstr. 6 te Heeze (N.-Br.). Vraag vrijblijvend onze brochure met prijslijst.

A.&.B. BETONBOUW
Barrierweg 239,
5622 CN Eindhoven
tel. 040 - 815041/
815559/434643
Vlotte levering door heel Nederland

EURO SPORTRING SUPER CUP

Op 13 en 14 mei organiseert de S.C. Hillegersberg'32, in samenwerking met Het Vrije Volk een internationaal jeugdvoetbaltoernooi voor A-junioren (16-18 jaar) in het kader van de strijd om de Euro Sportring Super Cup.

PROGRAMMA

VRIJDAG 13 mei

14.00 Opening van het toernooi door wethouder M. J. D. Jansen
14.15 uur Excelsior (R) - TuS Harreshausen e.V.
F.C. Rottenburg - Sylvia B.K.
15.05 uur S.C. Eilbek e.V. - Roodenburg
Søllerød B.K. - Velje F.C.
15.55 uur TuS Harreshausen e.V. - F.C. Rottenburg
Sylvia B.K. - Excelsior (R)
16.45 uur Roodenburg - Søllerød B.K.
S.C. Eilbek e.V. - Velje F.C.
17.35 uur S.C. Feyenoord - Marienlyst BK
Spvgg. Nürnberg - Union Neumunster
18.25 uur S.C. Hillegersberg'32 - Tu Ra Pohlhausen
F.C. Rowlinson Y.C. - Slagelse B.K.
19.15 uur Marienlyst B.K. - Spvgg Nürnberg
Union Neumunster - S.C. Feyenoord
20.05 uur Tu Ra Pohlhausen - F.C. Rowlinson Y.C.
Slagelse B.K. - S.C. Hillegersberg'32

ZATERDAG 14 mei

09.30 uur Tus 1913 Harreshausen e.V. - Sylvia B.K.
Excelsior (R) - F.C. Rottenburg
10.20 uur Velje F.C. - Roodenburg
Søllerød B.K. - S.C. Eilbek e.V.
11.10 uur Marienlyst B.K. - Union Neumunster
S.C. Feyenoord - Spvgg Nürnberg
12.00 uur Tu Ra Pohlhausen - Slagelse B.K.
S.C. Hillegersberg'32 - F.C. Rowlinson Y.C.
1[illegible].00 uur 2e poule A - 2e poule B
2e poule C - 2e poule D
13.50 uur 1e poule A - 1e poule B
1e poule C - 1e poule D
14.40 uur winnaar wedstrijd nr. 1 - winnaar wedstrijd nr. 2
verliezer wedstrijd nr. 1 - verliezer wedstrijd nr. 2
15.30 uur verliezer wedstrijd nr. 3 - verliezer wedstrijd nr. 4
16.30 uur FINALE

De wedstrijden vinden plaats op de velden van S.C. Hillegersberg aan de Ballegooysingel 97.

Toegang gratis.

Het Vrije Volk metropool KLM

Have a Coke and a smile

SCHEEPVAART

Aangekomen Waterweg

Jurgen Cypr. Europoort GEM ldg Intra Shipping
Fastnet Pan Europ Bunge ldg Spedico
Maersk Buchan Eng Fields Europ BP 1 IMCO 3 Van Ommeren
River Herald Pan Merwehaven Uniport stg HD Shipping
Virtsu Rus Waalhaven pier 2 Transworld
Shell Seafarer Eng Pernis Shell 11 ldg Van Ommeren
Dego Cypr Moerdijk Hatramo DEKA
Gudrun Dts Botlek TTR Broere
Eendracht Ned Parkkade Van Ommeren
Jana Dts Parkkade ldg HD Shipping
Jonsue Eng Europ Bunge ldg Kodde
Arklow Vale Ier Merwehaven SOM Schroot Rheintrans
Velox Ned Botlek GEM ldg Beck Sch.
Casilda Del Mar Spanje Alexanderhaven ECT stg Docra
World Agamemnon Griek Botlek FR SWTT Erts Interzee
Jen Clipper Deen 1e Eemhaven Hoogewerf ALUM Lehnkering
Frimaro Cuba Merwe mtr fruit Taina Shipp
Diana V Ned Botlek GEM ldg Visser en Visser
Ivybank Eng Beatrixhaven Kroonvlag stg Vinke
Yolanda Ned Margr.haven ECT stg Comar
Rhine Ore Pan Maasvlakte EKOM erts Ertslijn
Cavalier Pan Botlek FR SWT Bauxiet Ruys
Meridian 3 Dts Spoorweghaven ISB Hanno
Northern Gale Liber Botlek Boei 21 Graan V Ommeren
Siegerland Dts Margriethaven ECT ldg Ruys
Katherine Borchard Dts Waalhaven pier 7 mt Cont Pakship
Black Prince Noor Wilhelminakade stg Burger
Texaco Bogota Noor Botlek Verolme ldg Ruys
Comanche Dts Pernis Panocean ldg Arned
Alita Dts Botlek Fr Swarttouw stg Montaan
Turandot Belg Brittaniahaven QD Auto's Broekman
Canis Noor Merwehaven Vijvinkel stg Buger
Balder Phoenix Pan Pernis Shell 35A IMCO-2 Broere
Pass of Glenclunie Eng Botlek TTR ldg Ruys
Wladyslaw Sikorski Pool Waalhaven NTB stg NTB
British Avon Eng Europ BP 4 ldg Van Ommeren
Rolf Behrman Dts Waalhaven p. 2 mt stg James Smith
Polar Scan Ned/Ant Botlek NM 1 Chem Spedico
Silaga Pan Beatrixhaven QD stg L Hunik
Palica Pool Vlaardingen KW Haven ldg PSAL
Chaitien Lib Merwehaven Seaport fruit Steinweg
Volans Ned Puttershoek K.S.D.
Redo Zweed Europ Gulf Smeerstg ballast TTS
Planet 1 Dts Waalhaven Heyplaat mt ldg Contship

Ned. Schepen

Alsyta Smits te Port Gentil
Amanda Smits 6 250 ZZO Hongkong n Bangkok
Amsteldiep 6 130 OZO Shanghai n Singapore
Amstelwal 6 590 Z Kamchatka n Van Couver
Anna Drent 6 90 NNO Kp Vilano n Piraeus
ARban 6 90 W Kp Matapan n Chalkist
Atlantic Coast 6 te Algiers
Atlantic Sun 6 60 NW Port Said n Safaga
Barendsz 6 50 ZW Leixoes n Gaeta
Bataafgracht 6 15 N Berlanga's n Nystad
Caribic 6 75 Z Kreta n Rotterdam
Carliner 6 150 Z Abidjan n Pt Gentile
Celtic 6 120 ZZO Canarische Eil n Peru
Claudia 6 60 ZW Mantyluoto n Mantyluoto
Corrie Dale Express 6 177 SW Colombo n Kuwait
Dock Express 10 6 310 ZZO Karachi n Heroshima
Dock Express 11 6 60 WZW Colombo n Jubail
Elger 6 240 O Malta n Yenbo
Emmely 6 170 Z Dakar n Dieppe
Fairload 6 550 ZW Tahiti n Auckland
Geert Bodewes 6 40 N Kreta n Jeddah
Heerengracht 6 van Valencia n La Garucha
Houtmangracht 6 650 W MAdeira n Oran
Ibnalkadi 6 150 ZW Kreta n Tilbury
Kirsten Smits 6 215 WZW Galapagos Eil. n Brisbane
Leliegracht 6 90 W Sardinië n Livorno
Loosdrecht 6 200 Z Taiwan n Osaka
Louise Smits 6 120 NO Kp Passero n Gibraltar
Makiri Smits 6 270 W Casablanca n Soyo
Marijke Smits 5 350 NO Amazone n New York
Meerdrecht 6 90 OZO Lalau Eil n Kaohsiung
Mentos 6 50 Z New York
Nedlloyd Bahrain 6 60 NNO Muscat n Suez
Nedlloyd Baltimore 6 600 ZZO Colombo n Singapore
Nedlloyd Bangkok 6 550 NNO Pt Darwin n Surabaya
Nedlloyd Colombo 6 325 NNE Rodrigues Isl n Durban
Nedlloyd Dejima 6 185 ZO Suez
Nedlloyd Forcados 6 270 ONO Shanghai n Hongkong
Nedlloyd Hobart 7 te Hongkong
Nedlloyd Hongkong te Keelung
Nedlloyd Hoorn 6 250 W Luderitzbay n Southampton
Nedlloyd Kembla 6 70 N Ceram n Fremantle
Nedlloyd Loire 6 90 WNW Pt Kelang n Singapore
Nedlloyd Marseille 6 150 Z N.Guinea n Auckland
Nedlloyd Nagasaki 6 v Santos n Paranagua
Nedlloyd Napier 6 275 ZW Reunion n Singapore
Nedlloyd Nassau 6 300 O Yokohama n Manzanillo
Nedlloyd Rockanje 6 v Laspezia n Ceuta
Nedlloyd Rotterdam 6 v Abudhabi n Minaquaboosh
Oceanic 6 180 ZW Casablanca n Formia
Oostzee 6 20 ZO Andros n Stylis
Pacific Peeres 6 80 n Dakar n Sta Eugenia
Prins Maurits 6 te Stenungsund
Procyon 6 70 N Vilano n Istanbul
Raamgracht 6 80 NW Monrovia n Cotonou
Rijpgracht 6 20 ZO Alicante n Nystad
Sahiwal Express 6 220 NNW Diegogarcia n Brisbane
Samsunbay 6 te Kaap Matapan
Samsun Express 6 te Zwarte Zee
Snoekgracht 6 te Berlinga Isl
Spiegelgracht 6 30 N Safi n Las Palmas
Stella Castor 6 40 W Dubai n Bahrein
Stella Nova 6 90 ZO Frederik Hendrik Eiland n Singapore
Stella Procyon 6 220 NW Benghazi n Benghazi
Visten 5 van Norrkoeping n Vallvik
Woensdrecht 6 360 WNW Malediven n Singapore.

Tankvaart

Abida 5 San Juan
Acila 4 Bahrein
Acmaea 6 La Pallice
Acteon 6 te Djibouti
Broere Aquamarine 6 20 O Gibraltar n Oristano
Broere Emerald 6 15 OZO Cartagena n Mohammedia
Cardissa 4 te Pt. Gentil
Caurica 3 te Pt. Cardon
Chevron the Hague 6 43 ZW Brest n Milfordhaven
Cinulia 7 te Rotteram
Coral Rubrum 6 60 ZO Malaga n Gabes
Crania 8 te Tabangao
Dalila 5 te Aruba
Daphne 4 Port Gothenburg
Diadema 9 te Rotterdam
Felania 6 te Guayama
Felipes 11 te Spore
Ficus 4 te Mizushima
Flammulina 5 te Monrovia
Fossarina 6 te Antwerpen
Fossarus 5 te Gibraltar
Fulgur 13 te Sal
Fusus 6 te Singapore
Kylix 5 te Tranmere
Laconia 6 Sullumvoe
Lepton 20 te Curacao
Niso 5 te Trieste
Ondina 5 Rouen
Onoba 11 te Pt Miranda
Sepia 17 te Good Hope
Tagelus 13 te Fos
Vitrea 5 te Rotterdam
Zafra 4 te Aukfield
Zaria 11 te MAF

Hoog Water

8-5-1983 1e tij 2e tij Rak Zuid 1.27 14.17, Dordrecht 1.56 14.17, Rotterdam 1.37 13.56, Schiedam 1.32 13.51, Vlaardingen 1.22 13.41, Maassluis 1.07 13.26, Hoek van Holland 0.20 12.40, Scheveningen 0.36 12.58, Haringvlietsluizen 12.13 -.-.

9-5-1983 1e tij 2e tij: Rak Zuid 2.28 15.13; Dordrecht 2.56 15.09; Rotterdam 2.34 14.49; Schiedam 2.29 14.44; Vlaardingen 2.19 14.34; Maassluis 2.04 14.19; Hoek van Holland 1.14 13.29; Scheveningen 1.32 13.50; Haringvlietsluizen 0.43 13.05.

Burgerlijke stand

Aangifte van overlijden d.d. 4 mei 1983 Rotterdam

D Senkala, man, ongeh 1924, C J A Groen, vr, gehuwd m B Blommers 1901, R Maanurdin, vr, geh.gew m W Neeleman 1920, J Czerwinski, man ongehuwd 1944, J J van den Berg, vr v A K W Brand 1901, W Zaal, vr geh.gew m J Henneken 1900, E van Leeuwen, vr van W van Rijswijk 1907, J H C Brünner, man v M T P Visser 1895, H Mihçi, man ongeh 1894, J D de Wit, man v M de Wilde 1950, A Huldberg, vr v H B van Sprang 1902, P Romijn, vr geh gew m A van Vliet 1930, J G Bosma, man geh.gew m H Hillebrand 1890, M J Slikboer, man van J M C Croon 1907, J van Dorssen, man gehuwd gew m I J G Japin 1894, A Orebeek, man geh.gew m Schmitz 1911, J van Dongen, man ongehuwd 1928, W Wismeijer, vr geh gew m A A Hogendoorn 1903, A Molenaar, man v A Romijn 1905, W D van der Spek, man geh.gew m J E M A de Virieu van Heijst 1900, W van der Ham, vr geh.gew m C L Wubbeling 1939, B Verhulst, man van B van der Burg 1910.

Vandaag met: Architect Hoogstad maakt maquette van muziek + UIT/agenda

Het Vrije Volk

metropool

ZATERDAG 7 MEI 1983

Na 37 jaar weer examen op 't Erasmiaans Gymnasium

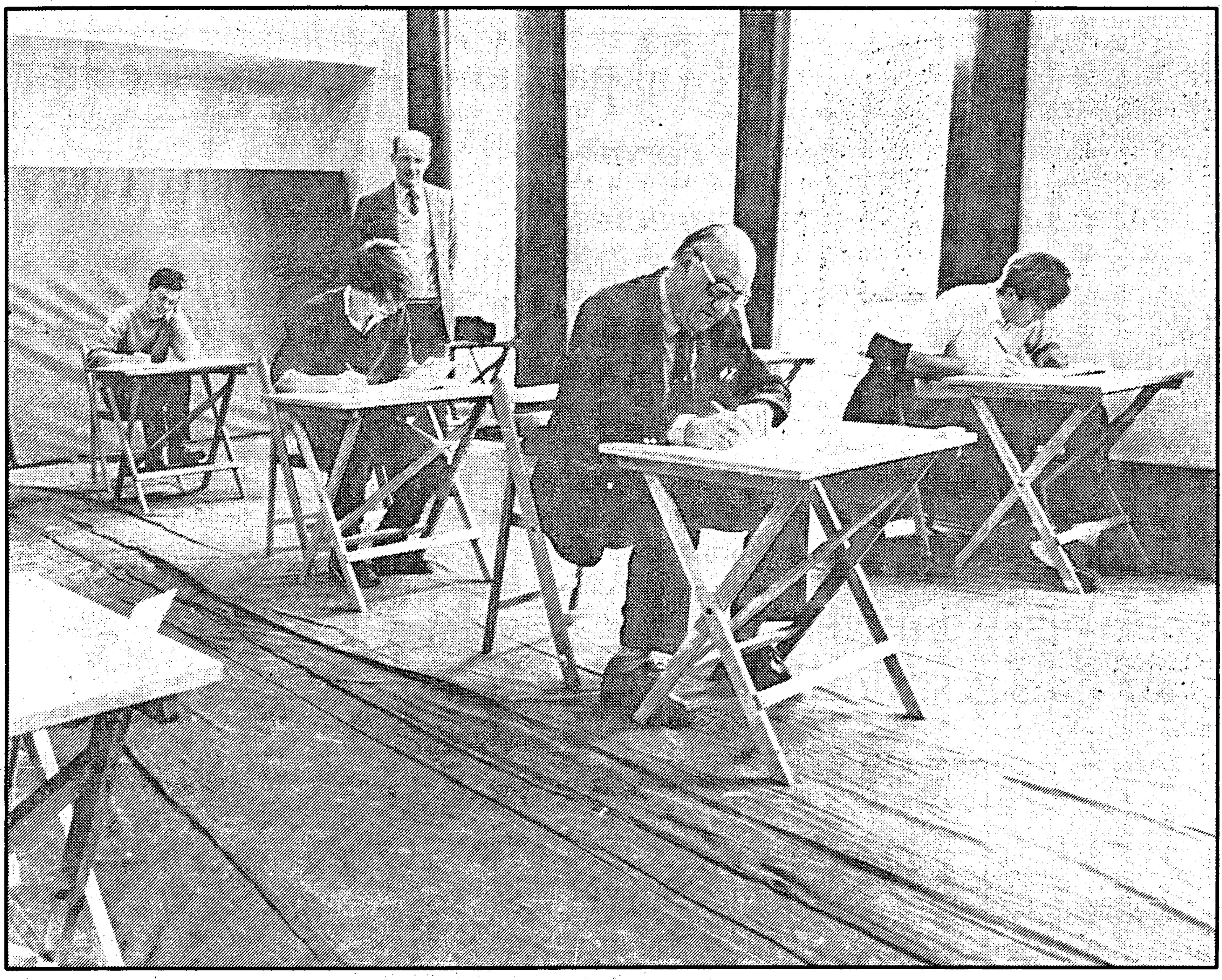

Onze verslaggever, samen met zijn jonge mede-slachtoffers zich vastbijtend in de Latijnse vertaling. Op de achtergrond conrector drs. J. Spoelder, surveillant tijdens dit onderdeel.

Zevenendertig jaar geleden, n 1946, deed ik eindexamen op et Erasmiaans Gymnasium n Rotterdam. Dat gebeurde in Lommerrijk, omdat het echte choolgebouw nog in herstel vas, nadat het vijf jaar lang ls huisvesting had gediend oor een onderdeel van de Duitse marine. Ik slaagde voor le A-afdeling met een redelij- e cijferlijst, op één vak na. Als A (alfa)-leerling mocht je oor Wiskunde een 4 hebben, nits de rest maar voldoende vas. Ik bracht het tot die vier" pas na een herexamen. Zo stom was ik in Wiskunde!

Ineens was er een idee op de edactie. Ik moest na al die ja- en het eindexamen-huidige- tijl nog maar eens meemaken p mijn oude school. Kijken, vat ik er nog van wist..

Ik bedong, dat ik geen Wis- unde en andere exacte vak- en mee zou doen. Wat tenslot- e overbleef was drie dagen.

Maandag 2, dinsdag 3 en woensdag 4 mei. Nederlands, Frans, Latijn en Geschiedenis.

Ik betrapte mezelf erop, toen eenmaal de afspraken met conrector Bongers waren gemaakt, om me drie dagen samen met 79 andere — jeugdige — kandidaten over de opgaven te buigen, dat ik met het naderen van 2 mei prikkelbaar en zenuwachtig werd.

Hoe dat nu kon gebeuren kon ik niet verklaren. „Faalangst", zeiden mijn vrienden. Een mooi woord, dat de laatste tijd vooral met betrekking tot Feyenoord werd gebezigd, maar waarom moest ik angst hebben? In wezen deed ik toch voor spek en bonen mee.

Misschien dan toch de vrees om af te gaan, in het bijzijn van al die aardige meisjes en jongens met wie ik drie dagen zou optrekken? Enfin, voer voor psychologen zullen we maar zeggen.

Maandag 2 mei

Ik moet om half negen in de ula van het gebouw aan de Wy- emaweg zijn om, samen met de nderen, voorgelicht te worden ver de regels van het examen. Om negen uur begint het echt, net een opstel. "Stelopdracht" eet dat officieel.

Mijn hart klopt me in de keel, ls ik op weg van mijn huis in Bergschenhoek naar het Gymna- sium bij het Sint Franciscus in een afschuwelijke file kom. Ik en als een echte schooljongen ang om te laat te komen en alle eugdige ogen bij mijn binnenko- men op me gericht te zien...

Het valt mee. Bongers houdt een rustgevend praatje en intro- duceert me bij de jeugdige achtoffers. Na zijn causerie aat hij naar beneden, de jon- ens-gymnastiekzaal, waar ook en deel van de kandidaten is erzameld. Wij hebben nog een wartier vóór het fatale tijdstip an klokke negen tijd om "te ver- reden". Dat betekent: nog even aar het toilet, want tijdens het xamen is dat een hele toestand n krijg je een surveillant in je ielzog.

Het openen van de enveloppe net de opgaven, onder toezicht an een leerling, is toch wel een echtig en spannend moment.

Vooral het hardop voorlezen an de soort opgave en de da- um. Je kan een speld horen val- en. Eén jongen zucht heel hoor- aar, Mark van der Kraan uit apelle, die zich later ontpopt als en ware laconiekeling, niet uit et lood te krijgen.

Ik vind de onderwerpen heel ed. Eigentijds en actueel. ooroordelen, taboes, echtschei- ng en nog een vreemde titel: Kan IK er wat aan doen?"

Ik kies Vooroordelen. Vooral gegeven door mijn bezoek, aags tevoren, aan de wedstrijd jax-Feyenoord, waarvan de en- urage geheel uit vooroordelen estond.

Ik schrijf het opstel vrij ge- akkelijk van me af, maar ben a afloop toch niet helemaal te- eden. Ik heb teveel het accent elegd op het anti-semitisme, mdat ik kennelijk door dit ver- chijnsel meer ben gegrepen dan k dacht. Vooroordelen tegen b.v. e etnische minderheden in Rot- erdam komen er daarom in ijn artikel wat bekaaid af. aar goed, om 11 uur lever ik de aak in en de kop is eraf.

Het Grieks in de namiddag at ik lopen. Ik was er vroeger rg goed in, maar nu is het bij voorbaat een verloren zaak. Ik kan nauwelijks meer het Griekse alfabet lezen.

Dinsdag 3 mei

Ik neem nu een andere weg naar Rotterdam en ben ruimschoots op tijd. De eerste contacten met de jonge kandidaten zijn gelegd. Men vraagt belangstellend naar mijn ervaringen en vindt mijn optreden "hardstikke tof".

De morgen begint met een samenvatting Nederlands. Een goed, helder en zeer leesbaar artikel van prof. Jan Pen over drie visies op de huidige crisis.

Ik heb met het onderwerp geen moeite. Wel merk ik, hoe je in de loop der zoveel jaren journalistiek slaaf wordt van je schrijfmachine. Ik schrijf zelden meer met de hand en kan daarom erg moeilijk de voorgeschreven lengte van de samenvatting schatten, die vijfhonderd woorden mag zijn. Ik ben nauwelijks halverwege, of de vijfhonderd woorden zitten er al op. Ik maak dus een tweede, beknoptere versie en houd het in precies 499 woorden.

Wéér ben ik niet erg tevreden over mijn prestatie. Is het toch de ongebruikelijke omgeving, die mij een beetje remt? Ik ben in mijn werk voor de krant aan veel moeilijker samenvattingen gewend. Nou ja...

In de middaguren: Latijn. In mijn ogen het meest angstaanjagende waagstuk van het examen, want na mijn studie voor het Kandidaats Rechten in 1946-1947 had ik geen Latijns boek meer ingekeken. Ik had ook de raad van mijn Spaans studerende dochter niet opgevolgd om nog wat woordjes te leren.

De vertaling was een stuk van de prozaschrijver Livius over Hannibal, die weer een schurkenstreek uithaalde in een Romeinse stad. Echt geen moeilijk stuk, de kinderen beaamden het na afloop ook volmondig, maar mijn woordenkennis is zò slecht, dat ik herhaaldelijk in het woordenboek moet kijken. En dat kost tijd.

Ik had dus aan de drie uur niet genoeg, raffelde het slot van de vertaling af en kwam maar tot de beantwoording van vijf van de acht vragen, die over het stuk werden gesteld.

Na afloop weet ik zeker, dat ik het er goed zou hebben afgebracht als ik nu eens twee maanden mijn Latijn had opgehaald. Met in mijn achterhoofd de vrees, dat ik mijn eerste onvoldoende heb gehaald, rij ik naar huis.

Woensdag 4 mei

De morgen is ingeruimd voor Frans. Iets geheel nieuws voor me is het systeem van "multiple choice", vragen, waarop vier antwoorden mogelijk zijn, maar één van de vier slechts het juiste is. Ik heb zoiets nog nooit gedaan, in mijn tijd moest je gewoon een pittig stuk Frans vertalen en daarmee basta.

Mijn kinderen hadden me gezegd: "Pap, je bent veel te onhandig voor zoiets, doe daar maar niet aan mee."

Papa was eigenwijs. Vandaar dat ik met een speciaal potlood me aan het invullen van een soort lotto heb gezet. Hokjes zwart maken, waarvan je denkt, dat het het juiste antwoord is. Leve de moderne techniek!

We moesten vier Franse stukken lezen en daarop ons commentaar geven. Drie bevielen me wel, ik had daar ook weinig moeite mee. Het vierde, een artikel uit het Franse dagblad Le Figaro was zo ingewikkeld, rammelend en schimmig geschreven — het ging over stakingen bij de Franse spoorwegen — dat ik me afvroeg, hoe de hoofdredacteur het ooit heeft toegelaten.

Ik vroeg me nog iets af: Hoe iemand van het ministerie van Onderwijs, die zich bezighoudt met deze examenopgaven, ertoe komt om zo'n onmogelijk stuk uit te kiezen.

De walging van de jongens en meisjes, met wie ik later het stuk besprak, was dan ook algemeen. "Leerlingetje pesten", was de kwalificatie. En terecht!

De driedaagse op het Gymnasium had, wat mij betreft, niet beter kunnen eindigen, maar hierin verschil ik ernstig van mening met het overgrote deel van mijn mede-slachtoffers.

Geschiedenis. De Tweede Wereldoorlog en de opkomst van het Nazisme.

Ik speel een thuiswedstrijd. Het onderwerp is me vertrouwd, al van jongsaf. Ik ben opgegroeid in een politiek zeer bewust gezin, waarin we meeleefden met de Spaanse burgeroorlog, met angst en vreze de opkomst van Hitler volgden, van 1940 tot 1945 zeer nauw bij de oorlog waren betrokken, enfin, ga maar door.

Tijdens mijn studietijd aan de Sociaal-Politieke faculteit in Amsterdam was de Tweede Wereldoorlog en alles, wat daarom heen hing, mijn specialiteit.

Ik vulde bij dit examen-onderdeel acht kantjes, was een uur voor tijd klaar en werd daarom door de surveillerende leraar verzocht om een kopje thee te organiseren, omdat alle surveillanten al uren op een droogje zaten.

Maar ik zag de kinderen zwoegen. Zwoegen en zuchten. Ze waren op het onderwerp goed voorbereid, maar het was gewoon te veel. Eerst de meidagen van 1940, dan een heel verhaal over de rol van de NSB-voorman Van Genechten. En toen nogeens die ingewikkelde tijd van 1932 en 1933, toen Hitler de macht greep. Met vragen, of hij dat illegaal of legaal had gedaan. En tenslotte nog hele moeilijke vragen over de deportatie van de Joden uit Nederland en de rol van de Joodse raad daarbij.

Geschiedenisleraar Stout is het eens met de ongezouten kritiek van zijn pupillen, het best verwoord door Charlotte Polak met de verzuchtende vraag: "Hoe verzinnen ze zoiets?"

Na drie dagen intensief afzien zijn kinderen en leraren merkbaar vermoeid. De vrije dag van 5 mei is zeer welkom. Ik had de indruk, dat de meeste kandidaten degelijk voorbereid op het examen waren afgekomen. Ondanks alle onzekerheden en spanningen heerste er op de school een uitstekende sfeer. Een sfeer, die in wezen sinds 1946 niet is veranderd.

Ik haakte na drie dagen af. De anderen moeten nog minstens een week voort, vooral met de exacte vakken. Daarom voelde ik me woensdagmiddag een beetje een deserteur.

Ik kan u geen cijfers en resultaten over mijn verrichtingen geven, omdat die nogal ingewikkeld en uitgebreid "in de molen" gaan, soms zelfs in de computer. Vanaf 18 mei zijn de normen zo'n beetje bekend.

Eerste steekproeven en gesprekken, onderling met leerlingen en docenten, hebben me geleerd, dat ik Nederlands er redelijk heb afgebracht, een hoge score heb gemaakt bij Geschiedenis, het Frans met de hakken over de sloot heb gehaald en bij Latijn duidelijk onder de maat ben gebleven. En een onvoldoende voor Latijn is op het Gymnasium vanouds een kwade zaak.

In ieder geval ben ik met open armen door de conrectoren en het lerarencorps ontvangen. Ze hebben me aan het handje genomen en alle nodige faciliteiten gegeven.

En al die lieve meisjes en leuke jongens, die me spontaan in hun kring hebben opgenomen, beschouwden me deze drie dagen als mede-leerling.

Hiervoor mijn dank en erkentelijkheid. En — voor volgende week — nog veel succes. Vivat haec scietas! Hou die eerste regel van het lied van de Rotterdamse Gymnasiasten Bond in het achterhoofd. Dan lukt alles

Tekst: Bas de Jong
Foto's: Niels van der Hoeven

Zo vader, zo dochters

De meisjes Charlotte (links) en Elisabeth Polak doen in deze weken gelijktijdig eindexamen aan het Erasmiaans Gymnasium in Rotterdam. Ze kregen daarbij gezelschap van onze verslaggever Bas de Jong. Op zichzelf niets bijzonders, ware het niet dat onze verslaggever 37 jaar geleden, in 1946, samen met de vader van de twee meisjes, mr. H.C.G.L. Polak, raadslid en sinds kort ook kantonrechter in Rotterdam, aan datzelfde Erasmiaans Gymnasium eindexamen heeft gedaan.

Charlotte en Elisabeth volgen vooralsnog niet het spoor van hun academisch gevormde vader. Elisabeth treedt voorlopig een jaar in dienst als kinderverzorgster op een schip van de Holland-Amerika Lijn, Charlotte gaat waarschijnlijk enige cursussen volgen op het artistieke vlak in Amsterdam.

"Moeilijk, het examen, maar voorlopig wel te doen", was het oordeel van de zusjes Polak, van wie Charlotte de alpha en Elisabeth de bèta-richting is opgegaan.

Hardste klappen voor IJsselmonde en Zuidwijk

Huurverhoging voor 14.000 Rotterdammers

(Van een onzer verslaggeefsters)

ROTTERDAM — Zeker 14.000 huurders in Rotterdam krijgen dit jaar — als gevolg van de huurharmonisatie — een verhoging van tien percent. De hardste klappen vallen volgens een nog geheim onderzoek van de dienst Volkshuisvesting van de gemeente Rotterdam in IJsselmonde (3000 woningen), Ommoord (1900 woningen), Schiebroek (1100 woningen) en Zuidwijk (1700 woningen).

Het onderzoek, dat naar buiten is gebracht door het Rotterdams Overleg Bewonersorganisaties, toont aan dat dertig percent van de woningen van de Gemeentelijk Woningbedrijf Rotterdam en de Rotterdamse corporaties gebouwd tussen 1946 en 1969 volgens de Huurprijzenwet tien percent duurder mag worden dit jaar. Vooral grotere woningen van vier en vijf kamers gaan fors in prijs omhoog.

Het Rotterdams Overleg Bewonersorganisaties, dat akties voorbereid tegen de komende huurverhoging, concludeert aan de hand van het onderzoek dat geruststellende woorden van wethouder P. Vermeulen (Stadsvernieuwing) over de huurharmonisatie niet kloppen.

Vermeulen heeft eind april verklaart dat naar schatting vier percent van de huurwoningen van corporaties voor een huurverhoging van tien percent in aanmerking zou komen.

De bewonersorganisaties beschuldigen Vermeulen er niet van gelogen te hebben, maar de door hem gegeven cijfers zouden wel een vertekend beeld geven.

„Niet alle woningen van corporaties zijn tussen 1946 en 1969 gebouwd, dus misschien klopt die vier percent wel," aldus een woordvoerder van de bewonersorganisaties.

„Het onderzoek naar huizen die wel in die periode zijn gebouwd toont echter duidelijk aan dat véél huurders op tien percent moeten rekenen," aldus de woordvoerder van de wijken.

Vat kapot, 12 mensen ziek

ROTTERDAM — Twaalf mensen zijn gisteravond met ademhalingsmoeilijkheden in het Zuiderziekenhuis opgenomen nadat ze de giftige stof Thionyl-Chloride hadden ingeademd. Het ongeluk gebeurde in de Rotterdamse Maashaven, tijdens het laden van de Nederlandse kustvaarder Margriet Daniels.

Volgens de politie sloeg het vat met chemicaliën tegen de reling, waardoor het kapot ging. De twaalf mensen zijn in het ziekenhuis onderzocht. Het merendeel van hen kon meteen daarna naar huis terug.

Wijkpartij haalt uit naar deelraad:

'Formeel, precies, en te veel regels'

(Van een onzer verslaggeefsters)

ROTTERDAM — De jongste deelgemeente Hillegersberg/Schiebroek/Terbregge is het doelwit van hevige kritiek. Na een paar maanden deelraad snakt de Onafhankelijke Partij Leefbare Wijk (OPLW) naar de sfeer en werkwijze van de oude, vertrouwde wijkraad. Volgens Herman Ahaus van de OPLW gaat het er tegenwoordig tijdens vergaderingen te formeel en met een bijna angstwekkende precisie aan toe. „Als ik denk aan die keer dat er na 4½ uur vergaderen slechts acht simpele besluiten zijn genomen, dan stemt mij dat droef", zegt Ahaus.

De OPLW verwijt het dagelijks bestuur dat de wijze van vergaderen tot in de kleinste details in regels gevangen zit. Elk greintje van spontaniteit wordt hierdoor in de kiem gesmoord, klagen de OPLW'ers. „Vergeet je even je vinger op te steken, dan loop je de kans de hele vergadering niet meer aan het woord te komen", merkt Ahaus op. Verder komt de deelraad, door wat hij noemt „politiek gekissebis over procedurele punten", te weinig toe aan inhoudelijke discussies.

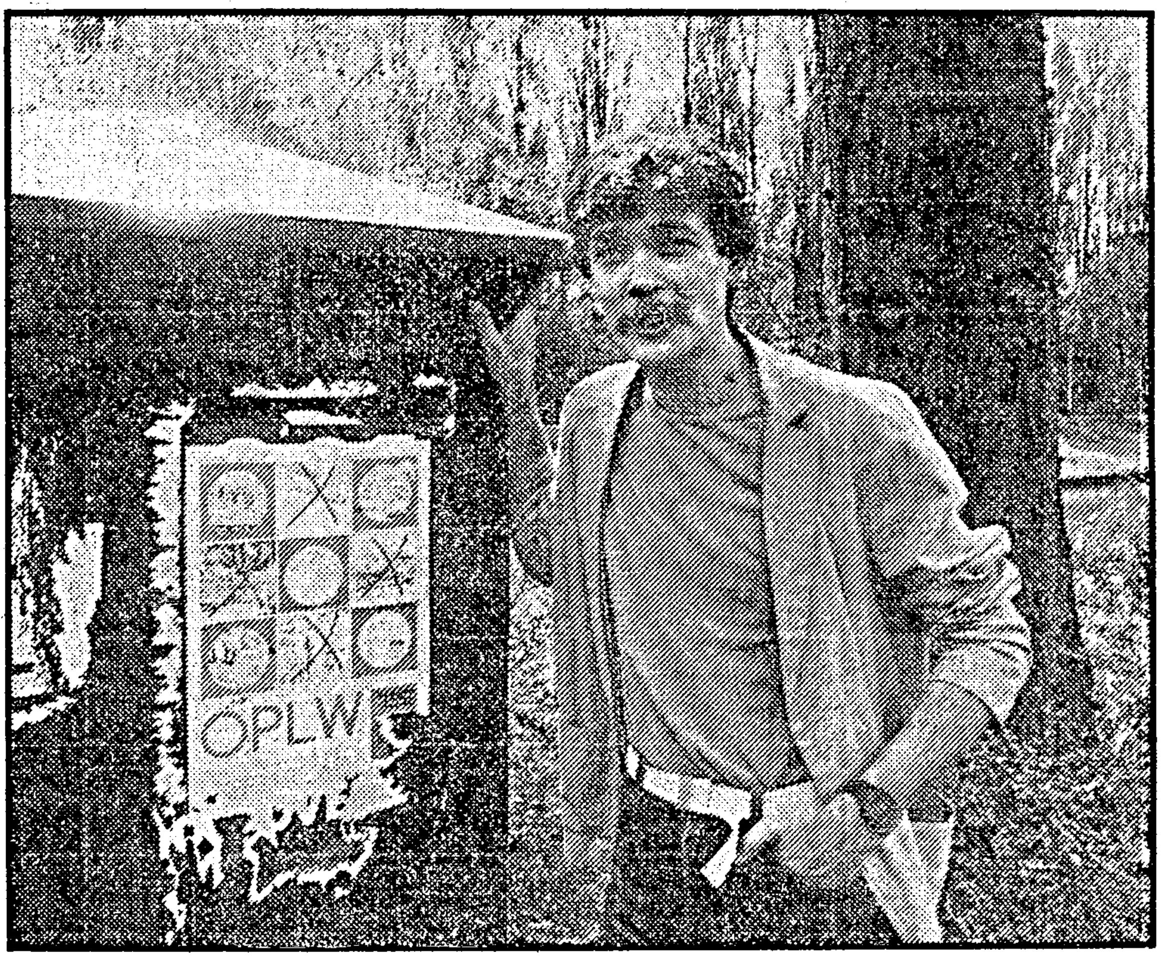

Herman Ahaus van de OPLW: "4½ uur vergaderen voor acht simpele besluiten: dat stemt droef".

Ahaus beseft terdege dat de vergaderingen ordelijk moeten verlopen, maar hij vindt dat het Reglement van orde als een bijbel gehanteerd wordt. De vergadering waarbij hij op zijn vingers werd getikt toen hij tijdens de ingekomen stukken het woord wilde voeren, noemt hij een schrijnend voorbeeld:

„Voorzitter Verhagen (VVD) zei dat ik van te voren had moeten vragen of ik het woord mocht voeren. Nu mag u niets meer zeggen, kreeg ik te horen", aldus Ahaus. „Ik was perplex. Het gaat er toch om wat we doen en zeggen dan hoe we het doen?"

Het werken volgens een te nauw kader heeft nog meer nadelige gevolgen, vindt de OPLW. Volgens wijkbestuurder Ahaus dreigt het experiment om met een net zo groot aantal ambtenaren te werken als tijdens de wijkraad-periode, te floppen. De overgang van wijk- naar deelraad is te groot.

Ahaus: „Er wordt door het politieke bestuur teveel van de ambtenaren gevergd. Men moet niet vergeten dat we hier maar tien ambtenaren hebben. Door alsmaar overwerk, overwerk en alles té goed te willen doen, is het ziektepercentage bij deze mensen schrikbarend gestegen."

Tenslotte hebben de drie éénmansfracties te lijden onder de preciese werkwijze van de raad. Volgens Ahaus functioneren de kleine partijen slecht in deze „VVD-wijk". Ahaus: „De pogingen om de kleine partijen ook wat zeggenschap te geven worden allemaal gebombardeerd. Zo voelen de grote partijen niets voor mijn voorstel om ook „burgerleden" in de verschillende commissies te benoemen.

Top Volkswoningen naar huis gestuurd

(Van een onzer verslaggeefsters)

ROTTERDAM — Voor de derde keer in korte tijd heeft een Rotterdamse woningbouwcorporatie de top van het bedrijf gesaneerd. Dit keer gaat het om de Maatschappij voor Volkswoningen. Directeur J.Th. Swaters en onderdirecteur H.C. van Haeringen is ontslag aangezegd. Vorig jaar gebeurde hetzelfde bij Patrimoniums Woningstichting en bij woningstichting Onze Woning.

De grote Rotterdamse woningbouwcorporaties, die vooral als gevolg van de stadsvernieuwing een snelle groei hebben doorgemaakt en in financiele zorgen zitten, zijn op zoek naar "zwaardere" managers. De bedrijven, waar vele honderden miljoenen omgaan, klagen bovendien over te magere vergoedingen voor gemaakte kosten door gemeente en rijk.

Het ontslag van de directie van Volkswoningen komt overigens niet onverwacht. Het bedrijf, dat nu voor de tweede keer sinds 1980 een nieuwe top zoekt, had sinds 1 januari al tijdelijke maatregelen genomen. De directie was uitgebreid met deskundigen van de Nationale Woningraad. Directeur Swaters en onderdirecteur Van Haeringen hebben enige tijd in dit tijdelijke team meegedraaid.

"We zijn tot de conclusie gekomen dat de directie te licht is, "aldus voorzitter van de raad van commissarissen, exminister W.F. Schut. "Volkswoningen gaat een gigantisch moeilijke toekomst tegemoet, waarvoor we zwaar management nodig hebben."

Over de toekomst zegt Schut: "Goed zicht op de financiële positie van Volkswoningen ontbreekt. We beschikken nog niet over de jaarrekeningen 1981 en 1982. Wel is duidelijk dat de corporatie zich de komende jaren terughoudender zal opstellen. Enerzijds vanwege de financiën anderzijds vanwege het feit dat onze vernieuwende taak in de ons toegewezen wijken bijna is voltooid."

Kunstenaars treden op voor collega's

ROTTERDAM — In het theater Zuidplein, Arlechinozaal, begint vanavond om 20.30 uur een speciaal programma rondom Tsjechoslowakije. Dit in het kader van de Aïda-manifestaties die opkomen voor onderdrukte kunstenaars.

Bram v. d. Vlucht en Roel Visser spelen de eenakter „Protest" van Vaclav Havel, de schrijver die nog steeds in de gevangenis in Tsjechoslowakije zit.

Jana Beranová brengt een door haar bedachte poëziecollage waarbij zij ook acteert. Verder zingen Ilona Cechova en Rolinha Kross en speelt gitaar en zingt Jaroslav Hutka. Enkele jaren geleden kwam Hutka naar ons land nadat hij uit Tsjechoslowakije werd verbannen vanwege zijn protestsongs. Hij was daar bekend als een soort Bob Dylan van het Oostblok.

Superwarenhuis 'vreet' winkeliers op

(Van een onzer verslaggevers)

ROTTERDAM — Angst om hun voortbestaan heerst onder kleine middenstanders in Hoogvliet en omgeving. Zij vrezen in de naaste toekomst het te moeten afleggen tegen het superwarenhuis Maxis, dat vijf weken terug een vestiging opende in het winkelcentrum Binnenban. Binnen het bijna honderd winkels omvattende centrum is die vrees aanmerkelijk minder dan in de omliggende winkelcentra.

„Als de koopkracht nog verder zakt, zie ik het voor ons centrum erg somber in," verwoordt Roel van der Steeg van het winkelcentrum Oude Wal.

„Niemand durft nog aan investeren te denken, er wordt nog nauwelijks verdiend. Voor ons centrum vrees ik voor verpaupering en een teruggang van het aantal bedrijven. Er staan nu al drie winkels leeg. Er komen geen gegadigden, want men vreest de invloed van Maxis."

„Die zaak had er nooit mogen komen. Iedereen was daar trouwens tegen. Behalve de deelgemeente Hoogvliet en de Rijnmondraad. Die hebben zonder ons beslist dat die uitbreiding er moest komen. Een zuiver politieke beslissing die pure afbraak is voor de kleine middenstand."

„In hun beslissing zijn die hoge heren vergeten dat het aantal consumenten in Hoogvliet afneemt als gevolg van het spreidingsbeleid. Buitenlanders houden er andere consumptie-normen op na en dat is bij ons duidelijk in de omzetcijfers merkbaar."

„Die cijfers lopen duidelijk terug, terwijl kosten als huisvesting, precariorechten en energie blijven stijgen. Dat kost arbeidsplaatsen en zal uitmonden in een verarming van onze leefbaarheidsfunctie in de wijken."

Bodemprijs

„Kijk," vervolgt Van der Steeg, "nu zit Maxis veelal aan een bodemprijs. Voor mensen met een minimum inkomen natuurlijk een uitkomst. Maar vergeet niet dat als straks de concurrentie uit de weg is geruimd, de prijzen onherroepelijk zullen stijgen. Dan zijn wel de kleine winkels verdwenen en is het boodschappen in de buurt doen er niet meer bij."

Bep Klop van het bloemenpaviljoen aan de Binnenban: "Mijn omzet is zeker 40% gedaald sinds Maxis ook bloemen verkoopt."

„Het enige wat wij als kleine middenstander vóór hebben op Maxis is de persoonlijke benadering en service aan de klant. Dat zullen wij dan ook op alle mogelijke fronten moeten uitbreiden om te overleven. Het wordt hier anders armoede," aldus de sigarenhandelaar.

Karel en Riet van Koert van modemagazijn Riet in het winkelcentrum Wilhelm Tell vrezen ook het ergste voor de toekomst.

„De toeloop naar ons centrum is ook stukken minder de laatste tijd. Dat is niet alleen de schuld van Maxis, maar ook door de afnemende koopkracht. Vroeger was het hier een gezellig en druk centrum."

„Nu staan er al geruime tijd drie winkels leeg. Onverhuurbaar en dat zullen de laatste niet zijn. Er komen nog enkele winkels leeg. Dat is ook voor een groot deel de schuld van de deelgemeente. Inplaats van hier met parkeerruimte uit te breiden, worden omliggende straten opgezadeld met parkeerverboden. Het gevolg is dat omwonenden hun auto's nu hier bij het centrum zetten en er geen ruimte is voor klanten."

Kapotmaken

„Maar zie wat er bij Maxis gebeurt: de deelgemeente geeft het bedrijf zo maar vijfhonderd nieuwe parkeerplaatsen en andere faciliteiten. Een beleid dat er duidelijk op is gericht om ons kapot te maken."

Voor slager Ad Bergwerff heeft Maxis gezorgd voor de druppel die de emmer deed overlopen. Voor een van zijn winkelmeisjes heeft de werkgever van dertig mensen ontslag moeten aanvragen. Hoewel hij dat niet toegeeft, zou dat het begin van het eind kunnen zijn. Bergwerff geeft niet alleen Maxis de schuld van zijn teruglopende omzet, maar wijst ook op koopkrachtverlies.

Zijn slagerij aan de Lavasweg kampt sinds de opening van Maxis met een omzetverlies van zo'n tien procent.

„Dat heeft de deur dicht gedaan. Alle kosten blijven stijgen, het enige waarop je kunt bezuinigen, is op de loonkosten. Gelukkig is die verkoopster al elders weer aangenomen. Voor haar vond ik het erg vervelend, temeer omdat zij een goede kracht was."

Bloemiste Bep Klop van de Binnenban ziet de wolken boven haar hoofd steeds donkerder worden.

„Mijn omzet is met zeker veertig procent gedaald sinds Maxis ook bloemen verkoopt. Eerst heb ik ruim een jaar de verbouwingsellende moeten accepteren en dan als dank maakt dat bedrijf ook je nering nog kapot."

Bloemiste Klop heeft haar bedrijf in een paviljoen naast de superwinkel. Over haar toekomst hult zij zich in stilzwijgen. „Ze hoeven hiernaast niet uit de krant te vernemen wat ik van plan ben."

Zonnig

Piet Baljon, eigenaar van banketbakkerij Vatel, ziet de toekomst blijvend zonnig, hoewel Maxis gebak tegen afbraakprijzen verkoopt.

„Ik heb een kwaliteitszaak en dat weten mijn klanten op de juiste wijze te schatten," zegt hij trots.

„Natuurlijk hebben de mensen minder geld. Om daaraan tegemoet te komen heb ik mijn prijzen gemiddeld met vijf procent verlaagd. Néé, ik vrees Maxis niet. Wel weet ik zeker dat die zaak er nooit had mogen komen. Het zal de nekslag worden voor veel kleine winkeliers in de omgeving. Ik run mijn bedrijf met acht mensen in vaste dienst en daarnaast met drie parttimers."

Zijn buurman Jansen, van de gelijknamige Spar-supermarkt aan de Binnenban, heeft ondanks een omzetstijging van vier percent in het eerste kwartaal toch twee mensen ontslag aangezegd.

„Maxis is daarvan niet de schuld. Néé, laten zij maar fiks doorgaan met waarmee zij bezig zijn. Ik profiteer van hun slechte service. Bij mij in de zaak krijgt de klant nog een persoonlijke bediening en dat waardeert men. Dat ik die twee mensen kwijt moet, komt door de steeds weer stijgende kosten. Daar is niet meer tegen op te werken, hoewel ik een pracht van een omzetontwikkeling doormaak. Maxis trekt mensen aan en daar moeten wij als winkeliers van profiteren."

Korte metten met zomerdiefstallen

MIDDELBURG — De Zeeuwse rijkspolitie gaat een grootscheepse actie op touw zetten tegen de zg. zomerdiefstallen uit caravans, tenten, zomerhuisjes en auto's. De politie is van plan surveillances bij deze diefstalgevoelige plaatsen uit te breiden en op tal van plaatsen waarschuwingsborden te plaatsen. Aanleiding is de opvallende toename van diefstallen, vooral uit auto's waarbij men het doorgaans gemunt heeft op windsurfartikelen.

Wij feliciteren

55 jaar

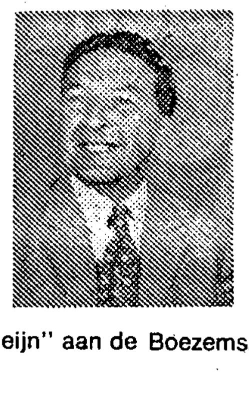

De heer A. Romein en mevrouw J. P. Schol zijn maandag 9 mei 55 jaar getrouwd. Zij vieren dit heuglijke feit die dag met een receptie, van 15.30 tot 16.50 uur in de zaal op de zesde verdieping van het bejaardenhuis "Hoppesteijn" aan de Boezemsingel 100.

60 jaar

De heer en mevrouw H. Brassers-Hoogerwerf vieren maandag ook feest. Zij zijn zestig jaar getrouwd. Herman Brassers werd op 7 september 1897 in Bentheim (Duitsland) geboren, zijn vrouw, Teuntje Hoogerwerf, op 1 mei 1896 in Utrecht. Het paar heeft onder andere in de Boterstraat en de Paul Krugerstraat gewoond. Sinds 1938 woont het in de Christiaan de Wetstraat 140b. De heer en mevrouw Brassers hebben een zoon, twee dochters, dr kleinkinderen en drie achterkleinki deren. De heer Brassers is altijd werkzaam gewees als parlevinker.

Rotterdam fietst voor Nicaragua

ROTTERDAM — Rotterdammers stappen Hemelvaartsdag (12 mei) op de fiets voor Nicaragua. De Rotterdamse afdelingen van het Nicaragua Komitee en de Echte Nederlandse Fietsbond hebben een fietsdag inclusief fietsfeest georganiseerd. Er zijn twee routes van 35 à 40 kilometer uitgezet. Eén door de Krimpenerwaard en één door de Alblasserwaard.

De opbrengst van de fietstocht (deelname kost ƒ 2,50 per persoon) is bestemd voor de aktie „Fietsen voor Nicaragua". Deze inzamelingsaktie wordt gehouden voor de aanschaf van fietsen voor de begeleiders van het volksonderwijs in het Middenamerikaanse Nicaragua. Deze begeleiders moeten nu kilometers lopen om hun jonge en oude leerlingen op het platteland te bereiken.

Belangstellenden voor de fietstocht kunnen donderdag 12 mei tussen 10 en 11 uur op twee plaatsen starten. Ze kunnen zich melden bij het sportcomplex Kralingse Bos aan het Langepad 16 óf bij het jongerencentrum De Baroeg aan de Spinozaweg in Lombardijen.

Wie de Krimpenerwaard verkiest, moet de tocht in het Kralingse Bos beginnen.

Rotterdammers die er tegenop zien om op de fiets te stappen kunnen behalve geld overmaken op girorekening 3580163 van het Nicaragua Komitee Nederland ook terecht op het fietsfeest op het Schouwburgplein in Rotterdam.

Dat feest begint donderdag om 13 uur. Op het programma staan dr wielerwedstrijden en krijttekenen voor kinderen, ho metrainer- en fiet senbandenwerpwedstrijden. Ook er een parcours voor antieke fiets en gaan fietsclow aan de slag. Verd zullen er fietsen worden verloot.

Het fietsfeest op het Schouwburgplein dat tot onge veer 17.30 uur za duren, wordt opg luisterd door optre dens van het bakfietsorkest Oude Bes, de muziekgroep Jan en Alle man (13.30 uur), Chileense kinderdansgroep Marip so (14.30 uur), ka winamuziek van Afie Sensie (14 uur), de dansgroe Famegirls (16 uu en de popgroep Niettemin (16.30 uur).

Buurtwinkel Lusthof

ROTTERDAM — Buurtwinkel Lusthof houdt dit weekeinde een handtekeningenactie tot behoud van het gehandicaptenzwembad Prinses Beatrix bij het Oostelijk Zwembad. Op de braderie in de wijk heeft de buurtwinkel reeds meer dan 400 handtekeningen verzameld. Rotterdam wil het zwembad sluiten, omdat het jaarlijks een half miljoen kost.

Buurtpost

Breed

In Hoogvliet wordt maandagavond 9 mei een bijeenkomst gehouden in verband met de Brede Maatschappelijke Discussie over energie. Dat gebeurt in De Oude Wal aan de Sorongstraat 2. Aanvang 20 uur. De bijeenkomst heeft maandag nog een informatief karakter, op woensdag 18 mei kan er gediscussieerd worden, eveneens in De Oude Wal. Kralingen is dinsdag 10 mei aan de beurt.

Daar heeft de bijeenkomst plaats in Centrum Pro Rege aan de Oude Dijk 113, vanaf 20 uur. De discussie is op woensdag 18 mei. Voor Ommoord, Alexanderpolder en Kralingse Veer gelden als data: 11 en 24 mei (wijkgebouw Romeynshof); 16 en 25 mei (wijkgebouw De Wissel) en 16 en 26 mei (wijkgebouw De Rendierhof).

Buslijn

Buslijn 48 kan in verband met werkzaamheden met ingang van 16 mei niet via de gebruikelijke route door de wijk Kralingen rijden. De route blijft in de richting Ommoord ongewijzigd tot het eind/beginpunt van tramlijn 1 op de Honingerdijk. Vanaf dat punt rijdt de bus terug tot de Kralingse Zoom. Via die straat wordt dan gereden naar het metrostation Kralingse Zoom, vanwaar weer de normale route wordt gevolgd. In de richting Lombardijen blijft buslijn 48 zijn bestaande route door Kralingen rijden.

Verkracht

De groep "Vrouwen tegen verkrachting" zoekt dringend enkele vrijwilligsters. Inlichtingen: vrijdagavond tussen 20 en 23 uur, tel. 010 - 258239. Belangstellenden kunnen ook schrijven naar postbus 62160, 3002 GD Rotterdam.

Dicht

De Rotterdamseweg, tussen de Ridderkerkse Rijnsingel en de Rotterdamse wijk Beverwaard zal vanaf maandag 9 mei worden afgesloten voor het verkeer. Dit is nodig om de al aangelegd trambaan over het Groenix van Zoelenviaduct over de kruising naar de wijk Beverwaard te brengen.

Het verkeer vanuit de gemeente Ridderkerk met bestemming Rotterdam zal dan worden omgeleid via de rijkswegen 21 en 16.

Fietsers en bromfietsers kunnen gebruik maken van het langs dit gedeelte van de Rotterdamseweg gelegen fietspad. Oo zal de weg, die de verbinding vormt tussen een gedee te van het Dijkje e de Rotterdamseweg, worden afgesloten. Verkeer voor dat gedeelte van het Dijkje zal dan gebruik kunnen maken van de Parallelweg De werkzaamheden aan de trambaan zullen tot half jun duren.

Tekort

De telefonische hulpdienst Rotte dam heeft een enorm tekort aa vrijwilligers. Mensen die dagelijks na vijven de helpende hand wille toesteken, kunne zich aanmelden v tel.nr. 552539. Tevens is de hulpdienst op zoek na kamers met een huur van maxima 250 gulden.

Spreekuur

De Rotterdamse wethouder H. Simons (Onderwijs houdt 25 mei aa staande spreekuu voor de bevolkin Belangstellende kunnen zich voor dat spreekuur aa melden bij de onderwijsbalie van het Hulp- en Info matiecentrum in het postkantoor aan de Coolsinge (telefoon: 17288 Bij opgave moete mensen vertellen over welk onderwerp ze de wetho der willen spreke

Bouw winkelcentrum Spijkenisse hervat

SPIJKENISSE — Maandag gaat de bouw van het nieuwe winkelcomplex in het centrum van Spijkenisse weer verder. Na enkele maanden stilstand en sloop van al gemetselde binnen- en buitenmuren hervat Meijers Aannemingsbedrijven (MAB) het werk onder toezicht van Nationale Nederlanden. Dit verzekeringsconcern heeft rechtstreeks betalingen aan o deraannemers ge garandeerd en ge dupeerde huurde van winkelruimte een schadevergo ding toegezegd.

Per bezoeker ƒ 12,50 subsidie

Prijzenoorlog in zwembaden: zwemmen nu kwartje per dag

(Van een onzer verslaggevers)

ROTTERDAM/SCHIEDAM/VLAARDINGEN — In Schiedam en Vlaardingen is een prijzenoorlog ontstaan tussen zwembaden. Zwembad Groenoord biedt in een folder "de sensatie van het jaar aan." Zwemmen voor ƒ 30.- per persoon, een heel seizoen lang. Dat komt neer op een kwartje per dag. In Rotterdam kost dat ƒ 3,15.

Hans Wertheijn, bedrijfsleider van de stichting zwembaden, zegt: "De actie van ons om meer mensen naar het zwembad te krijgen is geweldig geslaagd. Voor ons doen hebben we een gigantische hoeveelheid abonnementen verkocht, namelijk 4300 tegen 1200 gewoonlijk.

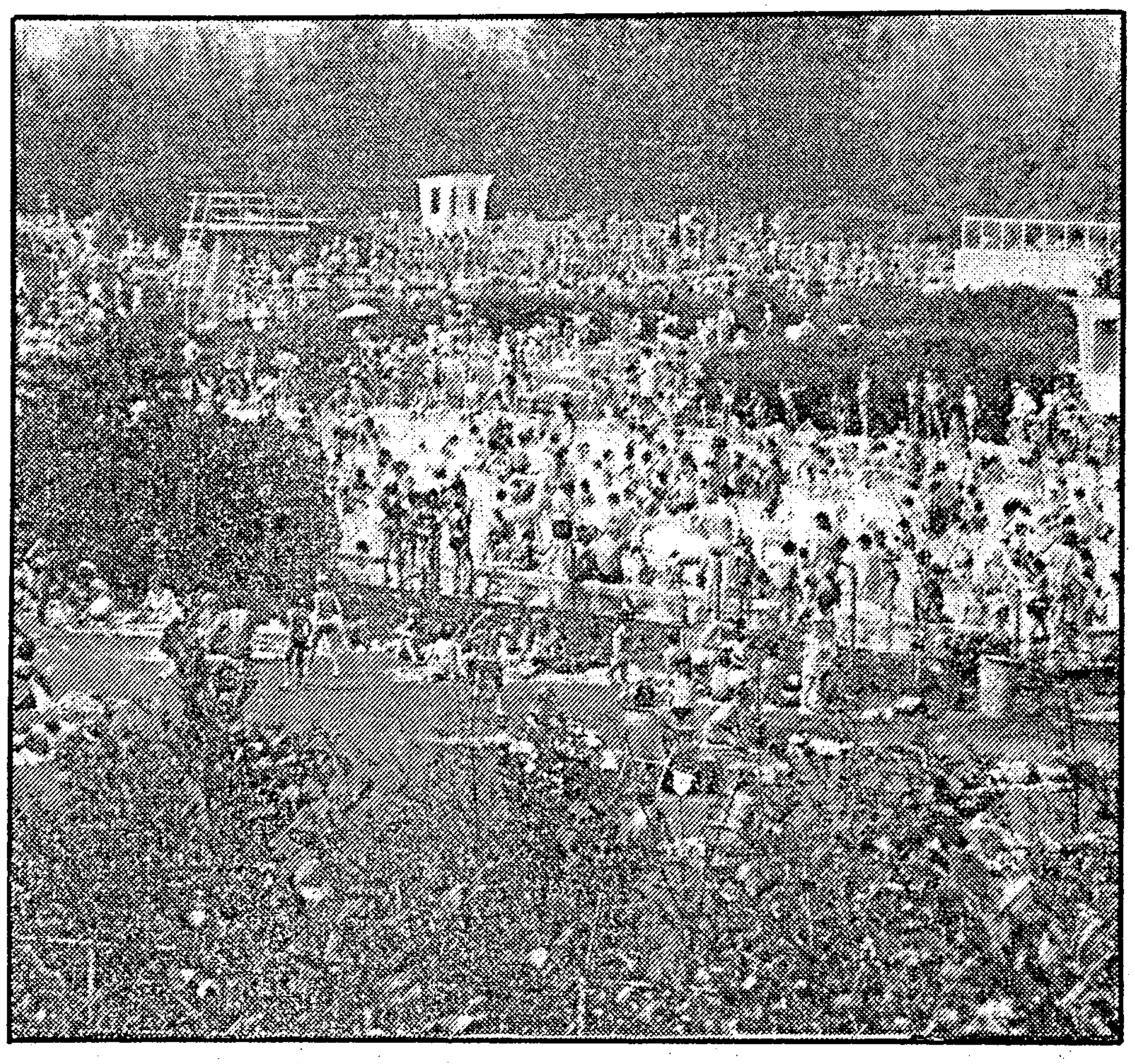
Groenoord op een hete dag. De droom van elke zwembaddirecteur.

Per jaar krijgen we zo'n 153.000 bezoekers in ons bad. We streven er nu naar om daar 200.000 van te maken. Per jaar verliezen we tot nu toe zo'n ƒ 300.000,-, die door gemeentelijke subsidies moeten worden aangevuld.

Als gevolg daarvan hebben we bezuinigingen ingevoerd, zodat onze seizoenwerkers nog maar 32 uur per week werken, in plaats van 40 uur.

Het bezoekersaantal in ons bad Schiedam-Zuid ligt wat gunstiger: 194.000. Wellicht komt het doordat Groenoord een openluchtbad is en Schiedam-Zuid overdekt.

Wat onze bezoekers erg prettig vinden is dat we sinds korte tijd met zout water werken. Uit keukenzout maken we een eigen mengsel, dat niet meer pijnlijk aan de ogen is. Het water is nu veel minder agressief en bovendien milieuvriendelijk," aldus bedrijfsleider Wertheijn.

In het Kolpabad in Vlaardingen is het zwemmen nog goedkoper dan in Schiedam. "Bij ons kosten de abonnementen nu ƒ 25.- per seizoen en dat is het laagste tarief wat we kunnen bieden," zegt een woordvoerster van het Vlaardingse bad. "Ook wij hebben thans duizenden bezoekers meer dan voorheen."

Rotterdam

Bedrijfsleiders van gemeentelijke baden in Rotterdam zeggen geen behoefte te hebben om aan de prijzenoorlog van de zwembaden in Schiedam en Vlaardingen mee te doen. "Wel", zo zei een van hen, "kunnen de mensen seizoenabonnementen kopen die dit jaar in tarief zijn verlaagd: ƒ 63,- per abonnement. Als iemand vaak van dat abonnement gebruik maakt, dan komt de prijs voor een keertje zwemmen op slechts een piek."

Directeur J. van Meenen van N.V. Oostelijk-zwembad aan de Rotterdamse Gerdesiaweg zegt: "Dit jaar zitten we met onze bezoekersaantallen enkele duizenden boven het vorig jaar. Toen hadden we er 177.000. Als je dan bedenkt dat we toch nog ruim vier ton verlies leden dan vraag je je af hoeveel meer mensen je nog naar je bad moet trekken om de zaak rendabel te maken.

Momenteel moet er voor elke bezoeker ƒ 2,50 aan subsidie bij. In gemeentelijke zwembaden is de situatie nog veel erger. Daar moeten ze er ƒ 12,50 per persoon op bijleggen."

Oostervant

"Hoewel wij zeker niet te klagen hebben over onze bezoekersaantallen moest er vorig jaar bij ons haast een miljoen gulden bij om onze B.V. Recreatiecentrum Oostervant het zwembad open te houden," zegt bedrijfsleider C.J. de Geus. Dat zwembaden een prijzenoorlog voeren om meer bezoekers te krijgen vind ik logisch. Maar geloven doe ik er niet in. Je moet zo veel mogelijk service aan je mensen bieden en voor ons is dat de beste reclame.

Zwembaden zitten overal met gigantische tekorten, ook als gevolg van sterk stijgende energie- en personeelskosten. Daarom hoor je sommige zwembadeigenaren nu al mopperen: "Moeten we van ons bad maar liever geen parkeergarage maken?", aldus bedrijfsleider De Geus.

Heroïne lag voor het oprapen

(Van een onzer verslaggevers

ROTTERDAM — Van de acht kilo zuivere heroïne, die een Turkse bende in Nederland, België en West-Duitsland probeerde te slijten, bleek een gedeelte verborgen te zijn in een container, die vlak bij het parket van het Openbaar Ministerie aan de Bergweg te Rotterdam stond.

„Tja. Je moet maar weten, dat je er met je neus bovenop zit," zei officier van Justitie mr. R. de Groot daar gisteren bij de rechtbank over. Tegen enkele bendelen en hun 'huurlingen' eiste hij gevangenisstraffen van drie tot tien jaar.

„Om te onderstrepen, dat krachtige bestrijding van de heroïnehandel dringend noodzakelijk is," aldus mr. De Groot.

De Rotterdamse narcoticabrigade maakte op 4 februari een einde aan de aktiviteiten van de bende toen zij op de Van Brienenoordbrug een auto klemreed, waarmee Huysseyin A. (35) en zijn neef Satilmis C. (28) een partij van 750 gram heroïne naar Breda wilden vervoeren. Op bevel van zijn oom smeet C. de twee zakjes over de railing, maar deze kwamen niet in het water maar — net — op de oever terecht.

Huseyin A. was eerder betrokken bij de verkoop en smokkel van één kilo heroïne naar de Bondsrepubliek, waar de politie ook al met succes kon ingrijpen. A. had tot groot ongenoegen van zijn opdrachtgevers het geld voor deze partij nog niet ontvangen. Hij voelde zich verplicht e.e.a. goed te maken en liet zich volgens zijn zeggen daarom ook met andere transacties in.

„Het is, tijdens cafébezoek, allemaal als een grapje begonnen," merkte A. nog op. Reactie van rechtbankpresidente mr. R. C. Lensink-Bosman: „Een grapje? Hoe komt u er op. heroïnehandel is één van de ernstige misdrijven, die overal zwaar wordt bestraft." Vonnis in alle zaken op 20 mei.

'Ik zit er niet alleen om ja of nee te zeggen'

CAPELLE a/d IJSSEL — Wally Bernot van de CPN-PSP is boos op burgemeester Luigi van Leeuwen. Hij beticht de burgemeester ervan hem tijdens raadsvergaderingen „monddood" te willen maken.

Als kleinste fractie heeft de CPN-PSP volgens de nieuwe Capelse regels recht op tien minuten spreektijd.

Wally Bernot: „Op deze manier krijg ik geen enkele kans om oppositie te voeren. En dat is volgens mij nou net de bedoeling van het college. Ze willen mij het werken onmogelijk maken".

„Juist wij als kleinste fractie hebben maar weinig goede woorden over het huidige gemeentebeleid. En vandaar dat er nu zo'n nieuwe ondemocratische regel is gemaakt om je monddood te maken."

Halverwege de vergadering van afgelopen maandag had Wally Bernot al zijn spreektijd verbruikt. Burgemeester Van Leeuwen wees hem daar fijntjes op en Wally oest voor de rest van de vergadering zijn mond houden.

Wally Bernot: „Gewoon belachelijk dat een ambtenaar er speciaal is om met een stopwatch exact de spreektijd tot op de seconde bij te houden. Als hij ziet dat iemand net even over de tijd heen is, dan rent hij als een loopjongen naar de burgemeester".

Dan kijkt Luigi van Leeuwen met een raar lachje naar zijn horloge en slaat vervolgens met de hamer op tafel om de spreker af te tikken. Dit gebeurde ook bij D'66 die na enkele agendapunten door zijn twintig minuten spreektijd heen was.

Op deze manier is vergaderen onmogelijk geworden omdat je niet meer kan vertellen wat je op je lever hebt. En dat is heel wat! Ik zit toch niet alleen in de raad om „ja" of „neen" te knikken tegen voorstellen van het college. Vooral van deze week waren er zoveel belangrijke punten dat ik gewoon meer spreektijd nodig had. Op deze manier mag ik jaarlijks maar twee uur mijn mond open doen, dat is toch schande."

De spreektijdbeperking is een gevolg van een PvdA-voorstel van enkele maanden geleden. De socialisten wilden dat de raadsvergaderingen die in het verleden gigantisch uitliepen om half twaalf worden afgesloten. Het college stelde toen als eis dat er dan voor elke fractie een maximale spreektijd werd vastgesteld.

„De PvdA is in die regeling getrapt", zegt Bernot, „ze hebben zich laten chanteren door het college en hebben toen voor deze slechte regel gekozen."

Alstublieft! Met Hatéma Verhuis-Cheques bespaart u kontant geld op de verhuiskosten.

hatéma Verhuis-Cheque Honderd Gulden ƒ100,- ƒ100,-

Als u dit jaar gaat verhuizen krijgt u bij aanschaf van Hatéma tapijt en/of gordijnen gratis waardevolle Verhuis-Cheques. Die zijn kontant geld waard, als u uw verhuizing laat verzorgen door een Erkende Verhuizer. De waarde van de cheques mag u namelijk meteen in mindering brengen op de verhuisnota. Dat kan u dus aardig wat geld opleveren!

Vraag snel De Nationale Verhuiskrant aan.

Want daar staat alles in over de Hatéma Verhuis-Cheques, plus heel veel woon- en verhuisinformatie, nuttige wenken en praktische tips. U kunt de krant ook gratis halen bij een Hatéma Interieurspecialist of even bellen met een Erkende Verhuizer. Kijk voor de adressen in de Gouden Gids.

Hatéma Verhuis-Cheques. Goed geld waard bij de Erkende Verhuizers.

hatéma VERHUISBON

Stuur mij snel De Nationale Verhuiskrant, kompleet met de adressen van de Hatéma Interieurspecialisten voor tapijt en gordijnen.

Naam ______

Adres ______

Postkode Plaats ______

Bon invullen, uitknippen en in open envelop zonder postzegel zenden aan Hatéma Reclame en Sales Promotion, Antwoordnr. 63, 5700 VB Helmond.

Meerkeuze-Engels VWO: 'Het leek wel D-day'

„Voor A-leerlingen was dit door de grote hoeveelheid wiskunde niet te doen. Daar heb ik gewoon medelijden mee. Daarbij vond ik dit een erg eenzijdig examen. In twee van de vier opgaven stond de rol van de collectieve sector centraal", reageerde de docent J. Batelaan van de Dordtse Scholengemeenschap aan de Noordendijk gistermiddag op het Havo-examen economie.

Naar zijn mening waren enkele opdrachten door te weinig gegevens gewoon niet te maken. Hij doelde op de opdrachten twee en drie van opgave vier. Hier moest berekend worden welk deel van de groei van de nationale bestedingen naar de collectieve sector zou gaan. Volgens de docent zijn de samenstellers hier vergeten dat de collectieve sector, naast de bijdragen van de overheid, ook eigen inkomsten heeft. „Waarschijnlijk zal echter het door de samenstellers bedoelde (niet zo moelijke) antwoord worden goedgekeurd.

Slechts een enkeling verliet voor de tijdlimiet van 16.00 het gymzaaltje, waarin op de Noordendijk de examens worden afgenomen. „Zoiets had ik nooit verwacht" en „niet te doen" waren naderhand veelgehoorde reakties. Het merendeel kan zich echter troosten. Batelaan: „Als blijkt dat het percentage onvoldoende buitensporig hoog uitvalt, — zullen de normen worden aangepast en waarschijnlijk zal dat ook gebeuren".

Met de viering van Bevrijdingsdag net achter de rug, leek gisteren bij de meerkeuzetoest voor VWO Engels D-day" te worden herdacht. Bijna de helft van de vijftig vragen moest een 'D' als antwoord hebben. Vooral de derde en vierde tekst bevatte een bijna ongeloofwaardig aantal antwoorden D. „Op een gegeven moment ga je aan jezelf twijfelen. Ik had een keer zes D's achter elkaar. Dan denk je toch dat je er helemaal naast zit!", aldus een leerlinge.

Het bleek achteraf allemaal mee te vallen. Nadat de antwoorden onderling waren vergeleken bleek een resultaat van 24 D'2 heel normaal. Voor velen een hele geruststelling.

Overigens werden de teksten van de toets door de examinandi redelijk gewaardeerd. Op de tweede na dan, die volgens sommigen 'pas na drie keer lezen een beetje was te begrijpen'. Dit artikel, uit 'The New Statesman', ging over de slavernij in de Griekse en Romeinse maatschappijen. De ateur gaf in het stuk een aantal verklaringen voor het bestaan van slavernij in dergelijk hoogstaande culturen.

's Morgens was alle aandacht gericht op Scheikunde. De Mavo'ers vonden hun versie van dit examen „gemakkelijk". De Havo'ers hadden er, evenals de VWO-kandidaten, meer moeite mee. „De voorbeeld-examens die we hebben gemaakt waren gewoon nep. Dit leek er in de verste verte niet op", aldus een teleurgestelde Havo-leerlinge.

Leraar C. H. Leeuwestein: „Er had misschien wat meer organische chemie in moeten zitten, maar verder vond ik dit, evenals bij het VWO, een representatieve test van de behandelde stof. Het was te doen."

Het Lager Beroepsonderwijs zag zich gistermiddag geplaatst voor dezelfde meerkeuzetoets Engels als Mavo-C. De meesten vonden de toets „goed te maken".

Rechts taboe

(Van een onzer verslaggeefsters)

ROTTERDAM — Rotterdam heeft maatregelen genomen om te voorkomen dat gemeentelijke diensten of bedrijven adverteren in extreem rechtse bladen. De maatregel is genomen na het verschijnen van een advertentie van de Gemeentelijke Kredietbank in het overigens in Rotterdam-Zuid verspreide huis- aan huisblad „Zondagsbeeld".

De inhoud van het blad — zo blijkt uit antwoorden op vragen van zes fractievoorzitters in de Rotterdamse gemeenteraad — heeft het Roterdamse college van B en W vanwege discriminaties geschokt. Misleiding van de directeur van de Gemeentelijke Kredietbank is volgens het college de oorzaak van de plaatsing van de advertentie geweest.

B & W van Rotterdam zijn bereid te onderzoeken in hoeverre het mogelijk is juridische stappen tegen de uitgever van „Zondagsbeeld" te nemen.

Weer gifput in Dordrecht

DORDRECHT — De onlangs voor recreatie opengestelde stortplaats Crayestein-Oost in natuurgebied De Merwelanden is wellicht ook verontreinigd. Een nabij gelegen slootje dat in zuidelijke richting van deze voormalige stortplaats afwatert op de Sionsloot en het Wantij vertoont een olie-achtige waas.

Bewoners van de nabij gelegen Merwedepolder die gisteravond een delegatie van de Provinciale Staten-commissie voor Milieu op bezoek hadden, brachten de vier provinciale bestuurders hier ook maar gelijk van op de hoogte. De vier politici, allen van het CDA, toonden zich verontrust over deze mogelijke nieuwe gifaffaire en vonden dat een onderzoek klaarheid moest brengen.

Miljeuwethouder C. de Kovel: "Naar dat slootje kijken we maandag wel. Ik heb nu alleen over de Merwedepolder gesproken."

Organisator Poeldijkshow: 'Idee gepikt'

DELFT — De organisator van de infra-rood discoshow in Poeldijk, Frank Steijger uit Delft, is helemaal niet met de noorderzon vertrokken, nadat zijn wereldpremière werd afgelast. "Ik ben roodgloeiend dat bureau Jacot in Amsterdam dit fabeltje heeft verspreid. De show ging niet door omdat ze bij Jacot twijfelden aan mijn organisatie. Ze waren bang voor de apparatuur bij het discopubliek, maar ik had 25 man extra voor toezicht gehuurd."

Omdat Jacot octrooi heeft op de infrarood discoshow zal men nu elders de wereldpremière houden. Steijger: "Ze hebben mijn idee afgepakt. Ik voel me knap belazerd, mede door de suggestie dat ik spoorloos zou zijn."

stukgoed

door ARNOUD RIETHOF

Schrijven naar:

Stukgoed,
Het Vrije Volk
Witte de Withstraat 25
3012 BL Rotterdam.

Bellen (tot half drie 's middags) naar:
010 - 147400 toestel 115.

Leve Blaauw weg met mij!

emel, beware ons
oor Blaauw

Uit Stukgoed van 29 april.

Diep in de put door de ingezonden brief van de heer H. van Loon in Het Vrije Volk van vrijdag 6 mei (hij schreef onder andere: „Weg met Riethof, zijn meestal badinerende toontje en zijn waardeloze benadering van ondermijnende onderwerpen".), heb ik direct enkele weken vakantie opgenomen. Ik zal mij in die tijd bezinnen op mijn functioneren, op m'n visie op de wereld als geheel, op de kringen waarin ik verkeer, alsmede op mijn semi-intellectueel zijn.

De heer Van Loon overigens maakte gebruik van zijn recht om een ingezonden brief te schrijven, naar aanleiding van Stukgoed van vrijdag 29 april. Daarin (zie scheursel) verwonderde ik mij — om het eens voorzichtig uit te drukken — over het waarom van een politieinval in café De Seen aan de Oude Binnenweg in Rotterdam. Bij die actie werden drie ons hasj en 80 gram marihuana in beslag genomen. Drie dagen nadat ik om opheldering vroeg over dit politieoptreden, deed burgemeester Peper hetzelfde (zie wederom scheursel).

„....Peper heeft hoofdcommissaris A. H. Vermeij om opheldering gevraagd over de actie van de narcoticabrigade" (in De Seen). „Peper wil weten op wiens gezag de inval heeft plaatsgevonden en tegen welke achtergrond dit optreden moet worden gezien." Aldus het bericht. Het antwoord horen we nog.

Ook andere mensen hebben het bewuste Stukgoed gereageerd. Hieronder drie briefschrijvers.

De familie De Vlieger uit Rotterdam vertrouwde het volgende aan het papier toe:

Verziekt

„Hemel geef ons tien Blaauwen. Wel eens in De Seen geweest, sjoernalistje? Jammer, want dan zie je wat onze kinderen daar (voor veel geld) wordt gegeven. Dan zie je hoe de mooie Binnenweg wordt verziekt door die arme zieke kinderen die daar hun portie komen halen.

Leve Blaauw, en laten wij hopen dat er meer van dit soort mensen komt dat deze stakkers wil helpen. Een café is geen zaak waar men mag spuiten, snuiven en blowen. Ik koop iedere dag m'n krantje, maar voortaan koop ik een andere, met meer duidelijk positievere journalisten.

Wilt u dit even plaatsen? Ik hoor wel van vrienden of het erin stond." Fam. De Vlieger. Welaan vrienden, laat het even weten a.u.b.?

Bulldog

Lezer P. F. Kauffman schrijft: „Ik ben zelf werkzaam in een dienstverlenende sector in Rotterdam en heb daardoor veel te maken met drugsverslaafden en alle problemen daar omheen. Bovendien heb ik een broertje verloren dat heroïne gebruikte. Nu weet ik wel dat heroïne en hasj niet hetzelfde is, maar ik weet wel zeker dat het gebruik van hasj en marihuana leidt tot meer!

Want het is nu eenmaal zo, dat als je er eenmaal mee begint naar méér verlangt. Ik drink zelf ook wel eens een pilsje en rook een pakje sigaretten per dag. Maar wat zeggen welzijnswerkers nu? Dat alcohol en sigaretten net zo verslavend zijn als softdrugs! Volgens mij willen druggebruikers (soft of hard) steeds méér, in tegenstelling tot alcoholgebruikers. Daarmee wordt het begin van het einde geboren.

Ik vind dat commissaris Blaauw het probleem precies zo ziet als het in werkelijkheid is. Namelijk dat je het kwaad in de kiem moet smoren. Nog beter is het alle papavervelden te verbranden, maar daarvoor wordt er te veel geld verdiend in deze handel.

Ik heb zelf gezien dat alle ellende met mijn broertje met hasj begonnen is. Ik weet dus wel beter. En daarom sta ik volkomen achter het beleid dat de heer Blaauw voert ten aanzien van het tegengaan van de verkoop van soft en hard drugs."

De heer P. Kamper (maatschappelijk werker verbonden aan stichting De Bulldog) levert de volgende reactie:

Ongevaarlijk

„Riethof stelt dat soft drugs geheel ongevaarlijk zijn en alleen al daarom gelegaliseerd behoren te worden. Wij bij de Bulldog behandelen niet alleen heroineverslaafden, maar ook mensen die aan soft drugs verslaafd zijn. Ja, u leest het goed: verslááfd aan soft drugs.

Bovendien zijn vele aan heroïne verslaafde cliënten van ons eerst met soft drugs begonnen. Dus bekritiseer niet de overtuiging van de heer Blaauw dat het begint met „soft" en eindigt met „hard". Er zouden meer mensen zoals Blaauw moeten zijn die aan preventie doen. Want mensen zoals jij, die zulke zaken goedpraten, zijn een gevaar voor onze kinderen.

Daar bedoel ik dit mee: de kinderen krijgen een verkeerde indruk van de politie, aangaande de aanpak van de zogenaamde softdrugs en gaan deze drug's ook nog eens onderschatten omdat jij hen aanpraat dat ze ongevaarlijk zijn."

Tot zover de brieven.

Eén voorzichtige conclusie: sommige mensen denken anders over deze zaak dan ik.

Een goede daad

Tot slot nog een goede daad. Bij hoge uitzondering, dat wel. De heer G. E. van Onlangs is in IJsselmonde een aantal waardevolle persoonlijke documenten kwijtgeraakt op de Heindijk. Zijn baan hangt van die papieren af. Dus vraagt hij de eerlijke vinder of dief: „Wie per ongeluk het verkeerde paspoort, rijbewijs, girobetaalkaarten, inentingsbewijs en dergelijke heeft meegenomen — geef die papieren alstublieft, desnoods anoniem, terug. Van die betaalkaarten mogen ze een feest vieren, maar de andere documenten zijn voor mij van zeer grote waarde. G. E. van Onlangs, Voorde 44 in Rotterdam. Telefoon 010-327582."

tips woon tips woon tips woon tips woon tips woon tips

Onroerende goederen aangeboden

Zuid-Holland 26

Schiedam-Kethel

Bungalow in prima staat, op eigen grond gelegen, c.v.-verwarmd. Oprijlaan naar garage. Woonkamer 50 m2 met open haard en schuifpui naar terras en beschutte tuin. Royale eetkeuken, 5 slaapkamers, waarvan de ouderslaapkamer 22 m2, complete badkamer, aparte douchekamer, 2 toiletten en aparte garderobe. Bijz. minimum aan onderhoud, uitstekend onderhouden, ruim 600 m3 inhoud.

Roest Vastgoed Makelaardij
Lid NVM 01899-11011
na 18.00 uur 01899-12205 / 11909.

Prijs en bezichtiging volgens afspraak.

's-Gravenzande - Maasdijk 13

Centraal gelegen t.o.v. Rotterdam en Den Haag, vlakbij strand en duinen, fraaie bungalow met veel privacy op ca. 1 H.A. grond met rondom viswater, grasland voor paarden, ca. 2300 m2 glas opstanden voor kweken of hobby, hal met betonvloer ca. 450 m2. De indeling van de bungalow: Royale living ca. 40 m2 met vide en open haard, luxe keuken, bijkeuken, 3 slp.krs., badkr.
Vraagprijs .... ƒ 498.000,- k.k.

De Haan Makelaars

Eisenhowerlaan 104, 2517 KL Den Haag.
Tel. 070-51.44.61. Lid NVM.

Combinatieverhuizingen
DOOR GEHEEL EUROPA
verpakkingen over zee
PER CONTAINER OF LIFTVAN, DOOR TO DOOR
meubelopslag
IN VERWARMDE MOTVRIJE BOXEN.
Vraag vrijblijvend inlichtingen.
Erkend verhuisbedrijf
C. van Alphen B.V.
Jericholaan 61, 3061 HB Rotterdam,
tel. 010-523500, telex 25650.

T.k. moderne meander woning in

Bodegraven, Grutto 63

Ind.: Z-kamer 40 m2 met parket en open kunststof keuken, hal, toilet. 1e Etage: 3 slaapk., badk. met bad en 2e toilet. 2e Etage: 1 slaapk., berging, C.V. De woning is goed onderhouden, stenen berging, b.j. 1974, voor- en achtertuin. Direkt te aanvaarden.
Vr.pr. ƒ 148.000,- k.k.

Inl.: Mak. Vreeken & Meijer B.V.

Kerkstraat 57, 2411 AB Bodegraven.
Tel. 01726-19325.

Alblasserdam

Riant herenhuis met woon-L-kamer van ± 50 m2, c.v., garage en nabij het water gelegen ...... ƒ 247.000,- k.k.
Riant herenhuis met woon-L-kamer van ± 40 m2, c.v. en grote voor-zij en achtertuin............ ƒ 255.000,- k.k.
Spoedig te aanvaarden.
Prospectus van beide woningen op aanvraag verkrijgbaar.

Inl. en bez. MAKELAARDIJ W. ROMEIJN ALBLASSERDAM B.V., tel.nr. 01859-2402.

Bijzondere aanbieding nieuwbouw

Op de grens met Barendrecht, aan de Kooiwalweg, R'dam, in landelijke omgeving, op 670 m2 eigen grond.

fraaie semi bungalow

Tegen zeer interessante koopsom:

ƒ 275.800,- v.o.n. incl. grond

Info. Mak. kant. ZUID HOLLAND, tel. 01806-18022.

Oostvoorne aan zee

boerderij
Kerkplein 18.

In de kom van het dorp gelegen boerderij op 1088 m2 eigen grond.
Ind.: woonkam., keuken, bijkeuken, 3 slaapkam., grote zolder. Schuur met nwe. kap van 12.00 × 9.00 mtr. + enkele bijgebouwen.
Prijs: tegen elk redelijk bod.
Inl. VASTGOED BRABER B.V.,
Voorweg 42, Oostvoorne, tel. 01815-3318.

Heerjansdam, Joh. Postlaan 23
aan plantsoen gelegen EENGEZINSTUSSENWONING.

Prijs ƒ 117.500,- v.o.n.
Alleen voor de snelle beslissers.
Van Belle Vastgoed
tel. 01806-16909.

Te koop Vlaardingen

BOERHAAVESTRAAT
Een modern (wit) ingericht ruim appartement op de 4e woonlaag (lift + C.V. aanw.), in prima onderhouden flatgebouw.(Geen galerij). De oplevering kan direct en de vraagprijs bedraagt ƒ 89.500,-. k.k.
Inl.: Spuybroek Makelaardij BV, Schiedamseweg 97, Vlaardingen. 010-343311.

Te koop in Haamstede
schitterend gelegen stuk
bouwgrond
ca. 10.000 m2 (nabij strand en duinen), waarop een riante
villa
met garage gebouwd mag worden.
ƒ 198.000,- k.k.
Inlichtingen via
Jongerius o.g.
01870-4844.

Open huis H.I.Ambacht

WARMOEZIERSHOF 32. Wij stellen u in de gelegenheid op zat. 7 mei van 14.00 - 16.00 uur, onze o/h Z. gel. geheel verb. eengezinswoning te bezichtigen. Voor serieuze gegadigden bieden wij deze woning aan voor de vaste prijs van ƒ 122.500,- k.k. Event. met overname van roerende goederen.
Inl.: Mak. Delta
Tel. 01858-6755.

OOSTVOORNE, nabij duinen, gunstig gelegen ruime 2/1-kap met garage, L-vorm. woonkamer, half open keuken, 4 slaapkamers, bergruimte. Direkt van partikulier. Vr.pr. ƒ 285.000,- k.k. Duinlaan 13b, tel. 01815-3651.

Kok
Vastgoed Makelaars b.v.
biedt te koop aan in
Rotterdam

Nwe. Binnenweg / Heemraadspl. Klassiek gerenov pand met tuin. Vr.pr ƒ 175.000,- k.k.

Heemraadssingel 293. Uitzonderl. ruim pand, voor/achtertuin. Nwe. cv gas Vr.pr. ƒ 295.000,- k.k.

Straatweg 27. Hoekherenhuis met cv en gar. Vr.pr ƒ 290.000,- k.k.

Kroonstaddreef 37. Ruime goed geïsol. won. met cv en veel tuin. Vr.pr ƒ 132.000,- k.k.

Kok
Vastgoed Makelaars b.v.
Westblaak 230
tel. 010-148 000
Lid NVM.

FOTOWONINGKRANT gratis!! Wie werkt in R'dam e.o. en er dichtbij, landelijk, vrij èn betaalbaar wil wonen vraagt hem aan: 01854-1844 / 01870-4844.

Castelijns verhuizingen
Tel. 010-297688

VLAARDINGEN. van Heutszpark. Halfvrijst. herenhuis, garage, CV, v-z-a-tuin. Ind.: wnk., open haard, kkn., apparatuur. 1e.: 3 slpk., fraaie badk., 2e.: zolderk., sauna, bergzolder. ƒ 275.000,- k.k. BV Makelaardij de Witte, Schiedamseweg 26, Vlaardingen. Tel. 010-343844.

R'DAM-Lomb., Karl Marxstr. 22. Royale portiekflat (tophoek) op zeer goede stand. Bevat: L-woonk. (35 m2), luxe keukeninstall., 2 gr. sl.kamers, badk. m. lig., C.V.-blokverw. Keurig bewoond. Pr. ƒ 95.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

GEERVLIET, tussenpand met stenen schuurtje a/d Polderlaan 33 op 164 m2 eigen grond. Zit-eetk. 6.20 x 3.50 m met parketvloer, 3 slaapk., moderne keuken, douche en Vlizotrap naar vliering. Vr.pr. ƒ 104.000,- k.k. Inl. Poot Mak., Spijkenisse, tel. 01880-12051.

T.k. weg. omst.h. een zojuist inpandig geh. geren. WOONHUIS. Vrijgelegen op 1000 m2 eigen grond + vergunning tot bouwen van kleine bedr.ruimte ca. 350 m2. Uniek gelegen langs water met aansl. snelwegen op 5 min. ƒ 258.000,-. 010-374373.

TERRASAPPARTEMENT op 7e verd. met prachtig uitzicht aan de Strevelsweg 728 (Verzamelgebouw), ruime woonk., keuken, 2 slk., badk. met bad, berging, terras achter en balkon voor. Prijs ƒ 79.500,- k.k. Tel.: 010-776800, na 19.00 u. 010-386849.

SOMMELSDIJK, Weeshuisstr. 18. Verbouwde hoekwon. Woonk. m. parket, woonkeuken m. afz. kap, bijkeuken, badk./ligb., 1 zr. gr. slaapk. (uitbreid. mogelijk). Opl.: 1/7/'83. Pr. ƒ 89.000,- k.k. Jongerius o.g. 01870-4844.

Spoedverkoop. SPIJKENISSE, Dreef 78. Zeer energiezuinig groot 5 k.hoekhuis, eigen grond, houten skeletbouw, compl. isol. Eenmalig aanbod. Vr.pr. ƒ 119.000,- k.k. 100% financ. mog. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 / 01880-21734.

MIJNSHEERENLAND. Luxueus herenhuis, type 2 - 1 kap m. garage van 8.21 × 2.94 m. Living 53 m2 met weids uitz. over de polder. Prachtige keuken en bijkeuken. 4 gr. slaapk., compl. badkamer. Totale inh. ca. 650 m3. Vr.pr. ƒ 285.000,- k.k. 01862-2502.

ZATERDAG en zondag a.s. open huis van 15.00 tot 16.00 uur in het uitstekend onderhouden 3 kamer-appartement Letlandsestraat 28 B. Rotterdam-west. Prijs slechts ƒ 33.000,- k.k. Maandlast ƒ 175,-. Inl.: v.d. Laan Mak. 010-734.734.

RHOON. Leuke tussenwon. in het dorp. Ind.: Hal, toilet, trap, L-kamer met open keuken (Bulthauf), met vele extra's, Kambala parket. 1e verd.: 3 sl.k., douche. 2e verd.: 4e sl.k. Tuin o.h.w., dakïsol. Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k. De Bouwwinkel, 01686-3650.

Voor watersportliefhebbers! Een uniek gelegen stuk grond, 1.500 m2, in direkte verbinding met de BRASEM, aangelegde haven van 15 × 4 mtr. Vergunning voor de bouw van één woning. Vr.pr. ƒ 290.000,- k.k. Tel. 071-767931.

VLAARDINGEN. Schiedamseweg. halfvrijst. herenhuis, garage, CV, eigen grond. Ind.: L-wnk., open haard, kkn. 1e.: badk., 3 slkp. 2e.: 3 slpk., bergzolder ƒ 295.000,- k.k. BV Makelaardij de Witte, Schiedamseweg 26, Vlaardingen. Tel. 010-343844.

HOEKSEWAARD, ca. 20 km. v. R'dam t.k. aangeb.: Div. eengezinswoningen, dijkwoningen, bungalows, vrijst. panden en bedr.panden. Op aanvr. gratis woninglijst. Inl. ma. t/m zat. O.G. de Groot BV., Westvoorstr. 6 te Oud Beyerland. 01860-12456.

R'DAM-Centr., Ungerplein 15/bc. Groot 5-kam. app. gel. op de 2e + ½ sl.verd. C.V.-gas. Balkon o/h Z., badk. m. ligb. + aparte douche. Geschikt voor dubb. bewoning. Pr. ƒ 55.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

R'DAM-Kral., Oostmaaslaan 161/ab. Pand best. uit verh. ben.won. en 2 leeg op te leveren gerenoveerde bov.won. Ideaal voor o.a. studenten. Uitzicht op Maas. Pr. ƒ 118.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

OOLTGENSPLAAT, geh. verb. woonhuisje met tuinje. Ind.: Hal, woonk. met plav., toilet, douche, keuken + stenen schuur. 1e verd.: Overloop + 2 slaapk. Pr. ƒ 55.000,- k.k. Inl. E.B.O. B.V. Ink./ verk., bemiddeling o.g. Tel. 01873-2442.

R'DAM, Essenburgstr. 123/ab. Pand best. uit lege bov.won. m. woonsuite + plav., mod. keuken, 2 sl.kamers, badk. m. lig. C.V.-gas en een verh. ben.won. Pr. ƒ 62.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

T.k. in 'S-GRAVENDEEL, Boendersweg 16, geheel vrijstaand woonhuis op ± 3000 m2 eigen grond waarvan een gedeelte boomgaard. Gelegen in agrarisch gebied ± 1½ km. van dorp, vr.pr. ƒ 189.000,- k.k. Bez. na afspraak. Tel. 01853-2359.

BOERDERIJTJE met schuur, ± 1300 m2 grond aan de Molendijk 12 te Stad a/h Haringvliet. Vr.pr. ƒ 115.000,- k.k. Mijs Onroerend Goed Dirksland. Tel. 01877-1309.

R'DAM-KRAL., de Lairesselaan 121, garage, ƒ 15.000,- k.k. Kribeco-Besto Groep, 010-364388, buit. kant. 03488-261.

Vandaag open huis
Goedenraadweg 37
Rotterdam
(Beverwaard)
van 12.00 tot 14.00 uur.
Zeer royaal (5 slaapk.) hoekwoning met inp. garage, grote living, luxe (nieuwe) keuken, grote badk. etc. Extra's c.v.-gas, thermopane etc. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k.
Ooms
Makelaars B.V.
tel. 010-132260
na 20.00 uur 010-346834

RIDDERKERK, Mozartraat 75 t.k.a., 3 à 4 k. appartement, verbouwd met o.a. hardh. inter., plavuizenvloer, moderne keuken + badk. Pr.n.o.t.k. Geen mak. kosten. Dir. leeg te aanv. Inf. 010-823634.

R'DAM, Veelzigtstr. 11/ab. Pand best. uit een verh. ben.won. en een vrije lege bov.won. m. 6 kamers. 3 balkons. Pr. ƒ 55.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

R'DAM-H'berg, Schumannlaan 74. Gunstig gel. tophoekflat direkt bij winkelcentr. C.V.-gas, 2 balkons. Vrij uitzicht. Pr. ƒ 92.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

Vrijstaand landhuis
R'dam
Smitshoekseweg op
ca. 2500 m2 eig.grond.
Fraaie en praktische indeling; kort samengevat: L-woon/eetk. ca. 60 m2, open haard, parket, woonkeuken, 8 slaapk., badk., etc. sauna, garage, schuur, hondehok, moestuin. Vr.pr. ƒ 495.000,- k.k.
Ooms
Makelaars B.V.
(lid NVM)
Tel. 010-132260
na 20.00 uur 346834.

T.k. Rotterdam BERGPOLDERSTR. 61a, leuke en ruime hoeketage 3-4 kamers met o.a. gr. L-vormige woonk., parket en douche. Vr.pr. ƒ 72.000,- k.k. Tel. 010-675213.

PAPENDRECHT, Jan Steenlaan 33, v. part. goed onderh. eengezinswoning, 3 z. tuin, st. berging, woonk., 4 sl.k., badk., CV, gestoff. Pr. ƒ 119.000,- k.k. Tel. 070-992380.

ROTTERDAM, Brigantijnstraat 41b, uitstekend onderhouden en geheel gemoderniseerd 2-kamer app. op 2e verd. met vrij uitzicht. Vraagprijs ƒ 49.000,- k.k. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

't Is goed en goedkoop wonen in Spijkenisse !

- Door de lage rentestand van 7.6%
- Door de hoge rijksbijdrage van ƒ 10.900,–
- Door de belastingvrije lokatie-subsidie van ƒ 4.062,–.

Hoe gek het ook klinkt kan dit zelfs betekenen dat u in het eerste jaar meer geld ontvangt dan u uitgeeft.

Komt u eens polshoogte nemen
op het bouwwerk zelf waar
Van Geest Woningbouw B.V.
in de wijk Vriesland 3
PREMIE A-WONINGEN
bouwt op eigen grond met
koopsommen vanaf
ƒ 141.950,– v.o.n.

Wij zijn er op:
Maandag van 14.00-16.00 uur
Woensdag van 10.00-12.00 uur
Zaterdag van 13.00-15.00 uur
Schikken deze dagen u niet, belt u ons dan voor een andere afspraak.
Het bouwwerk ligt a/h einde van de Hekelingseweg, richting veer Nieuw-Beijerland.

van geest woningbouw bv

bv **HEMMES B.V.**
Heemraadssingel 199 - Rotterdam
Tel. 010 - 77.22.88.
b.g.g. 010 - 37.32.21 of 01806 - 16416.

Kolpa
modern hoekherenhuis - R'dam - IJsselmonde
a.d. Gijsbert Steenhoekstraat 10, met voor-, zij- en achtertuin. Royale bouw, 9.5 m diep × 6.5 m breed. Isolerende beglazing. Geheel nieuwe stoffering. Ind.: Wooneetkamer met granolwanden, luxe keuken met app. en plavuizen, verdiepte kelderkast, toilet. 1e verd.: 4 slaapkamers met veel kastruimte, luxe komplete badkamer, apart 2e toilet. Koopsom ƒ 145.000,- k.k.

Kolpa
modern woonhuis - R'dam - Alexanderpolder
a.d. Van der Helmstraat 19. In goede st. v. onderh. met c.v.-gas, gas-geiser en voor- en achtertuin met stenen schuur en achterom. Rustige ligging. Ind.: Woon-eetk. met eiken vloer, granolwanden, royale keuken, hal, bergkast. 1e verd.: 3 slaapk., moderne badkamer met bad en 2e toilet, aparte wasruimte. 2e verd.: Grote zolderkamer met 2 dakkapellen. Thermopane beglazing en geïsoleerde kap. Koopsom ƒ 175.000,- k.k.

Kolpa
royale 3/4-kamerflat - R'dam - Alexanderpolder
a.d. Cornelis Bloemaertsingel 73, gelegen op 4e verd., voorz. van c.v.-blokverwarming en lift. Ind.: Entree, hal, woonkamer, 2/3 slaapkamers, keuken, badkamer met ligbad. Koopsom ƒ 82.500,- k.k.

Kolpa
gerieflijk huis - R'dam-H'berg
a.d. Strausslaan 20. Goed onderhouden, met vooren achtertuin op het z.o. (ca. 15 m). Voorz. van c.v.-gas. Ind.: Wooneetkamer met open haard, luxe keuken met app. 1e verd.: 3 slaapk., balkon, luxe badk. met ligbad en toilet. 2e verd.: Ruime slaapk. Koopsom ƒ 190.000,- k.k.

Makelaarskantoor
Kolpa B.V.
lid N.V.M., Straatweg 94, 3051 BL Rotterdam. Tel. 010-226144.

R'DAM-Schiebr., Paltroklaan 111. Moderne tot 2 kam. verb. flat m. luxe keuken, badk. en grote berging. Pr. ƒ 79.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

R'DAM-Pendr., Krabbendijkestr. 386. 3-kam.flat op de 1e verd. Woonk. m. parket, douche, keld.berg. Pr. ƒ 57.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

T.k. VLAARDINGEN, zond. mak. kosten, geh. onder arch. gemod. 4 kam. bov. woning met vrij uitz. in centrum. Broekweg 70, na 19.00 u.

R'dam-ZUIDWIJK, Schoonegge, 3-kam. top-hoekflat, fraai uitzicht, 2 balkons, C.V., mod. keuken, ƒ 55.000,- k.k. Tel. 01806-19211.

SPIJKENISSE, gunstig gel. 4 kamerapp. op de 5e woonlaag a/d Akeleistr. 26 d. Gemoderniseerde keuken, ruime douche, mooi balkon o.h. zuiden. Vr.pr. ƒ 79.000,- k.k. Inl. Poot Mak., Spijkenisse, tel. 01880-12051.

HUURKOOP met ƒ 2000,-. kontant en een maandbedrag van ƒ 150,-. tot ƒ 500,-. in uw eigen woning te Rotterdam. Geen huurverhogingen meer. Vraag gratis woninglijst Bureau Dake, 010-268674.

T.k. in R'dam-Lombardijen op eigen grond, HOEKHUIS met gr. tuin op Z., woonk. met c.v., keuken, toilet. 1e verd., 3 sl.kamers, douche. Vr.pr. ƒ 120.000,- k.k. 010-768010 / 323662.

Ridderkerk-Rijsoord, SEMI-BUNGALOW, rustig gel., zeer gesch. v. 2-pers. Gr. woonk., open haard, luxe keuken, badk., ged. dubb. glas, zeer gr. tuin, veel extra's. Mak. Delta. 01804-23123.

RIDDERKERK, prachtig groot huis, b.j. '80, overdekte autostalling, zeer gr. woonk., open haard, luxe keuken, 4 ruime slaapk. Buitengewoon goed geisoleerd. Mak. Delta, 01804-23123.

ZUID-BEIJERLAND. Riante woonboerderij op 11.180 m2. Groot woonhuis met aangeb. schuur 20 × 16 m. verhoogde buitenmanege 40 × 20 m. Schitterend objekt. Vr.pr. ƒ 495.000,-k.k. 01862-2502.

CAPELLE a/d IJSSEL, 4-kam. flat, 1e etage, Raadhuisstraat 16. Koopsom ƒ 55.000,- k.k. Info: Spindler Makelaardij, lid NVM, Ribeslaan 49, Rotterdam-Schiebroek, tel. 010-180515.

In mod. app.complex te ROTTERDAM IJsselmonde (Noteoord) t.k. een royaal 2-kamerwon., ligb., mod. keuken, c.v/gas, etc. ƒ 52.500,- k.k. Idem 3 kamerwon. ƒ 73.500,- k.k. E.M.W. 01814-2881.

NIEUWERKERK A/D IJSSEL, Sterremos 15, grote eengez.won. met zonnige tuin, carport en dakterras, woonk. ± 38 m2, 4 slpk., alle vloeren parket en thermoglas, vr.pr. ƒ 154.000,- k.k. 01803-5253.

Appartement in Watersportcentrum BRAASSEMERMEER, Oude Wetering. Goed gemeub. en gestoff. Geh. jaar bewoonb. ƒ 110.000,- k.k. Tel. 020-430510.

STRIJEN Z-H 18 km v. R'dam, leuke degel. bungalow in oudholl. stijl, op ± 500 m2 eig. gr. Opl. eind 1983. Prijs ƒ 298.000,- vrij op naam. Bel 01854-3622.

STRIJEN Z-H. 18 km v. R'dam, Kievitstr. 39. Grote 5 k.woning met cv, tuin, uniek uitz. over besch. natuurgebied. Vr.pr. ƒ 109.000,- k.k. Bel 01854-3622.

MIJNSHERENLAND, fraai herenhuis met garage op 208 m2. Grote vrije tuin op zonzijde, royale woonkamer, 4 sl.kamers, compl. badk. Vr.pr. ƒ 169.000,- k.k. 01862-2502.

ROTTERDAM, Schieweg 30 c, nabij stadscentrum gelegen goed onderhouden 3-kamer app. op 1e verd. Prijs ƒ 49.000,- k.k. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

R'DAM-ZUID, Rijnvoorde 45. 3 k.hoekflat op 2e woonlaag, berging en balkon. Vr.pr. ƒ 62.500,- k.k. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 /01880-21734.

R'DAM-Rijeroord, Bredenoord 46. Keurig onderh. 4 k.tussenhuis, luxe keuken. Vr.pr. ƒ 145.000,- k.k. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 / 01880-21734.

BLEISWIJK, Rembrandtlaan 14, 4 tot 5 k.hoek driveinwon. met garage. Vr.pr. ƒ 150.000,- k.k. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 / 01880-21734.

---

stad & land
Hillegersberg. BOD GEVR.: W. Nagellaan. a/h water n/d plas!! Tuin o/h ZW. Mooi 6-kam. herenh. Hardhouten koz. & ramen. Stakelder onder geh. pand. Vraagpr. ƒ 235.000.

stad & land
CENTRUM-R'DAM. Groot 8-kam. herenh. + diepe tuin, kelder & c.v. gas a/d Gr. Florisstr. 46. Vraagpr. slechts ƒ 165.000.

stad & land
ALEXANDER-POLDER. Piekfijn 4-kamerhuis + c.v. a/d v. Bassenstr. Prachtige afwerking, o.a. plavuizen, zonwering, dubbelglas, etc. ƒ 149.000.

stad & land
SCHIEBROEK. Helft v. 2/1 kap + gar. + c.v. gas. Tuin o/h W. Woonk. 9.5 m. + schuifpui & dubbelglas, 5-6 slaapk., compl. badk. & 2e badgel. Lage prijs ƒ 167.500.

stad & land
BEDRIJF & WONEN a/d 's-Gravenweg / Nieuwerkerk. Vrijst. villaatje op 1073 m2 gr. met 350 m2 bedr. opslagruimte. Bouw 3 woonh. op terrein niet uitgesloten.

stad & land
OVERSCHIE-R'DAM. Groot half-vrijstaand 4-kam. herenh. op 555 m2 gr., kelder, c.v. gas, L-woonk. 75 m2 a/d R'damse Rijweg. ƒ 235.000.

stad & land
Luxe bungalow op 441 m2 + gar., c.v. Woonpraktijkged. 70 m2. Compl. badk., kkn. & bij-kkn. 3 gr. slaapk. Gel. te PAPENDRECHT. ƒ 315.000.

stad & land
beëdigde taxateurs onroerend goed & beëdigde hypotheek adviseurs
stad & land
010-52.66.66*

Te koop in Ouwerkerk
(Zld.) Den Domp 4.
Mooi gelegen in
bungalowwijk
nabij kreek- en natuurgebied op ca. 650 m2 grond
vrijstaande villa
m. gr. garage, mooie tuin en zeer luxe afgewerkt.
Inlichtingen:
Jongerius o.g.
01870-4844.

Schiedam-Kethel
In groene, rustige nabij Beatrixpark, gelegen modern herenhuis met carport, c.v.-gas. In onmiddellijke omg.: Winkels, scholten, zwembad e.d. L-woonkamer met gr. terras en tuin op Z/O. 5 slaapkmrs. Badkmr./ligbad en aparte douche. 2 × tlt.
ƒ 175.000,-.
Ton Lauwaars Makelaardij
010-112.750
Vijverlaan 71-3, R'dam.

ROTTERDAM-Z., unieke aanbieding in zeer rustige buurt Struitenweg t.k. dubb. vrije bovenwon., 4 ruime kamers, c.v., woonk. parket, nieuwe keuken etc. Oplevering 1 aug. Prijs slechts ƒ 55.000,- k.k. Dart Vastg. Adviseurs, tel. 010-848381.

Te ROTTERDAM e.o. hebben wij vele leuke woningaanbiedingen, v.a. ƒ 25.000,-. Bij voldoende inkomen geen eigen geld nodig. Woonlasten v.a. ƒ 150,- p/mnd. Voor info en gratis woninglijst Bureau Dake, 010-268674.

KRALINGEN t.k.a. v. part. z.g. onderh. pand. B.gr. nieuw mod. kant., ook als woonr. gesch. 1e verd. gr. woonk., inb. keuk. m. app. 2e verd. 2 slk., luxe badk. m. ligbad. Pr. ƒ 98.000,- k.k. Aegidiusstr. Tel. 010-144643 na 18 uur.

BERGSELAAN 128a, R'dam, 4 à 5 kamerw. Ind. beg. gr.: Gr. woonk. met parket en open haard, hal, gang, toilet, keuken en tuin. 1e verd.: 3 sl.kamers, stud.k., badk. toilet. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k. 010-514964/675647.

R'dam-DELFSHAVEN. Groot bovenhuis (3 verd.) CV-gas. Goede staat. L-kamer. Woonkeuken, 5 slaapkmrs. Badkamer/ligbad. Balkon ƒ 47.500,-. Inl.: Ton Lauwaars Makelaardij, Vijverlaan 71-3, R'dam. Tel. 010-112.750.

STUNTPRIJS: Slechts ƒ 14.500,-- voor dit 2-kamer appartement op 2e woonlaag. 100% hypotheek mogelijk, maandlast slechts ƒ 122,- per maand. Zoutziederstraat 79 b te Rotterdam. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

ROTTERDAM, Witte de Withstraat 12 b, nabij stadscentrum op 2e verd. met kelderberging, 2 kamer portiekflat met C.V., douche en groot balkon. Vr.pr. ƒ 39.000,- k.k. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

Te koop in zeer goede staat BELEGGINGSPAND in Rotterdam-West. Huuropbrengst per 01-07-'83 ƒ 8.500,- (netto) per jaar. Koopsom: ƒ 40.000,- k.k.; bruto rendement: 20%. Info. mak. Rubensplein BV 010-731391.

ROTTERDAM. Gordelweg. 3 kamer appartement, eigen grond. Ind. "wnk., kkn., balkon op zuid, 2 slpk., douche. ƒ 59.000,- k.k. BV Makelaardij de Witte, Schiedamseweg 26, Vlaardingen. Tel. 010-343844. Prima staat.

R'dam, Daalheide 18, nabij Rottemeren - Zevenhuizenplassen. T.k. ruime EENGEZINSWONING, 3 sl.kamers, ruime zolder m. dakkapel. Blijvend vrij uitzicht. Vr.pr. ƒ 137.500,- k.k. Tel. 010-552478.

R'DAM-Z., Wolphaertsbocht 188/b. Grote 4-kam. portiek maisonette op de 2e en 3e verd. m. woonkkn., douche. Zolder- en keld.berg. Pr. ƒ 58.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

SCHIEDAM, gaaf heel pand, Nic. Beetsstraat 41, t.k. met vrije bov.woning leeg. Koopsom ƒ 35.000,- k.k. Info: Spindler Makelaardij, Ribeslaan 49, Rotterdam-Schiebroek, lid NVM, tel. 010-180515.

NIEUWERKERK a.d. IJSSEL, Veenmos 40, t.k. schakelvilla aan waterpartij, veel ruimte, praktijk aan huis mog., bouwprijs ƒ 550.000 uiterste prijs nu ƒ 398.500 k.k. Goldseal Makelaardij DDN, 010-519244 Hr. Smulders.

GRATIS WONEN: Weg. vertr. n. buitenl. Te koop omg. H'singel, 5 woonlagen, huuropbr. ƒ 19.000,-/j. Zelf gratis wonen en hyp. afbet. Evt. ook leeg te aanv. Vr.pr. ƒ 110.000,- k.k. Inl. 01810-6484.

TE KOOP
centrum Schiedam
luxe 2 kam. flat met balkon op zuiden, eiken open keuken met app., badkam. met ligbad, inpandige garage en kelderruimte. Lift aanw., eigen grond, zonder mak. kosten.
Tel. 010-732051.

PREMIE A woningen te Capelle a/d IJssel-Schollevaar, nog slechts 3 te koop, oplevering juli 1983. Koopsom ƒ 148.000,- en ƒ 152.000,- v.o.n., belastingvrije lokatiesubsidie van ƒ 8274,-, maximale rijkspremie 1e jaar ƒ 10.900,- afh. van inkomen. Rabo Onroerend Goed B.V. 010-135385 of 515500.

ROTTERDAM-ZUID, Resedastraat 15. Beneden- en bovenwoning waarvan 1 pand gemaakt kan worden. Het geheel wordt leeg opgeleverd. Koopsom ƒ 45.000,- k.k. Inl. en/of bezichtiging op afspraak bij: Hemmes B.V., Heemraadssingel 199, R'dam. Tel. 010-77.22.88. b.g.g. 010-37.32.21 of 01806-16416.

R'DAM, (H'berg). Borchsatelaan 154 b, royale 3-kmr. ben. wng. m. tuin o/h z. Ruime keuk. douche m. toilet. Grote woonk. 2 slpks. m. wast. C.V. gas. Berging. Prijs ƒ 124.500,- k.k. Inl. Bur. Drs. H. v. Herk mak. o.g. Cap. a/d IJ. Tel. 010-503066* of 01807-10000*. Vraag onze woninglijst!

T.k. in R'dam-HILLEGERSBERG. eenvoudig woonhuis m. lange achtertuin o/h zuiden. Bevat: woonk., keuken, 2 sl.kamers, nieuwe douche, vliering en nieuwe achterpui. Vraagprijs ƒ 110.000,- k.k. Makelaarskantoor G. Kok B.V. te Rotterdam-Hillegersberg, tel. 010-181108 / 187657.

T.k. of t.h. weg. vertrek buitenl.: Spijkenisse, CIRCUM HOEKW. Slakkenveen. Ind. beg.gr.: entree, hal, 2 sl.k., badk. m. ap. douche + ligb., toilet, 2 bergr., tuin aan voork. Verd.: living 74 m2 m. rondom terras, mod. open keuken, spiltrap m. vide, m. balcon. Pr. ƒ 155.000,- k.k. Inl.: 01880-22685.

ROTTERDAM, Strijensestraat. Dubbele, verbouwde woning met c.v., grote kelder en tuin. Ind.: Hal + toilet, leuke woonk. + open keuken. 1e verd.: 3 sl.k., badk. met ligb. 2e verd.: Grote zolder met veel mogelijkh. Moet weg wegens emigratie. Vr.pr. ƒ 49.000,- k.k. De Bouwwinkel, 01686-3650.

R'dam-Blijdorp, HOGERBEETSSTRAAT, 5 kamerappartement op 2e verd. met halve sl.verd. en zolder, 5 ruime kamers, keuken en sanitair ouderwets. Mooie ligging nabij Statensingel. Vraagprijs ƒ 69.000,- k.k. Mak. Rubensplein B.V. Schiedam, 010-731391; na 20.00 uur 010-220940.

ROCKANJE aan zee, Alardesdreef 11, exclusief verbouwd hoekhuis, 2/1 kap, met gar. op 385 m2 grond, tuin o.h. Zd. Woonk. 40 m2 met open haard, open keuken + compl. app., 1e verd.: 3 sl.k., badk. met ligb., vaste trap 2e verd., gr. hobbyk. Geen makelaar. Vr.pr. ƒ 235.000,-. k.k. Tel. 01814-2127.

NIEUW-BEIJERLAND, Zuidzijdsedijk 20, mooi vrijst. pand, cv, grote tuin, vrij uitzicht voor + achter over polder, gr. kamer + open haard, grote overloop met zithoek, 2 grote slaapk., veel kastruimte, badk., douche + ligbad, bergzolder, ruim onderhuis. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k. 01854-3622.

ROTTERDAM, Carnisselaan 31, heel pand met lege gemoderniseerde benedenwoning met ruime L-woonkamer, moderne keuken, CV, slaapkamer, toilet, douche, achtertuin. Huuropbr. bov.w. ƒ 1.380,- p.j. Vr.pr. ƒ 43.500,- k.k. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

KR. A/D LEK, Schepenstr. 9, vrijst. villa op 757 m2 eig. gr. m. veel bijzonderheden. Woonk. 120 m2. 5 grote slpks. Sauna. Luxe badk. Prijs ƒ 550.000,- k.k. Voor inl. bur. Drs. H. v. Herk mak. o.g. Cap. a/d IJ. Tel. 010-503066* of 01807-10000*. Vraag onze woninglijst!

T.k. in R'dam-SCHIEBROEK. Rustig gelegen tussenpand m. voor- en achtertuin. Bevat: Woonk. en suite, kunststof keuken, 3 sl.kamers, nieuwe badk., vliering. Vraagprijs ƒ 105.000,- k.k. Makelaarskantoor G. Kok B.V. te Rotterdam-Hillegersberg, tel. 010-181108 / 187657.

T.k. in R'DAM (t.o.v. Delfshaven). Riant appartement in geheel gemod. staat en bevattend: Woonk. en suite, 6 sl.kamers, badk. en c.v. Spoedig leeg. Vraagprijs ƒ 135.000,- k.k. Makelaarskantoor G. Kok B.V., te Rotterdam-Hillegersberg, tel. 010-181108 / 187657.

BELEGGING. R'dam. Verhuurde kantoorruimte Willem Ruyslaan. Totaal part. 235 m2 en ca. 60 m2. kelderruimte verh. voor ƒ 33.805,- p.jr. Jaarlijks index. Onderhoud prima. Koopprijs: ƒ 225.000,- k.k. Ooms Makelaars B.V. Tel.: 010-132260 na 20.00 346834.

ROTTERDAM-BLIJDORP. Leuke ben.won. nabij het centrum. Ind.: Ruime kamer met openslaande deuren naar grote tuin met mod. berging, open keuken, sl.k., douche met vaste wastafel. Oplevering z.s.m. Pr. ƒ 59.000,- k.k. De Bouwwinkel, 01686-3650.

KLAVERSTR. Keurig 2 à 3 kamerapp. op 1e etage (portiek). Elektra en geyser zijn nieuw. Vlotte prijs ƒ 29.500,- k.k. Ooms Makelaars B.V. Tel. 010-132260 na 20.00 uur 346834.

Hengeveld
R'dam - Hillegersberg
T.k. Molenlaan 273, riante tussenwoning. Ind.: Living 60 m2 m. open haard; mod. keuken; terras; 4 slaapkamers; badk. met ligbad en douche; ruimte kelder; cv-gas, diepe zonnige achtertuin. Vr.pr. ƒ 230.000,- k.k.

Rotterdam-Zuid
T.k. in IJsselmonde, riant vrijstaand herenhuis op ca. 840 m2 eigen grond. Ind.: Living 40 m2, mod. grote keuken m. app.; bijkeuken; 3 slaapkrs.; veel zolderberging met mog. v. 4e kamer. Badkamer, inp. garage. Onderheid terras. CV-gas. Koopsom n.o.t.k.

Krimpen a/d IJ.
T.k., Weegbree 105, ruime hoekwoning met garage. Ind.: Z-kamer, mod. open keuken, 4 slaapkamers, badk. met ligb. en tlt. Rustige ligging aan plantsoen. Koopsom n.o.t.k.

R'dam-Schiebr.
T.k. Vuurpijlstr. 18b, ruime maisonnette op 1e en 2e verd. Ind.: Grote L-woonk., mod. eetkkn.; hal, tlt., douche, 4 sl.krs. en gr. zolderberging. Fraai verbouwd! Vr.pr. ƒ 125.000,- k.k.

Zie de uitgebreide
fotopresentatie
op ons kantoor, voor woningen in Rotterdam en omgeving.

Hengeveld
B.V., makelaars i.o.g., Grindweg 10, 3055 VA Rotterdam. Tel.: 010-180246.

Barendrecht

HOEFSLAG
in perfecte staat van onderh. verk. tussenwoning.
Vr.pr. ƒ 143.000,- k.k.

TALMAWEG
Rustig gelegen tussenwoning.
Vr.pr. ƒ 122.000,- k.k.

KEMPENAAR
aan plantsoen gelegen tussenwoning.
Vr.pr. ƒ 162.000,- k.k.

MAASSTRAAT
in centrum gelegen hoekwoning met garage.
Vr.pr. ƒ 166.000,- k.k.

SCHOKKER
modern herenhuis met garage, bouwjaar 1980.
Vr.pr. ƒ 369.000,- k.k.

DINTEL
Geschakelde semibungalow met garage.
Vr.pr. ƒ 380.000,- k.k.

BINNENLANDSE BAAN
in centrum gelegen herenhuis met garage (type 2/1 kap).
Vr.pr. ƒ 278.000,- k.k.

KAMOEN
landelijk gelegen triangelbungalow met gar.
Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.

NOTENHOF
vrijstaande semibungalow met 2 garages, grondopp. ca. 1000 m2.
Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k.

Bemiddeling:
Markus Makelaardij B.V.
Barendrecht
Tel. 01806-15233.

HEERJANSDAM, 3 woningen in het dorp met grote tuinen. Bijz. op aanvraag. Korte omschrijving: 1. Leuke tussenwoning met keuken, kamer, 3 slaapk. en 2e verd. met stahoogte voorz. van: C.v., diepe tuin met berging. 2. Bijz. sfeervolle hoekwoning, zeer grote tuin. Ind.: Keuken, kamer, 1 slaapk en 1 dubbele slaapk., bijz. fraaie badk. 3. Hoekwoning met uitgebouwde kamer en mooie open keuken, 3 slaapk., balkon en vliering voorz. van: C.v., open haard, voor-, zij- en achtertuin met berging. Vr.pr. v.a. ƒ 139.000,-. De Bouwwinkel. 01686-3650.

R'DAM Lombardijen, Platostraat 52. 2 k.flat op 2e woonlaag met balkon en berging. Vr.pr. ƒ 59.500,- k.k. 100% financ. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 /01880-21734.

RIDDERKERK, Molendijk 12. Nabij centrum groot halfvrijstaand woonhuis met grote vrij gelegen achtertuin grenzend aan water op 480 m2 eigen grond. Grote woonkamer, 2 hobbykamers, 1 woon/slaapkamer met keuken, 2 grote slaapkamers, kelder en veel bergruimte. Bijz. geschikt als praktijkwoning of groepsbewoning. ƒ 149.000,- k.k. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

GEERVLIET, Polderlaan 52, uitst. onderh. eengezinswoning, gunstig gelegen aan ruime laan. Woonk. o.m. voorzien van open haard en steenstripswand, 1e verd. 3 slaapk. en badk. Vaste trap naar 2e verd. met dakkapel over volle breedte en ruime 4e slaapk. 100% financ. mog. tegen rente van 7,6% Vraagpr. ƒ 109.000,- k.k. Kompas Mak., Spijkenisse, tel. 01880-21933.

G. Kok B.V.
R'dam-Hillegersberg. Goed onderh. hoekherenhuis m. tuin o/h zuiden, grenzend aan grote vijver. Bevat o.a.: L-vorm. woonk. m. open haard, nieuwe keuken, 4 sl.kamers, studeer/werkhoek, badk. c.v.-gas. Vraagprijs ƒ 217.500,- k.k.

G. Kok B.V.
Bergschenhoek. Hoekpand m. fraai uitzicht over de Rotte. Voorz. v. CV en ged. dubb. glas. Bevat: Woonk., open keuken, 3 sl.kamers, badk., vliering. Vraagprijs ƒ 220.000,- k.k.

G. Kok B.V.
R'dam-Hillegersberg. Zeer royaal en rustig gelegen hoekherenhuis m. garage, c.v. Bevat: Woonk., keuken, kelder, waarin hobbykamer, bergkamer en tuinkamer, 6 sl.kamers en badk. Vraagprijs ƒ 285.000,- k.k.

G. Kok B.V.
R'dam-Hillegersberg. Goed onderh. herenhuis voorz. v. cv-gas. Bevat: Grote woonk. m. open haard, keuken, 3 sl.kamers, badk. Vraagprijs ƒ 225.000,- k.k.

MAKELAARSKANTOOR
G. Kok B.V.
te Rotterdam-Hillegersberg, tel. 010-181108 / 187657.

JS de Jong
cityflat
Rotterdam, Schiedamse Vest. 2/3 kamerflat met lift en c.v. Ind.: Hal, toilet, woon/eetk. ca. 33 m2 met houten plafond, open haard en balkon, moderne keuken, slaapkamer ruim 15 m2, badk. met bad, berging. Geen erfpacht. V.p. ƒ 89.000,- k.k.

carport woning
Zeer degelijk gebouwd en prima geïsoleerd herenhuis, Molenhoef 3, H.I. Ambacht. Woon/eetk. 42 m2 met open haard en schuifpui, 4 ruime slaapkamers, c.v.-gas, berging tuinkast en grote bergkast op dakterras. V.p ƒ 160.000,- v.o.n. Casco opgeleverd.

Maasboulevard
Fraai gelegen 4-kamer/appartement met grote garage. Woon/eetk. ca. 50 m2 met balkon, eiken keuken met app., 2 slaapkamers, complete badkamer, grote logeerkamer met 2 badkamers en balkon. Gehele flat met parketvloeren en granolwanden. Schitterend uitzicht over de Maas (5e etage). Vraagprijs ƒ 395.000,- k.k

JS de Jong
Makelaardij
Rotterdam
010-113.113

Ooms
Kralingseveer
Giraffestraat. Prima een gez.won. op eig. grond met 4 slaapk., wk. met open haard, parket, 2 toiletten, c.v.-gas, thermopane, hardhout, etc. zonnige tuin. Vr.pr. ƒ 146.000,- k.k.

Bergpolder
Schieweg. Uit 1980 dateert dit perfekt onderh. dubbele pand (ben. verh. ca. ƒ 4000,- p.jr.) bov. leeg. Smaakvol inter. Nw. dak, etc. Vr.p ƒ 139.000,- k.k.

Noordereiland
Pr. Hendrikstr. Royaal dubbel pand, ben. verh. ca. ƒ 4.200,- p.jr. dubb. bov. leeg. Buiten m.n. da prima; inwendig sterk ve waarloosd. Vr.p ƒ 65.000,- k.k.

Barendrecht
Beatrixstr. Werkelijk keu ge eengez.won. met roya tuin voor beslist lage pr te koop ƒ 119.000,- k Best. uit gezellige woonk mod. keuken, 4 slaap mod. badk. met ligbad, 2 tlt, c.v.-gas.

Ooms
Makelaars B.V.
(lid NVM)
Tel.: 010-132260
na 20.00 uur 346834

RIDDERKERK. Gunstig g tussenwoning 3 jr. oud, slaapk., badk., ligb., 2e toi ruime zolder, vaste trap d dubbel glas, c.v., gasbo gr. zonnige tuin, garage bergzolder. Levering in o leg. Vr.pr. ƒ 155.000. T 078-101319.

T.k. R'DAM-CENTRUM ru maisonnette a.d. Meent Bev.: Woonkamer 9 x 3 m., eetkeuken, 5 sl.k., 2 x t let, badk., gr. balkon keu onderh., voorz. v. c.v.-g vr.pr. ƒ 85.000 k.k. M kant. Langejan, Hoflaan 010-148133 lid NVM.

NIEUW-BEIJERLAND, 's G venweg 30, 5 k.tussenh met garage, open haa Vr.pr. ƒ 125.000,- Mak.kant. Er. Luning, NVM, 010-364411 /018 21734.

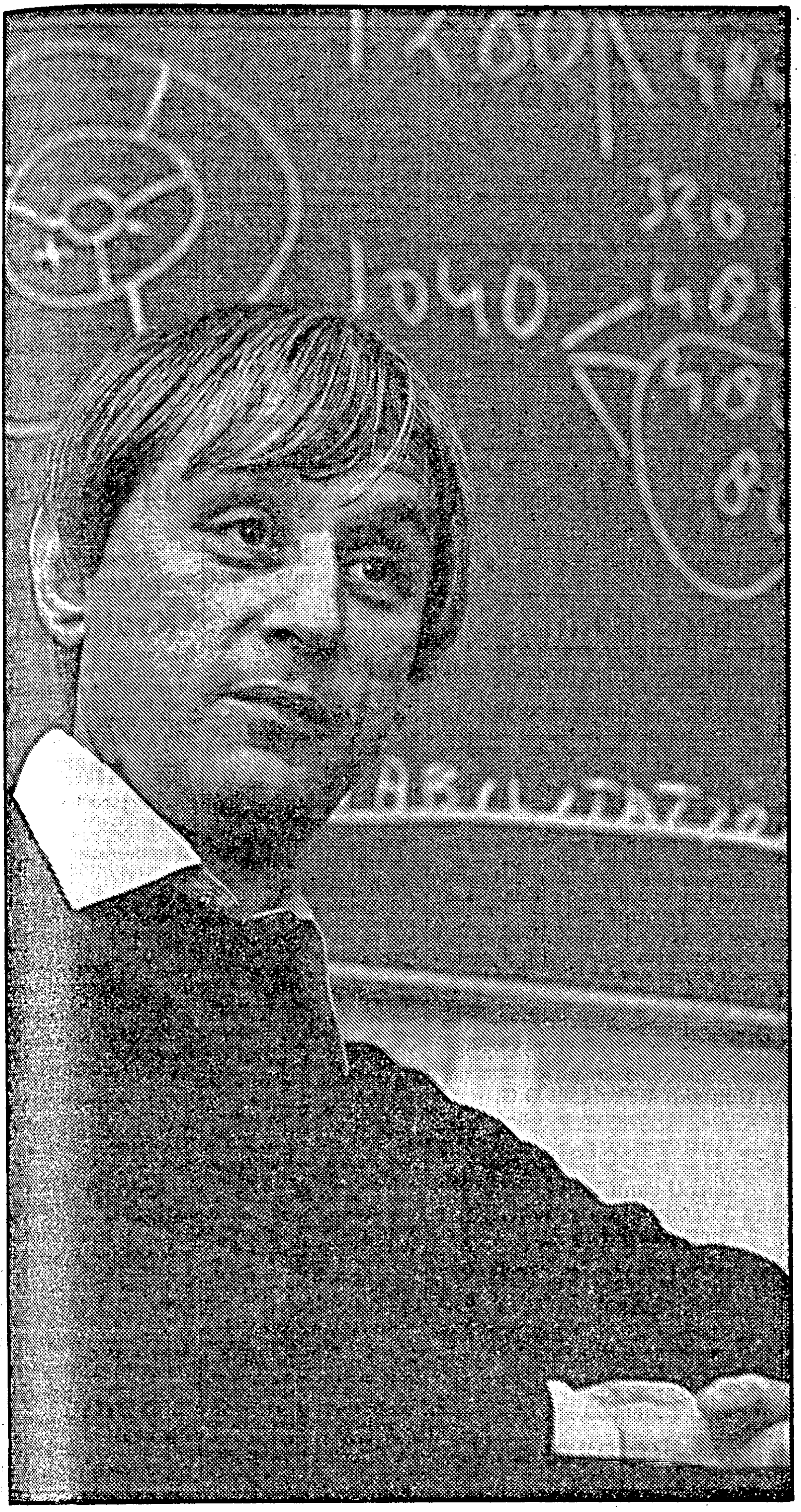

Prof. H. M. G. Leune: *„Leren om creatiever om te gaan met de werkloosheid.”*

Foto: ROB HENDRIKS

Professor Han Leune:

'Het onderwijs krijgt een opeenstapeling van ellende'

(Van onze verslaggever TJITTE DE VRIES)

ROTTERDAM — „Ik ben knap bezorgd. Om bij Rotterdam te blijven: je krijgt hier in het onderwijs een opéénstapeling van ellende. Om te beginnen heb je de bezuinigingen die minister Deetman doorvoert. Die liegen er niet om. Ze hakken er fors in, omdat ze ten koste gaan van vele arbeidsplaatsen. In Rotterdam treffen die bezuinigingen juist de kinderen in achterstandsituaties. Daar bovenop komen nog eens de bezuinigingen die de gemeente Rotterdam van plan is te gaan doorvoeren."

Aan het woord is professor H. M. G. Leune (38) van de Erasmus Universiteit, die als onderwijssocioloog nauw betrokken is bij het Project Onderwijs en Sociaal Milieu en bij de School Advies Dienst. Juist wat de Rotterdamse bezuinigingen betreft, zou hij het linkse programcollege aan de Coolsingel willen toeroepen: Kijk uit gemeente, wat je doet!

„De sector onderwijs, wordt onevenredig zwaar getroffen als je het vergelijkt met andere sectoren van de gemeentelijke begroting. Als de voorstellen doorgaan, dan betekent dit een besparing, — zeg maar: afbraak, — van niet minder dan 16 percent. Dat is een aanslag op een vitaal deel van ons culturele leven die on-Rotterdams is."

Professor Leune wijst op alle energie en al het geld dat Rotterdam sinds 1945 tegelijk met de wederopbouw van de haven heeft gestoken in onderwijs en cultuur.

„Voor de 100 miljoen die Rotterdam extra voor het onderwijs elk jaar opbrengt, is door de sociaaldemocraten na de oorlog gevochten. Daar is veel goeds door tot stand gekomen. Maar als je de problemen in de stad ziet, is het nog maar een druppel op de gloeiende plaat. Dan is het erg bitter om te zien, dat nu in enkele maanden dreigt te worden afgebroken wat in vele jaren vooral door links is opgebouwd."

Het zijn juist weer de zwakken die getroffen worden?

„Kijk maar hoeveel er bezuinigd wordt op de schoolbegeleidingsdiensten. De School Advies Dienst moet 56% inleveren. Het Pedologisch Instituut 44%. Het Bureau Natuur Educatie 40% en Muzische Vorming en Rotterdamse Muziekschool moeten 34% van hun budget afstaan. Dat is pure afbraak. Afbraak van gemeenschapsvoorzieningen."

Misverstand

Maar iedereen moet vandaag bezuinigen?

„Dat er helemaal niets bezuinigd moet worden, zeg ik niet. Maar dat het in zo hoge mate moet, is cultuurpolitiek gezien totaal verkeerd. Er is kennelijk met één vooroordeel naar het onderwijs gekeken. De ambtenaren die de bezuinigingsplannen opstelden, hebben gedacht: daar zit veel luxe. Daar kunnen we wel wat hakken. Dat is natuurlijk een misverstand. Want juist in een periode van economische crisis hebben we goed onderwijs hard nodig. Juist in crisistijd behoren we als sociaaldemocraten cultuurpolitiek te bedrijven. Dan mogen we vooral niet vervallen in een materialistische visie op het menselijk bestaan."

Bezuinigen op onderwijs is dus verkeerd investeren in de toekomst?

„Onderwijs is niet alleen maar economisch te rechtvaardigen, maar ook, en vooràl van belang voor een kind om straks goed te kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven en vooral ons culturele leven. De toenemende vrije tijd is daarbij van bijzondere betekenis. Als je nu op deze weg bezuinigt, dan vraag je om sociale onrust. Met zulke forse bezuinigingen krijgt de gemeenschap vroeg of laat de rekening voor gepresenteerd.

En dat wordt een zware rekening. Een rekening in de vorm van nihilisme, en van vandalisme. Van onredelijk maatschappelijk verzet en in de vorm van veel psychologisch-sociale problemen."

Met onredelijk maatschappelijk verzet wordt bijvoorbeeld de Centrum Partij bedoeld.

„Jazcker. De geschiedenis heeft ons wat dit betreft best wat te leren. We hebben ons gezond verstand gekregen om daar lessen uit te trekken. Ik denk dat de bezuinigers met een heel verkeerd oog naar het onderwijs hebben gekeken als een sector waar nog geld uit te halen valt en waar je dus met de botte bijl wel in kunt hakken."

Om hoeveel arbeidsplaatsen gaat het in de schoolbegeleiding?

„Er zijn zo'n 300 arbeidsplaatsen mee gemoeid. Dat is te gek. De schoolbegeleiding vormt nauwelijks 1% op het totaal van het onderwijs. Wijs mij maar een bedrijf dat minder dan 1% besteedt aan research en ontwikkeling. Dan graaf je als bedrijf immers je eigen graf. En bij die ene percent voor het onderwijs tel ik dan ook álles op: pedagogische centra, schooladviesdiensten, noem maar op. In Rotterdam wordt daarop 34 tot 56 percent weggehakt. En als je het vergelijkt met het totaal van het onderwijsbudget dan gaat het nog maar om betrekkelijk bescheiden bedragen die dit in feite aan bezuinigingen oplevert."

Ze zeggen wel eens dat er op elke scholier wel een begeleider aanwezig is.

„Dat is een fabeltje. Dat beeld is onzin. Als je naar de verhoudingen in Rotterdam kijkt, is de schoolbegeleiding beslist geen luxe. De schoolbegeleiders werken zich kapot en komen nog tijd tekort want de achterstand in grote delen van de stad is nog steeds erg groot.

Waar we als sociaaldemocraten zo voor gevochten hebben, — het opheffen van de sociaal-culturele achterstand van grote groepen van de bevolking, — kunnen we straks wel vergeten. Ja, zegt men dan: het is nu een moeilijke tijd. We moeten nu eerst weer zórgen voor de boterham. En dat vind ik onzin. Als je de mensen alleen maar kleedt en voedt, en vervolgens zorgt voor hun huisvesting, dan heb je in onvoldoende mate gezorgd voor de kwaliteit van hun bestaan.

Die visie bestond in de vorige eeuw en was toen nog wel verklaarbaar. Maar het is nu niet meer te verkopen om met een dergelijke beperkte liberale visie op de menselijke ontplooiing te gaan bezuinigen."

Het leerlingenaantal loopt intussen ook achteruit. Er zijn steeds minder scholieren.

„Natuurlijk valt er niet te ontkomen aan het bekijken hoe je het straks efficiënter kunt doen. Maar een her-ijking, iets opnieuw onder de loep nemen, is iets totaal anders dan afbreken."

Zijn er nog wel andere sectoren in het onderwijs, behalve dan die éne percent voor schoolbegeleiding, waar op bezuinigd kan worden?

„Dat is juist het afschuwelijke van het probleem. Want 85% van het onderwijsgeld gaat op aan salarissen. En zo'n 15% blijft er over voor gebouwen en leermiddelen. Op die 15% is al erg veel bezuinigd in de afgelopen jaren. Je kunt dan alleen nog maar banen schrappen óf salariskortingen doorvoeren. Want de verwarming kan in de scholen al niet meer lager en voor krijtjes is al geen geld meer. Het is een kwestie van kiezen uit kwaden. Als Van Kemenade aan het roer had gezeten, dan was de aanslag op onderwijs beslist minder zwaar geweest; ook al had hij pijnlijke maatregelen moeten nemen."

Wethouder Simons

Maar in Rotterdam hebben wij een linkse onderwijswethouder als Simons?

„Dat is een man met veel kwaliteiten, iemand die ik erg bewonder, ook al is hij de laatste maanden erg bekritiseerd in de pers en bij het publiek. Hij moet kennelijk opboksen tegen een mentaliteit, in Den Haag maar ook op de Coolsingel, van: „Die onderwijs-sector, dáár valt best nog wat te halen." Ik hoop dat hij erin slaagt dit tij te keren, en zijn collega's voor te houden dat het onderwijs in Rotterdam al onevenredig zware klappen krijgt. Sommige dingen, zoals die ontslagen, krijgt hij zonder meer van minister Deetman op zijn bordje. De kritiek die hij daarvoor krijgt, vind ik dus onterecht. Hij kan nu eenmaal niet anders al was het psychologisch uitermate vervelend. Maar de vakbonden hebben hierin ook geen fraaie rol gespeeld.

Staan de vakbonden dan achter die grote golf ontslagen? „De dwaasheid van de maatregel van die ontslagen is, dat degenen die het laatste in het onderwijs zijn gekomen er het eerste weer uitgaan. De jonge, enthousiaste leerkrachten zet je op straat en de ouderen laat je zitten. In het onderwijs worden dus in heel veel gevallen de besten eruit gestuurd. Maar ook hier kan Simons weinig aan doen. Maar ik ben er een voorstander van dat er in veel meer gevallen de mogelijkheid komt van vervroegde afvloeiing."

Behalve de bezuinigingen krijgen de kinderen er nog een verlies bij: dat van de kwaliteit van het onderwijs zelf?

„Dat klopt. Juist in het onderwijs, waar het zo gaat om de kwaliteit, blijkt dat de kwaliteit van de leerkracht zelf een taboe is. Dat zou best veranderd kunnen worden."

Verdedigt u wethouder Simons nu niet omdat u hem goed kent?

„Ja, ik ken hem goed. Maar daar gaat het niet om. Hij zit nu eenmaal in een rotpositie, en ik vind dat links juist in moeilijke tijden moet kunnen tonen wat solidariteit waard is. Ik wil graag solidair met hem zijn op die nare post waar hij zit. Omdat ik hem goed ken, weet ik dat hij bekwaam is en het in veel opzichten juist goed doet. Ik doe niet mee aan het gooien van rotte tomaten. Ook hier leert de geschiedenis weer dat dit toch geen nut oplevert. Het is onzin om te doen alsof de problemen in het Rotterdamse onderwijs de schuld van Simons zijn."

Maar Simons is wel verantwoordelijk voor het extra Rotterdamse aandeel in het onderwijs, een aandeel dat voor Nederland en zelfs wel de rest van de wereld, unieke ervaringen en resultaten heeft opgelverd'

„Dat is waar. Daarom roep ik: wethouder, let extra goed op, wat je Rotterdam aandoet. Zijn sector wordt ónevenredig zwaar getroffen. En in moeilijke tijden is het niet juist om de bezuinigingen hier te gaan zoeken, ook al kan Simons het niet helpen dat wij opgezadeld zitten met een kabinet als dat van Lubbers."

Is bekend om hoeveel banen het gaat in Rotterdam en omgeving? „Nee, die zijn niet bekend. Ik weet dat het in de begeleiding om 300 man gaat. Als jij schat dat het in totaal om zo'n 2000 banen gaat, die nu verdwijnen, dan kan dat best kloppen.

Je moet dan wel een onderscheid maken in het aantal banen dat verdwijnt door de teruggang van het aantal kindertjes op scholen. Daarbovenop komt het verlies aan extra banen door de aanslag vanuit Den Haag. Landelijk schat ik dat er zo'n 25.000 banen zullen verdwijnen. Achteraf bekeken hadden we best wat beter de toegang kunnen regelen to de Pedagogische Akademies. Het teveel aan leerkrachten is natuurlijk betrekkelijk snel gegroeid door het aanbod dat van de Pedagogische Akademies kwam. En je moet er ook bij rekenen dat er misschien geen land ter wereld is dat zoveel uitgeeft aan onderwijs als Nederland."

Toch zonde, al die werkeloze onderwijzers en onderwijzeressen?

„Ook al is het moeilijk bespreekbaar, zeker bij de vakbonden, dan vind ik toch dat je in de toekomst moet kunnen bekijken hoe je de werkeloze leerkrachten met behoud van uitkering nog kunt inzetten op scholen. Vooral met al die bezuinigingen blijven er zoveel nuttige taken liggen. Het invullen van schoolwerkplannen. Het onderhouden van contacten met ouders. Als je kijkt naar ál het werk dat er blijft liggen, dan zou het inzetten van werkeloze leerkrachten een goed alternatief kunnen zijn, zonder dat je de bestaande banen in gevaar brengt. Ook terwille van het levensgeluk van al die werkeloze duizenden met hun onderwijsdiploma. We moeten leren creatiever om te gaan met de werkeloosheid. Dat vind ik óók een linkse taak!"

'U hoort nog wel van ons...'

„Nu vrolijk. Spring uit de pan! En let op je mimiek!"

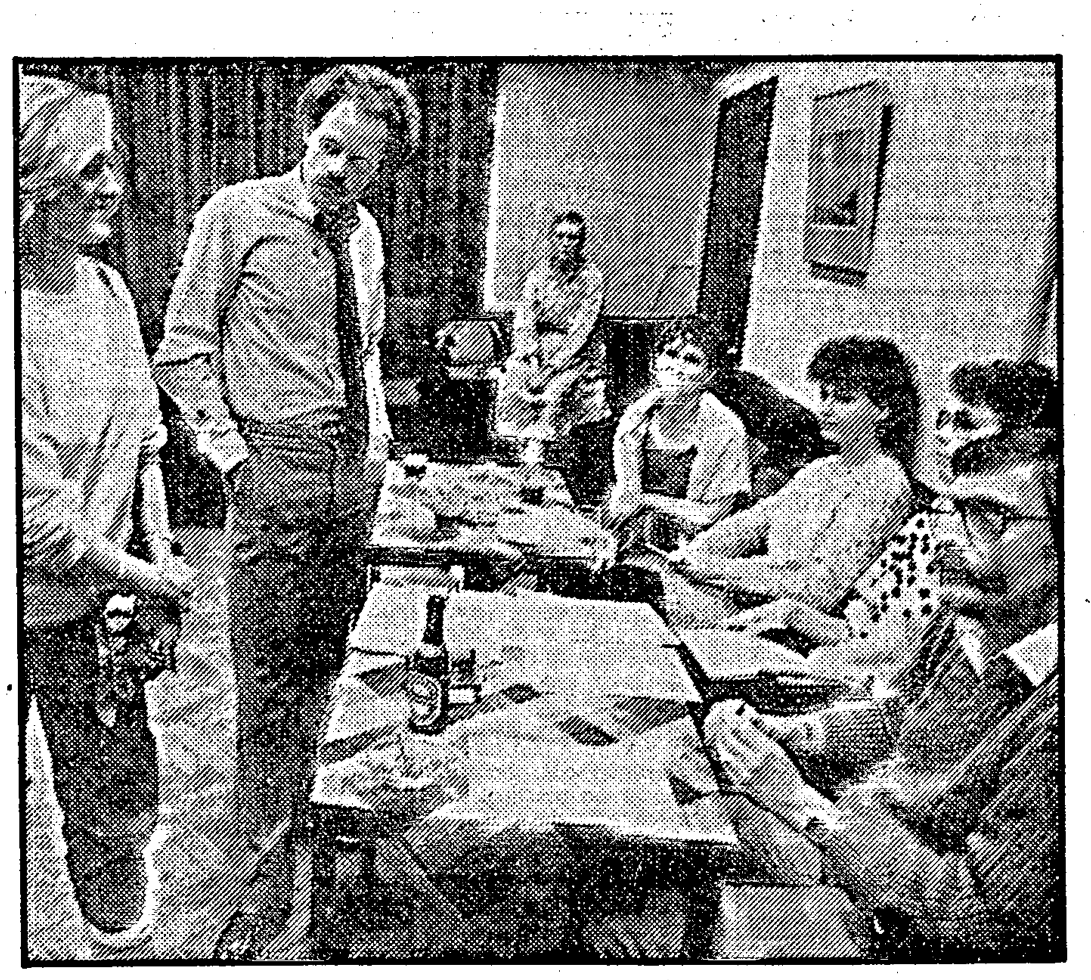

De spanning is even weg: Applause-kandidates geven hun mening over de musical.

Auditie voor musical 'Applause'

Van een onzer verslaggeefsters

VLAARDINGEN — „Kijk, een jongen. De oefeningen doet-ie een beetje star, maar bij het vrije dansen... mensenkinderen, wat een expressie. Wauw! En die daar, dat is toch sprekend Sophia Loren?"

Lichte opwinding maakt zich meester van de deskundigen, die in het sociëteitszaaltje van „De Harmonie" in Maassluis hebben plaatsgenomen achter een tafeltje. Op de houten vloer van dit zaaltje vergieten inmiddels talenten — of jongelui die zichzelf daarvoor aanzien — grote hoeveelheden zweet.

Met zijn drieënzestigen zijn ze toegestroomd uit alle uithoeken van de Rijnmond, want Musical Theater Carrousel heeft een auditie afgekondigd en wie weet vormt die de poort naar het sterrendom, de rijkdom en de roem. Wie uitverkoren wordt kan over anderhalf jaar schitteren in de uit het Amerikaans vertaalde musical "Applause". Als dat geen veelbelovende titel is, dan weten de nog onontdekte talenten het ook niet meer.

Zo had Ed Verkade, de regisseur, pas nog een vader aan de lijn. Diens dochter was weliswaar pas veertien, maar ze kon er wat van, en of 't nog een beetje leuk opleverde als het kind een rol kreeg.

Een misverstandje. Want Carrousel werkt zonder subsidie, verwelkomt talenten die zich willen ontplooien, maar kan deze talenten niet de profstatus bieden. Met bescheiden middelen heeft de groep niettemin diverse opmerkelijke produkties afgeleverd.

„Even goede maatjes" was de eerste, ter gelegenheid van het 700-jarig bestaan van Vlaardingen. Later volgden "Laat 'ns wat na," „Krijg de claere" (bij het 700-jarig bestaan van Schiedam, dus), "Maud", "De draaikolk" (over het drugsprobleem) en "Made in Holland".

„Applause" wordt een soort Assepoesterverhaal. Het handelt rond een meisje uit de provincie dat plotseling mag invallen voor een grote theaterster. Dat is andere koek dan auditie doen en wachten op de gevleugelde woorden: „U hoort nog wel van ons."

Toch wacht dit lot de meeste hoopvollen die naar Vlaardingen zijn gekomen om hun kunsten te vertonen aan Ed Verkade en choreografe Els Weber. Ze maken zich klaar op de zoete tonen van Janis Ian en stappen maar binnen, waar inmiddels UB 40 op de draaitafel is gelegd.

Een jongen met blonde krulletjes had zich de auditie heel anders voorgesteld. „Ik kom eigenlijk alleen voor de zang," zegt hij. „Maar dansen? Nee, uh, dat heb ik niet zo vaak gedaan."

De deskundigen zijn echter niet te beroerd om de deelnemers aan de auditie met aanmoedigende teksten te steunen. "Probeer het maar gewoon," adviseren ze de jongen. Hij besluit het maar te doen en gaat met een kaarsrechte rug en een weinig hoopvol gezicht achter danslerares An Valk staan. „Hoofd links... draaien... naar rechts."

De talenten mogen zelf óok nog iets bedenken. "Improviseren maar. Let op je', mimiek: eerst ontspannen kijken... en nu vrolijk. Spring uit de pan!... En triest, nu even triest. Laat ze het voelen!"

Voor de meesten is het daarmee wel bekeken. „Binnen tien dagen krijgen jullie bericht." Een enkeling mag wat langer illusies koesteren. Die mag naar een kamertje, alwaar de voordrachtvaardigheid wordt getest. Er dient, met andere woorden, een tekst te worden voorgelezen.

In de sociëteitszaal werken intussen alweer nieuwe talenten zich in het zweet. „Niet nerveus worden, hoor," Ja, ja, dat is makkelijk gezegd, zie je ze denken.

Of de dame die zo sprekend op Sophia Loren lijkt strakjes even wil wachten. Welzeker, niets liever dan dat. En wat doen we nu met die tapdanser? Het talent wacht in spanning. Hier wordt beslist; dit is het moment des oordeels.

Wat wordt het, de planken of de stofzuiger? Het begin van misschien wel een grote carrière, of de definitieve veroordeling tot een roemloos bestaan achter het fornuis?

Hoewel, definitief... er zijn meer audities, nietwaar? Zelfs zijn er meer audities voor "Applause". De talenten die nu verstek hebben laten gaan hoeven dus nog niet te wanhopen, hun kans kan nog komen. En de talenten die ditmaal niet als talent herkend zijn kunnen het een deurtje verder nog wel eens proberen. Misschien, heel misschien hoort u nog van hen.

tips woon tips woon tips woon tips woon tips woon tips

Woningen te huur aangeboden 16

Te huur

Op een steenworp van het gezellige ZUIDPLEIN een aantal

3-kamerappartementen

in appartementengebouw "LANGE HILLEWEG / STREVELSWEG". Welke alle beschikken over een badkamer met ligbad, balkon of loggia, ruime inpandige berging alsook extra bergruimte op de 1ste verdieping. Met de appartementen worden op de parterre en 1ste verdieping gelegen parkeerplaatsen verhuurd. Veel aandacht is besteed aan een uitstekende geluidsisolatie. Een groot aantal appartementen komt in aanmerking voor huursubsidie.
Huurprijzen v.a. ƒ 680,- per maand incl. parkeerplaats en excl. voorschot stook- en servicekosten.

Alle inlichtingen:

B.V. Gemako Makelaars o.g.
Westblaak 32, 3012 KM Rotterdam
Tel.: 010-111380

(De modelwoning is geopend op dinsdag, donderdag en zaterdag van 13.00 tot 16.00 uur.).

Te huur

Gouda, Groenhovenweg

Aan de Groenhovenweg (nabij het Groenhovenpark en het zwembad de Tobbe) realiseert de Stichting Bedrijfspensioenfonds voor de Bouwnijverheid te Amsterdam de bouw van luxe 3- en 4-kamerappartementen.

Alle appartementen zijn ruim van opzet, hebben een doordachte indeling en zijn perfekt afgewerkt. Eigen c.v.-ketel, terras of balkon, badkamer met ligbad, luxe keuken etc. Opties worden niet verstrekt.

De modelwoning - ingericht door Martin Potharst Gouda - aan de Groenhovenweg 397 te Gouda is geopend dinsdag 10 mei a.s. van 17.00-19.00 uur.

Huurprijzen ƒ 642,- tot ƒ 680,- per mnd. exkl. servicekosten.

Inl.: Van 't Hof Beheer B.V.
Van Hogendorpplein 4
2805 BM Gouda
Tel. 01820-20111.

Zwijndrecht

Te huur luxe 2- en 3-kamerappartementen aan de Kruisvoorde en Overvoorde. Gunstige ligging, schitterend uitzicht, wasserette aanwezig, goede verbindingen, ind. huursubsidie mogelijk.
Huur v.a. ƒ 639,- per maand, incl. verwarming, water en servicekosten.

Inlichtingen:

Nivowoningen b.v.
Fruiteniersstraat 43, 3334 KA ZWIJNDRECHT.
Tel. 078-101414.

DORDRECHT, centrum, te huur aangeboden luxe gemeubileerd en gestoffeerd 2-kamer appartement, fraai gelegen hartje stad, met vrij uitzicht op haven. Loggiabalkon op het zuiden. Voorzien van c.v/w.w. inst. Op loopafstand van station en voldoende parkeergelegenheid voor de deur. Ideaal voor forensen. Huurprijs ƒ 1250,-. Inl.: Waltmann & Co., Singel 204, Dordrecht. Tel. 078-134311.

Te huur Vlaardingen 4-KAMERFLATS met eigen c.v.-installatie aan de Holysingel. Huur ƒ 645,- per maand, excl. ƒ 53,50 voorschot servicekosten. Inlichtingen: Nederlands Vastgoed Fonds C.V., tel.: 010-742919, ma. en wo. tussen 2-4 uur en vrij. tussen 1-3 uur, b.g.g. tel.: 02159-46321. Verhuurkantoor Holysingel 78. Geopend: ma. en wo. tussen 2-4 uur en vrij. tussen 1-3 uur.

ETAGE en ½ zolder ged. verb. luxe grote kkn, parket, open haard, steenstr., verl. plaf., moet nog iets opgekn. worden. Overn. vr.pr. ƒ 5500. Hr. ƒ 225,- p. mnd. Kral. Lambertusstr. 145a. Inf. 078-193155.

Te huur luxe EENGEZINSWONING m. C.V. a/d Ring te Hendrik Ido Ambacht. Huurprijs indicatie ƒ 767,58 p.m. (excl. servicekosten). Inl. Kok Beheer B.V., Achterom 95, 3311 KB Dordrecht. Tel. 078-143655.

RHOON, landelijk gelegen, vrijstaand woonhuis met garage, gedeeltelijk gestoffeerd. Huurprijs ƒ 700,- per maand exclusief. Bemiddeling Markus Makelaardij B.V. Barendrecht. Tel. 01806-15233.

VLAARDINGEN, Lepelaarsingel 458, geheel gestoffeerd, gemeubileerd en ingericht 4-kamer appartement, huurprijs per maand ƒ 1.200,- incl. verwarming. Rabo Onroerend Goed 010-135385.

Te huur per direcht, volledig gemeubileerde en gestoffeerde 3-KAMERFLAT, zeer gunstig gelegen, direct bij centrum, huurprijs n.o.t.k. Tel.: 010-37.11.82. na 18.00 uur: 010-55.10.27.

T.h. R'dam-C. Luxe 2-k.APPARTEMENT. Parketvloer, kkn met inbouwapp., badk. met ligb. Geen overname. O.i.o. Tel. na 19 u. 01860-16902 of 010-124285.

T.h. in SLIEDRECHT. Gunstig gelegen eengez.woningen. Huurpr. plm. ƒ 790,-. Inl. Adm.kant. M.A. van der AA, L. v/d Wielstr. 1, Sliedrecht, 01840-12287.

T.h. R'DAM-N., zonn. 1e et. Overn.: stoff., kl.TV, gashrd + div. à ƒ 2750,- Hr. ƒ 250,- p.m. Br. E. Boender, antw. nr. 201, 3240 WB Middelharnis.

T.h. R'DAM, Hudsonstraat 113. Etagewon. 1e verd. Huurpr. ƒ 179,90 p.m. Inl. Kats en Waalwijk b.o.g. B.V., 010-117390.

T.h. R'DAM, C. Beersmanstr. 102. Etagewon. 1e verd. Huurpr. ƒ 183,55 p.m. Inl. Kats en Waalwijk b.o.g. B.V., 010-117390.

T.h. ROZENBURG, Abelenlaan 149. Hoekeengez.won. met c.v. Huurpr. ƒ 509,- p.m. Inl. Kats en Waalwijk b.o.g. B.V., 010-117390.

R'DAM-Vieramb.str. te huur, mooie geren. etage m. zold., geen overn. Huur ƒ 425,-. Br. o. nr. 32105128 bur. v. d. bl.

T.h. HEEL PAND, 3 et., 6 kmrs. + badk., gestoff., gemeub., R.dam - West. Pr. ƒ 900,-. p.m. Tel. na 18 u. 010-731908.

T.h., R'dam-zuid, nabij DORPSWEG, gemeub. 2/3-kam. app., inkl. GEB ƒ 875,- p/mnd. Z.H.E.O., 01880-12178.

T.h.a. 3 KAMERW. met overn. verb. plavuizen + balkenplafond, openh., badk., geh. gem. eiken. 010-768067 of br. 32304576 bur. v. d. bl.

Per 15 mei v/d Sluysstr. R'dam-C, ruime 2 kmr. BEN.WON. m. tuin, nw. keuk., douche, c.v. Overn. ƒ 1500, hr. ƒ 342. 010-674905.

Gemeubileerd HUIS met zonnige tuin in Capelle a/d IJssel van juni '83 tot juni '84, huurprijs ƒ 1000,- p.m. Tel. 010-517037.

HEENVLIET: mooie hoekwoning met garage en grote tuin. Ing. 1-7-'83. Maandhuur ƒ 775,-. Info: Mak.kant. Zuid Holland, tel. 01806-18022.

VLAARDINGEN-West. Gemeubileerde 4-kamerflat gelegen aan singel ƒ 620,- p.m. plus ƒ 230,- p.m. stookkosten c.v. Tel. 010-340358.

Per 15 mei gemeub. 2 kam. woning voor 1 pers. Spoorsingel, R'dam, huur ƒ 475,- p.m. excl. Tel. na 18.00 uur 010-667227.

Zoekt U een huurwoning in R'dam. Laat U gratis telef. inschrijven, alleen tijdens kant. uren. Vastgoed Van Dorst BV, tel. 010-732555.

R'DAM, v. Weelstr. 26b. T.h. 3e, 4e et. Woonk., 4 sl.k., badk., 2 w.c.'s, kkn. Hr. ƒ 350 p.m. 010-779948.

T.h. of t.k. pand MATHENESSERDIJK 475, beneden leeg, boven verhuurd ƒ 1920,- p.j. Tel. 01891-3580.

SPIJKENISSE, deel van gemeub. app., inkl. GEB ƒ 800,- p/mnd. Z.H.E.O., 01880-12178.

R'dam-zuid, nabij MAASHAVEN, gemeub. 2-kam. etagewoning, inkl. GEB ƒ 675,-. Z.H.E.O., 01880-12178.

T.h. prachtig gelegen 5-kamer MAISONNETTE in centr. R'dam. Met overnamekosten. Tel. 010-147783, na 18.30 u.

T.h. dir. v. eig. luxe gemeub. APPARTEMENT, centrum R'dam. KTV, tel. etc. Inl.: 010-779955, s'avonds 123907.

R'dam-C., luxe gem. vrije 2-K.FLAT, leder bankst., stereo, ƒ 790,- p.m. 010-363585.

T.h.a. 2 KM.WON. + h. zlr. 1e et., huur ƒ 293,- p.m. Tel. 010-779298.

Gem. ETAGE, kkn., dch., WC, balkon. Incl. GEB ƒ 600,-. R'dam-W. 010-774252.

RHOON 2-k. app., gem. + gestoff., badk., tuintje, CV. Tel. na 18 u. 08190-4287.

3-k. woning a/d Linkerrottekade. Geh. verbouwd. Met overname. Tel. 010-143742.

ROTTERDAM-Zuid t.h.a. etage met 2 kamers. Tijdens kantooruren 010-327375.

Woningen te huur gevraagd 17

T.h. gevr. door kl. gezin 1 kind, BUNGALOW, villa of royale woning met gar., evt. koop niet uitgesloten, omg. R'dam. Br. o. nr. 32303506 bur. v. d. bl.

T.h.gevr. tussen SPIJKENISSE / R'dam-H'berg, gemeub. herenhuis of bungalow voor één onzer relaties, min. 4 slaapkamers. Idem. flat R'dam / Gouda voor 2-pers. Z.H.E.O., 01880-12178.

Met spoed t.h. gevr. omg. R'dam EENGEZ.WON. met 3 slk., tuin en gar. Huurpr. ca. ƒ 1000,- p.mnd. Tel. 08367-2997.

Gevr.: 4,5- of 6 KAMERW. Omg. R'dam / Delft. M.i.v. 1-8 of eerder. 01899-24330 v. ma - vr.

Woningen ruilen 18

Aangeb. Gr. 5 KMR.WONING, pas verbouwd. Ruilen v. kl. woning max. 4 kmrs. Lfst. R'dam-W. Huur ± ƒ 340,-. Tel. 010-772115, 15-18 u.

VERHUIZINGEN, Korpershoek, erg goed, zeker goedkoop. Tel. 010-196418, na 17.00 uur 854057 of 168546.

R'DAM Kral. gemeub. zit/slp.kam. cv, gebr. keuk, douche, H. alleen, ƒ 375,- p.mnd., per 1-6. br. o. nr. 32103062 bur. v. d. bl.

Gemeub. KAMER met gebruik v. keuken en douche in R'dam-centrum. Tel. 010-135852.

T.h. per 15/5 grote KAMER met gebr. van douche en w.c., ƒ 395,- inkl. GEB. Tel. 010-780506 na 14.00 uur.

T.h. nette gemeubl. KAMER m. slaapk., gebr. van keuk. In R'dam. Huur ƒ 375,- p.m. 010-856272.

KAMERS R'dam-C. m. gebr. v. kkn./d., v.a. ƒ 300. p.m. Et. ƒ 700. all in. 010-364091.

HOTEL Breitner(str). Rotterdam-C, kam. v.a. ƒ 30,- p.p.p.d. Tel. 010-360262.

R'dam-N. T.h. 1 geml. k. met keuken, douche. All in ƒ 350,- p.m. 010-555951 na 18 u.

GEMEUB. kamer + zijkamer, keuken, c.v., aan singel centrum-R'dam. 010-259387.

Kralingen

Goed onderhouden appartement op 3e woonlaag nabij de Kralingse Plas a/d Louise de Colignylaan 125. Bevatende: L-woonkamer, 2 slaapkamers, keuken, badkamer, etc. V.v. C.V. en luxe stofering. Koopprijs ƒ 170.000,- k.k. Inl. B.V. Algemeen Makelaarskantoor Rotterdam

AMR
Heemraadssingel 172, tel. 010-772899. Lid NVM.

R'dam, GLASHAVEN. Nieuwbouw 3 kamerapp. op 5e verd. Stadsverwarming. Lift. Uitzicht op Leuvehaven. Woonkamer, ruime eetkeuken, 2 sl.kamers, badkamer (ligbad), balkon (ZW). Aanvaarding: In overleg. Vraagprijs ƒ 108.000,- k.k. Mak. Rubensplein B.V. Schiedam 010-731391; na 20.00 uur: 010-220940.

Cap. a/d IJssel, ROGALAND 6. Fraai verbouwde eengez.woning nabij winkelcentrum. Prima verbindingen met openb. vervoer. Alle scholen in direkte omgeving. Veel groen. Ruime living met plavuizen en open haard, half open (zeer) luxe keuken, flinke tuin met twee terrassen, berging, 5 sl.kamers, 2 badkamers (één met ligbad). CV-gas. B.g. voorz. van dubbel glas. Aanvaarding: Mei 1983. Vraagprijs ƒ 172.500,- k.k. Ruime financ. mogelijkheid. Mak. Rubensplein B.V. 010-731391; na 20.00 uur: 010-220940.

GOUDA, IJssellaan 25. Geheel en smaakvol gerenoveerde middenstandswoning met c.v. en achtertuin, dicht bij centrum. Ind.: Hal, L-vormige woonkamer, keuken, toilet en douche. 1e verd.: 3 sl.kamers. Oplevering in overleg. Vrije vestiging. Vraagprijs ƒ 73.000,- k.k. Inl. Plikaar, makelaar o.g., tel. 01829-3359.

GELOOFT U DE LAGE MAANDLASTEN VOOR EEN PREMIE-A WONING?

Wij kunnen ons goed voorstellen dat u het NIET gelooft. Vandaar dat het zeer belangrijk is, dat u goed wordt voorgelicht. Wij menen dat goed te kunnen.

In Spijkenisse bieden wij u:
- Toekomstig metrostation op 5 min. loopafstand
- Gelegen aan water en groenvoorziening
- 6 verschillende typen
- Eigen grond
- Desgewenst aparte garage te koop
- Nog oude premieregeling ƒ 10.900,- prem. 1e jaar
- Winkelcentrum en scholen op loopafstand
- Eigen c.v.-ketel
- Prijzen vanaf ƒ 143.280.- v.o.n.

INFO-CENTRUM
Ons Info-centrum is geopend op de navolgende tijden: ma. t/m vr. 14.00-16.00 uur. Zaterdag: 12.30-15.30 uur.
(Schikken deze tijden niet, bel ons voor een afspraak op een ander tijdstip).

DUS OOK VANDAAG, KOM GERUST LANGS.
Zo komt u er... vanaf Gr. Kruisweg richting Hekelingen-Nw. Beijerland aanhouden, dan staat ons infocentrum op het kruispunt Hekelingseweg/Heemraadslaan

Een projekt van
STRIM ZUIJNDRECHT
BOUW- EN AANNEMINGSMAATSCHAPPIJ B. V.

Inlichtingen en verkoop
makelaardij kompas

SPIJKENISSE: RAADHUISLAAN 38
Telefoon: 01880-21933*, Buiten kantooruren: 01890-6857

BREDA, 3 k.flat (max. 1 kind). Huur ƒ 175,-. Ruilen tegen flat R'dam e.o. Tel. 043-14784 of Pb 9578, Breda.

Henk Lubbers & Zonen VERHUIZINGEN. Tel. 010-667642- 144115.

Castelijns VERHUIZINGEN. Door geheel Europa. Tel. 010-297688.

Te huur gevraagd 22

Alleenst. oudere dame, goed ter been, zkt kontakt met echtp., dame, heer, die een te groot huis bewonen, b.v. bungalow en overw. een ged. daarvan te verhuren. Omg. R'dam of Utrecht. Br. o. nr. 32705455 bur. v. d. bl.

Jong werkend ECHTPAAR zoekt eengezinswoning of maisonette in de omgeving van Den Haag. Tel. 02154-11426 Baarn.

Kamers aangeboden 23

Op goede stand in R'damcentrum, voor 3 - 6 mnd., voll. ingericht APPARTEMENT, geschikt voor 1 of 2 pers. Woonk., slaapk., douch/toilet, kitchenette, C.V., TV, eigen tel. Huurpr. ƒ 950,- p/mnd. inkl., behalve tel. Inl.: 070-835866 / 984531.

Vrije zeer goed verz. gestoff. ETAGE, gesch. v. 1 à 2 pers. m. zonn. balkon. Koelkast en gascomf. Tv en tel. aansl. ƒ 700,- p.m. all-in. (Evt. gemeub.) R'dam-noord, 010-660187.

Begane gr.: 2 pers. KAMER 28½ m2 en 1 pers. kamer 21 m2, kkn, douche, toilet, zeer goed gemeub. Centr.-R'dam. Tot 15.00 uur tel. 010-675287.

Te huur aangeboden KAMER voor net meisje te Rotterdam. Tel. 01814-1068.

T.h. in CENTR. SCHIEDAM in luxe flat zit/sl.k. ƒ 500,- p.m. Tel. 010-733053.

R.dam - Schiebroek, KAMER + sl., gebr. keuken + badk. ƒ 350,-. all in. 010-188480.

KAMER voor studente / verpleegster in Kralingen ƒ 275,- all-in. 010-145084.

Gem. 3 K. incl. tv, linnengoed en servies e.d. ƒ 650,-. Mooi uitz. 010-674328 na 18 u.

Gestoff. KAMER t.h., met gebr. van keuken + douche. Direct te betr. 010-220619.

Grote kamer 15 m2, CV, keuken en toilet. HILLEGERSBERG. Tel. 010-188880.

Grote vrije KAMER, ƒ 400,- p.m. incl. gebr. keuken, badk. en GEB. Tel. 01804-24355.

R'dam-Z. t.h.a. KAMER met gebr. van keuken en douche. Tijd. kant.u. 010-327375.

R'dam-Blijdorp. Gemeub. kamer en sl.kamer, eigen keuken en toilet. 010-659398.

Gr. KAMER, keuken, douche. ƒ 375,-. Vrije etage ƒ 700,-. Tel. 010-222927.

T.h. centr. S' dam, gem. ZIJ-SLAAPK., C.V., douche, kkn. ƒ 260,-. p.m. 010-739771.

Gemeub. ½ ETAGE Blijdorp-R'dam, kkn, douche, c.v., ƒ 425,- excl. 01891-6334.

KAMER aangeb. voor meisje. Tel. 010-257011.

Kamers gevraagd 24

Rustige student economie, 22 jaar, zoekt KAMER in of nabij Rotterdam. B. Vink, Joost v/d Vondelstraat 1, 7103 XP Winterswijk. Tel. 05430-16195.

Onroerende goederen aangeboden

Zuid-Holland 26

Berkel en Rodenrijs - Anjerdreef 28

Herenhuis met voor- en ± 40 m diepe achtertuin met vrij uitzicht en mog. tot bouw van garage. Ind.: Hal, woonkm. ± 36 m2 met open haard en parketvl., eetkeuken, bijkeuken, toilet, aangeb. berg. 1e et.: 3 slp.krs., badkr. met ligbad, 2e toilet en douche; 2e et.: Roy. zolderruimte, aparte douchecel, kmr. met vide en balkon, aparte studeerruimte. Zeer gunstig gel. op ca. 5 min. lopen van N.S. station.
Vraagprijs .... ƒ 245.000,- k.k.

Berkel en Rodenrijs - Rozendaallaan 17

Fraaie halfvrijst. semibungalow aan het water gel. Ind.: Hal, 4 slp.krs., badkr. met bad, v.w. en toilet, inp. garage, 2e toilet, L-vorm. living ca. 40 m2 met open haard en plavuizen vloer, open eetkeuken met inb. app., balkon. Royale zonnige tuin ca. 200 m2. Pand is voorzien van een alarminstallatie.
Vraagprijs .... ƒ 285.000,- k.k.
Eventueel ook te huur ƒ 1650,- per maand.

Berkel en Rodenrijs - Swemcoperlaan 35

Ruime eengezinswoning met vrij uitzicht over singel. Indeling: Hal, toilet, keuken, woon/eetkamer met open haard. 1e et.: Overloop, 3 slp.krs. met vaste kasten, douchekamer; 2e et.: 2 kamers met dakkapel. Het pand is voorzien van c.v.-gas en elektr. boiler.
Vraagprijs .... ƒ 155.000,- k.k.

Bergschenhoek - Bachplaats 4

Fraai herenhuis met berging en carport, gelegen op ca. 142 m2 eigen grond. Ind.: Hal, toilet, ruime woonkr., half open luxe eetkeuken met compl. inb.app.; 1e et.: Studeerkamer, slp.kr. en badkr. met ligbad, v.w., toilet; 2e et.: 3 slp.krs. en berging. Zonnig gelegen achtertuin. Gehele pand met thermopane beglazing. Perfect onderhouden woning.
Vraagprijs .... ƒ 179.000,- k.k.

De Haan Makelaars
Kerksingel 14, 2651 CC Berkel & Rodenrijs.
Tel. 01891-4455. Lid NVM.

CAPELLE A/D IJSSEL, Alkenoord 16. Zeer ruim 4-k. app. 2e et. met c.v. en dubb. liften, schitt. uitz. ƒ 74.000,- k.k. 100% fin. mog. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

CAPELLE A/D IJSSEL, Merellaan 108. 4-k.app. 6e et. met c.v. en dubb. liften ƒ 74.000,- k.k. 100% fin. mog. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

R'dam KRALINGEN, 's-Gravensingel / Lairesselaan, luxe 3-k.app. met lift en c.v., riant gel. ƒ 127.000,- k.k. 100% fin. mog. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

R'DAM Lombardijen, Swiftstraat 80. 3 tot 4 k.hoekflat nabij park, balkon, berging. Vr.pr. ƒ 64.000,- k.k. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 /01880-21734.

R'DAM-ZUID, Mijnsherenlaan 193b. Uitst. onderh. 4 k.portiekflat met luxe keuken en balkon, div. extra's. Vr.pr. ƒ 79.500,- k.k. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 /01880-21734.

R'DAM-ZUID, Bas Jungeriusstraat 90a. Spoedverkoop. 2 k.ben.huis, c.v/gas, luxe keuken. Vr.pr. ƒ 37.500,- k.k. 100% financ. Mak.kant. Er. Luning, lid NVM, 010-364411 /01880-21734.

Lekkerkerk

BILDERDIJKSTRAAT 51-53

Kantoor-praktijkruimte annex woonhuis. Het betreft 2 drive-in woningen welke tot één geheel zijn verbouwd. Beg.gr.: Entree, kantoorruimte, berging en kantine. 2e entree met showroom/kantoorruimte alsmede een berging. 1e verd.: Grote woonkamer en luxe keuken, 2 toiletten. 2e verd.: 7 slaapkamers en 2 luxe betegelde badkamers, 322 m2 eigen grond.
Vraagprijs ƒ 275.000,- k.k.

De panden zijn ook afzonderlijk te koop.
De vraagprijs is dan resp. ƒ 150.000,- en ƒ 165.000,- k.k.

Vraag vrijblijvend onze woninggids.

Inlichtingen:
Makelaardij "Krimpenerbos" b.v.
Krimpen a/d IJssel, tel. 01807-16997. Lid NVM.

Te koop te

Noordwijk aan Zee

Riant gelegen begane grond appartement met zeezicht aan de Astrid Boulevard.

Ind.: Hall, toilet, L-vormige woonkamer met open keuken, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad en toilet, garage en terras.

Vraagprijs n.o.t.k.

Inlichtingen: H. van Laar, Makelaar o.g.h.a., Stationsweg 76, Ede, tel.: 08380-11000.

Openbare verkoop ex artikel 1223 lid 2 B.W.

Notaris Mr. A. Verzijl te Hellevoetsluis, Sportlaan 7, tel.: 01883-18088, zal op donderdag 19 mei 1983 bij inzet en op donderdag 26 mei 1983 bij afslag, beide malen des morgens om 11.00 uur in Hotel-Restaurant "Den Deel" aan de Rijksstraatweg 83 te Hellevoetsluis, publiek veilen:

Het woonhuis met garage, onder- en omgelegen grond aan de Iep 30 te Hellevoetsluis, kad. bek. gem. Hellevoetsluis sektie E nr. 381, groot 1.89 aren.

Bezichtiging van het pand op 16 mei 1983 van 14.00 tot 15.00 uur.

De koopsom moet uiterlijk 27 juni 1983 worden voldaan.

Indien het bovenstaande onroerend goed ten tijde van de aanvaarding niet mocht zijn ontruimd, zal de koper zich op zijn kosten met de grosse der veilingakte de ontruiming en het bezit van het gekochte kunnen verschaffen.
Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te kunnen overleggen betreffende hun financiele gegoedheid.

Nadere inlichtingen ten kantore van voornoemde notaris Mr. A. Verzijl.

Rotterdam

Blijdorp - Noorderhavenkade

Enkele goed onderhouden 2 en 3 kamerappartementen op eigen grond. Vraagprijzen v.a. ƒ 37.500,- k.k.

IJsselmonde - Wilbertoord 88

Zeer verzorgd 3 kamerappartement op de 4e woonlaag, goed betegelde doucheruimte met vaste wastafel, eigen C.V.-installatie (gas). Aantrekkelijke vr.pr. van ƒ 59.000,- k.k., waarbij 100% fin. mog. is.

Bergpolder - St. Agathastraat 10 A

Heel pand, waarvan begane grond en 1e verd. zijn verhuurd, 2e en 3e verd. zijn direct leeg te aanvaarden. Ind.: 2e verd.: 3 kamers, toilet en keuken. 3e verd.: 3 kamers, 2e toilet, badkamer. Het geheel verkeerd in een goede staat van onderhoud. Vr.pr. ƒ 80.000,- k.k.

Te huur

een locatie waar iedere Rotterdammer U tegen zegt: Maaskade 121 te Rotterdam, in het befaamde gerenoveerde Hulstkampgebouw, aan het water, met uitzicht op de nieuwe Willemsburg en het scheepvaartverkeer, 150 m2 op de begane grond, uiterst representatief, onder een dak met het Mariniersmuseum. Ind.: Hal, spreekkamer, 2 kantoorruimten, pantry en toiletgroep. Huurprijs n.o.t.k.
Bel voor spoedig bezoek, rondleidingen en inlichtingen:

B.V. Gemako Makelaars O.G.
Westblaak 32, 3012 KM Rotterdam, tel. 010-111380.

Over de Coolsingel

kijkt U vanuit dit luxe 3 kamerappartement met dakterras

Churchillplein 146

(7e etage)

IND.: Hal, vestibule, woon/eetkamer met open haard, luxe open keuken, fraaie badk. met ligbad en douche, apart toilet, 2 slaapkamers, inpandige berging etc.

Koopsom ƒ 200.000,- v.o.n.

Ooms Makelaars B.V.
tel. 010-132260
na 20.00 uur 346834 of 01883-18638

DE LAATSTE 4 WINKELRUIMTEN TE HUUR AAN DE 'NIEUWE' JONKER FRANSSTRAAT R'DAM-CENTRUM

Units vanaf 103 m^2
ƒ 1635,– per maand ex. BTW
BEL 010-226144

makelaarskantoor kolpa b.v.
Makelaars in onroerende goederen
Lid NVM
Lid MDC
straatweg 94 – 3051 BL rotterdam – tel. 010-226144

RIJSWIJK (Z-H), Oranjelaan 63. Gerenoveerd herenhuis in rustige woonwijk. Nabij oude centrum. Gunstig gelegen t.o.v. autoweg R'dam-A'dam. Centrum Den Haag, winkels, scholen, openbaar vervoer. Ind.: Hal, toilet, kelder, kamer en suite (13 × 4) met parket. Keuken met inbouwapp. 1e verd.: Toilet, 3 kamers, balkons, badkamer + ligbad. 2e verd.: 2 kamers met balkons, berging met c.v., boiler en wasmachine-aansluiting.
Voor- en achtertuin (78 m2). Vr.pr. ƒ 269.000,- k.k. Tel. 070-908896.

Woonhuis type 2/1 kap

a/d Hoofdweg 391 te Rotterdam.
- evt. uit te breiden met kantoorruimte.
- ± 700 m2 eigen grond.
- oplevering direkt.
- koopsom n.o.t.k.

J. Verhagen Oud-Beyerland B.V.
rentmeesters - taxateurs
01860-15577 of
010-809333.

ROZENBURG. Recent verbouwd, goed verz. eeng.woning met cv en achtertuin o/h Z.O. Ind. o.a. woonk. met open haard, balkenplafond, verhoogde eethoek, fraaie open keuken met eiken inr. en inb. app. 1e verd.: 3 slaapk. en doucheruimte, overloop met 2e toilet, zolder. Direkt leeg te aanv. Beg. grond en verd. met nw. h.h. ramen + isol. beglazing. Vraagprijs ƒ 124.000,-. K.K. Bem. Mak. v.d. Hoek bv, lid NVM, Oostvoorne. Tel. 01815-4000.

STRIJEN, Binnensingel 8, ± 18 km van R'dam. Ruime hoekwoning op 600 m2 eigen grond. 6 à 7 kamers. Vr.pr. ƒ 175.000,-. Tel. 01854-1761.

BARENDRECHT e.o. Woninglijst gratis op aanvraag. Markus Makelaardij B.V. Barendrecht, tel. 01806-15233.

MAKELAARSKANTOOR
BaljonMora
Tel. 010-223.000
HILLEGERSBERG
Op kop van singel gel. komf. tussenhuis, zonnige tuin, 4/5 sl.k., zeer goed onderh., ged. thermop., beschermd gel., prachtig uitz., ƒ 250.000,- k.k.

BaljonMora
HILLEGERSBERG
Tot in de puntjes verzorgd herenhuis, 3/4 sl.k., event. sauna, overal hardhout en thermop., a.tuin pal Z. met uitz. en eigen bruggetje naar Plaswijck Park, uniek gel., ƒ 280.000,- k.k.

BaljonMora
HILLEGERSBERG
Een van de grootste en meest repr. huizen a/d Molenlaan, hoek met garage, gr. v. + a.-tuin, geh. gemod. o.a. schilderwerk, zinkwerk, C.V.-install. enz., 5/6 sl.k., ƒ 315.000,- k.k.

BaljonMora
HILLEGERSBERG
3 Huizen, welke rechtstreeks met eigen steiger aan water zijn gel.:
a. geh. gemod. hoekhuis, 3 sl.k., ƒ 185.000,- k.k. aan de Rotte.
b. type 2/1-kap, 4 sl.k., ƒ 485.000,- k.k. aan de B. Voorplas.
c. vrijst. villa, 3/4 sl.k., ƒ 520.000,- k.k. aan de B. Voorplas.

BaljonMora
Lid NVM, Straatweg 39
Tel. 010-223.000

T.k. R'DAM-C. geh. verbouwde 4-kam.flat 1e verd. m. c.v. ƒ 400 p.m. 010-128230.

DORDRECHT, centrum. Unieke aanbieding! Geheel gestoff,. en gemeub. 2-k.app., fraai gelegen hartje stad met vrij uitzicht op haven. Luxe afwerking en inrichting. Loggiabalkon op zuiden. Voorzien van c.v./w.w. inst. Op loopafstand van station, dus ideaal voor forensen. Vraagprijs compleet ingericht slechts ƒ 119.000,- geheel vrij op naam. Gunstige fin. mogelijk tegen 7,6%. Inl.: Mak. Waltmann & Co. Singel 204, Dordrecht. Tel. 078-134311.

Maassluis, NOBELDREEF. Perfekte 2 kamer terrasflat met weids uitzicht op de Nieuwe Waterweg en Havengebied. Terras plm. 30 m2 geheel betegeld (uw tuinmeubels kunt u ruimschoots kwijt). Living 28 m2 met schuifpui (dubb. glas), ruime keuken, slaapkamer, badkamer. Eigen CV ketel (gas). Ruime berging. Eigen grond. Vrijwel direkt opleverbaar. Vraagprijs ƒ 139.000,- k.k. Mak. Rubensplein B.V. 010-731391; na 20.00 uur 010-220940.

SPIJKENISSE, hoekhuis met gunstig gel. achtertuin o.h. westen a/d Iepenlaan 18 met blijvend vrij uitzicht a/d voorzijde. Zit-eetkamer met open haard, luxe open keuken met alle inbouwapp., 3 ruime slaapk., geheel vernieuwde badk. met zitbad. Vaste trap naar ruime zolderkamer met zijraam. Gehele pand dubb. beglazing en veel extra voorzieningen. Vr.pr. ƒ 137.500,- k.k. Inl. H. Poot Mak., Spijkenisse, tel. 01880-12051.

ZUID-BEYERLAND - Nieuwendijk 2. Mod. luxe vrijst. villa op ± 2250 m2 eigen grond. De ligging geeft veel vrijheid en b. vrij uitzicht. Nabij jachthavens. Won. is totaal gemod. en heeft deels dubb. begl. Vele extra's. Grote inhoud. Inruil van een woning is bespreekbaar. Prijs op aanvraag. Inl.: Mak. Vastg. N.W.B., Voorstraat 28, Fijnaart, tel. 01686-2208 of 01687-2442.

Schiedam

BERNARDLAAN 94

Vrijstaande naoorlogse woning op ca. 575 m2 eigen grond. IND.: Betegelde hal en vestibule, toilet en garderobe, L-woon / eetk., met parket en open haard, eenvoudige doch royale keuken, stookhok en garage (2 auto's). VERD.: 3 slaapk., badk. en toilet. Veel kastruimte en uiteraard c.v.-gas. Vr.pr. ƒ 300.000,- k.k.

Ooms
Makelaars B.V.
tel. 010-132260
na 20.00 uur 010-346834.

wonen + praktijk

Overschie

Half vrijst. herenhuis in mooie laan, L- woonk. 50 m2, keuken + bijkeuken, stakelder 60 m2, 7 slaapk., ligbadk., 2 gar., C.V., tuin o.h. Zd. ƒ 240.000,-. k.k. (inr. flat mog.).

Cleinpolder Vastgoed
010-379480

R'DAM-ZEVENKANP. Liede 48. premiewoning met voor- en achtertuin op Z., gelegen op erfpachtsgrond (canon ƒ 2.200,- p.jr.). Ind.: woonkamer, halfopen keuken, hal, bergkast; 1e verd.: 3 slaapk., badk. met douche en aansl. wasaut., 2e toilet; 2e verd.: zolder. Bouwjaar 1980. Koopsom n.o.t.k. Mak.kant. Kolpa B.V., lid N.V.M., Straatweg 94, 3051 BL Rotterdam. Tel. 010-226144.

GIESSENBURG. Centraal gel. t.o.v. Utrecht en R.dam vrijst. villa aan vaarwater, op bijna 1000 m2 eigen grond a.d. Kloevelaan 19. Ind.: dubb. gar. met zolder, hal, garderobe, toil., roy. living met open haard, studiehoek, eetged. en mod. keuken (tot. ± 90 m2), verd.: 4 sl.k., 2 badk., 2e verd.: zolder (te verbouwen in 2 kamers). Geheel C.V. Div. luxe zoals: dubb. glas, verzonken radiatoren, schoon metselwerk etc. Vr.pr. ƒ 425.000,-. k.k. Inl. Nederlof Mak., Papendrecht. 078-150488.

VRIJGEZEL.... of jong stel, niet te geloven ƒ 33.333,- k.k. maar toch waar, kant en klaar 3-kamerflat op 3e verd. met berging in het onderhuis. Gelegen op eigen grond. Netto maandlast ca. ƒ 200,- in het algemeen goedkoper dan kamerhuur. Kom gewoon eens vrijblijvend kijken, zaterdag 7 mei of zondag 8 mei van 12.00 tot 13.30 uur. Frans Bekkerstraat 90c te R'dam-Zuid. Als u van zelfwerkzaamheden houdt moet u deze flat niet kopen, want alles is al kant en klaar. Tel. inl. 010-345930.

Verhuizen? Emigratie? Opslag?
van der ent verhuizingen b.v.
erkend verhuizer in binnen- en buitenland
Telefoon hoofdkantoor Vierpolders/Brielle 01810-4677
Regular removal service to U.K.

OPEN HUIS. Agaat 3, Berkel en Rodenrijs. Zaterdag 14 mei a.s. va. 10.30 - 11.30 uur. Fraaie eengezinswoning met carport, bouwj. 1978, L-vorm. living met open haard, open keuken. 1e et.: 3 slaapkamers, douchekamer, badkamer. Royale achtertuin. Vrije ligging. Een bezichtiging waard. Vraagprijs ƒ 175.000,- k.k. De Haan Makelaars, tel. 01891-4455.

R'DAM-H'BERG, Granadoslaan, 1-kamer appartement op 2e verd., voorz. van c.v.-blokverw. en kelderberging. Zeer geschikt als pied-à-terre. Ind.: entree, woon-slaapk. met balkon, keuken, douche met lavet, vaste wastafel en toilet. Koopsom ƒ 59.000,- k.k.Mak. kant. Kolpa B.V., lid N.V.M., Straatweg 94, 3051 BL Roterdam. Tel. 010-226144.

SOMMELSDIJK, Langeweg 47, zeer groot vrijst. herenhuis, 3 verd. m. gar. Geschikt voor dubb. bewoning, vr.pr. ƒ 240.000,- k.k. Middelharnis, Kaaidreef 3-5, gr. woning met tuin, gesch. voor dubb. bewoning, vr.pr. ƒ 130.000,- k.k. Herkingen, Nieuwstr. 32, halfvrijst. won. voor/achtertuin. Vr.pr. ƒ 96.000,- k.k. Mijs Onroerend Goed Dirksland. Tel. 01877-1309.

RIDDERKERK - BOLNES. (Nabij R.dam), mooi 2 k. app. op de 4e verd. van een luxe portiekflat a.d. La Reijstraat 466. Ind.: hal, badk. met ligb. + toil., sl.k., ruime woonk. + keuken, roy. balk., geheel C.V. Div. extra's. Rente nog 7.6%, 5 jr. vast. Koops. ƒ 72.500,-. k.k. Hyp. lasten ± ƒ 375,-. p.m. Inl. Nederlof Mak, Papendrecht. Tel. 078-150488.

R'dam-Blijdorp, DRESSELHUYSSTRAAT, keurig 5 kamerapp. op 1e verd. met halve sl.verd. Kamer en suite 48 m2; 4 sl.kamers, nette badkamer, nieuwe keuken, CV-gas, nieuwe bedrading. Eigen opgang/eigen grond. Berging. Vraagprijs: ƒ 79.000,- k.k. Mak. Rubensplein B.V. Schiedam, 010-731391; na 20.00 uur 010-220940.

STRIJEN, hoekhuis met inpandige berging, voor- en achtertuin a/d Bosweg 63. Zit-eetk. 6.00 x 5.80 m, ruime keuken, hal met toilet en doorgang naar berging van 3 x 3 m, 1e verd. 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet, vaste trap naar zolderkamer met dakkapel. Vr.pr. ƒ 115.000,- k.k. Inl. Poot Mak., Spijkenisse, tel. 01880-12051.

VLAARDINGEN-CENTRUM, nieuwbouw. Luxe 2- en 3-kamer-appartementen met o.a. uitzicht op de haven, terrassen op het zuiden, garage, berging en C.V. Prijzen vanaf ƒ 77.000,- vrij op naam. Inlichtingen in de modelwoning aan de Oosthavenplaats 14, van dinsdag t/m zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur. Telefoon 010-344314 b.g.g. 132410.

ZWARTEWAAL, Gootsehoek 3, royale eengezinswon., gunstig gelegen met tuin op Z.W. Grote woonk., keuken, 1e verd. 3 ruime slaapk. en badk. met ligbad, 2e verd. grote 4e slaapk. en hobbyruimte. 100% financ. mog. tegen een rente van 7,6%. Vraagpr. ƒ 119.000,- k.k. Kompas Mak., Spijkenisse, tel. 01880-21933.

T.k. mooi dijkhuis, tuin 14 m diep Z.O. Ind.: hal, woonk., 6.20 × 4.50 mtr. met open haard, spiltrap. Ben.huis: gr. luxe eiken kkn. 4.50 × 3.50, div. app., opbergk., toilet, douche, opensl. deuren n. tuin. 1e verd.: 2 sl.k. 2e verd.: vliering, 100 m2 eigen gr., c.v-gas. Pr. ƒ 98.000 k.k. 01807-17647. Oosterlekdijk 4, KRIMPEN A/D LEK.

T.k. benedenhuis met tuintje. Ind.: woonk. 10 × 4 mtr. met open haard, open keuken met inb. app., slaapk. 4.50 × 4 mtr. met houten plafond, badk. met ligbad, geh. betegeld. Het geheel wordt gestoffeerd en gemeubileerd opgeleverd. Geen makelaarskosten. Pr. ƒ 69.500,- k.k. LANDSTRAAT 126, Vlaardingen Tel. 010-600706.

Heerjansdam

GANZEKANT
mooi gelegen tussenwoning.
Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.

MANNING
perfect onderhouden tussenwoning.
Vr.pr. ƒ 128.000,- k.k.

SPORTLAAN
geschakelde bungalow met garage.
Vr.pr. ƒ 235.000,- k.k.

WARANDE
vrijstaande semibungalow met garage.
Vr.pr. ƒ 395.000,- k.k.

Bemiddeling:

Markus Makelaardij B.V.
Barendrecht
Tel. 01806-15233.

Kralingen

2-kamerappartement op 5e verdieping. V.v. C.V., lift en badkamer en uitzicht over het Kralingse Bos in de Kralingerhoutflat. Koopprijs ƒ 125.000,- k.k.

AMR

3-kamerappartement op 2e verdieping. V.v. C.V., badkamer, parketvloer en lift in de Kralingerhoutflat. Koopprijs ƒ 165.000,- k.k.

AMR

Luxe 4-kamerflat op 1e verdieping met badkamer, lift, C.V., open haard en div. extra's a/d Lairesselaan 14. Riant uitzicht en in prima staat. Koopprijs ƒ 285.000,- k.k. Inl. B.V. Algemeen Makelaarskantoor Rotterdam

AMR
Heemraadssingel 172, tel. 010-772899. Lid NVM.

Spindler

R'dam-Hillegersberg, Plasoord 1. Hoekwoning m. achtertuin in goede staat v. onderhoud. Woonkmr. m. open haard, parketvloer, keuken, 3 slaapkmrs., apart 2e toilet, badkmr. m. douche, zolderverdieping. CV-gas. Vraagprijs ƒ 180.000,- k.k.

Spindler

Gevraagd voor onze portefeuille koopwoningen in alle prijsklassen.

010-180515
Spindler Makelaardij B.V.
Lid NVM, Ribeslaan 49
Rotterdam-Schiebroek.

Papendrecht

JAN STEENLAAN
gunstig gelegen hoekwoning
Vr.pr. ƒ 119.000,- k.k.

JAN LUYKENSTRAAT
ruime tussenwoning
Vr.pr. ƒ 110.000,- k.k.

KAREL DOORMANLAAN
leuk gelegen tussenwoning
Vr.pr. ƒ 136.000,- k.k.

Bemiddeling:

Markus Makelaardij B.V.
Barendrecht
Tel. 01806-15233.

Rotterdam

Roerdomplaan
royaal herenhuis met garage op eigen grond.
Vr.pr. ƒ 188.000,- k.k.

Wieldrechtsestraat
geheel verbouwde bovenwoning in perfecte staat van onderhoud.
Vr.pr. ƒ 74.000,- k.k.

Bemiddeling:

Markus Makelaardij B.V.
Barendrecht
Tel. 01806-15233.

Te koop in

Bergschenhoek

Nog 2 van de zéér praktische nieuwe woningen a/d BACHPLAATS. Bevat o.a.: CV, tuin m. stenen schuur, mooie woonk., luxe keuken en badkamer, studeer-videkamer, 4 sl.kamers en berging. Koopprijs ƒ 185.000,- v.o.n. Direct te betrekken.

MAKELAARSKANTOOR
G. Kok B.V.
te Rotterdam-Hillegersberg, tel. 010-181108 187657.

PRINS HENDRIKKADE 85, R'dam-Noordereiland, 3 kamerapp. 1e etage met uitzicht op de rivier, ƒ 38.000,- k.k. Tel. 01807-14198.

Een maquette van muziek

Een uur per dag zit architect en stedebouwkundige Jan Hoogstad in zijn huis in Rhoon achter de vleugel. Dat oefenuur slaat hij zelden over. Nog steeds heeft hij les van Marinus Flipse. "Maar ik zal nooit pianist worden," zegt hij. "Ik heb voor het belastende en moeilijke vak van architect gekozen en dat zal me wel tot aan mijn dood bezig houden."

Wat hem vooral in de muziek en architectuur aantrekt zijn de overeenkomsten. Architectuur als steengeworden melodieën. De strakke ritmen van Bach als thematiek voor het bouwen. In zijn huis heeft hij een driedimensionale weergave staan van muziek; een maquette van een melodie.

Hoogstad werd in Charlois geboren, ging via de ambachtschool en de HTS naar de academie voor bouwkunst in Amsterdam. Op zijn 28ste begon hij voor zichzelf; hij bouwde een kantoor voor zijn vader. Via "wat bungalowtjes voor familieleden en vrienden", kwam hij uiteindelijk in het circuit. Hij won bij herhaling nationale en internationale prijzen

Hij bedacht ook de stedebouwkundige afronding van het Churchillplein, waarbij definitief werd afgezien van het "venster op de rivier".

Architect Jan Hoogstad:

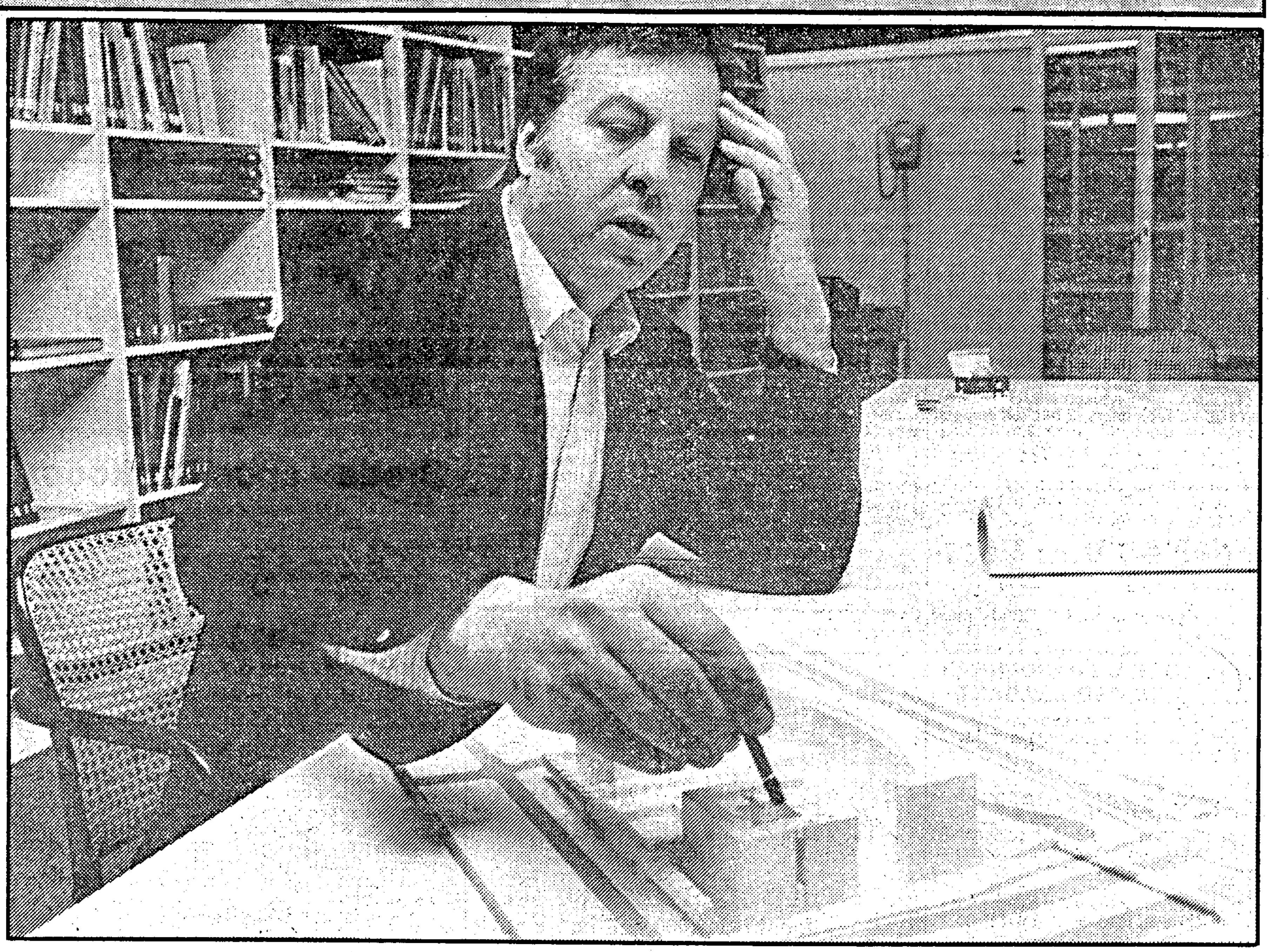

Jan Hoogstad bij maquette van bebouwing Groenendaal/Mariniersweg: „Rotterdam kan een boulevardstad worden."

'Een stad is als wijn'

Van onze verslaggever
HERMAN MOSCOVITER

ROTTERDAM — Hij gelooft er heilig in dat van Rotterdams centrum een stadsdeel vol schitterende levendige boulevards is te maken. Maar dan moeten wel winkels, horecabedrijven met hun terrasjes, bioscopen, bedrijfjes en andere functies van de stad daar worden samengebracht. De achterliggende gebieden zullen woongebieden moeten worden, waar de mensen een zekere mate van zelfbestuur hebben, waar ze meebepalen wat er met de directe woonomgeving moet gebeuren. "We moeten het toch hebben van de mensen die in de stad wonen," zegt architect Jan Hoogstad.

Hij wijst erop dat de Westblaak nooit een boulevard zal worden, hoe mooi de gemeente hem ook aankleedt, welke fraaie bosschages temidden van het voortrazend verkeer ook worden aangeplant. De fout daar is dat aan weerszijden van de Westblaak twee parallelstraten lopen die alle levendigheid brengende functies al hebben verzameld, de Witte de Withstraat en Binnenweg/Binnenwegplein.

Jan Hoogstad is 52 jaar. Een kwart eeuw geleden begon hij zijn bureau, als eenling. Nu doet hij het samen met Schulze, Van Tilburg en Weeber. Maar ze zitten alle vier zelf achter de tekentafel en leveren zelf hun produkten af. Om een idee te geven van gebouwen die Jan Hoogstad maakte: het stadskantoor in Vlaardingen, de schuine huizen aan het water van de Delftse Vaart, het magazijn van De Klerck in de Spaanse Polder, Alusuisse, Cometon aan de Westblaak en de in aanbouw zijnde gemeentehuizen van Lelystad en Spijkenisse.

Onlangs won Hoogstad weer een prijsvraag. Het Wertheim-warenhuisconcern had in Berlijn een ander gebouw nodig. Jan Hoogstad maakte een plan en "versloeg" de drie andere internationale deelnemers.

"Die prijsvragen in de architectuur," zegt hij, "zijn geen sport, maar topsport. Je moet alles in het ontwerpen leggen wat je kunt. Je wordt helemaal op jezelf teruggeworpen en dat heb ik soms nodig." Het was de zoveelste prijsvraag die Hoogstad won. Tamelijk kort na zijn start als architect won hij de prijsvraag voor het winkelcentrum Ridderkerk. "Van den Broek en Bakema hadden de tweede prijs, en Bakema had daar danig de pest over in. Maar evenals dit warenhuis zal het winnende ontwerp niet worden uitgevoerd."

Subtiel spel

Hij noemt dat volstrekt logisch. De architecten maken iets zonder samenspel met de opdrachtgever. Er is een deskundige jury die zegt: dit is mooi, maar de opdrachtgever is niet meegegroeid met de ontwerpende architect. "Dat wreekt zich, dat het subtiele spel tussen architect en opdrachtgever achterwege is gebleven, en de opdrachtgever zegt tenslotte: maar dit resultaat had ik helemaal niet in mijn hoofd."

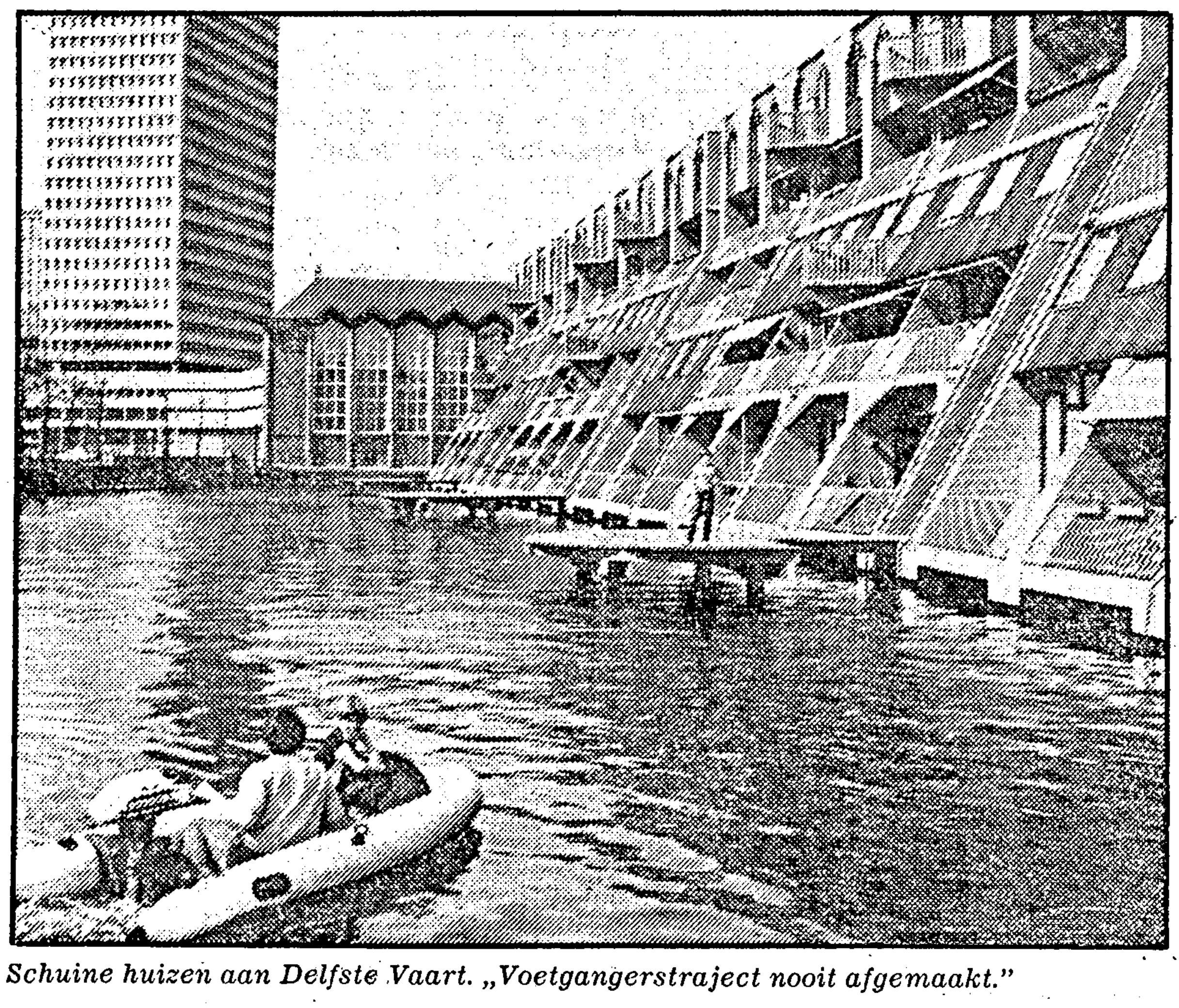

Schuine huizen aan Delfste Vaart. „Voetgangerstraject nooit afgemaakt."

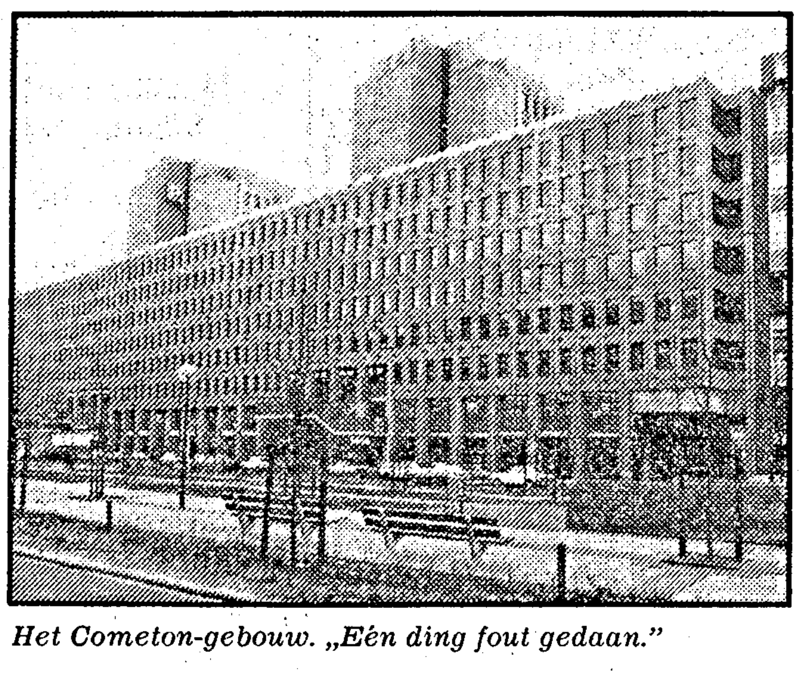

Het Cometon-gebouw. „Eén ding fout gedaan."

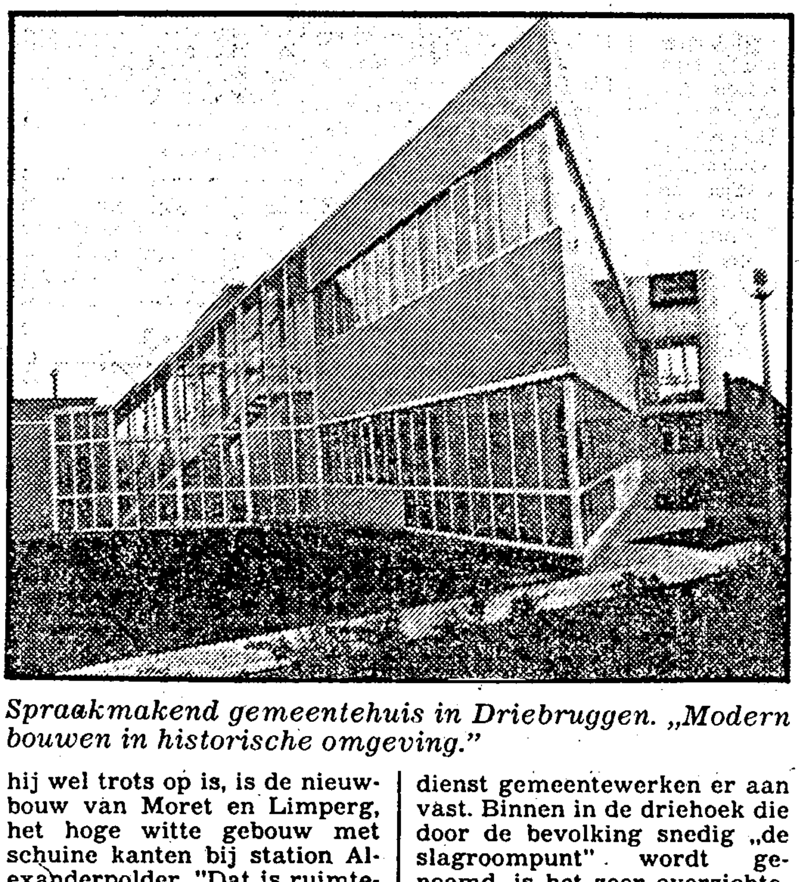

Spraakmakend gemeentehuis in Driebruggen. „Modern bouwen in historische omgeving."

Even terug naar Rotterdam. Hij gelooft oprecht dat stedebouw op het ogenblik te veel invloeden ondergaat van verschillende techneuten. De verkeersdeskundigen zeggen dit, de openbaarvervoerspecialist zegt dat, de man die weet welke buizen in de grond zitten zus en de brandweer zo. "Maar ruimten in een stad maak je niet door al die wensjes op een rij te zetten, ruimten maak je door na te denken en iets te begrijpen van stedebouw en de maatschappelijke functies."

Hij vertelt daarbij van de strijd die gevoerd is om het Weena "in te krimpen" van 60 naar 32 meter breedte, opdat de mensen die daar in de toekomst lopen zich niet verloren voelen in de zee van ruimte. Er moet een zekere openheid zijn en een zekere beschutting. De verhouding tussen die twee is van wezenlijk belang in wat Hoogstad noemt, de kwaliteit van een stad.

Het is een van de problemen waar Rotterdam mee kampt. De gaten zijn bijna opgevuld, maar er moet volgens Hoogstad nog veel meer worden opgevuld. "Daarbij heeft een sociale structuur tijd nodig om te groeien en wonen er nog maar sinds kort weer groepen mensen in het centrum."

"De stad is als wijn," volgens Hoogstad. "Hij moet oud zijn om kwaliteit te hebben en hij moet in aanzet kwaliteit hebben om oud te kunnen worden. Je kunt ruimtelijke stelsels maken, je kunt er maatschappelijke functies als horeca en winkels inbrengen, je kunt mensen in het centrum laten wonen, maar pas na jaren zal het naar elkaar zijn toegegroeid en elkaar aanvullen en voeden."

Misschien is hij daarom nauwelijks teleurgesteld als we zijn woningen aan het Haagsche Veer saai noemen. Hij laat tekeningen zien waarop hij moedwillig een aantal functies heeft aangebracht op die saaie punten: woonboten aan de kades, schepen waarop bloemenwinkels en andere zaken zijn gevestigd, vlonders langs kaden waar in Utrechtse trant terrasjes zijn, bijna op waterhoogte, doorgaande wandelstraten langs het water met kleine bedrijfjes.

"Geen kleinschaligheid, nee, daar heb ik nooit aan meegedaan, maar het teruggeven van de stad aan de voetgangers, dat is de opzet. Ik geloof dat er een moment zal zijn dat er woonschepen kunnen komen aan het Hang, het Zijl, en het Haagsche Veer. Ik heb daar geduld in. Kijk hoe de stad in het centrum vooruit gaat. Vergelijk de Coolsingel van nu met die van twintig jaar geleden, zie hoe we veel gaten kwijt zijn geraakt, herken de stedelijke beschutting en uitdaging die we in de laatste jaren hebben gekregen. Misschien leren we wel van de fouten die we maken, zoals met de Westblaak."

Hij doelt er daarbij niet alleen op dat de verkeersweg een boulevardkarakter kreeg, dat niet verder is ingevuld, maar ook op een gebouw van zijn eigen hand, waarvan hij nu zegt dat "er één ding goed fout aan is". Het Cometon dus.

Afgesneden

"Let wel, ik ben niet helemaal negatief over dat gebouw. Het is wat je noemt een nuchter kantoorgebouw, met een goed werkklimaat en een extreem laag energieverbruik. De arcade eronder is maatgevend voor de voetganger. Dat er nooit de winkels zijn gekomen die er passen, maar restaurants. Jammer, maar het zij zo. Het gebouw is daarbij onopvallend, de gevel kabbelt rustig voort, het is een stil gordijn, dat niet stoort. Ik raak er niet van in verrukking, maar dat doe ik zelden of nooit van mijn eigen gebouwen."

Wat fout ging was dat het gebouw zozeer tegemoetkwam aan de wensen van de stedebouwers dat het een geheel werd. "Daarmee", zegt Hoogstad, "werd het voor de bewoners van de achterliggende straten 'dat klotegebouw van die beleggingsmaatschapij, grootschalig en nog van beton ook.' Ze hebben daarin gelijk wanneer het erover gaat dat dit gebouw hen afsneed van de Westblaak. Ik heb die mensen met dat gebouw geïsoleerd en vervreemd. Dat heb ik te laat ingezien. Wat helaas uit de plannen is verdwenen is een winkelstraatje dat op éénhoog over de Westblaak heen zou lopen, van die rode trappen naar de overzijde."

Hij moet er om lachen, achteraf. "Die oversteek zou dan een beetje speelser karakter aan het gebouw hebben gegeven. Hij werd niet alleen vanwege het geld geschrapt, maar ook "omdat de voetganger op straat hoort en niet in de lucht." Daar kon ik me uiteindelijk wel in vinden, ik vind het nu een prima principe, maar zie! Nou komt er later op de Blaak een oversteek op éénhoog via het paalwoningenplateau van Piet Blom! Waar de wethouder eerst tegen was, bleek hij later voor te zijn. We zijn elkaar kennelijk in tegengestelde richting gepasseerd."

Daar ligt — in weerwil van zijn goedlachse en zachtmoedige uitvallen een van de kernpunten in het beleid, waarom hij het moeilijk vindt in Rotterdam te werken. Het voetgangers-langs-het-water-plan dat hij ooit begon bij het Haagse Veer werd niet voltooid, omdat er toen weer een andere wind waaide en een nieuwe mening voorrang kreeg. Wat het ene moment de hoogste waarheid is, kan het volgende ogenblik omver worden gekegeld. Hoewel Jan Hoogstad heel wat zorgvuldiger is met het formuleren van die kritiek, blijkt daar een groot spanningsveld te liggen.

Eén van de gebouwen waar hij wel trots op is, is de nieuwbouw van Moret en Limperg, het hoge witte gebouw met schuine kanten bij station Alexanderpolder. "Dat is ruimtelijk mooi," zegt hij, als we binnen zijn. "Tja en wat is ruimtelijk mooi? Dat is een subtiele ervaring, waar je kippevel van krijgt, zoals van een cantate van Bach, zoals het Van-Nelle-gebouw, zoals van het Feijenoordstadion. Je moet iets voelen in de wortels van je haren."

Gemeentehuis

En als we hem enigszins wantrouwend aankijken, zegt hij: „Architecten zijn mijns inziens te vaak kooplui die grossieren in gezelligheid die dan niet ontstaat. Ik heb een tijdlang in een welstandscommissie gezeten met Maaskant. Dat wil ik nooit meer, dat beoordelen van collega's. Maar goed, als iemand vroeg: „Is dit mooi," dan zei Maaskant: „Man, ik kan toch niet uitleggen hoe een haring smaakt." Wat is mooi? Misschien is dat wanneer de dingen in een totaal concept allemaal familie van elkaar blijven."

We rijden naar Driebruggen, een kaasmakend gehucht tussen Gouda en Woerden. Jan Hoogstad zette daar een lichte, glazen driehoek neer tussen kronkelige sloten en oude, bakstenen boerenbedrijven. Het gemeentehuis kreeg ook een vierkante garage en de dienst gemeentewerken er aan vast. Binnen in de driehoek die door de bevolking snedig „de slagroompunt" wordt genoemd, is het zeer overzichtelijk en licht. De ambtenaren zeggen er met plezier te werken. „Wat wil een architect nog meer dan glunderende ambtenaren," zegt Hoogstad. Inmiddels blijkt dat de gemeente van plan is om in de entreehal marmer te leggen vanwege het „vele internationale bezoek dat naar Driebruggen komt om ons stadhuis te bekijken".

In Spijkenisse is een ander stadhuis in aanbouw, veel groter, maar ook gebouwd rond een centrale hal, „opdat je snel overzicht van het gebouw hebt als je binnenkomt en ook als je er weer uit wil," aldus Hoogstad. Hij laat zien hoe hij achter in de toekomstige raadszaal een klein driehoekje heeft gepland, om de strakke lijnen te doorbreken. „Dat geeft een beetje extra ruimtelijkheid."

Wie dat gebouw ziet, kan zich nauwelijks voorstellen hoe hij een kwart eeuw geleden begon met een kantoortje voor de zand- en grondhandel aan de Brielselaan voor zijn vader.

Hoogstad: „Ik kan dat nog met trots aanwijzen. Het is natuurlijk maar heel beperkt, het kostte toen 100.000 gulden. Maar mijn vader liep toen het af was bijna naast zijn schoenen. Die was zo groos als een aap met zeven staarten."

---

uit vandaag en morgen

ROTTERDAM EN OMGEVING

theater

De Schouwburg, tel. 111766: "The sleeping beauty", 20.15 uur. za en zo.
Hofpleintheater, tel. 662044: "Niet geloofd, wel gedaan, 20.15 uur.
Piccolo Theater, tel. 111766: La poche parmentier, 20.30 uur.
De Lantaren, tel. 364998, **zaal 1:** "De Storm", 20.30 uur. **zaal 2:** "Ich bin ein hexe", 21.00 uur
Klas 4K2: Klassestrijd, 20.30 uur.
Theater Zuidplein: "Protest, 20.30 uur. (Arlechino)
Theatercafé De Schouwburg: Video, 23.00 - 23.30 uur Johnny Melville, 23.30 uur.
Salvatore Allende Centrum: Dansen met Palmeira, 20.30 uur.
De Lantaren: Onafhankelijk toneel, "The Tempest", 20.30 uur
Theater de Teerstoof: Slotfeest met de groep Purper, na afloop speelt Dame Blanche, 21.00 uur.

Muziek

De Doelen, tel. 132490, **grote zaal:** zo. Margriet Eshuijs band The Frog, Herman Brood, 20.15 uur. **kleine zaal:** Bram Vermeulen met "Oom Bram en zijn neefjes Liselore Gerritsen en Louis van Dijk, 20.30 uur. zo. Howard Shelly, 11.00 uur; componisten spelen eigen werk 14.15 uur
Harbour Jazzclub, tel. 114958: Graeme Bell all stars:, 21.30 uur.
Het Berenei, tel. 297024: BB (ex-Henkie), 22.00 uur. zo. Ladies first, 22.00 uur.
Theater Zuidplein: "Die lustige witwe", 20.15 uur.
Klimmende Bever: Christelijke fanfare IJsselmonde, 20.15 uur.
Laurenskerk: Laurenskerkmuziek, 15.00 uur.
Ahoy: Joan Armatrading, 20.15 uur.
Hillegondakerk, Hillegersberg; Rotterdams barok ensemble, 20.15 uur.
Oude Kerk: Pelgrimsconcert, 20.15 uur.

Dorpskerk, Spijkenisse: Kamerorkest 'Intermezzo', 20.00 uur.
Het Berenei: Salsa Fusionzo. 23.00 uur, The Mambo's zo. 22.00 uur
Romeynshof, Schiebroek: Chris Hinze en Sigi Schwab, 14.30 uur, zo.
Castagnet, Schiebroek" Chris Hinze en Sigi Schwab, zo. 20.15 uur.

Jazzcafé Dizzy: Harry Verbeke-4, zo. 15.00 uur.
Passage Theater: Ashley Miller, zo. 10.30 uur.
Passage Theater: Maarten Altena kwartet, zo. 20.30 uur.
Slavatore Allende Centrum: Het Palmera orkest, 21.00 uur.
Parkzicht: General beat (reggae), zo. 22.00 uur.
Arena: Flock of Seagulls, voorprogr. Switch bitch zo. Wilko Johnson & Lew Lewis band.

tentoonstellingen

Galerie De Duig: Willem van Det, chemisch gekleurde zwart/wit foto's, van 13 mei af.
De Klimmende Bever: Berlini, modefotografie, tot en met 23 mei Bloemententoonstelling "Florimonde", 10 tot en met 15 mei.
Kunst: Piet Warffemius, schilderijen en grafiek, Eleonore van Beusekom, sieraden, Maria Hees, sieraden, tot en met 5 juni.
Lijnbaancentrum, Galerie Black Cat, Centrum Beeldende Kunst, Galerie 't Venster en Westersingel: Beelden 1983, van 13 mei tot en met 26 juni.
Galerie Nieuw Rotterdams Peil: Jan ten Haaf, schilderijen, Pieter Kooistra en Han Kuipers, objekten, tot en met 25 mei.
'De Nunnikhof', Ridderkerk: Wim van der Doef, handbedrukte stoffen en zeefdrukken, Menno Meyer, sieraden en sculpturen in edelmetalen, van 6 mei af.
Dordrechts Museum: Otto Dicke, tekeningen, van 4 mei af.
Galerie Gee'71, Geervliet: Magda Carels, olieverven, tekeningen, aquarellen en kleurenlinos, Marijke Koch, wandkleden, vanaf 7 mei.
Galerie 56—58, Nieuwstraat 58, Dordrecht: Jan van der Scheer, aquarellen, Richard Oostra, aquarellen, vnaf 7 mei.

bioscopen

Alhambra 1, tel. 330293: Sophie's choice (16), 2.00 en 8.00 uur.
Alhambra 2, tel. 330293: De vierde man (16), 7.00, 9.30 uur, ma. 2.00, zo. 4.00, 7.00, 9.30 uur.
Calypso 1, tel. 131855: Tootsie (a.l.), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 1.15, 4.00, 7.00, 9.30 uur.
Calypso 2, tel. 131855: An officer and a gentleman (a.l.) 1.45, 6.45, 9.30 uur, zo. 1.00, 3.45, 9.30 uur.
Calypso 3, tel. 131855: Love you (18), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 1.15, 4.00, 7.00, 9.30 uur.
Centraal, tel. 138210: Wipjes op de schommelstoel (18), 12.00, 1.45 3.30, 5.15, 7.00, zo. vanaf 1.45 uur; Liefde zonder schaamte (18) 21.00 uur.
Cineac AD (Beurs), tel. 138082: Who dares wins (12), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 1.30, 4.00, 7.00, 9.30 uur.
Cineac NRC (Bijenkorf), tel. 121139: Kill squad (16), za. ma. 2.00 uur, zo. 7.00, 9.30 uur.
Cinerama 1, tel. 115300: Ghandi (a.l.), 2.00 en 8.00 uur.
Cinerama 2, tel. 115300: Tootsie (a.l.) 2.00, 6.45, 9.15 uur, zo. 1.30, 4.00, 6.45, 9.15 uur.
Cinerama 3, tel. 115300: Death trap (12), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 1.15, 4.00, 7.00, 9.30 uur.
Cinerama 4, tel. 115300: De gendarme in paniek (a.l.), 1.45, 6.45, 9.15 uur, zo. 1.00, 3.30, 6.45, 9.15 uur.
Cinerama 5, tel. 115300: Best friends (12), 7.00, 9.30 uur; E.T. (a.l.), 1.45 uur, zo. 1.00, 3.45 uur.
Corso, tel. 121110: Frances (12), 2.00, 8.00 uur.
Kriterion, tel. 128615: Qu'est ce qui fait courir David (a.l.), 7.00, 9.30 uur, zo. 21.30, 7.00, 9.30 uur.
Lumière 1, tel. 117755: First blood (12), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 2.00, 4.30, 7.00, 9.30 uur.
Lumière 2, tel. 117755: The missionary (a.l.) 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 2.00, 4.30, 7.00, 9.30 uur.
Lumière 3, tel. 117755: The verdict (16), 1.45, 6.45, 9.30 uur, zo. 1.45, 4.15, 6.45, 9.30 uur.
Lumière 4, tel. 117755: Vroeger kon je lachen (a.l.), 1.45, 9.15, wo., za. zo. 4.15, 6.45, 9.15 uur.
Luxor, tel. 138326: Dr. Zhivago (12), vanaf 5 mei; 1.45, 7.45 uur.

Metro 2, tel. 844393: Alligator (16), 7.00, 9.30 uur, ma. 2.00 uur.
Rex, tel. 772793: De grote bevrediging (16), 10.00-24.00 uur.
Thalia, tel. 111555: Still of the night (16), 2.00, 7.00, 9.30 uur, zo. 2.00, 4.30, 7.00, 9.30 uur.
't Venster 1, tel. 364998: La notte di San Lorenzo (16), 19.30, 22.00 uur (beh. ma.)
't Venster 2, tel. 364998: Kamikaze 1989 (16), 20.00, 22.30 (beh. zo. ma); zondag filmliga: Saint Jack (16).
't Venster 3, tel. 364998: Pixote (16), 19.30, 22.00 uur (beh. ma).

SPIJKENISSE

Euro, tel. 01880-24144, zaal 1: First blood (12), za. zo. 1.30, 6.45, 9.15 uur; zaal 2: De gendarme in paniek (a.l.), wo. 1.30, 8.00 uur, za. zo. 1.30, 6.45, 9.15 uur; zaal 3: Twee door het dolle heen (12), za. zo. 1 .30, 6.45, 9.15 uur; zaal 4: Inpikken en wegwezen (12), za. zo. 6.45, 9.15 uur.

HELLEVOETSLUIS

Tivoli, E.T. (a.l.) za. zo. 14.00, 17.00 uur; Tiger Joe (12), za. zo. 20.30 uur; Meisjes om van te smullen (18), za. 23.30 uur.
Lantaren 3: Andrzej Wajda retrospectief (16), do t/m wo, 20.00 uur (beh. ma.).
Lantaren 3: El Nido (16), 22.30 uur, (beh. ma.).

Kindervoorstellingen

Alhambra 2: Dark crystal (a.l.), za. zo. 2.00 uur.
Lumière 4: Als je begrijpt wat ik bedoel (a.l.), za. zo. 1.45 uur.
Metro 2: Annie (a.l.) za. zo. 2.00 uur.
Passage: Duimelientje (a.l.) za. zo. 2.00 uur.
Euro, Spijkenisse: 101 Dalmatiërs (a.l.), vr. za. zo. 1.30 uur.
Cinerama 5: E.T. 1.45 uur, zo. 1.00, 3.45 uur.

Nachtvoorstellingen:

Alhambra 1: Stardust memories (16), za. 00.15 uur.
Alhambra 2: De vierde man (16), za. 00.15 uur.
Calypso 1: 48 hours (16), za. 00.15 uur.
Calypso 2: Strafbataljon Charlie Bravo (16), za. 00.15 uur.
Calypso 3: Monthy Python's Life of Brian (16), za. 00.15 uur.
Lumière 1: Blood beach (16), za. 24.00 uur.
Lumière 2: Schulmädchenreport 12 (16), za. 24.00 uur.
Lumière 3: Konvooi van de angst (16), za. 24.00 uur.
't Venster, zaal 1: Allonsanfan (16), za. 00.15 uur.
't Venster, zaal 2: Die sehnsucht der Veronika Voss (16), 00.30 uur.
't Venster. zaal 3: Bye bye Brazil (16), za. 00.15 uur.
Euro, Spijkenisse: Divine obsession (18); Teenagers op het pad (18); Twee door het dolle heen (16); Inpikken en wegwezen (16), za. 24.00 uur.
Cineac AD: Bruce Lee en ik (16), za. 00.15 uur.
Tivoli, Hellevoetsluis: Meisjes om van te smullen (18), za. 23.30 uur.

tips woon tips woon tips woon tips woon tips woon tips

■ Onroerende goederen aangeboden

■ Zuid-Holland 26

ZWIJNDRECHT en omgeving. Tal van gunstige aanbiedingen van ƒ 50.000,- tot ƒ 900.000,-. Vraag info bij Makelaardij Martin. Tel. 078-128848.

R'dam-Centrum, HOOGSTRAAT 89c, 3-k.app. 3e et. ƒ 59.000,- k.k 100% fin. mog. Kribeco Besto Groep 010-364388 buit. kant. 03488-261.

R'DAM-BLIJDORP, Talmastraat 100 a. 4-k.app. 3e en 4e et. hoek Noorderh.kade ƒ 35.000,- k.k. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

R'DAM-SPANGEN, Galjootstraat 19 d. 2-k.app. 4e et. met balkon voor- en achter. ƒ 25.000,- k.k. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

R'DAM-CENTR., Breitnerstr. 40 b, 5 k.app. 2/3 et. ƒ 64.500,- k.k. 100% fin. mog. Kribeco Besto Groep 010-364388, buit. kant. 03488-261.

Te koop BELEGGINGSOBJECT te Rotterdam-Zuid. Huuropbrengst (bruto) ƒ 75.000,- per jaar. Koopsom ƒ 550.000,- k.k. Info. mak. Rubensplein BV 010-731391.

R'DAM-W. Winkelpand met 3 bovenwoningen a/d Vierambachtstr. 20. Geheel leeg en dir. te aanvaarden. Koopprijs ƒ 149.000,- k.k. Inl. Mak. kant. AMR, tel. 010-772899.

R'DAM-Z. Leuke 2-3 kamerflat, met douche op 2e verd. a/d Katendrechtse Lagendijk 366c. Aantr. koopsom ƒ 30.000,- k.k. Inl. Mak. kant. AMR, tel. 010-772899.

Garage, MENNO TER BRAAKSTR. R'dam. Voorz. van elektra en water. Vr.pr.: ƒ12.000,- k.k. Ooms Makelaars B.V. Tel.: 010-132260 na 20.00 uur 346834.

MIJNSHEERENLAND, riante 5 k. woning met tuin o.h. Zd., tuink. 25 m2 met open haard, plavuizen, thermop. beglazing. Perfect onderh. Vr.pr. ƒ 119.000,-. k.k. 01862-2502.

STRIJEN. Prachtige vrijstaande polderwoning op 560 m2. Living 43 m2. Gr. eetkeuken, 4 slaapkamers, schitterend sanitair en tegelwerk. Vr.pr. ƒ 205.000,- k.k. 01862-2502.

H.I.AMBACHT. Vrij nieuwe hoekwoning, tuinkamer, luxe open keuken, 4 royale slaapkamers en complete badkamer. Vr.pr. ƒ 150.000,-. Inl. mak. Delta, 01858-6755.

VRIJSTAANDE vooroorlogse woning te H.I.Ambacht op 700 m2 grond met dubbele garage. Veel ruimte en op goede stand. T.e.a.b. Inl. mak. Delta, 01858-6755.

Rustieke BOERDERIJ in het centrum van H.I.Ambacht, mooi gelegen op 1.2 ha. grond. Verdere inl. te verkrijgen bij mak Delta, 01858-6755.

R'DAM-Kral., Krekelstr. 20/a. 4/5 kam.app. op de 1e + ½ sl.verd. V.z.v. mod. keuken en balkon o/h Z. Pr. ƒ 44.000,- k.k. Zomerhof-Muys Mak. B.V. R'dam, tel. 010-775566.

ATTENTIE: In de file-vrije rekreatiehoek v. Z-H. (Bleiswijk, Bergschenhoek, Berkel) weer div. aantr. aanb. Gunst. hyp. cond. Gratis won.lijst. Mak. Schaefer B.V., 01892-7377.

Vlaardingen, SPOEDVERKOOP, v/d Werffstr. Mod. 4 kam. flat, ƒ 42.500,- k.k. 100% fin. slechts ƒ 280,- p.mnd. Rodek Vastgoed, 01810-6604.

VLAARDINGEN-West, Roemer Visscherstr. 3e woonlaag, royale 4-k.flat aan singel, me c.v., ƒ 79.000,- k.k. Tel. 010-340358.

R'DAM-ZUID, 3 kamerapp., i.g.st., moderne keuken, douche, berging, balkon o.h.Z. Geen mak. kosten. Vr.pr. ƒ 69.750,- k.k. 010-866529.

RIDDERKERK, t.k. hoekhuis. Ind.: l.-kmr met open haard, open kkn, bijkkn, 4 slaapk. Vr.pr. ƒ 195,000,- k.k., geen Makelaar. Tel. 01804-15107.

HOOGVLIET, W. Tellplaats, boven winkelcentrum 4 kamerflat, ƒ 42.500,- k.k. Dart Vastg. Adviseurs, tel. 010-848381.

Lisbloemstr. 72a, R'DAM. 3/4 kam. ben.won. Vr.pr. ƒ 45.000,- k.k. Inl. 01804-15289.

R'DAM, Deensestr. 50, 1e verd. 3 kam. won. met douche. Vr.pr. slechts ƒ 32.500,- k.k. Inl. 01804-15289.

SPIJKENISSE, 1-kam. app. (studio), zeer fraai gelegen, slechts ƒ 24.500,- k.k. Z.H.E.O., 01880-12178.

R'dam-zuid, MILLINXSTRAAT, 3-kam. ben.app. met tuin, slechts ƒ 22.500,- k.k. Z.H.E.O., 01880-12178.

ROTTERDAM, pand t.k., 1e Vijverstraat 8, leeg te aanvaarden. Vr.pr. ƒ 190.000,- k.k. Inl.: 078-153518.

T.k. te Hoek van Holland, zeer ruime 4 k. etagewoning. Vr.pr. ƒ 55.000,-. k.k. Inl. SMEELEN. 01899-15433.

R'DAM, Hogebanweg 86A, 4-kmr. parterre met tuin. ƒ 39.000,- k.k. Kok 010-148 000.

T.k. GEZELLIG knus huis omgev. Kraayensteinstr.-Hoeke Nessestr., ƒ 59.500,- k.k., Inl. 078-162306.

ZWIJNDRECHT, Uilenvliet. Op 1e stand ruim 4 kamerapp. ƒ 57.500,- k.k. E.M.W. 01814-2881.

ZWIJNDRECHT. W. Ruysplein boven winkelcentrum royaal 3 kamerapp. ƒ 53.500,- k.k. E.M.W., 01814-2881.

VLAARDINGEN, t.k. 2 kamerflat, op goede stand, b.jr. 1979, + gehele inboedel. Tel. 010-347848, na 18.00 uur.

OUD BEIJERLAND, Molendijk 77, in centrum gelegen fraai verbouwd dijkpand met garage, 2 sl.k., luxe badk. enz., ƒ 85.000,- k.k. Inl.: de Jong / Huizen, tel. 01860-17555.

Van ƒ 25.000,- voor ƒ 15.000,-, R'DAM-ZUID. Goed onderhouden 3-kamerappartement. 100 % financ. mogelijk. Voorhaven b.v., 01807-14707.

Rotterdam-LOMBARDIJEN, G. Hegelstr., op 1e stand ruime 4 kamerflat in keurige st. v. onderhoud. ƒ 78.000,- k.k. Dart Vastg. Adviseurs, tel. 010-848381.

Hyp. t. 100%. Rente v.a. 6½% (1 jaar). OOMS, 010-508101.

R'DAM, Essenburgsngl 108 b, 5/6 k.app. ƒ 62.500,- k.k. Mulder Demos 010-835749.

BARENDRECHT. Gratis woninggids. Makelaarskant. Zuidholland. 01806-18022.

Dubbel woonh. nabij centr. DORDT, m. c.v., gr. achtertuin, pr. n.o.t.k. 078-149688.

R'DAM-IJsselm. Schelmeroord. Prima eengez. won. tegen red. bod. 010-148000.

3-KAMERAPP. met terras en gar. aan Haringvliet. T.h. of t.k. 05120-14787.

ALBLASSERDAM. Wegens gedwongen verk. eengez.won. Zeer aantr.pr. 010-561703.

H.I. Ambacht, t.k. DIJKWON., geh. verb., geisol., cv, eig. gr. t. e. a. b. 01858-7367.

ROCKANJE, Middeldijk te koop 2 ha. weiland. Te bevr. tel. 01814-2127.

R'dam-Zuidw., DOMMELRODE 23, garage ƒ 9.750,- k.k. Kribeco Besto Groep 010-364388 buit. kant. 03488-261.

BLIJDORP-R'dam, luxe verbouwde 3/4 kamerapp., gestoff. Vrije ligging. Vr.pr. ƒ 98.000,- k.k. Tel. 010-675300 na 19.00 uur.

R'dam-zuid, ZUIDHOEK, zeer fraaie 3-kam. bovenwoning, badk. met ligbad etc. etc., vr.pr. ƒ 47.500,- k.k. Z.H.E.O., 01880-12178.

NUMANSDORP, prachtige 5 kam. woning met tuin op zuiden, voll. geïsoleerd. Gasverbr. 1800 m3 p.j. Vr.pr. ƒ 129.000,- k.k. 01862-2502.

R'DAM-Pendrechtstraat, t.k. goed onderhouden dubbele woning. Vr.pr. ƒ 85.000,- k.k. Inl. Fuik verzekeringen tel. 01804-14711.

MIJNSHEERENLAND, prachtige 5 kam. hoekwoning met fraaie tuin op zuiden. Zeer verzorgd object. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k. 01862-2502.

■ Zeeland 27

Renesse

OUDE MOOLWEG 31
Vrijst. bungalow op 440 m2 eigen grond en 422 m2 erfpacht.
Recr. en perm. bewoning toegest.
Ind.: ruime woonkam., open haard, keuken, hal, 3 slaapkam. en douche. Rondom het huis tuin en tuinhuisje. Zonnig terras, strand op 5 min. lopen.
Koopsom ƒ 245.000,- k.k. Inl. Mak.kant. J. Bij De Vaate, Nieuwe Haven 147, zierikzee, 01110-2577.

T.k.a. vrijstaande woning te HAAMSTEDE (Schouwen-Duiveland) op 980 m2 eigen grond, mag permanent en voor rekreatie. Voorkamer, achterkamer, open keuken, 5 slaapkamers, 2 douches, 2 toiletten. Vr.pr. ƒ 146.000,- k.k. Inl.: Beheer & Recreatie Mij Zierikzee, tel. 01110-3415 o 2300.

HERENHUIS met grote tuin en garage. Rondom vrijst. op 1170 m. grond,

geschikt voor dubbele bewoning

Ooststr. 51, NIEUWERKERK (Zld). Te bevr. 010-561393.

KORTGENE. Vrijst. bungalow m. garage gebouwd op ruim 600 m2 eig.grond. Ind. royale kamer, grote keuken, toilet, 2 slaapk., compl. badk. Fraai aangel. tuin echt iets moois. ƒ 198.000,- k.k. Kortgene is slechts 10 min. v. Goes. J. Boot, Kortgene, 01108-1234, n. op zo.

HEINKENSZAND. Schitterend vrijst. bung. buiten de dorpskern met uitzicht op het dorp t.k. 2 sl.k., badk., grote doorzonk., keuken 2.00 × 3.00 m., grote zolder en rondom tuin. Vr.pr. ƒ 95.000,-. Tel. 030-932003.

SCHORE, half vrijstaand woonhuisje met inventaris. Mag ook als weekendwoning gebruikt worden. Koopsom ƒ 32.500,-. Inl. Ten Voorde B.V. Goes, Westsingel 28, tel. 01100-27897.

KORTGENE. Geh. vrij en midden in de polder gelegen royale woning, gebouwd op 1890 m2 eig.gr., voor liefhebbers unieke kans. Pr. ƒ 155.000,- k.k. J.Boot, Kortgene, tel. 01108-1234, n.o.zo.

ZEELAND. T.k. woonhuizen, bungalows en arbeiderswon. van ƒ 25.000,- tot ƒ 350.000,-. Inl. Ten Voorde B.V., Goes, Westsingel 28, tel. 01100-27897.

ZIERIKZEE t.k. groot, half vrijstaand woonhuis in binnenstad. Vr.pr. ƒ 200.000,-. Tel. 01110-6434.

TIPS doen het! PROBEER MAAR.

Leuk BOERDERIJTJE, 5 km. v. Goes a.d. rand v.h. dorp, op ± 2500 m2 grond. ƒ 150.000,- k.k. 01106-2813.

ZEELAND, t.k. woonhuizen, bungalows en arbeiderswoningen van ƒ 25.000,- tot ƒ 350.000,-. Inl.: Ten Voorde B.V., Goes, Westsingel 28, tel. 01100-27897.

SLUISKIL, leuk oud vrijstaand woonhuis, 260 m2 grond, i.g.st. Wij moeten het op korte termijn kwijt, prijs ca. ƒ 45.000,-. Tel. 02207-10521.

HOEDEKENSKERKE, semi bungalow, '78, met garage, 440 m2, ƒ 165.000,- k.k. Tel. 01193-424.

Mooi ZUID-BEVELAND, Driewegen, verbouwde vrij gelegen boerenwon., 1200 m2 tuin, permanent als recreatief, vr.pr. ƒ 110.000,- k.k. Tel. 01749-12850.

■ Noord-Brabant 28

Zevenbergen

Fraai gelegen origineel

Finn-Hausse

In dit huis waant u zich in Finland, het land van de vele meren en uitgestrekte grenen wouden. Deze woning met zijn grote kelderruimte (o.a. wijnkelder, speelkelder c.q. huisbar, garage en bergkelder) is kompleet naar Fins gebruik voorzien van een sauna met de daarbij behorende relaxruimte met open haard. Op de begane grond is behalve de grote living met open haard een kantoorruimte, een luxe open keuken met bijkeuken. Op de verdieping zijn 4 slaapkamers, 2 badkamers, een groot balkon en dan de sauna. Alle gebruikte materialen zijn origineel waarbij natuurlijk de zware Fins-grenen balken als bouwmuren aanspreken.
Alles van dit unieke huis te vertellen is onmogelijk, kom daarom eens kijken. U bent altijd welkom, maar maak dan wel een afspraak via onze makelaar

Noorlander en Van Veen

Mak. o.g. b.v. Zevenbergen, 01680-26550.

Wij denken aan een vraagprijs van ƒ 595.000,- maar willen hierover graag met u praten.

GOED NIEUWS VOOR DE ONROEREND GOED MARKT IN NOORD-BRABANT

Zaterdag 28 mei a.s. brengen wij een speciale advertentiepagina onroerend goed met een sterk herkenbare rubriekskop

noord-brabant

Voor u, adverteerder, is dit een uitstekende gelegenheid om uw onroerend goed onder de aandacht te brengen van ruim één miljoen lezers.

Voor informatie of reserveringen kunt u bellen naar Dita Koedood of Nel Beek, telefoon 010-4 55 33.

Zevenbergen

Vrijstaande semi-bungalow met inpandig zwembad en sauna. Speels opgezette living met open haard, grote ouderslaapkmr. met moderne badkmr. Verd. vide, 3 slaapkamers en 2e badkmr. Koop nu de rente nog acceptabel laag is. De vraagprijs is ƒ 265.000,-.
Bel voor informatie:

Noorlander en Van Veen Mak. o.g. b.v.

01680-26550.

TE KOOP IN HET LAND VAN

Heusden en Altena te Andel

fraai verbouwde ruime dijkwoning. Inhoud 600 m3 met garage, binnendijks gelegen, ong. 15 mtr v.d. Maas. Tuin op het zuiden. Ind.: woonkam. m. openhaard, keuken, hal, badkam., berging, 5 sl.kam., geh. c.v. Pr.n.o.t.k. Tel. 01832-2364 na 18.00 u.

Ossendrecht

Nabij Bergen op Zoom/Roosendaal. Perceel bouwgrond gel. aan bosrand oppervl. 830 m2. Koopsom ƒ 87.500 event. met villa ƒ 248.000. Unieke lokatie!!! Bax BV Etten-Leur, Bisschopsmolenstraat 92, 01608-33000.

CHAAM, Wilderstraat 35. Schitterend aan bosrand gelegen bungalow op 9324 m2. Ind.: ruime hal, zitk. 40 m2 met open haard en schuifpuien naar terrassen, moderne woonkeuken 38 m2, bijkeuken; 3 ruime slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet; zolder met slaap- en bergruimte. Het geheel is goed geïsoleerd en voorzien van c.v. olie. Voorts stallen met 5 paardenboxen, hooischuur en buitenmanege. Prijs n.o.t.k. Inl.: Tel. 01619-1632.

WILLEMSTAD - Callenburghlaan 18. Modern vrijst. landhuis met grote tuin. Grondopp. 691 m2. Ind.: o.a. woonkamer met open haard, vide en balkon, moderne open keuken en bijkeuken. Aangeb. garage is omgebouwd tot ruime hobby/praktijkruimte. 3 sl.kamers, badk. met ligb. Vr.pr. ƒ 285.000,- k.k. Inl. Mak. Vastg. N.W.B., Voorstraat 28, Fijnaart, tel. 01686-2208 of 01687-2442.

T.k. helft 2/1 kap woning, voor en achtertuin met berging. Ind.: hal met w.c. en kelder, doorzonkam., keuken 2.50 × 3.50 mtr., 3 slaapkam., douche, gr. zolder, c.v. Gunstig gelegen t.o.v. scholen, winkelcentra, ijshal, zwembad, bossen, sportvelden. Vr.pr. ƒ112.000,- k.k. Inl. 01650-32933, van 12.00-13.00 uur. Kortendijksestr. 109, Roosendaal.

T.k. in FIJNAART, Beukenlaan 6, vrijst. bungalow, bj. '77, landhuisstijl, inpandige garage, woonkam. 60 m2, badkam., hal, keuken, bijkeuken, douchekam., voorzien van mooi tegelwerk. 3 ruime slaapkam., veel berging, groot zonneterras, tuin op z.o., met vrij uitzicht. Vr.pr. ƒ 330.000,- k.k. Inl. zaterdag en zondag 01686-3421, tijdens kant.uren 071-123957.

ANDEL, een t.o.v. Den Bosch en Gorinchem, gunstig gel. vrijst. kantoor-/winkelpand met ruim woonhuis en tuin. C.V.-gas. Dubb. garage. Ind.: Kantoor ± 100 m2, magazijn ± 65 m2, woonh.: Hal/gang, woonk., keuken, bijk., toilet, badk. Verd.: 3 slk., kantoor, keuken, badk. Aanv. in overleg. Koopsom n.o.t.k. Inf. Rabo o.g. 076-142145/6.

OUDENBOSCH eengezinswon. ind. hal, toilet, gr. woonkam. met hardhouten schuifpui + dubb. glas, luxe open keuk. met inb. app.tuur, 1e verd. 3 slp.kam. badkam. + 2e toilet, 2e verd. 4e slp.kam + berging met gas gestookte cv ketel + boiler. Vr.pr. ƒ 115.000,- k.k. 01652-5413.

LAGE MIERDE, 20 km van Tilburg en Eindhoven semibungalow, 1200 m2 grond. Beg. grond hal met vide, toilet, slaap/werkkamer, L-vormige woonk., halfopen eiken keuken. Grote garage met wasruimte. Verd. 3 slaapk., badk., toilet, werkruimte. Luchtverw., fraaie tuin, terras met open haard. ƒ 285.000,- k.k. Tel. 04259-1815.

BREDA. Luxe serviceflat met schitterend vrijblijvend uitz. 7e etage, balkon op het zuiden. Ind.: Entree, woonk. (10 x 4.70 m), studeerkamer, sl.k. m. 2e toilet, keuken, luxe badk., berging, veel ingeb. kastruimte, keuze uit 2 avondmenu's. Vr.pr. ƒ 285.000 k.k. excl. service. Inl. 076-655455/145040.

Verlaagde prijs tot ƒ 265.000,-. Buiten wonen in leuke witte bungalow te Hapert (tussen Tilburg en Eindhoven) op 1600 m2 bosgrond. Living 44 m2, open haard, plavuizen, gr. eetkeuken, gr. garage, c.v., 3 slaapk., badk. + 2e toilet. 04904-7091 of 076-812155.

Semi BUNGALOW met 6000 m2. Alles prachtig koopje ƒ 369.000. Waspik, Schotse Hooglandstr. 56. 010-677377.

BREDA-Ginneken. T.k. verbouwde tussenwoning nabij Mastbos. Prijs ƒ 110.000,- k.k. Tel. 076-612855.

BREDA. Nabij uitvalswegen gel. vrijst. woning op ± 600 m2 grond. Ind o.a.: Woonkamer (55 m2), keuken, bijkeuken, 4 sl.k., luxe badk., gr. kelder, tuin op het zuiden en dubb. garage. Vr.pr. ƒ 245.000 k.k. Inl. 076-145040/411449.

DINTELOORD. Weidemolen 20. Groot vrijst. woonhuis met gar. Voorz. van c.v./gas. Bouwjr. 1978. O.a. woonk. met open haard; keuken met inb.app.; 5 sl.k. Vraagpr. ƒ 215.000,- k.k.Inl. Rabo o.g. Breda, tel. 076-142146.

Omgeving WAALWIJK, midden in de vrije natuur, ruim landhuis, b.j. 1975, oudersl.k. beneden, grote garage, stal en 1,2 ha. weide, iets voor paardenliefhebber. Prijs n.o.t.k. Tel. 04160-36144.

T.k. VRIJSTAANDE woning in rust. gel. woonerf op 325 m2 eig. gr., vrijst. gar., 2 jr. oud, pr. n. o. t. k. Inl. 01653-3630.

ST. WILLEBRORD, geh. vrijst. woonhuis, met gar., opp. 300 m2. Pr.n.o.t.k. 01653-6078.

Repr. h.huis, Seeligsingel, BREDA, tuin op zuid. Vr.pr. ƒ 298.000,- k.k. 076-149467.

■ Gelderland 34

T.k. van part, uniek gelegen

landhuisje met rieten kap

in de BOMMELERWAARD. Uitst. staat van onderhoud, vrije vestiging, evt. voor 2e woning. Open haard, c.v. Prijs ƒ 159.000,-. Tel. 04185-745.

Druten

Land van Maas en Waal, op slechts 20 km. afstand van Nijmegen; goede schoolvoorzieningen (o.a. Atheneum), vlakbij Rijkswegen naar alle richtingen.

Nog slechts twee

halfvrijstaande herenhuizen met garage

Koopsommen vanaf ƒ 240.000,- vrij op naam.
Uitstekende (zon-)ligging.

Inlichtingen:
MAKELAARDIJ HANS JANSSEN
Hogestraat 46 te Druten, tel. 08870-3424.

ZUTPHEN. T.k. moderne tussenwon. a/d IJssel. Woonk., keuken, 4 slaapk., douche, 2 WC's, tuin met schuur. Geen econ. binding. ƒ 132.000,- k.k. Tel. 05750-25510.

T.k. in 'S-HEERENBERG, ± 20 km. v. Arnhem in bosrijke omgeving, woonhuis met garage. Prijs in overleg. Tel. 08346-2412.

"Wonen in de BETUWE" vraag naar onze woninggids! Bel 03440-19344. Makelaardij Joh. Witte, Tiel.

T.k. vrijst. WOONHUIS m. vrij uitz. Tuin rondom m. gar. en berging. Grootte 735 m2. Inh.: L-kam., keuken, badkam., 4 sl.kam. m. vaste wastafel en gr. zolder m. vaste trap, c.v., geh. geisoll., aanv. en pr. n.o.t.k. Ulftseweg 15, Gendringen. 08356-85018.

Ede Laathof, prachtig gelegen groot type TERRAS woning (hoek) op 2e woonlaag, vr.pr. slechts ƒ 139.000,- k.k., inl. Mak. Wilhelm, 08380-31300. Niet op zondag.

T.k. helft van 2/1 kap, uniek gelegen in landelijke omg., plm. 7 km. van DOETINCHEM, voor en achter vrij uitzicht. Ind.: beg.grond: woonkam., hal, keuken, garage/berging. Verd.: 4 slaapkam., badkam., overloop. Verder vaste trap naa ruime zolder. Inl.: Aannemersbedrijf Duitshof B.V., Halle Nijmanweg 18, 7025 EGHalle, tel. 08343-1443 b.g.g 08342-2273.

VELUWE, Epe, t.k. bouwterrein 1700 m2, riante ligging. Pr. slechts ƒ 79,- p.m2. Tel. 05780-15061.

■ Overijssel 33

Holten

Luxe serviceappartementen te koop/te huur

Koopprijzen:

Vanaf ƒ 142.000,- all-in.

Huurprijzen:

2 en 3 kamerappartementen
ƒ 850,- / ƒ 1200,- per maand.

Exclusief servicekosten v.a. ƒ 450,- per mnd. en de variabele kosten als gas, water en electriciteit.

Faciliteiten: Zwembad, sauna, biljartkamer, logeerkamers.

Informatie:

Mak. Vincent
Dorpsstraat 33
7451 BS Holten
Tel. 05483-1964

STEENWIJK aan de rand van Tuk, halfvrijst. semi-bungalow met garage en tuin, bj. '79. Ind.: Hal, toilet, gr. kamer met sch.pui naar zonnig terras, open haard, veel schoonmetselwerk, ged. open keuken + bijk. 1e verd.: Hal, 2e toilet, 4 sl.kamers (1 met groot balkon), luxe badk. 2e verd.: Gr. zolder. Pr. ƒ 250.000 k.k. 05210-14993.

T.k. een verbouwde WONING in Noordoostpolder op 600 m2. Pr. ƒ 85.000,- k.k. Inl. na 18.00 uur 03435-4084.

■ Diversen 39

BELEGGING: Perc. Weiland, ± 1.80 ha. Onder Alphen, Betuwe. Is verp. ƒ 70.000. Br. o. nr. 32904319 bur. v. d. bl.

■ Utrecht 35

MONTFOORT. Rust, groen, sfeer en activiteiten. Aan singel, ruime moderne hoekwoning: Hal, toilet, gr. woonkamer (9 m), keuken; overloop met kast, gr. badk. met bad en wc, 5 kamers (4 m), vliering; c.v. gas, geïsol. Tuin op zuiden, stenen berging. ƒ 164.000,- k.k. 03484-2241; A. Franklin. 64.

HOOGLAND (Gem. Amersfoort), zeer gunstig gelegen bouwfonds hoekwoning met garage, grote tuin o/h Zuiden in leuke wijk, b.j. 1975. Ind.: doorzonkamer, open grenen keuken. 1e Verd.: 3 slaapk., badkamer. Zolder: 1 grote kamer. Vr.pr. ƒ 155.000,- k.k. Tel. 033-802877.

■ Limburg 37

VOERENDAAL, 5 km v. Valkenburg, 15 km v. Maastricht, 3 km v. Heerlen, 15 km v. Aken

vrijstaand landhuis

Bouwj. '77, grote zitkamer, moderne keuken, garage, mooie tuin ± 600 m2, privacy, 4 slaapk., 2 badk., 3 w.c.'s, 3 kelders. In villawijk. Prijs ƒ 410.000,- k.k. Br. o. nr. 32604573 bur. v. d. bl.

■ Buitenland 38

OOSTENRIJK, Salzburgerland, Viehhoven (bij Saalbach), t.k. weg. omst.h. dir. v. eig. gr. 2 etage huis. Part.: woonkam. keuken, wc, badkam., sl. kamers. 1e et.: 2 dubb. sl.kam., 2 enkele sl. kam., badkam., wc. Bj. '83. 5 min. van Europa's mooiste ski-gebieden. Bel voor inform.: Smiederrer Antoni, tel. 09-4365428126 na 19.00 u. of 010-222377.

Te koop: Costa Blanca, Moraira. VILLA m. uitz. op zee, 3 sl.kam., zwemb., terras, solarium, garage, gemeub., ± 2100 m2, foto op verzoek. Br. ond. nr. MN 205 aan Centre Chavanne, 92 Bld Zénobe Gramme, 4400 Herstal (België), die zal doorzenden.

T.k. Z-W. Schotland. MANOR-HOUSE in eigen park, 10 ha. Zeer attractieve omg. Hotel, rest. vergun. aanw. Direct potentiëel: stad 40.000 inwoners, ideaal voor jagen en vissen. Inl. na 19 uur 04162-1122.

Te k. in Berlou bij Beziens 2.56 h. BOS tussen de wijng. Prijs ƒ 125.000. Schrif. inl. M.F. van Putten, Ln. v. Nw. Oosteinde 450, 2274 GK Voorburg.

COSTA BLANCA, grootste keus bungalows, app., alle prijskl. v.a. ƒ 36.000,-. Hyp. mog. Cofim, 01883-16500. Ook weekends /'s avonds.

ALICANTE, Torrevieja, geschak. bung. incl. grond, Pr. ƒ 29.000,-, app. ƒ 36.500,-. Tel. 04132-65340.

T.k.a. 3-kam. appartement in KIRCHBERG-Tirol. Inl.: 03407-1879.

BEEK, Z.Lb., ruim luxeus woonhuis, 2/1 kap, garage en grote tuin op zuiden, ƒ 160.000,- k.k. Tel. 04402-72599.

■ Zomerhuizen te koop aangeboden 41

Weg. omst. t.k. voll. ingericht stenen REKREATIEWON. op de Weipolder 23 te Ooltgensplaat. Woonk., tel., kkn., douche + toilet, 2 sl.k., berging, zonneterras, grote tuin, moet weg. T.e.a.b. Inl. 01880-31222.

Te koop: PROV. ZEELAND, Groeneweg 1, Wissenkerke, karakteristieke, gerest. komfort. woning met tuin, gr. opp. 780 m2. Strand nabij ± 300 m. Veerse Meer 2 km. Vraagprijs ƒ 125.000,-. Tel. 013-685583 na 17.00 uur.

RECREATIEBOUWGROND te koop a/d Havendijk te Ooltgensplaat. 500 m2 voor bouw v. 2/1 kap recreatiebungalows, pr. ƒ 75,- p/m2. Jongerius o.g. 01870-4844.

■ Onroerende goederen gevraagd 40

M. & M. van Maarseveen Beheer, Maliebaan 72. OVERNAME van ondernemingen in onroerendgoed, handel en industrie. Snelle afwikkeling. Telex. 40340. Tel. 030-311311.

Kleine en grote BELEGGINGSOBJEKTEN. Voorhaven b.v., Zwanenkade 100, 2925 AT Krimpen a/d IJssel, 01807-14707.

T.k. gevraagd ONR. GOED in beleggingssfeer zoals winkel en portiekpanden. 010-843051.

Woning in

Spanje of Frankrijk

Ik kan direkt betalen en heb geen hypotheek nodig. Te besteden bedrag ca. ƒ 400.000,-. Uitsluitend zeer serieuze verkopers, die gaarne van hun riant verblijf af willen, gelieven te offreren, zonder fancy-prijs. Brieven onder nummer 32105096 bur. v. d. bl.

BELEGGINGSPANDEN verkopen? U slaagt bij makelaarskantoor De Galan, tel. 010-769799.

PORTIEKPANDEN te koop gevraagd, na 1940. Spoedige afwikkeling. Brieven onder nr. 32904481 bur. v. d. bl.

■ Bedrijfsruimten 43

Breda - spoedverkoop

Gunstig nabij uitvalswegen gelegen royaal bedrijfscomplex van 1000 m2, waarvan ca. 80% bebouwd met bedrijfs en kantoorruimten, comfortabel woonhuis, alsmede bovenwoning (ook geschikt als kantoor). Vraagprijs wegens omstandigheden slechts ƒ 295.000,- K.K. Eventueel ook te huur.

Burgers

Makelaardij & Assurantiën

lid NVM, Graaf Engelbertlaan 82, Breda.
Tel. 076-222355.

Berkel en Rodenrijs

Niet ver van de autosnelwegen gelegen compleet bedrijfsobjekt op 1380 m2 eigen industriegrond. Twee ineenlopende bedrijfshallen (ca. 680 m2 bebouwd, waarvan ca. 80 m2 goede kantoor-accomodatie) plus afz. loods van 80 m2 met mogelijkheid tot verdere uitbreiding. Betonvloer, gemetselde gevels, veel lichtinval, dakisolatie, stalen spanten, weinig kolommen, C.V.-olie, 2 inritten.
Maak vrijblijvend een afspraak.
Tekeningen op kantoor ter inzage.
Vraagprijs...ƒ 295.000,- k.k.
Eventueel ook te huur.

De Haan Makelaars

Kerksingel 14, 2651 CC Berkel & Rodenrijs.
Tel. 01891-4455. Lid NVM.

Te huur

op industrieterrein te Bleiswijk

600 m2 opslag-/bedrijfsruimte

afm. 20 × 30 × 6 m., grote inrijpoort, licht en verwarming aanwezig.
Inl. 01892-5629

Te huur in Handelscentrum Oudenbosch

Wilt u gezellig, goedkoop huren als jong energiek ondernemer, kom dan naar Handelscentrum Oudenbosch.

Vanaf ƒ 3350,- excl. BTW p.j.

bezit u een representatief kantoor. Voor u is aanwezig centrale receptioniste/telefoniste, telex, copieerapp., lichtdrukmach., kantine, vergaderruimte, boodschap- c.q. klusjesman, parkeerplaats, elektrisch beveiligd gebouw. Lage kosten, Gas, water, electra en verwarming. U kunt ook terecht voor groot of kleine magazijn of werkplaats en showroom bij

Handelscentrum Oudenbosch
Bosschendijk 193
Tel. 01652-6352

Berkel en Rodenrijs

Te huur aan de Industrieweg 76, 550 m2 bedrijfs-/opslagruimte. Kantoor/showroom naar behoefte aanwezig. Voorzien van toiletgroep, keuken, tegelvloer, grote inrijdeur en cv-gas. Huurprijs ƒ 55,- per m2 per jaar.

Hengeveld

B.V., makelaars i.o.g., Grindweg 10, 3055 VA Rotterdam. Tel.: 010-180246. Lid NVM.

Te huur in het centrum van Gouda, op goede winkelstand

winkel/woonhuis

Ind.: Winkel (betegeld en voorzien van koelcel); werkruimte; 5-kamerwoning. Geen overname inventaris. Huurprijs pand ƒ 2000,- per maand.

Hengeveld

B.V., makelaars i.o.g., Grindweg 10, 3055 VA Rotterdam. Tel.: 010-180246. Lid NVM.

CAP. A/D IJ., (Schenkel), Violierstr. 24 a, bedrijfsruimte op 347 m2 eig. gr. Entree via schuifdeur, 3 ruimten van ca. 5 × 3. Pantry, toilet. Gas c.v. Betonvloer. Opp. v.d. loods ± 300 m2. Prijs ƒ 149.500,- k.k. Inl. Bur. Drs. H. v. Herk mak. o.g. Cap. a/d IJ. Tel. 010-503066* of 01807-10000*. Vraag onze woninglijst!

Interessante AANBIEDING. Grote, zeer gunstig gel. opslagplaats aan de Westhavendijk te Dirksland. Vloeropp. 800 m2, totaalopp. 2100 m2. Uiterst lage vr.pr. Inl. Mijs Onroerend Goed Dirksland. Tel. 01877-1309.

Te huur volledige verbouwde winkel aan de HOOGSTRAAT 69 te Rotterdam, zeer geschikt voor verkoop van radio's of computers of dergelijken. Met overname. Huurprijs ƒ 1000,- per maand. Inlichtingen: tel. 010-225077 of 141110.

Te koop aan de VLETHOEK (Zwaanhals) te Rotterdam 120 m2 bedrijfsruimte met brandwerend plafond en vergunning tot het stallen van 4 auto's alsmede vier verhuurde bovenwoningen. Inl.: Ooms Makelaars B.V., tel. 010-132260 b.g.g. 01860-25357.

Te koop: BEDRIJFSHAL met eigen grond aan de Vissersdijk te Dordrecht. Opp. hal 1000 m2 met loopkraan van 3000 kg. vermogen, opp. buitenterrein 500 m2. Gunstige ligging. Zeer laag in prijs. Te bevragen 078-178088.

BARENDRECHT, Oranjestraat. Bedrijfsruimte (voorheen 6 garageboxen), voorzien van toilet, keuken, electra, gas en telefoon. Prijs ƒ 76.000,- k.k. Bem. Markus Makelaardij b.v. Barendrecht. Tel. 01806-15233.

T.o.n. aangeb. te R'dam N. geh. BETEGELDE winkel + werkplaats totaal ± 150 m2, in bezit van hinderwet vergunning incl, koeltoonbank en demontabele koelcel, lage huur, redelijke overname. Evt. pacht mogelijk, tel. 010-739755.

T.h. SPIJKENISSE - Hekelingen, Dorpsstr. 23, bedrijfsruimte 400 m2 + 100 m2 open ruimte. Huurprijs ƒ 2000,-. p.m. Nu garagebedrijf, v.z.v krachtstroom en verwarm. Berwers, 01880-12921 / 010-384371.

ROTTERDAM, kantoorruimte Mathenesserlaan 220, 2e verd., huur allin ƒ 1.000,- p/mnd. Info: Spindler Makelaardij B.V., lid NVM, Ribeslaan 49, Rotterdam-Schiebroek, tel. 010-180515.

TE HUUR ca. 140 m2 bedrijfs-, show-, opslagruimte, pal in het centrum nabij Karel Doormanstr. Inl.: Horst Makelaars, 010-365700, buiten kantooruren 010-133107.

TE HUUR 2 moderne winkels op de beste lokatie, aan de Hoogstr., in Schiedam. Opp. ca. 80 en 120 m2. Interessante huurvoorwaarde. 010-365700.

T.k. of t.h. gevr. in centrum SPIJKENISSE, winkelpand ± 250 m2. Tel. 01880-16862, b.g.g. 01883-12500, hr. Huw.

T.h. centrum DORDT wandelstr. nw. kl. winkel, tevens groot pand Centrum Dordt. Tel. 09-3236588293.

T.h. 5 km. v. Goes, ± 250 m2 droge OPSLAGRUIMTE, ƒ 1000 p/mnd.; 010-762642.

T.h. 80 m2 bedrijfsruimte en 60 m2 kantoorruimte, met parkeergel., krachtstroom. APART te huur. Schiekade 10, R'dam. Tel. 030-889889.

T. huur nabij centrum Gouda WINKEL en of ATELIER, ruimte ± 20 m2. Lannge Noodgodsstraat 37 hoek Spieringstraat. 010-358052.

T.h. BEDRIJFSRUIMTE ± 160 m2, krachtstr. Te Oostvoorne. Tel. 01815-2615 na 20 u.

T.h. of t.k. 300 m2 bedrijfsruimte kompleet w.v. 200 m2 bebouwd, gel. in industriegebied te VLAARDINGEN. Tel. 010-358052.

T.h. ca 250 m2 BEDRIJFSRUIMTE. Vierhavensstraat 79, Rotterdam. Betonvloer, krachtstroom, verwarming, etc. Inl. Maasstede Makelaars, 010-779955.

Huur / koop in overdekt winkelcentrum Maassluis-west WINKEL c.q. kantoorruimte 82 m2. Inl.: 010-132260.

T.h. hoek Rösenermanzstr. - Bussinghstr. WINKEL/showroom, 2 etalages, aangrenz. kant., event. opslagruimte. C.v., gestoff. en / of gem. Tel. 010-766093.

DIVERSE TIPS

■ Kunst en antiek 85

Wat zegt U?

Nu nog steeds niet gehoord van de
ROTTERDAMSE ANTIEKHALLEN HORU B.V.

Dé grootste antiekzaak van Rotterdam en omstreken

Ga dan eindelijk eens kijken op de:
Bergweg nr. 196, tel. 010-666930.
- VRIJ ENTREE
- 3000 m2 SHOWROOM
- EIGEN PARKEERPLAATS
- VRIJDAGAVOND KOOPAVOND

Let op:
Iedere maand 10 artikelen tegen extra lage prijzen.

Grootste antiekbeurs

Kijkduin Paviljoen, Kijkduin, Deltaplein 530,
(zelfde organisatie als Circustheater),

za. 7 mei 12.00-18.00 u.,
zo. 8 mei 11.00-18.00 u.

Kunst- en antiekbeurs Haarlem

"Oudt-Haerlem" Kennemersporthal. Inl. 076-611680
Vrijdag 6 mei 19.00 - 22.00 uur
zaterdag 7 mei 14.00 - 22.00 uur
zondag 8 mei 11.00 - 18.00 uur

Grootse Antiekbeurs Barneveld

Net voor Pinksteren vrijdag 20/5 en zaterdag 21/5 in de Veluwehal, 35 stands.
Inl. 01726-12571.

Gesign. kast met bronzen panelen, Breughel kast en anderen exclusieve modelen. Staande Eng. klok, Eng. dressoir en veel eeth., slaapk., cylinder buro's secretaire's, sofa's enz. KROMHOUT 143, Dordrecht, 078-140446, dag. 10-17 u. dond -21 u.

CHINESE TAPIJTEN in alle maten en kleuren o.a. 60 × 90 cm ƒ 198,-. Enorme sortering karpetten, 100% wol, 170 × 240 cm v.a. ƒ 198,-. Tapijtimport Van der Kuijp, Bergweg 212 - 218, R'dam. Tel. 010-661938.

T.k. gevr. voor onze buitenlandse relaties, SCHILDERIJEN en/of tekeningen van Gogh. Sonsbeek Galerie, De Lareystr. 5, 6814 AD Arnhem, 085-454727 tot 13 uur.

BUREAUTAFEL (eiken), meubelen, karaffen, tegels, schilderijen, kl. antiek. Antiekh. v.d. Nieuwe Giessen, Av. Concordia 136, R'dam. 010-138075/189111/704881.

Een gespecialiseerde winkel voor oude GRAMMOFOONS en 78-toeren platen is Ton Antiek, Hommelstraat 71, Arnhem, 085-432944.

Heren HANDELAREN, ied. wk. nw. aanvoer uit Duitsl. van div. grenen meubels z.a. kst., kkn.kst., commodes, enz. Scherpe pr.! 05492-1639.

T.k. prachtige marmeren witte antieke OPENHAARD, compl. m. vuurkorf, achterwand etc. ƒ 4000,- evt. plaatsing mog. Tel. 01804-25468.

3 zits MEDAILLONBANK v. ƒ 5500,- voor vr.pr. ƒ 2750,-, zien is kopen. Tel.inl.: 010-163332.

T.k. zeldzame antieke Friese STOELTJESKLOK met één wijzer. Tel. 04164-1499.

T.k. antieke rode Friese STAARTKLOK, ± 1850. Tel. 04164-1499.

Spotprijsje antiek KLOKKENSTEL, pr. ƒ 850, geen handelaren, 01890-3203.

Een degelijk 17e eeuws mahonie KABINET. Tel. 076-132104.

T.k.a. HARMONIUM Mason en Hamlin 1891, kast en theemeubel uit grootmoederstijd. 01100-20145.

40 SCHILDERIJEN in lijst Unieke coll. ƒ 2400,-. Br. o. nr. 31339511 bur. v. d. bl.

ANTIEKE PLAVUIZEN, Piet Jonker. Tel. 02940-18777, b.g.g. 02946-1733.

T.k. fraaie HENRI II KAST. Vr.pr. ƒ 1200,-. Tel. 010-148354 na 18.00 uur.

■ Doe het zelf, hobby's 92

CENTRALE VERWARMING Bouwpakket, 6 radiatoren + ketel + materiaal ƒ 1950,-. Wij installeren ook. C.V.-Installatiebedrijf W. Scheffer Bergweg 339, R'dam, 010-666493.

Doe 't zelf PARKET. Alle soorten veelal uit voorraad leverbaar. Natuurlijk bij Alpon Parket te Dordrecht. Blekersdijk 114, tel. 078-137677.

GRENEN SCHROTEN v.a. ƒ 0,50. Rabbat ƒ 1,19 p.mtr. Tel. 010-231949.

WESTERHOUTHANDEL VAN BOXTEL

50 JAAR

GOED TIMMERHOUT Maar dan natuurlijk het beste Zweedse Van Moerbak tot splinter. Ruim 60 maten tot ca. 5 mtr lang uit voorraad leverbaar.
Al 50 jaar de grootste hout speciaalzaak van Rotterdam.

DAAR KAN JE MAAR BETER METEEN NAAR TOE GAAN
Catharina Beersmansstraat 42
Telefoon (010) 258888.

■ Vermist 93

De heer C. Verbuyt vraagt dringend INLICHTINGEN over de verblijfplaats van zijn vrouw, Annie Daams, en kinderen, Alfredo, Francisca en Charlene Verbuyt. Tel. 076-134826.

ELKE ZATERDAG

watersport tips

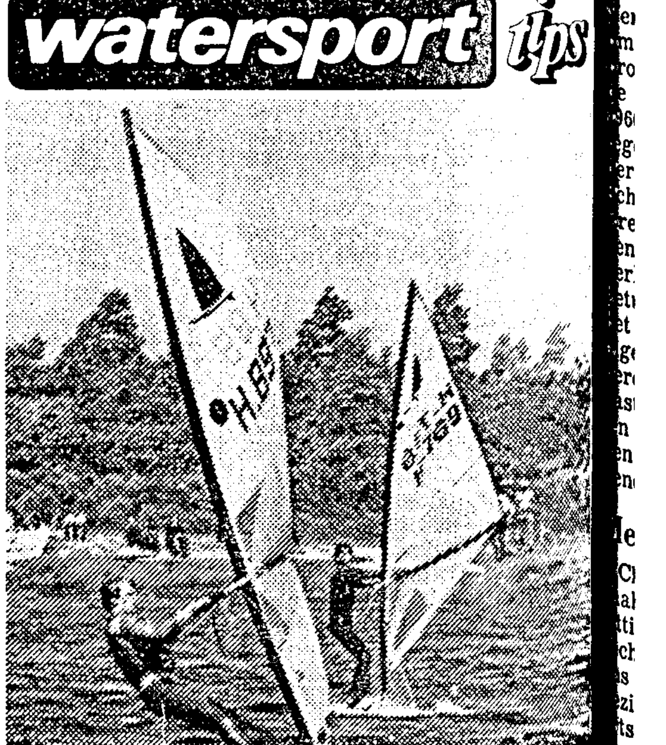

Of 't nu gaat om bijvoorbeeld surfplanken, zeilboten of motorboten, uw vaartuig is een Tip waard.
Extra attentie krijgt u met 'n Regel- of FotoTip.
Voor inlichtingen over adverteren in deze rubriek kunt u bellen van maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 17.00 uur.

Met een Tip, Regeltip of Fototip bereikt u
1.309.000 huisvrouwen en gezinshoofden
Bron: NIPO-media-onderzoek 1981/1982

tips doen het!

1.14.10

TEL. (010) 14 55 33

Het Vrije Volk extra

ZATERDAG 7 MEI 1983

Chaim verdient de hemel

Karl Frenzel (links) tijdens het Sobibor-proces in Hagen.

Chaim Engel en zijn vrouw Selma.

'Wij hebben geen wraakgevoelens'

door Jules Schelvis

De schrijver van dit artikel, Jules Schelvis, is een van de 19 mensen die het concentratiekamp Sobibor overleefde. Hij bezocht het proces in de Westduitse stad Hagen, waar de Beul van Sobibor, Karl Frenzel, terechtstaat.

PAS een kwartier voordat zijn verhoor in de West-Duitse stad Hagen in het Roergebied begint, ontmoeten we Chaim Engel in de hal van het gerechtsgebouw. De vorige avond bleken hij en zijn in Zwolle geboren vrouw Selma niet in het voor getuigen gereserveerde hotel 'Deutsches Haus' in Hagen te zijn. Wellicht dat de naam van dit hotel de familie Engel had weerhouden juist dáár te logeren. De juffrouw van de receptie maakte zich ook al zorgen. Ze kon best voor een tiental dagen gasten ontvangen. Zo druk is het deze tijd ook niet in Hagen, een flink uit de kluiten gewassen provinciestad.

Een telefoontje met rechter Spancken maakte de onzekerheid slechts groter. Ook hij had nog niets van de Engeltjes gehoord. 'Alles staat voor morgen negen uur gepland. Ik hoop maar dat ze komen. Afgeschreven hebben ze niet...'

Chaim zou een belangrijke getuige in het proces zijn, omdat hij lange tijd in het vernietigingskamp SOBIBOR is geweest. Selma is de enige Nederlandse vrouw die in dit dodenkamp gewerkt heeft en ook de opstand van 14 oktober 1943 heeft meegemaakt en het heeft overleefd.

De oplossing van het raadsel lag niet zo ver weg. Chaim, in Polen geboren, wilde niet het risico lopen in hetzelfde hotel te moeten logeren waar mogelijk ook zijn grootste vijand uit Sobibor, de Oberscharführer Karl Frenzel zou kunnen overnachten. Daarom besloot hij een hotel in Dusseldorp te nemen, al moest hij er ook telkens een goed uur extra voor reizen.

De familie Engel was uit de Verenigde Staten overgekomen om te getuigen in het Sobiborproces dat zich bezig houdt met de vraag of Frenzel de hem in 1966 ten laste gelegde misdaden tegen individuele gevangenen inderdaad begaan heeft. Het Schwurgericht veroordeelde Frenzel daarvoor toen tot levenslang. Door tegenstrijdige verklaringen van verschillende getuigen besloot de rechtbank het verzoek van Frenzels verdediger in te willigen, het proces te heropenen. Opnieuw moest nu vastgesteld worden of hij de hem ten laste gebrachte misdaden tegen met name genoemde gevangenen gepleegd heeft.

Met eigen ogen

Chaim was heel zeker van zijn zaak. Even voor het begin van de zitting, in de hal van het gerechtsgebouw, vertrouwde hij [illegible] toe dat hij met eigen ogen gezien had hoe Frenzel de tandarts Bresseler heeft doodgeschoten. Hij was van plan hierover direct bij het begin van de zitting te getuigen. Daarvoor was hij naar Duitsland gekomen.

Veel details van eertijd waren door de zeef gevallen. Eén was [illegible] duidelijk op blijven liggen, omdat het voorval zo een grote druk op hem gemaakt had. Als hij aan het kamp terugdenkt ziet hij altijd Frenzel verschijnen, terwijl hij dan het noodlottige schot afvuurt. Daarom zal hij zijn straf niet mogen ontlopen. Daarom ook — en om nog vele andere misdaden — kreeg hij als getuige van de toen terechtstaande [illegible] in 1966 levenslang. Chaim [illegible] precies vertellen wat Frenzel toen gedaan heeft. Niet van horen zeggen, zoals de rechtbank probeert vast te stellen. 'De moord op Bressler heb ik met eigen ogen zien begaan.'

De feiten waren zo duidelijk en niet voor tegenspraak vatbaar, zodat Chaim dacht snel met zijn getuigenis klaar te kunnen zijn.

Het zou anders lopen.

Na de gebruikelijke beginvragen omtrent persoon en leeftijd stak Chaim meteen van wal. Zoals hij het zich had voorgenomen. In duidelijke bewoordingen deed hij zijn verhaal. Alles was zo helder als glas. Zó was het gegaan en niet anders. 'Laten we onze aandacht op dit gebeuren concentreren; al het andere wat ik te zeggen heb is minder belangrijk.'

Tot zijn verbazing bleek, dat de rechters nauwelijks geïnteresseerd schenen te zijn in wat Chaim zojuist gezegd had. Alsof hij iets onbelangrijks over de poes van de buren had meegedeeld, vroeg rechtbankpresident Kremer hem nu iets te vertellen over zijn jeugd en hoe hij in Sobibor was terechtgekomen.

Chaim stond hier voor de rechters en moest natuurlijk antwoord geven op alle hem gestelde vragen. Daarom begon hij in voortreffelijk Duits, soms vermengd met een Hollands woord, een lange monoloog. Hij vertelde over zijn aankomst in Sobibor. Het transport bevatte ongeveer duizend joden, waarvan twintig werden uitgezocht voor werk in het kamp. De volgende dag deed hij dienst als sorteerder. Daar kreeg hij direct al de kleren van zijn broer, die gelijk met hem was aangekomen, onder ogen. Toen hij Sobibor naderde wist hij al precies wat daar zou gebeuren.

De aankomst

'Kunt u ons vertellen, Herr Engel, hoe alles in zijn werk ging bij aankomst van een transport?'

'Als er een groot transport aankwam, bijvoorbeeld uit Nederland, liet men de gevangenen in gedeelten het kamp binnengaan. Door het zogenaamde, uit joden bestaande, Bahnhofkommando werden de nieuwkomers uit de wagons gehaald en soms geslagen. Dat laatste was opdracht van de ons begeleidende SS-ers. Sommigen van ons kregen daarvoor zwepen.

De mensen waren soms half versuft van de lange reis in afgesloten veewagens. Ze waren blij, weer frisse lucht te kunnen inademen. Maar op zo'n ontvangst hadden ze toch niet gerekend. De zieken en ouden van dagen moesten we op lorries leggen. Wij alleen wisten dat ze regelrecht naar de gaskamers getransporteerd zouden worden. De lopenden werden door een grote barak geleid waar ze alles wat ze bezaten moesten afleggen.'

Rechter Kremer interrumpeerde hier even. Hij zei: 'Een getuige heeft hier verklaard dat het leggen op de lorries soms op heel hardhandige wijze gebeurde, alsof men stenen op een kar laadde. Ik heb hier ook horen zeggen dat Frenzel daarover eens een opmerking gemaakt heeft. Hij moest gezegd hebben dat jullie toch wat voorzichtiger met deze mensen moesten omgaan.'

'U zult van mij willen aannemen, dat dit een belachelijk verhaal is. Als wij dit werk niet deden zoals we het deden konden we dezelfde weg op gaan als alle anderen, naar de gaskamers. Na het afwerpen van de bagage werden de mannen van de vrouwen gescheiden. Op een bepaalde plaats in het kamp moest iedereen zich uitkleden, "om daarna te kunnen douchen, want alles moest hier zuiver zijn". Zodra ze naakt waren en de 'slang' in gingen, dat was een met prikkeldraad omheind pad dat naar de gaskamers leidde werden wij de barak uitgestuurd, waar wij bij aankomst van de trein werden opgesloten. Toen de laatsten door de slang verdwenen waren moesten we vliegensvlug de kleren van de slachtoffers naar binnen dragen, zodat de ontkleedplaats zo snel mogelijk weer de aanblik bood van een vrolijk grasveldje. Geen papiertje mocht achterblijven.

De Hollanders

Onze taak was, de kleren van de mensen op grootte en kleur te sorteren en te bundelen. Zodra het grasveld schoon was gemaakt begon alles weer van voren af aan. Omdat ik ook gewerkt heb als kapper kan ik u precies vertellen wat er verder met de vrouwen gebeurde. Op ongeveer tien meter van de gaskamers lag de kappersbarak. Daar werkten gewone 'Arbeitsjuden', zoals we genoemd werden. Met grote scharen moesten we in hoog tempo de naakte vrouwen kaal knippen. Deze haren werden zorgvuldig bijeen geveegd om later verkocht te worden.

De Poolse joden wisten wat hen te wachten stond; de Hollandse in het geheel niet. Wij werkten daar onder streng toezicht van SS-ers, omdat men wilde voorkomen dat we iets tegen de slachtoffers zouden zeggen. Maar dat zouden we in de gegeven omstandigheden toch niet gedaan hebben.

Er zou slechts paniek uitbreken. Aan het lot zouden we niets hebben kunnen veranderen. De Hollanders gingen argeloos het zogenaamde badhuis in. Tot op het moment waarop het gas begon te stromen dachten ze werkelijk dat ze gingen baden en dat ze daarna tewerk gesteld zouden worden!

Na dit dramatische verhaal vroeg de rechter of Chaim iets wilde vertellen over de opstand die op 14 oktober 1943 heeft plaatsgevonden. Chaim zat niet in het komplot, dat slechts uit een beperkt aantal gevangenen bestond. Hij wist wel dat er op die dag een opstand zou uitbreken. Hij en zijn toen zieke vriendin Selma Wijnberg, met wie hij later zou trouwen, vluchtten via de hoofdpoort en vonden na dagenlange omzwervingen in de bossen onderdak bij een Poolse boer, die profiteerde van de diamanten die ze bij zich hadden en die afkomstig waren uit de kleren van de slachtoffers. 'Tijdens onze vlucht uit het kamp heeft Frenzel met een vuurwapen op ons geschoten.' Dan vroeg rechter Kremer plotseling hoe lang het perron ongeveer was waar de treinen uit de verschillende landen aankwamen en hoeveel wagons er gelijktijdig konden worden afgehandeld. 'En kunt u de rechtbank een schatting geven hoeveel joden er tijdens uw aanwezigheid in Sobibor zijn vergast?'

Zo verliep de eerste zittingsdag, echter niet nadat Chaim toch nog een gelegenheid had gevonden de moord op Bressler nogmaals onder de aandacht van het hof te brengen.

Twee dagen later zat Chaim weer achter het tafeltje met de microfoon om vragen te beantwoorden. De geschiedenis herhaalde zich. Direct bij het begin zag hij zijn kans schoon in te haken op een vraag van rechter Kremer. Uitvoeriger nog dan de eerste keer beschreef hij hoe Bressler aan zijn einde kwam. De dader was onherroepelijk de hier terechtstaande Frenzel. En opnieuw scheen de rechtbank niet geïnteresseerd te zijn.

'Herr Engel, wilt u ons op de plattegrond aanwijzen waar u uw sorteerwerk deed?' Chaim stond te turen op de metersgrote kaart van Sobibor die in de zaal was opgehangen. Er stonden alleen nummers op de tekening, zodat een buitenstaander niet kon zien wat voor soort barakken er op de kaart stonden.

'Er klopt iets niet. Deze drie barakken stonden niet achter, maar naast elkaar. En er ontbreekt een grote sorteerruimte, die slechts op palen stond en geen dichte wanden had. Die waren van prikkeldraad, omvlochten met struiken. En juist in die barak heb ik gewerkt. Je kon er, terwijl je bezig was, naar buiten kijken. Vlak bij die ruimte was een hek van prikkeldraad met daarin een afsluitbare poort, die toegang gaf tot kamp IV.

Frenzel schudde zijn hoofd. 'Daar was in het geheel geen barak.' Waarom Frenzel dit ontkende, begrepen we pas later. Vervolgens werd uitvoerig stilgestaan bij de kappersbarak. Die lag volgens Chaim dichter bij de gaskamers dan op de kaart was aangegeven. 'Hebt u wel eens, toen u daar moest werken, geluid gehoord vanuit de gaskamers?' Het antwoord was ontkennend. 'Maar hebt u dan wel de tankmotor horen lopen die het gas produceerde?' (Rechter Kremer is uitstekend op de hoogte van de situatie). Ook dat had hij nooit gehoord.

De tandarts

Na nog talrijke vragen van de rechter kwam het accent nu geheel op tandarts Bressler te liggen. Heel precies wilde Kremer weten hoe oud hij was, hoe zag hij eruit, kleur haar, kalend of vol begroeid, wat hij precies deed, keek hij alleen maar in je mond of pleegde hij wel eens abortus? Welke nationaliteit hij bezat en in welke taal hij sprak en nog talrijke vragen meer.

Chaim wist niet alle vragen te beantwoorden. Hij zei tegen de rechter dat hij alleen vragen kan beantwoorden als hij iets heel zeker weet.

'Vertel nu, Herr Engel, waarom en hoe precies tandarts Bressler, volgens uw zienswijze, werd doodgeschoten.'

'Wij waren aan het werk in de openwandige sorteerruimte, zodat we konden zien wat er buiten gebeurde. Ik vertelde al dat ik niet op de kaart kan aangeven waar dat was, omdat de barak niet staat aangegeven. Ik kan wel aanwijzen waar het ongeveer was. Ik kan de rechtbank morgen een tekening geven van de situatie zoals die in mijn herinnering is.

Op een gegeven moment zag ik Frenzel met de tandarts naar het — ook niet op de kaart aangegeven — prikkeldraad lopen. Ze stopten bij „das Tor". De afstand tussen de plaats waar ik mij bevond en de plaats waar ze stil bleven staan schat ik op ongeveer tien meter. De tandarts stond daar oog in oog met zijn aanstaande moordenaar. Frenzel beval hem zich om te draaien. Daarna zag ik dat hij hem met een nekschot doodde. Waarom hij dat deed wist ik niet.'

Na deze verklaring, die door de ongeveer tachtig oudere scholieren op de tribune met ingehouden adem werd aangehoord, wilde de rechter zo precies mogelijk weten wanneer de executie had plaats gevonden.

Hier was Chaim niet zo zeker in zijn antwoord. „Het zou een paar dagen vóór de opstand geweest kunnen zijn; misschien wel twee maanden ervoor."

Het juiste antwoord bleek van essentieel belang te zijn, omdat Kremer over getuigenissen van andere gevangenen bleek te beschikken die een moord op de tandarts tot aan de dag van de opstand uitsluiten.

Hij las een paar verklaringen voor waaruit moest blijken dat Bressler nog tijdens de opstand in het kamp aanwezig was. Chaim antwoordde dat hij slechts naar eer en geweten kon verklaren wat hij zelf gezien had. Aan andere verklaringen 'heb ik geen boodschap'. „Het was Frenzel die de tandarts heeft doodgeschoten, ik weet het pertinent zeker."

„U zult begrijpen", Herr Engel, „dat wij in dit geval heel precies moeten zijn. Het gaat hier om de vraag of er een moord gepleegd is. Vroeger heeft u eens verklaard dat de moord bij de deur van een barak heeft plaatsgevonden. Nu zegt u bij 'das Tor'."

„Wellicht heb ik het destijds in slecht Duits verteld. De plaats is hetzelfde gebleven."

Geen wraak

Was het de pertinente beschuldiging of voelde Frenzel zich daarna werkelijk niet zo goed om 's middags weer ter zitting te verschijnen? Hoe het zij, de rechtbank besloot de zitting op verzoek van de verdediging te verdagen tot over twee dagen. Waarbij uw verslaggever de opmerking wil maken dat het er in Sobibor wel even anders toeging. Maar de Duitsers leven nu — gelukkig — weer in een rechtsstaat.

Over de volgende zittingsdag kunnen we kort zijn. De vragen waren veelal dezelfde als tijdens de vorige zittingen. Misschien zou de getuige afwijkende antwoorden geven...? Maar Chaim bleef zoals hij is: kalm en beheerst.

Toen de rechter hem vriendelijk bedankt had voor zijn komst naar Hagen en de wijze waarop hij zich gemanifesteerd had, vroeg Chaim nog een keer het woord. „U hebt mij in de loop van de zittingen een keer gevraagd of ik bij de beantwoording wraakgevoelens liet meespelen. Ik zei toen van niet, maar ik wil er nog iets aan toevoegen. Wij zijn al enige malen in processen als getuigen verschenen. Het was altijd zwaar voor ons om te vertellen over de verschrikkingen die in Sobibor hebben plaatsgevonden. Steeds zagen we er tegen op. Het is mij om het even welke straf de verdachte zal krijgen.

Vijf jaar, twee jaar of zelfs vrijspraak. Mijn familie zal er, door welke uitspraak dan ook, niet mee terugkomen. Het belangrijke van dit proces is dat, mede door de aanwezigheid van veel schoolkinderen hier in de rechtzaal en de publiciteit, de nieuwe generatie zal weten wat er destijds gebeurd is. Wij hebben geen wraakgevoelens. Tenslotte wil ik alle leden van de rechtbank, en daarbij betrek ik ook de verdediger van de verdachte, bedanken voor de wijze waarop zij mij bejegend hebben."

Chaim Engel verdient een plaats in de hemel. Zijn naam zegt het al. Niet in de laatste plaats omdat hij Selma, zo ziek als ze tijdens de opstand was, het kamp heeft uitgesleept. Hij vocht voor twee!

kolom

Weerzien

Juni 1943. Een Rotterdamse jongen van eenentwintig werd te werk gesteld in Duitsland. Heel gewoon. Hij kwam na een reis van twee dagen terecht in een barak vlakbij Straatsburg. In beginsel: gewoon. De Elzassers bleken anti-Duits en hielden van Hollanders. Een ongewoonheid die ter plaatse niet opviel. Die jongen kon zich voor vuil werk laten afkeuren omdat hij een namaak-eczeem op zijn handen had aangebracht. Redelijk gewoon. Hij ging, zodra hij in Straatsburg was aangekomen, op zoek naar zijn tweelingbroer die voorzover hij wist daar was ondergebracht, na als gijzelaar in februari te zijn opgepakt. Dat was, zo niet ongewoon, in elk geval iets particuliers.

De tweelingbroer bleek drie dagen tevoor te zijn weggestuurd naar het echte Duitsland. Diepe droefenis. Op zich: gewoon. Er kwam correspondentie. Er kwam een afspraak. De broers zouden elkaar halverwege Heidelberg en Straatsburg ontmoeten, na elkaar een half jaar niet gezien te hebben. De jaren voordien hadden zij elkaar iedere dag gezien, sinds de moederschoot. De stad van afspraak was Karlsruhe. In de jaren zestig van de vorige eeuw had hun overgrootvader, van vaders kant, er een huis gekocht, en hun grootvader op wie zij zeer gesteld waren had er zijn kinderjaren en jeugd beleefd. Hij was weliswaar Nederlander geworden, maar als leraar en als man van wetenschap Duitser gebleven, tweetalig en beter in Goethe dan in Vondel. Ongewoon?

door Alfred Kossmann

Ik bracht op 4 juli 1943 mijn ouders verslag uit van de excursie, die ik ondernam in gezelschap van Cor Israël, een jongen met wie ik in Straatsburg bevriend was geraakt.

Mijn brief ging zo:

"Karlsruhe, 4 juli 1943

De datum die hier boven staat zal dus voor Ernst en mij die van een historische dag zijn. Na een eindeloze reeks verwarringen zijn Israël en ik vanmorgen op weg gegaan, misten een te vroege trein en haalden de goede, stonden tot K. uit te kijken over een fraai en zonnig landschap, zochten in het station het perron waar Ernst zijn trein aan zou komen en werkelijk, toen deze gearriveerd was, kwam Ernst met uitgestrekte hand op ons af. Je begrijpt wat een sensatie het voor mij was hem te aanschouwen,- vooral ook omdat hij dikker in zijn gezicht is geworden, hij heeft nu het gezicht van zijn dertiende jaar teruggekregen.

Gebrek aan conversatie hebben we tot nu toe nog niet bepaald gehad, maar nu — het is 2 uur; de dag schiet helaas al op — het eerste nieuws verteld is, besloten wij maar een gezamenlijke brief aan jullie te schrijven. Ik hoef niet in lyrische bewoordingen uit te gaan weiden over de vreugde die ons dit wederzien bereidde, want ik neem aan dat jullie dat wel zult begrijpen. De zonderlinge omstandigheid dat het nu juist Karlsruhe is waar wij elkaar terugvinden, maakt het hele geval zo indrukwekkend, dat ik mij eerlijk gezegd in het volmaakte en kostelijke toerisme, waarin wij van de ene kroeg naar de andere slenteren, maar amper thuisvoel. Deze hele ontmoeting was niet beter te enscèneren geweest.

Overigens hebben wij van Karlsruhe niet veel gezien. Dat beletten Ernsts voeten en onze conversatie, maar als achtergrond blijkt toch het "familie-gevoel" voor deze ons verder onbekende stad zeer pikant.

Vervolg van 's avonds: Intussen is de dag uiterst bevredigend en plezierig verlopen en zitten Israël en ik op de Straatsburgse Bahnhofplatz ons voor te bereiden op de werkweek. Het is wel een enigszins zonderlinge overgang van intellectuele toerist tot schoonmaker. De sensatie Ernst daar te ontmoeten behoort tot de zonderlingste die ik mij kan voorstellen. Israël en ik stonden bij de uitgang van de Bahnsteig en zagen uit. Ik zag in de verte iemand aankomen, die ik niet dorst te herkennen omdat hij mij een mengsel scheen van mijn spiegelbeeld en een wildvreemde. Israël zag hem eerder, maar dorst mij niet te waarschuwen omdat hij Ernst natuurlijk niet kende. En zo is een dag voorbijgegaan die een grotere vreugde bracht dan jullie in Holland hebben kunt."

lieve mensen

DOOR HERMA VERGOUWE

Nieuwe start

VRAAG: Mag ik even je aandacht voor het volgende? Het gaat om „oudere" mensen, vanaf ongeveer 45 jaar, die niet meer werken. Wie geen hobby's heeft, raakt in een isolement. De kring wordt steeds kleiner en financieel moet van alles afgezegd worden. Dan moet je verder denken. Ik ben 57 en wil niét in een bejaardenhuis terecht komen. Zo denken er velen over en samen hebben we nu een vereniging opgericht om te komen tot woongroepen voor ouderen, om zelf te beslissen waar we willen wonen en hoe. De vereniging heet „De Nieuwe Start", adres: Lodijk 85, Rotterdam.

Wie inlichtingen wil en één gulden aan postzegels insluit voor porto en kosten, krijgt het informatie-stencil toegestuurd. Bezig zijn, een doel in je leven hebben, kosten sparen door gezamenlijk inkopen, abonnementen nemen, enzovoorts. Gemeenschappelijke ruimten, onderlinge uitwisseling van allerlei materie die anders te duur zou zijn. Dit (en nog veel meer!) stellen wij ons voor en daarbij denken we aan het betrekken van een boerderij of landhuis met eigen grond om ook zelf groente e.d. te verbouwen.

Natuurlijk moet elke deelnemer/ster wel over eigen privéruimte beschikken, maar samen sta je sterker en wat nu voor mensen als wij erg nodig is, is daar bijtijds aan denken en aan werken. We hebben al 30 leden, maar hopen op veel meer woongroepen voor ouderen in het hele land. Is dit iets voor je rubriek?

ANTWOORD: Eigenlijk is „Aanplakzuil" in onze krant of „Sprekershoek" op de televisie meer geschikt. Dat ik voor deze ene keer dan toch een uitzondering maak, is omdat er wel veel jongerenbladen en bejaardenberichten zijn, maar voor de tussengroep 45-65 jaar vrijwel niets. Toch is dit de tijd dat men moet denken aan „straks". Temeer omdat het nog heel wat voeten in de aarde zal hebben voor een Nieuwe Start, zoals u die voorstelt, een feit wordt.

Misschien hebben jullie er ook iets aan om eens te lezen hoe Frederik van Eeden, de arts/schrijver die van 1860 tot 1932 leefde, destijds de coöperatieve kolonie „Walden" stichtte te Bussum. Dat mislukte, maar in onze tijd kan men putten uit de ervaring van „De Kleine Aarde" te Boxtel, dat prima werk verricht en uitstekende adviezen kan verstrekken. Zoals jullie zelf zeker al wisten, maar voor de lezers er even bij vermeld wordt. Gelijkgestemde „ouderen" kunnen dus naar het hier vermelde adres schrijven om informatie; veel succes samen!

HORES

Vandaag wordt de dichter-schrijver Edgar Cairo 35 jaar. Moge hij nog méér schrijven dan hij al deed en door zeer velen gelezen worden.

Spaar je rijk

Van badhanddoeken die in het midden „door" zijn, kunnen we washandjes of werkdoekjes maken.

Werkschuw?

De zojuist gepensioneerde directeur van het arbeidsbureau te Ridderkerk zou volgens de kranten bij zijn afscheid beweerd hebben dat „voor wie wil er nog werk is". Alsjeblieft. En ook: „Hoewel het zoeken ernaar moeilijker is geworden, is het best nog wel te vinden". Dat is me nog al wat. Het merendeel van honderdduizenden werklozen wil dus eigenlijk geen werk. Ze zoeken niet hard genoeg. Geneer je niet en zèg maar wat, geeft niet hoe het áánkomt. Werkschuwe WW-ers zullen maar blij zijn dit te horen.

Misschien is voor de meesten nog niet eens het verminderde inkomen het ergste waar men onder lijden moet. Het ergste is dat je zo ontzettend wordt vernederd en beledigd, zo wordt betutteld en gekoejeneerd. Van het kastje naar de muur, het ene formulier na het andere, tegenstrijdige bevelen en „inlichtingen" van loket tot loket. Angst en zorg om te weten te komen op hoeveel je recht zou hebben. Verstikkende onzekerheid wanneer dat geld eindelijk zal komen.

Om de haverklap, en voor het minste geringste, uitstel of intrekking van de uitkering, wat nog meer angst en onzekerheid geeft. Geen bewegingsvrijheid: al wat je doet en overal waar je gaat, moet je verantwoorden en bewijzen. Voor elk wissewasje weer opdraven, stipt op tijd melden en dan uren en uren wachten tot je aan de beurt bent. En ze het niet weten. Of je papieren niet bij de hand hebben. En je wéér de mist insturen.

Mensen van wie als een paal boven water staat, dat niemand ze nog zal aannemen, worden gedwongen om te solliciteren en te solliciteren en te solliciteren. Naar banen die nergens in de krant staan en nergens „in de bakken zitten" of overduidelijk niét bedoeld zijn voor degene die met de zweep in de rug (op straffe van verlies van de uitkering) steeds weer voor Jan Joker en Maffe Mina elke keer weer het weekbriefje moet invullen. Zonder weekbriefje geen centen. Heb niet de moed om te protesteren, want De Macht zit aan de andere kant van Het Loket.

Wie beslist over je uitkering, over de hoogte en het tijdstip van uitbetaling, kan je maken en breken. Meestal is dat: breken. Wie dat ooit van dichtbij meemaakte of aan den lijve ondervond, kan alleen maar verbaasd zijn, dat er zo weinig stenen door de ruiten gaan of dat zo weinig slachtoffers zich verhangen.

Maar „voor wie wil is er nog werk". Ja. En al die uitkeringstrekkers zijn masochisten, die het zalig vinden dat hen 't bloed onder de nagels vandaan wordt gesard. Die genieten van elke nieuwe vernedering en elke volgende onredelijkheid hen aangedaan. Ze vinden geen werk, omdat ze er geen moeite voor doen, dus ze verdienen niet anders dan als oud vuil te worden behandeld. Hoe kún je? Hoe dúrf je?

Struisvogel-homo

VRAAG: Ik zou graag een adres van je horen waar ik kan praten over homoseksualiteit. Of waar ik iets kan vinden om te lezen hierover. Ik doe er geen envelop met postzegel bij, want het is beter dat je niet regelrecht schrijft. Ik zie het wel in de krant, maar zet vooral mijn naam er niet bij. Voor de inlichtingen bij voorbaat mijn dank.

Antwoord: Wat is dat voor struisvogelgedoe? Weet je dat het géén gezicht is, tegen zo'n beest met z'n kop in 't zand aan te kijken? Niet om áán te zien, die achterkant van jou. Daar doe ik niet aan mee, hoor. Die smiespelspelletjes en dat getto-geschutter is al lang uit de tijd. Heb ik ooit iemands naam genoemd? Zo de waard is.... maar wat je ook over me te roddelen hebt, van achterbaksheid kun je me niet betichten.

En nu ter zake. Waar gaat het over? Wat zoek je? Er zijn ongeveer dertig of veertig adressen: kinderen, jongeren, ouders, gehuwden, gehandicapten, gespreksgroepen, consultatiebureaus, ontmoetingscentra, introductieweekends, biseksuelen, mannen/vrouwen. Zomaar „praten of lezen" over homoseksualiteit is net zo vaag als vragen naar iets om te praten of te lezen over het weer, de sport of het gevoelsleven van dolgedraaide krekels.

Ben je bang dat je zelf „zo" bent of dat je kind „anders" wordt? Verliefd geraakt en je weet niet of het klopt? Gestikt van ellendigheid of verscheurd van de twijfels? Het is op homo-gebied zo gek niet of je kunt er wel ergens voor terecht tegenwoordig. Dank zij mannen en vrouwen, jongens en meisjes, die niet zo struisachtig deden als jij (zeg ik er maar even vals achteraan).

Als je even gewoon doet en schrijft wat je wilt of waarom je iets zoekt, kan ik je antwoorden. Maar dan normaal per post, want je denkt toch niet dat ik twee grote bladzijden uit een adresgids speciaal voor jou in de krant laat zetten? Zul je net zien dat wat je voor ogen hebt, er nog niet bij staat. Kan toch niet? Zeg nou zelf.

Vragen richten aan: Herma Vergouwe, p/a Het Vrije Volk, Postbus 1162, Rotterdam. Uw naam wordt niet bekendgemaakt. Uw post wordt „thuis" beantwoord, dus sluit een aan uzelf gerichte envelop met postzegel in.

wetenswaard

Groeit de taal uit kinderpraat?

Toen een van onze kinderen peuter was en nog niet helemaal bedreven in het praten, riep hij een keer: „Ik viel bijna af de trap". Welwel, zeiden wij ouders grappend tegen elkaar, hij spreekt al bijna Engels. Want in die taal is „af de trap" de goede manier van zeggen. Omdat we echter in Nederland wonen, waren we verplicht ons kind te leren dat het moet zijn: „Ik viel bijna van de trap af."

Het verschil is klein en de duidelijkheid is in beide gevallen even groot. Waarom de Engelsen het zus doen en wij zo, is een kwestie van taalgeschiedenis. Dat elke taal een geschiedenis heeft, betekent dat taal steeds verandert en dat het mogelijk is de ontwikkelingen op te sporen, die (bijvoorbeeld) hebben gemaakt dat het ons niet onmogelijk is maar soms flink moeilijk om Nederlandse teksten uit de zeventiende eeuw volledig te begrijpen.

Als de taal in de loop van de eeuwen blijkt te veranderen, dan ligt de vraag voor de hand welke invloeden het zijn die tot deze veranderingen bijdragen. Daarover valt meer te zeggen dan ik zou kunnen bedenken. Maar eerst even een blik terug.

Welke talen in Europa ook worden gesproken, ze zijn allemaal (met slechts enkele uitzonderingen als Fins, Hongaars en Turks) familie van elkaar. Ze stammen af van één, veronderstelde, moedertaal, die men Indo-Europees pleegt te noemen. Die taal was op zijn beurt nauw verwant aan het Sanskriet, dat in India werd gesproken en geschreven — en nu nog, maar alleen als „geleerdentaal", zoals bij ons het latijn nog lang heeft voortgeleefd als internationale taal in godsdienst en wetenschappen.

door Piet Heil

Diefje

In heel wat woorden in heel wat Europese talen valt de gemeenschappelijke herkomst nog te herkennen. Zo blijkt de muis een onverwoestbaar diertje te zijn, dat duizenden jaren geleden bij sanskrietsprekers bekend stond als zoiets als „moesjika", afgeleid van een werkwoord dat „msj" luidde en dat „stelen" betekende. De muis was zogezegd een diefje.

„Mus" zeiden vervolgens de oude Grieken en Romeinen, en „mus" zeggen heden ten dage alle Scandinaviërs. In het Russisch en andere slavische talen klinkt het ongeveer net zo en lichtelijk gewijzigd is het „Maus" geworden bij de Duitsers en de Engelsen („mouse") en „muis" in het Nederlands. Dat de Fransen uit de pas lopen komt doordat zij van een speciaal soort muis, de spitsmuis, het algemene woord hebben gemaakt, in navolging van de Romeinen, die daarvoor het woord „sorex" hadden, te herkennen in het Franse „souris".

De Indo-Europese stam „ster" betekende verstijven en ontwikkelde zich via allerlei tussenvormen tot „sterben" in het Duits en „sterven" bij ons. Het oud Engels kende nog „steorfan", maar de Engelse taalgeschiedenis is een verhaal apart. Doodgaan is daar „to die" geworden en „to starve" bestaat ook nog, maar in de betekenis van verhongeren.

Dit waren een paar voorbeelden van taalontwikkeling, maar er is nog niets gezegd over de mogelijke oorzaken daarvan. Hierover nu heeft professor Derek Bickerton van de universiteit van Hawai een prikkelende theorie opgesteld, Zijn opvatting is dat taalveranderingen het werk zijn van kinderen. In hun onderling en druk gebabbel zijn die nog niet zo gebonden aan het vastgelegde taalcorset, waarin zij zich later zullen moeten voegen. Kinderen kunnen nog afwijken en taalvondsten doen (zoals „af de trap") en hoewel ze gecorrigeerd worden zal er iets blijven hangen van hun „nieuwe taalgebruik."

Of deze, hier zeer beknopt weergegeven, theorie algemeen geldt of alleen opgaat in speciale gevallen, kan buiten beschouwing blijven. Bickerton baseert zijn denkbeeld in elk geval op een bijzonder geval, dat zich op Hawai heeft voorgedaan. Omstreeks 1880 werden daar duizenden arbeiders heen gebracht om te werken in de suikerindustrie. Die mensen kwamen uit alle hoeken en spraken Chinees, Japans, Portugees, Spaans en nog andere talen. Ze konden elkaar niet verstaan, net zo min als de Hawais of Engelssprekende eilandbewoners hen konden verstaan en omgekeerd.

Pidgin

Het werd een communicatiecatastrofe en de oplossing was, zoals vaker in gelijke gevallen, dat men algemeen zijn toevlucht zocht in een soort „steenkolen-Engels". Wat wil zeggen dat de mensen met elkaar verkeerden door afzonderlijke woorden uit het Engels te gebruiken, nagenoeg zonder grammaticaal verband, en meestal ook nog vervormd. Zo'n manier om elkaar te begrijpen heet „pidgin" en kan niet als taal worden aangemerkt.

Maar een ontwikkeling deed zich spoedig voor. Binnen één generatie spraken al die verschillende mensen op Hawai een echte taal, met een complete grammatica en een woordenschat waarin uit al die oorspronkelijke talen elementen waren opgenomen, zij het vervormd voor nieuw gebruik. De nieuwe taal was het Hawais Creools.

Er is geen andere verklaring mogelijk, zegt Bickerton, dan aan te nemen dat die nieuwe taal door de kinderen is gemaakt. Ze konden hem niet van hun ouders leren, want die bleven voorlopig pidgin spreken en verstonden zelfs het creools niet toen dat eenmaal begon op te komen. En dat begin moet, gegeven de snelle opkomst, gezocht worden bij de kinderen die vindingrijk met elkaar aan de praat gingen en méér nodig hadden dan die losse-woordentaal, waarmee hun ouders zich behielpen.

Hun vermogen om als het ware uit het niets een grammatica te bouwen, zal koren op de molen zijn van de taalgeleerde Noam Chomsky, die zo'n dertig jaar geleden nogal wat opschudding verwekte met zijn theorie dat de mens aangeboren taalvermogen heeft in die zin, dat ons hersenapparaat slechts bepaalde structuren ervaart als grammaticaal.

Het is bekend dat vooral jonge kinderen een opmerkelijk vermogen hebben om in een ander land snel de taal te leren. Alle ouders weten dat kinderen de mooiste taalvondsten kunnen doen, tot hen geleerd wordt „hoe het eigenlijk moet". Het zou de moeite waard zijn om diepgaand uit te zoeken of, in het algemeen, de taalverandering bij de kinderen begint.

nee dokter

Rustig doorgaan met ademhalen

Dit stukje gaat over dat deel van uw lichaam, waar u mee ademhaalt: de longen, de luchtpijpen en de neus.

Lucht kan op twee manieren ingeademd worden, door de neus en door de mond. De neus is veel geschikter om door te ademen, want de lucht wordt er goed in opgewarmd tot lichaamstemperatuur en goed op vochtigheid gebracht. Bovendien werkt de neus als een soort filter voor stof, zoals bijvoorbeeld stuifmeel. Mensen met een allergie voor stuifmeel van grassen hebben meestal alleen last van hun neus, omdat de stuifmeelkorrels daar op het slijmvlies belanden.

Verder gebruikt u uw neus natuurlijk ook om te ruiken. U kunt er prettige geurtjes mee opzoeken en stinkende lucht mee vermijden. Van de neus gaat de lucht door de keel, langs het strotteklepje de luchtpijp in en passeert daarbij ook het strottehoofd met de stembanden. Het strotteklepje sluit de luchtpijp af, als u een hap eten doorslikt, zodat het in de slokdarm komt. Ook bij braken zorgt het strotteklepje ervoor dat er geen braaksel in de luchtpijp komt.

Luchtpijp

Het strottehoofd vormt het begin van de luchtpijp en bevat de stembanden waarmee u kunt praten en zingen, maar ook mee kunt hoesten. Tijdens het hoesten sluiten de stembanden de luchtpijp eerst helemaal af en zetten hem daarna helemaal open. Er ontstaat daardoor een plotselinge luchtstroom, die eventueel slijm uit de luchtpijp mee kan blazen.

De luchtpijp (trachea) splitst zich in een linker- en een rechtertak voor de linker- en rechterlong. De beide longen zijn niet even groot. Omdat het hart vooral links in de borstruimte inneemt, is de linkerlong kleiner dan de rechter.

De longen bestaan uit een aantal stukken: links uit een boven- en een onderstuk; rechts uit een boven-, een midden- en een onderstuk. Die stukken noemt men longlobben en ze hebben ieder een aparte aanvoerpijp voor de lucht. Die pijp is intussen van naam veranderd en heet bronchus. Steeds kleinere vertakkingen ontspruiten aan de bronchus: de kleine luchtpijpjes of bronchioli, die weer uitmonden in nog kleinere buisjes waar aan het uiteinde een aantal longblaasjes zitten.

De long bestaat voor het grootste gedeelte uit die longblaasjes. Daarvan is de wand zo dun, dat de zuurstof uit de lucht makkelijk in het bloed komt en de koolzuur uit het bloed de lucht ingaat. Tussen de longblaasjes door lopen veel bloedvaatjes en bevindt zich elastisch bindweefsel. Wanneer de long normaal in de borstkas zit, bevinden de elastische vezeltjes zich in een uitgerekte toestand.

Als je een long uit de borstkas haalt, krimpt hij in elkaar. Tijdens een inademing gaat het middenrif naar beneden en wordt de borstkas wijder. Daardoor wordt de long nog verder uitgerekt en moet er lucht instromen.

Bij het uitademen ontspannen de spieren in het middenrif en tussen de ribben zich, waardoor de long zich weer kan samentrekken en de lucht naar buiten laat stromen. Om extra snel uit te ademen, span je de spieren van je buikwand, waardoor het middenrif naar boven gedrukt wordt.

Om bij het inademen extra veel lucht binnen te krijgen, gebruikt men de spieren van de hals. Die worden daarom ook wel hulpademhalingsspieren genoemd. De belangrijkste spier bij het ademen is echter het middenrif. Dat is een soort spierwand tussen de buikholte en de borstholte. Bij de longen en luchtwegen komen een aantal ziekten voor die u beter kunt begrijpen met de voorafgaande informatie in uw hoofd.

Om te beginnen zijn er de infektieziekten. Bij de neus uit zich een infektie als een neusverkoudheid. Het slijmvlies geeft extra veel slijm af, dat waterig of taai kan zijn. Hetzelfde gebeurt in de luchtpijp. Bij een gewone verkoudheid blijft de infektie meestal beperkt tot de neus en de grote luchtpijp. Dat kan weinig kwaad en meestal zijn antibiotica niet nodig. Alleen bij kaakholte-ontsteking die niet geneest met neusdruppels, zout water spoelen en voldoende rust, heeft een antibioticum zin.

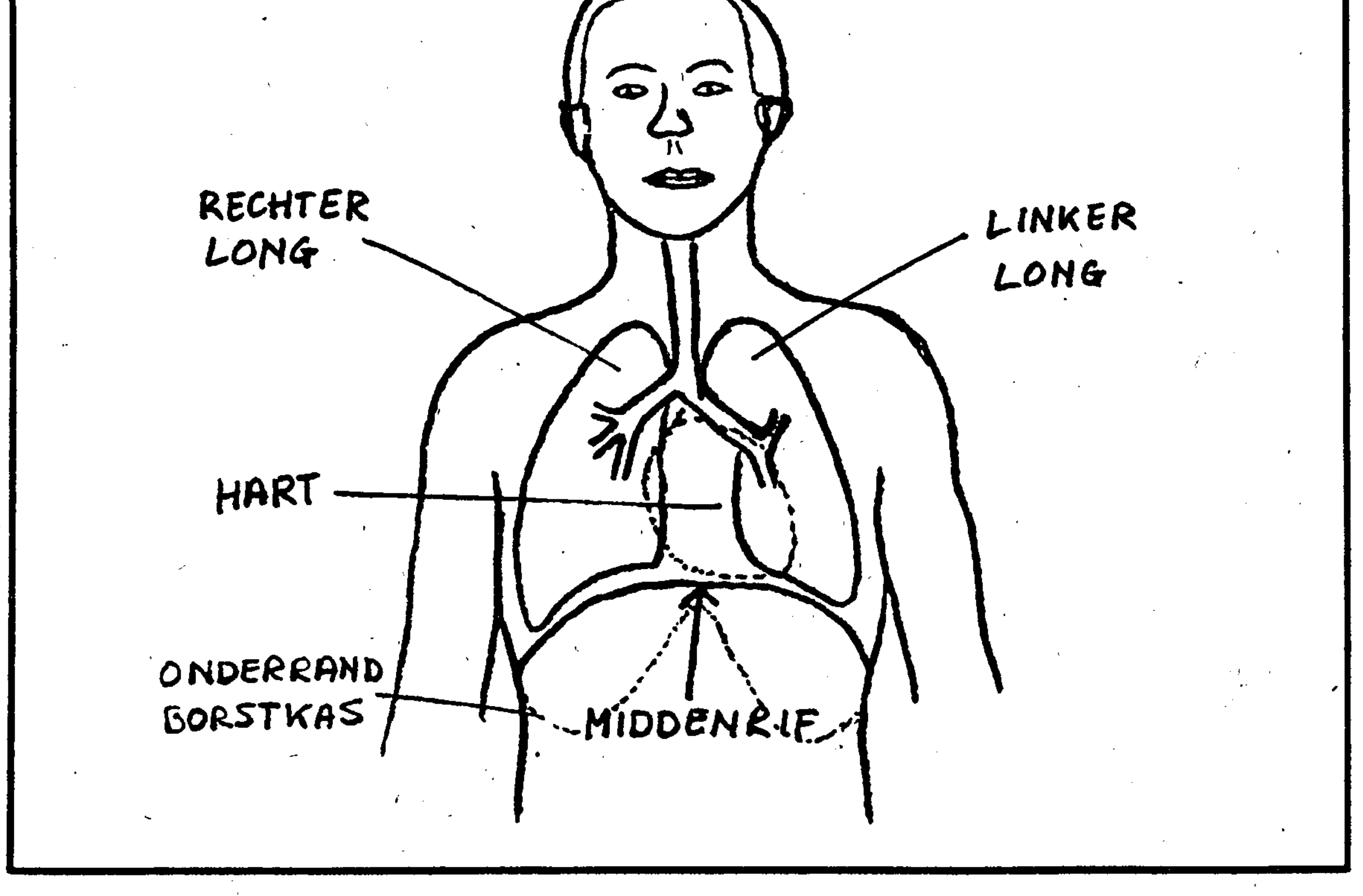

Bronchitis

Wanneer er veel slijm in de luchtpijp zit, hoort u bij het inademen een piepend of gierend geluid. Dat is anders als het slijm zich in de kleinere luchtpijpjes (de bronchi) bevindt. Dan hoort u bij het uitademen juist een piepend geluid. De infektie van deze kleine luchtpijpjes heet bronchitis. Iemand die éénmalig bronchitis krijgt, hoeft niet onmiddellijk een antibioticum te krijgen. De ziekte kan met rust en eventueel bekloppen van de borstkas vanzelf genezen. Bij steeds terugkerende bronchitis behandelt men wel met antibiotica, vooral om te zorgen dat de longen geen schade lijden door het langdurige hoesten.

Longontsteking behandelt men altijd mét een antibioticum. Er bestaan twee soorten longontsteking. Er kan een hele longlob ontstoken zijn, maar bij de tweede soort zitten er door beide longen kleinere ontstekingshaarden.

Bij overmatig en jarenlang hoesten kunnen er longblaasjes stuk gaan. Dat leidt tot het ontstaan van holtes in de long en vermindering van de elasticiteit. Deze toestand heet: emfyseem oftewel „uitgerekte longen" De longen trekken zich niet meer zo goed samen en daarom houden mensen met emfyseem hun borstkas wijder dan normaal. Hun middenrif staat in rust ook lager.

Knapt er een longblaasje vlak aan de buitenkant van de long, dan kan er een gaatje in het longvlies komen. Door dat gaatje loopt vervolgens lucht in de borstholte. Wanneer het middenrif naar beneden gaat trekt hij de long niet langer mee, maar zuigt hij lucht door het gaatje tussen de long en de borstholte. Bovendien krijgt de long de kans om zich verder samen te trekken tot een kleine bal. Deze toestand heeft pneumothorax.

De behandeling bestaat uit afzuigen van de lucht uit de borstholte met behulp van een slangetje door de borstwand. Daarmee gaat men zolang door tot het gaatje in het longvlies dichtgegroeid is.

HANS FADDEGON

Jan Nico Scholten, dwarsligger in 't CDA

ER IS ALTIJD een reden om Jan Nico Scholten te interviewen. Binnen de fractie van het CDA is hij een permanente dwarsligger. De meeste publieke vermaardheid in dit genre heeft hij gekregen door zijn houding inzake Zuid-Afrika. En dat het CDA volgens hem moet meewerken aan op z'n minst een olieboycot tegen dat land.

Zal je net zien dat deze week het kabinet in het kader van het regeerakkoord over de brug moest komen met een standpuntbepaling wat betreft Zuid-Afrika. Minister Van den Broek van Buitenlandse Zaken had al twee keer een voorstel gedaan. Beide keren onhaalbaar. Waarop premier Lubbers besloot: "Ik zal het karwei wel opknappen." Deze week mocht iedereen kennis nemen van wat hij ervan had gebrouwen. Wat een áárdig moment om Jan Nico aan te schieten.

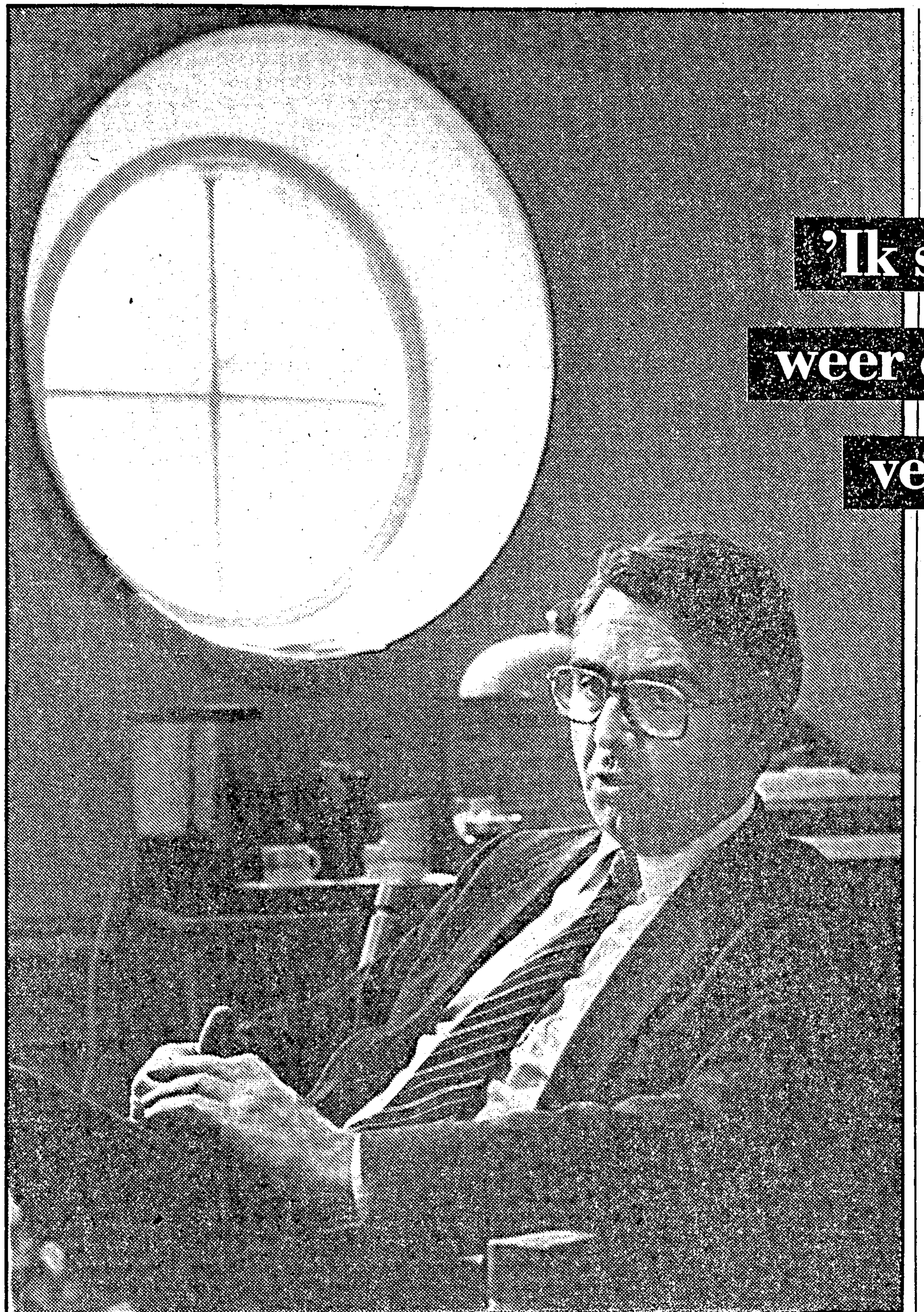

door **ELS SMIT**

DEN HAAG — Jan Nico is er nog niet. "Als 't even tegenzit, moet ik in de fractievergadering blijven", had hij van tevoren gezegd. „Ik, haat fractievergaderingen, maar als het belangrijk is, moét ik erbij blijven." Hetgeen duidelijk het geval is nu. Een half uur lang mag ik op m'n eentje rondkijken in zijn werkkamer aan het Buitenhof in Den Haag, het gebouw met de rode luiken naast de Gevangenpoort. In de lijst van de spiegel boven de schouw: foto's. Jan Nico met Adenauer, Jan Nico met koning Juan Carlos, met de voorzitter van het Egyptische parlement én in Guinée-Bissau, Jan Nico met z'n drie zoons ergens in het Brabantse. En twee portretten: z'n dochter en de ongetwijfeld vermoorde Zuidafrikaanse verzetsleider Subekwa.

'Ik had met de PvdA méé willen stemmen'

Voetstappen in het krakkemikkige gebouw. Jan Nico. "Sorry, ik moest in de vergadering blijven."

Dat zal wel — anders was u wel weggelopen, toch?

„Ja, 't ging over Van den Broek en dat hij nu toch naar El Salvador gaat."

U wou daar wel even bij blijven?

„Ja. Van Agt heeft vorig jaar nog gezegd: We hebben een diplomatieke band met dat land, maar dat is dan ook alles. Dat nu een minister van Nederland er naar toe gaat..."

U bent daar niet gelukkig mee.

„Nee, ik ben daar zeker niet gelukkig mee."

Telefoon.

"Oh... en wacht hij al lang? Maar ik heb nu een gesprek met Het Vrije Volk — kan hij niet even wachten, ik bedoel, 'k vind het Palestijnse verzet belangrijk, maar ik kan niet alles tegelijk."

'k Heb even de foto's bekeken hier in de kamer.

„Ik heb heel veel foto's, van de reizen. 'k Heb thuis een doos vol. 'k Ruimde laatst een kast op — bekijk ik ze toch weer, hoor."

Hoe is het nou met Zuid-Afrika, ik bedoel: Heeft Lubbers zijn notitie al af?

„Jazeker."

En?

Volgt de opsomming van de inhoud van de notitie: De regering beoordeelt de situatie in Zuid-Afrika negatief. De druk op Zuid-Afrika moet worden vergroot...

„Maar een wezenlijk nieuw beleid zie ik er niet in. En dat vind ik heel jammer. Het argument is dat Nederland niet eenzijdig economische maatregelen kan treffen, omdat Nederland gebonden is zijn aan internationale afspraken in het kader van de Benelux, de EEG en de GATT, dat is the General Agreement on Tariffs and Trade. Maar ik ben daarvan nog niet zo overtuigd. Mijn adviseurs zeggen: Dat zit zo niet: je kan daar wel degelijk onderuit."

Wat voor adviseurs, juristen zijn dat?

„Buitenstaanders, maar ook mensen die ik in internationaal verband ken. U mag de brieven lezen, alleen de namen mag u niet noemen — het zou die mensen in verlegenheid kunnen brengen. Mijn voorstel aan de regering zal zijn de excuses die ze aanvoeren om Zuid-Afrika niet te hard aan te pakken, te toetsen aan de opinies van niet bij het beleid betrokken juristen. Wat voor interview wordt dit eigenlijk?"

Ja, goh, zo'n beetje half om half, zoiets van: Wat beweegt de man, wat is er aan de hand en vooral: hoe ver gaat-ie. Wanneer is het voor hem allemaal over.

Vrienden

„Voor mij is het pas over als ik ervan ben overtuigd dat er echt geen sancties te treffen zijn tegen Zuid-Afrika. Iets anders kan ik me jegens mijn vrienden, want dat zijn het, in het Afrikaanse verzet niet permitteren. Ik wil die mensen recht in de ogen kunnen blijven kijken."

O jee.

„Toch is dat zo."

Kan u ze ooit recht in de ogen kijken. Ik bedoel letterlijk? Krijgt u ooit nog een visum voor Zuid-Afrika?

„Nee, ik heb niet de illusie dat ik daar ooit nog kom."

Maar denkt u het ook in uw fractie vol te kunnen houden?

„Soms denk ik: Ik hou ermee op. En dat is dan nog een luxe gedachte, want ze moeten je toch iedere keer maar weer op een verkiesbare plaats stellen."

Daarmee heeft u toch al vaker getobd — dat u op een schier onverkiesbare plaats stond, maar telkens waren daar dan toch weer de voorkeurstemmen.

„Maar die tijd is ook voorbij. Die voorkeurstemmen kwamen uit het gebied waar ik vandaan kwam, maar dat is een tamelijk behoudend gebied. Ik ben behoudend begonnen, maar ik heb een natuurlijke ontwikkeling, denk ik, meegemaakt. Ik ben door mijn reizen ook met andere mensen in aanraking gekomen. Mensen die vrij willen zijn. Dáár bij hén, ligt mijn keuze."

Voor vrijheid?

„Er zijn bewegingen aan de gang die historisch belangrijke processen zijn. En die processen gaan toch wel door, al zou je ze afremmen. Het geldt niet alleen voor volkeren, het geldt ook thuis voor de emancipatie van man en vrouw. De vraag is alleen, voor je zelf, of je die processen wil ondersteunen. Ik heb die keus gemaakt."

En u denkt dat u als kamerlid....

„Als kamerlid heb je bepaalde macht. Maar ook: Ik heb vroeger gezegd dat ik twee dingen wilde..."

Burgemeester en kamerlid.

„En als burgemeester heb ik echt mijn mooiste tijd beleefd als je dat bedoelt. Je staat dicht bij de mensen. Ik was burgemeester in Andel, Giessen en Rijswijk. Ik had spreekuur daar. In negen van de tien gevallen kon je iets aan de problemen die mensen hadden doen. Geldt trouwens net zo goed voor wethouders, denk ik."

Kamerlid bent u ook geworden.

„Ja, dat was de andere wens. Maar allesoverheersend is steeds de wens geweest om iets te doen voor mensen in knelsituaties. Op dat gebied zou ik wel meer willen doen."

Telefoon. Op weg ernaar toe vergezelt hem mijn suggestie: Ombudsman.

Even later: „Ombudsman, ach, of iets op het terrein van het ontwikkelingswerk. Ik ben blij dat ik onlangs voorzitter ben geworden van de Vereniging Vrijwilligerswerk Nederland." En als hij weer even zit....

„Ik heb heel intensief geleefd eigenlijk tot nu toe."

Hoezo?

„'k heb altijd hard gewerkt. Vijftig ben ik nu. Maar ik heb het gevoel dat ik tachtig jaar heb geleefd."

Veel gereisd ook.

„Ja, ik ben er alleen nu ee beetje moe van geworden. Vorig jaar, in een jaar tijd heb ik reizen gemaakt naar Moskou, Zuidelijk Afrika, diverse landen daar, Latijns-Amerika, het Midden Oosten en de Verenigde Staten."

En wat doet u nu u een beetje moe bent?

„Je gaat van andere dingen genieten. Van vriendschap, iets waar ik vroeger nauwelijks aan toe kwam, je gaat nadenken, je leest iets goeds en je gaat van de natuur genieten. Het leven heeft veel mooie dingen te bieden. En ik blijf er toch over nadenken dat dit voorrechten zijn, van óns in dít land vergeleken met andere landen en het zijn ook voorrechten die ik dan weer binnen dit land geniet. Ik ben er voor om die voorrechten over meer mensen te spreiden met als noodzakelijke voorwaarde — het kan niet anders: nivellering."

Lijkt me een aardig geluid binnen de CDA-fractie.

Jezus

„Ik kom wél voort uit de ARP. En de ARP had een radicale stroming."

In het kader van het evangelie en dat Jezus voor de armen en samen delen was.

„Er heerst daar een politiek van solidariteit. Maar met de fusie van KVP, CHU en ARP is een behoudender klimaat ontstaan."

Maar als je als christen-in-de-politiek wil overleven moet je misschien toch wat. Je bij elkaar aansluiten bijvoorbeeld.

Er is veel voor te zeggen om je niet versnipperd vóor te doen. Maar het waren wel de KVP en de CHU die in de jaren zeventig op verlies kwamen. Niet de ARP — die had een constante aanhang die zich weerspiegelde in dertien zetels in de Kamer. Wat mij dwars zit is de homogeniteit waarmee de partij zich nu naar buiten moet tonen."

Terwijl het toch zo aardig zou zijn voor een christelijke partij, nog net gevormd bovendien, alsie zou zeggen: We hebben hier verschillende stromingen — dit kan allemaal bij ons.

„De partij is allergisch voor pluriformiteit. Je hebt 'loyalisten' destijds gehad. Daaruit is een trauma gegroeid. Maar ik verdedig nog steeds met passie de pluriformiteit."

Ze hebben u ooit verweten een halve socialist te zijn.

"Ik verdedig nog steeds met passie de pluriformiteit"

'Ik sta altijd weer op, ik vecht terug'

Een grimas en dan:

„Ik had een provincie Twente gewild. Ik had voor het amendement willen stemmen dat de hogere inkomens zwaarder wilde belasten. En ik had met de motie van de PvdA willen meestemmen om niet meer geld in de NAVO te investeren als dat geld bestemd was om hier kernwapens te plaatsen."

Niet gedaan?

„Nee, niet gedaan. Maar ik heb er wel bij gezegd, bijvoorbeeld waar het ging om de inkomens over 1983: Ik wil er voor dit jaar mee instemmen, omdat je dingen ook wel eens over een langere termijn kan bekijken en ach, één jaar. Maar volgend jaar zal ik anders stemmen."

Maar doet u het dan ook. Ik bedoel, je kan niet aan de gang blijven.

„Nee, ik doe dat. En dat weten ze ook wel. Ik voel onrust in me."

En altijd alleen.

„Nou, ik heb Dijkman nog. Maar het is waar: ik voel me in de partij minder thuis dan vroeger."

Maar...

„Maar volmaakt is het nergens — dat zie je ook bij andere mensen in grote fracties. Je hebt de keuze: een splinter te zijn waarin je weinig kan bereiken of in een grote partij gaan zitten. Tot dusver heb ik de strijd kunnen doorzetten. Ik sta altijd weer op. Ik vecht terug, om met Dolman te spreken. Die gaf me dat lintje vorige week."

Tien jaar in de Kamer.

„En dat is ook zo. Nee, aan onderscheidingen ontbreekt het me niet. Ik schep er niet over op."

In Guinee-Buissau toch ook gekregen?

„Ja, daar was ik met Relus ter Beek."

Brand

En bombardementen meegemaakt.

„Ja en aan het eind van de reis kregen we van die vrijheidsstrijders een onderscheiding. 'k Heb hem niet meer. Weggeraakt bij een brand."

Waar? In huis?

„Ja. Was eigenlijk een schoorsteenbrand. Tweede kerstdag december '80.".

Open haard.

„Ja en de hele avond lekker gestookt."

Boeken kwijt?

„Ja, boeken en heel veel andere spullen."

Glamour

U zou er wel verdriet van hebben om geen kamerlid meer te zijn.

„Laat ik eerst maar zeggen wat me in het kamerlidmaatschap tegenstaat: de papiertroep, het gebrek aan medewerkers. En ook het eindeloze vergaderen. De kamer is bezig zichzelf kapot te praten. Je kòmt van een vergadering of je gáát naar een vergadering. Het aantrekkelijke aan de andere kant is dat je bent betrokken bij de besluitvorming over processen waarbij mensen zijn betrokken."

En de glamour?

„De glamour van het kamerlidmaatschap? Vroeger keek je daar tegenop. Ik wel in ieder geval. Ik was een schuchtere jongen, kwam uit een turfstekersdorpje in Drenthe, waar mijn vader hoofdonderwijzer was. Als je daar vandaan komt, is de wereld groot, hoor. Maar als je hier eenmaal zit, als je zelf iets bent, dan zie je die glamour niet meer."

Nou, nog even de muziekvraag dan maar.

„Muziek? Ik ben een tamelijke cultuurbarbaar. Ik weet nooit hoe muziekstukken heten. Ik hou wel van klassieke muziek. Het richt je blik op verder dan vandaag. Vivaldi doet me veel. Waar ik een uitgesproken hekel aan heb is aan die herrie. Laatst zat ik in de auto — krijg je op die drie Nederlandse zenders de zelfde herrie-muziek."

En uw kinderen?

„Die vinden dat mooi."

Geen fanfare-muziek?

„Fanfare?"

U bent toch nog steeds beschermheer van de fanfare in Andel?

Dorp

„Ja, maar dat ben ik ook vanwege de vriendschap, niet vanwege de muziek. Het is gezellig bij een club betrokken te zijn. Een dorp is leuk om te wonen, hoor."

En iedereen weet alles van elkaar.

„Dat valt reuzé mee. De tolerantie in een dorp is veel groter dan je denkt. Ja, je moet niet met je korte broek heen en weer door de kerk gaan lopen."

Nou ja, wat zou het nut daarvan zijn?

„Je moet niet provoceren, bedoel ik."

Het landelijke leven.

„Ik hou van het leven daar. Het 's morgens opstaan, boterhammen voor de kinderen maken. En daarna wordt het vervelend."

Hoezo?

„Nou, in ieder geval anderhalf uur in de auto naar Den Haag — begint me ook hoe langer hoe meer tegen te staan. Het contact met mijn kinderen en mijn vrouw is heel belangrijk voor me."

U lijkt Den Uyl wel. Die roept toch ook steeds: Als de basis, thuis, er niet was, dan kon ik het allemaal niet of dan had het allemaal geen zin."

„Is waar. Ik heb ook grote bewondering voor Liesbeth, dat die alsmaar met hem overal naar toe gaat. Den Uyl moet trouwens nog wel even blijven — dat tweede kabinet-Den Uyl kan er best komen. Ik zie trouwens geen opvolger.'

Van der Louw is ook weg.

„Ja, wat wil je — die man is een doener. Is moeilijk hier, hoor, als je bijvoorbeeld burgemeester bent geweest."

Is óók waar. Telefoon. De Palestijn wil nu echt praten. Twee potjes thee en een broodje voor Jan Nico zijn gearriveerd. En Jan Nico moet nu echt gaan.

„Drink jij hier even rustig je thee op."

Ja, dank u.

„En neem een hap van m'n broodje."

Schuld en boete op z'n Groenlands

NUUK (Groenland) — Het grootste politiedistrict ter wereld heeft een hoog percentage moorden, maar géén echte gevangenis. Er is een uniek strafsysteem waarbij een verkrachter er met een boete vanaf komt. Een politiemacht van 100 man waakt over de 50.000 inwoners van dat district: 2,2 miljoen vierkante kilometer van Groenlands met ijs bedekte rotsen.

Toen Groenland in 1954 officieel een deel van Denemarken werd kreeg het een rechtssysteem gebaseerd op lekenrechtspraak. Elf jaar had John Richard Karlsson de leiding van het politiekorps, binnenkort keert hij terug naar Denemarken.

„Ik kijk nu heel anders tegen misdaad en straf aan dan voordat ik hier kwam. Vroeger had ik het gevoel, dat misdrijven streng bestraft moesten worden, maar ik ben sterk beïnvloed door het soepele denken van de Eskimo's."

Hoewel Karlsson de stijging van de criminaliteit op Groenland betreurt, is hij het toch in principe eens met de wetten gebaseerd op de tradities van de Eskimo-gemeenschap.

In dat Groenlandse systeem is de strafmaat voor een bepaalde misdaad niet in de wet vastgelegd. Rechtbanken krijgen de opdracht zich een beeld te vormen van de persoonlijkheid van de misdadiger en moeten maatregelen nemen die de kans op herhaling zo klein mogelijk maken.

Het gevolg: negen van de tien zaken worden afgedaan met een boete, ook voor mensen die de eerste keer terechtstaan wegens verkrachting. Er zijn méér misdrijven voor nodig om in de gevangenis te belanden. De zwaarste straf is meestal één tot vijf jaar opsluiting in een open inrichting. De wetsovertreders, inclusief moordenaars, mogen gewoon naar hun werk en worden alleen 's nachts opgesloten.

Denemarken heeft het systeem toegestaan uit respect voor de traditionele tolerantie van de Groenlanders voor mensen die van het rechte pad afraken. Verder heeft men er een grote afschuw van het isoleren van wetsovertreders. De extreem milde houding ten opzichte van verkrachters komt voort uit de oude Eskimo-cultuur, waarin vrouwen nauwelijks tegen sexueel geweld worden beschermd.

Het misdaadpercentage is in de tijd dat Karlsson op Groenland was gestationeerd verdrievoudigd, maar hij wijt deze toename niet aan de rechtspraak. De ontworteling van de traditionele jagersgemeenschap, toenemende verstedelijking, groeiend woningtekort en werkloosheid zijn volgens Karlsson de voornaamste factoren. En verder: het alcoholgebruik is aanzienlijk toegenomen. De invloed op Groenlands jeugd is slecht.

In het enorme gebied is de politiemacht 3500 reisdagen per jaar kwijt bij het uitoefenen van haar taak. Vliegtuigen, helikopters, boten en hondensleeën komen eraan te pas. „In de afgelopen jaren is een groei geconstateerd in 'moderne' misdrijven, zoals het vervalsen van cheques en belastingontduiking. Toen ik hier kwam bestond dat nog niet," aldus Karlsson.

In die tijd waren er op Groenland nog maar weinig blanken, die de Eskimo's wegwijs konden maken in de criminele gewoonten van de westerse 'beschaafde' wereld. Karlssons grootste zorg is echter de toename van het aantal geweldsmisdrijven. Het percentage moorden wordt gerekend tot een van de hoogste ter wereld. Op de relatief kleine bevolking worden per jaar tussen de tien en vijftien moorden gepleegd, terwijl het aantal pogingen tot moord tussen de 20 en 25 ligt. Mishandeling komt ook vaak voor: 400 tot 500 gevallen per jaar. „Het geweld krijgt steeds meer een wreed karakter," zegt Karlsson.

Groenlands jeugd, steeds meer door 'slechte westerse gewoonten' beïnvloed.

DUBBELEXPOSITIE

★ JAN WILLEM VOOGD en JAN VOOGD sr.
exposeren Kleurenfoto's
Hun werk is soms — op aanvraag — te koop.

★ Zilversmid BLAUWAERT
exposeert Zilversmeedkunst
Geëxposeerd werk is te koop, bestellingen worden graag aangenomen.

Deze Dubbelexpositie is geopend tot 13 mei '83
maandags t/m vrijdags dagelijks van 10.00 - 16.00 uur,
Witte de Withstraat 25, Rotterdam tel. 010 - 147400.

Chiel von Meyenfeldt:

’Vredesbeweging is te eenzijdig en te negatief’

Von Meyenfeldt (tweede van links) met vier andere 'generaals voor de vrede' uit Navolanden, Antoine Sanguinetti (Frankrijk), Nino Pasti (Italië), Gert Bastian (West Duitsland) en Georgios Koumanakos (Griekenland).

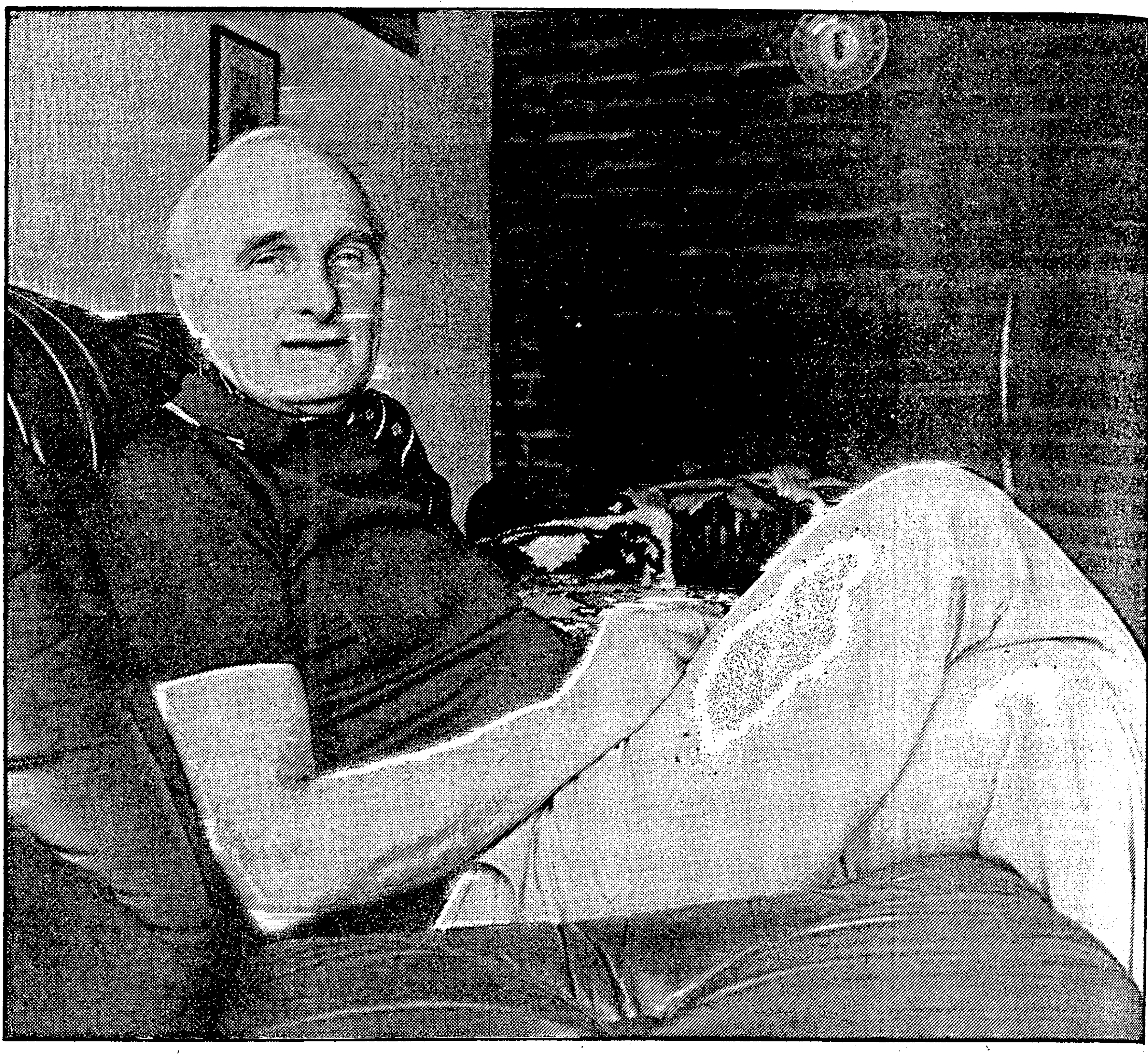

In Europa houden 14 gepensioneerde opper- en vlagofficieren — verenigd in het Comité van de Generaals voor de Vrede — zich actief bezig met het verkondigen van de vredesboodschap. Onder hen zijn de oud-president van Portugal Francisco Da Costa Gomes, de Amerikaanse admiraal Lee, de Griek George Komanakos, de Fransman Sanguinetti en nog een paar omgeturnde houwdegens uit Italië en West-Duitsland.

Een van de prominente leden van deze opmerkelijke groep is de 60-jarige Nederlandse generaal-majoor buiten dienst M. H. (Chiel) von Meyenfeldt, die niet pas na zijn afzwaaien als gouverneur van de Koninklijke Militaire Academie progressieve ideeën begon te preken, maar al heel lang bekend staat om zijn afwijkende en afwijzende mening op het gebied van atoomwapens, en derhalve uiteraard de ”rooie generaal” werd genoemd.

Hij vertegenwoordigt de Hollandse nuchterheid — doe gewoon, dan doe je al gek genoeg — in het soms ’n tikje overspannen generaalsgezelschap, maar is blijkbaar bedreigend genoeg voor de Engelse defensietop om als ”niet-welkom”-persoon te worden aangemerkt.

In het oostblok is hij uiteraard een graag geziene gast. Met deze omstreden burger had onze verslaggever Hans Hoffman een gesprek.

"Ik heb in het Reformatorisch Dagblad gelezen dat al die generaals voor de vrede met touwtjes aan Moskou vastzitten en vanuit het Kremlin bestuurd en beinvloed worden.

Zelf werd ik een spreekbuis van de Russische propaganda genoemd. Ik heb daar smakelijk om gelachen, omdat de truc zo doorzichtig is. Die truc is: je deelt iemand, met wie je het oneens bent, simpelweg in bij de vijand. Dan ben je van hém en van zijn ideeën af en kun je je veilig koesteren in je eigen opvattingen.

De waarheid is dat binnen het Comité van Generaals voor de Vrede uiteenlopende politieke ideeën worden beleden. Zelf ben ik bijvoorbeeld via de AR en het CDA bij de Evangelische Volkspartij terechtgekomen, die sinds de laatste verkiezingen een zetel in de Tweede Kamer heeft.

Nino Pasti, voormalig opperbevelhebber van de Navo-luchtstrijdkrachten in Zuid-Europa, heeft een andere politieke visie en dat is alleen maar plezierig.

Hij is echt een linkse socialist. Tegen het communisme aan, maar ik vind dat niet erg.

Als ik Italiaan was zou ik vermoedelijk ook communist zijn. Hij heeft een heel gezond praatje over het terugdringen van atoomwapens en daar gaat het om.

Gert Bastian, generaal-majoor buiten dienst van de Westduitse Bundeswehr en vroeger commandant van een pantserdivisie, zit nu bij de Grünen. Dat is weer een heel andere man. Hij weet veel van zijn vak, maar is terechtgekomen in politiek vaarwater en dat is volgens mij niks voor soldaten.

Hij is dan ook erg gespannen; doet mee met politieke demonstraties en wordt dan door de politie verwijderd. Op de laatste conferentie van Generaals voor de Vrede in januari kwam hij met het voorstel om met de hele groep naar Genève te gaan en in vol militair ornaat een demonstratie te houden vóór het gebouw waar de onderhandelingen over de atoomraketten worden gehouden.

Het ontbrak er nog maar aan dat we massaal tot zelfverbranding zouden moeten overgaan! Kom Gert, heb ik toen gezegd, laten we dingen doen die een beetje in onze lijn liggen. Dan begrijpen de mensen ons tenminste."

Dom

De dingen die generaal-majoor M. H. (Chiel) von Meyenfeldt bedoelt, betreffen het benaderen van de Verenigde Naties met een memorandum over de militaire onzin van het Europese kruisrakettenplan; het schrijven van brochures en het geven van advies, zoals onlangs aan de Amerikaanse bisschoppen.

Von Meyenfeldt in zijn bungalow in het Limburgse plaatsje Ittervoort: "Die Amerikaanse bisschoppen hebben wij op hun verzoek een brief geschreven die vervolgens door twee leden van onze groep ter plaatse is bezorgd. Er staan geen andere ideeën in dan die we in ons memorandum aan de VN hebben gelanceerd, namelijk dat de plaatsing van kruisraketten de zaak er hier niet veiliger op maakt, maar een kernoorlog integendeel dichterbij brengt!

Het zijn geen grote, spectaculaire daden die we verrichten. Het zijn eerder beperkte stappen, maar als iedereen een klein stapje vooruit zou zetten, zouden we met zijn allen een geweldig stuk verder komen. Het bewerken van de internationale publieke opinie met open vizier, zo zou je ons werk kunnen samenvatten.

De regeringsleiders van de Navolanden zijn er als de dood voor dat de gewone burgers er in zullen slagen de plaatsing van die atoomraketten tegen te houden. Als dat gebeurt, kun je de Navo, hun Navo, inderdaad wel afschrijven. Ik weet niet of het de gewone mensen uit Engeland, Duitsland, Nederland, België en Italië zal lukken de raketten tegen te houden, maar ik hoop 't wel. Het is in ieder geval het doel waar naar wij streven.

Het is buitengewoon dom geweest om de stationering van die wapens te koppelen aan ontwapeningsbesprekingen in Genève. Nu kun je er als Navo alleen van af als daar in Zwitserland, voor het front van de hele wereld dus, een doorbraak wordt bereikt en dat zit er niet in.

Was die koppeling niet gemaakt, dan hadden de betrokken Navolanden het hete hangijzer van de kruisraketten ongemerkt wat kunnen laten afkoelen en mogelijk zelfs op eigen houtje kunnen laten verdwijnen. Er zijn op die manier wel meer dingen geruisloos verdwenen, die onder de druk van de publieke opinie niet haalbaar bleken.

Er is bijvoorbeeld geen land dat jaarlijks zijn drie procent defensieverhoging haalt, zoals ooit is afgesproken, maar toch is er geen haan die daar naar kraait.

Nu de Navo de publieke opinie echter heeft toegestaan zo'n prominente rol te spelen, is het van groot belang geworden dezelfde publieke opinie van ons standpunt te overtuigen en te mobiliseren."

"U moet nu ook weer niet denken dat we elke dag met veertien generaals en admiraals in hinderlaag liggen om het volk te betrappen," schatert Von Meyenfeldt, die inderdaad nauwelijks de indruk wekt nog regelmatig de tijgersluipgang te beoefenen, maar veeleer het klassieke beeld van de rustende manager uitstraalt.

„We komen eens per jaar als Comité bijeen, wisselen dan onze ervaringen uit en kijken wat voor initiatieven we in gang kunnen zetten. De enige lijn die in onze groep zit is dat we het met elkaar eens zijn over de problematiek en over de manier waarop we enkele keren per jaar naar buiten treden.

Verder gaat iedereen in zijn eigen regio op zijn eigen manier te werk. Er zijn twee Griekse generaals en een admiraal bij en die zijn veel meer betrokken bij een atoomvrije Balkanzone dan onze Noorse collega, die weer andere voorkeuren heeft. Zelf ben ik uiteraard in Nederland en België actief op het gebied van nucleaire ontwapening. Ik heb net een uitgebreide lezingentoernee door België achter de rug.

Zo zijn we allemaal in ons eigen buurtje bezig te proberen de wapenwedloop te stoppen. We hebben een bureau in Londen, dat geleid wordt door de Britse brigade-generaal b.d. Michael Harbottle, een van de leiders van de Engelse vredesbeweging en vroeger chef-staf van de VN-troepen op Cyprus. Bij hem, en niet in Moskou, komen onze lijnen samen."

Niet welkom

„Michael Harbottle is een geestige kerel, die ik erg graag mag. Ik mag de Engelsen trouwens in het algemeen bijzonder graag. Ik heb m'n militaire opleiding in Engeland gehad en het is een van de landen waar ik me volkomen thuis voel. Daarom is het me zo tegengevallen dat uitgerekend dát land me onlangs liet weten dat ik niet welkom was.

Ik was nota bene uitgenodigd door de Engelsen zelf om als militair medewerker van de Gemeenschappelijke Persdienst — een groep van lokale en provinciale bladen in Nederland — gesprekken te hebben met militaire en kerkelijke autoriteiten, leiders van de vredesbeweging en parlementariërs.

De hoofdredacteur van de GPD vond dat een uitstekend idee en na enige voorbereidende besprekingen met vertegenwoordigers van de Engelse ambassade in Nederland spraken we af dat ik direct na Pasen aan mijn oriëntatierondje zou gaan beginnen. Ik had gewoon mijn kennis weer eens willen opfrissen. Dat was alles.

Maar twee weken vóór ik zou vertrekken belde de Engelse ambassadeur me op met de boodschap dat ik niet welkom was. Ik moet zeggen: hij wond er geen doekjes om. Hij zei niet dat mijn gastheren verhinderd waren of dat er bezuinigd moest worden; niets van dit alles. De officiële reden was: niet welkom.

Rond die tijd toerde ook mijn Italiaanse collega uit het Comité van Generaals voor de Vrede, Nino Pasti, door Engeland en vermoedelijk vonden de ambtenaren van het ministerie van Defensie het een beetje te veel van het goede als er óók nog eens een Nederlandse vertegenwoordiger van die groep met hetzelfde ondermijnende verhaal door het land zou gaan trekken.

Mevrouw Thatcher en haar pas nieuwe minister van Defensie Michael Heseltine zijn een campagne begonnen tegen de tegenstanders van het Navo-plan om vanaf december '83 160 Amerikaanse kruisraketten in Engeland te stationeren.

Dat snap ik wel, want de tegenkrachten groeien. De Campagne voor Nucleaire Ontwapening, de Britse Vredesbeweging, manifesteert zich elke dag méér; het aantal kernwapenvrije gemeenten neemt toe — ik geloof zelfs dat heel Wales kernwapenvrij is — maar wat ik niet snap is dat je als overheid je tegenstanders niet aan het woord laat komen.

Generaal-majoor b.d. Chiel von Meyenfeldt: ”Het is me tegengevallen van Engeland dat het me tot niet welkompersoon verklaarde.”

Dat is ondemocratisch. Dat is on-Engels. Dat is, in één woord, zwak. Als je er werkelijk van overtuigd bent dat je het bij het rechte eind hebt, dan moet het toch helemaal geen punt zijn om je tegenstanders aan het woord te laten. Dan moet je ze juist uitnodigen en proberen hun standpunten in een open discussie te ontzenuwen.

Door een Nederlandse vredesactivist zoals ik het etiket „niet welkom" op te plakken en hem de toegang tot officiële contacten ontzeggen, toont de Engelse regering doodsbang te zijn voor de massale en nog steeds groeiende vredesbeweging."

De heer Von Meyenfeldt vervolgt: „Er is veel in beweging de laatste tijd. Dat zeg ik ook altijd tegen mensen die pessimistisch zijn, maar de moeilijkheid is om de vastberadenheid van de verontrusten brandende te houden. Dat is een punt waarover ik met de vredesbeweging niet alleen het IKV in Nederland, waarvan ik nog steeds lid ben, maar ook vredesgroepen in andere landen nogal eens in discussie ben.

Ik vind haar doelstelling, hoe belangrijk ook, te eenzijdig en te negatief gericht. De internationale vredesbeweging is tégen iets, tegen de plaatsing van nieuwe raketten, maar er zou ook gezegd moeten worden waar men vóór is.

In 1978 ontwikkelde het IKV de fameuze leus: de kernwapens de wereld uit, te beginnen uit Nederland. We zijn nu vijf jaar verder en alleen maar aan het vechten tegen de komst van de kruisraketten. Stel je voor dat dat lukt, dan heb je nog niets bijgedragen aan vermindering van de kernwapens, maar alleen de vermeerdering tegengehouden.

Relatief is dat natuurlijk al heel wat, maar ik denk dat je verder moet gaan. Dat je de hele wapenhandel moet aanpakken, waarin Nederland zéér bedreven is.

De zaak moet radikaal omgevormd worden. Als de vakbeweging daar niet een zwaar beleidspunt van maakt, komt er aan de bewapeningsinspanning nooit een eind. En als de politiek geen beleid voert dat bijdraagt tot een ontspanning tussen oost en west, dan komt er aan de machtsstrijd nooit een eind.

Dus hoe mooi het ook zou zijn om de kruisraketten tegen te houden, als je eerlijk bent zul je moeten erkennen dat je in dat geval geen bal bent opgeschoten op de weg naar ontwapening. En dat je de publieke opinie misschien zelfs op een verkeerd spoor hebt gezet.

Je hebt dan bij de gewone mensen de indruk gewekt dat het alleen om kruisraketten gaat, maar het gaat natuurlijk om méér.

Je moet de mensen proberen te krijgen op het spoor van de werkelijke verandering!"

Rampenteam voor 500 slachtoffers

Van een onzer verslaggevers

APELDOORN — "Ik zeg wel eens, als je hier in Nederland wat wilt bereiken, dan heb je een man, een plan en een RAMP nodig." Dat zegt overste A. van den Bos, behalve algemeen directeur van de opleidingsschool voor de Rijkspolitie óók leider van het pas opgerichte Rampen Identificatie Team (RIT). Deze bijstandseenheid van de rijkspolitie moet bij rampen en grote branden de slachtoffers bergen en identificeren.

De speciale eenheid is op het moment uitgerust voor de berging en identificatie van 500 slachtoffers. Sinds kort beschikt het team over een truck om op elk moment van de dag naar de plaats van het onheil uit te rukken.

"In een hoogontwikkelde samenleving als de onze verlangen de mensen van de overheid dat een slachtoffer deskundig en betrouwbaar geïdentificeerd kan worden. Nederland vervult op dat punt een voortrekkersfunctie. Samen met de Scandinaviërs beschikken we over het beste materiaal, de meeste kennis en ook wat de organisatie betreft zit alles goed in elkaar," aldus overste Van den Bos.

Overste Van den Bos voor de Rijkspolitietruck van het Rampen Identificatie Team. „Het beste van wat er vandaag de dag voor handen is”.

Draaiboek

Het materiaal van de RIT ligt opgeslagen in Driebergen. Het team heeft een vaste kern van dertig leden, die allen een bepaalde functie hebben bij de politie. In geval van een grote ramp moet hij al het werk voor een ander laten liggen en zich bij het RIT-team voegen. Van den Bos: "Als we eraan beginnen, dan doen we het alles of niets. Afhankelijk van aard, type en omvang van de ramp wordt het team verder uitgebouwd met mensen van Rijks- en/of gemeentepolitie. "Maximaal 210 mensen kunnen bij berging en identificatie worden ingezet. Alle handelingen vinden plaats aan de hand van een tevoren opgesteld draaiboek.

Het identificatie-team bestaat uit verschillende groepen. Eén daarvan moet zorgen voor een vakkundige berging. "Daarbij moet je er bijvoorbeeld voor zorgen dat de zakinhoud niet uit de jaszak van een slachtoffer valt. "Eenmaal geborgen komt het stoffelijk overschot bij de "Sector Technische Identificatie". Daar wordt "een uitgebreide lichaamsbeschrijving" van de overledene opgesteld. "Voor dat werk zijn allerhande tandartsen, pathologen-anatoom, röntgenologen en andere medici op afroep beschikbaar."

Tegelijkertijd is de "Sector Tactische Identificatie" bezig om bij nabestaanden en (tand)arts de medische gegevens na te trekken. Die lijsten worden dan naast elkaar gelegd. "Als voldoende gegevens overeenkomen en er absoluut geen tegenstrijdigheid te bespeuren valt dan is de identificatie "rond".

Na de watersnoodramp van 1953 en de treinramp bij Harmelen in 1962 begon men te denken over een manier waarop grote groepen slachtoffers snel en deskundig kunnen worden geïdentificeerd.

In 1972 werd de "Rampenstaf" in het leven geroepen. "Die rampenstaf was echter te veel een adviesorgaan. Binnen de politiekorpsen was meer behoefte aan concrete bijstand. In die behoefte voorziet nu het huidige RIT," stelt Van den Bos.

Het RIT en zijn voorganger de Rampenstaf zijn in dertien jaar bij dertien rampen actief geweest.

Daarvan waren er vier in het buitenland waaronder de vliegramp op Tenerife en de Spaanse campingramp. "Daarbij vielen in totaal 928 doden, waaronder 361 Nederlanders. Er is geen grote ramp meer zonder internationale aspecten.

Gelukkig kunnen we internationaal een betere samenwerking verwachten, met name Interpol is daarmee bezig geweest. Die heeft een internationaal draaiboek voor rampen samengesteld. Daarin is afgesproken dat voor de identificatie van buitenlandse slachtoffers specialisten uit het land van herkomst kunnen worden toegelaten". Door dit internationale overleg worden allerlei ervaringen uitgewisseld die kunnen dienen voor een meer professionele identificatie.

Van den Bos wijst er echter op dat het nooit voldoende is: "Elke ramp is weer anders, er is elke keer wel weer iets waar we niet op hebben kunnen rekenen. En daar leren we dan weer van".

'Met Alain Delon 'n twee-eenheid'

Oscar Benton vecht voor z'n troetelkind

Oscar Benton weet zo langzamerhand niet meer wat hij met Nederland aan moet. De blonde zanger met de schorre stem woont nog altijd in ons land, maar verdient hoe langer hoe meer zijn brood over de grens.

In met name Frankrijk is de bluesspecialist van huis uit een vedette sinds zijn tophit „Bensonhurstblues". Onlangs sloot de 34-jarige Hollander in Parijs een zeer lucratief platencontract af met Jean Kluger, de grote man achter de internationale successen van onder anderen Sacha Distel en Ottawan. Nu het eerste hoorbare resultaat van die „unieke kans", de single „I believe in love", hier niet de verdiende aandacht krijgt overweegt Oscar Benton om zijn vaderland te verlaten en zich te vestigen in het hem gunstiger gezinde land van het chanson.

„Ik wil nog niet zo hard van stapel lopen dat ik alle schepen achter me verbrand. Daarvoor ben ik ook in Frankrijk nog niet ver genoeg. Ik zal nog twee, drie hits moeten maken wil ik het Olympia of het Palais des Congrès kunnen vullen. Daarnaast wil ik toch ook kunnen zeggen dat ik het in eigen land heb gemaakt. Je hebt hier toch je ouders, je vrienden en kennissen wonen en de jaren dat je hier hebt gewerkt om iets te bereiken schud je niet zomaar van je af. Succes in Nederland heb ik liever dan ergens anders. De vraag is alleen of dat er ook komt.

Een profeet wordt in eigen land niet geëerd, zeggen ze wel eens. Nou ik weet precies wat dat spreekwoord betekent. Ik had gedacht dat ik na die nummer-één-hit in Frankrijk en nog een paar andere landen (waaronder België) wel wat meer waardering zou ondervinden. Dat is bitter tegengevallen. „Bensonhurstblues" is niet eens in de Europarade genoteerd geweest."

Paul McCartney

Oscar Benton maakt van zijn hart geen moordkuil. Op een klaagverhaaltje is de man, die met de naar hem genoemde Blues Band vijftien jaar geleden de sensatie van „Loosdrecht" was, niet uit. „Waarom zou ik? Ik heb net in Londen een fantastische elpee opgenomen. De beste Engelse en Amerikaanse sessiemuzikanten stonden daar tot mijn beschikking. Paul McCartney, die er ook bezig was, heeft, nadat hij hoorde dat ik in tijdnood kwam, me zelfs enige studiodagen afgestaan. Ik ben dan ook zeer tevreden over die elpee. Of die plaat in Nederland zal aanslaan moet je alleen afwachten. Er is een grote verscheidenheid van muzikale stijlen op te vinden. Dat is voor de Nederlandse markt eerder ongunstig dan gunstig. Je moet hier altijd in te delen zijn. Oscar Benton? Dat is hok 5. Laat die gozer het niet wagen in hok 4 binnen te komen. Laat hem maar gewoon wachten totdat hij weer zijn Bonzo krijgt. Eerlijk, iedere kans als ik iets anders probeer schijn ik voor straf de poef op te moeten," zegt de nog altijd in het Limburgse Helden-Panningen woonachtige zanger.

Alain Delon

Zijn doorbraak in de Franstalige wereld heeft Oscar Benton aan welgeteld één man te danken en wel Alain Delon. „Die man is mijn engelbewaarder. Als hij de „Bensonhurstblues" niet had gebruikt voor zijn film „Pour la peau d'un flic" had ik natuurlijk in Frankrijk geen 400.000 singles verkocht. Het aardige van het hele verhaal is dat Alain Delon die plaat al een jaar of zeven thuis in zijn juke-box had zitten. Van alle favorieten als Crystal Gayle en Neil Diamond draaide hij die onbekende *Oskaar Bantòn* het meest. Tegen diverse mensen vertelde hij ook steeds dat hij dat nummer eens zou gebruiken als hij daarvoor de kans kreeg. Bij zijn regiedebuut in „Pour la peau" heeft hij de daad bij het woord gevoegd.

Toen ik hem laatst sprak heb ik hem toen wel even meegedeeld dat hij mij beter dat voornemen had kunnen vertellen. Dan had ik gewoon thuis kunnen blijven zitten met de geruststellende gedachte van over een paar jaar, als Alain Delon die film maakt worden we beroemd."

Susan Howard

De relatie Oscar Benton-Alain Delon is nog altijd hecht. Het bezoek van de Franse filmster vorige maand aan Amsterdam toonde de bijzondere band nog eens aan. „Een uitnodiging voor die bijeenkomst had ik niet gekregen. Kennelijk was ik niet bekend genoeg. Toch ben ik gewoon naar dat warenhuis, waar hij dan zijn parfum zou demonstreren, gegaan. Toen hij me zag temidden van die honderden omstanders liet hij iedereen staan en kwam op me af. Jullie blijven de hele dag dicht bij me zei hij tegen mijn vrouw, haar zusje en mij. Ik moest en zou met hem op de foto. Dat terwijl hij eerder had geweigerd met bekende Nederlanders gefotografeerd te worden. Je had die lui daar ook moeten zien kijken. Het mooie is dat we eerder net zoiets hadden meegemaakt met Susan Howard (Donna Culver uit „Dallas"), toen die in Nederland was. Haar hadden we samen met enkele anderen „Dallas"-sterren ontmoet in Israël waar we vorig jaar samen optraden. Dat mens was op die zeer besloten receptie blij eindelijk een paar bekenden te zien. We hebben haar daarom maar niet verteld, dat we via via naar binnen waren gekomen."

Het "familiebedrijfje" Benton. In het midden Oscar, rechts echtgenote Eefje en links schoonzusje Mickey

door Louis Du Moulin

Bij wijze van eerbetoon heeft Alain Delon ook weer in zijn jongste film „Le Battant" (hier nog niet uit) een stukje „Bensonhurst blues" opgenomen. „Min of meer ook uit bijgelovigheid. Want, vergeet niet dat het succes van „Pour la peau d'un flic" hem dierbaar is geweest. Hij is mij er in zekere zin dankbaar voor omdat mijn nummer als een soort rode draad door de film heenloopt. Zie je hem dan hoor je mij, we vormen een soort tweeëenheid. Er is ook een zekere vibratie tussen ons die je niet zomaar even kunt uitleggen. Toen ik hem wilde uitleggen dat mijn verwachtingen voor wat Nederland betreft niet waren uitgekomen, zei hij meteen Hou maar op, ik weet precies wat je bedoelt. Delon maakt in Frankrijk namelijk al jaren hetzelfde mee. Het publiek waardeert hem volop, maar verder is er nauwelijks enige erkenning.

Het verschil tussen hem en mij is alleen dat hij wel de mogelijkheden heeft om de mensen te bereiken en ik afhankelijk ben van de discjockeys. Ik wil die jongens niet aanvallen, hoor. Per week krijgen die zo'n honderd singles aangeboden. Negentig daarvan gaan rechtstreeks door naar de prullenmand. Volgens goed vaderlands gebruik zit de mijne daar dan bij."

Microfoon

Oscar Benton meent een eerlijkere kans van slagen te hebben indien de radio hier op dezelfde wijze het luisteraanbod selecteert als in Frankrijk. „Daar zijn het de clubs en de videodancings die bepalen of je plaat de ether haalt. Een single die uitkomt gaat er eerst naar de clubs. Slaat zo'n nummer dan aan, wat te zien valt aan de top-tienlijsten die ze allemaal samenstellen, dan kan je er vrijwel zeker van zijn dat de radio de plaat oppakt. Voordat het zover is zijn er ondertussen meestal wel tienduizenden exemplaren al verkocht. De keus van het publiek komt dus veel meer aan bod. Ik heb ook de indruk dat men er veel meer voor de mensen thuis werkt, met meer respect voor ze. Om een voorbeeld te noemen. Als je op de Franse televisie staat te play-backen zul je nooit een microfoon in je handen mogen vasthouden. Die krijg je slechts als je zelf zing. Verschil moet er zijn. Het een is niet hetzelfde als het andere, dus moet men dat kunnen zien."

Volgens zijn vrouw Eefje, die samen met haar zusje Mickey de optredens van Oscar Benton begeleidt is het vooral zijn bescheidenheid die haar man in Nederland opbreekt. „Als een ander drie platen in Afghanistan heeft verkocht staan de kranten er van vol. Wellicht omdat men dan zelf flink loopt op te scheppen. Oscar doet zoiets niet. In Roemenië en Joegoslavië stond hij een aantal jaren geleden maanden lang nummer één. Daar is nooit een letter over geschreven," herinnert Eefje, ook een zus van Oscars vroegere partner Monica („All I ever need is you", "Everybody is telling me") zich maar al te goed.

„Moet ik dan zelf gaan lopen roepen dat ik hier of daar zo'n grote ster ben? Kom nou," lacht de als kind voor klassiek violist opgeleide zanger hartelijk. Zich neerleggen bij de geringe erkenning zal hij zich zeker niet.

„Voor „I believe in love" zal ik blijven knokken. Dat hele project, die single en die elpee, zie ik als de geboorte van een nieuwe ik. Van die meneer Kluger heb ik eindelijk de ruimte gekregen om me zelf te zijn. Nog zo'n verschil met een Nederlandse platenmaatschappij. Hier wordt er eerst ellenlang geouwehoerd voordat er wordt opgenomen. In de trant van Is het nou wel 'n hit of niet? en Klinkt het wel commercieel genoeg? Bij die man was alles binnen vijf minuten rond. Met wat ik in de studio aan het doen was heeft hij zich niet bemoeid. De zakelijke kant is zijn zaak, de artistieke de mijne. Dat had ik nog nooit meegemaakt.

Whiskey

Ik ben dus geheel volgens eigen inzichten te werk gegaan. Voor het eerst sinds „Bensonhurst blues". Ik heb zes jaar bij Jack Jersey gezeten. Best aardig, maar in wezen was ik niet met mezelf bezig. Als zo'n periode te lang gaat duren raak je op den duur het spoor bijster. Ik geloof dat ik op echte disco na in die tijd van alles heb geprobeerd om maar te kunnen scoren. Alain Delon, met wie ik weer zal gaan samenwerken, heeft me weer op het rechte pad gestuurd. Ik voel me echt opnieuw geboren. Daarom betekent die plaat zoveel voor me, het is ons troetelkindje. Alle voortekenen wijzen er op ik begonnen ben aan een nieuwe carrière. Het begon al voor de opnamen. Bij de aankomst in Londen liet ik een fles whiskey uit mijn handen vallen. Had ik meegenomen, tax-free, om me zoals gewoonlijk een beetje in de stemming te drinken. In de studio daar was geen alcohol te koop, alleen thee en koffie, dus moest ik het zonder borrel doen. Gelukkig maar, want gaandeweg bleek dat veel beter te gaan. En dan denk je toch het kan geen toeval zijn geweest dat die fles kapot ging en dat je voor het eerst in je leven zo maar zonder aanleiding iets uit je handen liet glippen."

Het liefdeskoppel Britt en „Slim Jim" bij aankomst op Heathrow

Britt trouwt Stray Cat Jim

Britt Ekland heeft dan toch de ware liefde gevonden. De Zweedse blondine, al jaren meer vermaard om haar opzienbarende romances dan om haar filmrollen, heeft aangekondigd binnenkort in het huwelijk te treden met „Slim Jim" MacDonnell, de drummer van de Stray Cats.

„We zijn nu een jaar samen, lang genoeg om er achter te komen dat we voor elkaar geschapen zijn. Het enige probleem dat onze bruiloft nog even in de weg staat zijn de toerneeplannen van Jim met zijn groep. Zodra we een gaatje vinden in het schema stappen we naar het stadhuis," bekende Britt Ekland bij aankomst op het Londense vliegveld Heathrow voor een werkbezoek aan haar tweede vaderland Engeland.

De inmiddels veertigjarige Britt-Marie Ekland, die in de jaren zestig op weg leek naar een briljante filmcarrière, was eerder getrouwd met wijlen Peter Sellers, de vader van haar thans zeventienjarige dochter Victoria. Haar relatie met Rod Stewart in het begin van de jaren zeventig stond lange tijd bekend als de „Burton-Taylor"-romance van de popmuziek. Tussen deze twee langduriger verhoudingen door en er na had ze innige affaires met onder anderen Warren Beatty, Ryan O'Neal, George Hamilton en platenbaas Lou Adler, die haar haar zoon Nicolai schonk.

In november 1981 haalde Britt Ekland de wereldpers door haar liefde voor de zeventienjarige Spanjaard Jaime Ostos op de dansvloer openlijk te demonstreren. Aan dat avontuur kwam abrupt een einde toen de moeder van de middelbare scholier er van op de hoogte werd gesteld. Nadien werd de rusteloze actrice enige tijd veelvuldige gesignaleerd in gezelschap van haar jonge collega Timothy Hutton („Ordinary People", „Taps"), op dat moment 20 jaar. Haar nieuwe verovering Jim MacDonnell is met zijn 21 jaar bijna de helft jonger dan zijn aanstaande. Geen toeval, want zegt Britt:

„Jonge mannen houden mij ook jong. Kerels van mijn leeftijd maken zich zorgen om hun buik of hun kale kop. Begrijpelijk, ik ben ook ontzettend bang om oud te worden, maar ik heb geen zin in die praatjes. Daar krijg ik alleen maar rimpels van."

George Harrison wordt Australiër

George Harrison heeft weinig vertrouwen in de kernwapencontrole. De ex-Beatle heeft zijn oog laten vallen op een eilandje voor de Australische oostkust, waar hij en zijn gezin veilig denken te zijn bij het uitbreken van een atoomoorlog. De veertigjarige popster, die eerder al een landgoed kocht in Australië, heeft voor zijn in de Koraal Zee gelegen privé-domein een slordige tien miljoen gulden neergeteld.

„Mijn cliënt heeft deze plek de voorkeur gegeven boven andere, omdat hij zich hier beschut acht voor stralingsgevaar. Na intensieve onderzoekingen over de hele wereld is de heer Harrison tot deze overtuiging gekomen", vertelde verkoper Keith Williams.

George Harrison en zijn Mexicaanse echtgenote Olivia verlaten Engeland ook om hun vierjarige zoon Dhani een "normale" opvoeding" te kunnen geven. In zijn eigen land houdt de stergitarist dat niet voor mogelijk wegens zijn te grote bekendheid. Australië biedt bovendien het voordeel van een uitstekende Krishna-school in Eungella op relatief korte afstand van hun boerderij. Zoals bekend is George Harrison nog altijd hevig geïnteresseerd in Indiase religies en leefwijzen.

Zijn keuze voor Australië heeft eveneens te maken met zijn nieuwe hobby, het kweken van zeldzame planten.

Op zijn boerderij, 200 hectaren groot, hoopt George Harrison tropische flora uit allerlei landen te kunnen samenbrengen en zo mogelijk nieuwe soorten te kunnen cultiveren. Zijn eiland voor de kust fungeert als een bomvrij rust- en meditatie-oord voor de Harrisons.

George Harrison: naar Australië

Joost Timp nu ook Boy Commando

Joost Timp blijft de Pietje Bell van de Nederlandse popmuziek. Het "bijzondere kind" van Mies Bouwman en Leen Timp, bekend geworden als zanger van Bloem, heeft met een nieuwe poets Hilversum weer eens op het verkeerde been gezet.

Boy Commandos is de naam van zijn afgelopen weekeinde gelanceerde groep, die dwars tegen de huidige moerstalige stroom in Engels repertoire ten gehore brengt. „Met Bloem waren we de grote Nederlandstalige rage voor. Nu zijn we de eerste Nederlandstalige groep die overschakelt naar de Engelse taal", stelt "commandant" Joost Timp vast.

Een regelrechte opvolger van Bloem is Boy Commandos niet: „De ene groep sluit de andere niet uit. Bloem is nooit zo populair geweest dat we ernaast niets anders konden doen. Met Bloem gaan we ook zeker door. Alleen is Boy Commandos er nu bijgekomen. Daarnaast zitten van Bloem alleen Tommie Symons en ik in Boy Commandos. De twee andere jongens zijn nieuw. Marcel Schimschijmer zit er pas bij omdat we merkten dat we bij optredens toch beter een bassist erbij konden hebben. De meest belangrijke man is echter Marcel Serierse, de drummer, een jongen met een conservatoriumopleiding (tevens zoon van bassist Koos Serierse), rond hem hebben we Boy Commandos eigenlijk geformeerd".

Boy Commandos met van links naar rechts "commandant" Joost Timp, gitarist Tom Sijmons, drummer Marcel Serierse en bassist Marcel Schimschijmer. Foto Rob Verhorst.

Joost Timp is bij het opzetten van dit nieuwe project steeds op zoek geweest naar jonge muzikanten. „De praktijk leert dat oudere jongens vaak zo serieus zijn. Ze mogen dan wel bekender zijn, maar ze hebben ook veel minder lol. De beide Marcels zijn allebei twintig, Tom is 24 en ik zelf ben 26, ik denk dat we daarmee voorlopig goed zitten. Een voordeel van de jeugdige leeftijd is ook dat de jongens minder gebonden zijn. Met Boy Commandos willen we ook proberen in het buitenland iets los te maken en dan lekker te gaan toeren. Dat is ook een van de redenen geweest dat Tom en ik hebben gezegd Laten we het eens in het Engels proberen, dan kunnen we nog eens naar het buitenland voordat we te oud zijn. Het ziet ernaaruit dat dat ook gaat gebeuren. "Buwala" onze eerste elpee is al in zeven landen uitgebracht. Zonder dat Polydor daar veel moeite voor heeft moeten doen. De maatschappij heeft de bandjes opgestuurd en daar heeft men in de diverse landen uit zichzelf heel positief op gereageerd."

Het tijdelijke afscheid van Bloem, dat ruim twee jaar geleden al furore maakte met "Even aan mijn moeder vragen" en "Vooral jong blijven" heeft ook te maken met het enorme aanbod van Nederlandstalige popmuziek op dit moment. „Het is niet gemakkelijk om nog met iets origineels te komen. Ik weet eerlijk gezegd niet waarover ik in het Nederlands nog zou moeten zingen. Dan maar even niet, heb ik dus gedacht. En ik ben niet de enige. Ik heb al gehoord dat er meer groepen rondlopen die weer van het Nederlands afwillen. Wij zijn alleen wat eerder omdat we de banden van "Buwala" (daarom nog zonder Marcel Schimschijmer) al bijna een jaar op de plank hadden liggen."

Baby

Boy Commandos klinkt vrij militaristisch, maar is zeker niet vechtlustig. „Die naam vond ik gewoon leuk. Een langer woord met een klein woordje ervoor. Dat heb ik altijd al mooi gevonden. New Adventures, dat vind ik ook zo'n schitterende naam. Wat "Buwala" betreft, dat is een strijdkreet die we zelf hebben verzonnen. Wat we ermee willen zeggen is Ertegenaan, Nu moet het maar eens gebeuren. De muziek van Boy Commandos is meer uptempo dan van Bloem, tekstueel is er niet veel verschil. De liefde en verliefd zijn zijn onverminderd onze belangrijkste onderwerpen.

Voor een verwarrend imago ben ik niet bang. Dat zou kunnen ontstaan als je op de elpeehoes een paar parachutisten in gevechtspak naar beneden laat springen. Wij hebben echter het onschuldigste beeld genomen dat er bestaat: een baby aan een zogende moederborst".

tips auto tips auto tips auto tips auto tips auto tips

AUTO-TIPS

■ Personenauto's te koop aangeboden 46

v.d. Wal & v. Buren BV

Vierhavensstraat 66, Rotterdam.
Tel. 010-760657 / 764927
biedt aan met Bovag-garantiebewijs.

FORD TAUNUS 1.6 L BRAVO 4-drs, 21.000 km.	'82
VW GOLF C, 18.000 km.	'82
MAZDA 626, t. SDX, LPG	'82
CITROEN CX REFLEX, 57.000 km.	'81
RENAULT 18 TS COMBI, LPG	'81
BMW 323 I 62.000 km	'81
MITSUBISHI GALANT, Turbo diesel	'81
PEUGEOT 305 GLS, LPG, 67.000 km.	'81
TAUNUS 1.6 L, 3 ×	'80
VOLVO 244 GL, 72.000 km.	'80
RENAULT 14 LS 49.000 km.	'80
FORD CAPRI 2.0 GL, 28.000 km.	'80
ALFA ROMEO GUILLETTA 1.6, 62.000 km.	'79
FIAT 127 1050, 40.000 km.	'79
FORD ESCORT 1300 L combi	'79
TAUNUS 1600 L 3 ×	'78/'79
FIAT RITMO 75 CL, 52.000 km	'79
AUDI 100 GL 5 E, autom.	'78
FORD ESCORT 1300 L aut.	'77
BESTELAUTO'S:	
FORD TRANSIT pickup	'80
FORD TAUNUS 1.6 Van 35.000 km, LPG	'82
FORD ESCORT 11. Van	'80

DIVERSE GOEDKOPE INRUILAUTO'S.
VOOR HANDEL PRIJZEN

BERT STORY BMW

BMW stafauto's

met fabrieksgarantie

MET ZEER VEEL EXTRA'S EN
KORTINGEN TOT ƒ 20.000,-
KM-STANDEN VAN 5.000 - 23.000 KM.,
BOUWJAAR 1982

		van	voor
BMW 728i rood	12.750 km	ƒ 71.382,-	ƒ 50.500,-
BMW 728i grijs	23.700 km	ƒ 68.846,-	ƒ 50.000,-
BMW 528i groen	6.760 km	ƒ 74.209,-	ƒ 62.500,-
BMW 528i grijs	17.040 km	ƒ 75.024,-	ƒ 60.000,-
BMW 528i blauw	13.070 km	ƒ 62.784,-	ƒ 53.500,-
BMW 528i rood	14.100 km	ƒ 63.290,-	ƒ 52.500,-
BMW 525i groen	9.830 km	ƒ 81.557,-	ƒ 63.500,-
BMW 520i rood	5.380 km	ƒ 70.378,-	ƒ 53.500,-
BMW 520i blauw	13.137 km	ƒ 46.747,-	ƒ 37.500,-

AUTOMOBIELBEDRIJVEN BERT STORY B.V.
BMW DEALER
'S-HERTOGENBOSCH, Rietveldenweg 40, 073-217435
RHENOY (bij Leerdam), Dorpsstraat 6-11, 03458-1544
TIEL, Lingeweg 5-7, 03440-13758.

v.d. Wal & van Buren BV

SLUIS 23 - 25, GROOT AMMERS
TEL. 01842-1330, B.G.G. 1252

MERCEDES 190, NIEUW, ƒ 22.000,-	
MUSTANG GHIA 4.2, 18.000 km.	'82
TOYOTA CARINA DL + LPG, 29.000 km	'82
TAUNUS 1.6 BRAVO Combi, 30.000 km	'82
TAUNUS BRAVO 2.0 L, 2 drs. LPG, 45.000 km.	'82
TAUNUS VAN 1.6 L, LPG, 36.000 km.	'82
VOLVO BESTEL 245 L, LPG, 23.000 km.	'82
OPEL REKORD 2.3 Diesel, 4 drs, 70.000 km	'81
ASCONA 1.9, 4 drs., 48.000 km	'81
RENAULT 18 TS, 48.000 km.	'81
FIAT RITMO 65 L SOUND, 27.000 km	'81
FORD 1.6 L Combi, LPG	'80, '81
MAZDA 626 Sedan, 2.0, 75.000 km.	'80
AUDI 100 5 S, 58.000 km.	'80
TAUNUS 1.6 COMBI, 87.000 km.	'80
MAZDA LEGATTO, 78.000 km.	'79

Tevens in voorraad ± 25 verschillende occasions.
Bovengenoemde automobielen met Bovag-gar.bewijs.

Franse onderdelen

CITOEN-TALBOT-PEUGEOT-RENAULT
PARIS PARTS DISCOUNT

Tel. R'dam 010-658197, A'dam 020-831098, Den Haag 070-658403, Haarlem 023-325622, Utrecht 030-313736, Arnhem 085-436742, Eindhoven 040-120301, Leiderdorp 071-413637.

Zoals onze trekhaak trekt, trekt geen andere!

Trekhaak topmerk Tobo. Vakkundig monteren. Prima prijs. Ook uitlaten, accu's en schokbrekers! Gratis olieverversen en doorsmeren bij aankoop uitlaat.

Carex

Uitlaatcenters

DEN HAAG, Elviraland 1/hoek Hofzichtlaan. Tel. 070-476284. DEN HAAG, Zieken 161, Huygenspark 48-50. Tel. 070-890778. SCHEVENINGEN, Westduinweg 156. Tel. 070-502091. VOORBURG, Parkweg 15. Tel. 070-863433. ROTTERDAM, Wevershoekstraat 78a. Tel. 010-840844. ROTTERDAM. Aelbrechtskade 88-92. Tel. 010-762783. ROTTERDAM, Oostzeedijk 108. Tel. 010-126496. VLAARDINGEN, Schiedamseweg 14-20. Tel. 010-354279. LEIDEN, Morsweg 66. Tel. 071-769964.

van Dijk Schiedam

uw Honda en Mitsubishi-dealer
's-Gravelandseweg 373
tel. 010-620055

Citroën Den Ouden. Bezoek onze showroom voor nieuwe automobielen en occasions aan de Folkert Elsingastraat 2 - hoek Koningslaan, Rotterdam-Alexanderpolder. Tel. 010-20.59.88. HONDA Civic 1200, '80. Peugeot 305 SR '80. Peugeot 305 GL '81. Renault 14 TL '80. Renault 20 TL '79. VW Silverbug '82. Fiat Ritmo L Diesel 5-bak '81. Fiat Ritmo 65 CL '81. 2 CV 6 '80/'81/'82. Dyane 6 '80/'81/'82. LNA '81. Visa Club '80/'81/'82. Visa Super '79. Visa GT '82. GS '79/'80. GS Club Break '79. GSA Club '80. GSA Special '81. GSA Pallas '80. GSA Pallas 5-bak '82. GSA Pallas. C-matic '80. GSA X3 '81. GSA Club Break '80. CX Athena '80. CX 2000 '80. CX 2000 Break '80. CX 2400 '79. CX 2400 C-matic '79. CX GTI '80. CX 2400 Prestige '81. Bestelwagens: 2 × C35 diesel '79. Acadyane '81. HY 1800 '82. Al onze occasions zijn ANWB-gekeurd. Vrijdagavond tot 21.00 uur geopend. Ook voor nieuwe automobielen. Diverse goedkope inruilwagens. Let op onze jubileumaanbieding!!

ESCORT automatic, m. '80, ƒ 8950,-. Civic automatic, 11/81, ƒ 10.750,-. Datsun automatic 10/80, ƒ 8750,-. Rekord 20 S, 4 drs., '80, ƒ 10.750,-. Kadett Coupé, '79, ƒ 8250,-. Manta Berline, LPG, '78, ƒ 7450,-. Ascona 19 S, '80, ƒ 8450,-. Renault 18 TS, '79, ƒ 7750,-. BMW 728 aut., '78, ƒ 13.250,-. Toyota Car., LPG, '81, ƒ 9250,-. Volvo 264 GL, '78, ƒ 6450,-. Honda Accord, '78, ƒ 5750,-. Civic 5 speed, '80, ƒ 8750,-. Datsun Blueb. LPG, '81, ƒ 8950,-. Mits. Colt, LPG, '79, ƒ 7450,-. Mazda 323, '78, ƒ 4950,-. VW Polo, '78, ƒ 4950,-. Taunus 1.6 LPG, '79, ƒ 4950,-. Fiat 127 spec., '78, ƒ 4450,-. Cherry F II, '78, ƒ 3250,-. Datsun 180 Coupe, '77, ƒ 2750,-. Ford Capri GT, '74, ƒ 1450,-. 2 CV 6, '77, ƒ 2450,-. Cherry 180 A, '75, ƒ 1450,-. Datsun 160 Coupe, '74, ƒ 1150,-. Taunus Combi, LPG, '75, ƒ 750,-. Inr. fin. Gar. de Singel 123, S'dam. 010-261797.

ALFA Romeo Alf. 1.6, 8-9-'80, niw. spotpr. ƒ 10.250. Inr. mog. 01866-2052.

CHEVR. Malibu Clas. stat. '78, pr. vac.wagen, ƒ 6750. Inr. mog. 010-779050.

CITROEN CX 2000, eind '78, met LPG, i.z.g.st. Inr. mog. Spotpr. ƒ 3900. 01866-2052.

AUDI 100 L d. 5 cyl. '80, rood, pr. wag. spotpr. ƒ 9950. Inr. mog. 010-779050.

MITSUBISHI Celeste coupé, 14-7-'78, i.z.g.st. Inr. mog. Koopje ƒ 5750. 01866-2052.

ROVER 3500 autom., type '80, kl. grijs metallic, 1e eig. ƒ 10.500. 010-580477.

MERCEDES 250 B, '78, bruin metl., stuurbekr. ƒ 13.500,-. Inr. mog. 010-779050.

HONDA Accord, 4 d. 9-'78, zandbeige, open dak, ƒ 5750. Inr. mog. 010-779050.

FIAT 127, bj. 18-5-'81, met LPG, div. acc. Evt. inr. mog. Spotpr. ƒ 8250. 01866-2052.

MITSUBISHI Galant GL 8-'78, zilvergr., pr. wagen, ƒ 5450. Inr. mog. 010-779050.

CITROEN LN, bj. '78, i.z.g.st. Geen roest. ƒ 3950. Evt. inr. mog. 01866-2052.

TOYOTA Starl. 1.2 GL, 3 drs., '79, tomaatr. ƒ 6750. puntgaaf, inr. mog. 010-779050.

T.k. CITROEN CX 2400 Super, bwjr. 1979, met vele extra's, kleur blauw, pr. ƒ 8500,- Tel 01803-2218.

RENAULT 4, b.j. 1978, km.st. 29.000, vaste pr. ƒ 4.500,-. ANWB-gekeurd. Tel. 01804-17114 tussen 8 - 12 uur.

T.k. v. part., BMW 320/6 aut. '80, 44.000 km. met 6 orig. extra's. 01858-4899. Evt. kl. auto inruilen.

HONDA Acc., eind '78, goud-metall., geen roest, i.z.g.st. ƒ 5250,- 01858-4283.

V.part. ROVER 3500, '78, met. bl., gas, 4 nw. banden, vr.pr. ƒ 8.500; 010-386522.

TALBOT Chrysler 1610, i.p.r.st., nov '78, vinyl top, 4-drs. ƒ 2150,-. 010-164814.

HORIZON GLS, b.j. 1979, kleur wijnrood. Vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 010-507849.

CITROEN GS, b.j. '76, motorisch 100 %, ƒ 900,-. Tel. 010-325877.

BMW 525, '78, v. part. 85.000 km, LPG, i.z.g.s. Inr. kl. mog. Tel. 01869-1214.

MAZDA 818, kln. stationwagen, '77+LPG, 80.000 km, e. mooi ƒ 2900. 010-17690

T.k. van 1e eig. CHEVROLET MALIBU Classic, 1979, i.s.v.n. ƒ 7800,-. 010-262172.

BMW 518, bj. '79, 72.500 km., kl. creme, sch. dak, ƒ 10.500,-. 01804-27366.

PEUGEOT 504 GL, '74, ƒ 800,-. Renault 16 TS, '74, ƒ 500,-. Tel. 010-123154.

Bemiddelings INTER CARS b.a. v. part. een aantal goede gebruikte automobielen, momenteel in ons beheer o.a. Peugeot 201 BR, '34, ƒ 10.000,-. Daimler Century Conquest, '55, ƒ 11.500,-. Mercedes 200 D, str. br. wwg. '78, ƒ 13.750,-. Mercedes 450 SEL, V8 aut. + LPG, '75, ƒ 7000,-. Oldsmobile Cutlass coupé, V8 aut. + LPG, '76, ƒ 2900. Toyota Carina + LPG, '81, ƒ 9750,-. Renault 20 TS + LPG, '79, ƒ 5500,-. Datsun 120 AF II, 4-d., '78, ƒ 3900,-. Honda Accord, 4-d., aut., '78, ƒ 6900,-. Opel Ascona, 4-d. + LPG, '76, ƒ 3950,-. Renault 14 TL + LPG, '78, ƒ 4100,-. BMW 525, '76, ƒ 4200,-. VW Golf LS '77, ƒ 3250,-. Mini Clubman Spec., ƒ 2950,-. Ford Capri II, '76, ƒ 2350,-. Ford 1.6 GL, '77, ƒ 2700,-. Renault 30 TS, '76, ƒ 2350,-. 2 × Simca 1308 GLS, 1100 XL, '77-'78 v.a. ƒ 1100,-. Vauxhall VX 2300, '78, ƒ 2000,-. Citroën 2000 str. br., '77, ƒ 2900,-. 2 × Opel Manta, aut. Kadett aut. v.a. ƒ 800,-. Peugeot 504 Break, '75, ƒ 1500,-. Peugeot 104, '75, ƒ 1100,-. Inruil motorfiets, caravan, boot mog. Finan. mog. Geop. v. 10 tot 19 u. Langehaven 34-36, Schiedam. Tel. 010-736679.

Autohandel DE KLEINE WINST, Stationsstr. 8, Spijkenisse, tel. 01880-26241, biedt aan een aantal goede gebruikte auto's met 3 mnd. garantie of 10.000 km. Inr. en financ. mog. Alfa Romeo Rio 2300 de luxe '81 ƒ 7750. Honda Prelude '80 ƒ 11.500. Datsun Cherry 1200 de luxe '80 ƒ 8000. Honda Accord '80 ƒ 8000. Honda Accord automatic '79 ƒ 6750. Toyota Corolla sportswagon '78 ƒ 5500. Opel Rekord 20 S LPG '79 ƒ 7250. Opel Ascona 16 S LPG '77 ƒ 4750. Fiat 127 '77 ƒ 3500. Opel Manta 16S '78 ƒ 6750. Volkswagen Golf Diesel '78 ƒ 7000. Alfasud Ti '78 ƒ 3750. Honda Civic '77 ƒ 3750. 2 × Toyota Corolla 30 coupe 1 × LPG '77 ƒ 4250. BMW 320 automatic '77 ƒ 8250. Mitsubishi Celeste 2000 coupe '76 ƒ 3750. BMW 316 LPG '77 ƒ 6750. Volvo 343 DL '77 ƒ 4750. Renault 14 '78 ƒ 4750. VW Golf LPG '76 ƒ 3750. Datsun 100A '76 ƒ 3250. Datsun 120 '75 ƒ 2750. Citroën GS '78 ƒ 2750. Ford Escort 1300 coupe '76 ƒ 3000. Renault 5 TL '77 ƒ 3750. Geop. v. 10 tot 20 u. Donderdag koopavond.

MERCEDES Benz 280 S, 1980, donkerbruin, 42.000 km., automaat, elektr. schuifdak, warmtewerend glas, centr. vergr., rechter buitenspiegel, elektr. zijruitopeners, ƒ 49.500,- Mercedes Benz 280 SE, 1980, donkergroen met., 53.500 km., automaat, velours bekl., centr. vergr., warmtewerend glas, sportvelgen, LPG install., elektr. zijruitopeners, elektr. schuifdak, koplampwissers, ƒ 59.500,-. Mercedes 280 S, 1980, zilverblauw met., 97.000 km, velours bekl., automaat, elektr. schuifdak, centr. vergr., warmtewerend glas, ABS remsysteem, sportvelgen, koplampwissers, rechter buitenspiegel, ƒ 59.000,-. Jaguar XJ 6 III, juli '81, bruin met., 28.000 km., airco., lederen bekl., automaat, elektr. zijruitopeners, radio compleet, i.st.v.nw., ƒ 49.500,-. BMW 73 21 I, grijs met., 1980, 100.000 km., velours bekl., warmtewerend glas, centr. vergr., schuifdak, radio compleet, sportvelgen, trekhaak, ƒ 32.500,-. Agam Gorinchem B.V., Avelingenweg 10, Gorinchem, tel. 01830-31466.

T.k.a. wegens reorganisatie: PEUGEOT 204, '76, ƒ 900,-. Opel Ascona '73, ƒ 900,-. Opel Commodore '72, ƒ 1200,-. Opel Ascona 20 LD, '79, ƒ 7850,-. Opel Kadett Break, '81, ƒ 12.500,-. Opel Rekord Station, LPG, '79, ƒ 8500,-. Volkswagen Golf D, '81, ƒ 11.750,-. Volkswagen Golf LD, '79, ƒ 8750,-. Audi 100 Avant 5S, '78, ƒ 6950,-. Citroën 2 CV '74, ƒ 700,-. Citroën GS Break '78, ƒ 2800,-. Renault 15 TGTL, '77, ƒ 3250,-. Lada 1500 combi, LPG, '78, ƒ 2750,-. Inl.: 01747-2193, b.g.g. 01899-11162.

Bovag automobielbedrijf OFFENBERG VAN DER HAM, b.a. met Bovag-garantie: Ford Taunus L, LPG, b.j. '80, ƒ 10.750,-. Mercedes 280 S autom., '76. Mitsubishi Celeste ST, '81, ƒ 12.250,-. Opel Ascona 2.0, LPG, '80, ƒ 11.250,-. Opel Kadett, '79, ƒ 8750,-. Opel Kadett, 4 drs., '80, ƒ 11.250,-. Opel Rekord 2.0 S, 4 drs., '80, ƒ 12.250,-. Opel Kadett, '78, ƒ 7250,-. VW Passat, nov. '79, ƒ 7650,-. Inr./finan. mog. Geopend van 9.00 - 18.00 uur, 5e Industriestraat, Vlaardingen, 010-346636. Vrijdag koopavond tot 21.00 uur.

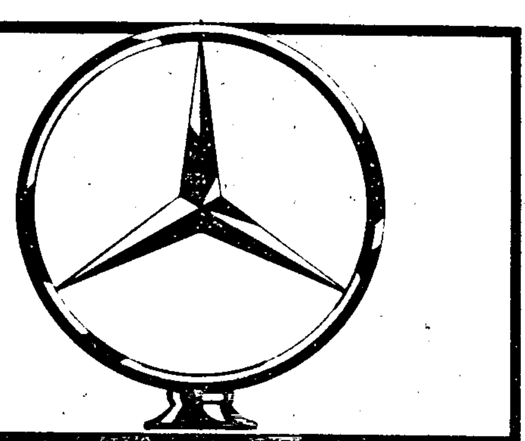

STER-OCCASIONS

ALLEEN VERKRIJGBAAR BIJ DE OFFICIËLE MERCEDES-BENZ DEALER.

200	1982	55.000 km grijs	34.500,- •
230	1979	58.000 km marineblauw	25.750,- •
250	1980	88.000 km zilvergrijs	32.500,- •
280 E	1977	72.000 km blauw	19.500,- •
280 S	1979	125.000 km zilvergroen	28.500,- •
280 S	1981	95.000 km petrol metallic	62.500,- •
280 S	1982	33.000 km zilvergrijs	72.500,- •
280 SLC	1978	136.000 km wit	39.500,- •
200 D	1976	158.000 km topaasbruin	14.750,- x
200 D	1980	135.000 km ivoor	26.500,- •
200 D	1980	120.000 km mangogroen	28.500,- x
200 D	1981	76.000 km champagne met.	34.500,- •
220 D	1979	95.000 km cayenne oranje	24.750,- x
240 D	1979	115.000 km caledonian groen	25.500,- •
240 D	1978	105.000 km donkergroen	23.750,- •
300 D	1980	106.000 km marineblauw	35.000,- •
240 TD	1980	88.000 km wit	36.500,- •
240 TD	1982	60.000 km marineblauw	47.500,- •
300 TD	1979	73.000 km donkerrood	34.500,- •

EEN MERCEDES-BENZ STER-OCCASION LAAT NIETS TE WENSEN OVER.

VICTORIA
OOK DE GROOTSTE TERREINWAGEN-SPECIALIST VAN WEST-NEDERLAND
Alle wagens voor terreinhobby uitgerust met vele acc.

230 G 4×4	1983	5.000 km blauw	75.000,- •
230 G 4×4	1982	22.500 km wit	49.500,- x
230 G lang 4×4	1982	27.000 km wit	57.500,- •
Landrover 88	1979	22.000 km groen	19.750,- x
Toyota Landcruiser	1978	36.000 km rood	27.500,- •

• Vestiging Spaanse Polder:
Strickledeweg 99, Schiedam, Tel. 010-155255
x Vestiging Waalhaven:
Alb. Plesmanweg 33, Rotterdam, Tel. 010-294866

Victoria

VESPA scooters, nw en gebr., onderdelen, desk. advies. Wetsteijn en Zn., 010-651880.

AUTOSLOPERIJ D.B. Baris, In- & verk. schadeauto's en gebr. onderd. 010-800000.

RENAULT R 16 TX, eind '79, zonnedak, elektrische ramen, 65.000 km. Tel. 010-148395.

280 S, feb. '80, aut. zilver, LPG, elek. dak + slot, elke keur. ƒ 22.500,-. 01827-2637.

HONDA ACCORD, 3 d., kl. zilv.gr., bijz. g. st. B.j. half '79. ƒ 6950. 010-184731-180141.

TOYOTA CROWN, '77, gas, 5 versn., trekh., prima st., Pr. ƒ 3400,-. Tel. 079-164882.

TOYOTA Corolla Economic, sept. '75, blauw, i.z.g.st., ƒ 1.450,-. 01815-3598.

FORD Fiësta, bj. juli '78, kl. wit, 50.000 km., pr. ƒ 6000,-. Tel. 010-766357.

BMW 2002, 1973, zeer mooie auto met veel extra's, pr. ƒ 2.950,-. Tel. 010-821890.

FORD Granada 2300 V6, bj. eind '76, rijdt zeer goed. Vr.pr. ƒ 2250,-. 01890-6165.

T.k. PEUGEOT 304, b.j. '74, kleur geel, techn. i.g.st., ƒ 750,-. Inl. 010-324769.

DATSUN 160 B 4-d. rad. pas 60.000 km beurt gehad, fijne auto. ƒ 4950. 078-510279.

RENAULT 14 TS, '80, V.V.N. gek., zilvermet., i.n.st. 41.000 km. ƒ 7950. 078-183583.

Techno gek. Peugeot 305 GL, 9-'80, scha./roestvrij, 48.000 km. ƒ8250. 078-173543.

Automaat BMW 518, bj. '78, schuifd., trekh., radio, 86.000 km, ƒ 8800. 078-173543.

Renault 16 TX, bouwj. '76, nwe. motor, autom., als nw. pr. ƒ 2650. 01891-7040.

Fijne TALBOT 1308 GLS, nw. band., uitlaat, 70.000 km, '78, i.p.st. ƒ 1950. 078-510279.

2 × PEUGEOT 204, in prima staat, vanaf ƒ 450,-. Tel. 01891-7040.

VOLVO 245 GL stat., 79.000 km, LPG, Eng. rood, st. bek. ƒ 14.750. 078-510281.

Uw AUTO verkopen tegen kontant geld? U belt 01862-2136 en wij komen direkt.

MERCEDES 250 type 1978, automaat, als nieuw, ƒ 9500,-. Inl. 01862-2116.

SAAB 99 GL type 1978, zeer mooi, weggeefprijs ƒ 4750,-. Inl. 01862-2116.

RENAULT 30 TX, dec. 1979, als nieuw, spotprijs ƒ 7950. Inr. mog. Inl. 01862-2136.

Spotkoopje! ROVER 3500 autom., m. LPG, 1978, ƒ 5750,-. Inl. 01862-2116.

RENAULT 4 TL, b.j. '79, i.z.g.st. ƒ 5500,-. Tel. 010-523762-138236.

OPEL MANTA de luxe, b.j. eind '76, (licht beschadigd) pr. ƒ 3950. 010-197264.

MERCEDES 508 D, Clarkbak, BE-rijbew., Kooke & Schippers, Hudsonstr. 151, 010-777917.

SIMCA 1100 GLX, '78, 5 drs. als nw., ƒ 2450,-. 010-193306 / 01854-2854.

OPEL MANTA 16S '77 ƒ 5250,-. BMW 318 '76 ƒ 6250,-. Honda Acc. coupé '78 ƒ 5250,-. Toy. Corolla Sp. coupé autom. LPG '78 ƒ 5250,-. Inr. finc. gar. Vierhavenstr. 19, R'dam, 010-779050.

RENAULT 6 TL, '77, kl. rood, mooi en z. goed, g. roest. ƒ 2350,-. Tel.: 078-136297.

T.k. MERCEDES LP 608, bj. '69, ƒ 1550,-. Tel. na 20.00 uur 078-138239.

FORD Taunus Combi, 5 drs., bj. '78, 1.6 L, blauw, ƒ 3950,-. 010-734688.

DATSUN 180 B, 4 drs. met LPG, bj. '79, als nieuw, oranje, ƒ 4950,-. 010-734688.

GS Break 5 drs., m.'78, blauwmet., ƒ 2950,-. 010-734688.

DATSUN Cherry 120 A F II, type '79, goudmet., ƒ 4950,-. 010-734688. Inr. fin. gar.

FIAT 132 1600 GLS, '77, zeldz. mooi, B-metal., ƒ 2950,-. 010-329039.

OPEL MANTA, autom., '75, schitterende auto. Vr.pr. ƒ 3250,-. 03410-20312.

HONDA Accord, bj. 1978, als nieuw, vrg.p. ƒ 4850,-. Tel. 01892-6152.

T.k. OPEL ASCONA 2.0 SR, b.j. '78, i.z.g.st., ƒ 7950,-. Tel. 010-128230.

T.k. VW BUS, 8-'80, als nw., 2 l. motor, vaste pr. ƒ 11.000,-. Tel. 010-715681.

CHEVR. Malibu Classic op gas, 1978, ƒ 4950,-. Tel. 010-776172.

RENAULT R 18 GLS, bw.jaar juni 1979, kleur rood, ƒ 6000,-. Tel. 010-663279.

PEUG. 304 GLD, 8-'79, schuifd. rad., trekh., nw. bnd. ƒ 4995,-. 078-183222.

Autom. FIAT 132 S 2000, '80, LPG gas, el. ram. Pullm. bekl. ƒ 6450,-. 078-183583.

PEUG. 104 SL, '78, duurste uitv. 51.000 km, rad., 5 dr. geel. ƒ 5200. 078-173543.

OPEL KADETT City, '76, 3 drs., i.z.g.st., ƒ 3250,-. Tel. 010-160359.

FIAT 128 Coupé, b.j. '76, i.zr.g.st., ƒ 1150,-. Tel. 010-734107.

T.k. CITROEN 2 CV 6, groen, eind '76, i.g.st., ƒ 1200,-. Tel. 010-767427.

VW GOLF DIESEL, 1977, groen, 93.000 km, ƒ 7.250,-, 010-620055.

T.k. mooie OPEL REKORD 2.3. D stat.car., 5 drs., okt. '80, ƒ 12.500. 01119-1786.

FIAT 131 Miraf., '78, ƒ 2350. Autob. A112 Eleg., '75, zeldz. m. ƒ 1575. 010-675634.

PEUGEOT 504 met LPG, type '75. ƒ 1850,-. Tel. 010-580477.

GOLF GLS, pracht auto, b.j. '77, i.st.v.nw., ƒ 4950,-. Tel. 734508 na 18 uur.

V. DIJK & DEN BOER b.a. met 3 mnd. bovag-gar. BMW 316 2 stuks eind '80 v.a. ƒ 15.500. BMW 528 i autom. '79 ƒ 12.750. VW Golf LD '80 ƒ 10.250. VW Passat LS '80 ƒ 8750. Opel Kadett 1.3 N eind '81 ƒ 11.750. Opel Rekord '78 ƒ 4950. Ford Taunus 2.0 GLS '80 LPG ƒ 9650. Toyota Carina 1.6 L '80 LPG ƒ 7950. Fiat 131 1.6 CL '80 ƒ 5250. Taunus 1.6 Bravo '82 ƒ 12.750. Taunus Kombi 1.6 '79 ƒ 4950. Merc. 280 autom. '77 ƒ 9750. Opel Rekord 2.3 dies. 4 drs. '80 ƒ 9450. Citroën break '77 ƒ 1950. VW Passat kombi '76 ƒ 1450. Renault 20TL '77 ƒ 1850. Renault 6 TL '79 ƒ 3450. LPG Volvo 66 DL autom. '78 ƒ 3500. Peugeot 604 autom. '77 ƒ 3650. Peugeot 504 GL '76 ƒ 1750. Mazda 929 S '77 ƒ 2650. Fiat 127 '77 ƒ 2450. Verl. showroom, eigen werkpl. Vrije bez. Inruil, fianane. mog. Ook inr. motorfiets. Lange Hilleweg 64, R'dam-Z. 010-849351 / 855728.

Gar. MARTIN RUITEN b.a. Alfa GTV 2000 '78 ƒ 4750. Audi 100 LS '78 ƒ 3950. Audi 100 LS '76 ƒ 1450. Austin Allegro '78 ƒ 2450. BMW 520 LPG '77 ƒ 5750. Mini 850 '76 ƒ 1950. Mini 1100 '75 ƒ 1650. 2 × Mini 1100 '77 v/a ƒ 2450. Citroën GS Break '78 ƒ 3250. Datsun Cherry '78 ƒ 3750. Ford Mustang 5.0 Ghia '80 ƒ 10.750. Fiat 128 Sport. Coupé '79 ƒ 4250. Opel Manta 2.0 S LPG '79 ƒ 8250. Opel Ascona 1.6 S LPG '77 ƒ 3750. Opel Ascona 2.0 Diesel '80 ƒ 7450. Renault 6 L '78 ƒ 3250. Renault 5 GTL '79 ƒ 6500. Renault 16 '77 ƒ 2750. Toyota Corolla '78 ƒ 2750. Fiat 132 Diesel 2500 '80 ƒ 7750. Toyota Carina '81 LPG ƒ 7950. 3 mnd. of 10.000 km. Voll. schriftel. gar. (in)ruil motorfiets of auto mog. Tev. fin. Riederlaan 7a, 010-198179, R'dam-Z.

Regionaal Saab dealer

E.A.S. Schiedam

levert veelal uit voorraad en heeft regelmatig aanbiedingen van direktie auto's en ruime keus uit goede gebruikte Saabs met 3 maanden garantie.
Showroom open op zaterdag tot 17.00 uur.
's-Gravelandseweg 408, Schiedam (onder afslag Schiedam-rijksweg).

Tel.: 010-37.84.44

WOKA officieel Citroën Service-adres, Westdijk 9, Mijnsheerenland. Tel. 01862-3334, na 18.00 uur 01864-2868, biedt aan: CX 2500 Super Diesel '79; CX 2400 Super Break '78; GSA Special '81; Visa Super E '80; Ford Escort '76; CX 2500 Pallas Diesel 5 bak, '80, CX Prestige, LPG, nov. '80; CX Prestige, '79; CX Athena, schuifdak, 5-bak, '80; CX GTI, '80; CX 2200 Diesel, '76; CX 2400 Super C-matic, LPG, '78; GS Club, '77; Innocenti De Tomaso, '80; Honda Civic, t. '83; Visa Club, dec. '80; Renault 20 GTD, '80; Renault 5 GL, autom., dec. '80; DS 20 Break, airco., '75; Visa Club II, '82; Mitsubishi Galant GLX Break, LPG, '80.

MERCEDES 280 SE '82, 280 S '82, 300 D Aut. '82, 200 D '81, BMW 320 I '83, 528 I '82, VW Golf CD Aut. '82, Golf D '82, VW passaat Aut. '81, Audi 100 ECL t. '82, Matra Murena 2.2 '82, Opel Senator '82, Opel Rekord Aut. '79, Ascona Aut. t. '78, Kadett 4 drs. '79, N '80, Renault 5 GTL nieuw, GTL '81, Volvo 245 DL '79, 244 t. '78, Porche 924 '79, Datsun Cherry Coupé '80, Saab 900 GLS '81, 99 CC Aut. t. '78, 99 4 drs '75, Toyota Corolla '79, Civic '77, 504 GL '75 en '76, Alfetta 2.0 t. '81, Ford Escort Aut. '80 en '75. Autobedrijf Gebr. Buchner B.V., Papaverweg 1-3, Berkel Z-H. Tel. 01891-2697 / 3516 / 3942.

LEGRO auto's b.v., Putselaan 229, R'dam Z., 010-865233, b.a. m. 3 mnd. schr.gar.: Opel Rekord 2.3 D '80 ƒ 8750,-. Opel Ascona 2.0 D '80 ƒ 8450,-. Renault Fuego GTL '81 ƒ 13.950,-. Honda Accord FX 3 drs. '80 ƒ 10.950,-. Ford Mustang Fastback 5.0 '79 ƒ 9950,-. Renault 20 LS + LPG '80 ƒ 6950,-. Peugeot 505 GR '80 ƒ 10.950,-. Volvo 244 GL autom. leren bekl. '77 ƒ 4950,-. Toyota Carina L '78 ƒ 3750,-. Toyota Carina + LPG '77 ƒ 2950,-. Datsun Cherry '78 ƒ 2950,-. Princess 1800 HL '78 ƒ 2950,-. Mazda 929 4 drs. '77 ƒ 3500,-. VW Golf '76 ƒ 3250,-. Inr. fin. mog. Geop. t/m 20, zat. 17.

T.k. BMW 2.8 L, i.z.g.st., eind '76, get. glas, schuifd., anthr. grijs. 4 hoofdst. Pr. ƒ 5500,-. Tel. 010-226913/228566.

TOYOTA Starlet, 5 drs. stat., bj. '79, 1e eig., i.st.v.nw. ƒ 6900,-. 01880-19967.

KADETT '79 ƒ 6900,-. Kadett City '76 ƒ 3600,-. Kadett '73 ƒ 875,-. 01880-19967.

VOLVO 242 GL '79 met LPG. Prijs ƒ 9450,-. Inruil mog. 01845-2021.

Schade MERCEDES 300 D, autom. '77. BMW 525 '80, met kent. 010-705706.

VOLVO 344 '81, handgesch., zeer mooie auto, radio, enz. Aantrekk. prijsje 010-769452.

Weg. omst. PASSAT GLD, nw model '82, mooi goed zuinig, leuk prijsje 010-769452.

CITROEN SM Maserati '73, ingevoerd. ƒ 12.500,-. Tel. 010-580879.

Fraaie REKORD 20 Diesel Combi, bj. '77, pers. auto. ƒ 3950,-. Tel. 010-650815.

DIVERSEN: Fiat Ritmo '80, 127 '81; Renault 18 LPG '81; Innocenti '80; Talbot 1308 '77-'79; Sunny '79; Mazda 626 '80; Mercury Zephyr Ghia '79; Mitsubishi Galant '79, Galant LPG '80; Honda Civic '80; Opel Ascona '79, Kadett '80, 1.6 S '83; BMW 320 '78, 320 aut. '79; Datsun 120 Y 78; Mini Metro '82; Ford Escort '78-'80, Taunus 1.6 L '77-'79. Spiering B.V.-Toyota, Meidoornhof 7-9, Bergse Dorpsstraat 150, R'dam. Tel. 010-228888/229515.

Automob.bedr. SPONTAAN, Spangensekade 16, R'dam. 010-150314. Biedt aan met 3 mnd. gar.: Jaguar 3.4 '78 ƒ 9250. Jaguar 4.2 '76 ƒ 8250. BMW 316, wit, '78 ƒ 11.500. BMW 316, rood, '78 ƒ 10.950. Mini 1100 Spec. '77 ƒ 1950. Honda Acc. '79 ƒ 6950. Honda Prelude '79 ƒ 9500. VW Kever '74 ƒ 1650. Ford Capri aut. '73 ƒ 2150. Renault 5 L '77 ƒ 3250. Oldsmobile Cutlass Supr. '78 ƒ 7900. Dodge Aspen aut. '78 ƒ 4900.

Inruilauto's spotgoedkoop! BMW 518 '76 ƒ 4500,-. Opel City '77 ƒ 4250,-. Mazda 323 '77 ƒ 4250,-. Ren. 20 TL LPG '78 ƒ 4200,-. Ford 1.6 L kombi '78 ƒ 4250,-. Peug. 504 GL '77 LPG ƒ 2950,-. VW Polo '76 ƒ 2250,-. Volvo 144 '73 LPG ƒ 1950,-. Simca 1100 LX '77 ƒ 1850,-. Dats. 160B '77 ƒ 1450,-. Dats. 120Y kombi '76 ƒ 1750,-. Kadett '72 ƒ 450,-. Ren. 16 '76 (defect) ƒ 450,-. Inr. finc. Vierhavenstraat 19, R'dam, 010-779050.

45 jonge gebruikte Opels, van 1e eig. bij OPELDEALER P.A. van der Kooij BV, Opelhal Ketelweg 24 te Vlaardingen. 2 × Opel Kadett C, b.j. '79. 19 × Opel Kadett D, b.j. '80-'81-'82. 14 × Opel Ascona B, b.j. '79-'80-'81. 4 × Opel AScona C, b.j. '81-'82. 1 × Opel Manta CC, b.j. '81. 3 × Opel Rekord, b.j. '80-'81. 2 × Opel Commodore, b.j. '81-'82. Opel dealer P.A. van der Kooij BV, Ketelweg 24 te Vlaardingen. Tel. 010-340722 / 341658.

"DE BAND" occasions met volledige garantie. ANWB-gekeurd. Inruil + financiering. VW Golf C Diesel aut., 5 drs. '82. Toyota Starlet 1,2 DL '81. Toyota Tercel Coupé '80. Toyota Corolla Spec., '80. Toyota Corolla LB '80. Toyota Corolla 4 drs., '81. Toyota Cressida 2,2 Diesel '81. Toyota Corolla Spec. met gas '80. Automobielbedrijf "De Band", Dunantstraat 40 (bij de Coolhaven). Tel. 010-760166 Rotterdam.

TOYOTA'S: Starlet '79-'81, Sportswagon '78, nw model '80-'81, Liftb. 1.6 '80; Carina '78 t/m '82, ST '80, Station '78; Corolla 30 '77, LPG '82; Celica Liftb. XT '78, Coupé '78; Tercel Coupé '79-'80-'82, 2-drs. L 82, 3-drs. DX '82. Spiering B.V.-Toyota, Meidoornhof 7-9, Bergse Dorpsstraat 150, R'dam. Tel. 010-228888/229515.

PEUGEOT 505 GR, m. gasinstall., '80. Toyota Carina, '80. Toyota Starlet, '80. Toyota Corolla 1.3 DX, '80. Hijundai 1400 GLS, '81. Datsun Cherry, '79, Ford Escort, '77. Ford Granada 2.0 L, '81. Fiat Ritmo, '79. Fiat 128, '76. Volvo 244 DL, m. gasinstall., '78. Garage Hardenbol, Noordenweg 37 in Ridderkerk. Tel. 01804-12432 of 26065.

T.k. aangeb.: MERCEDES 200 D, aug. 1980, kl. bruin, 95.000 km. met stuurbekr., centrale vergrendeling, w.w.-glas, nieuwe banden 195 × 14, licht metalen velgen, radio / cass. (4 speakers) met bovaggarantiebewijs. Pr. ƒ 26.500,-. Autobedrijf Gebr. Schot, Brielselaan 142, R'dam. Tel. 010-846766.

LPG INBOUW. Ingebouwd v.a. ƒ 1210,- o.a. Lovato, Renzo-landi, Landi-Hartog, Vialle, Beam. Als inbouwpakket v.a. ƒ 855,-. Tevens verkoop en mont. LPG cil. koppen. Dezelfde dag uw auto gekeurd en gratis leenauto mee. Garage de Kreek, Rijsenhout (bij Hoofddorp), tel. 02503-30304.

1e eig.(aantoonbaar), FIAT 128 Sportcoupé 3P, b.j. '77, radio, stoffen bekleding, geheel getectileerd, kl. blauw, km.st. 57.810 (onderhoudsboekje ter inzage), pr. ƒ 3250,-. Als 2e auto gebruikt. 1e lakschadevrij. 010-183688.

Gar. BASKO b.a. Citroëns met 3 mnd. gar. Visa II Super E '81. GS Club '79. GS Pallas '78. G Special '78. Mitsubishi Galant 2000 GLX '77. Inruil en financ. mog. Ook voor onderhoud, schadeherstel en schadetaxatie. Charl. Lagedijk 660, R'dam. 010-811967.

T.k. VOLVO 240 Turbo overdrive, jan. 1983, rood metallic, 8.000 km., direktiewagen. Speciale aanbieding + vaste prijs ƒ 41.950,-. Volledige fabrieksgarantie. Volvo Hoogland B.V., de Graeffstr. 4, R'dam-Blijdorp (nabij Diergaarde). Tel. 010-667400.

BMW 323I, okt.'81, wit, 35500 km, gekl. glas, Pioneer inst. t.w.v. ƒ 2500; schuifdak, sper. diffr., elek. buitenspiegels (wit), Bilstein schokbrekers, licht met. velgen 15 inch, BBS + Pirelli P7 banden, 5 versn., BMW spoiler. Pr. ƒ 30.000; 010-580391.

Unieke CHEVROLET Blazer, 4 w.drive, '79, 8 cil., aut., gas, sper, airco., bullrek, elektr. ramen + slot, cruise, verstelb. stuur, stoff. bekl., stereo, zonnesch., extra hoog en breed, 22.000 miles, i.perf.st. 010-515484 / 551121.

T.h. stenen zomerwoning voor 6 pers. op WALCHEREN, direkt achter de duinen gelegen. Nog vrij voor 2 juli en na 10 sept. Tel. 08870-2965.

Van assurantiekantoor weg. omst.heden bijna nieuwe SUZUKI Jeep LJ 80 Q bj. mei '82, blauw met. ƒ 12.500,-. incl. BTW 010-670260.

MERCEDES 300 D, automaat, juli '79, schadevrij, van 1e eig., elektr. schuifdak, getint glas, nwe. banden, sportvelgen, met. groen, vaste pr. ƒ 24.500,-. R.A. Mimiasie, Hoofdweg 123, R'dam 010-211342.

T.k. TALBOT Horizon 1.5 S, april 1981, rood, 28.000 km., mooi en techn. goed. Bovag-garantie. Inruil en financiering mogelijk. Volvo Hoogland B.V., de Graeffstr. 4, R'dam-Blijdorp (nabij Diergaarde). Tel. 010-667400.

T.k. van 1e eigenaar BMW 525, eind '78, groen metallic, w.w. glas, kantelschuifdak, LPG, trekhaak, nwe. brede banden + schokbrekers + uitlaat, inr. kleinere auto mog. Vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 010-101813. B.g.g. 01880-23020.

AUTOSLOPERIJ W. Lubbers. Grote sortering auto-onderdelen, vele merken v.a. '60 tot heden. Hoofdweg 157, tel. voor 6 uur 010-201554-203722, na 6 uur 503805-502748. Zat. tot 12 uur geop.

T.k. excl. ALFA GTV, bj. '77, 65.000 km., 2 kleuren blauw, orig. frontspoiler, get. glas, alum. velgen 7 J met 215-60 bnd., chr. zijscherm lijsten, dubb. sunroof + div. acces. ƒ 6950,-. Tel. 01880-24578.

UNIEK. J.R./007 Car For sale t.k. type Talbot 1308 GT, '78, 90.000 km. Politie goedgek., veel extra's: w.o. t.v./ ijskast/ gold ramen/ trekh. zwart geld box, etc., enz. Pr. ƒ 3650,-. 010-657328/05178-8140.

L.A.S. LANDROVER, grooth. in onderdelen. Tev. verz. door Nederland. Ma. t/m vr. geopend. Maarssenbroeksedijk 39 C, Maarssen. Tel. 030-442991, telex 40474.

T.k. aangeb. van eerste eig. aantb. MITSUBISHI Sapporo, bj. '79, 38.000 km, met veel extra's, waaronder verstelb. stuur, radio, vr.pr. ƒ 9500,-. 078-137515.

Uw auto als nieuw. V.a. ƒ 750,- ontroesten, schuren en spuiten wij uw auto. Spuiterij GLOBAAL, Rottekade 45, Bergschenhoek. 01892-6152.

Unieke Volkswagen SCIROCCO GT, 1e eig., schadevrij, volledig onderhoudspapieren aanwezig, antraciet metallic, b.j. 1980, ƒ 13.950,-. Tel. 010-766572.

Hondamatic

Civic, '80, 3 drs., blauw, 39.000 km. ƒ 10.500,-.
H. & P. VAN GEEST
Groendaal 29, R'dam.

BMW 315

bj. '82, d.groen, 30.000 km. Pr. ƒ 18.750,-
H. & P. VAN GEEST B.V.
Groenendaal 29, R'dam.

Van part. t.k. PEUGEOT 505 SR, T. '80, 85.000 km., LPG, altijd binnen gestaan, trekhaak, elektr. dak en ramen, nw.pr. ƒ 35.000,-; Nu ƒ 9.000,-. Tel. 01802-1211.

T.k. wegens vervanging MERCEDES 300 D, aut., 1977; Mercedes 240 D 3 L, 1976; Mercedes 200 D, 1977; Mercedes 200 D, 1976. Tel. tijd. kant.uren 010-228155.

SAAB DEALER M.H. Roos BV, biedt aan: Saab 900 turbo 5 '79, Saab 900 GL 3 d.'81, Saab 99 2 d. met LPG '81, Landpoortstraat 27, Willemstad, tel. 01687-2484.

VOLVO 244 GL autom., eind '79, 125.000 km., Vialle LPG, nw. motor (35.000 km. gelopen), nw. uitlaat e.d. Zeer goed en regelm. onderh. ƒ 12.500,-. Tel. 010-827795.

T.k. SPORTWAGEN met filmster ambiance, Triumph TR 7, geel, juni 1979, 56.000 km., slechts ƒ 13.000,-. v.d. Berg, C. van Gendtstr. 1, Ridderkerk. 01804-15738.

Permanente voorraad gebruikte LADA'S in alle type's en prijsklassen. Autobedrijf Gebr. Schot, off. Lada-dealer, Brielselaan 142, Rotterdam, tel. 010-846766.

ABC-Occasions Roosendaal biedt aan: div. occasions met 3 mnd garantie en gratis 10.000 km-beurt. Tel. 01650-55675. Topper: MERCEDES 220 D, '79, bruin, ƒ 19.500,-.

MERCEDES 200 D, bj. '80, oriënt rood, sportwielen, brede bnd., 4 hfdst., 2 zijspieg., st. radio-cass., ƒ 20.700,-. 010-832169.

Van 1e eign. RENAULT 14 TL, bw.jr. half 1980, als boodschappenauto gebr. 41.000 km, sch.vrij bereden. Pr. ƒ 6750. 010-217788.

Prachtige MAZDA 323 HB, b.j. half 1981 + 5e vers., incl. stereo en open dak, van 1e eig., km.st. 40.000, prijs ƒ 10.450. Tel. 010-512207.

Van 1e eig. BMW 318 I, met stereo radio cass. rec., org. schuifdak, okt '80, 90.000 km., pr. (ƒ 16.000,-).Tel. 01828-14532.

RANGE ROVER met LPG, erg goede en mooie auto, ontzettend veel extra's. Pr. ƒ 8950,-. Tel. 01640-37113 aanwez. t/m 10 mei.

VOLVO 145, stationcar, 1974, Amerikaanse uitvoering, carroseserie en motor 100%. Vr.pr. ƒ 3950,-. Tel. 01115-3205.

MERCEDES 280 E '78, in nieuwstaat, m. schuifdak, radiocass., centr. deurvergr., ww. glas. Elke keur. toegest. Tel. 010-112205 na 18 uur.

T.k. v. part. RENAULT 5 Alpine, kl. zwart, get. glas, zonnedak, all. velgen, recarostoel, 5 bak '78, 68.000 km. Vr.pr. ƒ 7750,-. 070-970287.

Weg. omst. ALFA R. Giuliette 2 L. Lusso, 6 - '82. Nwe. auto! Nog in fabr. gar., 14.000 km., o.a. elektr. schuifd. Evt. inr. kl. auto. 020-251257.

SAAB 99 GLE automaat, '77, km.st., 42.000, alum. velgen, get. glas, 4 hoofdst. Pr. ƒ 9800,-. Tel. 010-560738 / 333343.

Break CITROEN GSA, Clubs, '81, zilvermet., ML beh., sunroof, 41.000 km, ƒ 8950. 078-183583.

T.k. weg. omst. TOYOTA Celica Liftback XT 2 l., bj. juli '82, ƒ 20.000,-, i.nw.st. Tel. na 18 u. 01835-3259.

LANDROVER type 109, bj. '65, in redel. st. Gedeelt. gerev. Vaste pr. ƒ 6000,-. 010-115502.

MAZDA 626 2 liter, 5 versn., bj. '81, 60.000 km, pr. ƒ 11.500. 01853-2957 op werkdagen na 19.00 uur.

PEUGEOT 505 GR, bj. '81, el. schuifdak, 42.000 km. Pr. ƒ. 12.750,-. Tel. 010-780850 b.g.g. 01899-20570.

T.k. Opel Kadett 1.2 S, kl. blauw, gasinstall., trekh., bj. okt. '80, pr. ƒ 10.500,-. 01837-1478.

MITSUBISHI Sapporo GSR, zwart, 1981, magn. velgen. Van Dijk Schiedam, 010-620055.

Honda Accord, 3 drs. luxe, AUTOMAAT, 1979, blauwmet., mag. velgen. Van Dijk Schiedam, 010-620055.

VOLVO 264 GL, '76, stuurbekr., autom., schuifd., airco, leder, elek. ramen, i.z.g.st., ƒ 6500. 010-773578.

OPEL REKORD 2.0. S, '81, i.z.g.st., m. LPG, nw. banden, v. part., pr. ƒ 10.950,-. 01883-13527.

T.k. dir. van part. pracht OPEL Rekord 20 S, bj. '78, vr.pr. ƒ 6.250,-. Tel. 010-228155.

T.k. BUICK Regal, 1980, autom., LPG, 34.500 km., i.st.v.nw., vaste prijs ƒ 16.500,-. Tel. 01883-16384.

OPEL REKORD combi 2.0 S '82, groen metal. 16.000 km, ƒ 21.500. Heijbro BV, 010-651657 na 18 uur 836354.

T.k. Pontiac FIREBIRD, i.zr.g.st., kl. rood, nwe banden, prijs ƒ 3500,-. Tel. 01882-1301 na 18 uur.

VOLVO 242 wit met gasinstall. Bj. '75, carr. en motor i.z.g.st. Goed onderh. ƒ 3250,-. 01880-17006.

T.k. FORD TAUNUS 1600 S GL, bj. '76, LPG, nw. kopp. + remmen, i.z.g.st., pr. ƒ 3250. Tel. 01883-11550.

OLDSMOBILE Starfire SX coupé 6 cil. + LPG, bj. '79, pr. ƒ 7950. 010-823878 - 230073.

GOLF Diesel LD, grijs metall., 15.000 km, 1e eigenaar, perf. nieuw staat, ƒ 14.950,-. 010-268945.

RENAULT 5 GTL, '77, ƒ 3800,-. Renault 6 TL, '76, ƒ 1400,-. Renault 20 TL, '80, ƒ 6800,-. 01880-19967.

BMW 316, eind '80, gr. metall., stoff. bekl., rad. cass., in st.v.nw., ƒ 15.500,-. Inr. mog. 010-849351.

HONDA Prelude, '79, zilv. metallic, 47.500 km, schade-vrij, alle keur. toegest. Prijs ƒ 10.750,-. Tel. 01804-20996.

VOLVO 244 L, b.j. '75, m. LPG, i.g.st., nwe banden, vr.pr. ƒ 3900,-. Hogeweije 8, Hoogvliet.

AUDI 50 LS grn '76 ƒ 2250. Volvo 242 DL LPG '76 ƒ 2850. Mazda 929 Coupé '76 ƒ 1450. 01856-1270.

T.k. dichte auto TRAILER tandem met registratie bewijs. Vaste prijs ƒ 6000,-. Tel. 01870-3665 of 01115-1598.

Citroën 2 CV Club, nw., ƒ 11.200, vr.pr. ƒ 6900, 13.500 km, juni '81, z.g.a.n. koopje. 010-768876.

OPEL Rekord 2.0 S '79, met LPG, zilvermetal. + trekh. Goede staat. Tel. 010-378735, na 17 uur.

CITROEN CX 2400 Super, 1979, 5 bak, 79.000 km., elektr. schuifd., bl.met., ƒ 4950,-. 078-165848.

CITROEN CX Break (Stat.) wit, b.j. half '79, 79.000 km, 1e eig., keuring toegest. ƒ 6950,- Tel. 010-203754.

VOLVO 343 DL, handgesch., 1e eig., schuifd., LPG-inst., in nw. st. ƒ 8.450,-. 010-583691.

5 drs. Combi TOYOTA CRESSIDA DL, '81, zw.gl., trekh., rad.cass. 65.000 km, sch. vrij. ƒ 6950. 078-173543.

MERCEDES 280 S, nieuw model, b.j. '80, van 1e eig., prijs ƒ 46.000,- met Bovag-garantiebewijs. Tel. 010-150308.

T.k. Mitsubischi CELESTE 2000 GT, type '77, in staat van nieuw, pr. n. o. t. k. 01880-25419.

T.k. FORD MUSTANG Ghia II, 6 cill., schakel, i.g.st., b.j. '74, ƒ 2900. 01805-1619.

RENAULT 12 Combi, '77, kl. rood, prijs ƒ 2000,-. Tel. 01804-16803.

MINI 850 t.k., bouwj. '77, alle keuringen toegest. ƒ 2000,-. Tel. 02523-6413.

GOLF, 1975, met goede banden, goed en mooi. Pr. ƒ 2350,-. Tel. 040-524800.

OPEL ASCONA 1.6 S, '77, ANWB gekeurd. ƒ 6000,-. Tel. 010-506744.

T.k.a. FIAT 127, b.j. 1977, kl. mosgr., pr. ƒ 1250,-. Tel. 010-382407.

VOLVO 245 stationcar, 5 deurs, nw. model, b.j. '75. 010-202706.

OPEL Manta 2.0 S Berlinetta, 52.000 km., '78, kl. rood. Tel. 01803-2319.

ALFA Romeo Giulietta 1.6, i.st.v.nw. 38.000 km, aug. '81, Vr.pr. ƒ 11.600. 01890-8617.

RENAULT 4 TL, '77, kl. rood, goed onderh., ƒ 2500,-. Tel. 010-702899.

T.k. PEUGEOT 304 GL Break, b.j. '77, prima staat. Prijs ƒ 2650,-. Tel. 01726-11887.

Van part. Renault 12 TL, 48.000 km., i.pr.st., b.j. '75, 1e eig. 010-151693 na 18 u.

TALBOT 1308 GT, 59.000 km, gasinstall., b.j. '78, ƒ 3450,-. Tel. 010-202706.

HONDA Prelude, mei '81, 65.000 km., groen, el. schuifdak, lichtmet.velgen, radio-cass., ƒ 12.500,-. 01680-26675, na 18 u.

Leuke Mini 1000 '75 ƒ 1250. Fiat 127 '76 ƒ 1500. Peug. 304 GL '76 ƒ 1250. Dats. 120A FII Coupé '77 ƒ 2650. 01856-1270.

T.k. van part. MERCEDES 450 SLC, b.j. '78, met. groen, pullmann uitv. / elektr. ramen, sch.dak, etc., vaste pr. ƒ 35.000,-. 010-507098.

V. part. 1e eig. MERC. 280 S, t'77, elektr. sch.dak, autom., getint gl., stuurbekr., 79.000 km., ƒ 10.950,-. 010-709748 of 737497.

T.k. CITROEN Visa 2 Super, mei '82, LPG + radio, km.st. 39.000, met.groen, ƒ 11.250,-. 010-737720, na 16.30 343158.

Part. biedt t.k.a. BMW 525, aug. '81, zeer veel acces., sch.dak, br. banden, radio/cass., inbraakbeveiliging e.d. Te bevr. 010-185987.

CITROEN GSA type Club, b.j. eind '80, kl. beige, radio, 46.000 km, als 2e auto gebr., in perf. st., 1e eig., ƒ 7950,-. 010-503932.

BMW 323 i, bj. 1980, Kashmir-metallic, 82.000 km., boekjes ter inz., get. glas, i.z.g.st. ƒ 21.000,-. Inr. mog. Tel. 01843-1970.

LADA 1600 GL, okt. '82, met 6300 km, open dak + trekh. Nieuw ƒ 14.950,-. Nu ƒ 9750,-. Met fabr.gar. 010-816023.

ESCORT Combi '78 ƒ 3950,-. Ren. R 6 '77 ƒ 2450,-. Civic Aut. '76 ƒ 2975,-. Ascona 1600 '76 ƒ 2450,-. 010-134322.

LADA nieuw! Alle modellen met minimaal ƒ 1000,- korting. V. Zutphen Autobedrijf te Milheeze. Tel. 04924-1398 b.g.g. 2380.

Weg. ziekte t.k. RENAULT 18 GTS, aut., b.j. 6-'79, km.st. 49.000, garage gestald, elke keur. toegest. Pr. ƒ 8.500,-. Tel. 079-215886.

T.k. van 1e eig. PORSCHE 924, b.jr. '76, brons metallic met open dak, schade vrij orig. 79.000 km., Vr.pr. ƒ 18.000,-. Tel. 010-741457.

CHEVROLET CAPRICE coupé '78, gasinstall. Tel. 01810-5253 of na 5 uur 01880-17085, excl. auto.

Saabsloperij, alle SAAB onderd. in voorr. Ook ond. rembours. Elfrink, Mettenkampsweg 6, Enter. 05478-1539

JAGUAR onderdelen nieuw en gebruikt XJ 6/12. Classic Cars Durivou, Venstraat 12 Rosmalen. 04192-16390.

ROVER 2600 met 5 bak, grijsmetallic, schuifd., type '79, 1e eig., ƒ 87.500,-. Te 010-580477.

CITROEN CX Reflex, juni '8 5 versn., als nw., schadevr 26.500 km, LPG, ƒ 20 500 010-220.927.

RENAULT 18 TS Combi '8 m. sch. dak, 52.000 k schadevrij. ƒ 8750,-. 0 220.927.

VOLVO Amazone, kl roo GT 123, extra br. velge ƒ 3500,-. Na 18 u. 0 769442.

Van 1e eig. CITROEN C Reflex, bw.jr. medio 198 open dak, km.st. 40.000, p ƒ 9350,-. Tel. 010-519920.

SAAB 99 Combi coupé, '74, nw. kopp., banden, re men, ƒ 2000,-. 010-7327 b.g.g. 527802.

ALFA GT Jr., bj '75, geres schade links voor. Vr ƒ 2800,-. 010-732719, b.g 527802.

Kleine Am. PONTIAC Sunb t'80, 1e eig., gasinstall., g onderh. en zuinig, ƒ 6950 078-183609.

Ruime 4 drs. RENAULT TL, dec. '78, hemelsbl., o 2e auto. Weg. omst. ƒ 3950 078-191569, Zwijndrecht.

4 drs. HONDA Civic blauwmet., stereo e i.z.g.st. Gar. Merweste Dordt, 078-133535

FIAT 127 1050 CL, dec ' 40.000 km., stereo enz. eig., ƒ 5950,-. Gar. M westeijn Dordt, 078-133535

FORD Fiësta 1.1 de luxe bord.rood, 60.000 k i.z.g.st., 1e eig., zr zuin., b nensl., ƒ 4950,-. 078-1947

VW GOLF LS '76, div. extr beige, 68.000 km., onze auto, spoed, i.z.g.st. 1e ƒ 3500,-. 078-191569

Pr. TOYOTA Carina '78, dio-cass., 64.000 k sch./rst.vr., ƒ 3950. Gar M westeijn Dordt, 078-13353

Als nieuw SIMCA 1308 S perluxe, '80, blauwmet., en zuinig, stereo enz. omst. ƒ 4950,-. 078-19478

MITSUBISHI Galant 2.0 (5 speed) '78 blauwmet., zuinig, 4 drs., radio-cass., eig., ƒ 4950,-. 078-19478

MITSUBISHI SAPPORO GLS, automatic, nw. m b.j. 1981, kl z ƒ 15.900,-. Tel. 010-26894

RENAULT 4 GTL, bijna van 1e eig., schade ƒ 4950. Tel. 010-700849 18 u.

Weg. omst. SIMCA 1100 rist, 5 drs., bj. '80 ƒ 4950 Simca 1100 LE bj. '79, 4 ƒ 3800,-. Tel. 010-650815

Cabriolet PEUGEOT 504 briolet, automaat, elek. men, ƒ 7500,-. Tel. 310654.

RENAULT 6 TL, bj. '79 eig. kl. geel, pracht a 58.000 km, binnengestald ƒ 3250,-. 01866-2775.

PEUGEOT 505 STI, 5-'80 pap. ter inzage. ƒ 12.950,-. Inruil mog. 01 2021.

RENAULT 5 GTL, b.j. '80 drs., i.z.g.st., km.st. 30 beige, vr.pr. ƒ 8750 01880-30983-01672-2361

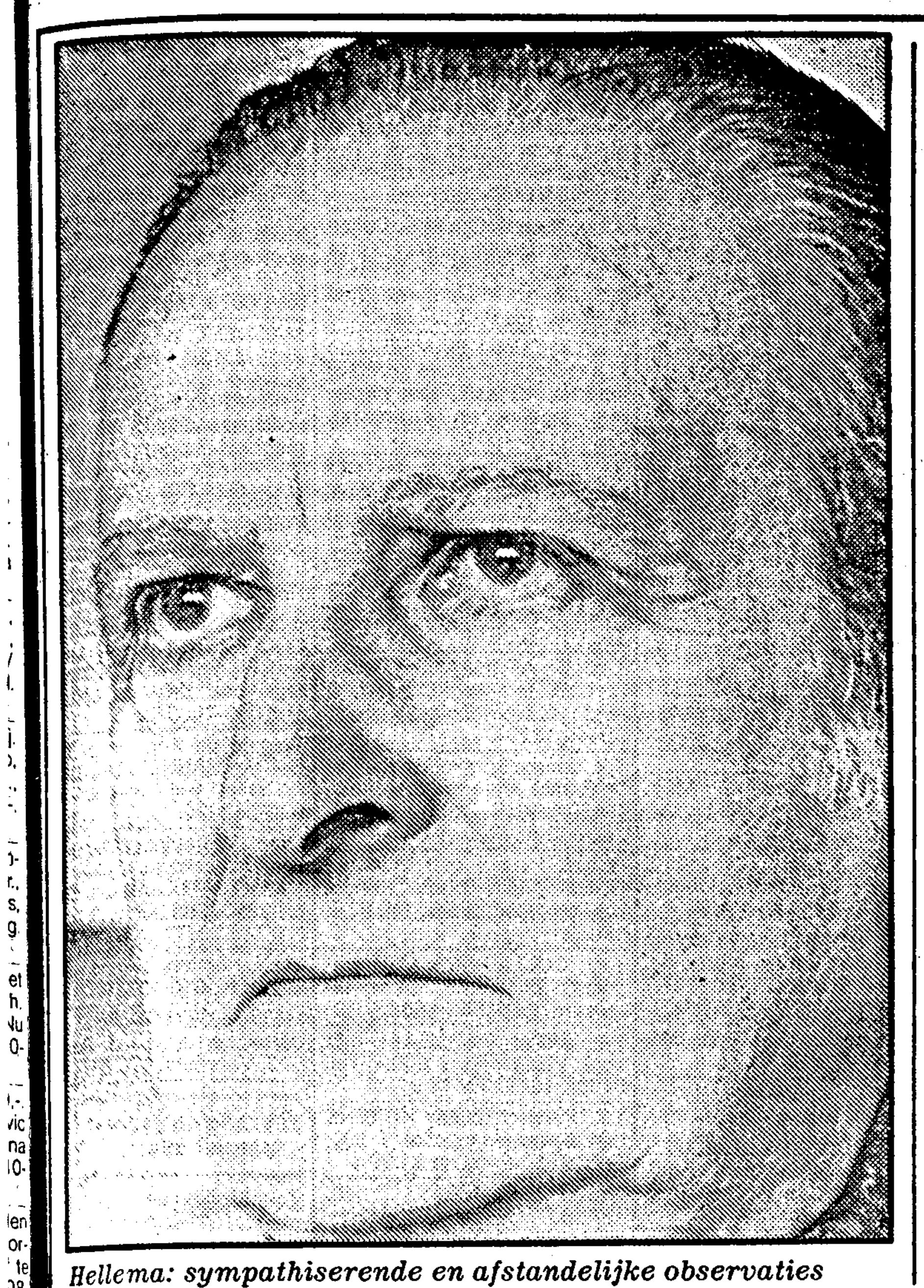

Hellema: sympathiserende en afstandelijke observaties

Hellema/van Praag: 60-jarige schrijver debuteert met verhalenbundels

Door ALFRED KOSSMANN

Hellema. In het boek "Ik hou van jou. Drieënnegentig auteurs van Querido - fotografisch, biografisch en bibliografisch" (1982) kan men gegevens vinden over deze schrijver. Eigenlijke naam: Alexander Bernard van Praag. Geboren op 18 maart 1921. Woonachtig in Hengelo en Londen. Van Praag/Hellema is opgegroeid in een zakenmilieu, half joods, "verzeilde" in 1938 in de Amsterdamse confectiewereld, deed verzetswerk, werd in april 1943 door de Gestapo gearresteerd, doorstond zes concentratiekampen, studeerde na de oorlog economie, werd in 1960, in Twente, verkoopleider van een textielconcern. Maakte vele reizen, onder andere als bedrijfsadviseur. Sinds 1978 afgekeurd en met vervroegd pensioen.

Van deze levensloop vindt men de sporen zeer nadrukkelijk in het werk van Hellema dat uit twee verhalenbundels bestaat: "Langzame dans als verzoeningsrite" (1982) en "Enige reizen dienden niet ter zake" (1983). In het eerste boek zijn veel oorlogsherinneringen verwerkt, maar er wordt ook in gedemonstreerd hoe de ervaringen van zolang terug hun geldigheid behouden. Lang na de oorlog, als zakenman, blijkt Hellema telkens weer in een oorlogssituatie terug te keren. Gekidnapt door Oostduitsers, geconfronteerd met vijanden van vroeger.

In het tweede boek, waarin de ervaringen van de zakenman schijnen te domineren, is het in wezen niet anders. Oost-Duitsland en Peru zijn bevolkt door fascisten en in zaken doet men evenveel aan spionage, verraad en misdaad als in de oorlog. In het biografietje kan men lezen dat volgens Hellema de "onverbiddelijke "honnêteté" van Menno ter Braak van invloed is geweest op zijn werk". Het lijkt inderdaad of hij zich wil houden aan de trotse regels van intellectueel fatsoen.

Sylvia

Is de verzetsman, gevangene, zakenman Van Praag dezelfde als de schrijver Hellema? In de drieëntwintig verhalen waaruit het oeuvre nu bestaat treft men vaak een Hellema, met name genoemd, als "ik" en ook als "hij". De lezer kan vanzelfsprekend niet uitmaken of de auteur autobiografie schrijft dan wel autobiografie fingeert. Deze in de verhalen optredende Hellema blijkt soms evenveel te weten als de Hellema die alleen maar geschreven heeft, een verhaal over Sylvia bijvoorbeeld.

Een merkwaardige techniek. Als "ik" en "hij" ontmoet men Hellema, en Hellema maakt in Peru kennis met het meisje Sylvia dat de objectieve verteller Hellema met kennis van veel zaken heeft geportretteerd. De objectieve verteller had zich in lichaam en geest van het meisje genesteld, wist alles van haar, zoals objectieve vertellers past. Maar de Hellema, als "ik" optredend in Peru's hoofdstad Lima, wat wist hij? Is — daar komt het op neer — de auteur van de verhalen, Van Praag volgens de burgerlijke stand, niet op hol geslagen? Doet hij dat niet vaker? Er is een element van paranoia in de literaire wereld van Hellema. Alles hangt met alles samen, en de auteur demonstreert het door de toevalligste ontmoetingen en confrontaties. Het eerste verhaal van de tweede bundel heet "Netwerk". Het zou de verzameltitel van de boeken kunnen zijn.

Arrestatie in 1943, in Brussel. Duitse concentratiekampen. Bevrijding en herstel. Belangrijk werk als zakenman, in de Duitslanden, Noorwegen, Peru. De verhalen zijn als de stukjes van een puzzle in elkaar te schuiven, en dan blijken de episodes géén roman te vormen en géén autobiografie. Hellema is altijd op stap, als gevangene en als burger. Hij woont nergens. Hij heeft weliswaar een jong gestorven vader, maar voor de rest is zijn familieleven onbekend. Over zijn auto weet hij in heroïsche lyriek te schrijven. Over de hotels waar hij verblijft licht hij ons in. Over zijn huis vernemen we niets.

Hellema is een man die veel heeft beleefd en daarover veel heeft te vertellen. Maar, naar mijn smaak, is hij beter op dreef wanneer hij vertelt wat hem is overkomen dan wanneer hij vertelt wat hij onderneemt. Zodra hij slachtoffer is — in de kampen, tijdens een gedwongen verblijf in Oost-Berlijn — blijkt hij zichzelf en anderen sympathiserend en afstandelijk te kunnen observeren. Zodra hij handelend optreedt gedraagt hij zich als een man uit een televisieserie. Hij schrijft dan over zichzelf bijvoorbeeld: "Ik had een spottende uitdrukking op mijn gezicht, maar inwendig was ik razend en zocht naar een uitweg uit de impasse". Zo schrijft men niet, dunkt me, zo vertelt men aan ingewijde kennissen, gezellig bijeen in de lounge van een hotel.

Sterke verhalen. Het lijkt mij jammer dat Hellema soms dit twijfelachtige genre beoefent. Hij weet niet alleen van verzet en gevangenschap, van verzoening en vergeving, van (het titelverhaal van het eerste boek) lotsverbondenheid in conflict, — hij weet ook van opbouw en ondergang van een concern, van grote zakenmannen en bedrijfsspionage. Maar als hij daarover begint verliest hij zijn natuurlijkheid en lijkt het of hij maar wat aan het verzinnen is. In beschouwelijke lyriek is hij heel wat overtuigender dan in keiharde reportage.

Hellema: "Langzame dans als verzoeningsrite", f 24,50; "Enige reizen dienden niet ter zake", f 35,00. Uitgave: Querido, Amsterdam.

VEEL BOEKEN OVER '40-'45

'De oorlog is altijd bij ons, we leven er nog steeds in'

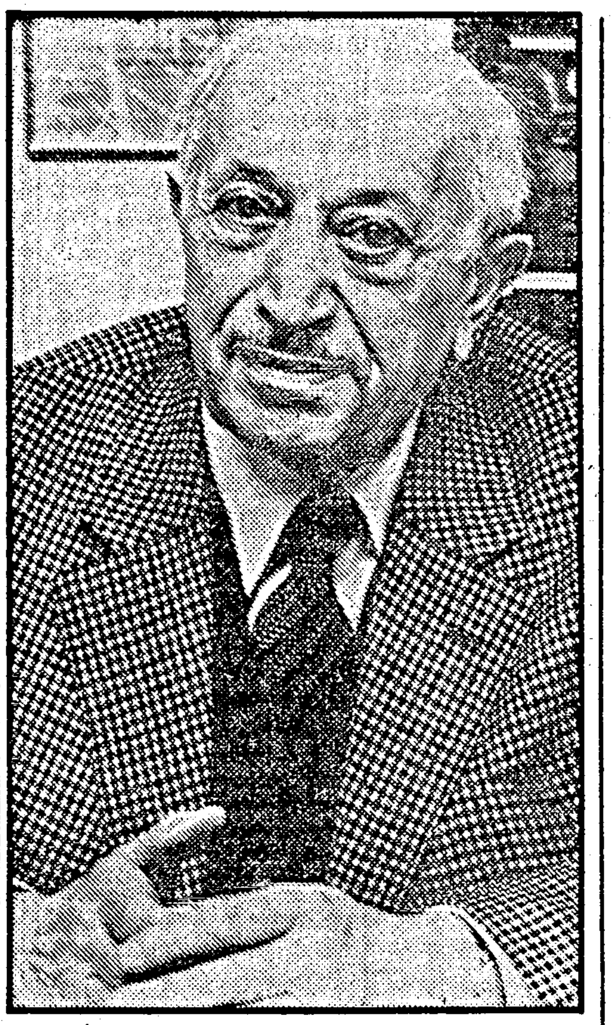

Door BEN MAANDAG

Drieënveertig jaar nadat op 10 mei 1940 de Duitse inval in ons land vijf ellendige oorlogsjaren inluidde en achtendertig jaar na de officiële bevrijdingsdatum, 5 mei 1945, is alle leed van toen nog lang niet vergeten en verdwenen. Zij, die het hebben meegemaakt en ook zij, die het van horen-zeggen hebben, raken niet los. Wij allen willen weten. En dat is maar goed ook.

Wat gebeurde mag niet weer gebeuren. Kàn niet weer gebeuren als we haarfijn zullen weten hoe het was. Het waaróm zal nooit worden beantwoord. Maar de feiten krijgen, hoe afschrikwekkend die ook tot ons komen, in de loop der jaren meer contouren. Door alle publicaties van oor- en ooggetuigen. En daarom kan niemand meer zeggen, dat hij er niet van heeft geweten. Alleen die wetenschap voorkomt herhaling. Alleen die kennis helpt ons de vrede te bewaren. Zo blijft er hoop.

In deze dagen van mei past een overzicht van de mogelijkheden die boeken ons bieden. Om méér te weten, te leren en te begrijpen. Niet volledig. Maar met deze materie kan dat ook niet.

Een roman?

Simon Wiesenthal, wij noemen hem de wereldberoemde nazi-jager, maar hij is natuurlijk de man op zoek naar gerechtigheid, heeft een roman geschreven. Hoewel een roman? Het verhaal van *„Max en Helen"* is, uiteraard met gefingeerde namen, geheel authentiek, echt gebeurd. Daar past het woord roman niet bij.

De nu 74-jarige, altijd op zoek om moordenaars voor het gerecht te halen, is een Duitser op het spoor gekomen, die tijdens de oorlog de leiding had in een klein Pools concentratiekamp. Er blijken overlevenden te zijn: Max, een joodse arts, wonend in Parijs en diens toenmalige verloofde Helen, wonend in Duitsland. Pas twaalf jaar na de oorlog heeft Max ontdekt, dat zijn Helen, die hij bij een vlucht in de laatste oorlogsdagen in het kamp heeft achter moeten laten, nog in leven was.

Wiesenthal, die de gegevens rondom de oorlogsmisdadiger bij elkaar tracht te krijgen, hoort het levensverhaal van Max. Toen deze onverwacht bij Helen op bezoek ging, ontdekte hij dat de vrouw een zoon had van de Duitse kampcommandant: de prijs die zij heeft moeten betalen voor haar overleving. Max kan die situatie niet verwerken. Maar hij kan ook Wiesenthal niet toelaten, dat door een proces tegen de oorlogsmisdadiger de zoon van Helen, die niet beter weet dan dat hij de zoon van een vermoorde jood is, een geruïneerd leven krijgt: de vroegere Duitse kampcommandant zal immers aanvoeren, dat hij het leven van een jodin (Helen) heeft gered en dan komt alles uit.

Als je dit alles moest verzinnen zou je zeggen: wat knap, maar het kan nooit gebeurd zijn. Het is gebeurd. En dat maakt deze „roman" van Wiesenthal tot veel meer dan een roman. Een brok geschiedenis vol dwaze werkelijkheid, die je niet zonder ontroering tot je neemt.

Met zijn kennis van zaken verscheurt Simon Wiesenthal de gegevens die hij heeft tegen de ontdekte oorlogsmisdadiger: ook dàt is gerechtigheid. Trouwens de gewezen kampbewaker is nu overleden.

Simon Wiesenthal (74), schrijver van „Max en Helen."

Een geweldig boek, niet van grote literaire waarde, maar wel heel echt, onopgesmukt en zeer uniek. *(Elsevier, f 17,90)*

Literatuur

Literatuur van de bovenste plank levert de Oostduitse schrijver **Dieter Schubert** met **„De manke danseres"**. De novelle van nog geen 90 bladzijden verhaalt over een eenvoudig stel mensen, dat ergens in het oosten van Duitsland in een boswachterswoning de laatste weken van de oorlog beleeft. Allen hebben hun schuldgevoelens, hun ervaringen en weten daar niet goed raad mee. En dan is er ineens het manke meisje Regina, dat op weg is naar Berlijn om daar danseres te worden. Iets wat onmogelijk is, maar waarin Regina wèl gelooft.

Haar houding en levensinstelling veranderen de andere huisgenoten: leven krijgt weer zin. Een zeer subtiel onderwerp in mooi-geschreven zinnen behandeld. **(Heureka: f 24,50).**

Levensrelaas

„Poppetje gezien kassie dicht", dat is de titel van „het levensrelaas van een Amsterdamse jood", die onder het pseudoniem **Jo van Dam** schrijft. Een indrukwekkend, ook weer een zeer authentiek verhaal. Niet alleen over wat hem in het doorsnee joodse milieu overkwam toen hij opgroeide maar ook over het uitbreken van de oorlog en wat er daarna allemaal gebeurde. Jo van Dam werd toevallig in Duitsland geboren — in 1914 — hij beleefde het bombardement van Rotterdam (14 mei 1940) en sloot zich aan bij een communistische verzetsgroep.

Na vele omzwervingen ontdekte hij na de oorlog, dat zijn familie, ouders, zuster, zwager en hun dochter, zijn lievelingsnicht Eefje, waren omgebracht. Het leven na de oorlog kwam moeizaam op gang: hij emigreerde uiteindelijk naar Australië maar kwam nadat hij in oktober 1961 was gegaan in februari 1977 voorgoed naar Nederland terug. Daar leeft Jo van Dam nu, mèt zijn vrouw: „Kinderen wilden we niet, dus zijn er ook geen kleinkinderen. Met ons sterft een voljoods geslacht uit. We hebben er vrede mee. Maar een normaal gelukkig leven hebben we niet: 'de oorlog' is altijd bij ons, we leven er nog steeds in."

Een heel fijn geschreven boek, dat je in één adem uitleest. Omdat het zo eerlijk, zonder zelfverheffing is. **(Amphora Books: f 27,50).**

Tot nu toe schreef ik hier over boeken met ervaringen van mensen. Al die relazen zijn eigenlijk stukjes van een puzzel. Samen geven die stukjes een beeld van wat er door mensen mèt mensen is gebeurd. Onvoorstelbaar waar.

Daarnaast zijn er de documentaires. Bijvoorbeeld **„Gevleugeld verleden"** van **Ab A. Jansen**, in 1975 voor het eerst verschenen bij Zuid-Hollandsche U.M., nu in een herziene uitgave bij **Hollandia** (**f 45,-**). Het boek bevat de nauwkeurige beschrijving van de luchtoorlog boven Nederland in de oorlogsjaren. Een „documentaire over boven Nederland neergeschoten RAF-vliegtuigen en hun bemanningen" zo luidt de ondertitel van dit ruim 400 pagina's tellende geschiedenisboek.

De schrijver heeft zich uitvoerig op de hoogte gesteld van wat er gebeurde. Niet uit sensatie maar om eerlijke reconstructies te krijgen. Een heruitgave was nodig omdat er steeds nieuwe gegevens kwamen. Geschiedenis leeft. Een machtig werk.

Time-Life zet de serie over de Tweede Wereldoorlog voort. Op mijn bureau kwamen: **„Over de Rijn"** door **Franklin M. Davis jr.**, dat de laatste fase van de oorlog, toen Britten en Amerikanen begonnen Duitsland binnen te trekken, behandelt en **„Overwinning in Europa"** door **Gerald Simons**, dat de laatste dagen van het Derde Rijk, dat duizend jaar moest duren maar het nauwelijks twaalf jaar uithield, tot onderwerp heeft. Hiermee is de serie af. De boeken kosten **f 42,-** per deel.

Wat er in de Over-Betuwe van september 1944 tot juni 1945 gebeurde staat in **„Het manneneiland"** van **Hen Bollen** en **Herman Jansen**, een fraai uitgevoerde documentaire met goede illustraties, uitgegeven bij **Terra - Zutphen** voor **f 39,-**.

Bij de **Nederlandsche Boekhandel** verscheen ondertussen deel 3 van België in de Tweede Wereldoorlog, **„De Nieuwe Orde"** van **Maurice De Wilde** (**f 29,50**). Bekend van de televisie.

Kampervaringen

In dit overzicht, dat geenszins op volledigheid stoelt, mag zeker niet ontbreken het zojuist verschenen boek van **Tineke Wibaut-Guilonard „Zo ben je daar"** (**Ploegsma - f 27,50**). De schrijfster hoort bij hen, die lang niet in staat zijn geweest om hun ervaringen uit concentratiekampen zodanig te verwerken, dat ze er over konden praten en schrijven. Gelukkig is men soms zo ver. Dan komt er weer een stukje van de legpuzzel. Want het persoonlijke relaas is de echte historie.

Tineke Wibaut, verzetstrijdster van het eerste uur, kwam in vele kampen terecht. Haar herinneringen aan de hand van bewaard gebleven losse notities en tekeningen staan nu in „Zo ben je daar" in groot formaat, een heel mooie uitgave met tekeningen van Atie Siegenbeek van Heukelom en verder veel documenten en foto's.

Het boek, ook over niet-joden, vertelt de feiten zonder al te veel emoties, zonder gruwelijkheden maar wèl zeer indringend. In geen enkel huis mag dit boek van een vrouw, die het uitgaf voor haar kinderen, ontbreken. Zij heeft de paniek, die na de oorlog vaak haar deel was, overwonnen. Dit boek is haar weerwoord op wat gebeurde. Zo spreken de feiten voor zichzelf.

kening uit „ Zo ben je daar" van Ineke Wi-ut-Guilonard.

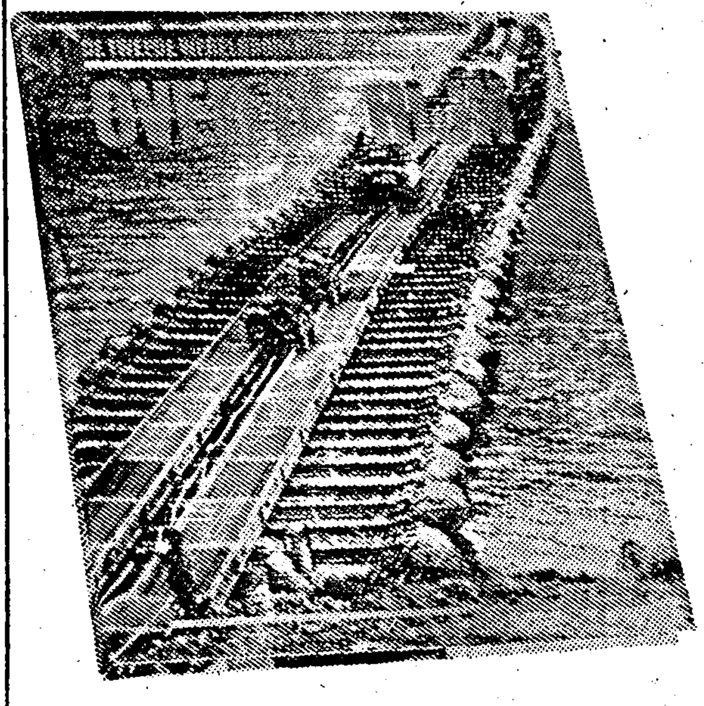

Omslag van „Over de Rijn" uit de Time-Life serie.

Drie Nederlandse vrouwen uit Block 32. (Illustratie uit „Een verborgen herinnering" van Dunya Breur en Aat Breur).

OORLOG EN VREDE IN TEKENINGEN

Door TEO GOOTJES

De maand mei, koning van de lente en een ode aan de jeugd. Voor de ouderen een maand van rouw, een memento mori.

„Dodendans" van Gerd Arntz uit 1950. (Illustratie uit „Vrede, een kunst" van Uitgeverij Sjaloom).

Traditiegetrouw rouwen de uitgevers mee.

Bij uitgeverij Tiebosch verscheen het boek "Een verborgen herinnering" van Dunya Breur. Zij werd geboren in 1942, haar ouders waren de schilderes Aat Breur-Hibma en Krijn Breur. Het echtpaar ging in het verzet. November 1942, vier en een halve maand na de geboorte van Dunya, werden zij verraden en gearresteerd.

Krijn Breur werd gemarteld en gefusilleerd, Aat kwam via verschillende gevangenissen in september 1943 als "Nacht und Nebel"-gevangene in Ravensbrück terecht. Haar dochtertje werd, voordat zij op transport werd gesteld, aan de gevangenispoort overgenomen door haar grootouders.

In Ravensbrück begon Aat, op gestolen SS-dienstpapier, potloodtekeningen te maken van haar lotgenoten. Deze tekeningen maken een belangrijk deel uit van dit boek. Het zijn aangrijpende portretten van gekooide "vrije" mensen. Geknecht omdat zij niets anders konden zijn dan zichzelf.

De grote verdienste van de schrijfster Dunya Breur is, dat zij met haar moeder de weg terug volgt, niet als toeschouwster, maar als medemens.

Zelf schrijft zij: „Ik heb dit boek geschreven voor de mensen die in de concentratiekampen, in de treinen, tijdens hun verhoor en op de fusilladeplaatsen zijn omgekomen. Als een klein monumentje: jullie hoorden er eigenlijk bij, maar zijn er niet.

Een herinnering aan mensen aan wie wij geen herinnering hebben."

Ook de kunstenaars van nu zijn van de partij. Bij uitgeverij Sjaloom verscheen een bundel gedichten, korte verhalen, tekeningen en andere kunstuitingen over het thema Vrede. Een cliché, nieuw leven ingeblazen door mensen die wij kunstenaars plegen te noemen. Zij zijn kunstenaar door hun keuze. Op naar mei 1984, als er een mei 1984 komt.

tips auto

■ Personenauto's te koop aangeboden 46

Rover 3500 S aut. 11-'80. Rover 2600, LPG, '79. Mini Clubman Esstate, '79. Mini 1000 aut. '79. Mini 1100 SP, '78. Mini 850, '79-'76. Leyland Dealer, GAR. CORRECT, Jan Kruyfstr. 13, R'dam-W. 010-761457 na 6 u. 766523.

T.k. VOLVO 264 GL inj. en airco, bj. '75, pr. ƒ 3950,-. Tel. 010-143867/581555.

BUICK Le Sabre, 5.9 ltr., Custum, b.j. 1971, LPG, ƒ 950,-. Tel. 01736-5611.

VW PASSAT stationcar, diesel, '80, 1e eig., besl.i.nw.st., ƒ 9500,-. 01621-20771.

Van part. FORD Taunus 1.6, LPG, 1976, ƒ 1750,-. Tel. 010-554309.

T.k. VW SCIROCCO TS, '75, rood, met access., i.pr.st., vr.pr. ƒ 3500,-. 010-230107.

SIMCA CHRYSLER 1308 S, b.j. 1976. Vr.pr. ƒ 1250. Tel. 01804-27094.

BMW 733 I, bj. '77, antraciet grijs, sportvelgen en Pullman bekl. 010-215714.

RENAULT 16 TL, b.j. 1975, vr.pr. ƒ 1150,-. Tel. 01804-27094.

T.k. BMW 518, bj. '78, tel. 010-859479, evt. ruilen m. Ford Transit.

PEUGEOT 604, '77, norm. versn., weinig km., ƒ 4500,-. Tel. 078-310335.

T.k. mooie HONDA Civic, bj. '78, km 58.000, ƒ 4350. Tel. 010-767008 na 18.00 uur.

TOYOTA Cressida autom., 61.000 km., eind '78, ƒ 4950,-. Tel. 078-310335.

SIMCA 1006 SR, '78, geheel nieuw, 36.00 k m, geen roest, ƒ 2850,-. 078-165848.

T.k. CHEVROLET Blazer, 4-wielaandr., i.g.st., eind '78. Tel. 01815-4054.

T.k. OPEL REKORD caravan 1900, eind '77, nw. bnd. + uitl. Pr. n.o.t.k. 01840-19084.

FORD GRANADA 2.0 L combi, '80, 67.000 km., stuurbekr. ƒ 9900,-. Tel. 01899-19731.

TALBOT Horizon 1.1 LS, b.jr. april '81, kl. met. zilver. Vr.pr. ƒ 9.250,-. Tel. 078-178420.

PONTIAC Firebird Formula, type '77. Vr. pr. ƒ 5950,-, inruil mogelijk. 01804-27094.

DATSUN 120 Y Coupé, mooi en goede auto. Vaste prijs ƒ 850,-. 010-736280.

T.k. CITROEN CX 2000 m. LPG, '78, wit, i.st.v.nw., ƒ 3950,-. Tel. 078-195968.

EEND 2 CV, bj. 10-'77, kl. groen, byz. mooi en goed, ƒ 2800,-. Tel. 078-173116.

CITROEN 2 CV Eend, '75, zeer gaaf en mooi, abs. gn. roest, ƒ 1600. 078-146035.

Aut. TOYOTA Corolla 30 DL, LPG, radio/cass., eind '77, koopje ƒ 2995,-. 078-310335.

BMW 318, LPG, model 1980, ƒ 13.950,-, sportwielen, inr. mog. 010-736106.

OPEL Manta, 3 deurs, model 1980, ƒ 9750,-, kleur rood, inr. mog. 010-736106.

CITROEN Visa 1982, ƒ 9750,-, keuring toegestaan, inr. mog. 010-736106.

T.k. TOYOTA Corolla 30 de Luxe, b.j. '77, ƒ 2750,-. 010-525203.

T.k. DATSUN 180 B stationwagen, bj. '79, i.z.g.st. Pr. ƒ 5250,-. 01806-18064.

FORD Mercury Capri, 3 deurs, 1980, ƒ 9750,-, met. rood, inr. mog. 010-736106.

TOYOTA Carina model 1981, ƒ 8950,-, rood, inr. mog. 010-736106.

VW GOLF 1980, ƒ 9750,-, km 40.000, rood, inr. mog. 010-736106.

OPEL Ascona 19 SR, 1978, ƒ 7950,-, ANWB-gekeurd. Inr. mog. 010-736106.

RENAULT 6 TL, 1979, ƒ 4950,-, blauw, inr. mog. 010-736106.

FORD Fiesta, type 1979, ƒ 6750,-, rood, inr. mog. 010-736106.

OPEL Rekord 4 deurs, LPG, 1980, ƒ 9950, keur. toegst., inr. mog. 010-736106.

OPEL Kadett Special, type '77, ƒ 3950,-, groen, inr. mog. 010-736106.

Z. zuinig RENAULT 14 ts, '80, LPG, abs. g. roest, 60.000 km. ƒ 6400. 078-510279.

OPEL Ascona 19 N, model '80, ƒ 7950,-, groen, inr. mog. 010-736106.

OPEL CITY, '79, rood, 46.000 km, nw. band., pracht auto, ƒ 7950. 078-510281.

OPEL Kadett City 1976 ƒ 3950,-, geel, inr. mog. 010-736106.

FORD TAUNUS 1.6 Ghia, 4 drs., div. extra's, '78, als nw.! ƒ 4950. 078-195968.

BMW 528 i bj. '80, i.st.v.nw. Veel access. ƒ 19.500,-. 010-523762 / 138236.

MAZDA 323 stationcar, bj. 1980, 5 deurs, geheel in prima staat, ƒ 8500,-. 010-655181.

ROVER 2600, LPG ,org. '80, inr. mog. Pr. ƒ 6750,-. Tel. 010-662783.

OPEL Kadett automaat, luxe uitv., 1978, ƒ 7950,-. 010-268945.

TALBOT 1510 GL, goud met., i.st.v.nw., 1e eig., 1980, ƒ 7950. 010-268945.

Toyota CELICA 2.0 XT, 5 sp. liftback, grijs met., nw. mod. '81, ƒ 10.950. 010-268945.

Mitsubishi SAPPORO, blauw metall., 1978, i.st.v.nw., ƒ 7950. 010-268945.

ALFASUD super '79 zwart sp. velg., 5 bak, abs. roestvrij, erg mooi ƒ 3250. 010-364516.

OPEL Rekord 1.9 N, 1978, geel, pracht auto, ƒ 6950. 010-268945.

TOYOTA Sportswagon Liftback '78 rood, gn. roest, geh. 100%, ƒ 2950. 010-364516.

T.k. RENAULT 5, b.j. eind '76, Vaste prijs ƒ 1500,-. 010-147756.

MAZDA 323, nov. '81, 4 drs. i.st.v.nw. ƒ 11.950,-. Tel. 010-523762-138236.

CHEVROLET Malibu coupé de L., '78, klein model, pr. ƒ 4750,-. Inl. 010-855431.

V. part. BMW 2002, bj. '74, in perfecte staat. ƒ 2400,-. 010-160287.

ACCADIANE 28/10/'82, voll. inger. Spoed i.v.m. vertrek Buitenl. 010-332572.

BMW 1502, verkeert in nw.st., beige, 49.000 km, ƒ 4750,-. 010-268945.

T.k. REN. 5 GTL, geel, zéér gaaf. Inr., fin. mog. 01856-1270.

T.k. OPEL Manta 1900S, '77, ƒ 4950. Inr., fin. mog. 01856-1270.

Pracht. VOLVO 343 DL aut., m. LPG, eind '77, ƒ 3950. Inr., fin. mog. 01856-1270.

T.k. OPEL Rekord 1900, bj. '76, pr. ƒ 1750,-. 010-230127.

T.k. MERC. 280E m. LPG, kl. model, '77, ƒ 8950. Inr., fin. mog. 01856-1270.

T.k. BMW 728 m. sportw., 4 hfst., '78, ƒ 10.950. Inr. mog. 01856-1270.

T.k. ALFA ALFETTA 1.8, '77, ƒ 2450. Alfa GTV Coupé, '77, ƒ 2450. 01856-1270.

T.k. JAGUAR XJS aut., als nieuw, bijna '78, ƒ 14.950. Inr., fin. mog. 01856-1270.

VOLVO 142 S (autom.) 1973, ƒ 1250. Tel. 010-658501 v.a. 10.00 uur.

OPEL Manta 1900S (nw. model) 1976 ƒ 2950. Tel. 010-658501 v.a. 10.00 uur.

MAZDA 323 1979 ƒ 4450. Tel. 010-658501 v.a. 10.00 uur.

FORD Granada 2.0 (op gas) 1981, ƒ 8750. Tel. 010-658501 v.a. 10.00 uur.

FIREBIRD, t. '79 aut., met stereo, spec. velgen en get. glas. Tel. 010-709597.

ALFA Giulietta 1,8 juni '80, 53.000 km., kl. d. bruin, vr.pr. ƒ 10.000,-. Tel. 03404-17152.

Weg. omst. PASSAT GL Diesel, nw. model, '82, i.st.v.nw., leuk prijsje. Tel. 010-769452.

Weg. omst. KADETT, '80, 47.500 km, 1e eig., vr.pr. ƒ 9950,-. Tel. 01804-24355.

T.k. TOYOTA COROLLA LB, 5-'80, 34.000 km., veel extra, ƒ 10.500,-. Tel. 010-821812.

SIMCA CHRYSLER 1308 GT, bj. '76/'77, ƒ 1100,-. Tel. 010-192057.

T.k.a. OPEL REKORD 2100 diesel, bj. '76, vr.pr. ƒ 2250,-. Inl. 010-149187.

T.k. zwarte BMW 323i, bj. '78 + LPG. Vr.pr. ƒ 16.000,-. 010-160157 / 160541.

FORD Fiësta Bravo 1.1, 6e mnd '81, 28.800 km., ƒ 10.600,-. Tel. 010-161475.

TOYOTA Corolla de luxe, t'77, in prima st., ƒ 2250,-. 010-737497 of 709748.

HONDA Accord aut. Sedan, bj. '81, met.groen, 28.000 km., ƒ 13.500,-. 010-133041.

Volvo 245 STATIONCAR, aug. '75, nieuw model, ƒ 3950,-. 010-202706.

VOLVO 343 DL automaat, 59.000 km, b.j. '77, als nieuw. ƒ 4950,-. 010-202706.

OPEL MANTA 1.6 S, 1976, met schuifd., keur. toegest. Pr. ƒ 4.700,-. 01626-3697.

OPEL KADETT de Luxe, apr. '78, 43.000 km., besl. i.nw.st. Pr. ƒ 6.950,-. 078-150250.

BMW 525 t. '76, geh. i.z.g.st., m. lpg, ƒ 3950,-. Tel. 01621-20771.

T.k. OPEL Kadett, bj. aug., '74, geen roest, ƒ 1475,-. Brielselaan 370b, R'dam.

AUTOGASINSTALLATIES. Ingeb. v.a. ƒ 1315, d.h.z. v.a. ƒ 900 incl. Inl. 01854-2710.

Part. RENAULT 14 TL, '78, geh. nagez. pap. ter inzage, gn. roest. 010-280492.

Sportwagen TOYOTA Corolla DL, '79, ANWB gek. bl. met. 3 d. ƒ 4995. 078-183583.

V.part. goed onderh. RENAULT 4 TL, '78, 80.000 km., ƒ 3.250,-; 01892-4346.

MAZDA 323 HB 1.5 DX, aut., aug. '81, 21.000 km, ƒ 11.950. Tel. 010-203795.

MERCEDES 450 SEL, b.j.'74, kent. '75, vr.pr. ƒ 11.750,-. Tel. 01835-3600.

T.k. PEUGEOT 304 Stationcar, b.j. 1979, pr. ƒ 5.000,-. Tel. 078-157673.

ALFASUD L '76, nwe. banden + uitl., 65.600 km. Vr.pr. ƒ 1550,-. Tel. 01892-3395.

DATSUN 120 A F II, sept. '77, org. kleur, i.g.st., ƒ 4.000,-. Tel. 010-111379.

OPEL KADETT Berlina 1600 S, 1978, 83.000 km. ƒ 7250,-. Tel. 01846-6708.

MITSUBISHI COLT EL, 53.000 km, '79, ƒ 6950,-. Tel. 01846-6708.

V. part. HONDA CIVIC de luxe, '80. Nw. model. Div. acc. ƒ 8750. 010-583590.

PEUGEOT 505 GR, 1981. LPG, 48.000 km. gr. met., nieuw, ƒ 11.900. 1899-22023.

T.k. MINI 1100 Special '78, echt goed auto. Tel. 01815-4539.

RENAULT 4 GTL, bijna '79, 1e eig., onberispelijke auto, ƒ 3950,-. Tel. 010-779611.

TOYOTA CARINA 1600 DL, bijna '78, hele fijne auto, incl. LPG, ƒ 2950,-. 010-779521.

AUSTIN Allegro 1.3 HL, '80, Kooke & Schippers, Hudsonstr. 151, 010-777917.

AUDI 80 GLS, 4 drs., bj. '79, zilv. met., 62.000 km, i.z.g.st. ƒ 9750. Tel. 010-219344.

Vialle AUTOGAS Agin, Breevaartstr. 29, Sp. Polder. 010-620261.

VW GOLF LD april '78, ƒ 7900,-. 01119-1786.

FIAT 131 S Mirafiori 1600, b.j. '78, 1e eig., zeer mooi, binnengestald, pr. ƒ 2950. 2e gebr. 59.000 km 01866-2775.

BMW 316, met gasinstall., bj. '77, veel extra's. Inl. tel. 01880-20085, alleen werkdagen overdag.

PEUGEOT 504 GLD '79 gr. met. 60.000 km sch.dak tr.h. geh. nw. ƒ 7900. 078-510281.

FORD Grananda 1700 b.j. '77, ƒ 1.800,-, km.st. 95.000, bruin m. zw.dak, 01890-8596.

MERCEDES 300 D, autom., '76, electr. dak, met. grijs. Tel. 01860-15367.

RENAULT 4 GTL, 59.000 km., 1100 cc, duurste uitv. '78. ƒ 3650,-. 010-202706.

Weg. omst. RENAULT 6 TL, 53.000 km., i.z.g.st. ƒ 2100,-. Tel. 010-230975.

Weg. omst. MINI 1100 Special, b.jr. '77, i.z.g.st. ƒ 2.950,-. 010-164814.

Te koop, i.pr.st.verk. OPEL Kadett, b.j. 1971, ƒ 750,-. Tel. 01883-18456.

HONDA Civic, 5 drs. deluxe, 1981, 40.000 km., pr. ƒ 11.500,-. Tel. 01810-2522.

CHEVROLETT Blazer, okt. '80, 6 cil. aut., 45.000 km., tel. na 14 u. 01860-18558.

TALBOT Horizon 1.1 LS, b.j. '82, 4000 km, kl. bleu erevan. Tel. na 19 uur 01804-19092.

CIVIC 1500 autom., LPG, trekh., b.j. nov. '76. Pr. ƒ 2.950,-. Tel. 010-516842.

OPEL REKORD 23 D diesel, '79, i.z.g.st. Tel. 01815-2615 na 20.00 uur.

AUSTIN Allegro, bj. '76, rijdt prima, ƒ 1250. Garage Tiekstra, 010-864900.

VW GOLF, bj. '75, kl. rood, ƒ 1950. Garage Tiekstra, 010-864900.

TOYOTA Celica Liftback '77, Am. uitv. div. acc. Inr. mog. Spotpr. ƒ 4750. 01866-2052.

ALFA Sprint 1.5, bj. eind '78, geen roest, 60.000 km. Inr. mog. ƒ 5250. 01866-2052.

VOLKSWAGEN 1303, bj. '73, i.z.g.st. Nw. model. Spotpr. ƒ 1750,-. 01866-2052.

HONDA Civic aut., T. '78, i.z.g.st. Veel acc. 1e eig. Inr. mog. ƒ 4450. 01866-2052.

T.k. VW GOLF in st. v. nw. b.j. '76, kl. groen, 77.000 km., pr. ƒ 2.500,-, 010-732804.

V. part. 1e eig. FORD 2 l., gas, trekh., bj. '78, geen roest, ƒ 4000,-. 010-668838.

BMW 528, bj. '75, als nw., met.blauw, m. gas, Pullm. bekl., ƒ 4000,-. 010-668838.

T.k. door omst.h.* RENAULT 5, km.st. 25.850, okt. '81, tel. 010-203075.

VW GOLF Diesel, i.pr.st., '79, spotprijs ƒ 8450,-. Tel. 010-656452.

MAZDA 929 Legato, als nieuw, van 1e eig., ƒ 7.000,-, tel. 010-620055.

PEUGEOT 504 GLD, diesel, groen met., ƒ 4.250,-, tel. 010-620055.

GOLF te koop in zeer goede staat voor ƒ 1.600,-, kleur rood, tel. 010-207453.

T.k.a. DATSUN 260 Z 2 + 2, b.jr. 1977, als nieuw, Vr.pr. ƒ 9.000,-. Tel. 03402-48537.

Keurig onderh. VW GOLFJE bj. '77, weg. omst. hed. ƒ 4950,- tel. 010-650815

MERCEDES 230 automaat + gas, b.j. 1979, airco. Tel. 01860-15367.

FORD Taunus 1600, met gas-install., 1978, grijs metal., i.z.g.st., Tel. 010-836008.

LANDROVER 88 Hardtop, benzine, perf.st.v onderh. Pr. n.o.t.k. 010-521686/141678.

PEUGEOT GL 504 aut., '77, nw. band., stereo, met. groen, ƒ 3950. Tel. 078-177575.

Mazda 626 2.0 blauwmet., AUTOMAAT. Van Dijk Schiedam, 010-620055.

HONDA Quintet, bruinmet., 1981, 48.000 km. Van Dijk Schiedam, 010-620055.

HONDA Prelude, blauwmet., 1982, 26.000 km. Van Dijk Schiedam, 010-620055.

VOLVO 66 DL, t'77, schadevrij, 51.000 km., i.z.g.st., ƒ 2750,-. 010-551184.

FORD TAUNUS 1.6 L, op LPG, b.j. '77, i.g.st., vr.pr. ƒ 3950,-, tel. 01840-12184.

SIMCA 1100 LS bj. medio '78, i.z.g.s.t, radio, trekh., ƒ 2750,-. Tel. 010-164814.

BMW 525, b.jr. '77, 80.000 km., getind glas, i.st.v.nw. ƒ 6.500,-. Tel. 01804-10883.

FORD Taunus GL 1600, eind '79, t. '80, marine blauw, i.z.g.st. ƒ 7250,-. 078-173452.

Renault Y Safari, 10/'77, beige, puntg., zuin., ƒ 3450. Gar. Merwesteyn. 078-1333535.

PONTIAC Stat. half '77, 3 banken, luchtvering, st. bekr., autom., dig. radio cass. rec., imperial, tel. 015-131343.

ROVER 3500 aut., zonw. glas, alles elektr., '78, ƒ 7950,-. 010-268945.

CHEVROLET Malibu Classic '76 8 cil. aut., 1e lak, techn. a.nw. ƒ 1950. 010-364516.

MERCEDES 220 D 1981, 70.000 km, i.st.v.nw., ƒ 29.500. 010-268945.

T.k. v. part. VOLVO 245 Stat. Car. bj. '77, km. st. 90.000, vaste prijs ƒ 8250,-. Tel. 010-702285, na 18.00 u. 349590.

PEUGEOT 404, bwj. 1957, in z.g.st., als nieuw, weinig gebruikt (km 55.000). ƒ 9.750,-. Tel. 01825-1607.

T.k. BUICK le Sabre coupé, eind '79; LPG, airco, alles elektrisch. Vr.pr. ƒ 7200,-. Tel. 010-818189.

T.k. van part. CITROEN GS break, met LPG, eind '78, vr.pr. ƒ 2750,-. Tel. 010-780388.

OPEL KADETT 1.3, '80, 3 drs, ƒ 10.500,-, alle keur. toegestaan. Tel. 01807-22902 of 010-331477.

Directiewagen PEUGEOT 504 GL autom. '77 in perfekte st. ƒ 2950. 010-364516.

MERCEDES 200 B aut., zonw. glas, schuifdak, stuurbekr., '77, ƒ 13.750. 010-268945.

MERC. 280, kl. mod., gerev. mot., sch.vrij, gn. roest, a. nw., ƒ 3450. 010-364516.

CHEVROLET Monte Carlo, duurste uitv. + LPG. bwjaar. '80 ƒ 12.750. 010-268945.

MERCEDES 220D sp. velgen, schuifd. get. glas, spec. kl. '76 ƒ 12.750. 010-268945.

FIAT Ritmo aut. 75 CL, koper metall., 54.000 km, '79, ƒ 7950. 010-268945.

Let op! 4 × HONDA Civic v.a. ƒ 2250, '75, '76, '76, '77. 01856-1270.

ALFA Sprint GTV, '79, exel. st., 1e lak, schadevrij. ƒ 5950,-. Tel. 010-764318.

Mooie gave FORD 20 L, b.j. 4-12-'78, 4 drs, met LPG, ƒ 4950,-. Tel. 010-650815.

Keurig onderh. CHEVROLET Malibu Classic, b.jr. '78, met LPG, ƒ 5.900,-. 010-650815.

RENAULT 5 TL, sept. '76, ƒ 2250,-. Garage Tiekstra, 010-864900.

RENAULT 6 TL, okt. '76, zeer gaaf, ƒ 1950. Garage Tiekstra, 010-864900.

BMW 520, bj. '74, met LPG, ƒ 2500,-. Garage Tiekstra, 010-864900.

PEUGEOT 604 SL autóm., bj. '76, ƒ 2250. Garage Tiekstra, 010-864900.

SIMCA 1100 autom., bj. '77, 50.000 km, a.nw. ƒ 2750. Gar. Tiekstra 010-864900.

DATSUN 180 B, combi, 5 drs, b.j. '77, kl. zwart, div. acc. Vr.pr. ƒ 1800,-. 01819-14170.

FORD ESCORT XR 3, b.j. '81, prijs ƒ 17.000,-. Na 18 uur 010-856053.

CITROEN GS Break, bouwj. jan. '79, met LPG, 1e eig., ƒ 3950,-. Tel. 010-375313.

T.k. FORD Taunus 1.6 GL, bj. '79, pr. ƒ 6750,-. Tel. 078-172041.

FORD Taunus 16 GL, '78, 4 drs., schuifdak, ƒ 4950,-. Na 17 u. 010-768106.

■ Personenauto's te koop gevraagd 47

Automobielbedrijf Spontaan
vraagt alle merken automobielen.
Hoogste prijs, vrijblijvend taxatie.
Spangensekade 16, R'dam. Tel. 010-150314.

Automobielbedrijf Spontaan
vraagt alle merken automobielen.
Hoogste prijs, vrijblijvend taxatie.
Spangensekade 16, R'dam. Tel. 010-150314.

AUTOSLOPERIJ Bel vraagt alle types loop-, sloop- en schadeauto's + autowrakken te koop. Prijs tot ƒ 10.000,- met afstandsverklaring. Hoofdweg 175-99, tel. 010-550872 of 210629.

Autosloperij IJSSELMONDE voor alle merken auto's mechanisch gebrek geen bezwaar, schade auto's, sloopauto's en autowrakken. Bovenstraat 230, tel. 010-831782 na 18. u. 850335.

Autosloperij DE ZAAG geeft de hoogste prijs tot ƒ 10.000,- voor elk merk sloopauto of schadeauto. Tevens krijgt u een afst.verkl. Eig. ophaaldienst. U belt, wij komen. Tel. 010-201897.

A. Bouwman AUTOBANDEN 50%, accu's 40%, schokbrekers 30% korting, gebr. banden va. ƒ 15,- Lange Hilleweg 14, ook za. geop. 010-851438.

OPELSLOPERIJ vr. sl en sch. Opels, v.a. '73. Gr. sort. nw. en gebr. ond. aang. Nieuwerkerk a/d IJ, 01803-2406.

DE POPULIER haalt Uw autowrak op en geeft u 'n afstandsverklaring. Hoofdweg 143, tel. 010-216500.

Uw AUTO verkopen. Bel dir. en wij kopen. Contant geld. V.a. '73. 010-857375.

Gevraagd: AUTO'S met spoed! V.a. '74 t/m '83. Hoge prijs, schade / defekt geen bezwaar. Tel. 010-624821.

De hoogste prijs voor uw auto v.a. '74 t/m '83, schade of defect geen bezwaar. 010-768887 ook 's avonds.

DAF pers. auto's, Volvo 66 - 343 gevraagd. Tel. 02977-24229.

Gevraagd CITROEN Diane Bestel of Renault 4 Bestel. Tel. 01856-2939.

Groot Bov. Autobedrijf vr. jonge JAPANSE auto's. Goede prijzen. 010-257938.

Bov. Autobedr. vr. jonge AUTO'S, ieder merk in elke prijsklasse. 010-778481.

AUTO'S te koop gevraagd v.a. 1977 t/m 1983. Absoluut goede prijs. Tel. 010-138236.

T.k. gevr. 2 CV 4; 6; Renault 4, v.a. '75. Schade/def. geen bezw. 01890-6647.

JAPANSE auto's gevr., cont. geld + vrijw. '75-'83. Tel. 010-764318 ook 's avonds.

T.k. gevr. AUTO'S, cont. geld + vrijw., '74-'83. Tel. 010-764318, ook 's avonds.

MERCEDES + BMW t.k. gevr., '73-'83, cont. geld + vrijw. 010-764318 o. 's av.

■ Bedrijfauto's te koop aangeboden 48

Voor bedrijfsauto's, bestelauto's en personenauto's

Van Vliet Trucks B.V.
Nieuwerkerk a/d IJssel-Parallelweg 215
Tel. 01803-2644
Tevens wagens te koop gevraagd

MERDEDES 207 D, dubb. cabine m. open laadbak, '79. Mercedes 307 D, gesl., '79. Mercedes 307 D, open laadbak + huif, '79. Mercedes 508 D, grote gesl. meubelbak, '81. Garage Hardenbol, Noordenweg 37 in Ridderkerk. Tel. 01804-12432 of 26065.

De specialist voor alle soorten VW-BUSJES, meer dan 60 st. Pers. bestel en pick-ups, div. uitvoer. en bj. v.a. ƒ 1500,- alles in showroom. Alg. Bedr. auto Comb. W.-Varkenoordseweg 9, 010-193170.

Wegens overcompleet TOYOTA HI ACE. Personenbus, diesel, longuitvoering, type '81, 5 bak, i.nw.st. verkerend, keuringsrapport aanw., 62.000 km. Vr.pr. ƒ 13.750,-. Tel. na 18.00 u. 01740-26379.

RANCHE Rover '80, Renault R 4 F 6 t. '82, Toyota Landcruiser t. '78, VW bestel '78, Fiat 242 Camper '80. Autobedrijf Gebr. Buchner B.V., 01891-2697/ 3516/ 3942.

TOYOTA Lite-Ace Bestel '82. Spiering B.V.-Toyota, Meidoornhof 7-9, Bergse Dorpsstraat 150, r'dam. Tel. 010-228888/229515.

TANKWAGEN ter overname. Verkeert in prima staat. Vraagpr. ƒ 16.000 excl. BTW. Inl. telefoon 070-644438.

■ Klassiekers-Oldtimers te koop aangeboden 49

ROVER 3,5 L. Saloon, bouwj. '71, van 2e eig. sinds '77, schuifdak, in '82 geheel gerestaureerd o.a. 4 nw. spatborden. Wordt dagelijks gebruikt, ƒ 9000,-. 010-110832.

CABRIO Buick Skylark, '66, i. org. en perf. st., nwe. alum. vlg. + bnd., el. dak, ƒ 8750. 010-515484/551121.

CITROEN DS, b.j. '74, 125.000 km gelopen. Vraagpr. ƒ 5000,-. Tel. 01883-20647.

TRIUMPH GT 6, i.z.g.st., bj. '67, evt. keuring toegest., vr.pr. ƒ 7450,-. 010-345847.

VOLVO Amazone 123 GT, rood, ex. brede velgen, ƒ 3500. 010-769442 na 18 u.

PEUGEOT 304 S Cabriolet, b.j. 1973, forse schade, vr.pr. ƒ 1.450,-. Tel. 01815-4073.

T.k. VOLVO Amazone GT '68, zien is kopen, donk. blauw, ƒ 1850 Na 15 u. 010-527501.

T.k. INDIAN Type 741, b.j. 1943. Totaal gerest. + ond. Tel. 078-130513.

CITROEN DS spec. bj. '74 geh. gerev., veel extra, LPG + trekh. ƒ 5000. 078-150850.

FIAT 127 Fiorino 1050, mei '81, km. st. 36.000, LPG, kl. wit, ƒ 6750,- incl. BTW. 010-778481.

T.k. BESTELAUTO m. open laadbak, laadverm. 1200 kg., 55.000 km., diesel, merk Saviem v. doel. 01887-1451.

TOYOTABUS, '81, Lite-ace, ƒ 7900,- incl. Tel. 070-540996 - 544142.

Mercedes L 306 D, 1976, nwe banden, accu (motor def.), ƒ 1750,-. 078-130070.

TOYOTA Hiace Long, met verh. dak, bj. '80, 57.000 km. ƒ 9750,-. 010-771526.

■ Auto's en motoren te huur 51

Uzelf VERHUIZEN! Met 508D Mercedes 20 m3. V.d. Sluys, Spijkenisse. Telef. 01880-12812.

■ Financieringen en verzekeringen 52

VAARVAKANTIES vanaf de Kager Plassen! Berfo Yacht Charter verhuurt motorcruisers van 6,7,8,10 en 14 m. met alle komfort aan boord. Div. gratis extra's. Vertrouwde organisatie, prima vaarinstruktie, lage prijzen. Geen vaarbewijs nodig. Vraag de brochure en prijslijst: 070-270891.

AUTOVERZEKERINGEN v.a. ƒ 175,- p.j. op basis van 75% no-claim. Service door geh. Ned. Ass.kant. Stoorvogel, De Lier, 01745-5600 /5800.

AUTOVERZEKERING tegen zéér concurrerend tarief. Inl. Ass. kant. K.L. Bakker. Tel. 01804-13758.

STUNT 47,5% korting autoverz. kwart. bet. Bel 010-112709, vrijdag tot 20.00 zaterdag 10.00 tot 15.00.

Voordelige AUTOVERZ. incl. rechtsbijst. + ongevallen inzit. Ass.Kant. Victor 010-620133.

AUTOVERZEKERING v.a. ƒ 87,-. p.j. Inl. Janssen & Roos Ass. tel. 010-101881.

■ Motorrijwielen te koop aangeboden 50

T.k. motorfiets SUZUKI 850 met cardan aandrijving. 13.000 km, i.st.v.nw. Pr. ƒ 4750. 078-137515.

Off teh Road HONDA XL 500 R Prolink, 2 mnd. oud, 1700 km, nw. ƒ 7.500 nu ƒ 5.500. 010-515484/551121.

Aangeb. HARLEY Davidson 750 cc, b.j. 1943, m. kenteken deel 1,2,3. Tel. 01650-35792.

SUZUKI 750 ChOPPER, '82 (evt. met Krauserset + topkoffer), 5500 km, pr. n.o.t.k. Tel. 070-470084.

T.k.a. HONDA CB 550 F 4 cyl., bj. '76, 49.000 km., pas gerev., vaste pr. ƒ 2000,-. 010-255286.

T.k. TRIUMPH Bonneville USA, b.j. 1979, km.st. 22.000, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. na 18.00 uur 010-853812.

HONDA CB 350 F, b.j. 1975, i.g.st., vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 01807-21622.

SUZUKI 370 off the road, '79, weinig km. ƒ 1950. I.pr.st. 010-328273 / 195789.

T.k. KAWASAKI Z 650, bj. 1980, i.z.g.st., 39.000 km. ƒ 3750,-. Tel. 010-383061.

T.k. KAWASAKI 650, fantasie gespoten met kuip. Bj. eind '77, pr. n.o.t.k. 01840-18426.

SUZUKI GS 550, b.j. '78, kleur zwart, magn. wielen, ƒ 2750,-. Tel. 01804-10883.

MOTORFIETS 125 cc., b.j. 1978, weinig gebruikt, t.e.a.b., tel. 010-834916.

YAMAHA XS 650 SE, chopper, '80, 17.000 km. Vaste pr. ƒ 3500,-. 01880-10542.

YAMAHA XV 750, shopper, '81, prijs ƒ 6750,-. Na 18 uur 010-856053.

DIVERSE TIPS

■ Clubs 78

NAAKTE BARLADY EN FIJNE ASSISTENTES
3 drankjes gratis. Entree ƒ 35,-. Ook zaterdags.
Club Bianca - Maashaven 21 - R'dam.

Om 10 uur 's morgens een striptease zien? Dat kan bij... "HENNY"! Volop aktie van 10 - 18 u. Gewoon een entreetje van 15 gld. bet. en u ziet erotische films en een prima striptease; een drankje is inbegrepen. 3 spetters van jonge meisjes zijn aanwezig voor uw gezelschap. Desgewenst en vrijbl. natuurlijk! Relax of massage is ook mog. Onze pr. variëren van 50 tot 150 gld. Tevens uitgebreide boetiek met bijna alles op erotisch gebied. "Henny".... veelzijdig in erotiek! Paul Krugerstr. 173a, R'dam-Z. Geop. v. 10-18 u. Zát. 11-17 u. 010-853861.

Durf eens anders uit te gaan, ga eens de echte SEXFILMS zien, nu elke week een nieuw programma van ca. 1½ uur, dat hoeft niet duur te zijn, dat kan goedkoop voor slechts ƒ 7,50. Natuurlijk bij Baly Sextheater, Korte Haven 2, Schiedam. Open ma. t/m za. 12.00-18.00 uur. Voor inf. tel. 010-267126. Nonstop vertoning. Geen relax.

Nieuw THAI privé. Mijne heren laat U ook eens verwennen door een lief en mooi meisje uit Thailand, geen haastwerk en strikt privé. Rijksstraatweg 340, rijsoord, afslag Barendrecht t.o.v. veiling, open 6 dgn. p.w. Open 11-23 u.

MARJAN donderblond. volsl. Alice vol van boven, Ind. Ma.-vrij. 10-17 u. Jacquelien blond, sl. Lidia volsl. Ind. Ma.-vrij. 17-23 u. 010-840737 - 840567. ZAT. 11-17 u. Dordtsel. 47c, R-Z.

Zakenpaar zkt. k.m. goed uitziende DAME tussen 30-35 j., met middelb. opleiding, voor hun relaties, beslist geen beroeps. Br. met foto (geen pasfoto) en tel.nr. o. nr. 32903299 bur. v. d. bl.

L.A.D.Y. E.S.C.O.R.T. & Guide Service: 010-666009. M'n zeer jonge meisjes tot i.d. puntjes verzorgd, bez. a. huis/hotel (door geh. Ned. z. begel.) Ook rijpere vr.! Nwe. inschr.

BIJVERDIENSTE aangeb. aan knappe sexy Indoboys. Gaarne goed geb. en lfst alles mog. Gn. SM, etc. Ben in afw. v. jouw br. met f. op ewew. ret. Relatie v. lang mogel. Br. o. nr. 32901516 bur. v. d. bl.

Goed uitz. lange charm. VROUW, romant. sfeer, pikante ling. aanw. 10-22, div. mass. ƒ 50,-. Relax all-in ƒ 100,-. Zaterdags 12-18 u. Tel. 010-101937, R'dam-Zuid.

MAN gezocht voor het geven van een live-show (partner aanwezig), door exclusieve club te Rotterdam. Aam. v.a. 14 uur: Heemraadssingel 189b, R'dam.

Nieuw! Zuid Amer. MEISJE aanw., ook verwennen meisjes uit Thailand en Z. Amerika u op exotische wijze. Spec. Thaise bodymass. Tel. 070-851987, zat. ook geopend.

J.vr., sexy fig., vol van boven. div. mog. v/a ƒ 50. INTIEM. Uitgebr. all-in relax ƒ 100. op uw gemak gr. sauna/film. 010-363138. M.-vr. 10-23. Za. 12-18. Rochussenstr. 99a.

J.m. 31 j., 167, humorvol, ruimdenk., zacht k., z.k.m. idem j. blonde halfb. type, evt. bel. / samenw. / vak. Omg. R'dam. Br. o. nr. 32400565 bur. v. d. bl.

GESLACHTSZIEKTE? Een seksueel overdraagbare aandoening? Bel voor informatie het telefoonbandje: Tel. 030-373839 of 030-373840.

Nieuw Beukelsweg 89b, DIANA, Sonia, jong en sexy, fijne supertrio. Grieks mass. ƒ 50. Fr. int. ƒ 75. Ma.-za. 10-24 u. 010-772494.

CHOCOLADEBRUINE + blanke gastvrouw, volslank + slank, ook S.M., maandag - zaterdag, 10.00 - 23.00 uur, 's-Gravendijkwal 156a R'dam.

!!Discretie!!
Holl. + Engels meisje.
010-145112.

North Europe ESCORT-SERVICE, vraagt leuke jonge meisjes die een zeer hoge verdienste willen bereiken. Tel. 010-334040.

Supertrio ROSITA 20 jr. Eva, 24 jr., blond + donker v.a. ƒ 50,-. Spec. inger. kamer voor SM. 12-23 u. Heemraadssingel 247, 010-778464.

ESCORTSERVICE. Uitsl. beauty's. 24 u. tel.dienst en serv. North-Europe 010-334040, Den Haag 070-523429, A'dam 020-645687.

NACHTELIJKE escort service. Diverse meisjes komen aan huis, hotels en ontv. privé. 13-05 u. Carmen voor al uw SM-wensen. 010-676406.

DEN HAAG (exclusief). 2 stijlv.jonge vrouwen ontv. heren van goed niveau in rom. herenhuis. Na tel. afspr. 070-631719.

Zeeland MAISON D'AMOUR. Uw adres om (h)eerlijk te relaxen m. W. Ind. + Holl. 01184-17587. Discr. verz.

KLEUTERLEIDSTER stelt z. beschikb. v/d escort ('s-avonds). Heb een beetje erv. maar zie er op z'n minst goed uit. 010-666009.

FILM, video, en relax, iedere week de nieuwste programma's met gratis strip en drankje. Leuke meisjes aanw. Zaagmolendrift 16.

VROUW 39 jaar (Mulat) komt u tegen een red. verg. bij u thuis verwennen. Ook invaliden en oudere heren. Br. o. nr. 32302315 bur. v. d. bl.

THAISE meisjes aanwezig van 12 tot 22 uur. Alles mogelijk. Specialiteit bodymass. Tel. 040-454290, zat. tot 19 uur.

Lief DONKER meisje verwent u op een speciale manier. Komt ook thuis. Tel. 010-488595.

Nw.!! 2 ZUSJES mandy 20, Patty 21, spec. trio's,ma.-vrij. 18-23 u., zat. v. 13-23 u. 010-809750.

MONIEK getind 19, Petra 22 mollig en grote borsten heten u welkom van 11-20 u. Nw. Binnenwg 254a, 010-778990.

PARENAVOND, za. en zo., v.a. 21.00 u. Annahoeve, Bosscheweg 19, Erp, langs het kanaal. 04135-1169.

SORAYA v.a. 12 uur. Knap, super v. v. boven, Fr. + int. Mathenesserl. 383, 010-765947. ma. t/m do. en zat.

Nieuw leuke TRAVESTIET Fr. ƒ 35,-. Gr. ƒ 50,-. M.-za. 11-23 u. Ook film v/d Sluijsstr. 52a. 010-674841.

Nieuw v.d. Sluysstr. 52a, relax met LYDIA, Ineke, Mona, film, trio, m-v. 12-23 u., za. 12-20 u. v.a. ƒ 50,-.

Tien JONGENS verw. heren: relax, escort, SM, massage. Bez. o. huisbar met video. R'dam-West: 010-777997.

Gevr. charm. GASTVR., Atlantic Bar, Eendrachtsweg 56, R'dam, tel. 010-145146. V. ma.-vr. van 17.00 - 1.00 uur.

JOKE 26 jaar verwent u eindeloos, zat. en zon. 11-21 u. ƒ 75,- all-in. Heemraadssingel 209b, 010-778653.

Hr., 48 j. in bez. auto + huis zk. SLAVIN, ongea. lft. of handic. Geh.z. + begr. 1e pl. Vr. blijv. vri. tel. 010-859981.

SOPHIE en Nathalie. Direkt from Parijs 11-22 u. FM ƒ 35. Int. ƒ 50. Trio ƒ 80. 195B, Hudsonstr., R'dam.

KUNSTZINNIG meisje bez. a. huis. Jeugd. en bemind. vrij knap, zr. sexy (dr. bij voork. g. onderg.). 010-666009.

EUROKONTAKT, lief aantr. meisje, discr. aan huis/hotel. Gevr. meisje met auto, 25 jr. weekend open. 010-550866.

VENUS privé voor film en/of relax met Bianca, Anita, Ria en Moniek van 10-23 u. 's-avonds. Nwe. Binnenweg 361.

Omg. LOPIK nette gesch. vr. via 078-153671. Bez. u alleen aan huis.

Gesch. MEISJE 26 jr. strikt privé, ook zat. + zond. 010-780627.

Alleenst. HUISVROUW, volsl., ontv. bij haar of bij U. Tel. 010-624030 ook in weekend.

Weekend plezier BRIGITTE gez. en goed 28 jr. Int. ƒ 50. 10-22 u. 010-778988.

CARLA 22, Conny 32, verw. u in R'dam-C. v. 11.00 - 23.00. 010-113087.

ESTHER, 23 jr., Br. Hilledijk 41b, Rijnhaven v.a. ƒ 50,- intiem en SM. Open v. 11-19 u.

Dames, JONGEMAN, ± 30, voldoet aan al uw wensen. Bel na 18 u. 01859-638.

SONJA 21 jr., ontv. u topless. Ma. - za., 12.00-24.00.Tel. 010-675348 ook escort.

donkerharige MEESTERES staat alles. Komt ook bij U thuis. 010-668167.

Div. SUPERVROUWEN ontv. U strikt privé en komen ook bij U thuis. 010-668167.

SEXY MEISJES komen aan huis of hotel. Trio's ook mogelijk, tel. 078-135645.

Frisse kn. gepens. man zkt. SLANKE vrouw, ƒ 50 p. bez. Br. o. 32804611 bur. v. d. bl.

Savoy ESCORTSERVICE voor een mooi meisje aan huis of hotel. Tel. 070-523079.

J. Bi. vr. zkt. VRIENDIN die houdt v. erotiek. Br. o. nr. 32304519 bur. v. d. bl.

GEVRAAGD Gastvr. Garantieloon aanw. voor Den Haag-Rotterdam. 070-635751.

PARENPARTY op nivo in gez. sfeer. Vrij./zat. Geldersekade 14, A'dam. 020-220466.

Gevr. leuke GASTVR. voor privéhuis, aantr. voorw. Bellen v.a. 16 u. 010-363992.

RIA 38, lief voor ouderen, geen taboes. Ook escort. Tel. 010-525835.

Kn. DOMININANTE v. a. SM, sh. m. kn. j.m./tr.sex. ƒ 100. Gez. bar/vid. 010-780748.

ALTERNATIEVE massage. Nw. meth. volgens Ayurveda. 12-19 u. 010-864727.

Sauna ELDORADO relaxen met sportieve jongens. Den Haag 070-460037.

Nw. goed uitz. Holl. KNUL verw. heren. Ook escorts. Ass. gevr. 010-154495.

Leuke KNULLEN bez. heren; ontv. privé in Centr. Films; W-end: 010-134396 Ass. gev.

NIEUW Jolanda 18 j., blond, geeft zeepmass. Alles mog. Komt thuis. 010-777795.

KITTY lief meisje 20 j. wilt u graag alles leren. Ook thuis. 010-778744.

PEGGY leuke blondine 18 j. verwent u op een spec. manier. Ook thuis. 010-769935.

JAQUELIEN Ind. meisje 18 j. is lief voor ouderen, is gek op Grieks. Ook th. 010-777795.

EVELIEN. Nieuw in IJsselmonde. Voor een eindeloze Fr. mass. Pr. nat. 010-820562.

Nieuw LINDA, lief en charmant v.a. 11 u. - 24 u. Ma.-vrij. 010-769963.

HUISVROUW, 35 jr., alleen za. 10.00 - 16.00. Cl. de Vrieselaan 45a. Tel. 010-777190.

"CLUB KIT-KAT", gastvr. gevr., min. ƒ 1000,-. Na 20 uur 070-658696.

Thaise SUSY + vriendin, vanaf ƒ 50,-. Geop. 12.00-23.00. Duststr. 31c.

Nieuw RELAXBOY, 22jr. 03451-9558. Hyg., diskr. gew. Tev. ass. gevr.

PATRICK 20, sl., knap. K. b. hr. a. h. (geen beroeps), wo + za. 070-677555 ass. gevr.

RON & RONALD privé sex en heerlijk met u mee, alles mog. ook leer , 7 dgn 070-803857.

SM de BESTE in Rotterdam. Meesteres + slavin. Voor info. Tel. 010-779368.

PIKANTE, charmante, leuke, jonge huisvrouw. Ontv. thuis. Tel. 010-774567.

Frans + echt intiem ƒ 50. HILLEDIJK 245 A, beneden. Claudia jong, ma/za, 10-21.

Nw KATJA brunette volsl., sex ongeremd, topklasse, vrijbl. kennism. 070-605997.

Modern Kontakt zkt. n. GASTVR. en echtp. v. th.ontv. 01804-23034 of 010-159127.

Nw. sexy blonde TEENER, br. ogen, volslank en lange benen zr. spontaan. 070-607674.

ACHTTIEN! I.b.v. autootje. Heb een lief, meegaand karakter. All. esc. 010-666009.

GAAF / inschikkelijk nog schoolgaand meisje (wat een fig.) All. huis/h. 010-666009.

HUISVROUW, goed fig., vol v. bov., speels en ondeugend v. m.-vr. v. 16-22. 010-661921.

BURO NOORD v.e. prima adr. 010-654528. Spoed gevr. goede slavin. Prima verd.

RITS privé, nu met Krista en Sonja van 12.00-24.00 u. 010-852631. Tev. ass. gevr.

Stevig mollig GRIETJE ontv. privé + SM. Adm. Ruyterweg 267 verl. bel. 020-848387.

MEISJES uit Thailand, 070-474335. Maandag t/m zaterdag.

Dordrecht, knappe JONGE VROUW verw. U op privéadres. 078-172479 alles mog.

Nieuw jonge BOYS ontv. en bez. heren. ook w.ends Films aanw. 010-673486. ass. gevr.

Buro CENTRUM vele privéadr. Dames, echtp., homo's o/a huis en hotel. 010-761995.

ULRIKE, 29 jr., spec. voor u die nog echt wil genieten m t/m vr. v. 10-22. 010-678075.

SANDRA 26 jr., knap en vol pit, leer me eens kennen, all. huisbezoek. 010-127068.

LET OP jonge mooie sexy meisjes. 010-363992 16-2 u. w/end open, jonge ass. gevr.

ƒ 50,- ALL-IN. Duyststraat 31 BBBBB zijstraat Nw. Binnenweg.

Nieuw. Nieuw. Nieuw. alles ƒ 50. Oliemass., intiem of Frans. Duyststr. 31 BBB.

Nw. SUSI, transsexueel, ver. her. v.a. ƒ 100, alle mogel. o. SM e.a. huis. 010-762831.

ARNHEM, Ron 25 en Rob 19, relaxboys voor heren, alles mogelijk. Tel. 085-431535.

Met spoed ASS. gevr. 010-668167.

■ Foto en film 84

ZEISS ICON, Perkeo autofocus diaprojector met autom. scherpstelling, 3 jr. garantie. Natuurlijk bij Camex fotomarkt nu slechts ƒ 229,-. Camex fotomarkt, Korte Hoogstraat bij Beursplein, tel. 010-125545.

FOTO NEDERLAND inruil, inen verkoop v. foto- en filmapparatuur. Nwe. Binnenweg 337, 010-762889. 400 mtr. v.a. Metrostation Coolhaven.

Amateur fotografen, opgelet! MODELFOTOGRAFIE? Bel voor info. 035-234108. Modellen + ruimte aanw.

Div. VIDEOAPP. (semi prof.). In'. 010-160157 / 160541.

■ Huisdieren 87

T.k.a. weg. verhuizing HERDER, reu, ± 2 jr., geschikt voor bewaking, zeer lief voor kinderen, met hondehok, is gewend altijd buiten te zijn. Goed tehuis belangrijker als prijs. Tel. 010-194880 na 19.00 u.

" PAPEGAAI verjaagt inbreker " H.C. 3/5/'83. Wij hebben diverse jonge papegaaien en handtamme parkieten. Tijdelijk: Beo (goede prater) animal Corner, Weimarstr. 41 a, Den Haag. Tel. 070-601781. Wo. gesl.

POEDELTJES, Fox Terriers, Duitse herders, Yorkshire terriers, huishondjes + 3 mnd. garantie + inenting. Allen ingeënt en ontwormd. Dierenspeciaalzaak Ria v/d Hoven, 3e Pijnackerstraat 3-9, Rotterdam. Tel. 010-657166.

Old English Sheepdogs (Bobtails), 5-6, met stamboom, vader: Int. kampioen, Shaggy Wonder V, Blue Appollo; moeder: Droes' Snowy's uit het Eschen Honk. Tel. 04950-32174.

Engelse Cocker SPANIELS (teefjes) met stamb. Omg. Hengelo, 074-668063.

KATTEN. U zoekt een kat? U wilt advies? Bel dan de oudste onafh. Ned. Kattencl. Ned. Ver. v. Kattenvrienden, 010-195363 - 650410.

T.k. AFGHAANSE WINDHOND pup, lft. 13 wkn., teef, kl. rood blond met zwart masker, prima stamboom, voll. ingeënt. 01184-19860.

Wilt U rustig m. vak. Uw poes wordt uitst. verz., aangepast menu voor iedere poes. Reserveer tijdig, Kruisvaarder 18, Rhoon, 01890-3203.

Jonge zwarte CHOWS, Duitse herders, Dobermanns, Duitse staandes, Colly's, huishondjes, alle incl. dierenpasp. Spel Dierenh., tel. 010-255534.

T.k. Lilac Point SIAMEZEN en één lavendel Oosters korthaar katertje, 12 wkn., met papieren, ingeënt en ontwormd. Tel. 04128-1631.

Te koop de stamb. en ster MERRIE (6 jaar), troonprinses, prima zadelpaard en alleen in tuig. Tel. 01810-2445.

T.k. compleet tropisch ZEE-AQUARIUM, afm. 1.60 x 0.60 x 0.60 m. (meubel). T.e.a.b. Tel. 010-808611.

T.k. 2 AFGHAANSE windhonden, teefjes, kl. zwart, 5 mnd., m. stamb., voll. ingeënt, 03440-17294.

T.k. tamme sprekende KAKATOE, met grote koperen kooi, ƒ 850,-. Kooi ƒ 350,- gekost. Tel. 010-554309.

Geboren op 2 mei '83 nest DOBERMANN pups. Kennel van het Spechtebos, tel. 078-150831.

T.k. COLLIEPUPS, zijn ingeënt, ontwormd en getatoueerd. Inl.01859-6968.

T.k. Müller PAPEGAAI met kooi. Vaste prijs ƒ 500,-. Tel. 01806-19492 na 18 u.

T.k. Perzisch blauw KITTENS met stamb. en ingeënt, ƒ 300. Tel. 02523-2405 na 21.30 u.

Franse BASSETS, geb. 18-1-83, 3-kleurig, geint + stamboom. 04759-2455.

Abrikoos kleur DWERG-POEDELTJES, 7 wkn., voll. ingeënt. Tel. 01612-2805.

T.k. SIAMEESJES Choc-point, ingeënt en ontw., ƒ 250,-. Tel. 01892-7480 of 7449.

T.k. MECHELSE HERDER, 3 mnd. oud + paspoort. Pr. ƒ 500,-. Tel. 010-860457.

T.k. nest SCHOTSE COLLIES, ingeënt en ontw. Tel. 01611-1488.

T.k. sprekende tamme PAPEGAAI, groene Amazone, met kooi, ƒ 1.000; 010-324963.

Kl. KEESHONDEN pups, wit, st.boom, voll. ingeënt en ontw., 10 wkn. 01825-2040.

T.k. Langharige TECKEL PUBS (staandaard) met st.boom. tel.04930-12546.

Desk. vachtverz. v. uw langh. kat: De KATTENWASSALON. t. 010-216605, R'dam, Omm.

3 PERZISCHE Kittens, 12 wkn. oud, ƒ 425,-. Tel. 010-713457.

T.k. Siameesjes, Blue Point, Seal Point en Choc, ƒ 300,-. Tel. 010-348384.

Goed tehuis gezocht voor 2 SIAMESE katers, erg lief. Tel. 010-517643 na 18 u.

Te koop SINT BERNARD reu, 15 maanden, ingeënt, ontwormd. Tel. 01883-12964.

WELSH Corge Cardigan pups, afstamming internat. kampioenen. Tel. 05486-54159.

GROENENDAELER pups, ouders Kam. Tel. 045-521743.

T.k. PERZ. POES, ruim 1 jaar oud. Tel. 078-185627.

■ Radio en TV 82

COLECO demonstratie op 6 en 7 mei. Nu bestellen extra prijsvoordeel. Vrijd.av. open. Ook inruil Atari. Drajis, Lusthofstr. 74, 010-128392, 3 min. v. metro Voorschoterlaan.

KTV SNELSERVICE gebeld uw TV direkt aan huis hersteld met garantie. Gratis prijsopgave, geen voorrijkosten. 010-770420 / 377853. Dag en avondservice.

Videofilms. Karate, Kung Fu en sex v.a. ƒ 75,- p.st. Legale banden! Schrijf voor info. naar: FIGHTFILMS, Postbus 4328, 1009 AH Amsterdam.

B + E voor een GEBRUIKTE T.V. Billijke prijzen. Tevens inkoop en reparaties van alle merken. Burg. Meineszplein 11a, R'dam. Tel. 010-780717.

27 MC en SCANNERS politie, brandweer etc. gr. sort. kristal len. Radio Ultra, Beijerlandselaan 110, 010-191680 R'dam.

K.T.V.'s v.a. ƒ 100,-. Tevens ink. K.T.V.'s + video's. Def.g.bezw. 010-651855.

Wasautomaat defect PIET repareert direkt. Tel. 010-198448 / 327269.

Vuile videoknoppen? Bel VIDEOCLEAN, ƒ 45,- p. consult. 010-206611, 24 u. p.d.

REP. KTV/TV, dag, avond. Garantie, geen voorrijk. Fa. Teser, 010-676275 / 853120.

T.k. KTV met garantie ƒ 199,-. Tel. 010-768661.

■ Diversen 94

WERKLOOS? U kunt enkele uren zeer goed besteden. Dinsdag 10 mei '83: Manifestatie op het Binnenhof in Den Haag van 10 tot 16 uur tegen de misdaad van het doden van honderden ongeboren kinderen per dag in Ned. door abortus. Stichting voor recht zonder onderscheid. P.B. 175, 6500 AG Nijmegen. Giro: 1963282. (Blijf niet zwijgen!)

PLAVUIZEN! Plavuizen! Plavuizen nodig? Ga gelijk naar de beste en de voordeligste, met de grootste keus. Kamervloeren geleverd en gelegd v.a. ƒ 39,50 p/m2. Kijk en vergelijk bij Plavuizenhuis Platemo Dordrecht, Voorstraat 221, 078-130070. Specialist in orig. Holl. Antieke Plavuizen. Let op! Geopend Wo. t/m Za. Dond. Koopavond.

Songteksten, Singles, Foto's etc. van DEMIS ROUSSOS gevraagd. Tel. 010-376358.

JOOP, v.w. I.I., di of wo 21 h. kral. b.

Bijenstuifmeel:
Bestrijdt o.a. moeheid, allergieën, spijsverterings-stoornissen enz. Inl.:
Hamar-Pol
Molenweg 4, 3271 AM Mijnsheerenland.

SNUFFELBEURS. Manège d'O Onderstal te Beneden Leeuwen, organiseert op 18 juni a.s. in haar rijhal, ± 2000 m2, een beurs voor gebruikte goederen en ruitersportartikelen. Inschrijving voor standhouders vóór 4 juni a.s. Veesteeg 10, 6658 KP Beneden Leeuwen, tel. 08878-1564.

MAGNEET v. pleisters strip v.a. ƒ 15,-. Magneet armbanden div. soorten, goedgekeurd door Japanse min. v. volksgezondheid. Vr. folder magneet-import, 03473-75525, ook wederv. gevr.

KUNSTGEBITTENREPARATIES. 1e klas werk. Billijke tarieven. U kunt er op wachten. Instituut Dentilia, Hoogstr. 40, Rotterdam, tel. 010-126010 113708.

LOODGIETER nodig? Erkend water- gas- en sanitairmonteur, ook zink- en dakwerk. Tel. 010-766378.

Volg je de weg van je hart? Bel de MANNENLIJN, inf. en luisterlijn voor mannen. Tel 020-252225.

Omg. Rotterdam. Wie wil een van mij charm. vrouw een NAAKTBEELD maken. Br. o nr. 32204593 bur. v. d. bl.

Helderziend PARAGNOSTE Mevr. Horsten, bekend van radio en tv. 010-207810.

METAALDETECTORS voor beroep en vrije tijd. Postbus 573, Voorburg. 070-867240.

■ Vraag en aanbod aangeboden

Zonneschermen, jaloezieën markiezen, verticale jalo zieën, horren enz. nu spe AANBIEDINGEN. Tevens vering van deuren, ramen e schuifdeuren in aluminium kunststof. Isolatieglas (the mopane, thermobel enz.) voorzetramen. Pegero zo weringen en aluminiumbou Kleiweg 160, R'dam, tel. 01 229108 of 221980 na 18 010-203985.

CASS. DECK + pick up he mooi norm. pr. ƒ 1495 ƒ 650. Koperen vijzel ƒ 6 Prachtige sapcentrifuge nor pr. ƒ 139 nu ƒ 65. K fiezetapp. norm. ƒ 129 ƒ 55. Vleessnijder ƒ 45. Fo lasapp. ƒ 35. Hometrai norm. ƒ 339 nu ƒ 79. Kinde zit voor in de auto ƒ 49. Ge handelaren. 01890-3203.

T.k. 2, 3 pots Perfecta P TUUROVENS, 1 op aardg 1 op propaangas. Vr. pr. v aardgas ƒ 2650,-, voor p paangas ƒ 2250,-. 052 79687.

TREINEN: Nieuw -25%. G bruikt -45%. Lego ge -40%. In- en verkoop. G sortering antieke trein Stadhoudersweg 90a, R'da

Nwe. en gebr. GASHA DEN, gevelkachels v.a. ƒ m. 1 jr. garantie. Mathen serweg 65 en Mijnsherenla 108. Vrijdag koopavond.

T.k. door omst. nieuwe montabele houten SCHU ƒ 2200, afm. 2 x 3 m. 010-811137.

T.k. elec. trein Marklin, sp H-0 b.j. ± 1925, in pr.st. wagons. 01823-5656.

T.k.a. antiek Frans KOL FORNUIS met 114 wit-bla tegels. Tel. 010-763902.

T.k. 600 LP'S in één koo ƒ 4,-. Tel. 010-214846.

■ Vraag en aanbod gevraagd

Rolex
Horloges, sieraden,
met en zonder diaman
contante topprijzen
JUWELIER
SERVICE SHOP
Ink., verk. occasions
V. Oldenbarneveltstr. 1
Rotterdam-C.
010-334442.

Met spoed vragen wij PG ZEGELCOLLECTIES en tijen van Nederland en W ropa te koop. Contante b ling, goede prijzen gebo Postzegelhandel Drs. C. rijns, Rokin 87, Amsterd 020-231233 b.g.g. 19470.

Den Haan en van Wee Brede Hilledijk 48-56, R'd Erkend K.v.K. 20752, k hele of ged. INBO bankst., wandk., eeth., koelk. TV, antiek, kleding 010-125790 / 84360 654539.

GOUD en zilver kopen w gen de hoogste prijs. wenburg 53, Rotterdam Shellgebouw t/o ingang pleinstation. Tel. 010-147 Goby Edelmetaal BV.

Boekh. Delfshaven. R. senstr. 19, R'dam, koopt haalt uw BOEKEN, cyclopediën, gram.pl., 010-767879 / 256668.

Huisman BV, Lijnbaan 010-137957, vr. P ZEGELCOLLECTIES en tijen, contante betaling.

T.k. gevr. hele of ged. BOEDELS en ontr. van en antiek. Den Haan, Pe weg 89, 010-186178/20

Wij kopen hele en ged. BANKSTELLEN. IJske eethoeken, KTV., klein gasfornuis enz. 010-651

T.k. gevr. BROMCAR motorcarriër. Tel. 0 5557.

Wie heeft er 25 Setrim Grimaud PLAVUIZEN aanb. 01684-2983.

TUNES VILLE koopt uw gram.pl. Marentaks bij Maash. 010-852666.

Wij geven de HOOGSTE voor uw goud, Noorland welier, Hoogstr. 173, R'd

Dubbeldeurs KOEL gasfornuis en ronde ga t.k. gevr. 010-152219.

''Over het sportieve ben ik dik tevreden.''

KRAAY VOELT ZICH ALLESBEHALVE GEKLOPT

ROTTERDAM — Zijn kamertje in de Kuip wordt uitgebroken, het halletje dat min of meer als materiaalhok fungeerde komt erbij. De grap ligt voor de hand: „Zeker omdat jij en Libregts er straks met z'n tweeën in moeten?" Hans Kraay heeft er slechts een flauwe glimlach voor over, maar chef technische dienst Van Kalken moet er hartelijk om lachen. „Hans heeft ook al zò vaak z'n hoofd gestoten", schatert hij. Dat is ook een goeie. Hij mag wel uitkijken, die Van Kalken.

De spelers zijn naar huis, een vrije dag in het vooruitzicht. Het seizoen loopt ten einde, de zaak is beslist. Het schemaatje op het bord bij de ingang vermeldt slechts drie trainingen deze week, de helft van het normale aantal. In de hal vragen supporters zich af, hoe deze middag door te vullen. En door de gang langs de verlaten kleedkamers banjert een bestuurslid.

De boren zwijgen nog even. Een mooie gelegenheid om Hans Kraay te vragen, wie er gelijk had, destijds toen zijn komst naar de Kuip werd aangekondigd. Jan van Deinsen die in VI schreef: „Hans Kraay is niet te benijden?" of Dick van den Polder die in deze krant schreef: „Met Kraay hoef je geen meelij te hebben. Slechter dan vorig seizoen kan het nooit worden?"

Worstelend met zijn sokken behoeft Kraay niet lang na te denken over het antwoord, dat nochtans ongebruikelijk is voor zijn doen. „Ze hebben allebei wel een beetje gelijk," zegt hij. „Ik moet vaststellen dat niet één trainer van een topclub is te benijden. Of het nou Ajax, PSV of Feyenoord is – je moet altijd bij de eerste zijn, nummer één worden eigenlijk. Feyenoord is Feyenoord en je kan er nòg zoveel aan manoeuvreren, je hoort nu eenmaal bovenaan. De mensen verwachten niet anders van je."

Ongevraagd gaat hij dan in op de gebeurtenissen tijdens het seizoen – de meevallers, de teleurstellingen. En omdat hijzelf ook een tijdje in dit vak heeft rondgelopen en zijn pappenheimers kent, begrijpt hij dondersgoed dat de strubbelingen met het bestuur onmogelijk onbesproken kunnen blijven. Hij zou het ook niet willen, al vraagt hij bij het afscheidnemen wèl het toch vooral rustig te houden. „Ik heb niet de minste behoefte aan een jammerverhaal, op dit moment." We doen ons best.

„Het is een moeilijk seizoen geweest", begint hij. „Niet met de spelers en ook niet qua resultaten. Wat dat aangaat was er niks te klagen. Iedereen heeft gegeven wat er te geven was en gepresteerd wat in zijn vermogen lag. Let wel: dit jaar. Want ik ben er zeker van dat een aantal spelers een barrière heeft genomen. Troost bijvoorbeeld, Houtman, Vermeulen, Michel Valke niet te vergeten, en wat dacht je van Hiele? Die zullen stuk voor stuk nog beter gaan presteren, volgend seizoen, let maar op mijn woorden.

door Loet van Schellebeek

Ik ben over het sportieve dik tevreden. We zijn nu tien maanden bezig, waarin we heel intensief met elkaar hebben gewerkt.

Gespannen meestal, hard als 't nodig was. Maar als iedereen z'n uiterste best doet, en dat hèbben ze gedaan, dan heeft het geen zin om met een hamer rond te lopen. Er zijn dingen verbeterd, maar er zijn er ook nog een heleboel voor verbetering vatbaar. Het wordt nu tijd de touwtjes wat strakker aan te trekken, wat andere dingetjes te gaan doen. Maar het blijven altijd dingetjes waar het om gaat. De grote lijnen zijn in orde.

Ja, ik ben best happy met de manier waarop ik hier heb kunnen werken. En wat de rest aangaat — het zal geen mens verbazen als ik zeg dat ik geen reden heb om met plezier op dit seizoen terug te kijken."

De voorbereiding op het seizoen was nog in volle gang, toen Hans Kraay in Kassel, kort voor het eerste toernooi dat een indruk zou kunnen geven van de kracht van de vernieuwde groep, temidden van z'n spelers onwel werd. Hyperventilatie, luidde veel later de diagnose. Maar toen al had Kraay het besluit genomen niet eerder in de dug-out terug te keren dan dat de doktoren dat verantwoord zouden vinden. Eind september leek het zover. Min of meer onder druk van de omstandigheden (er was de week daarvoor bij Roda JC met 4—1 verloren) kondigde Kraay aan tegen AZ'67 het elftal weer "normaal" te zullen begeleiden. Maar toen puntje bij paaltje kwam, besloot hij de bank toch maar liever te mijden.

Die ook door Kraay zelf als "ongewoon en ongewenst' bestempelde situatie („Ik zie mezelf als een chirurg die een goeie diagnose stelt, de patiënt naar de operatietafel brengt en dan, als hij zijn handschoenen moet aantrekken, zegt: Nou nee, vandaag opereer ik maar niet") — Fafié op de bank dus, Kraay alleen doordeweeks bij de ploeg, die bleek in de praktijk best te werken. De prestaties hadden er in elk geval niet merkbaar onder te lijden en dat laatste vooral weerhield het nieuwe stichtingsbestuur ervan maatregelen te nemen, hoe graag sommigen de als "lastig" ervaren Kraay ook zagen verdwijnen.

Duidelijk was wèl, óók voor Kraay zelf, dat die even unieke als ludieke constructie onmogelijk nog veel langer kon voortduren. „Als ik in het bestuur zou zitten," zei hij in alle eerlijkheid tegen Joke Hagenaars van Feyenoords supportersvereniging, „zou ik het ook niet accepteren."

Daarom stuurde hij aan op een verandering van functie. Of, zoals hij nu zegt: „Ik ben nooit van plan geweest jarenlang intensief met de ploeg te gaan werken. Daarom is het contract ook zo opgesteld als het opgesteld is.

Ik zou me een jaar lang met de ploeg bezig houden en daarna zou ik het veldwerk en de coaching aan een ander overlaten en zelf op de tribune gaan zitten, tegenstanders bekijken, spelers beoordelen, wedstrijden afsluiten, contacten onderhouden en ga zo maar door. Dat blijkt ook uit mijn functie-omschrijving."

Maar op donderdag 3 februari besliste het stichtingsbestuur dat het contract met Hans Kraay niet zou worden verlengd. Voorzitter Gerard Kerkum toen: „Het volledig functioneren van een trainer-coach heeft voor ons de hoogste prioriteit in het nieuwe seizoen." Aan een manager of technisch direkteur bleek (nog) geen behoefte.

De „Vrienden van Feyenoord" protesteerden heftig, de spelers maakten bezwaar, supporters verzamelde handtekeningen en hingen de Kuip vol met Kraay-vriendelijke teksten, maar het hielp allemaal niets. Eind februari precenteerden Kerkum c.s. de nieuwe man voor volgend seizoen: Thijs Libregts.

Tot verrassing van menigeen haalde Kraay in de Kuip vrij geruisloos het einde. De uitbarsting, waarop min of meer was gerekend, bleef achterwege. Heeft dat veel zelfbeheersing gekost? „Ach, ik heb me zoveel mogelijk van die mensen gedistantieerd. Natuurlijk zijn er onaangename dingetjes gebeurd, maar ik heb m'n werk kunnen doen en dat is het belangrijkste."

★ ★ ★

Al ver voordat Hans Kraay in de Kuip aan het werk was gegaan, kon je overal horen: „Die haalt Kerstmis niet." Dat is dus achteraf meegevallen, maar toch — je kon erop wàchten, op een conflict. Die lopen immers als een rode draad door Kraays Carrière. En daarnaast waren er de problemen met zijn gezondheid, waartegen met enige huiver werd aangekeken.

Kraay nu, terwijl verderop in de catacomben een timmerman hoorbaar zijn werk doet: „Ik start altijd en overal met de beste bedoelingen. Ik heb bepaalde ideeën, lijnen waar ik niet van wens af te wijken. En inderdaad, in bepaalde situaties denk ik dan best zwart-wit. niet in mijn belang, maar altijd in dat van de club. Van Feyenoord in dit geval."

„Ik ben een moeilijk mens, ik weet het. Maar omdàt ik het weet, ben ik juist coulant ten opzichte van anderen. Ik ben nog het meest moeilijk voor mezelf. Ab (Fafié) zal er dan ook weinig van hebben gemerkt. De samenwerking met hem was goed. En ook al zou het niet altijd even gemakkelijk zijn geweest, niet uit het oog mag worden verloren dat er voor hem ook grote voordelen aan hebben vastgezeten. Fafié had vóór dit seizoen toch nooit kunnen denken dat-ie op deze manier in de picture zou komen?"

„Of het met mij op de bank beter zou zijn gegaan? Ach, dat kun je zo moeilijk bekijken. Maar afgezien daarvan: ik zou het onrechtvaardig vinden tegenover Fafié om dat te zeggen of zelfs maar te denken. We hebben met z'n allen op het maximum van onze mogelijkheden gewerkt — de spelers, ik, maar oof Fafié. En ondanks het ongewone van de situatie is alles toch redelijk op z'n pootjes terecht gekomen. Dan moet je verder niet zeuren."

★ ★ ★

Eind november maakten Guus Couwenberg, Kok Dijk en Eef van Walsum plaats voor Gerard Kerkum, Piet Steenbergen en Fred Blankemeijer. De verkiezing van vooral de laatste, gevoegd bij het aanblijven van Aad van der Laan stemde Hans Kraay bijvoorbaat al niet erg hoopvol voor wat betreft zijn toekomst bij Feyenoord.

„De bestuurswisseling heeft helaas niet teweeggebracht, wat ik ervan had gehoopt," drukt hij zich zo diplomatiek mogelijk uit. „Ik heb jarenlang met Kerkum gevoetbald, met Steenbergen kon ik altijd goed overweg. Vandaar dat ik de beste verwachtingen koesterde. Maar toen zij in het bestuur kwamen, hebben ze geprobeerd mij zo snel mogelijk op de bank te krijgen. En toen dat niet lukte, veranderde alles. Men wenste eenvoudig geen andere oplossing, Kraay moest maar weg.

Ondanks alle poespas eromheen, de verhalen hoezeer men mij wel waardeerde en hoeveel goeds ik wel niet voor de club had gedaan, is men mij toch altijd blijven taxeren als een man die enkel en alleen uit was op de heerschappij. En dat wilde men niet.

Waarom niet? Omdat men die zèlf wil. Geloof me, ik wilde de macht niet. Ik wilde maar één ding en dat was een goeie samenwerking met een goed bestuur. Hard werken om Feyenoord weer op niveau te brengen. Maar nogmaals, ze hebben het niet gewild."

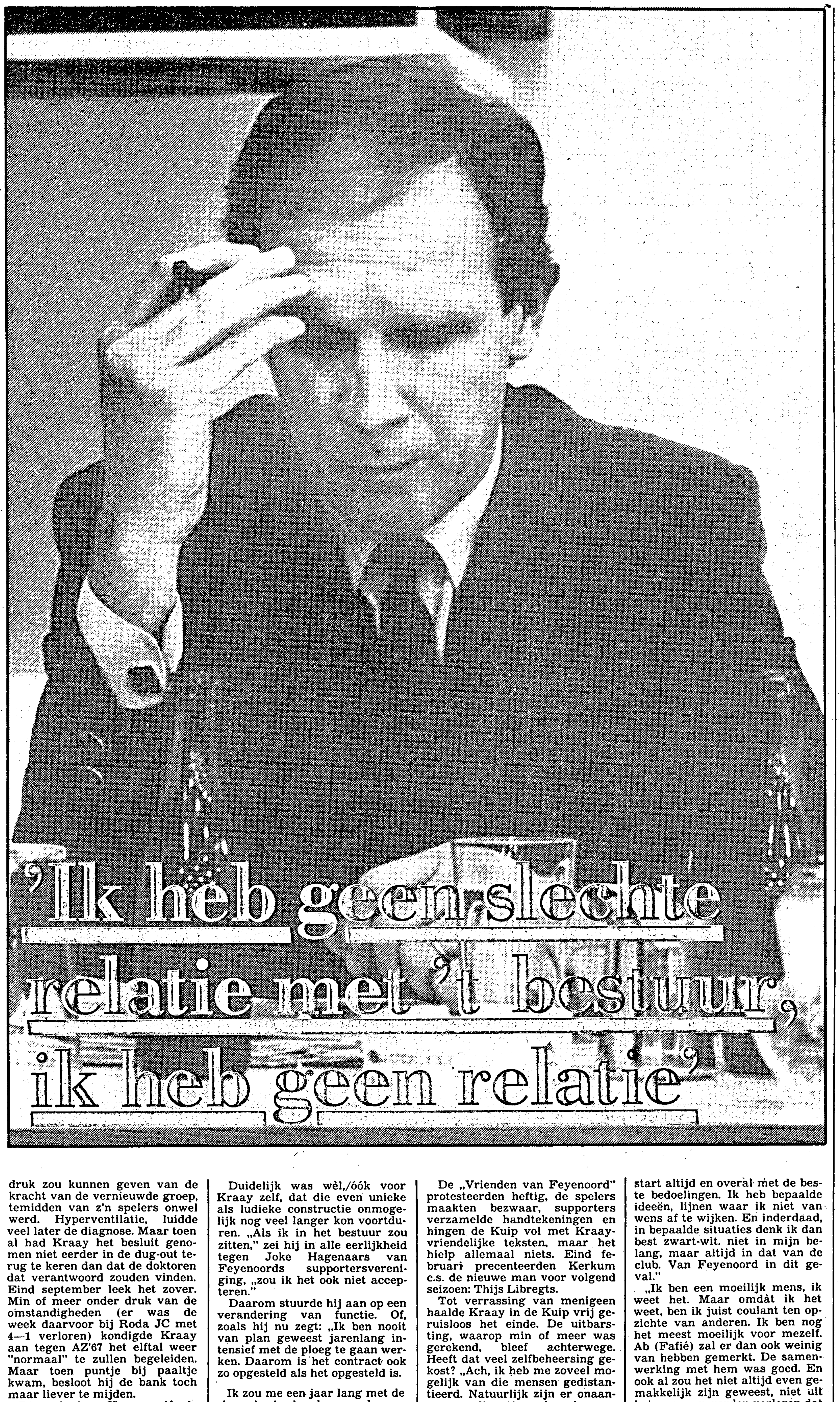

'Ik heb geen slechte relatie met 't bestuur, ik heb geen relatie'

„Ik heb geen slechte relatie met dit bestuur, ik hèb geen relatie. En dat is veel erger, want dan kom je ook niet tot een gesprek, tot een uitwisseling van gedachten. O jawel, we praten wel met elkaar, alleen nooit meer over Feyenoord."

Kraay verwijt sommige bestuursleden „op de man te hebben gespeeld.". Hij noemt dat „hoogst verwerpelijk" en „incorrect" en houdt vol zich daar zelf nooit aan te hebben bezondigd. „Ik tart elk bestuurslid om een kranteartikel, radio- of tv-interview te noemen, waarin ik mij negatief heb uitgelaten over Feyenoord of over welk bestuurslid dan ook. Er zijn mensen, die denken dat ik de deur plat loopt bij VI en dat de stukjes in dat blad uit mijn koker komen. Laat ik je dan vertellen dat ik die mensen nooit zie, veel minder in elk geval dan jullie van de kranten hier in Rotterdam."

Hij weet best waar de schoen wringt. „Men heeft mij hoogst kwalijk genomen dat ik heb gezegd dat het leiden van een voetbalbedrijf een vak is. Ik prentendeer helemaal niet meer verstand van voetbal te hebben dan die mensen, maar ik heb wèl meer verstand van het voetbalvàk. Ik heb toch geen benul van goud, vloerbedekking of een bouwerij?

Wat in ieder bedrijf normaal is, dat schijnt in het voetbalbedrijf niet te kunnen. Een bedrijf moet een zakelijk leider hebben, maar voetbalbestuurders willen niets liever dan zèlf zaken doen, zèlf spelers kopen. Daar zouden ze zich niet mee moeten bemoeien. En bestuur moet besturen, een bestuur moet niet uitvoeren. Bestuursleden moeten zich zo weinig mogelijk laten zien op het werk, daar is de uitvoerder voor — de manager, de trainer voor mijn part. Ik hoop voor Kerkum dat zijn commissarissen zich niet iedere dag op de bouwplaats laten zien. Ik denk niet dat het erg welkom zou zijn als — pakweg — Vonhoff tegen Kerkum zou zeggen: „ik ben niet erg gecharmeerd van wat u hier aan het doen bent."

★ ★ ★

De toekomst van Feyenoord is Hans Kraays pakkie-an niet meer. Niemand, die dat méér betreurt dan hijzelf, want ondanks alles draagt hij Feyenoord "een ongelooflijk goed hart" toe. "Ik kan deze club eenvoudig niet als mijn werkgever zien, het is veel méér dan dat."

Hij had uitgesproken ideeën over het volgend seizoen. De meeste zijn inmiddels wel naar buiten gekomen, al zit het er niet in dat ze ook worden gerealiseerd.

"Ik wilde 16 goeie spelers in de A-selectie en 16 amateurs in het tweede. Let op wat ik zeg: amateurs! De achterliggende gedachte daarbij is, zoveel mogelijk geld aan de top te kunnen besteden. Ik zie er absoluut het nut niet van in veel geld uit te geven voor een jongen van 19 jaar, over wie ik m'n twijfels heb of-ie het ooit zal halen. Dat geld kun je beter besteden. En voor die aanvulling van onderaf zou je naar mijn idee zèlf moeten zorgen. Maar laten we eerlijk zijn: er is hier heel wat misgegaan in de doorstroming.

Ik vind dat je beste mensen ook betrokken zouden moeten zijn bij de opleiding van de 12- tot 14-jarigen, bij de B'tjes en bij de regionale jeugd. De hoofdtrainer zou minstens éénmaal per week z'n pak ook op Varkenoord moeten aantrekken. Ook de selectietraining zou, naar mijn idee, daar plaats moeten vinden. Daar staan mensen te kijken, daar is de jeugd. Dat vergroot de binding.

Scouting? Ook zo'n woord! Je moet zorgen dat de allerjongsten komen. En als ze hier dan zijn, moeten ze ook zó goed worden opgevangen, moet er zó intensief met ze worden gewerkt door bekwame trainers dat je voor de aanvulling van je tweede elftal de boer niet meer op hoeft.

Er lopen ik-weet-niet-hoeveel CIOS-mensen werkloos rond, daar kun je notabene nog subsidie voor krijgen. Haal die mensen dan binnen en laat niet jeugdleiders (met alle respect, hoor!) de training verzorgen en opstellingen maken. Maar als je zulke dingen hardop zegt, krijgt je oppositie. Daar is niks op tegen, iedereen mag er anders over denken dan ik. Maar niemand neemt het van me af.

Maar er is tijd voor nodig om zulke dingen erdoor te krijgen, tijd en vertrouwen. En vooral: er is visie voor nodig. Niet zoveel, een beetje maar."

★ ★ ★

Nog twee wedstrijden, dan zit de competitie erop en hoopt Hans Kraay met vakantie naar Amerika te gaan. "Denk erom dat dit een zware job, vooral psychisch, als je, zoals wij, zolang in de race voor het kampioenschap bent geweest. En dan al die problemen...Een ander stapt daar misschien makkelijk overheen. Ik niet. Ik heb het er erg moeilijk mee gehad, soms."

Hij had er nooit meer aan moeten beginnen, zeggen velen. "Ik ben met heel veel bezwaren in dit vak teruggestapt. Er is van alle kanten aandrang op me uitgeoefend. Goed, heb ik gezegd, ik wil het doen, maar onder bepaalde voorwaarden."

"Mijn grote angst was om nog eens onwel te worden, zoals in Kassel, met de spelers erbij. Dat was mijn probleem. Ik vond het niet verantwoord dat nog een keer te laten gebeuren. Van die angst ben ik nu af. Ik ben capabel, denk ik, om te kunnen werken naar de inhoud van mijn contract."

Maar die kans gunt Feyenoord hem niet. Het trok inmiddels Thijs Libregts aan als zijn opvolger en negeerde Kraays wens om gebruik te maken van een optie in zijn contract, die hem de mogelijkheid biedt ook volgend seizoen als de verantwoordelijke technische man werkzaam te zijn in de Kuip.

Rechtlijnig als hij is (èn strijdbaar!) laat Hans Kraay het er niet bij zitten. Hij zoekt het hogerop en heeft daartoe een advocaat van 2 meter 16 in de arm genomen: basketballer Jan Loorbach.

"Ik ben niet over één nacht ijs gegaan. Ik heb allerlei mensen, die ik vertrouw, gevraagd wat zij ervan dachten en stuk voor stuk hebben ze gezegd: je staat in je recht, Hans, je moet er voor vechten. En ook mijn vrouw zegt, zelfs als ik m et haar alleen ben, dat ik gelijk heb. Dan wil ik mijn gelijk ook hàlen. "Maar heb je dan helemaal geen eigenwaarde, dat je nog wil werken met dit bestuur?" hebben veel mensen me gevraagd. Natuurlijk heb ik dat. Mijn eigenwaarde bestaat hieruit dat ik mijn morele recht wil halen. Dat is mijn eerste gevecht. Wat er daarna gebeurt, zien we dan wel weer."

En terwijl geklop en geboor een normaal gesprek langzamerhand onmogelijk maken en zelfs de trouwste supporter de herrie is ontvlucht, staat Hans Kraay op om zijn jas aan te trekken. "Tot volgend seizoen!" proberen we een beetje lachterig. Hij laat zich nog één keer verleiden. "Pas op hè, ik zit raar in elkaar," klinkt het strijdlustig. "Ik voel me allesbehalve geklopt hier. Ik heb er alle vertrouwen in dat ik gelijk krijg van de rechter. Die gaat af op feiten, niet op sentimenten."

Misschien toch niet zo'n gek idee, dat kamertje uitbreken.

zweedse kruiswoordpuzzel

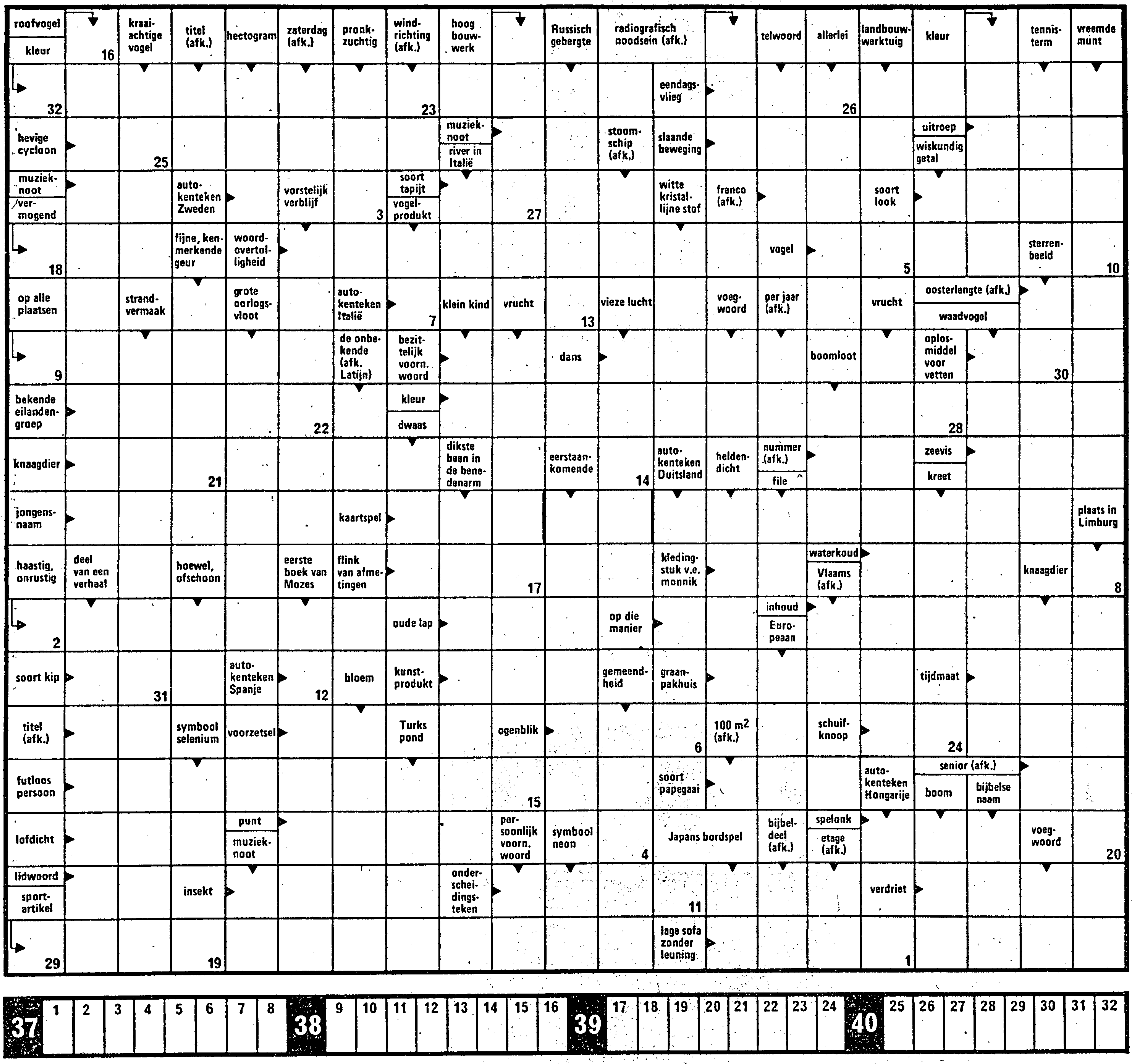

vistips

DOOR REIN VAN RUTTEN

De geep is er weer

Vanaf begin mei turen vissers over de Zeeuwse wateren in de hoop de lange parelsnoeren van glanzende acrobaten waar te nemen. Speels dartelen en springen ze over drijfhout, daar waar op het laatste moment van de vloed de remous op de stroomnaad komt.

We hebben het over de geep, die fraaie slanke vis met de groene graat, de lange spitse vogelbek en sterk gevorkte staart. In zijn paaingsdrang en voor zijn liefdesspel zoekt hij eerst de mondingen van de Zeeuwse stromen op. Pas veel later vertoont hij zich in de Wadden en langs de Afsluitdijk. De geep is een seizoenvis die de komst van de zomer aankondigt.

Voor velen is het een belevenis om, vissend op geep, de tijd tot de opening van het zoetwaterseizoen te overbruggen. Het is een schuwe vis, die men op afstand en niet te diep onder het wateroppervlak (60 tot 100 cm) moet belagen. Eenmaal aan de haak geeft de geep een spectaculair nummertje acrobatiek weg, met machtige sprongen probeert hij te vluchten. Zijn kracht is niet zo groot en het is de visser zelf die er met een lange en soepele hengel en niet te zware lijn (maximaal 20/100 nylon) een sport van moet maken.

Gebruik een hengel waar men zo'n 15 tot 20 gram werpgewicht, dobber en aas plus haak, een behoorlijk eind kan werpen, met toch genoeg body om de haak over grote afstand flink te zetten. Immers, met een zware hengel en met dat geringe werpgewicht zou aan de dril van de vis geen sport meer te beleven zijn. Een soepele snoekbaarshengel of één van het type matchhengel is wel het meest geschikt voor geep.

Zelfs de Iwan Garay geepdobber is ons te zwaar. Wij zweren bij een lange en slanke, goed zichtbare stroomdobber of bij de buldo of waterbel. Er zijn van die langwerpige en met lood verzwaarde dobbers die men zelf met water als werpgewicht moet vullen. Verf deze dobber tevoren oranje, deze kleur is de beste blikvanger.

Als haak dient de dunne, langstelige blue Aberdeen of forellenhaak, als aas een reepje dun spek, steurkrab of garnaal, ofwel een reepje gesneden uit de buik van elke willekeurige vis. Na de vangst van de eerste geep zijn er helemaal geen aasproblemen meer. De laatste jaren gebruikt men ook wel zalmsnippers, te koop op de weekmarkten.

De eerste gepen vangen wij als regel vanaf de dijk tussen Haamstede en Zierikzee. Later in de maand, als de vangst daar wat terugloopt, verhuizen we naar Den Helder, Den Oever, de Afsluitdijk. Vanaf de dijk is ook beter de aftekening van de stroomnaad waarneembaar. Behalve de greep zie ik kans op die stroomnaad ook nog wel zeebaars, schotjes en fint te verschalken.

Eigen schuld

Ook in de hengelsport wordt heel wat afgekankerd. Noem nou het gilde van de 'stekkenpezers', lieden die steeds loeren op door andere hengelaars goed verzorgende lok-stekken. Hoewel in openbaar viswater zelden een eigen visstek te claimen valt, kan het gebeuren dat een andere hengelaar 'geheel toevallig' juist dát plekje verkiest te bezetten. Hoewel er voor de oorspronkelijke 'stek-eigenaar' kilometers water beschikbaar zijn, wordt er dan flink gemopperd.

In het makreelseizoen (we hèbben iets tegen die manier van vissen), wordt er wel eens — terecht — geklaagd over het feit dat er te veel vissers aan boord staan. Maar in het gewone zeevisseizoen gebeurt dit óók, en dan niet terecht. Men staat met 25 man op een visboot, die volgens de scheepvaartinspectie een capaciteit heeft voor 40 opstappers. Maar wat is het geval? In principe betaalt men om te mogen vissen met één hengel. Helaas, er worden twee, drie hengels de man uitgezet. Hoewel er eigenlijk genoeg ruimte is, wordt er plaats ingenomen door 60 hengels.

Soms krijgt men het dan te druk met vangen om al die hengels te bemannen, of men werpt ondeskundig in, of men gebruikt veel te licht werplood. Resultaat: lijnverwarring, ingewikkelde breierij om de zaak te ontwarren, een visdag vol irritatie. De sportvissersrederij krijgt dan de schuld dat de boot te vol was. Maar de sportvisser kan beter de hand in eigen boezem steken: het is zijn schuld. Eigen schuld, dikke bult.

Als wij de lezers erop wijzen dat er in het gesloten visseizoen mogelijkheden zijn om elders te vissen moet men met een aantal zaken rekening houden.

Zo kan het, vooral in het weekeinde, er druk zijn bij de karpervijvers. Is er in zo'n vijver voldoende visruimte voor tien sportvissers met één hengel, dan moet men er niet twee, drie hengels de man gaan uitleggen. Dat geeft een te grote visdruk, en, als weer het — onterechte — gekanker. Wij kunnen in deze rubriek slechts vismogelijkheden aangeven, het is aan de hengelaars zelf om te voorkomen dat zich daar dan problemen gaan voordoen.

Méér vernield in oude stadskernen

(Van een onzer verslaggevers)

LEIDEN — In historische stadskernen en karakteristieke dorpen is de afgelopen 15 jaar per saldo meer vernield dan hersteld. De bemoeienissen van de rijksoverheid met de bescherming van deze monumenten uit het verleden had geen enkel resultaat. Wat er in verschillende gemeenten aan restauratie gebeurde hing eigenlijk helemaal af van het belang dat het betrokken gemeentebestuur aan het behoud van het historisch karakter toekende. Indien de ministers van WVC en VROM aan een stadskern of dorp de status van 'beschermd stads- of dorpsgezicht' verleenden, leidde dit niet tot een beter behoud van het historisch karakter.

Tot deze mismoedige conclusies komen onderzoekers van de rijksuniversiteit in Leiden en van het stedebouwkundig bureau Kuiper Compagnons te Rotterdam na een uitgebreide studie die twee jaar duurde. Alle gemeentebesturen die te maken hebben met historische stads- en dorpsgezichten werden door het team van samenwerkende bestuurskundigen, juristen en stedebouwkundigen benaderd. Een uitgebreid bestuurlijk onderzoek vond plaats in 60 gemeenten.

'Beschermd'

Omdat het onderzoek van groot belang is voor het toekomstige beleid van het rijk, werd het onderzoek gefinancierd door de ministeries van WVC en VROM. Velen zijn van oordeel dat de historische binnensteden behouden moeten worden: het is ondenkbaar dat de grachten van Amsterdam of het Rapenburg in Leiden worden gesloopt.

Niet alleen zet de overheid veel historische panden op de monumentenlijst, een hele stadskern kan worden beschermd door er de status 'beschermd stadsgezicht' aan te verlenen. Door zo'n besluit van het rijk worden gemeentebesturen verplicht aan de bescherming van de historische stadskern aandacht te besteden. Dat geldt ook voor dorpen.

Hoewel ruim 300 stads- en dorpsgezichten volgens het rijk het predicaat 'beschermd gezicht' verdienen, zijn sedert 1966 nog maar 160 stads- en dorpsgezichten als zodanig aangewezen. De hele overlegprocedure tussen rijk en betrokken gemeenten is zo ingewikkeld, dat het programma nagenoeg tot stilstand is gekomen. De gemeentebesturen trokken zich ook weinig aan van de verplichting om een speciaal bestemmingsplan vast te stellen.

Hoop op herstel?

Vooral in de jaren zestig is er erg veel in oude steden en dorpen vernield. Met de opkomst van de stadsvernieuwing ontstond steeds meer begrip voor het historisch karakter. „De afgelopen jaren geven hoop op herstel," aldus de onderzoekers.

Maar duidelijk blijkt dat de rol van het rijk in feite erg gering is. Kernen die de status van beschermd gezicht niet hebben blijken even goed of slecht te zijn behouden. „De hele ingewikkelde procedure die aan een aanwijzing tot beschermd gezicht voorafgaat is onnodig gebleken. Werkt de gemeente niet mee, dan komt er niets van terecht." De praktijk wijst uit dat voor de bescherming van historische kernen een rechtsgeldig bestemmingsplan niet nodig is.

Gedetailleerd

In de toekomst, zeggen de onderzoekers, moet meer worden aangesloten bij de initiatieven en wensen van gemeentebesturen. „Bovendien lijkt het weinig zinvol om alles wat wel en niet mag gedetailleerd vast te leggen. Een teveel aan regels kost te veel extra geld. „Als in de praktijk blijkt dat het behoud van het stads- en dorpsgezicht er niet bij gebaat is, kan men al die regels en regeltjes beter vermijden."

schaken

DOOR T. D. VAN SCHELTINGA

Beslissende momenten uit Nederlands kampioenschap

Van de vele schaakactiviteiten, die vrijwel overal plaats vinden, waaronder kandidatenmatches en kampioenschappen, blijven we ditmaal in de buurt, om aandacht te besteden aan de nationale titelstrijd, waarin het spannend is toegegaan. Op het moment, dat we dit schrijven is de voorlaatste ronde gepasseerd met voor Timman uiterst gunstige ontwikkeling. Zelf won hij de belangrijke partij tegen Van der Wiel, terwijl zijn geduchtste achtervolger, Ree door een nederlaag tegen Böhm werd uitgeschakeld.

Zelf heb ik mij ook in dit toernooigebeuren begeven, maar moest met een bescheiden rol genoegen nemen want over een onderbreking van tien jaar topschaak stap je niet zo maar heen. Daarvoor was m'n spel op cruciale momenten te onvast. Onderstaand de twee partijen, die voor de titelstrijd van beslissende betekenis waren.

Wit: J. Timman; Zwart: J. van der Wiel.

Siciliaans.

1. e2—e24 c7—c5 2. Pg1—f3 d7—d6 3. d2—d4 c5×d4 4. Pf2×d4 Pg8—f6 5. Pb1—c3 Pb8—c6 6. Lc1—g5 e7—e6 7. Dd1—d2 a7—a6 8. 0—0—0 h7—h6. De Botwinnikvariant. Tegenwoordig ruilt men echter niet meer op f6 en houdt men de loper liever op het bord. **9. Lg5—e3 Pc6×d4 10. Le3×d4 b7—b5 11. Dd2—e3** Lijkt een versterking te betekenen tegenover het gebruikelijke 11. f3. want van nu af heeft wit de controle over de zwarte velden op de damevleugel. **11. ...b5—b4 12. Pc3—a4 e6—e5** Nu het paard van c3 verdreven is, mag zwart zich op deze wijze enig houvast in het centrum verschaffen. **13. Ld4—b6 Dd8—d7 14. b2—b3 Dd7—b7 15. Lb6—a5 Lf8—e7** Nemen op e4 is te riskant. Bijv. 15. ...De4: dan 16. Pb6 Tb8 17. Pc8: Tc8: 18. De4: Pe4: 19. La6: Ta8 20. Lb5† Ke7 21. Lb4: Pf2: 22. Td6: enz. **16. f2—f3 0—0 17. h2—h4** Dreigt met een pionnestorm te dreigen, maar na zwart's volgende zet stuurt wit op een eindspel aan waarin hij

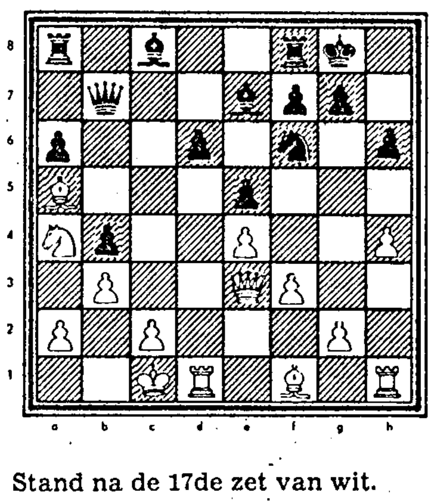

Stand na de 17de zet van wit.

beter staat. **17. ...Ta8—b8 18. De3—b6 d6—d5 19. Db6×b7 Lc8×b7 20. e4×d5 Pf6×d5 21. Lf1—c4** Niet 21. La6: wegens 21. Lc6 waarna wit problemen krijgt langs de a-lijn. **21. ...Pd5—e3** Voorzichtiger 21. Pf6 maar zwart wilde meer dan een moeilijk bevochten remise. **22. Td1—d7 Pe3×c4 23. b3×c4 Le7—d8 24. La5×d8 Tf8×d8 25. Td7×d8 Tb8×d8 26. Pa4—c5 Lb7—a8 27. Tf1—d1 Td8—c8** Na torenruil is het eindspel duidelijk in het voordeel van wit. De tekstzet kost een pion al is het een kreupele **28. Pc5—d7 La8—c6** Niet 28. —Tc4: wegens 29. Pb6 enz. Op 29. —f6 volgt zeer sterk 30. Pb6 Tb8 31. c5 enz. **29. Pd7×e5 Lc6—e8 30. Td1—d4 f7—f6 31. Pe5—g4 Le8—f7 32. Pg4—e3** Aldus heeft wit z'n pionnetje weten te handhaven. **32. ...Tc8—c5 33. Pe3—d5 a6—a5 34. Pd5—e3 g7—g5 35. Kc1—d2 Kg8—g7 36. H4×g5 h6×g5 37. Td4—d7 f6—f5 38. Kd2—d3 f5—f4 39. Kd3—d4! Tc5—c6 40. Pe3—f5†** De beslissende afwikkeling, want nu gaan de torens van het bord. **40. ...Kg7—f6 41. Td7—d6† Tc6×d6 42. Pf5×d6 Lf7—g6 43. Pd6—e4 Kf6—e7 44. c2—c3 Lg6×e4** Nog een laatste valstrik. Indien 45. —fe4: dan 45. —g4 46. cb4: g3 en zwart wint nog. **45. Kd4×e4** Zwart geeft het op.

In dit nu voor hem wel zeer teleurstellend treffen haakte Ree definitief af voor de prolongatie van zijn landstitel.

Wit: H. Ree; Zwart: H. Böhm

Engels-Flankspel.

1. c2—c4 c7—c5 2. Pg1—f3 Pg8—f6 3. Pb1—c3 d7—d5 4. c4×d5 Pf6×d5 5. e2—e4 Wit jaagt op de volle buit en kiest de scherpste opzet tegen het door zwart gekozen systeem. **5. ...Pd5—b4 6. Lf1—c4 Pb4—d3† 7. Ke1—e2 Pd3—f4† 8. Ke2—f1 Pf4—e6** Het zwarte paard heeft de voor deze verdediging bekende rondreis gemaakt en de witte koning zijn stapjes gedaan. Met zijn volgende zet gaat wit echter lelijk in de fout. **9. Pf3—e5** Op zoek naar dwaalwegen. Juist is 9. b4 cb4: 10. Pd5 g6 11. Lb2 Lg7 12. Lg7: Pg7: 13. Pb4: zoals geschiedde in die prachtige partij Seirawan - Kuligowski in het laatste Hoogoventoernooi. **9. ...g7—g6 10. Dd1—a4† Lc8—d7 11. Pe5×d7**

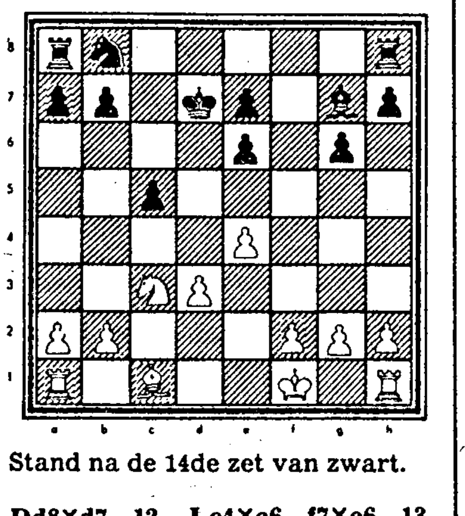

Stand na de 14de zet van zwart.

Dd8×d7 12. Lc4×e6 f7×e6 13. Da4×d7† Ke8×d7 14. d2—d3

Jan Timman

Lf8—g7 Het resultaat van wits actie is rondweg teleurstellend. Wel zit zwart opgescheept met een geïsoleerde dubbelpion, maar het is de vraag of dit wel zo'n nadeel is, want daartegenover staat dat veld d4 een ernstige verzwakking in het witte spel betekent en wit zonder een goed plan zit. **15. Lc1—e3 b7—b6 16. Kf1—e2 Pb8—c6 17. Th1—c1** Richt niets uit. Een beter verweer bood 17. f4 en dan zien stand te houden. **17. ...Th8—f8 18. Ta1—b1 Lg7—e5 19. h2—h3 h7—h5 20. Pc3—b5 Le5—f4 21. Tc1—d1 e6—e5 22. Le3×f4** Een ernstige misgreep. Met 22. g3 had wit ruil op e3 kunnen afdwingen waarmee de verzwakking op d4 zou zijn opgeheven. **22. ...Tf8×f4 23. Ke2—e3 g6—g5 24. Pb5—c3 Ta8—f8 25. Td1—f1 g5—g4 26. Pc3—e2** Een laatste misgreep. Eerst had wit op g4 moeten ruilen. **26. ...g4×h3** Zo'n kans laat zwart zich niet ontgaan. Indien 27. Pf4: dan 27. —ef4:† 28. Kd2 hg2: 29. Tg1 f3 en de zwarte h-pion is niet meer te stoppen. **27. g2×h3 Tf4—f3† 28. Ke3—d2 h5—h4 29. Pe2—g1 Tf3×f2† 30. Tf1×f2 Tf8×f2† 31. Kd2—e3 Tf2—g2 32. Pg1—f3 Tg2—g3 33. Ke3—f2 Pc6—d4 34. Pf3×e5† Kd7—e6 35. Pe5—c4 Tg3—f3† 36. Kf2—g2 Tf3×d3** W gaf het op.

Oplossing vorige maal: G. B silai 1. Da1.

Toernooiprobleem.

De bekende probleemmees Jac. Haring heeft ter geleg heid van het toernooi aan dee mers en organisatoren volg probleem opgedragen.

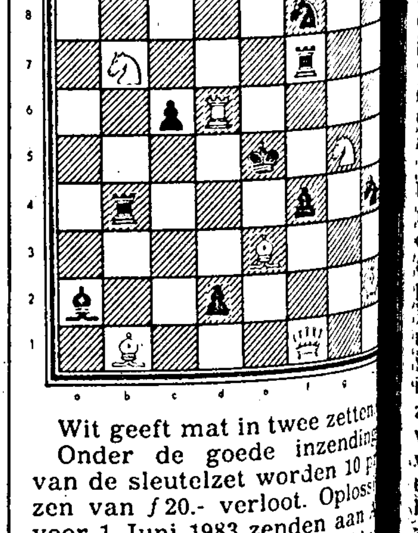

Wit geeft mat in twee zetten

Onder de goede inzendin van de sleutelzet worden 10 p zen van ƒ 20.- verloot. Oploss voor 1 Juni 1983 zenden aan RO-Nederlands Schaakk pioenschap, Postbus 2, 1200 Hilversum.

Hinault overtuigt, Van Vliet juicht en Veldscholten buigt

AVILA — Eindelijk heeft Bernard Hinault dan toch toegeslagen in de Ronde van Spanje. De Breton koos de zeventiende rit, over een bergachtig traject van 232 km van Salamanca naar Avila, voor zijn langverwachte aanval op de koppositie in het algemeen klassement. Hinault onttroonde niet alleen de jonge Spanjaard Julian Gorespe, hij bracht ook de etappe op zijn naam.

Op de flanken van de Serranillo plaatste Hinault z'n eerste demarrage. Vijf renners konden hem toen nog volgen: zijn ploeggenoot Fignon en de Spanjaarden Gorospe, Lejarreta, Fernandez en Laguia. Met nog 80 km voor de wielen ging Hinault er opnieuw vandoor om de nerveuze Gorospe van zich af te schudden. Dat lukte. Alleen Lejarreta bleef in het spoor van de superieur rijdense Fransman. Later kwam de pure klimmer Belda nog bij het leidende duo. In de eindsprint was Hinault te sterk voor zijn twee medevluchters, van wie Lejarreta tweede werd en Belda derde.

De voorsprong op een tweede groepje van drie, met ook de sterk rijdende Hennie Kuiper (vijfde), bedroeg ruim drie minuten. „Ik ben altijd al van plan geweest om het op deze manier te doen," aldus Hinault zelfverzekerd, „aanvallen in de laatste ritten vóór Madrid. Alleen had ik verwacht dat Gorospe meer tegenstand zou bieden."

De onttroonde leider stortte evenwel volledig ineen. "Het is voorbij," was het enige, dat hij kon uitbrengen na de martelgang die hem uit de toptien van het klassement wierp. Daarin heeft Hinault nu 1 minuut en 12 seconden voorsprong op Lejarreta en 3,58 minuten op Fernandez. Hennie Kuiper is vijfde op 10,26 minuten. Wereldkampioen Guiseppe Saronni staakte gisteren de strijd met nog veertien andere renners, onder wie de Nederlander Frits van Bindsbergen. Henri Manders legde op ruim 23 minuten beslag op de 48ste plaats en is nu 36ste in het algemeen klassement.

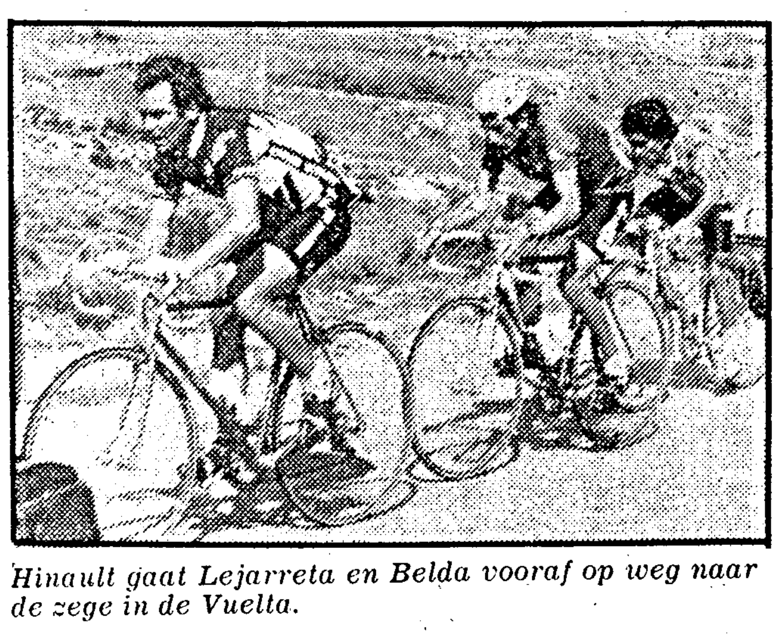

Hinault gaat Lejarreta en Belda vooraf op weg naar de zege in de Vuelta.

Bert Oosterbosch heeft aan de kop van het klassement in de Vierdaagse van Duinkerken moeten plaatsmaken voor zijn teamgenoot Leo van Vliet. De winnaar van Gent-Wevelgem maakte deel uit van een kopgroepje van drie, dat maar liefst negen minuten voorsprong nam op het peloton. In de eindsprint maalde Van Vliet niet om de zege. Die gunde hij de Brit Paul Sherwen, die vijf seconden mocht weglopen van de op papier snellere Belg William Tackaert. In het klassement heeft de Post-renner nu een voorsprong van 1.49 minuten op Sherwen en van 1.59 op Tackaert. Oosterbosch, donderdag nog overtuigd van zijn winstkansen ("Ik ken deze koers als mijn broekzak, het zal niet meevallen mij te verrassen, alleen Vandenbroucke acht ik daartoe in staat"), zakte naar de vierde plaats op 8.28 minuten. Hij bleef wél Vandenbroucke voor.

Uitslag: Rit 3. 1. Sherwen (GB), 178 km in 4.33,43 (met bon. 4.33,35); 2. Tackaert (B) 4.33,48 (4.33,44); 3. Van Vliet (Ned) z.t. (4.33,46); 4. Zadrobilek (Oost) op 7.06; 5. Castaing (Fr) op 8.49; 6. De Wilde (B) z.t.; 7. Eddy Planckert (B) z.t.; 11. Wijnands (Ned) z.t.; 18. Hanegraaf (Ned) z.t.

Klassement: 1. Van Vliet 14.29,24; 2. Sherwen op 1.49; 3. Tackaert op 1.59; 4. Oosterbosch op 8.28; 5. Vandenbroucke op 8.36; 8. Raas op 8.51; 13. Priem op 8.59; 16. Hanegraaf op 9.05.

Romandië

De Ronde van Romandië lijkt beslist, nu de Ier Stephen Roche de leiding heeft overgenomen van Gerard Veldscholten en bovendien in de rug wordt gedekt door zijn ploeggenoot Phil Anderson.

De Ier en de Australiër in Franse dienst lieten het werk in de zware (derde) etappe van gisteren voornamelijk aan de Italianen over. Mario Beccia won, maar diens landgenoot Giovanni Battaglin stal de show. Op bijna zes kilometer van de aankomst in Loeche-les-Bains lanceerde hij de aanval, die Gerard Veldscholten uiteindelijk te machtig bleek.

Totdan had de Post-renner, verstoken van de hulp van ploeggenoten, dapper stand gehouden. Aan de meet, waar hij als twintigste arriveerde, bleek hij iets meer dan twee minuten te hebben moeten prijsgeven op de leiders, van wie Battaglin in de laatste, vlakke kilometer naar de streep was achterhaald door Beccia, Anderson (tweede), Roche (derde) en Visentini (vierde). Battaglin zelf legde beslag op de vijfde plaats, 33 seconden vóór Lucien van Impe die zesde werd. Joop Zoetemelk werd in dezelfde tijd elfde. De overige Nederlanders moesten nogal wat terrein prijsgeven: Lubberding 6.50 minuten, Lammerts en Winnen 8.40, Frits Pirard 9.33 en Johan van de Velde zelfs volle 12 minuten. Hij had lek gereden.

Klassement: 1. Roche (Ier) 14.18,36 uur; 2. Anderson (Aus) op 1.03; 3. Visentini (It) op 1.25; 4. Veldscholten op 1.37; 5. Battaglin (It) op 1.47; 6. Beccia (It) op 1.51; 7. Zoetemelk op 1.56; 8. Laurent (Fr) op 1.59; 9. Pascal Simon (Fr) op 2.03; 10. Beat Breu (Zwits) op 2.14; 29. Lubberding op 8.21; 35. Winnen op 10.04; 37. Lammerts op 10.07; 43. Van de Velde op 13.02; 59. Pirard op 22.30.

Cor van Rijn niet in sectiebestuur

ROTTERDAM — Nu Sparta-voorzitter Cor van Rijn heeft laten weten dat hem de tijd ontbreekt om het voorzitterschap van het sectiebestuur betaald voetbal op zich te nemen, is de vorming van het nieuwe 'kabinet' in een impasse geraakt. Andere kandidaten, zoals Ajax-voorzitter Harmsen en zijn collega's Hut (Haarlem) en De Vries (Groningen) hadden hun toetreden min of meer gekoppeld aan de komst van drs. Van Rijn als voorzitter.

„Het is niet uitgesloten dat wij toch een beroep op één van die drie zullen doen," kondigde FBO-secretaris Eugène Lemmens gisteravond aan. „Maar het kan ook best zijn dat we met een andere kandidaat op de proppen komen. Duidelijk is wél dat we geen tijd hebben te verliezen."

De werkgeversorganisatie beraadt zich dit weekeinde over de opvolging van het sectiebestuur, dat vorige week maandag in de voorjaarsvergadering door de clubs tot aftreden werd gedwongen. Cor van Rijn wijst op zijn overvolle agenda. „Ik heb echt serieus de mogelijkheden afgewogen, maar er is eenvoudig geen modus te vinden. Het één zou ten koste van het ander zijn gegaan en dan kan ik voor mezelf niet verantwoorden. Nog afgezien van wat mijn werkgever ervan vindt."

„Erg spijtig" noemt Sparta's praeses het feit dat hij de zogeheten 'Bende van Vier' heeft moeten verlaten. Het 'gewone' lidmaatschap van het sectiebestuur heeft hij geen moment overwogen. „Ook dat is geen kleinigheid en nogmaals, mijn agenda staat gewoon niet toe dat ik er zoiets tijdrovends bijneem."

Bekend is dat Van Rijn om dezelfde reden niet al te lang meer voorzitter van Sparta wil zijn. „Nog twee jaar, hooguit. Maar het kan ook best zijn dat ik mijn functie in september al neerleg." Floor Bouwer wordt dan naar alle waarschijnlijkheid zijn opvolger.

Ronald Koeman volgt Lerby op bij Ajax

AMSTERDAM — Ronald Koeman speelt de eerstkomende drie seizoenen bij Ajax. De 20-jarige middenvelder van FC Groningen is door de Amsterdamse club aangetrokken als opvolger van de naar Bayern München vertrekkende Sören Lerby. Een transferbedrag is niet bekendgemaakt, maar geschat wordt dat aan FC Groningen, met welke club de jongste Koeman nog een tweejarige verbintenis had, 1,4 miljoen gulden moet worden overgemaakt.

Zoals bekend nam Groningen donderdag Ronalds broer Erwin over van PSV en legde het ook rechterspits Bud Brocken voor twee jaar vast. Brocken, in wie ook Feyenoords toekomstige trainer Thijs Libregts geïnteresseerd was, kwam halverwege dit seizoen op huurbasis over van Birmingham City. Volgens voorzitter Renze de Vries gaat zijn club nu op zoek naar nog enige versterking. „Geen oudjes, zoals Schrijvers en Van Veen, want aan spelers die in de nadagen van hun loopbaan de zakken willen vullen, hebben wij geen behoefte," aldus De Vries.

• NEC-verdediger Sije Visser, SVV'er Edwin de Man en de Cambuur-reserve Faber zijn gedrieën voor één wedstrijd geschorst.

• Op het veld van EDS in de Spaansepolder spelen SVDPW en FSV Pretoria morgenmiddag (14 uur) een beslissingswedstrijd voor promotie naar de eerste klasse van de afdeling Rotterdam.

• HSV omzeilde gisteravond een lastige klip. De koploper in de Bundesliga zegevierde bij Hertha BSC met 1—2, na lange tijd tegen een achterstand te hebben aangekeken. Jimmy Hartwig maakte de winnende goal. Eintracht Braunschweig had niets in te brengen bij Fortuna Düsseldorf (0—5) dat zich daardoor verwijderde van de bedreigde zône. Daarin verblijft nog wél Borussia Mönchengladbach. De volgelingen van trainer Jupp Heynckes verzetten zich in Stuttgart heftig, maar moesten uiteindelijk in een 3—2 nederlaag berusten.

• Kenny Dalglish (32) is in Engeland tot 'Voetballer van het jaar' gekozen. Het is al de tweede keer dat de Schotse spits van Liverpool deze eer te beurt valt. Hij schaart zich daarmee in het rijtje Stanley Matthews, Tom Finney, Danny Blanchflower.

• Het tweede van FC Twente is dankzij een 2—1 overwinning op Heerenveen 2 kampioen van de reserve 1e divisie A.

• De regionale jeugd van Feyenoord startte het ADO-toernooi met een 1—0 zege op Racing Mechelen.

Tennisteam loopt over Portugal heen

ESTORIL — Het Nederlandse tennisteam heeft gisteren in Estoril in de wedstrijd voor de Davis-beker tegen Portugal de verwachte 2—0-voorsprong genomen. Michiel Schapers en Ton Sie behoeven vandaag nog slechts het dubbelspel te winnen om de overwinning en daarmee de plaats in de tweede ronde veilig te stellen. Zowel Schapers als Eric Wilborts won zijn partij in drie sets.

In de Portugese badplaats bleek de Portugese kennis van het spel uiterst miniem. Het schrijnendste voorbeeld was de kwaliteit van het net. De ballen vlogen er soms dwars doorheen. Het krachtsverschil was echter zo groot dat die onvolkomenheid nooit tot bizarre situaties leidde.

Michiel Schapers, vermoeid door de late overtocht vanuit New York, waar hij in de tweede ronde van 'Forest Hills' was uitgeschakeld door de Amerikaan Arias, had méér moeite met de Portugese nummer 1 Pedro Cordeiro dan de cijfers (6—2, 6—4, 6—4) doen vermoeden. Ook de soms vreemde arbitrale beslissingen speelden de lange Rotterdammer parten.

Eric Wilborts kende tegen Manuel de Souza alleen in de laatste set problemen. Hij kwam zelfs met 4—5 achter, maar voorkwam een vierde set door met 7—5 de partij af te sluiten. Eerder had Wilborts, die niet bijster overtuigde, met 6—2 en 6—3 gewonnen.

Ceulemans leest Van Bracht de les

AIX-LES-BAINS — Rini van Bracht kan prolongatie van zijn wereldtitel driebanden gevoeglijk vergeten. De Waalwijker verloor gisteren in Aix-les-Bains achtereenvolgens van de Belg Raymond Ceulemans (60—53 in 42 beurten) en de Japanner Kobayashi (60—44 in 48 beurten) en staat nu zes punten achter op de beide grootmeesters. Een vierde plaats is het hoogst bereikbare voor de Waalwijker die zijn moyenne wél aardig opvijzelde. Het staat nu op 1.004, nog altijd niet te vergelijken met de gemiddelden van Ceulemans (1.509) en Kobayashi (1.240). Die twee zullen wel onder elkaar gaan uitmaken, wie de opvolger van Van Bracht wordt. De Fransman Bitalis is een gevaarlijke outsider.

Sportkort

VOLLEYBAL — Het Nederlands damesteam heeft tijdens het kwalificatietoernooi voor het Europees kampioenschap in het Finse Imatra de ingecalculeerde nederlaag tegen West-Duitsland ook inderdaad geleden: 8—15, 10—15 en 4—15 in 57 minuten. Winst in het weekeinde op zowel Noorwegen als België brengt de volgelingen van coach Peter Murphy toch waar ze heen willen: bij de EK in Oost-Duitsland, in september.

ATLETIEK — Dick van Santen van PAC won met overmacht de Vier dorpen-tocht. In Oud-Beijerland, na 25 kilometer, had de Rotterdammer bijna vier minuten voorsprong op Cor Bezemer van Spark (Spijkenisse). Zijn clubgenoot Jan Antonissen werd vierde op 4.16 minuten. Bij de dames bleef Sigi White de Haagse Corrie Midden (Sparta) één seconde voor.

TENNIS — John McEnroe en Johan Kriek plaatsten zich voor de halve finales van het Masters-toernooi in New York. McEnroe versloeg Tomas Smid (6—3, 7—5) en Kriek schakelde Henri Leconte, de bedwinger van Lendl, in drie sets uit: 7—5, 3—6, 6—0.

BADMINTON — Titelverdediger Morten Frost is tijdens de WK in Kopenhagen in de kwartfinales verrassend uitgeschakeld

Van Belkum: David Bowie gaat voor training

Vrijheid blijheid bij waterpoloteam

Van onze verslaggever KEES KOOMAN

ROTTERDAM/LOS ANGELES — Het mag niet al te veel verbazing wekken, dat een verstandig mens meer waarde hecht aan David Bowie en de Rolling Stones dan aan waterpolo, stoeipartij in het zwembad. Bij de FINA Cup, hoog gewaardeerd toernooi te Los Angeles — dat vandaag begint — krijgen de sportieve toppers in naam van Oranje zeven gulden zakgeld per dag mee en als bestuurlijke begeleiders een echtpaar: mevrouw en meneer Anthoni. Leuk is even anders.

Stan van Belkum, topscorer van het Nederlandse team ging dus vorig jaar liever naar een concert van de Rolling Stones dan naar een centrale training. Logisch, maar het was minder vanzelfsprekend dat Denes Pocsik, als bondscoach verantwoordelijk voor succes, zijn hoofdrolspeler zonder mokken liet gaan ook. Had immers zijn voorganger, Ivo Trumbic niet Olympisch succes geboekt met, bij wijze van spreken, de zweep in de hand? „Trumbic was misschien technisch en tactisch de betere trainer", zegt Van Belkum, „maar Pocsik is een betere coach. Hij hecht veel meer waarde aan de onderlinge verstandhouding. Hij laat ons veel vrijer."

Wederom blijkt: vrijheid is blijheid. Onder leiding van de Hongaar werd bij de wereldkampioenschappen vorig jaar in Equador een vierde plaats behaald. Deze hoge positie gaf recht op een invitatie voor de FINA Cup, elitair onderonsje voor de top-acht van de wereld. Het betekent een terugkeer aan de top van het Nederlandse poloteam, door 'roerganger' Trumbic aanvankelijk bedongen (Montreal 1976) maar ook weer even snel uit handen gegeven (Moskou 1980). De Joegoslaaf keek naar persoonlijke kwaliteiten en vergat dat er meer nodig is om een team te kweken.

Oorlog

Stan van Belkum: „Ik kon goed tegen de soms harde kritiek van Trumbic. Ik beschouwde het als een stimulans. Anderen hadden moeite met die mentaliteit. Misschien is het huidige team kwalitatief minder goed dan vroeger. Pocsik heeft het wel gepresteerd een onderlinge band tussen de spelers te creëren."

Toppers als Jan Evert Veer en Nico Landeweerd hadden het destijds drukker met onderlinge oorlog dan met de tegenstander. Het is typerend voor de huidige pret, dat Landeweerd drukke werkzaamheden zo plooide dat hij mee kon reizen naar Los Angeles.

Van Belkum — punkachtig blond haar, blauwe ogen, 1.96 meter groot — moest zijn studie aan de Leidse universiteit aanpassen om het voor-Olympische festijn mee te maken. Vaderlandsliefde staat daarbij niet geheel voorop. De reisjes vindt hij hoogst plezierig, winnen is leuk, maar waterpolo is zeker niet zijn enige levensvreugde. De 22-jarige speler van de Zijl/LGB, die 's winters een trouw deelnemer is aan het Leidse uitgaansleven, heeft zich voorgenomen na de Olympische Spelen van 1984 de waterpolobal wat meer met rust te laten ten gunste van vakanties e.d.

De schutter van het Nederlandse team kijkt verder dan het zwembad groot is. Bij de laatste wereldkampioenschappen in Equador verbaasde hij zich over de aldaar heersende armoede. „In een bus werd je naar een luxueuze club gereden. Je kwam langs vreselijke krottenwijken. Dat was op z'n minst gezegd een beetje raar, maar wat moet je eraan doen als sporter? Het is idioot, dat de regering een smak geld uitgeeft voor de bouw van drie nieuwe zwembaden. Dan zeg ik: ruim voor dat geld maar een krottenwijk op."

Ramp

Zijn nuchtere visie blijkt, wanneer het aanstaande vertrek van Denes Pocsik ter sprake komt. De Hongaar heeft er bijna vier jaar 'buitenland' op en moet normaliter van zijn sportbond na de EK van Rome (augustus) terugkeren naar Boedapest. Van Belkum: „Alles moet gedaan worden, om de man te behouden. Eventueel zullen we ons bij zijn vertrek moeten neerleggen. Neen, een ramp is het niet. Want het is maar sport."

In het conflict dat is gerezen tussen clubs en Pocsik kiest hij partij voor de clubs. De bondscoach heeft in januari van het volgend jaar een trainingskamp gepland in Australië, dat echter de nationale competitie doorkruist. De verenigingsleiders hebben hun veto uitgesproken over dit plan.

„Als speler zeg ik natuurlijk: laten we alsjeblieft naar Australië gaan. Maar dat is een puur egoïstische reactie. Want je hebt ook te maken met honderd andere spelers die niet naar Australië kunnen. En hun voorbereiding op de nationale competitie loopt spaak."

De topspeler Van Belkum heeft de laatste jaren een tumultueuze ontwikkeling doorgemaakt. Als groentje werd hij door Trumbic, die in hem een groot talent zag, al meegenomen naar de WK van West-Berlijn (1978). Hij maakte daar het absolute dieptepunt mee van Oranje. „Als jongetje kwam ik in een volwassen wereld terecht. Ik werd goed opgevangen, maar ik had het toch moeilijk door het grote verschil. Het ene moment was ik uitblinker van het jeugdteam, even later begon ik helemaal onderop in het A-team."

Stan van Belkum via voetbal (bij ZLC) in het polo beland, ontpopt zich nu pas als steunpilaar van het nationale team, gespecialiseerd in doelpunten maken. „Om internationaal door te breken is het een eerste vereiste dat je een aantal jaren meedraait. Als je er pas bij bent, probeert iedereen je uit. Onze sport mag er woest uitzien, maar het valt uiteindelijk reuze mee. Ja, als ze gaan slaan, doe je 't natuurlijk onopvallend terug."

Hij valt echter vooral op als topscorer. Bij het Ek-kwalificatietoernooi in Brugge vorige week nam hij tien doelpunten voor zijn rekening. Dat wordt in Los Angeles, waar Nederland begint tegen Olympisch kampioen de Sowjet-Unie, even moeilijker. Het zal daar, voorspelt Van Belkum, een soort loterij worden. „We kunnen eerste worden en laatste." Een gouden generale voor de Olympische Spelen? „Het is gelul om te zeggen, dat we volgend jaar een medaille halen. Maar als het team bij elkaar blijft zullen we zeker hoog eindigen."

Schiphol, vertrekpunt voor een reis naar succes bij de FINA Cup? 'We kunnen eerste worden en laatste', zegt Stan van Belkum, die zich ontpopt heeft als topscorer van het poloteam.

Ellen houdt Bettine aardig bij

TOKIO — Na de eerste dag van de individuele wedstrijden bij de wereldkampioenschappen tafeltennis is het aantal Nederlandse deelnemers geslonken tot vier.

Mirjam Kloppenburg en Henk van Spanje zorgden voor een verrassing door het Hongaarse klassekoppel Gergely/Urban met 21—14 in de vijfde game uit het toernooi te verwijderen. Buiten dit beloftevolle Oranjekoppel behoeven alleen Bettine Vriesekoop en Ellen Bakker zich nog in sportkleding naar het Yogi-stadion te begeven.

Vriesekoop speelt nog op alle fronten, Ellen Bakker is alleen in het gemengd dubbel uitgeschakeld. Beiden hadden in het enkelspel echter geen wonderen nodig om in de strijd te blijven. Als geplaatst speelster was Vriesekoop van de eerste ronde vrijgesteld en haar jeugdige clubgenote Ellen Bakker kwam tegen de zwakke Italiaanse Cergol niet aan transpireren toe: 3—0.

De schade beperkt houden was haar uitgangspunt voor het damesdubbel, met de Belgische Lippens aan haar zijde, tegen het sterke Tsjechische koppel Silhanova/Pelikanova. Tijdens dit duel bleken er echter onverwacht winstkansen, die ook direct koelbloedig benut werden: 19—21, 21—16, 22—20, 21—10. Dat Vriesekoop, gesteund door Hrachova (Tsj) het Argentijnse duo Kim/Tellas ontregelde (3—0) baarde minder opzien.

De Hazerswoudse kwam ook in het gemengd dubbel in actie en constateerde tot haar genoegen dat partner Grubba ondanks problemen met zijn Poolse coach bijzonder gemotiveerd was. Het sterke koppel Chiu en Chai uit Hongkong werd zelfs geen game gegund: 21—19, 21—13, 21—15.

Daarmee is het positieve nieuws wat Nederland betreft wel verteld. Fan Changmao bleek veel te sterk voor René Hijne. In het enkelspel sneuvelden ook Mirjam Kloppenburg en Stephine van Gennip. Beiden hadden een Hongaarse opponente. De geroutineerde Magos maakte Kloppenburg duidelijk dat zij, om haar belofte in te lossen, nog het nodige heeft te leren, 0—3. Alleen in de derde game (22—20) was van een gelijkwaardige strijd sprake. Stephine van Gennip ondervond tegen Szabo nog teveel last van haar rugblessure om een kans op succes te hebben: 0—3.

Gezien de eerdere prestaties tijdens dit toernooi lag het niet voor de hand dat de herendubbels plotseling de sterren van de hemel zouden spelen. De broers Van Spanje, Ron en Henk, verslikten zich zelfs in het duo Al Ouneri/Naji uit Saoedi-Arabië, een land waar tefeltennis nog in de kinderschoenen staat. De Nigeriaan Ogunrinde bleek ongeveer even sterk als Hijne, dat wil zeggen samen te zwak om de combinatie Kasahara/Dvoracek te kunnen afstoppen: 0—3. Ook Gootzen en Potton verloren, maar toonden zich tegen de Chinezen Xie Saike en Jiano tenminste van hun beste kant: 20—22, 18—21, 18—21.

Het damesubbel Kloppenburg-Van Gennip daarentegen bleek tegen Lindblad en Weizades (Zwe) minder kansrijk dan gehoopt en met Ellen Bakker kon Han Gootzen in het gemengd dubbelspel tegen Waldner en Eliasson niet veel méér zijn dan een vriendelijke sparringpartner, 0—3.

Actie

Achter de schermen speelt zich in Tokio heel wat af op het 'materiaalfront'. Onder het motto 'Redt de tafeltennissport' heeft Europa de internationale tafeltenniswereld opgeroepen tot een actie tegen de door rubber geschraagde Chinese overheersing.

De door de Westduitse topspeler Peter Stellwag gestarte actie vraagt om handtekeningen onder de afkeurende tekst: „Door de verdekte opslagen en door trucs met het rubber heeft de tafeltennissport de laatste jaren behoorlijk aan populariteit ingeboet. We zijn vol zorg over die ontwikkeling en eisen maatregelen van de internationale tafeltennisfederatie."

De reacties waren enorm. Alle Europese toppers ondertekenden de verklaring. „Ik wil plezier hebben in mijn sport, maar je wordt tegenwoordig belachelijk gemaakt", verkondigde oud-wereldkampioen Bengtsson als woordvoerder van de steeds groter wordende groep verliezers. Zelfs de Japanners en Zuidkoreanen hebben zich achter het Europese protest geschaard. China kan tijdens het congres van vandaag slechts op de steun van de Latijnsamerikaanse landen rekenen.

De invoering van een vaste kleur voor de verschillende soorten rubber staat bovenaan het verlanglijstje van de Europeanen. Bengtsson: „Je moet de kans heben je in te stellen op het spel van je tegenstander. Dat is op dit moment niet meer mogelijk."

vakantie tips vakantie tips vakantie tips vakantie

■ Vakantie binnenland 66

Overijssel

U heeft 't verdiend; vakantie in de bossen!

Welkom in het gastvrije recreatiepark Sallandshoeve gelegen in het bosrijke gebied nabij de Holterberg. Beschikbaar zijn: Riante 4-kamerbungalows. V.a. ƒ 57,- p. bung. p. dag.
Faciliteiten: O.a. t.v., c.v., douche, tuin, terrasstoelen, zwembad (gratis), eigen parkeerterrein. Verder restaurant, bar, dieetmaaltijden, afhaalmaaltijden, kiosk, kleine supermarkt, babysit, dieren toegestaan. Recreatie: O.a. in directe omgeving wandelterrein, picknick-plaats, fietsverhuur, sportvelden.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 05725-342 of naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Noord Holland

U heeft 't verdiend; vakantie aan zee!

Welkom in het gastvrije Aparthotel 't Suyderduyn in hartje Egmond, 200 meter van strand en duinen. Keuze uit: Studio, 2- en 3-kamerappartement, 1- en 2-persoonskamer. V.a. ƒ 48,- p. app. p. dag.
Faciliteiten: O.a. t.v., c.v., douche, speciale t.v.-ruimte, zwembad (gratis), eigen parkeerterrein. Verder restaurant, bar, afhaalmaaltijden, babysit mogelijkheid, dieren toegestaan.
Recreatie: O.a. in directe omgeving paardrijden, picknick-plaats, fietsverhuur, bossen, duinen. Gezonde omgeving.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 02206-2544 òf naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Limburg

U heeft 't verdiend; vakantie nabij het 3-landenpunt!

Welkom in het Bungalowpark Simpelveld gelegen op een prachtige heuvelrug. Keuze uit: 3- en 4-kamerbungalows. V.a. ƒ 53,- p. bung. p. dag. Faciliteiten: O.a. t.v., c.v., douche, speciale t.v.-ruimte, open haard (afh. v. type), tuin, eigen parkeerterrein, bibliotheek, babysit, dieren toegestaan. Verder restaurant, bar, kleine supermarkt, afhaalmaaltijden. Recreatie: O.a. in directe omgeving wandelterrein, picknick-plaats, fietsverhuur, sportvelgen.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 045-441242 òf naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

De Leemkule-Hattem

Voor een fijne vakantie, weekend of midweek, in bosrijke omgeving. Komplete 4- en 6 persoons bungalows te huur voor div. perioden in mei, juni en augustus. Prijzen v.a. ƒ 460,- p.w. all-in (60+ spec. tarieven). Voorzieningen: Verwarmd zwembad, tennisbaan, speeltuin, restaurant etc. Inf. en boekingen: De Leemkule, tel. 05206-41945. Leemkuilen 6, 8051 PW Hattem (Gld.)

Norg (n.w. Drenthe)

Te h. in voor- en naseiz. fraaie vak.bungalows, compl. inger., in bosr. omg. met pr. wandel- en fietsroutes. Gunstige all in huurprijz. o.á. 3 w. huren - 2 w. betalen, 60+ tarief. Ook nog enk. bung. in week 20-27 aug.

Coöp. ver. "Den en Duin" - Norg

Tel. 05928-3164, b.g.g. 050-410526.

Speciale VAKANTIEAANBIEDING van gebruikte stacaravans op camping in Drenthe vanaf ƒ 200,- per maand (huurkoop) inkl. jaarplaats. Ook mogelijk met enkele families. Fraai gelegen rondom bossen, vennetjes, zandverstuivingen, heidevelden, ± 200 km. verharde fietspaden, enz. Huifkar- en fietsenverhuur. Caravans te koop vanaf ƒ 1000,-. Nog vrije plaatsen per week all in ƒ 100,-. Ook seizoen- en jaarplaatsen. Camping "De zorg vliedt" Wateren, tel. 05212-7258 en 05612-368.

S.M.S. Kinderkampen

leeftijd 6-13 jr., kano-, pony-, fiets-, natuur-, kreatief-, muziek-, expressie-, avonturen- en sprookjeskampen in tenten en kamphuizen. Folder: Stichting Mens en Samenleving, Nieuwe Gracht 27, 3512 LC Utrecht, tel. 030-33.15.09.

Camping / hotel KLEIN CANADA te Beekbergen, passanten-camping verhuur van zomerwoningen, pracht. tennisbanen. Mogelijkheden voor familiereunie, feestavonden e.d. Gezellige bar en prima keuken. L.o. vanaf ƒ 22,- p.p. V.p. vanaf ƒ 40,50 p.p. Vraag onze geweldige mooie folder aan. Tel. inl. 05766-1303 of 01854-1972.

Camping 't Zand in de BETUWE heeft nog mooie jaar-, seizoen- en weekplaatsen beschikbaar. Tevens diverse mooie stacaravans te koop. Desgewenst zorgen wij voor een complete financiëring incl. stageld. Vraag onze folder, Bonegraafseweg 32, Ochten, tel. 03444-1395.

Badmotel Westkapelle met eigen verwarmd ZWEMBAD en 2 tennisbanen, heeft 2-6 pers. vakantie-appartementen.
Huurprijs per week tot 2 juli ƒ 440,- en voor 3 weken ƒ 1000,- Hemelvaartsweekend ƒ 440,-. Vanaf 16/7 - 7/8 volgeboekt. Vraagt uitgebreide folder: 01187-1358.

Friesland, WORKUM riant vakantiehuis met eigen aanlegsteiger, inger. voor 6 pers., t.v., open h., c.v., etc., ook ideaal voor surfers. Voor en naseiz. ƒ 350,- p.w. Hoogseiz. ƒ 750,- p.w. Inl.: 08356-85215 ook 's zondags, b.g.g. 08376-9100.

6 pers. L. STACARAVAN, Winterswijk Heeze NB. Hardenberg m. douche, toilet K.T.V. enz., nog enkele vrij met Pinster. en voor 23/7 na 6/8, voors. v.a. ƒ 125,-, hoogs. v.a. ƒ 440,- p.w. all-in. Tel. 010-167878.

HEILOO, zomerhuisjes en caravans t.h. in juni / juli en aug. op camping met zwembad en tennisbaan. J. Keuning, Slootenslaan 27, Heiloo, tel. 072-330968.

Bung. park "HET KUSTLICHT" te Zoutelande 200 mtr v. zee, 4 sterrenbungalows t.h. Vrij tot 9/7 en v.a. 13/8. Vraag folder aan. Tel. 01186-1809.

Op gezellige Camping nog vrij met Pinksteren en in hoogseizoen, luxe STACARAVANS, 2 tot 3 sl.k., verwarming, toilet, douche/bad. Kleuterbad, kantine, rekreatie-team aanwezig. Inl. en folder: Hardenberg, tel. 05232-64595.

Met IBERBUS (bar, toilet, enz.) n. Zd.-Frankrijk C. retour ƒ 260,-. Spanje ƒ 250,-. Italië ƒ 250,-. J.Slavië ƒ 260,-. Griekenland ƒ 395,-. Oostenr. ƒ 150,-. Voord. campings en appart. Vr. fold. 020-259160/242540.

In de bossen van DRENTHE weg. afzegging door ziekte tegen gereduceerde prijs t.h. o.a. nog enkele weken in het hoogseizoen comf. 6 pers. bungalow met KTV, open haard, geh. verwarmd. Inl. 05910-24634.

Nes AMELAND, Hotel/Pension "Bos en Duinzicht", nog enkele kamers vrij met Hemelvaart, rustig gelegen nabij bos en strand, verwarmd zwembad aanwezig. Weekendarrangementen v.a. ƒ 88,- p.p. Tel. 05191-2368.

SPORTIEF!! Een heerlijk weekend zeilen / zonnen enz. op een luxe zeiljacht voor slechts ƒ 200,- all-in ieder weekend ook Pink. bel snel tel. 01883-11668. 010-780187 ma. t/m vrij.

T.h. vrijst. BUNGALOW met verwarmd privé zwembad en voorzien van alle comfort. Geschikt voor 6 á 7 pers., evt. 2 kleine gezinnen. Vrij van 2/7 tot 30/7/'83, ƒ 850,- p.w. TEl. 04120-34184.

Met Pinksteren naar DRENTHE vanaf ƒ 130,- stacaravans en huisjes. Ook nog hoogseizoen. Folder: Tel. 05212-7258 en 05612-368. Camping "De zorg vliedt", Wateren.

Zeeland, OUWERKERK, riante Semi bungalow aan binnenwater, ing. voor 6 pers., alle comf. Voor en nazeiz. ƒ 350,- p.w. Hoogseiz. ƒ 750,- p.w. Inl.: 08356-85215 ook s zondags, b.g.g. 08376-9100.

T.h. in Z.LIMBURG op mooie camping in Schaesberg met zwembad, voll. ingericht, ook met toilet, 6-pers. stacaravans, v.a. ƒ 220,- t/m ƒ 375,- p/wk. Nog vrij vóór 9/7 en ná 20/8. Tel. 045-215432.

EDE. Wenst U een rustige bungalow vakantie, gezonde boslucht en ook nog betaalbaar, bel dan 070-860496 of 08380-11031. Hoogseizoen ƒ 500,-. Uw hond is welkom.

T.h. prachtige STACARAVANS op camp. West Friesland te Opmeer. Camp. voorz. v. zwemb., tennisb. enz. enz. Inl. 02295-1934 b.g.g. 02290-32236.

T.h. 6 pers. luxe VAKANTIEBUNGALOWS. Ouddorp voor 16/7, na 20/8. Well (L) voor 23/7, na 20/8. Voorthuizen voor 16/7, na 30/7. Tel. 03483-2183.

ERMELO. Caravans t.h. nabij bos en Veluwemeer. 4 dgn. H.vaart ƒ 125,-. Juni ƒ 200,- p.w. Ook nog vrij na 13 aug. ƒ 300,- p.w. All in. Geen honden. 08370-15069.

STELLENDAM (bij Haringvliet) te huur stenen vakantiewoningen in fraai park met restaurant, tennisbanen en schaapskooi. Veel recr. mog. Huurprijs vanaf ƒ 265,- p.w. Huisdier toegestaan. Vraag folder. Tel. 01879-1675.

Boerderijtje voor vakantie en weekends, alle komfort met pony's en rekreatiezaal voor gezinnen, groepen of reunies te N.BRABANT. Tel. 04138-72847.

T.h. in N. Brabant aan bosrand bij boerderij rust. gel. HUISJE 4 pers., nog vrij 28-5 - 25-6 en 9-7 - 16-7 ook weekende, huisdier toegest., ƒ 350,- p.w., 04782-323.

T.h. in TWENTE voor uw vakantie bij vis- en surfwater een BUNGALOW en een boerderij voor gezinnen, of groepen. 05408-488.

T.h. 2 zomerh. en caravan omg. PUTTEN/VOORTHUIZEN, evt. paardenstal met goede uitrijmog. aanw., 03494-53534.

ZOUTELANDE, 5 pers. vakantiehuis vlakbij zee. Vrij tot 25/6 en vanaf 6/8. Pr. ƒ 250,- tot ƒ 750,- p.w. Tel. 05947-3558.

T.h. ST. VAK.HUIS v. part. in bosr. omg. 2 km v. Du. grens, max. 6 pers. Huurprijs ƒ 500,- p.w. Vrij voor 2-3 juli en na 14 aug. Tel. 05410-20017.

Caravan, ruim en comf., met voortent op camping Noordster, DWINGELOO, Dr. Vrij tot 9 juli en v.a. 6 aug. ƒ 375,- p.w. all in. Tel. 050-412127.

BORGER - Dr. Nog vrij met Hemelvaart + Pinksteren mooie zomerhuisjes, voorz. van alle comf. Voorseizoen halve prijs. 05998-4925.

Wij verhuren ged. onze vakantie (juli '83) onze bungalow in midden Limburg aan de Maas. Br. o. nr. 32704994 bur. v. d. bl.

SLENAKEN (Z.Limb.), voor uw vakantie in bosrijke omg., unieke ligging, grote tuin, Hotel/Pension Alberts, Heijenrath 24a, tel. 04456-338.

T.h. luxe recreatie bungalows, uniek gel. omg. OOSTMARSUM, alle comf., het gehele jaar door. Tel. 05490-61212.

T.h. in de "Parel van Brabant" bij Oisterwijk, CHALET, all-in ƒ 400,- p/wk., periode 1/6 t/m 30/9. Tel. 078-176693 of 187425.

Luxe betaalbare bungalows t.h. in DRENTE, bosrijke omgev., gelegenh. tot paardrijden. De Gavere B.V., Zorgvlied, 05212-7249.

T.h. 6 pers. stacaravan, 2 sl.k., w.c. enz. Op nette gezinscamp. met zwemb. in bosrijke omg. In België. 20 km v. VALKENBURG. 04459-2532.

RUINEN Dr. t.h. luxe 6 pers. bung., vrijst. met 1000 m2 tuin. Aan staatsbos. Voor en naseiz. hoge korting. Voor info. 05708-2951 of 2990.

Luxe APPARTEMENTEN t.h. in het mooie ged. v/h Zuidlimburgse Geuldal. V.v. alle comf. Zeer voordelig in voor- en naseizoen. 04455-1333.

In GOTZENS, Tirol, bij Insbruck, Pension Elisabeth, t.h. 6 pers. appartement en kamers met toilet/bad, h.p. Inl. 09-43-52348209.

T.h. ruime STACARAVAN, camping m. 3 zw.baden t.m.v. bossen in Putte N.Br. Vanaf 30 juli en in voorseizoen. 010-503162.

ZUID-LIMBURG t.h. luxe vrijst. landhuis. Zeer lage prijs. ƒ 350,- p.w. Periode 1/7 t/m 21/7. Tel. 045-752434.

OUDDORP a/z, luxe bung., 6-pers., KTV, open h., vrij Hemelv., Pinkst., voor 9/7 en na 30/7. Tel. 01846-2327.

T.h. ± 3 km. van BROUWERSHAVEN, landelijk gelegen vakantiewoning, max. 4-pers. Inl.: 01112-1472.

T.h. v.a. ƒ 375,- p/wk. inkl. voortent, mijn tourcaravan ESTEREL 39 S, tel. 01883-16054, na 18.00 uur.

EMMEN: t.h. van 16/7 tot 6/8, luxe woning voor echtp. z. kind. ƒ 350,- p.w. Tel. 05910-41047 (na 19.00 uur).

SCHOONOORD, luxe vrijstaande 5 pers. stenen recreatie bungalow in bossen. t.h. van part. 05910-40027.

Gerenov. ant. boerderijtje bij bossen in DRENTE, fietsen aanw., veel privacy, open haard etc., tel. 02522-10268.

Doorn, royaal ZOMERHUIS v.a. ƒ 250,- p/w. All-in. Vraag vrijbl. foto's en beschrijving. 070-602103.

T.h. 23/7 tot 8/8, mijn huis (bungalow) in villa wijk, rand MAASSTRICHT. Tel. 043-76575, (na 18.00 uur).

T.h. in bosrijke omgev. v. Hellendoorn, zomerhuisje voor max. 6 pers. Van 1 juni t/m 16 juli a.s. Inl. 05486-54824.

GELDERLAND ons zomerhuisje bij water en strand is nog vrij van 18 juni t/m 16 juli, 05716-786.

T.h. ZOM. HUISJE voll. inger. aan Ketelmeer, bos strand en viswater, rust. omg. Mnd juni tot. ƒ 800,-. Tel. 085-252869.

Boerderijtje in FRIESL. tegen bos en visw. 4 - 8 pers. met ev. pony. Pinksteren nog vrij. 05165-1288.

T.h. van 2/7 t/m 13/8 luxe WOONBOERDERIJ. Bosrijke omg. z.o. Friesland, ƒ 550,- p.w. Tel. 05164-393.

Luxe STACARAVANS t.h. 1 km. v. zee Nieuwvliet-bad (zeeland). Inl. 'Adornis', 01171-1660.

AVONTUURLIJKE vakantie? Parachutespringen, surfen, catamaranvaren op Texel. Inf.: 02225-464 (436).

T.h. in ZEELAND onze riante vak.bung. Vrij Hemelvaart, Pinksteren en zomerseiz. 01833-1790 of 010-775618.

WESTERBORK, Drente. T.h. stenen rekreatie bungalow a/d bosrand. 05999-4402.

VELUWE. T.h. (voordelige) 6 pers. stenen recr. bungalow met c.v., open haard, t.v. en gr. tuin. In park bij Harderwijk. Tel. 03420-13990.

DOETINCHEM. T.h. vakantiehuis, niet ver van bos en zwembad. Bezet van 24/7 tot 14/8, ƒ 350,- p.w. all-in. Tel. 08340-35490.

Comf. KAMERS l.m.o. ƒ 25,-. Verh. v. boten, kano's, tennisb. Koudum, Z.W. Frl. 05142-1391.

Gezellige zit- en slaapkr., TV, verw., keukentje. Nabij Scheveningen. F 250,- p.w. Tel 070-639792.

T.h. 4-pers. VAK.HUISJE, in bosr. omg. op recr. terr. m. zwemb. t.z.v. eindhoven. Tel. 01804-15329.

T.h. 5 pers. luxe stacaravan op Camping a/d IJSSEL, nog vrij voor 30 juli en na 13 aug. Tel. 05782-2962.

TERSCHELLING, Formerum, 6 pers. stacaravan, vrij voor 9/7 en na 20/8. Vanaf ƒ 150,- p.w. 05160-2611.

OUDDORP, Jonkerstee, zomerh. t.h. 5 pers. vrij tot 23 juli, na 13 aug. Tel. 01878-1026.

T.h. 5 pers. VAK. BUNG. aan bosrand te Otterlo. Vrij voor 11/6 en na 27/8. 08382-1851, b.g.g. 1276.

Wapenveld (VELUWE) t.h. luxe vakantiehuisjes aan bos en heiderand. Niet ver van Heerderstrand. 05206-78494.

VROUWENPOLDER, 8 pers. huis direkt aan zee, nog vrij van 21/5 - 9/7. Tel. 01117-1696.

T.h. komf. zomerhuisje op kleine boerderij in bosrijke omgeving in de ACHTERHOEK, tel. 05736-486.

T.h. OUDDORP Z-H comf. 4-6 p. bung. uniek gel. Vr. tot 23/7 na 7/8, ƒ 500-ƒ 700. 010-37661/01878-2356.

ZEELAND, t.h. zomerhuis, 4 pers., In Vrouwenpolder, 1 km. van zee en Veerse Meer. Tel. 01189-1510.

BAARLE - NASSAU. T.h. v. part. in bung. park: een 4 pers. recr. bung., alle comf. Tel. 023-315406.

T.h. BUNGALOW Hoge Veluwe, nog enige weken vrij. Tel. 08382-1483.

OMMEN, t.h. 6 pers. recr. bung. gel. in bos en nabij meer. Tel. 053-612849.

T.h. 6 pers. stacaravan ook Hemelvaart en Pinsteren vrij. Bij DOMBURG. 04920-24234.

Vakantiehuisje t.h. in ZUID-LIMBURG v.a. ƒ 200,- tot ƒ 400,- p.w. 04494-44145.

T.h. (Zuid Holland) OUDDORP aan zee luxe vakantie bungalow. Tel. 010-656709.

T.h. 4 á 5-pers. caravan op camping "Diever" te DIEVER. Tel. 05243-1587.

6 p. ZOMERHUIS ƒ 350,-/week. Heel der Peel (L). Tel. 045-216416.

UBACHSBERG, Z-Limburg. T.h. app., cv + tv, ƒ 450,- p.w. Tel. 045-751635.

AMERONGEN betaalbaar appartement t.h. bosr. omgev. Tel. 03434-51887.

Vaassen VELUWE, t.h. 4 pers. zomerhuis. Pr. ƒ 325,- p.w. incl. Tel. 05788-4541.

ZOUTELANDE t.h. 6 pers. stacaravan op mini camping. Tel. 01186-1272.

HAAMSTEDE, zomerhuisje t.h., 3 pers., mei t/m sept., tel. 01115-1731.

T.h.a. 6 pers. luxe BUNGALOW in park te Baarle-Nassau. Tel. 076-412219.

T.h. VAK.HUISJES voor 23/7 en na 30/7, ƒ 340,- p.w. Tel. 01172-1238, na 17 uur.

ZEEUWS-VLAANDEREN luxe bung., zwemmen en surfen vlakbij, 015-134216.

Mooi ZOM. HUISJE t.h. voor 4 pers., alle comf. in Drente. Tel. 05285-1564.

T.h. 4 p. STACARAVAN op camp. + zwemb. in W-Br. Pr. ƒ 250,- p.w. 01650-34026.

Verhuur KAMPEERWAGENS. Bel 03408-87074.

T.h. op de VELUWE 6 pers. caravan op zeer mooie camping. 08380-18345 na 18 u.

T.h. OMMEN Lemelerberg, onze luxe recr. bung. o.a. c.v., open hrd, ktv. 05280-62747.

2 pers. kamer met ontb. Gel. in bosr. omgev. NOORD LIMBURG. Inl. Tel. 04765-3159.

T.h. rust. gel. VAK. BUNG. te Poppel, zwemgel. aanw. Inl. C. Verheul. 078-151201.

Z-LIMBURG, aan rand van dorpje 3 k. huisje te huur, Mesch-Eysden, 04409-1796.

OVERNACHTING met ontbijt ƒ 25,- p.p. nabij de molens (Kinderdijk). 01859-5166.

BLADEL, t.h. van 2 -24/7, 4 pers. caravan op luxe camping. Tel. 04997-1642.

Mooi ZOMERHUISJE nabij Ommen ƒ 325,-. p.w. Tel. 01832-2642.

OMMEN t.h. gezellige fraai gelegen 6 pers. recreatie bungalow. 085-456385.

T.h. in DRENTE, gezellige vakantiebungalow met o.a. C.V. en TV. Tel. 05910-22236.

T.h. ZOMERHUISJES, 4 pers., te Lommel België. Tel. 04746-2481.

T.h. in BRABANT. Bungalow op park. V.v. alle comf. Ook weekends. Tel. 01891-3691.

■ Vakantie buitenland 67

Speciale aanbieding 10- en 17-daagse touringcarvakanties naar Spanje

Vrij Uit biedt individueel vervoer per luxe touringcar, voorzien van bar en toilet.
Vertrekdata: VRIJDAG 13-20-27 MEI EN 3 JUNI.
Prijzen zijn inclusief hotel (op basis van 2-persoons kamers), touringcarvervoer en administratiekosten. Kortingen voor 3-persoons kamers.

Tossa de Mar

Hotel Ramos (SPCB 236)
Hotel in centrum, 100 m. van het strand.
Kamers met bad/toilet - half pension.
10-DAAGSE REIS ƒ 317,- p.p.
17-DAAGSE REIS ƒ 464,- P.P.

Lloret de Mar

Hotel Eugenia (SPCB 220)
Driesterren hotel met zwembad, 400 m. van het strand
Kamers met bad/toilet/balkon - vol pension.
10-DAAGSE REIS ƒ 366,- p.p.
17-DAAGSE REIS ƒ 562,- p.p.

Malgrat de Mar

Hotel Sorradaurada (SPCB 231)
Hotel met zwembad, direkt aan boulevard en strand.
Kamers met bad/douche/toilet/balkon - vol pension.
10-DAAGSE REIS ƒ 317,- P.P.
17-DAAGSE REIS ƒ 464,- P.P.

Hotel Cartago Nova (SPCB 233)
Hotel met zwembad, direkt aan boulevard en strand.
Kamers met bad/toilet/balkon -
half pension of vol pension.
10-DAAGSE REIS ƒ 296,- P.P./H.P.
17-DAAGSE REIS ƒ 422,- P.P./H.P.
10-DAAGSE REIS ƒ 324,- P.P./V.P.
17-DAAGSE REIS ƒ 478,- P.P./V.P.

Naast deze speciale aanbiedingen heeft Vrij Uit nog talrijke andere mogelijkheden in Spanje. U vindt ze in het Vrij Uit Zomerprogramma, dat gratis verkrijgbaar is bij:
alle ANWB-kantoren, een aantal Shell-stations, bij assurantietussenpersonen, herkenbaar aan het Vrij Uit-embleem, samenwerkend met Nationale Nederlanden, bij de Rabo-bank, de ABN-banken, de Spaarbanken en de reisbureaus van Toerkoop, Holland International, Perry Sport, Wagon-lits en Vroom & Dreesmann.
Of bel naar:

Vrij Uit VakantieVerblijven Telefoon: 02968-1300

(Ook op zaterdag van 9.00 - 13.00 uur)

Griekenland zien en beleven op uw eigen manier

HET ALLSUN PROGRAMMA
GEEFT U DIE MOGELIJKHEID.
Dagelijks vertrekken en terugkeren
U kunt vliegen met de comf. airbus van
OLYMPIC AIRWAYS
Aansluiting naar 28 bestemmingen binnen Griekenland
Onbeperkte keus in bestemming
en programmasamenstelling
Rondreizen per auto/bus/camper/boot en cruise

Zoveel kan alleen Allsun U bieden

Het programma is verkrijgbaar bij ieder ANVR-reisbureau of 010-332466 /332036.

België

U heeft 't verdiend; vakantie in mooi Vlaanderen!

Welkom in het land van Waes, in het landelijk deel van Vlaanderen, vlakbij Antwerpen, Gent en Mechelen. Keuze uit: 3- en 4-kamerbungalows. V.a. ƒ 64,- p. bung. p. dag.
Faciliteiten: O.a. tuin, terras, terrasstoelen, overdekt zwembad (gratis), eigen parkeerterrein, kiosk, restaurant, bar, dieetmaaltijden, babysit, dieren toegestaan, kleine supermarkt, discotheek, afhaalmaaltijden.
Recreatie: O.a. sauna, bowling, speeltuin, wandelterrein, picknick-plaats. Ideaal vakantie-adres voor gezin met kinderen. U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-3237710961 of naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Frankrijk

U heeft 't verdiend; vakantie in de Côte d'Azur!

Welkom in Hotel *** Cap Coulouris gesitueerd in een subtropische tuin direct aan zee. Keuze uit: 2-, 3- en 4-persoonskamers met zwembad (gratis). V.a. ƒ 79,- p.p. per dag.
Faciliteiten: O.a. bad, telefoon, t.v., c.v., lift, parkeergarage (gratis), ligstoelen, dieetmaaltijden, babysit, dieren toegestaan, culinair restaurant, bar.
Recreatie: O.a. Wandelterrein, zwemmen. Fascinerend achterland en kuststrook bieden scala aan recreatieve mogelijkheden.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-3394954545 òf naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Duitsland

U heeft 't verdiend; vakantie in het Zwarte Woud!

Welkom in Aparthotel Waldpark Wies, vlakbij de Zwitserse en Franse grens, in het schitterende middelgebergte. Keuze uit: Studio's, 2- en 3-kamerappartementen, 2-persoonskamers. V.a. ƒ 43,- p. app. p. dag.. Ideaal wandelgebied.
Faciliteiten: O.a. bad, telefoon, radio, t.v., c.v., speciale t.v.-ruimte, terras, terrasstoelen, parkeergarage (gratis), kiosk, bibliotheek. Verder restaurant, bar, dieetmaaltijden, afhaalmaaltijden, babysit, dieren toegestaan.
Recreatie: O.a. sauna, tennisbaan, speeltuin, paardrijden, trimbaan, mooie omgeving.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-497629427 of naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Frankrijk

U heeft 't verdiend; vakantie in de heuvels!

Welkom in Village Le Chat gelegen in het heuvelachtige landschap van Charente, tussen Angoulême en Limoges, met veel recreatieve en toeristische mogelijkheden. Keuze uit: O.a. 3- en 4-kamerbungalows. V.a. ƒ 56,- p. bung. p. dag. Faciliteiten: O.a. zwembad (gratis), douche, c.v., eigen parkeerterrein, open haard (afh. v. type), terrasstoelen, kiosk. Verder restaurant, bar, dieetmaaltijden, afhaalmaaltijden, babysit, dieren toegestaan.
Recreatie: O.a. tennisbaan, midgetgolf, speeltuin, wandelterrein, picknick-plaats en beperkte watersportmogelijkheden. U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-3345706242 of naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Oostenrijk

U heeft 't verdiend; vakantie in de bergen!

Welkom in Aparthotel Kleinwalsertal gelegen in Mittelberg. Keuze uit: Studio's, 2- en 3-kamerappartementen, 2-persoonskamers. V.a. ƒ 54,- p. app. p. dag. Ligging midden in het Kleinwalsertal met schitterend uitzicht op hooggebergte. Ideaal wandelgebied.
Faciliteiten: O.a. telefoon, t.v., c.v., douche, lift, terras, zwembad (gratis), parkeergarage (gratis). Verder restaurant, bar, dieetmaaltijden, afhaalmaaltijden, kleine supermarkt, babysit, dieren toegestaan.
Recreatie: O.a. sauna, tennisbaan, midgetgolf, bowlingbaan, speeltuin, wandelterrein, picknick-plaats.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-49832965110 of naar Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Luxe cruise met 50% korting

Vertrek 28 mei a.s. vanaf Amsterdam.
In 15 dagen naar Stockholm, Helsinki,
Kopenhagen, Oslo en Leningrad.
Op basis van 2 pers. hut met douche/toilet.

Van ƒ 4.600,- voor ƒ 2.300,- p.p.

Inlichtingen en boekingen bij:

Snel Reizen b.v.

Zuidplein hoog 425 Rotterdam 010-81 11 33.
Pastoriedijk 47 Pernis 010-16 11 00.
Middellandplein 26 Rotterdam 010-76 27 33.
Binneban 4a Hoogvliet 010-38 22 00.
Hof van Spaland 45 Schiedam 010-70 33 33.
Nieuwstraat 22 Spijkenisse 01880-2 61 11.

Duitsland

U heeft 't verdiend; vakantie in het Taunusgebergte!

Welkom in het Ferienpark Schloss Breunfels gelegen in schitterend heuvel- en bosachtig gebied, vlakbij Limbourg a/d Laahn en Wetzlar. Keuze uit: 3- en 4-kamerbungalows. V.a. ƒ 67,- p. bung. p. dag.
Faciliteiten: O.a. t.v., c.v., tuin, terrasstoelen, parkeerterrein, kiosk, babysit, dieren toegestaan. Verder restaurant, bar, afhaalmaaltijden, dieetmaaltijden. Recreatie: O.a. tennisbaan, speeltuin, paardrijden, wandelterrein, picknickplaats, fietsverhuur, historische omgeving.
U kunt als u wilt rechtstreeks bellen met dit gastvrije vakantie-adres: 09-4964427012 of Bungapart Group B.V. te Egmond a/d Hoef: 02206-4664. Schrijven kan natuurlijk ook: Postbus 17, 1930 AA Egmond aan Zee.

Nu naar Spanje per bus

10/17 dgn. Estartit, volpension,	ƒ 440,- p.p.
10/17 dgn. Tossa, logies/ontbijt	ƒ 375,- p.p.
10/17 dgn. LLoret, logies v.a.	ƒ 260,- p.p.
10/17 dgn. Blanes, halfpension	ƒ 310,- p.p.
10/17 dgn. Malgrat, volpension	ƒ 399,- p.p.
10/17 dgn. Calella, volpension	ƒ 310,- p.p.
10/17 dgn. Salou, volpension	ƒ 375,- p.p.
10/17 dgn. Benidorm, halfpension	ƒ 425,- p.p.

VERTREK ELKE VRIJDAG EN MAANDAG.
Inl. bij uw reisbureau en reizen verkopende bank of bij:

De Jong Intratours

Havenkade 1, Ridderkerk, tel. 01804-27777.

ASLAN-kuur en modderkuur in Italië. De ideale gezondheidsvakantie in de Golf van Napels. Professionele begeleiding. Uitst. hotels. 2 wkn v.a. ƒ 1673,-. Folder op aanvraag. Fontana, 085-215914.

Centraal ZWITSERLAND, t.h. 4 pers. vak. woning met comfort, nog vrij juli, aug., sept. Schrijven naar Frau Iten Ruegg, Alte Sandstrasse 112, G 314 Unterägeri, tel. 09-41 42721640.

Maand
naar
Benidorm
29-daagse
vliegreizen
met verblijf in
één prima
2 kamer-appartement.
Prijs bij 2 personen
ƒ 945,-
Vertrek wekelijks in
mei en juni
(vertrek in juni ƒ 50,-
toeslag per persoon)
Alleen verkrijgbaar bij de
D-Reizen
Vakantie
Voordeel Winkels
Of bel voor informatie
en reserveringen:
010-773007, 020-727708,
030-316261, 070-464000.

Bouwvakstunt

TORREMOLINOS EN FUENGIROLA

Vertrek 22, 25, 29 juli v.a. Brussel. 15 dagen, vliegreis, transfer en logies in studio's / app. / bung. voor 2-5 pers. Nugleo Cristal, Borbollon, Gamonal, Tamarindos, Jabega, Veramar, Calypso. Van ± ƒ 1137,-. p.p.

Voor ƒ 861,-. p.p.
Op = op

Hotel Balmoral, volpension ƒ 1086,-. p.p. Uitsl. boekingen tel. of schr. bij

Mesker en van Wijk

Cimburgalaan 82 bis, 4819 BD Breda. Tel. 076-131349 / 136869.

Cyprus

Campingvlucht per lijndienst met Olympic Airways en Austrian Airlines, v.a. Amsterdam, ƒ 950,-. Ook in het hoogseizoen, min. 1 week, max. 4 weken. Vertrek elke vrijdag. Wij verzorgen ook hotels, app., villa's en auto huur.
Hotel Sunny Beach te Limassol, l.o. incl. transfers en vlucht v.a. Amsterdam: 1 week ƒ 1.227,-, 2 weken ƒ 1.488,- en 3 weken ƒ 1.749,-.
Toeslag halfpension per dag ƒ 20,-, toeslag bij vertrek juli/augustus per week ƒ 70,-. Informatie en boekingen: TOURPLAN REIZEN, 02977-40535, 070-454702.

Alleen de fiets is goedkoper

per luxe touringcar met bar, toilet, video en stereo installatie, 10 of 17 dagen naar:

Calella

Hotel Espana, volpension, vertrek wekelijks vanaf 16 mei

v.a. ƒ 285,-

282 gegarandeerde opstapplaatsen.

Broere Reizen

en daarmee uit
Bel voor informatie: 01858-7500 of uw ANVR reisbureau.

Londen

2 dagen v.a. ƒ 375

Parijs

4 dagen v.a. ƒ 369

Vliegreizen, incl. hotel v.a. Rotterdam - Zestienhoven met de NLM-CityHopper. Vraag de gratis brochure bij uw reisbureau of bij NLM-REIZEN, Postbus 7700, afd. spl/ZR, 1117 ZL Schiphol. Tel. 020-141826 of 495070.

Zwitserland Bellwald - Wallis

1560 tot 3000 meter.
Prachtig gelegen
vakantiewoningen
vóórseizoenprijzen in juni tot 9 juli.
Prospectus beschikbaar.
Tel. 09-4161303744, - Dr. Med. J. Paris, Hafenrainstr. 21, 4104 Oberwil.

Uw vak.huis in de HUNSRÜCK vak.huis + won. geh. inger., nieuw, v. 2-6 pers. Zeer mooi gel. bij bos. Jagdhaus Hubertus, D-5509 Bescheid. T. 09-496509/8404. Vraag prosp.

Fietsen

in Zweden rond het schitterende Siljanmeer of in het zonnige Zuid-Frankrijk, inkl. reis per touringcar. Ezaco Reizen, 023-319494 voor gratis folder.

ALGARVE, Lagos, wij verhuren luxueuze appartementen en 2-pers. kamers, met ontbijt. Het geh. is gelegen in een sinaasappelplantage en waarborgt een grote privacy. Groot zwembad aanwezig. V. inl. 08330-15484.

Eindelijk uw vakantiebungalow bij DINANT op eigen grond voor de prijs van een caravan. Vanaf plm. ƒ 31.500,- k.k. Alle comfort. Vraag dokumentatie bij: Van Rumpt Makelaardij o.g., 's-Hertogenbosch, tel. 073-137825.

HOSTAL BRABO SITGES, 40 km voorbij Barcelona, gel. aan pracht. bld. aan strand. Vol. pens. juni - jili - aug. - sept. van 850 BFr / 950 BFr. Belg. keuken. Open gans het jaar. Pasco Bernardo Fernandez. T. 09-34.894.16.12.

Luxe touringcarreizen

Vertrouwd, snel, comfortabel.
Bar en toilet aan boord.
Naar:

Spanje - Lloret de Mar

Hotel Guitart Rosa (SPCB 224)
Kamers met bad/douche/toilet/balkon.
Hartje centrum - zwembad - 500 m. van het strand.

Reissom vol pension:
10 dagen:
ƒ 373,- p.p.
17 dagen
ƒ 576,- p.p.
Vertrekdata: Vrijdag 27 mei en 3 juni.

Boek snel overal waar u het Vrij Uit Vakantie-embleem met de vlinder ziet.
Of bel:

Vrij Uit VakantieVerblijven Telefoon: 02968-1300

(Ook op zaterdag van 9.00 - 13.00 uur).

Luxe bungalows in het Sauerland

In het schilderachtige Winterberg ligt het Dorint vakantiepark. Ruime woningen van 37 m tot 87 m, max. 7 personen, met kleuren tv, balkon, etc. Overdekt zwembad, tennishal, kegelbanen, sauna, bar, restaurant en kindercreche. Spec. prijs.

1 week vanaf DM 385.-
2 weken vanaf DM 550.-

Vraag de gratis brochure aan bij Dorint bureau Nederland, Postbus 6314, 6074 ZG Melick. Tel.: 04752-4800 of direct bij het Dorint vakantiepark BRD - 5788 Winterberg - Neuastenberg. Tel. 09-49.2981.2033.

Aan de baai van Rosas

ROSAS EN AMPURIA BRAVA

Paradijs van zonaanbidders, watersporters, natuurliefhebbers, surfers, sneeuw-skiërs, 40 km. na Spaanse grens.

zomer- en wintersport villa's.........v.a. ƒ 51.700

Informatie: Jacques IJsselstein, Hebriden 17, 2904 VK Capelle a/d IJssel, 010-506480.
J. RIPOLL (19 j. erv.) 201 Avenida de Rhode-Rosas (Gerona), Spanje, telef. 09-3472257516, telex E. 57031.

Griekse droomeilanden

Ooit geweest naar Syros, Myconos, Paros, Naxos, Aegina, Poros, Hydra, Spetses, Thassos, Skiathos of Skopolos? Wij brengen u er heen, 8× per week per KLM-Charter en Olympic Airways lijndienst (via Athene), al v.a. ƒ 980,-. Ook combinaties mogelijk met verschillende eilanden. Bel en boek bij uw Griekeland specialist: TOURPLAN REIZEN, Kleine Poellaan 2, 1435 GP Rijssenhout (02977-40535) of Groot Hertoginnenlaan 168, 2517 EV Den Haag (070-454702).

Luxe hotel Grossfeld

Gelegen in bosr. en pittoreske omg. v.h. Graafschap Bentheim, net over de Ned.-Duitse grens, biedt aan: Zeer comf. slaapk. met bad/douche, w.c., telef., kleuren-tv, gevar. ontb., compleet diner. Het hotel beschikt over verw. binnenzwemb., onderwatermass., sauna, solarium, zonneterr. en kegelb. ARR.PRIJS van zo. tot vrij. SLECHTS DM 298. Inl. of prosp. telef. 053-353246 of 09-49.5922.828.

18/6, 25/6, 23/7 en 27/8 vertrekken onze kampeertochten 3,4 en 5 wkn naar

Marokko o/w Turkije

Wil je op een avontuurlijke manier op vakantie. Vraag folder bij: Ashraf, 020-246085 of 071-890674.

In zonn. ZUID-FRANKRIJK biedt Château d Nogaret, gelegen in uniek natuurgebied, u naast stijlvolle kamers en privacy ook huiselijke sfeer en eig. restaurant. Vele mogelijkheden zoals: zwemmen, vissen, tennissen, wildwater kanoën en wandelen. Prijzen logies + ontb. v.a. ƒ 200,- p.p. p.w. Voor inl. + dokumentatie van de Linde, 010-137626 b.g.g. 768500.

Familiepension Sauternes, FRANKRIJK, halfpens. met uitstekende keuken. midden in de wijngebieden van Bordeaux. Er wordt Engels gesproken. Zwembad aanw., kamers met bad of douche, zeer redelijke prijzen. Inl. W. Aalbers, Postbus 40, 4273 ZG Hank.

Te huur 3 VAK.WON. m. gde. uitrust., rust. ligg. in bos, v. 4-6 pers., grote zonnew. in Bad Marienberg/Westerwald, 450 m. bov. zeesp. Inl. Nockelmann, Berliner Str. 12, D-5439 Bad Mariënberg. T. 09-492661/5628.

Per TOURINGCAR naar uw vakantiebestemming. Intra Lines / de Jong Intratours brengt u snel en voordelig naar Spanje, Oostenrijk, Italië, Zwitserland, Joegoslavië en Frankrijk. Voor folder en inl. uw reisburo / bank of tel. 01804-27300.

HOTEL ELISA, 600 m. boven 't Gardameer, kamers m. douche, toil., balc. + panoramisch uitz. op 't meer, 5 min. v. 't centr. / zwemb. Vele mog. in uitgestrekt natuurgeb. ƒ 42,50 p.p.p.d. half pension. Keuze menu. Kinderkorting. 01814-3438.

VOORDEELBUS (bar, toilet, enz.) n. Rosas, Lloret, Denia, Benidorm. App. a./zee 10 dg. v.a. ƒ 250. Hotel 10 dg. ƒ 295. Camping ƒ 225. Joegoslavië v.a. ƒ 270. Griekenland ƒ 375. Oostenrijk ƒ150. Campings/tenten. Inl. Bus Toers 010-124444/135556.

VAK.WON. bij

Winterberg

40 m2, rust. ligg. bij bos, ook vak. nog vrij. P. dag DM 30 - 36. Chr. Linck, D-5787 Olsberg 3. T. 09-492962/3466.

GARDAMEER. Luxe appartementen aan het meer met zwembad etc. 17-daagse busreis vanaf ƒ 295,-. Vertr. 20/5. Daarna iedere vrijdag. Inl. en boekingen bij Rekro Reizen. Tel. 079-167228.

Binnen 24 uur per zeer luxe touringcar met bar, toilet, video. Drie maal per week, gehele jaar door naar Denia, Benisa en Benidorm, super voordelig. Info Societeit Europlan 030-313815.

Omgeving Cannes
(Frankrijk)
villa te huur
mei, juni. P. maand of 14 dg. T. 09-33/8/244.92.80.

IRELAND. 150 holiday houses in all areas available. Shamrock Cottages, 91 Karl-Hallestr., D-58 Hagen-1. Tel.: 09-49-2331-86682.

Hotelpension IDAWALD 5552 Hinzerath/Hunsrück, vp. 30 tot 35 DM. Hotel aan bosrand, kamer met w.c. en douche, zonneterras, gezellige gastenkamer. 6533/3518.

Nieuw: GASSIN, 6 km. van Saint Tropéz, 1 km. van zee, 4, 6 en 8 pers. studio's t.h. Terras, tuin en zwemb. Ook nog in hoogseizoen. 04975-1267.

T.h. vak.won. in chalet gunstig gel. in Zwitsers bergdorp (Wallis). Pracht panorama. Vrij voor 3 juli, na 13 aug. Ook ideaal v. wintersport. Zfr. 315-420 p.w. 01862-2316.

CAMPINGRETOUR per zeer luxe touringcar met bar, toilet, video naar Rosas, twee maal per week. Reisduur plm. 16 uur, prijs ƒ 225,-. Info Societeit Europlan 030-313815.

Vak.won. in WINTERBERG/Hoog Sauerl. Vraag prosp. D. Vogt, D-5948 Felbecke. T. 09-492972/6295.

Het gehele jaar naar WALLIS en Granbünden. Gegar. wekel. vertrek. Vraagt de folder Comfort Busreizen. Tel 03210-4344.

LANGUEDOC: T.h. eenv. vak won. tot 16/7 en comf. bung met zw.b. tot 9/7 en na 6/8 Inl. H. Moerland, tel. 09-3367380791 (Ned. spr.).

BELG. ARD. bij St. Vith, landhuis t.h. voor vak. 5-6 pers week - week-end (vrij van 1/5 - 3/7 en vanaf de 20/8). Tel 09/3280227809.

ITALIE, weg. omst. vrij gekomen van 2/7 tot 16/7 zeer geriefelijke vak.woning, omgev. Levico- en Caldonazzomeer. Inl. 074-910027.

Stunt! Vertrek 7, 13 en 20 mei per luxe bus naar LLORET en Blanes, 10 dgn. halfp. ƒ 299,- / volp. ƒ 360,-. Inl.: Portsol Reizen, 070-654557.

BORNHOFEN in Rijndal bij Loreley uitst. kam. en kkn, spr. ned., half p.p.p.p.w., v.a. DM 210, hotel Becker, 5424 Bornhofen, 09-49 6773 244

App. Hartmann, Kirchberg nu nog plaats voor zomer met GRATIS 100% gar. Nat. Ned. Selektoers of uw reisbureau. 01748-4531.

'RECREATIE PRIJZEN TE ONDOORZICHTIG

(Van een onzer verslaggevers)

Wat kost het verblijf op een camping, in een bungalowpark of in een jachthaven precies? Anders dan in sommige andere Europese landen is dat in Nederland vaak een erg ondoorzichtige zaak. Een onderzoek van de Consumentenbond wees vorig jaar uit, dat het met name erg moeilijk is uit brochures van vakantiewoning-verhuurders op te maken hoeveel geld men precies kwijt zal zijn. Allerlei bijkomende kosten en speciale bepalingen staan in veel folders niet vermeld.

Een commissie van de Sociaal-Economische Raad is voor de hele sector van de verblijfsrecreatie nu tot dezelfde conclusie gekomen. De consument moet een beter inzicht kunnen krijgen in de prijzen, schrijft de commissie aan de ministeries van Economische Zaken en Landbouw, die om het advies hadden gevraagd. Er is een regeling in voorbereiding, die de hele verblijfsrecreatiesector regels gaat opleggen over prijsaanduidingen en specificatie van rekeningen. Het hele dienstenpakket moet daaronder vallen, vindt de SER-commissie. Dus niet alleen de overnachting, maar ook diensten als parkeren, wasgelegenheid en kampwinkel.

De consument moet een volledig inzicht krijgen over de bij het tarief behorende diensten en over het aantal mensen, waarvoor het tarief geldt. De prijzen moeten bij de recepties van de bedrijven worden opgehangen.

Tot zover is er grote eenstemmigheid in de commissie. Anders wordt het als de vraag aan de orde komt hoe moet worden bereikt, dat iedereen zich aan de voorschriften houdt. De ondernemers onder de adviseurs willen niet, dat dit via de prijzenwet gebeurt. Eerst maar eens afwachten of de nieuwe kampeerwet in dit opzicht goed werkt, vinden zij.

De consumenten- en werknemersvertegenwoordigers willen direct de prijzenwet inschakelen. De kampeerwet geeft te weinig mogelijkheden, vinden zij. Bovendien bestaat dan het gevaar, dat iedere gemeente een eigen regeling gaat maken.

Burens markt steeds groter

Van een onzer verslaggevers

Op zaterdag 14 mei wordt in Buren voor de twaalfde keer een jaarmarkt gehouden. In die tijd is het feest in het Betuwse stadje uitgegroeid tot een manifestatie van nationale allure.

Ze maken er dan ook echt iets van in Buren. Vele bewoners hullen zich op die dag in kleding, die past bij de zeventiende-eeuwse geveltjes van het goed bewaard gebleven stadje. Men verwacht volgende week zo'n driehonderd standhouders op de markt, van wie een stuk of vijftig zich specialiseren in oude ambachten. Ook de antiekhandel is goed vertegenwoordigd. „Buren" is langzamerhand een van de grootste antiekmarkten van Nederland geworden.

Een groep bergbeklimmers zal kletterdemonstraties geven tegen de oude Lambertuskerk. Want om die kerk is het allemaal begonnen. Van het begin af aan is de opbrengst van de jaarmarkt bestemd geweest voor het restauratiefonds.

Voorts mag men tijdens de markt rekenen op straattoneel, poppenkast, een fototentoonstelling, het optreden van een clown. De organisatie heeft muziekgroepen in alle genres uitgenodigd.

De markt zelf duurt van 11 tot 6 uur. Daarna is het nog lang niet afgelopen. In de café's en op de vele buitenterrassen zal het nog uren doorgaan.

Hellevoetsluis werkt aan stoomweekeind

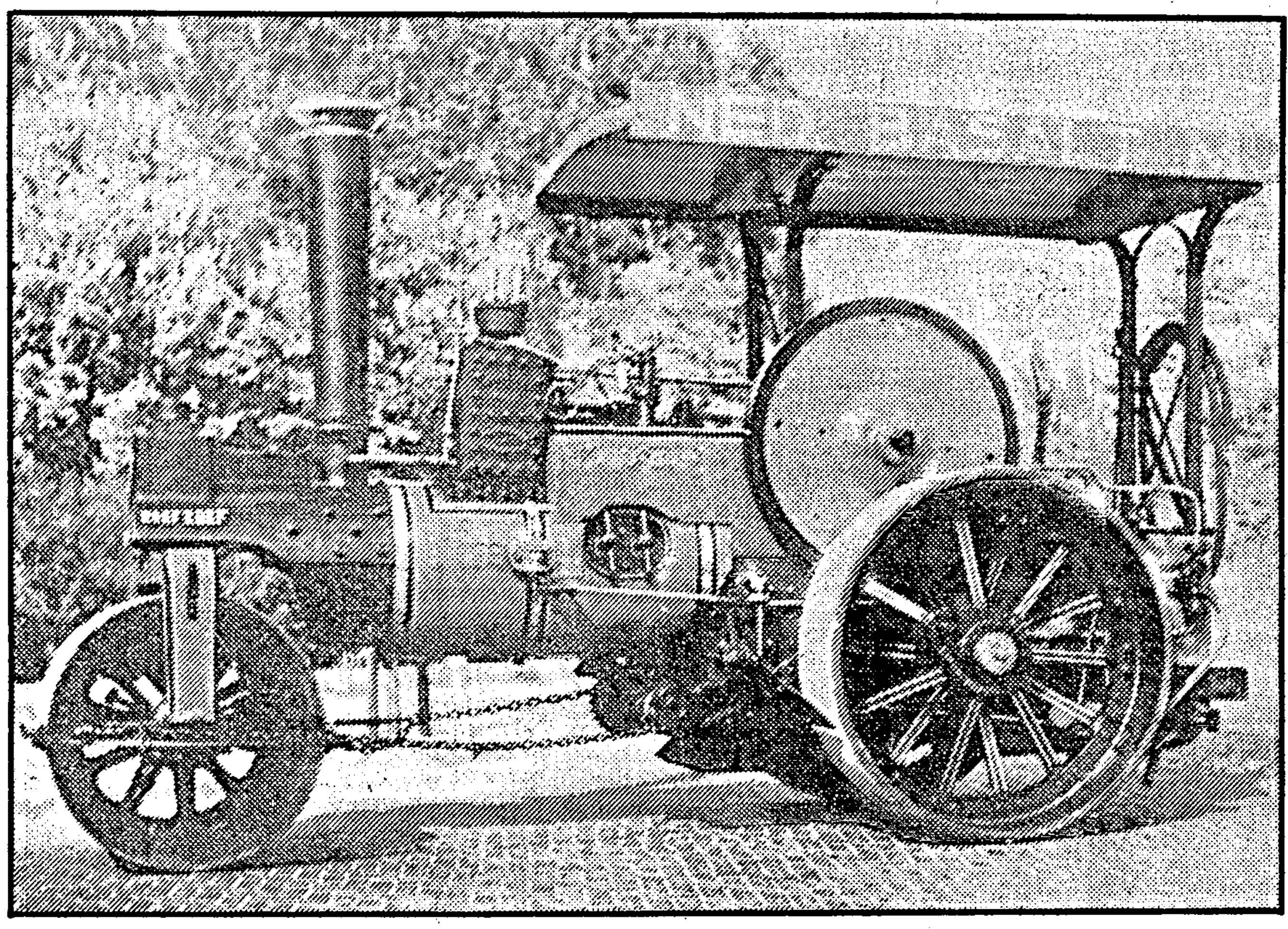

Stoomwalsen van dit type zullen in volle glorie te zien zijn tijdens het stoomweekeinde in augustus.

Hellevoetsluis is zich al weer druk aan het voorbereiden op de Vestingdagen, die de laatste jaren zijn uitgegroeid tot een geweldig toeristisch evenement. Vorig jaar telde men tijdens de manifestatie ruim 100.000 bezoekers. Behalve braderie, kermis, vlootschouw, milieutentoonstelling en een maritieme expositie is er tijdens de Vestingdagen natuurlijk weer het stoomweekeinde, dat de grootste attractie vormt.

Op 20 en 21 augustus zal dat weer een van de grootste stoommanifestaties van het vasteland worden. Acht stoommachines, een antieke zaagbank en een complete stoomcarrousel zullen uit Engeland worden overgevaren. Op 18 augustus rijden een paar stoomwalsen op eigen kracht van Europoort naar Hellevoetsluis.

daar gaan we dan

Gids op bandje

Bezoekers van het safaripark Beekse Bergen kunnen voortaan een gesproken begeleiding krijgen. Voor vijf gulden kan men bij de entree een cassettebandje kopen, dat een uur lang uitleg en aanwijzingen geeft over wat er aan dieren te zien is op het terrein. In veertig procent van de auto's zit een cassette-recorder, heeft de directie vastgesteld. Bovendien gaat men op kleine schaal een proef nemen met uitleen-recorders. Bezoekende bussen worden gratis van een bandje voorzien. Wie na het bezoek genoeg informatie heeft kan de tekst uitwissen en het voor eigen opnamen gebruiken.

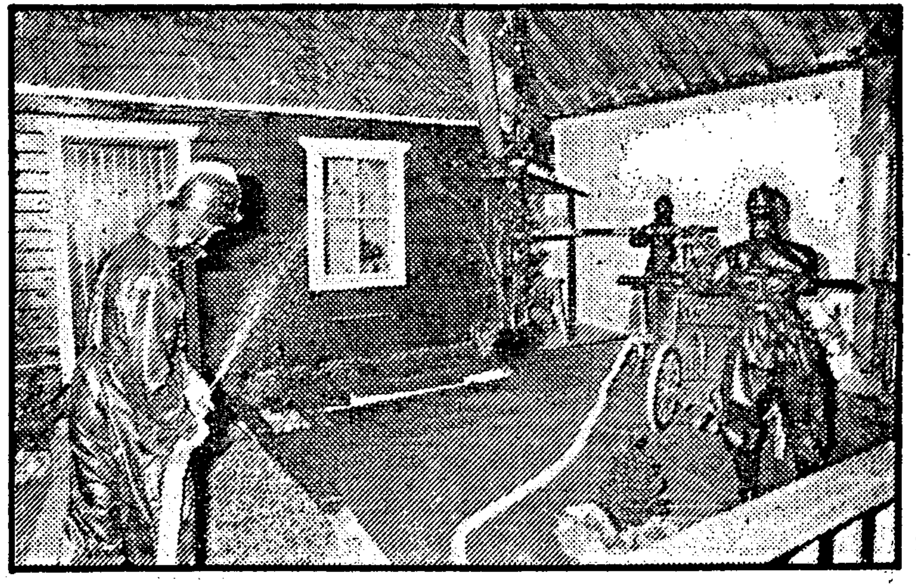

Brandweergeschiedenis met beeld en geluid: nieuw in Autotron

Autotron

Autotron in Drunen heeft dit jaar 2,5 miljoen geïnvesteerd om af te komen van het beeld dat veel mensen van dit attractiepark hebben, namelijk, dat het voornamelijk een museum is. Vorig jaar al zijn er een oldtimerbaan, een speelboerderij, een verkeerstuin en een kindertrein in bedrijf gesteld. Nu heeft men de collectie oude auto's verder verlevendigd met diapresentatie en shows.

Op hemelvaartsdag, 12 mei, wordt de belangrijkste nieuwigheid aan het publiek getoond: een door een computer bestuurde brandweershow.

De geschiedenis van de brandbestrijding wordt in acht minuten weergegeven met donder, rook, sirenes, lichteffecten en water.

Flevo-ontbijt

Mensen die de dauwtraptraditie in ere willen houden kunnen op hemelvaartsdag gratis ontbijten als ze een kaartje voor de Flevohof in Biddinghuizen kopen. Men moet er wel vroeg bij zijn, want het dauwtrap-ontbijt wordt alleen geserveerd aan bezoekers die tussen zes en zeven binnenkomen. Vorig jaar waren er toch nog ruim duizend mensen, die daarvoor in aanmerking kwamen. Tijdens het ontbijt treedt een Schotse doedelzakband op, die de bezoekers in de stemming moet brengen voor een voorjaarsmodeshow, die erop volgt.

De wereldtuinen in de Flevohof staan in volle bloei. De tropische kassen zijn dit jaar flink uitgebreid. Er is nu 3500 vierkante meter met gewassen uit warme landen te zien.

Gouden Handen

Het creativiteitscentrum Gouden Handen in 's-Heerenberg verzorgt op alle zondagen in mei lezingen over alternatieve geneeswijzen, voeding en parapsychologie. Aanstaande zondag zijn de onderwerpen hypnose en (in de middag) alternatieve geneeswijzen.

Aquaria

Ter gelegenheid van haar vijftienjarig bestaan heeft de aquariumvereniging De Minor tot en met zondag 15 mei een tentoonstelling georganiseerd in de Dominicanerkerk in Maastricht (dagelijks van 12 tot 22 uur).

Traktoren

In het kader van het vijfendertigjarig bestaan van Dierenpark Amersfoort is daar dit weekeinde een tentoonstelling van oude en moderne landbouwtraktoren te zien.

Truckfestival

Restaurant Anna's Hoeve in Hilversum is het decor van het tweede internationale 'Oldtimer Truckfestival' op zondag 8 mei van 12 tot 17 uur.

Jaarmarkt

Voor de negende keer wordt zondag van 11 tot 18 uur in Kerkrade de Terwinseler Jaarmarkt gehouden. Het bijprogramma bestaat uit volksdansen, volksmuziek, straattoneel en demonstraties van oude handwerken.

Zeeschilders

Tot en met 6 juni brengt het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek een tentoonstelling van werk van leden van de Nederlandse Vereniging van Zeeschilders, te weten Rieks Hamminga, J. W. Heyting, Reint de Jonge, H. Liebe, Geert-Jan van Meurs, Louk van Meurs, D. Mulder en J. Ploos van Amstel (maandags tot en met zaterdag van 10 tot 12 en 13.30 tot 17 uur).

Zeeuws landschap

Onder auspiciën van de stichting Delta-Cultureel worden tot en met 31 augustus in de Grote Kerk in Veere tentoonstellingen gewijd aan het landschap in Zeeland, aan Zeeuwse natuurmonumenten en aan schelpen die gevonden zijn op de Nederlandse stranden (zondags van 14 tot 17 uur, overige dagen van 10 tot 17 uur).

Oud spul

Oudheidkundig onderzoek, afgebeeld door archeologen en door niet terzake gespecialiseerde tekenaars en grafische kunstenaars, wordt tot en met 29 mei geëxposeerd in het Groninger Museum in Groningen (zondags van 13 tot 17 uur, dinsdags tot en met zaterdags van 10 tot 17 uur).

Plantenkunst

Nel van Dooremaal uit Den Haag maakt van planten en wieren een heel apart soort kunstwerken. Ze zijn van zaterdag 7 mei tot 1 juni te bezichtigen in het Noordbrabants Natuurmuseum in Tilburg (in de weekends van 14 tot 17 uur, op de overige dagen van 9 tot 17 uur).

Middeleeuwse kledij in de romeinse tuin van de Flevohof

Duizenden wormen maken prima humus

Compost maken van organisch (tuin- en groente-) afval is een vrij langdurig proces. De bacteriën, die de plantencellen omzetten in in water oplosbare stoffen nemen daar ruim de tijd voor. Een Nederlands bedrijfje, dat al eerder met een originele gedachte kwam heeft daar iets op gevonden: laat het werk doen door wormen. Bij vele tuincentra kan men sinds kort dozen kopen met 500 krioelende wormen erin. Een kolonie, die het begin moet vormen van een humus-produktie-eenheid, die zo'n twee kilo uitstekende humus per dag moet opleveren.

„Er is natuurlijk een categorie mensen, die me hard heeft uitgelachen," zegt H. v. d. Merwe in Beneden-Leeuwen, die het idee rijp heeft gemaakt voor de markt, "maar vooral in kringen van de biologische land- en tuinbouw is het met veel enthousiasme ontvangen." Hij kan het succes van dit wonderlijke produkt nog niet schatten. Daarvoor is het nog te kort op de markt.

Het gebruik van wormen voor de omzetting van organisch afval is op zichzelf niet nieuw. Vooral in Amerika en Italië heeft men daarmee al veel ervaring opgedaan. De wormensoort die in de Vlampir-dozen zit is ook uit Italië afkomstig. In Nederland is nog niet eerder geprobeerd om amateurtuinders voor deze methode te interesseren.

Een voordeel van de wormen boven andere composteringsmethoden is, dat ze snel werken. De wormen eten per dag hun eigen gewicht aan rottend afval. Zeventig procent daarvan leveren ze weer af als pure humus. De inhoud van de wormendoos is bestemd voor een kweekbak van een vierkante meter met een diepte van ongeveer 50 centimeter. Onderin moet een laagje turfmolm worden gestort. De kolonie moet zich daarna in het donker ontwikkelen.

Als de omstandigheden gunstig zijn: goede temperatuur, juiste zuurgraad en regelmatige aanvoer van organisch afval vermenigvuldigen de dieren zich zeer snel. Na vier maanden kunnen er al 50.000 wormen aan het werk zijn. Maar veiligheidshalve gaat de leverancier uit van tienduizend na verloop van die periode. De kweekbak kan zowel binnenshuis worden gemaakt als in de tuin worden ingegegraven.

Je hoeft met deze soort niet bang te zijn, dat ze weglopen," stelt de leverancier zijn klanten gerust. De wormen voelen zich het lekkerst als de zuurgraad van de voedingsbodem goed is. Wie met azijn aangemaakte slabladeren in de bak gooit mag er op rekenen, dat dit het proces afremt. Bij het pakket zit dan ook een zuurgraadmeter. Als het mengsel te zuur wordt kan men dat compenseren door wat kalk toe te voegen. De wormen werpen zich met graagte op alle soorten plantaardige organisch afval. Tuinafval, etensresten, oud brood en zelfs papier en karton worden in humus omgezet.

Volgens de leverancier is het eindprodukt zo rijk aan voedingsstoffen, dat het in een verhouding van 1 op tien met tuingrond moet worden gemengd. Anders zouden de planten zich letterlijk doodgroeien. Een Vlampir-pakket is niet goedkoop. Tuincentra verkopen het voor ƒ 88,50. Informatie over verkoopadressen: (070) 614271.

Gouden schaalmodel

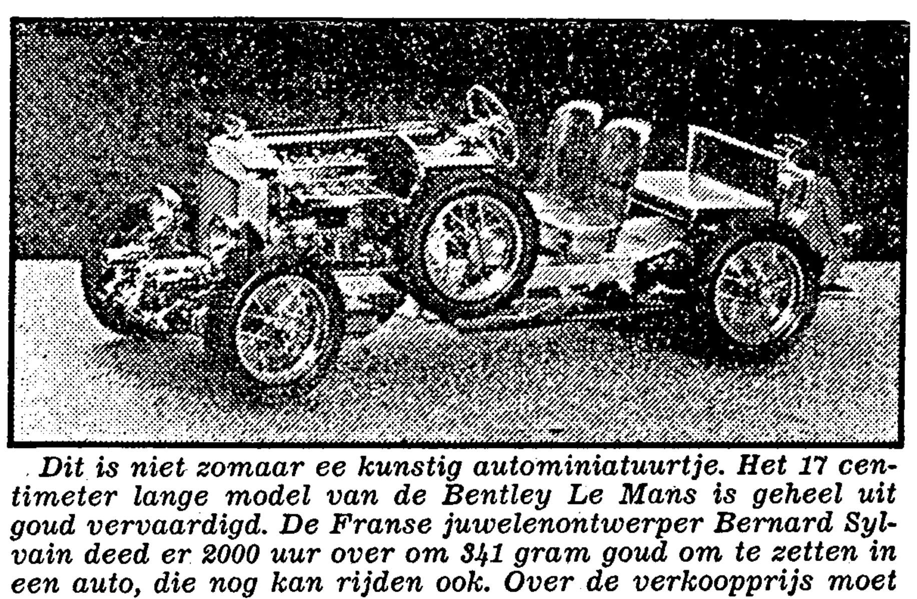

Dit is niet zomaar ee kunstig autominiatuurtje. Het 17 centimeter lange model van de Bentley Le Mans is geheel uit goud vervaardigd. De Franse juwelenontwerper Bernard Sylvain deed er 2000 uur over om 341 gram goud om te zetten in een auto, die nog kan rijden ook. Over de verkoopprijs moet nog even worden nagedacht.

groei & bloei

Door Niek Vechtmann

Campagne voor Markiezaat

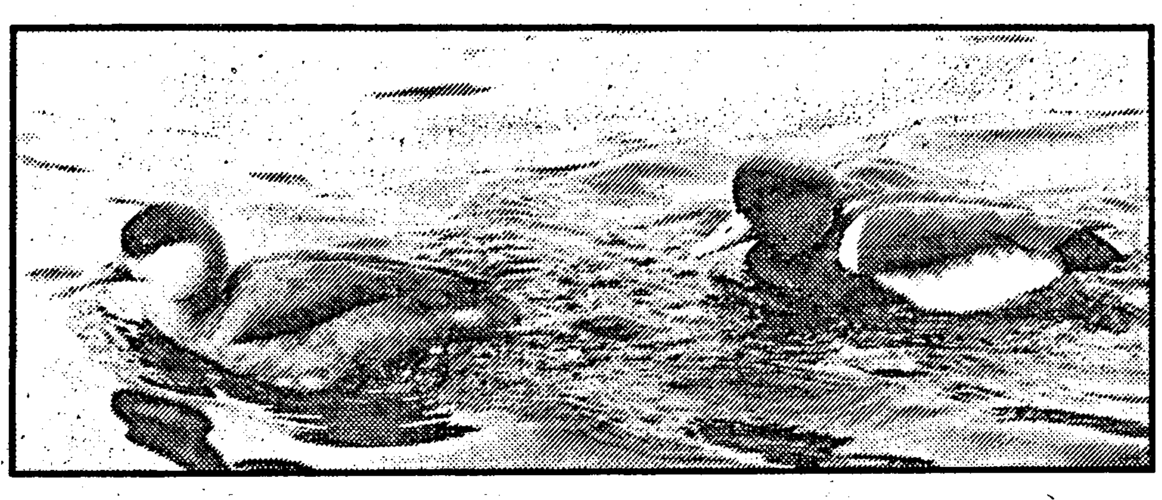

De kroon-eend — thans in Nederland nogal zeldzaam — is een van de soorten waarvoor het Markiezaat een toevluchtsoord zou kunnen worden.

Met een brochure die de leden als bijlage bij het mei/juni-nummer van het tijdschrift "Vogels" is toegezonden zwengelt Vogelbescherming een campagne aan voor behoud van wat voluit "het verdronken land van het Markiezaat van Bergen op Zoom" heet: 2200 hectare drassigheid bij Bergen op Zoom, in de rest van dit stukje kortweg aan te duiden als "het Markiezaat".

Het gebied staat nu nog in open verbinding met de Oosterschelde en is zoals de brochure zegt "een zeer open getijdenlandschap met een grote mate van natuurlijkheid. Er komen zeldzame en bijzondere planten voor(-stippelzegge, snavelruppia). Wat de vogelrijkdom betreft zegt het genoeg dat er *zes* soorten voorkomen die er qua aantallen de norm overschrijden die de natuurbescherming internationaal hanteert om aan te geven dat een gebied van grote waarde is: rotgans, bergeend, pijlstaart, scholekster, zilverplevier en wulp.

Zoals gezegd is het Markiezaat op dit moment nog een getijdengebied, maar zo zal het niet blijven: er moeten dijken omheen komen. Toch hoeft dat allerminst een ramp te worden. De brochure zegt: "Als gevolg van de scheiding tussen het Markiezaat en de rest van de Oosterschelde zal het Markiezaat verzoeten. De huidige dieren- en plantenwereld zal grotendeels verdwijnen. Wat komt ervoor in de plaats? Naar de mening van de natuurbescherming moet het Markiezaat - nu natuurgebied - na de scheiding van de Oosterschelde de gelegenheid krijgen zich opnieuw te ontwikkelen tot een waardevol natuurgebied. Ook de regering onderschrijft dit in het Structuurschema Natuur en Landschap."

Er zijn echter kapers op de kust. De gemeente Bergen op Zoom namelijk wil een groot deel van het Markiezaat benutten voor woningbouw. Vogelbescherming gunt uiteraard iedereen een huis, maar laat aan de hand van cijfers zien dat het nog zeer de vraag is of huizenbouw op deze plaats nu wel zo noodzakelijk is.

Aan de andere kant zou het mogelijk zijn om - "met een minimum aan ingrepen," aldus de samenstellers van de brochure - van het Markiezaat een gebied te maken dat veel lijkt op de nu al tot ver over onze grenzen bij natuurliefhebbers befaamde Oostvaardersplassen in Zuidelijk Flevoland, en dus op het landschap dat in lang vervlogen tijden kon worden aangetroffen in grote delen van Nederland. En net als bij ontstaan en beheer van de Oostvaardersplassen zal een vogelsoort - de grauwe gans - de mensen een handje kunnen helpen.

Als de woningbouwplannen van Bergen op Zoom ongewijzigd blijven wordt de kans op zoiets moois aanmerkelijk kleiner. Want niet alleen zal dan een kwart van het gebied sneuvelen, daarnaast zal een "uitstralingseffect" optreden.

Vogelbescherming pleit daarom voor drie dingen: wat natuurgebied is moet natuurgebied blijven, de woningbouwplannen van Bergen op Zoom moeten worden heroverwogen en vooruitlopend daarop moet voorlopig worden afgezien van opspuiten.

★ ★ ★

Omdat de bruine rat dikwijls in de buurt van sloten en dergelijke wordt aangetroffen noemen veel mensen deze diersoort "waterrat". Ten onrechte, want de echte waterrat ziet er anders uit - kleiner, gedrongener van bouw en met een kortere staart - en houdt er ook een ander leefpatroon op na. Bovendien komt de waterrat volgens de zoogdierengids die ik er op nasloeg in Nederland in het wild niet voor.

De waterrat behoort tot de woelratten, die allemaal ongeveer hetzelfe postuur hebben als hij. Tuinders houden niet van woelratten in hun boomgaarden, omdat de diertjes met hun gegraaf geen positieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van de oogst.

Rond boomgaarden worden daarom wel woelratfuiken aan de rand van slootjes geplaatst. Dat gebeurt bijvoorbeeld in de Alblasserwaard, waar Wim Jongejan heeft geconstateerd dat deze fuiken - die overigens tot de wettelijk toegestane "vangmiddelen" schijnen te behoren - nu niet direct als effectief kunnen worden aangeduid.

Jongejan leegde in februari '82 in totaal 24 woelratfuiken en trof daarin een enkele woelrat aan. Wel kwamen er dieren uit te voorschijn die in ons land wettelijke bescherming genieten: groene kikkers, padden en rugstreeppadden. Als die beesten niet tijdig worden bevrijd komen ze in de fuiken om, en dat kan natuurlijk nooit de bedoeling zijn. Jongejan pleit er daarom voor de woelratfuik voor de periode april/juli tot verboden vangmiddel te verklaren, omdat hij heeft vastgesteld dat er in die maanden uitsluitend beschermde dieren in worden gevangen.

vakantie tips vakantie

Vakantie buitenland 67

Rechtstreekst t.h. van eigenaar ETAGEBUNGALOWS in bungalowpark Panorama Espana La Nucia bij Benidorm. Inl. Stichting Interbel 073-560487.

App., hotels Duitsland / Oostenrijk met GRATIS 100% gar. Nat. Nederlanden Selektoers of uw reisbureau, 01748-4531.

In ROSAS op 4-sterrencamping Mas Nou staanplaats incl. tent vanaf ƒ 50,- per week. Info Eurotent 030-313815.

SPANJE, kampeervakanties incl. tent, staanplaats en zeer luxe busreis met bar, toilet, video vanaf ƒ 275,- p.p. Vraag info 030-313815.

T.h.: riante VILLA in N. Italië in bosrijke omg. Gesch. voor wandel/ski vak., het hele jaar door. Inl. na 19.00 uur 01803-7153.

Met de Costa Blanca bus wekelijks naar Torrevieja in 24 uur naar BENIDORM ƒ 299,- retour. Tel. 05270-18100.

Vakantie in mooi België / Luxemburg. Comf. vak.won. te huur. Beslist goed. Bureau LETZEBURG, 03434-54458.

Campingvluchten en vakantiereizen, v.a. ƒ 369,-, naar zonbestemming, v.a. Brussel. Charters, 076-136869.

Te h. 6 p. STACARAVAN. Camping "Le Clot", 81230 Lacaune. Inl. N. van Putten, tel. 09-3363370486.

GRACHEN Wallis, chalet met 2 app. elk v. 4 tot 6 pers. Zonnig. Bezet 23/7 t/m 6/8. Inl. tel. 05921-9298.

T.h. Z.-FRANKR. 4 pers. bung. in park, ook nog hoogseizoen. Inl. 01899-16399.

Vakantiewoning in Franse Ardennen, ± 6 pers., alle komf., open haard, rustige omg. Tel. 040-522722, 04909-1452.

ROSAS Noord-Spanje t.h. 4-pers. rustig gel. vrijstaand huis met grote tuin. Mei t/m sept. nog vrij. Inl. tel. 079-214514.

T.h. 6 pers. vak. bungalow te Tignale nabij GARDAMEER. In Nederlands park met zwembad. Inl. 02520-19033.

Costa Brava t.h. half-vrijst. villa, gr. tuin, gesch. v. 8 pers. 700 m. van strand. Inl. Casa Costa, 020-436728 / 247994.

SAUERLAND. Luxe vak. appartementen, 2 - 6 pers. Vrij vóór 16 - 7 en na 6 - 8 v.a. DM 245. Inl.: 01880-16820.

Spanje, dagel. p. luxe bus v.a. ƒ 275,- ret. Hotels/app. beschikb. VIA Int. busstation, 010-120697.

T.h. app. en villa's, Middellandse Zee omg. SAINT TROPEZ, ook nog in hoogseizoen, 04975-1267.

LUXEMBURG, mooi chalet, ideaal gel. v.a. heden tot 16/7 + 23/7 tot 30/7. Tel. 010-801486.

Binnen 24 uur naar Benisa, Denia en BENIDORM per luxe touringcar, prijs retour ƒ 285,-. Info tel. 038-221177.

Campingvluchten en vakantiereizen, v.a. ƒ 369,-, naar zonbestemming, v.a. Brussel. Charters, 076-136869.

TURKIJE, de laagste prijzen vindt U bij Anadolu/Actief - Reizen, 010-362600.

MAROKKO, de laagste prijzen vindt U bij Anadolu/Actief - Reizen, 010-362600.

T.h. caravans op camping nabij PERPIGNAN Z.Fr., v.a. ƒ 250. p.w. Inl. 01726-13686.

ZWITSERLAND (zonnig Wallis) mooi chalet of dakbung. 01814-1068, ook zondags.

Bungalow - YORKSHIRE - Engeland, 5 pers. Juli vrij. Tel. 08382-1483.

FRANKRIJK, Dordogne. T.h. vakantiebungalow v.a. ƒ 200,- p.w. Inl. 040-434747.

Engelsetaal vakantie bij leraarsgezin in groot buitenhuis in DEVON. Inl. 01751-78175.

Varen in GRIEKENLAND v.a. ƒ 1345,- p.p. 2 wk. Reg. Yachts, 05162-1262.

COSTA BRAVA, app. t.h., 2-4 pers. in Playa d'Aro, periode 4/6-18/6. 01100-31012.

ARDENNEN en Luxemburg: chalets t.h. nog vrij juni, juli, aug. Tel. 09-32.3.888.56.55.

CAPPADOCIE, wandeltocht, volpension, v. 5 juni ƒ 2222,-. Sonar, 030-322497.

OOST-TURKIJE, 13 dgn. rondreis, halfpension, v. 19/7 ƒ 1925,-. Sonar, 030-322497.

SAMOENS- Franse Alpen zonnig chalet, Schitt. wandelgeb. 015-134216.

ARDENNEN-Barvaux, ruime chalets, grote tuin. Schitt. wandelgeb., 015-134216.

Verhuur KAMPEERWAGENS. Bel 03408-87074.

Caravans te koop aangeboden 68

Zeer luxe, kompleet ingericht, 4-pers.

Red-Ceder Mobile Bungalow

Afm.: 10 × 3.50 mtr., douche/toilet, luxaflex, TV, veel kastruimte. Vaste standplaats 10 × 10 mtr. op schone, rustige camping te GOEDEREEDE.
Tel. 01879-1561 (vragen naar Hr. Planjé).

Bürstner FLIPPER-LUX, 5 mtr. tandemasser, '79, luifel, res. wiel etc., i.z.g.st., ƒ 10.500. 010-733270 b.g.g. na 19 u.

Wegens inruil op Avento, Biod en Caraha hebben wij een grote kollektie

inruil caravans en vouwwagens

van o.a. de merken: Avento, Solifer, SMV, Knaus, Eifelland, Sprite, Karaat Diamant kopk., v.a. ƒ 1500,-.
Van der Hagen Caravans, MEERKERK, Nijverheidsstr. 2, 01837-2044.
STEENENKAMER (Deventer), Wilpsedijk 3, 05700-11702.
EINDHOVEN, Ruysdaelbaan 13, 040-449955.

T.k. luxe houten STACARAVAN 9.00 × 3.50 m. compl. inger. incl. wasm. + centrifuge, badk. m. bad, wastafel, bankstel, tafel + 4 stoelen. Op camping in Oosterhout met zwembad, kleuterbad, tennisbaan, mini golf etc. Huisdieren toegestaan. Het hele jaar geopend. 1 jaar oud. ƒ 25.000,-. Tel. 010-711500.

Maak eens reisje naar Zeeland en verdien ƒ 1000,- tot ƒ 3.000,-. Nu op alle voorradige 1982 modellen van ADRIA (type AC), Bürstner, Chateau, Hobby, Rally 10% korting. Tevens ± 30 occasions. "De Smokkelhoek." Biezelinge (Bij Goes). Tel. 01102-1623.

Houten red cedar pf PVC STACARAVANS, geheel naar eigen wens voor de prijs van een aluminium, dat kan bij Ferna Caravanbouw, ook zaterdag geopend van 9.30 tot 13.30. Paul Krugerstr. 10 d (bijmetrastation Rijnhaven). Tel. 010-847547, b.g.g. 010-192355, R'dam.

Bols Caravanbouw biedt aan: nieuwe houten STACARAVANS 9m. lang, compleet ingericht, 6 slaapplaatsen, warm en koud water, wastafel, toilet, koelkast, kookplaat, kachel en tuindeuren. Pr. ƒ 16.500,-. Lekdijk 13-14, Langerak. Tel. 01836-1415.

T.k. luxe houten stacaravan 9 × 3 op 400 m2,. 15 km van R'dam in rustig bungalowprak; water, gas en elek. aanwezig, compl. inventaris w.o. KTV, stereo inst.m koelk. enz., schuurtje en tuinhuis, vissteiger. Een JUWEELTJE. 01827-4891.

Cor Olie uw vertrouwde adres voor de aankoop van een vouw- of bagagewagen, tenten, carav. Ook gebruikte vouwwagens v.a. ƒ 2000,-. VERHUUR vouw-, bagagewagens, tenten, carav. Noordeindseweg 48, Berkel Z.H., tel. 01891-3747, b.g.g. 3817.

TOURCAR, merk Constructam, geh. kompl., 5-pers., event. m. st.pl. Brabant. M. kent. bewijs. 010-861404.

T.k. stacaravan, 8,50 × 3 m., geh. compl., incl. berging. Vaste standplaats OUDDORP. Pr. n.o.t.k. Tel. 01880-30020.

Uw CARAVAN verkopen, bel even 030-513423. Discr. verzekerd. Betaling contant.

T.k. STACARAVAN op vaste st.pl. in Burgh Haamstede Zld., stageld p.j. ƒ 1200,- incl. water en electra, compl. nwe. inboedel. In caravan 6 sl.pl. + grote schuur waarin 1 slaapkam., met stapelbed. W.c. en douche, alles op riolering. Tel. 010-745731.

T.k. mooie stacaravan (8 pers.), 2 slaapk., aangesloten op water, licht, riolering. Voll. inventaris. Pr. ƒ 9.000,-. Stageld betaald t/m okt. '83. Vaste staanplaats, bosrijke omgeving, nabij Tilburg (N.-Br.), Camping BEEKSE BERGEN, tel. 013-432836.

Kip

Officieel Hoofddealer Duijndam BV. Ook voor gebruikte caravans, Rotterdamseweg 390, Delft, 015-610037, vrijdag koopavond v. 19 tot 21 uur.

ZARO Caravan Bouw. Houten en p.v.c. stacaravans in elk model en indeling. kwaliteit voor scherpe prijzen. Snelle levering. Finan. mog. Tel. 015-564554, 010-663875. Bellweg 11, delft. Afslag Delft-zuid, vlakbij Makro.

T.k. stacar., vaste standpl. Camp. Bonafide RENESSE (Zld.), compl. inger., 2 slaapk., w.c., douche, 8 sl.pl., i.z.g.st., 4 jr. oud. Vr.pr. ƒ 20.000. 03402-32766.

TOERCARAV. Jumat tandemasser met c.v., koelk. en nieuwe voortent, dubb. geïsol., toiletruimte met wastafel. Vr.pr. ƒ 12.500,-. Financ. mogelijk. Tel. 01871-2086.

RIBRU Caravanbouw voor uw caravanreparaties, ook voor het vernieuwen van uw dak, van plat naar schuin dak. Tel. 01862-3662

Voor Uw CARAVANACCESSOIRES naar: Caravanbedr. Duijndam BV, R'damseweg 390, Delft, 015-610037 vrijd. Koopav. v. 19 - 21 u.

±25 nieuwe en gebruikte staen TOURCARAVANS van ƒ 1500,- tot ƒ 25.000,-. Hameeteman, van Slingelandtlaan 52, Dordt. 078-132076.

T.k. luxe tourcaravan KNAUS Comfort 450 T, compl. met kachel, koelkast en royale luxe voortent, b.j. 1979. Vr.pr. ƒ 8.950,-. Tel. 01659-4231.

VOUWWAGEN Walker Viva, b.j. '77, 6 pers., met voortent, luifel, onderslaaptent,.koelkast en reservewiel, i.z.g.st. ƒ 2.250,-. Tel. 01806-14590.

Houten STACARAVAN, 11.20 × 3.60, 15 mnd oud, zr. gesch. voor perm. bewoning. Geh. inger. en als nieuw. Pr. n.o.t.k. 01658-1415 of 2994.

T.k. 4-5 pers. stacaravan te EDE, compl. m. inv., nwe voortent, gas, water, elek., bergschuur, jaarplaats. Tel. 010-832733.

Op camping "Bosweelde" staan 2 STACARAVANS t.k.a. met evt. staanpl. Geerbroekseweg 3, Ulvenhout (N.br.), tel. 076-612525.

Toercaravan ADRIA 305 SLB, geheel compl., kachel, koelk., voort., luifel, gasflessen, horren, spiegels, chem. toilet, i.z.g.st. 010-707783.

T.k. toercaravan SPRITE 75 met voortent, koelk., kachel en res. wiel. ƒ 2150,-. Enkele onderstellen voor zelfbouw v.a. ƒ 200,-. J. Lagerwaard, s-Gravenweg 243, Capelle a/d IJssel, 010-507928, 's zondags gesloten.

Enorme OCCASIONSSHOW!! ± 50 toercaravans (ook tandemassers), vele met koelk.,kachel, voortent enz. Tevens 10 vouwwagens. Car. centr. Bos, Woutersweg 8, 's Gravenzande. Tel. 01748-2683. Woensdag koopavond.

KWALITEITS-VOORTENTEN op maat gemaakt voor iedere caravan, te zien in onze showroom. Caravanbedrijf Duijndam BV, Rotterdamseweg 390, Delft, 015-610037. Vrijdag koopavond v. 19 tot 21 u.

Bergland tour-, Flamingo staen Flamingo Vouwcaravans m. vaste wanden. U zou ze eigenlijk gezien moeten hebben! FRANS SCHETS - Caravanbedrijf - Charloisse Lagedijk 660. Tel. 010-814652.

Plaats voor (STA)CARAVAN op boerderij met o.a. paarden, kippen, zeugen, enz. Nabij het Grevelingenmeer, dichtbij grote jachthaven enz. Inl. J.W. Kardux, Noorddijk 8, Melissant. Tel. 01877-1548.

RENESSE, t.k. stacaravan, 9 mtr., 2 jr. oud, douche, toilet, berging, staat op prachtige plaats van gezinscamping. Inl.: Camping "De Karavaan", tel. 01116-1293.

Vele vertrouwde merken op een vertrouwd adres. GEBR. VAN ESVELD, Pascalweg 115, R'dam-Lombardijen, 010-325211. Focwa - Bovag. Vrijd. koopavond.

T.k.a. STACARAVAN, 7 × 3 mtr., aangebouwde klompenhok, vrijst. schuur op camping in Rijsbergen te N.Brabant, vr.pr. ƒ 6.750,- inkl. staangeld 1983. Tel. 01883-18226.

Camp. TULDERHEYDE, Poppel België, heeft vrije jaarplaatsen in bosrijke omgeving ± 15 km. v.a. Tilburg 09-3214655612.

Speciale aanbieding: 1 nieuwe caravan merk CONSTRUCTAM (4 pers.) type Coral 6 GT. Pr. ƒ 12.500,-. Inl. 076-415527.

Aanhangwagens, BAGAGEWAGENS in alle maten, in- en verkoop. Westzeedijk 565, R'dam, 010-774621.

Kussens voor boten, caravans en bankstellen, ook meubelstoff. V. DIJKE, Kat.Lagedijk 465. Tel. 010-293096.

T.k.a. VOUWCARAVAN merk Vocatour 375 L, compl. met voortent en veel acc. tel. na 19 u. 01714-3119.

Keurig onderh. TOERCAR. 3.80 m. Gew. 600 kg. Kachel, koelk., toiletr., voort. ƒ 3450,-. 01860-15532.

T.k. TOERCARAVAN, Wolff 625, voortent, 1979, onberisp. staat, pr. n.o.t.k. Bellen na 18.00 uur 01830-30168.

T.k. SPRITE '73, 3-4 pers., weinig gebr. + z.g.a.n. voortent. Prijs ƒ 1200,-. Tel. 01806-16693.

T.k. ERIBA Triton M '79, als nw., voort. '82. ƒ 10.500,-. of ruil. v. kl. type. Ook Eribette '77 te koop. 01100-15037.

KIP Grand Deluxe, 450 t., 1981, met acc., 3 weken gebr. ƒ 14.000,-. Tel. 010-512968.

6 pers. VOUWWAGEN Ajamet, geremd, bermkeuken, bj. '79, veel extra, 3 × 3 weken gebr. ƒ 4000,-. 03412-54883.

T.k. mooie STACARAVAN, geh. compl., rust. plaats bij boerderij, landel. gel., prima visw. ƒ 8500,- 03475-1876.

T.k. mod. inger. STACARAVAN met eetbar, koelkast, e.d. Camp. Waterspg. geb. Willemstad 01650-39765.

T.k. GEVR. Tour- en stacaravans tegen contante betaling. Tel. 078-132076.

TOERCAR. ROLLER 380 in uitst. st., kachel, koelk., voort. ƒ 6750,-. 010-208519.

T.k. TOURCARAVAN 3 à 4 pers., div. acces., Moerkapelle. Tel. 01793-2276.

T.k. ALPENKRUIZER Super, 1975, kompl. ƒ 1.750,-. Tel. 02202-1663.

5-pers. T.E. CARAVAN, b.j. 1980, vr.pr. ƒ 10.500,-. Tel. na 18.00 uur 01819-15258.

ADRIA 305 SL, 75, met voortent, ƒ 2950,-. Tel. 01890-5954.

TABBERT 4 pers tourcaravan + voortent, i.g.st. ƒ 1.500,-. Tel. 010-833083.

STACARAVAN compl., omg. Breda, op rustige camping. Tel. 010-352427/342793.

Compl. 4 pers. DETHLEFS 3.80, 6 weken gebr., i.a.nw., vr.pr. ƒ 8450,-. 01880-15536.

CONSTRUKTAN, comet 5, met verw. in Isabela voortent. ƒ 3750,-. Inl. 02274-4160.

T.k. stacaravan geheel compl. /netjes, 1983 betaald. Pr. ƒ 4.250,-. Inl. 08866-1525.

TURNHOUT-België, villa in bosrijke omgev. vlakbij centrum. 09-3214655612.

TOURCARAVAN, Constructam, met voort., 4 à 5-pers., i.z.g.st., 01620-27224.

T.k. ALPENKREUZER Sr., 1973, ƒ 1400,-. Tel. 078-129489.

T.k. STACARAVAN Ace, 2 sl.k., afm. 8.50 × 2.50 mtr., pr. n.o.t.k. Tel. 010-825807.

I.z.g.st. CHAUTEAU 280 m. voort. chemisch toilet en veel voorz. 01804-25356.

T.k. WILK 5.10 mtr jubileum uitv., veel extra's. Nw. pr. ƒ 25.000,- nu ƒ 12.500,-. Tel. 01726-13266.

T.k. STACARAVAN met schuur, compl. inger. op recr. gebied Liendebos te Linde. Tel. 3449-2000.

T.k. ALPENKREUZER Senior, inkl. speciale luifel, alles i.z.g.st., pr. n.o.t.k. Tel. 01793-2213.

Mooie T.E.-TOURCARAVAN, 5-pers., kachel, voortent, 663 kg., ƒ 3950,-; 01819-17707.

T.k. Kip TOURCARAVAN 2 asser, pr. ƒ 4.450,- geh. kompleet. Tel. 01806-18064.

SCOUT Routier, dec. '79, incl. access. Vr.pr. ƒ 3.950,-. Tel. 01749-42345.

Stacaravan, Blue Ancher, 6.50 m. Compl. ingericht. Tel. 01858-3896.

KIP CARAVAN, bj. '72, 3.50, i.g.st., incl. voortent + koelk. ƒ 2250,-. Inl. 01827-3583.

T.k. STACARAVAN geh. compl. op rustige camping te Oudewater. Tel. 010-668363.

VOUWWAGEN, i.zr.g.st., met oplooprem, bermkeuken, enz. ƒ 2250,-. Tel. 010-508362.

T.k. STACARAVAN op Camping Ponderosa. Pr. ƒ 10.000,-. Tel. 010-504021.

T.k. ALPENKREUZER Super b.j. '75, i.z.g.st. met acc. pr. n. o. t. k. tel. 078-145421.

TREKHAAK nodig? Bel even 010-774621. Ook montage.

Zomerhuizen te koop aangeboden 69

In uniek bung. park (zwemb., tennisbanen) in ruime bostuin (± 800 m2) stenen BUNGALOW v. 1e eig. ± 12 km. v. Tilburg, voll. inger., 3 sl.kam., hete lucht -c.v., gr. living, erfpacht grond. Pr. ƒ 95.000,-. Tel. 010-821033.

T.h. op luxe park te BAARLE NASSAU, stenen bung. van 10 × 17 mtr. Op 550 m2 eigen grond. Ind.: kamer met open haard, 3 slaapk., badk. en berging. Terras en vrije tuin. Tel. 02990-25632.

T.k. dubb. wandig houten ZOMERHUIS, incl. inboedel en schuurtje, in rustig bungalowpark ca. 8 km v. Oisterwijk, ƒ 20.000,-. Te bevr. 040-416803 na 17.00 u.

T.k. RECR. WONING aan het water (Rottemeren). Uniek voor omg. R'dam. Evt. perm. bewoning, 2 slaapk. 's-avonds Tel. 010-666762.

FINNCO - bungalows, in parken o.a. bij Hilvarenbeek. Inl.: 01670-63713.

6 p. ZOMERHUIS, Z-Limburg. Compl. inboedel, ƒ 7500,-. Tel. 045-216416.

T.k. bung. te OUDDORP. Te bezichtigen 7 en 8 mei. 010-340957 - 01878-2486.

Vakantiehuisje, omg. GORKUM. Prijs ƒ 12.500,-. Tel. 010-677943 na 17 uur.

T.k. 4 p. Z.HUISJE in Twente op camp., perm. te bew. 010-582780.

Tenten en kampeerartikelen 70

Gewoon altijd alles véél voordeliger bij campingspeciaalzaak GEBR. VAN ESVELD, Pascalweg 115, R'dam-Lombardijen. 010-325211. Vrijd. koopavond.

T.k. 3 pers. BUNGALOWTENT, Riviera V&D, ƒ 350,- + 2 pers. huttent, Adelaar V&D, ƒ 150,-. Beide i.zr.g.st. 078-140308.

T.k. tafelmodel GASKOELKAST 140 l. Geschikt voor caravan. 010-741156.

Reisgenoten 71

Een-oudergezinnen

a.d. Costa Brava vol. ing. bungalowtent op ANWB-camping a.h. strand, met zwembad, surfschool, manege etc. inkl. touringcarreis: 17-daagse reis voor bv 1 volw. + 2 kind. slechts ƒ 1350,- totaal. Ezaco Reizen, 023-319494 voor gratis folder.

Mn. 47 j. zkt m. v. KAMPVOETREIS, gn. fanat. wand., lft. onbel. moet wel over vr. tijd besch. 078-140308.

Kampeerauto's 72

Polyester daken

Hef-, slaap- en vaste verhoogde daken voor elke type kampeerbus. C. van der Hof, Dreef 74, 010-320493.

FORD TRANSIT 100 L, stah., benz., 2 volw. + 2 kind. of 3 volw., rembekr., staalkarkas banden, str. water met 100 ltr. r.v.s. watertank, ster. rad. met 4 luidspr., koelk., toil., gr. zonneluifel. Schitterende staat! Keur. toegest. ƒ 9.850,-. Tel. 01650-36887.

Zelfbouwers v. KAMPEERAUTO'S. Bij ons alle mogelijke materialen voor inbouw. Kom eens langs. Campo b.v., 3e Barendrechtseweg 433, Barendrecht, tel. 01806-14866.

ZELFBOUWERS v. kampeerauto's. Bij ons alle mogelijke materialen voor inbouw. Kom een langs. Campo b.v., 3e Barendrechtseweg 433, Barendrecht. Tel. 01806-14866.

4-persoons en 6-persoons KAMPEERAUTO'S te huur. In voor- en naseizoen extra voordelig. Reserveer tijdig. Vraag folder. Lokhorst Autoverhuur, Bussum. Tel. 02159-16316.

CITROEN HY, '78, veel nw. onderdelen, achterramenimperial, klaar voor ombouw. Vr.pr. ƒ 6200,- tot 18.00 u. 010-322986, na 18.00 u. 522640.

Goedkoopste adres verkoop, verhuur VW-KAMPEERBUSSEN. Verk. VW-inbouwsets, hefdaken. Tel. 020-230154 of 02209-2174.

T.k. AM. CAMPER 6 sl. pl., bj. okt. '80, 9000 myl, nw. pr. ƒ 95.000,-. Vr.pr. ƒ 59.500,-. Tel. 01879-1595.

Verhuur van luxe KAMPEERAUTO'S, 4 of 6 pers. Lage prijzen. Vr. folder: 010-656400. Achilles Autoverhuur, Walenburghof 17, R'dam.

TE HUUR homecar Ford Transit, 4 en 6 pers. Köhler Autoverhuur, Zieken 181, Den Haag: 070-881700 of Delft: 015-121419.

T.k. VW KAMPER met hefdak, 4 slaappl., 12 jr. oud, 12 × gebr., geheel als nw. T.e.a.b. Tel. 01828-18884.

T.k. VW KAMPEERBUS b.j. '73, incl. voortent, pr. ƒ 4.000,-. Tel. 03435-4733.

T.h. kampeerbus MERCEDES 206 D. Nog vrij tot 18/6 en v.a. 15/8. ƒ 375,- p.w. Tel. na 18 u. 01676-2551.

Trio - Autoverhuur voor V.W. en Merc. CAMPERS. Vraag folder. Tel. 010-774099.

T.k. VW Kampeerwagen WESTFALIA, '74, compl. ingericht. Tel. 010-512971.

MERCEDES 306 Diesel kampeerauto bj. '75, tel. 010-268883 na 18.00 u.

Verhuur KAMPEERWAGENS. Bel 03408-87074.

T.k. BEDFORD camper. 05222-1780.

DIVERSE TIPS

Erkende huwelijksburo's 77

Eenzaam... doe er iets aan

Samen met al die anderen.
In onze nieuwe brochure leest u alles over deze unieke manier van kennismaken. Bel nu! (ook 's-avonds).
(meer dan 44.871 mensen gingen u voor)

Stichting Centrum Europa

Erkend door Raad van Toezicht

Alkmaar: 072-123867 .... Kerkrade: 045-459448
Alphen a/d R.: 01720-21776...... Hilversum: 035-18328
Amersfoort: 033-17320......... Leeuwarden: 058-137768
Amstelveen: 020-543730 .... Leiden: 071-212830
Amsterdam: 020-642113......... Lelystad: 03200-42447
Apeldoorn: 055-222410......... Maassluis: 01899-13094
Ankeveen: 035-63192............ Moergestel: 04243-2327
Beverwijk: 02510-20826 .... Nijmegen: 080-230150
Breda: 076-131698..............Nieuwegein: 03402-60403
Delft: 015-611715...............................Oss: 04120-38588
Dussen: 04169-1352............. Purmerend: 02990-20825
Eindhoven: 040-517127....... Roosendaal: 01650-52271
Eindhoven: 040-414694........... Rotterdam: 010-835832
Goes: 01100-20297................ Rotterdam: 010-224574
Den Haag: 070-656556......................Twello: 05712-2032
Haaksbergen: 05427-16844 Spaubeek (L): 04493-2395
Haarlem: 023-314615.................. Venlo (L.): 077-11385
Haren (Gr.): 05906-2524................ Voorburg: 070-864982
Heel (L.): 04747-2843.........Vught (N.-Br.): 073-560605
Heerenveen: 05130-29073.. Wierden (Ov.): 05496-3192
Den Helder: 02230-34420...............Zwolle: 038-542167
Kerk-Avezaath: 03448-1938.. Zwijndrecht: 078-127772
Hoofdkantoor: Zeestraat 145, Beverwijk, 02510-29023.

St. INTER-RELATIE (erk. R. v. T.) info: R'dam 010-517894, Alphen a/d R. 01720-43819. Spijkenisse 01880-25770. Hfd.kantoor. 01807-14417.

Huwelijk en kennismaking 76

Sticht. MEDIUM CLUB draait 6 + 7 mei op volle toeren. Medium Club net even anders. Gezelligheid, borrel, dansje bij lifemusic voor vrije mensen van nivo, die beter gesel. kont. wensen in stijlv. av. + goed mil. zijn welkom v.a. 20.30 uur. R'dam 7/5. Rest. 't Swarte Schaep, Haagse Veer, vrijwel naast politieburo. Utrecht 7/5 Hotel Holiday-Inn, naast C.S. 20e etage. Zandvoort 7/5 't Boeckanierst-nest, Zandv.laan 187. Breda 6/5 (Vr.av.) 't Congres, Boschstr. 86. Info 24 uur. Luisterlijn, 01830-34771.

Zich jeugd. gedr. sl. vlotte doch ser. veert. (ZAKENMAN) m. pr. ink., fraai huis, comf. auto enz. zkt. aanfr. besl. sl. vriendin (Ned. of Ind.) m. stijl & charme, ± 20-35 jr., tenger gn. bezw. max. 1.70 cm. Hoogstw. heb je een l. baan, eigen woning enz. Je vult het leven in je eentje in maar toch, soms....... voorl. LAT-rel. Later samen? Normaliter schr. je niet op adv. dit de uitz.? Je brief + foto komt o.e.w. ret. Diskr. 100%. Br. o. nr. 32305523 bur. v. d. bl.

NETTE MAN 46 jr. z.s.k.m. lieve erotische, temperamentvolle, nymphomane vrouw, 35 -45 jr., volsl. of mollig type, voor vaste rel. en de eenzaamh. op te lossen en samenw. of event. huw. later niet uitgesl., huidskl. onbelangrijk. Br. m. tel.nr. of foto o.e.r. 32604751 bur. v. d. bl.

Vrijgezel 45 jr. met hoge verwachtingen van warmte en liefde wil voor eens en altijd afrekenen met dit bestaan, samen met een warme, gevoelige VROUW van ± 40 jr. Denk je dat je samen met mij meer kan maken van jouw leven schrijf me dan, liefst met foto, evt. tel.nr. Br. o. nr. 32103184 bur. v. d. bl.

Wie helpt mij aan een VRIEND met zacht, hartelijk karakter, met liefde aanv., mits aardige donkere versch., mag ook Surinamer zijn. Ik heb licht voetgebrek, zéér jeugdig, zoek wat jonger vriend, vaste relatie. Ben van 23-5-'11. Beh. nivo. Br. met foto + tel. o. nr. 32205257 bur. v. d. bl.

"Landgoed DENNENBURG". 's Zaterdags het sfeervolle trefpunt voor alleenstaande dames/heren. Aanvang 20.00 uur, correcte kleding gewenst. Stichting "Vrienden van Dennenburg", Engweg 34-36, Driebergen, tel. 03438-14900 / 030-936755.

Gesch. man, rustig type voelt zich soms erg eenzaam en alleen, zou daarom graag kennismaking met een lieve, aardige vrouw, lft. 40-50 jr. Ik ben 52 jr., lengte 1.68 m., protestants, heb vast werk i.b.v. auto. Br. o. nr. 32504436 bur. v. d. bl.

750 leuke MEISJES uit Zweden, BRD, Thailand, GB, Polen, van alle landen van Skandinavië, Europa, Azië, N./Z.-Amerika, enz. willen kennism., vakantie, huw. met u. Vraag gratis brochure. Corr. Club '70/A, Box 8177, R'dam.

In de BLAAK TAVERNE, Westblaak 81 te R'dam is elke zaterdagav. vanaf 20 uur de gezelligste en met ca. 200 bezoekers per av. de drukst bezochte dans- en ontmoetingsav. voor alleenst. Inl. 010-148289 (luisterslijn).

Spaanse man, 39, ongehuwd, goed niveau zoekt contact met exhib. vrouw (gehuwd of ongehuwd) die zoals ik van klassieke muziek, glaasje wijn, goed gesprek en nog meer houdt. Omg. Amsterdam. Br. o. nr. 32705017 bur. v. d. bl.

GESCH. HR. (52), middelb. nivo, goed uiterl., zacht kar., met leuke, eigen won., auto en goede overh. baan, z.k.m. lieve vr. tot ca. 47 jr. voor het opb. v.e. ser. rel. Br. (liefst met tel.nr.) o. nr. 32904505 bur. v. d. bl.

MAN zoekt jonge vrouw tot 35 jr. die hem wil vergezellen op een gratis geh. verzorgde 12-daagse busreis naar Joegoslavië half juli. Br. graag met foto en tel. nr o. nr. 32259982 bur. v. d. bl.

VROUWEN verleiden is een kunst. Ook U kunt dit leren. Gegarandeerd succesboek. Gratis info broch. Uitgeverij Goudboek, tel. 010-141623, Postbus 24216, 3007 DE R'dam.

Eenzame, lich.-gehandicapte alleenst. MAN (gescheiden), 40 jr., R.K., z.k.m. lieve vrouw van ong. dezelfde leeftijd (R'dam of omg.) voor vriendschap en gezelschap. Br. o. no. 32405109 bur. v. d. bl.

J. man, 44, W.A.O.'er, lichte handicap, zoekt serieuze kennismaking met lieve jonge vrouw tot ca. 44 jr. Hobby's: Scouting, vr. talen, dansen. Liefst omg. R'dam. Br. o. nr. 32504169 bur. v. d. bl.

ARUBAAN (Ant.) z.k.m. Holl. vrouw, lft. 35-40 jr. Het liefst op de Antillen geboren zijn. Ik ben in het bezit van eigen huis en ben werkz. in de off-shore, 12 weken weg, 7 weken thuis. Br. 32303855 bur. v. d. bl.

Welke sp. j. vr. tot 37 jr. heeft zin weekend en vak. door te brengen op het water met zeiler. Z-H.-eil. Geen bartype. B. m. f. en telf.nr. ònder nr. 32964762 bur. v. d. bl.

Heden 21.30 u. OPEN-HUISFEEST voor 80 vrije mensen (tot 45 jr.), A'dam, Herengr. 287 ben. Peter: 020-276407 / 277640. Angèle: 023-374430. Anneke: 070-633103.

J.man, 36 jr., werkz. in gezondheidszorg, zoekt lieve VRIENDIN, tot 35 jr. Doel: Vriendschap, mogelijk opbouw relatie. Brieven onder nr. 32704604 bur. v. d. bl.

Vrienden en vriendinnen vindt u in alle leeftijden bij Pen-Club Onda Larga, Postbus 328, 6400 AH Heerlen. Gratis FOTOBROCHURE in blanko, gesloten envelop.

50-er, Randstad, zkt. aantr. warmbloedige vrouw, ongebonden, tot ca. 40 jr. voor intieme relatie. Evt. financ. tegemoetk. geen bezw. Br. o. nr. 32502962 bur. v. d. bl.

Zwaar invalide zakenman + muziekleraar z.k.m. nette dame, invalide geen bezwaar, om de eenzaamheid samen op te lossen. Br. o. nr. 32202568 bur. v. d. bl.

PARTNER? Goedkoop, landelijk, succesv. comp.syst. Alle rel. Gratis inf: Kommunika, Postbus 162, 9300 AD Roden (Erkend RvT).

ALLEENST. besch. g. uitz. vr., 58 jr, alg. ont. wil graag eerlijke relatie opbouwen m. ontwikk. heer tot 63 j. Br. o. nr. 32205492 bur. v. d. bl.

MAN 56 jr. niet geb. H.B.O., z.k.m.m. aardige vrouw 45 tot 55 jr., voor duurz. rel. Midden Randstad of Z.land. Br. o. nr. 32305248 bur. v. d. bl.

Goed uitz. J.MAN 44 jr. Gesch., vlot, niv., repr. 1.81 l. Zkt. k.m.m. lieve ser. vrouw tot 40 jr. Br. o. nr. 32804814 bur. v. d. bl.

LIEVE vr. 48 j. (jong) uiterl. Z.k.m. lieve man ± 50 j. b.v. dierenliefhebber. Br. met rec. foto 32502419 bur. v. d. bl.

Partner? VITA compl. bemid. betrouwbaar en goedkoop. Inl. Postbus 1249, Den Bosch. (Erkend door RvT.).

WEDUWE, 61 jaar, zoekt kennismaking voor de gezelligheid, geen bartype. Br. o. nr. 32800967 bur. v. d. bl.

Hr. 54 jr. (zelfstandige) zoekt s.k.m. DAME v.a. 40 jr. Br. o. nr. 32204033 bur. v. d. bl.

R'dam, homo 43 jr., lang, gewoon, goed niv., oprecht, zkt. ongeh., vaste VRIEND voor eerlijke rel. Br. o. nr. 32803745 bur. v. d. bl.

J.m. 24 jr., met goede opleiding, baan, huis, auto, zoekt lieve VROUW om serieuze rel. op te bouwen. Altijd antw. Br. o. nr. 32802595 bur. v. d. bl.

HARBOUR JAZZCLUB, R'dam. Elke zondag en woensdag 20 u. Ontmoetingscentr. alleenst. met dansen.

J.MAN, 31, zoekt j. vrouw v. af en toe een intieme relatie. Geh. g. bezw., geheimh. verz. G. serieuze bed. 010-380269.

ECHTP. 35, z.k.m. j.m. t. 40, v. int. rel. Br. m. f. o. nr. 32664935 bur. v. d. bl.

SIMON/Merc./wo.av. wat deed ik of was verkeerd. Br. o. nr. 32605553 bur. v. d. bl.

LEUKE buschauffeur 24 j. zkt. ser. besnorde vr.25 - 38 j. Br. o. nr. 32705033 bur. v. d. bl.

Heer, 71 jr. met auto zkt. ser. DAME. Br. ond. nr. 32904587 bur. v. d. bl.

MA SCHUITEMA, verzwik je ogen niet!

HEER 50+ i.b.v. motorboot z.s.k.m. watersport vriendin, omg. R'dam. Br. o. nr. 32605148 bur. v. d. bl.

Lieve aantr. VR. 42 jr. wil graag opnieuw begin. m. eerl. sympt. man. Br. lfst. m. f. tel. o. nr. 32305118 bur. v. d. bl.

NED. j.man (Ned.), 27 jr. m. bruin haar, zkt. k.m.m. Surinaamse vrouw. P.bus 1796, R'dam.

J.man 39 jr., vast werk, z.ser. k.m. j. VROUW 20-35 jr. Voor duurzame relatie. Br. o. nr. 32503375 bur. v. d. bl.

Besch. WED. z.k. brede inter. z.k.m. heer 65/73 met vr. en zorgz. karakter. Br. o. nr. 32902983 bur. v. d. bl.

Man 41 jr., z.sp.kenn. m. vr., huidskl. handicap g. bezw. Br. 32903500 bur. v. d. bl.

ECHTP. 30 j. z.k.m. echtp. v. ± 30 j. v. vr.sch. en evt. erot. rel. Br. 32902601 bur. v. d. bl.

Wie wil lief en leed met mij delen. Wed. 46 jr. Br. o. nr. 32801630 bur. v. d. bl.

Zondagavond? Metroclub!! Lommerrijk, Straatweg 99

Zakenflitsen 80

Partijen verbruiksartikelen

voor:

De speelgoedhandel - braderiën - markten - beurzen - bingo prijzen - enz.

zoals:
Zelfklevende foto-albums, kaartjes met 24 klosjes garen, cassettebandjes, babypoppen, pluche dieren in alle maten, Burago en Polistil miniatuurauto's, hologe pensets, enz., enz., enz.
ALS SPECIALE STUNT: VARIANT PUZZLES
1000 stukjes in veel verschillende dessins voor ƒ 2,95.
Bij aankoop van minimaal ƒ 1000,- ontvangt U voor slechts ƒ 1,- een prachtige klok, waarvan de verkoopwaarde ƒ 179,- is.
Bij aankoop van minimaal ƒ 2.000,- kunt U kiezen tussen een prachtige Florentijnse rijdende theetafel of een echte originele wijnpers voor ƒ 1,-.

Ostoy

Industrieterrein Ridderkerk

Nikkelstraat 26, tel. 01804-27211, telex 20368.

Ter overname aangeboden,
wegens gezondheidsredenen:

Expertise- en taxatiebureau

in antiquiteiten, kunstvoorwerpen etc.

Gerenommeerd bedrijf, landelijk ingevoerd. Met exclusieve cliëntenkring.
Partikuliere sektor en verzekeringen, Zuid-Nederland.

Zonder contanten onnodig te reflekteren.

Inlichtingen:
ACCOUNTANTSKANTOOR J. DUKERS.
Sittarderweg 16, 6121 XH Born.
Tel. 04498-52770.

Restaurant zoekt ...

Bekend sfeervol restaurant annex partycentrum (met bedrijfswoning) in de gezelligste stad van de Randstad zoekt geïnteresseerden voor

deelname

in dit bedrijf.
Wij denken bijvoorbeeld aan een echtpaar, nu al werkzaam in de horeca, op zoek naar zelfstandigheid.
Br. o. nr. 32104878 bur. v. d. bl.

P.M. Toys Nederland B.V.

Speelgoed

partijen - faillissementen
Magazijnen: Scholtenstr. 2, Schiedam, direct aan Rijksweg A20. Tel. 010-373333.

In- en verkoop, alle soorten

Lectuur

o.a. alle soorten bladen, bouquet-pocket, candlelight-pocket, enz. Filarski Stramproy, tel. 04956-1790.

Te koop of in pacht aangeboden

Tandtechnisch laboratorium

in de omgeving van Rotterdam.
Br. ond. nr. 32305004 bur. v. d. bl.

P.M. Toys Nederland B.V.

Speelgoed

(weekaanbieding)
Partijen-faillissementen

GEEFT NU AAN ELKE HANDELAAR BIJ AANKOOP VAN ƒ 200,-
24 CRAZY WHEELS
EN BIJ ƒ 500,
60 CRAZY WHEELS CADEAU.
Winkelverk.pr. p.st. ƒ 2,95

Magazijnen: Scholtenstr. 2, Schiedam, direct aan Rijksweg A20. Tel. 010-373333.

R'dam - IJsselmonde

T.k., winkelpand met bovengelegen woning. Geheel verhuurd voor ƒ 17.685,- p. jaar. Goede staat van onderhoud. Vr.pr. ƒ 125.000,- k.k.

Hengeveld

B.V., makelaars i.o.g., Grindweg 10, 3055 VA Rotterdam. Tel. 010-180246. Lid NVM.

Wij zouden het er wel in willen pompen, voor schrijf-, tel- en rekenmachines, kassa's en telefoonbeantw. en kopieermachinies, eerst kijken bij AVEHA. Meer dan 1.000 machines in voorraad. Prijzen v.a. ƒ 95,-. Aveha Kantoormachine Import BV, verkoop en technische dienst, Schieweg 45, R'dam. Tel. 010-668211*. Ook 's zaterdags geopend. Adm. de Ruyterstr. 58, Oud Beijerland. Tel. 01860-15799.

Te koop tekeningen ladenkast, tandartsstoelen, spition, enz. Partij behang, 2000 rol. Partij plastic ordners. Buitenboord motor 40 pk. Magazijnwagens, ijskasten, ladenkasten, directiekamer, houten witte kantoorkasten, archiefkasten, ± 40 bureaux, tafels. Nescom, Industrieweg 54 B, Berkel & Rodenrijs. 01891-7762.

T.k.a. complete inventaris voor HERENKLEDINGZAAK, 5 jaar oud. Tel. inl. na 19.00 uur 010-502329.

Waarom EEG-VENNOOTSCHAP, inplaats van Ned. BV? Anonieme banknummerrek., zakenideeën en andere rapporten tevens abonnement op 14-daags informatie, met tips en sluipwegen over geld-, belasting-, beroep en carriere. Kosteloze inl. Info Newsletter, Postbus 81063, 3009 GB Rotterdam.

Ter overname aangeboden: Goed lopende nappa- en suède KLEDINGBOETIEK op een van de mooiste verkooppunten te Schiedam. Atelier of woning aanwezig. Kleine overname voor volledig inventaris. Nieuwe eigenaar kan geheel worden ingewerkt. Inl. tussen 11.00 en 18.00 uur. 010-157377.

T.k.a. SPEELAUTOMATEN. Goed en goedkoop. Aadero, tel. 010-583068 of 581575.

Luxe BAR aangeboden bij Benidorm in traspaso of koop. Tel. 09-3465-88.92.85.

T.k. compl. alum. BEURSSTAND incl. vloerbed. en verl. T.e.a.b. 010-748085.

MAGAZIJNVOORRAAD centr. verw. en airconditioning install. bedrijf. 010-655181.

T.k.MODE-OORBELLEN, zwart-wit/zwart-rood enz. 010-520588.

Te huur SNACKBAR; met overname te koop. Agniesestraat 34, Rotterdam-N.

T.k.a. ± 800 houten VEILINGKISTEN, t.e.a.b. Tel. 010-762642.

T.h. VESTIGINGSPAPIEREN Aannemingsbedrijf. Inl.: tel. 03407-1879.

Uw nwe. IBM 82 C/196 C "R", v.a. ƒ 1695,-. IBM garantie + service. DLK, 01745-6778.

LEGE B.V.'s en bedrijven, inkoop, verkoop, bemiddeling. 080-239232, b.g.g. 448272.

Te koop gevraagd: inventaris HERENSALON. Tel. 070-687421.

Uw STALEN kantoormeubels in één nacht als nieuw. Elektro Coat, 01682-2179.

T.k. 350 m3 OPEN HAARDHOUT in één koop. Tel. 05735-1883.

T.k. weg. omst. PRIVECLUB, hoge verd. voor snelle besliser, goed voorw. 04765-2077.

GEVRAAGD ter overname B.V. Telefoon 070-644438.

SPOED! Investeerder gezocht voor een bedrag van ƒ 40.000,- t.b.v. afbouw grote villa in Zuid-Spanje, reeds geïnvesteerd ƒ 160.000,-. Onbelast, grond ± 1400 m2, uitzicht op Gibraltar / Marokko. Taxatiewaarde na afbouw ± ƒ360.000,-. Gereed eind juni. Opbrengst naar rato. Tel. 01114-2648.

ENERGIEBESPARING! door Zibro Komin olievergasser 99% rendement, verbruik ±22 cent per uur, verplaatsbaar. Ideaal voor vakantiehuisje, caravan, boot, kantoor, hobbyruimte enz. Doorlopende demonstratie bij Install.bedr. Akkerman B.V., Schiedamseweg 83, Vlaardingen, tel. 010-342450.

Ter overname aangeboden, compleet ingerichte

snackbar

in het centrum van Arnhem. Prijs n.o.t.k.
Tel. 08385-19142,
J. Hotselmans.

Wegens dubbele zaken te koop aangeboden BAR-DANCING-DISCOTHEEK, midden des lands, met zeer goede, luxe en duurzame inventaris. Hoge omzet. Slechts 16 uur per weekend geopend. Huurprijs ƒ 35.000,- p.j. Vr.pr. goodwill en inventaris ƒ 275.000,-. Inl. 03484-1403.

CAMPINGS
BUNGALOWPARKEN
JACHTHAVENS
Benzet B.V., landelijk gespecialiseerd in recreatiebedrijven.
Koemarkt 38, Purmerend.
Tel. 02990-37999.

T.o.a. welbekende dagzaak in middelgrote plaats in West Brabant. Goed gel. aan invalsweg, sfeervol geheel. Invent. kan voor een redelijke prijs worden overgenomen. Enig eigen kap. en horecapap. vereist. Inl. 01641-6485.

DIAMANTSLIJPERIJ vraagt te koop: Ongeslepen diamanten. Diamonds Manufacturing Rotterdam, Kipstraat 7b, Rotterdam. Tel. 010-134550. (Groothandel in diamanten en diamantjuwelen).

IMPORTEUR van div. ballpoints bied aan v.a. 8 ct. min. afn. 50.000 st. p. model, ook viltstiften, rollerpen etc., vermeld Uw prijsklasse waarin U zoekt, betaling contant. Br. o. nr. 32957148 bur. v. d. bl.

Rijdende winkels en VERKOOPWAGENS. Tevens inruilwagens. voor schuurtje of opslagruimte Blonk Occasioncentrum, Zuidelijke Dwarsweg 1, Waddinxveen, Z-H. Tel. 01828-16240.

Te k. CAMPING "Le Clot", 81230 Lacaune, 60 pl., café met voll. verg. (incl.) 2 ha. Ruime won. Prijs ƒ 375.000. Schrift. inl. M.F. van Putten, Ln. v. Nw. Oosteinde 450, 2274 GK Voorburg.

Aan de rand van Eindhoven HORECABERDR.: Cafe + zaal en bovenw. via Brouwerij T.H. Overn.- invertaris + Goddwil. Onnodig te reag. z. cont./horecapap.Br. 32305256 bur. v. d. bl.

T.k. aangeb. einge gebruikte GEISERS Sancer Duval, Fasto, Vailland, 3 mnd. garantie. Install.bedr. Akkerman B.V., Schiedamseweg 83 of Energieweg 11, Vlaardingen, tel. 010-342450.

Ter overname aangeb. goed draaiende kleine HERENKAPSALON met bovenwoning in centrum van Middelburg, huurpand, leuke start voor energiek persoon. Inl. tel.: 01180-14142.

Door inruil verkregen: A.D.S. - N.C.R. - Sweda - KASREGISTERS. A.T. van Neutegem B.V., Vondelweg 109, Rotterdam, tel. 010-116566, b.g.g. 01806-5068.

Ter overn. aangeb. KAASSPECIAALZAAK, huurpand in volksrijke buurt Den Haag. Omzet ƒ 200.000,-. p.j. Overn. invent. ƒ 10.000,-. Tel. 01899-21208.

T.k. goed lopende DROGISTERIJ in Rotterdam met veel mogelijkheden. Overn. ƒ 15.000,-. Goederen fact. waarde. Br.o.nr. 32204585 bur. v. d. bl.

Bar-dancing-nachtclub in Breda wegens gezondheidsredenen aangeboden. Pr. n.o.t.k. Bellen tussen 9 - 18 uur, 076-137048 en na 18 uur 614610.

STALEN BUREAUS en brandkasten, gebruikt en nieuw, diverse afmetingen. Ook zaterdag open v. 11-16 uur. Bas Ruts, Witte de Withstr. 15, R'dam, tel. 010-140644.

BEDRIJFSADVIESBUREAU Dr. Kreugel, Maliebaan 74, Utrecht vraagt voor cliënt te koop een besloten vennootschap. Tel. 030-322110.

Te koop wegens omstandigheden: Een METAALBEDRIJF B.V. met complete inventaris en lopende orders. Schuldenvrij. Tel. na kant. 010-731803.

Ondernemings - project-FINANCIERING aangeboden. Inl. L.C.C. Management, Postbus 5077, 6802 EB Arnhem. Tel. 02152-56012.

Ter overname aangeb. Café, rest., hotel, bars, diskt. in BELGIE. Geen pap. vereist. Geen mak. kost. 09-3211814252.

ZAKENMAN goed ingevoerd in Canada heeft nog ruimte vrij voor opdrachten. Vertrek medio juli. Reacties o. nr. 32504396 bur. v. d. bl.

T.k.a. SOFT-IJSMACHINE, tafelmodel, slechts 2 mnd. gebruikt, nw. ƒ 14.350,- nu ƒ 8.250,-. Bellen tussen 18.00 - 19.00 uur tel. 010-651907.

T.k. CAFE-BILJART in R'dam-West. 120 m2 opp. Zonder contante onnodig te reageren. Br. o. nr. 32504160 bur. v. d. bl.

T.k., BOUTIQUE in damesmode met goede omzet en uitbreidings mogelijkheden, omgev. Hillegersberg. Br. o. nr. 32403570 bur. v. d. bl.

Echt waar! GRATIS 2 fietsen bij 1000 ballpoints incl. uw tekst ƒ 580,- ex BTW. Relatiegeschenken Jos Schroër 010-111140.

Voor uw tuin OPHOGEN. Tevens graszoden en grond in zakken. Cieremans, 's-Gravenweg 554, Rotterdam. Tel. 010-524733.

Nieuw en gebruikt winkelinstallaties voor alle branches, magazijn en palletstellingen. Fa. AS, 070-993131.

KNAP KANTOORINR. zaterdag aanbieding: Brandkasten v.a. ƒ 256,-. Tel. 010-134590. Schiedamsevest 91-97.

HORECA-MEUBEL cash & carry Kok-Bonnewits. Nieuw en gebruikt. Inruil mogelijk. 010-661464.

T.h. gevraagd PAPIEREN benodigd voor kledingwinkel/boetiek. Br. ond. nr. 32805535 bur. v. d. bl.

T.k. weg. omst.h. IJSHAL te R'dam, t.e.a.b., lage kosten, papieren geen probleem, tel. 010-770745 of 526002.

Commerciele man vraagt AGENTSCHAP of eenmanszaak ter overname. br. o. nr. 32705236 bur. v. d. bl.

T.k. gevr. WINKELVOORRADEN, fabriekspartijen enz. Tegen kontante betaling. Inl. 05127-2505.

Garagebedrijf zoekt STILLEVENNOOT bij zeer goede rente. Aanbiedingen onder nr 32904749 bur. v. d. bl.

T.k. gevr. HORECABEDR., liefst dagzaak, in R'dam of dir. omg. Pap. + kont. aanw. Tel. 010-580149 na 18.00 u.

T.h. met overnamen gedeeltelijke, afgebouwde PRIVE Club, in Zuid, tel. 010-325362, tuss. 12.-16. u.

TAFELKLEDEN partij aanbieding (ook rond). Diverse maten, soorten en kleuren. Tel. 010-512772.

Te k. aangeb. CAFE-BAR, wegens vertrek buitenland. Pr. n.o.t.k. Brieven onder nr. 32603739 bur. v. d. bl.

Aangeb. GaWaLo vestigingpap. voor loodgietersbedr. Gas, c.v. service. br. o. nr. 32103135 bur. v. d. bl.

T.k. rest. partij SNOEPGOED 41.1 st. Notenkrakers 200 st. Babysokjes 360 st. Tel. 01883-10401.

BOLKOPSCHRIJFMACH. vanaf ƒ 500,- excl. BTW, met gar. Fa. Lettera, tel. 020-762180.

BEVEILIGING woonhuis, kantoor of winkel. Elbero, voor gratis prijsopg. 010-373230.

TUINHUISJES, div. afm. Staal en aluminium. Korting tot 30%. Tel. 04241-2636.

T.k. gevr. DIREKTIEKEET unit of i.d. Opknappen geen bezwaar. 01804-11563

Te koop aangeboden UITZENDBURO in Rotterdam. Tel. 01883-16500.

T.k. WPC QUARTZ heren + dames, 5 funkties. ƒ 5.50,- ex BTW. Tel. 01804-27321.

Lessen 89

Tolk/vert. Spaans

In sept. begint de 3-jr. av.opl. Plaatsing in alle leerj. mog. Bij onv.opl. plaats. mog. in

voorbereidend jr.

Inf.: St. Inst. AVO, Regentesselaan 339, D.H., 070-600828.

Te gekke voetbalvakanties

2 weken training in voetbalschool in Birmingham (G-B) samen met jongens en meisjes uit de hele wereld (volledig verzorgd). Vraag snel inl. bij Ezaco Reizen, 023-319494.

Parlez-vous Francais?

Kombineer efficiente studie, met aangename vakanties: 2 of 4 weekse stages in Montpeller aan de middel.zee. Vraag gratis folder bij Ezaco Reizen, 023-319494.

Opleiding TOLK/VERTALER: Dagopleiding Engels, avondopleidingen Engels, Frans en nu ook Spaans. Voor Instituuts- en Staatsexamen. Aanvang september. Vraag prospectus bij: Instituut Amsterdam-VNS (sinds 1947), Willemsparkweg 191, 1071 HA Amsterdam, tel 020-764220.

Opl. TOLK-VERTALER en voorbereidend jaar Spaans en Engels (Utrecht za.), Engels (Zwolle do. av.). Enige opl. die in '82 geslaagden had voor staatsex. tolk-vertaler Spaans. Inl.: Sekr. I.V.T., Helhuizerweg 1, 7451 KE Holten, tel. 05483-1599.

Opl. TOLK-VERTALER en voorbereidend jaar Spaans en Engels (Utrecht za.), Engels (Zwolle do.av.). Enige opl. die in '82 geslaagden had voor staatsex. tolk-vertaler Spaans. Inl.: Sekr. I.V.T., Holhuizerweg 1, 7451 KE Holten.

OPEN AVOND. Dinsdag 10 mei half acht. Lagere- en middelbare aktenopleidingen. Chr. PA "Merwerode", Spirea 3, Dordrecht. Tel. 078-175400.

VERKEERSCENTRUM Oostgaarde, Bovag erkend, kan enkele nwe. leerlingen plaatsen. Inl. 010-515975.

Auto en motor RIJSCHOOL Michel v. Zon, heeft weer plts. voor I.I. Lest in BMW. 010-701166 na 18 u. 736433.

Lessen in een FORD SIERRA. Dat kan bij Jamais Pensee. ƒ 39,60 p.u. Tel. 010-735232.

Rijwielen en bromfietsen 86

± 1000 NIEUWE RIJW. m. lichte lakschade w.o. race- en trimrijw., Holl. sportrijw., vouw- kinder- oma- en opafietsen. Hoge korting. Alle merk. rijw. voorradig, voll. gar. en service. Walenburgerweg 36, 010-653223.

Steeds meer mogelijkheden in de vakantie

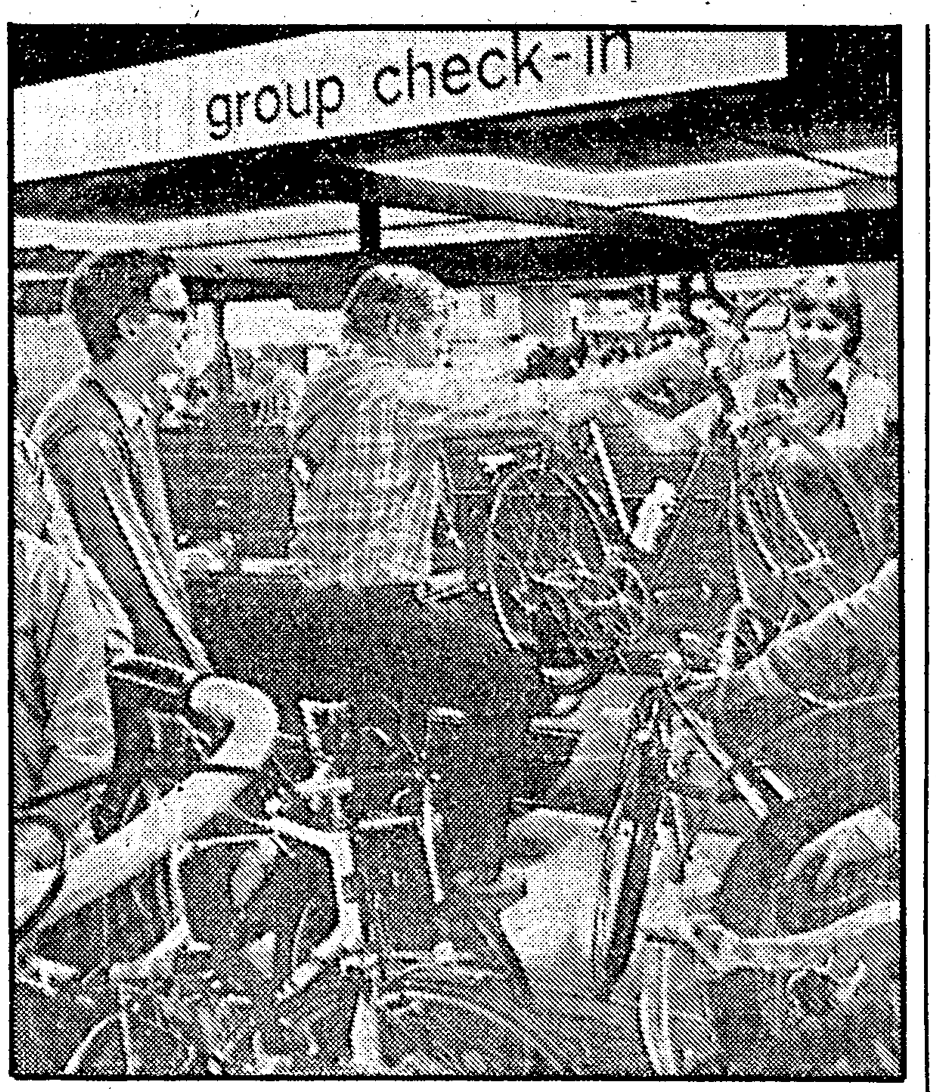

Fietsarrangementen strekken zich uit tot in het verre buitenland. Hier maakt een groep zich klaar voor het vertrek (met eigen fietsen) naar China.

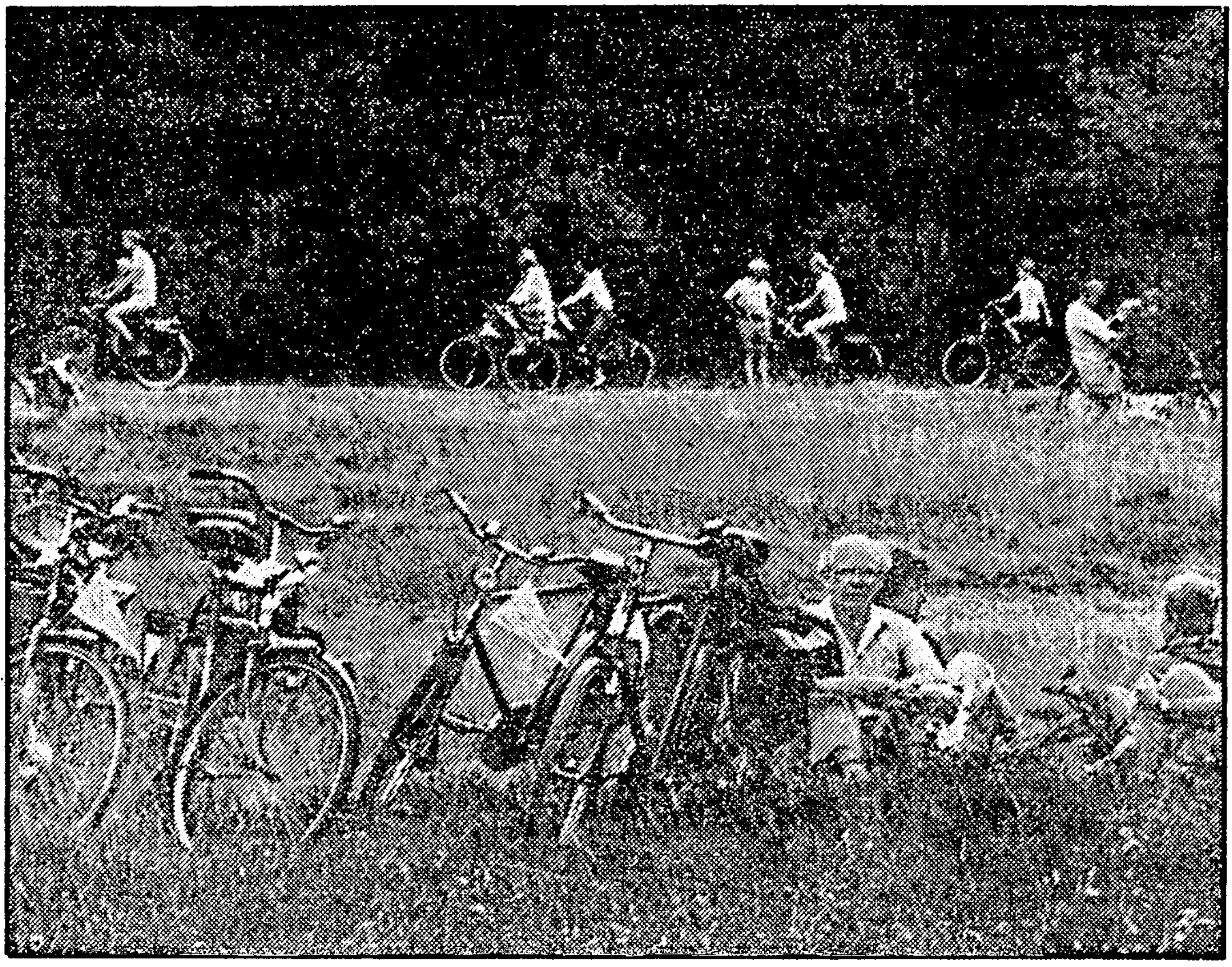

In bijna iedere streek, die landschappelijk een beetje de moeite waard is wordt een fietsvierdaagse gehouden.

Nederland befietst de halve wereld

Van onze verslaggever
HAN VAN DEN BERG

Een samenloop van omstandigheden heeft ertoe geleid, dat de fietsvakantie de laatste twee à drie jaar in Nederland en ver daarbuiten een enorme populariteit heeft veroverd. Volgens de Stichting Reiswijzer, een nieuwe overkoepelende organisatie voor fietsvakanties zal het aantal echte fietsvakanties — los van het veel grotere aantal dagtochten — van Nederlanders dit jaar in de vele honderdduizenden lopen, zowel in binnen- als buitensland.

De belangstelling vóor Nederlands eerste fietsvakantiebeurs die kort geleden in Amsterdam 10.000 bezoekers trok is wat dit betreft een duidelijk teken aan de wand.

De oorzaken liggen volgens Reiswijzer voor de hand: een fietsvakantie werkt de voor velen noodzakelijke bezuiniging in de hand, is milieuvriendelijk en heeft het aansprekende trimeffect van een sportieve vakantie in de terug naar de natuurstijl.

De reiswereld haakt gretig op de vakantie-fietsrage in en tientallen organisaties — dit jaar meer dan ooit tevoren — komen met fietsarrangementen in heel Europa tot en met de VS, Canada en China toe.

Een kleine selectie uit de vele honderden mogelijkheden: — Nieuw dit jaar is de kans om met een speciale fiets-vakantiebus naar Frankrijk te reizen. De fietser reist in een comfortabele bus, zijn rijwiel gaat in een voor Nederland nieuwe fietsaanhangwagen mee.

Bestemmingen van deze door busonderneming OAD in Holten en de fietsersvakbond ENFB georganiseerde reizen zijn onder andere Normandië, Bretagne, het Loiregebied, Limousin, de Vogezen, Bourgogne en de Jura.

De prijzen van busreis, inclusief fietsvervoer variëren van ƒ250 tot ƒ375 retour zonder verdere accommodatie.

Het kleine idealistisch opgezette reisbureautje Cycletours (Keizersgracht 181 in Amsterdam, tel. 020 - 274098) biedt de zeer fitte, kilometervretende sportfietser deze zomer onder andere een 1700 km lange Ronde door Zuid-Frankrijk aan met voornamelijk bergetappes van 100—190 km per dag, maar ook lichtere en kortere tochten door Elzas en Vogezen, Auvergne en Franse Alpen.

Vliegen en fietsen

Dan is er wat Frankrijk betreft ook nog een reisbureautje France Individuelle in Lutjeswinkel (tel. 02240 - 1656), dat fietsvakanties door de Perigord, de Dordogne en de Pyreneeën organiseert.

Avonturen-reisbureau Sindbad in Eindhoven organiseert dit jaar voor het eerst een kampeer-vlieg-fietsreis in Noord-Portugal (ƒ1390) en eveneens fietsvakanties in Frankrijk.

Voor fietsvakanties in Groot-Brittannië, met Schotland en Ierland, Duitsland, Zwitserland, Zweden en Denemarken kan men terecht bij de organisatie Eurobike Holiday's (tel. 085 - 513519) en bij de ANWB-kantoren.

De meer kapitaalkrachtige, maar ook zeer ervaren fietsers, die het verderop willen zoeken kunnen terecht bij de inmiddels bekende stichting Bikecentennial van fietspromotor Gijs Valstar in Woerden (tel. 03480 - 20201). Gijs begon circa vijf jaar geleden met het organiseren van fietsvakanties in de Verenigde Staten. Die werden zo'n succes, dat hij er ook dit jaar mee doorgaat. Er is keuze uit grote en kleine tochten, met en zonder gidsen; met en zonder accommodatie.

Gijs Valstar en zijn vriendin Coby Haartsma waren twee jaar geleden de eerste Europeanen, die het aandurfden fietsvakanties in het toen pas voor toerisme ontsloten Rood China te organiseren. Ook die reizen staan dit jaar weer op het programma, evenals nieuwe trips met de fiets door Canada en Nieuw-Zeeland.

De prijzen voor deze verre fietsvakanties schommelen al gauw rond de ƒ5000, waarvan veelal de helft aan de vliegreis, waarbij de eigen fiets meereist, opgaat.

Wilt u fietsvakanties op eigen gelegenheid maken in het buitenland, informeer dan tijdig tevoren bij luchtvaartmaatschappijen en spoorwegen, die allemaal hun eigen regelingen hebben.

Voor algemene inlichtingen over fietsvakanties in het buitenland kunt u terecht bij het bescheiden reiswinkeltje van de Stichting Reiswijzer, Keizersgracht 181 in Amsterdam, tel. 020 - 274098).

Nederland

In Nederland zijn de mogelijkheden voor fietsvakanties legio. Bij elk VVV- en ANWB-kantoor is keuze uit vele tientallen fietsroutes voor de individualisten, er zijn tal van fietsarrangementen langs hotels en pensions, steeds meer campings houden plaatsen vrij voor fietskampeerders en de mogelijkheden voor huur van fietsen zijn uitgebreid.

Het meenemen van je fiets met de trein is de laatste jaren sterk vergemakkelijkt

Veel succes oogst de laatste jaren de Stichting Gastvrije Fietscampings, normale campings, die een apart terrein voor fietsers vrij houden. Een nadeel is dat tevoren gereserveerd moet worden, zodat de fietser afhankelijk is van een min of meer vast programma.

De stichting werkt met tevoren aan te schaffen overnachtingscoupons en biedt de mogelijkheid een dag tevoren de volgende camping te reserveren. Ook zijn er all-in arrangementen met een huurfiets, Informatieadres: Stichting Gastvrije Fietscampings, postbus 3055, 6802 DA Arnhem, tel. 085 - 436703.

Vooral de provincies Brabant en Gelderland bieden tientallen aantrekkelijke fietsvakanties aan, die vaak eventjes over de grens leiden.

Bij de Stichting Fiets (tel. 020 - 440944) zijn boekjes verkrijgbaar met fietsroutes in het hele land en boekjes met tips voor het maken van korte en lange fietstochten.

Bij de Koninklijke Nederlandse Wieler Unie (postbus 136, 3440 AC in Woerden, tel. 03480 - 11544) is een landeljke evenementenkalender verkrijgbaar waarin 5800 fietstochten, waaronder vele Vierdaagsen en tal van bijzondere tochten, waaronder een IJsselmeerroute, vermeld zijn.

En ten slotte: ook de Nederlandse Spoorwegen hebben hun eigen fietsprogramma, dat er zeer aantrekkelijk uitziet en gebaseerd is op de huur van fietsen. Vraag op de stations naar de brochure 'Fietsen met NS', waarin ook informatie te vinden is over het vervoer van de eigen fiets met de trein in binnen- en buitenland.

Bollen & bloesem

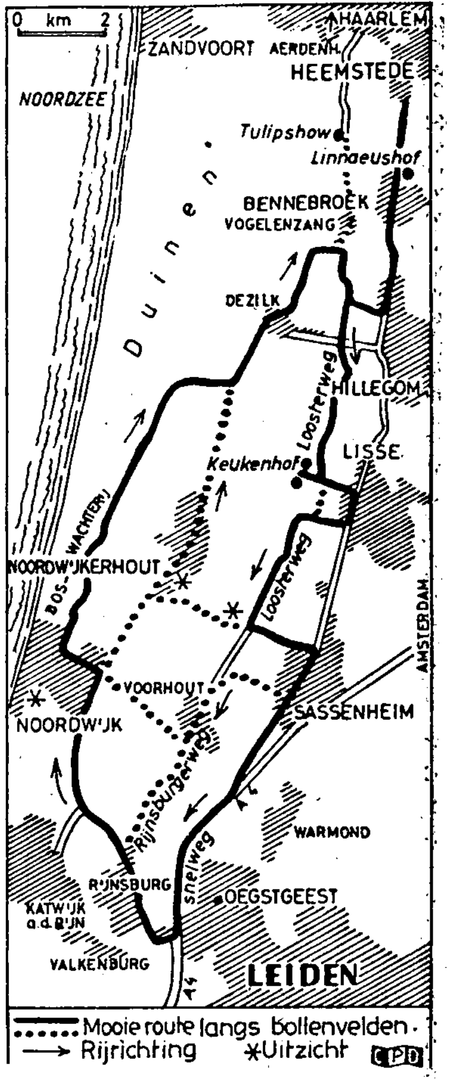

In de kop van Noord-Holland bij Den Helder, Anna Paulowna, Julianadorp en bij Castricum, Bakkum en Heiloo bloeien op de velden nog volop hyacinthen en tulpen. Hier en daar nog narcissen.

Tussen Haarlem en Leiden staan de narcissen, hyacinthen en tulpen nog in bloei. Op de Keukenhof, waar de hyacinthen, tulpen en narcissen evenals de blauwe druifjes en het „bijgoed" als bomen en heesters, in volle bloei zijn, wordt van 5 tot en met 8 mei in de Koningin Julianahal de tentoonstelling Speciale bolgewassen gehouden.

Op Flevoland beginnen de eerste koolzaadvelden kleur te krijgen. Met beter weer zullen de velden het komende weekeinde en de daarop volgende week in bloei komen te staan. De folder van de koolzaadroute is bij de VVV's op Flevoland en in Amsterdam gratis verkrijgbaar. De route leidt langs een landbouwschuur van de Rijksdienst van de IJsselmeerpolders. Hier wordt vanaf 6 mei tot en met 3 juni een expositie gehouden over koolzaad. Deze expositie is gratis te bezichtigen en dagelijks geopend van 10 tot 17 uur.

In Zeeland rondom Goes staan de kerseboomgaarden in volle bloei. In de Betuwe staat de appelbloesem in bloei. Hier en daar kerse- en perebloesem. In Zuid-Limburg bloeit vooral de appel-, pere- en witte kersebloesem, terwijl de rose kersebloesem in de loop van de komende week zal gaan bloeien.

---

van heinde en verre

Binnenschipper, stoommachinist of landarbeider

In het hart van Engeland bestaat een netwerk van kleine kanalen, die nog stammen uit de tijd van de industriële revolutie aan het eind van de achttiende eeuw. De nieuwe industriegoederen werden van stad naar stad gebracht met lange smalle boten, die door paarden door de kanalen werden getrokken. Deze 'inland waterways' zijn later geheel in verval geraakt. Tot iemand de toeristische mogelijkheden ervan ontdekte. De laatste jaren is er hard gewerkt om de sluizen weer bruikbaar te maken, de jaagpaden begaanbaar en de kanalen bevaarbaar. Intussen werden er tientallen 'narrowboats' op stapel gezet: lange, smalle schepen naar het model, dat in de vorige eeuw dienst deed op de kanalen.

In het gebied, dat ruwweg tussen Londen en York ligt, vindt men 44 bedrijven, waar zulke boten te huur zijn. De kanalen zijn soms maar ruim twee meter breed en de maten van de boten zijn daar uiteraard bij aangepast. Voor het overige zijn ze gerieflijk ingericht, met warm en koud stromend water, een douche, een complete keuken, goede slaapplaatsen en een royale verblijfsruimte. Mensen die van opschieten houden kunnen beter naar een andere manier zoeken om Engeland "van binnenuit" te zien. De narrowboats varen niet harder dan zes kilometer per uur en bij de sluizen gaat het ook niet allemaal even snel. Volgens de Inlands Waterways Board is de bediening van de schepen heel eenvoudig. Iedereen kan het na een korte instructie onder de knie krijgen. Aan vaarders door de kanalen vertoont Engeland zich op z'n landelijkst. Er is onderweg overal gelegenheid tot aanleggen bij mooie dorpjes of bij een pub, waar men vaak een voordelige maaltijd kan krijgen.

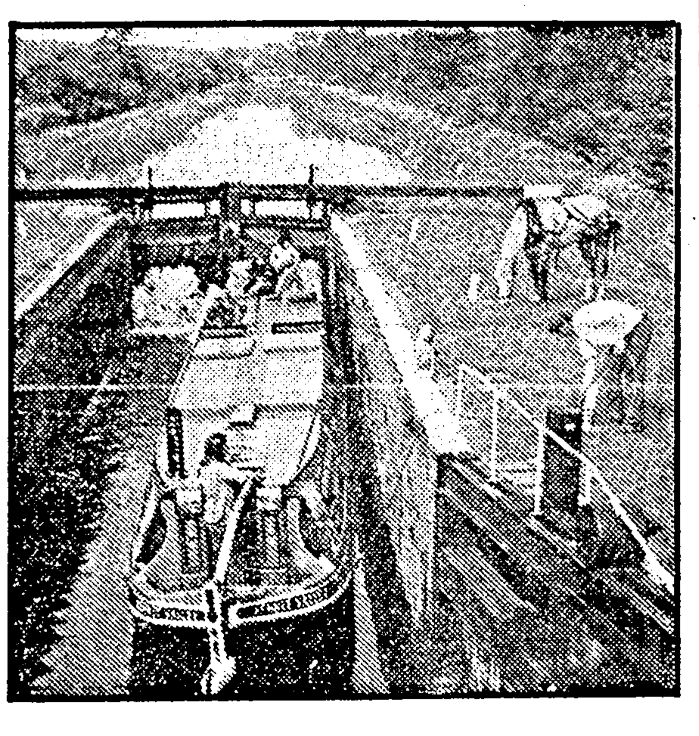

et ouder- etse smal- boten door ndelijke ngelse arten.

De huurprijzen gelden per boot. Naarmate het gezelschap waarmee men op stap gaat groter is dalen de kosten per persoon. De vakantiemaanden juni, juli en augustus zijn uiteraard duurder dan het voor- en naseizoen.

Inlichtingen over mogelijkheden en verhuuradressen zijn te vinden in een folder, die o.a. verkrijgbaar is (op schriftelijke aanvraag) bij het Brits Toeristen Bureau, Leidseplein 5, 1017 PR Amsterdam.

Kastelen in Wales

Voor Wales is 1983 kastelenjaar. Dit fraaie stuk van Groot-Brittannië heeft meer kastelen per vierkante kilometer dan enig ander land in de wereld en men wil daar nog eens de aandacht op vestigen. Dat gebeurt in de vorm van een festival. Verdeeld over dit hele jaar zijn er feestelijkheden bij, rond en in de kastelen. Het zwaartepunt van de manifestaties valt in de vakantiemaanden. Wie van plan was die kant op te gaan doet er goed aan de brochure op te vragen, waarin het complete programma is opgenomen. De British Tourist Authority heeft ook een nieuwe brochure over Wales in de Nederlandse taal laten drukken. Men vindt er een uitgebreide opsomming van vakantiemogelijkheden in plus adressen van een aantal hotels, bungalowverhuurders en campings. Beide drukwerkjes zijn te krijgen bij het British Travel Centre, Leidseplein 23 in Amsterdam, waar men aan de balie ook nadere inlichtingen kan krijgen en bij de BTA, Leidseplein 5, 1017 PR Amsterdam. Telefonisch kan men de folders aanvragen onder nummer (020) 234667.

Meer naar Israël

Het toerisme naar Israël heeft de laatste jaren sterk te lijden gehad van de politieke ontwikkelingen in het Midden-Oosten. De nieuwe directeur van het Israelisch Verkeersbureau in Amsterdam, Chaim Klein, kan nu melden, dat in de eerste maanden van dit jaar voor het eerst in drie jaar weer sprake is van een stijging van het aantal bezoekers uit Nederland. In januari en februari registreerde men een stijging van 9% en ook de cijfers over maart en april zien er voor de Israëli's veelbelovend uit. El Al en de KLM hebben zelfs een paar extra vluchten moeten inzetten. De twee maatschappijen plus Transavia verzorgen deze zomer negen vluchten per week van Amsterdam naar Tel Aviv.

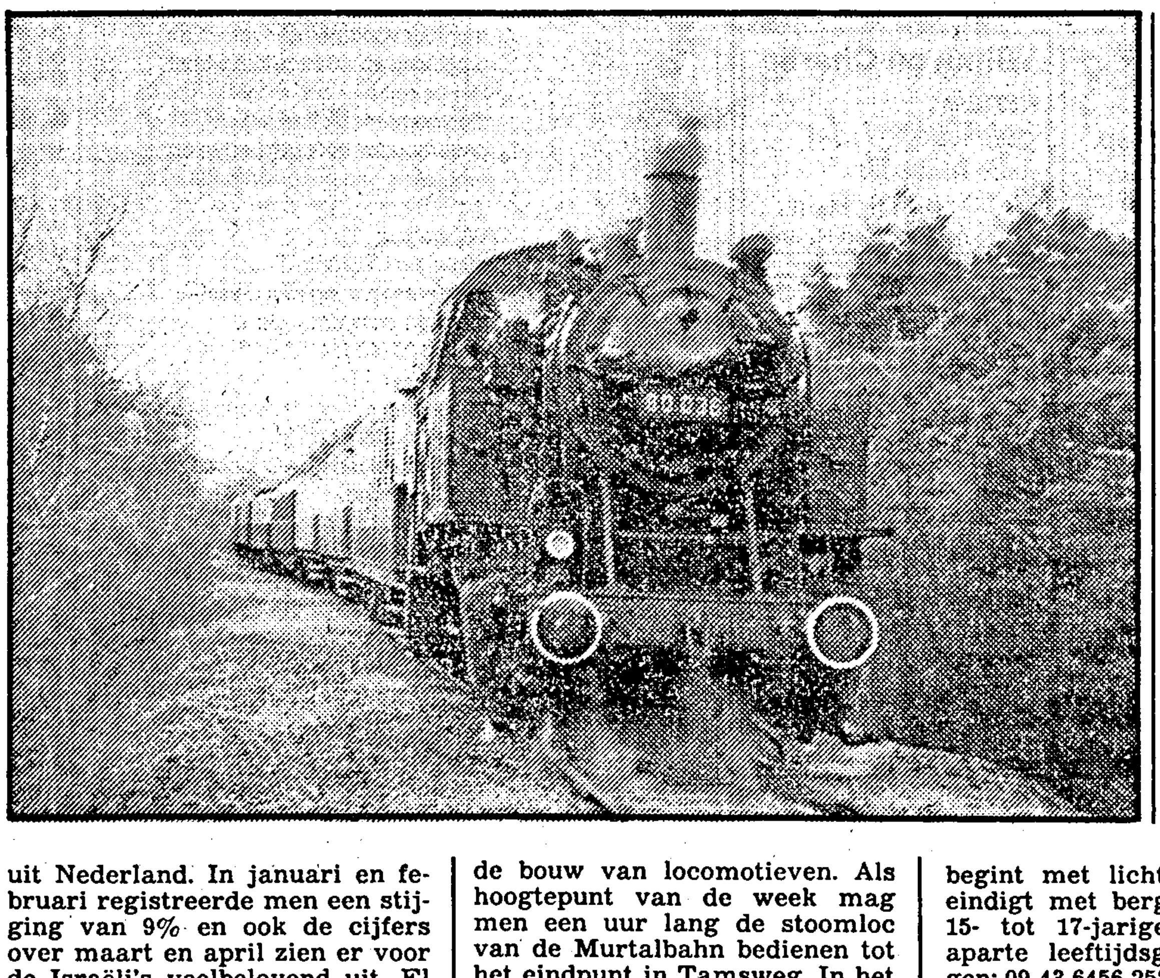

De smalspoorbaan door het Murtal biedt vakantiegangers de kans zelf een uurtje de stoomloc te bedienen.

Vakantie-machinist

Als het een onvervulde jongens- (of meisjes-)droom is ooit nog eens een stoomlocomotief te besturen biedt de smalspoorbaan in het Oostenrijkse Murtal uitkomst. Wie er tegen de 600 gulden voor over heeft kan in juli en augustus een week naar Murau. Voor dat bedrag mag men een uurtje meerijden op een grote dieselloc, het spoorwegmuseum bezoeken, een kijkje nemen bij de bouw van locomotieven. Als hoogtepunt van de week mag men een uur lang de stoomloc van de Murtalbahn bedienen tot het eindpunt in Tamsweg. In het arrangement zijn zeven dagen verblijf in een hotel naar keuze op basis van half pension inbegrepen. Reisgenoten die minder treinengek zijn kunnen mee voor een prijs, die tussen de 250 en 300 gulden ligt. Inlichtingen: 09- 3532 2233.

Kinderdieetkamp

Nog zo'n vakantiemogelijkheid, waar je niet zo gauw aan denkt: een afslankkamp voor kinderen. Dat plan is bedacht in het plaatsje Obertauern, Pongau, Oostenrijk. Kinderen tussen 7 en 17 jaar worden er drie weken lang op een uitgekiend dieet gezet. Er wordt intussen veel gedaan aan sport en beweging. Het begint met lichte sport en het eindigt met bergbeklimmen. De 15- tot 17-jarigen vormen een aparte leeftijdsgroep. Inlichtingen: 09-43 6456 252.

Antwerpen-rondrit

De Antwerpse VVV organiseert dit seizoen weer stadsrondritten voor bezoekers, die snel een indruk van de stad willen krijgen. Tot 30 juni rijden de bussen alleen op zaterdagen, zondagen en feestdagen. Daarna kan men (tot 1 september) dagelijks mee. De rondritten vertrekken van de Grote Markt, in de vakantiemaanden om half drie. Een rit kost 250 frank. Kinderen en bejaarden betalen 150 frank. Informatie en plaatsbespreking bij de VVV, tel. 03- 2320103.

FAMILIEBERICHTEN

Opgave voor plaatsing op dezelfde dag is mogelijk tot 8.30 uur. Voor de krant van zaterdag - vrijdag tot 17.00 uur. Na genoemde tijdstippen kunnen wij plaatsing niet garanderen.

Bedroefd, maar dankbaar voor al het fijne, dat door haar tot stand kwam, berichten wij U, dat mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder en oma

HENDRIKA BUDDENBERG-VAN HENGEL

temidden van hen, die haar dierbaar waren, is overleden.

Zij werd 66 jaar.

H. Buddenberg
Kinderen en Kleinkinderen

6 mei 1983
Hoenlo 6
3085 AL Rotterdam.

Gelegenheid tot bezoek maandag van 19.15-19.45 uur in de rouwkamer Goereesestraat 10.

De crematie zal plaats hebben dinsdag 10 mei om 14.45 uur in het crematorium "Rotterdam-Zuid", Maeterlinckweg 101.

Vertrek vanaf het woonhuis om circa 14.15 uur.

Enige en algemene kennisgeving

Heden is van ons heengegaan onze moeder

MAARTJE BOSSELAAR-VELLEKOOP
weduwe van Willem Bosselaar
in de ouderdom van 94 jaar.

Familie L. Bosselaar

4 mei 1983
huize "Oldenoord"
Hammarskjöldplaats 55
Rotterdam

De crematie zal plaats hebben maandag 9 mei om 11.00 uur, in het crematorium "Hofwijk", Delftweg 230 te Rotterdam-Overschie.

'Know-how en expertise.'

'Wat bedoelt u?'

'Kennis en ervaring.'

'Zeg dat dan meteen.'

Met deze advertentie wil SIRE in samenwerking met dit blad het gebruik van Klare Taal bevorderen.

SIRE

'van harte'

'n rubriek om geluk te wensen

Wilt u ook iemand gelukwensen of bedanken d.m.v. een advertentie in de krant, belt u dan even de tekst door, tel. 010 - 147400 toestel 298. Afgeven kan natuurlijk ook bij de balie van Het Vrije Volk in de Witte de Withstraat 25, Rotterdam. Uw advertentie moet uiterlijk 2 dagen voor plaatsing in ons bezit zijn.

Prijzen:
1 kolom 30 mm hoog ƒ 20,-
2 kolom 30 mm hoog ƒ 40,-

Vermeld bij opsturen tekst, uw naam, adres, woonpl. telef. no en datumplaatsing.
Bij niet-kontante betaling rekenen wij ƒ 3,- adm. kosten

Pa en Ma hartelijk gefeliciteerd met jullie 31-jarig (v)echtgenootschap.

Herman, Conny, Ger,
John, Janny, Cindy
en Flipper

Wilma en Charlie
hartelijk gefeliciteerd met jullie huwelijk

Pa, Ma, Martin
André en Hannie

HOERA!
Onze Piet komt
uit Californië!
Op 10 mei!

Pappa, Joop, Jopie
en kinderen

Lieve NELLIE
nog vele jaren
samen

PIET

Mama,
morgen is het je eerste echte moederdag

Anita

PATRICK
hartelijk gefeliciteerd met je 11 de verjaardag

Pappa, mamma,
oma

Het is echt waar
Wim vandaag al 37 jaar
Van harte

Janny en kinderen,
Ruud, Leny en
kinderen

PA en MA
Welkom thuis en PA morgen gefeliciteerd met uw 60e verjaardag

Renate, Hans,
Karin, François

Moeder Duif
je bent een lieve moeder

Michel, Madelon en
Willem.

PA en MA Zundorf
van harte gefeliciteerd met uw 25-jarig huwelijk

Jan, Erik en Petra.

Onze moeder is toch de beste

Henny - Frans
Leo - Petra
Wil - Wim
Diana - Ed
Yvonne

LEEN en HENNIE Boezaart
hartelijk gefeliciteerd met jullie 7-jarig huwelijk

Pa, Ma, Toni,
Ton en Henk

Oostmaaslaan 77
Postbus 4247/3006 AE Rotterdam
Telefoon 010-14 60 33

Maatschappij voor Volkswoningen NV■

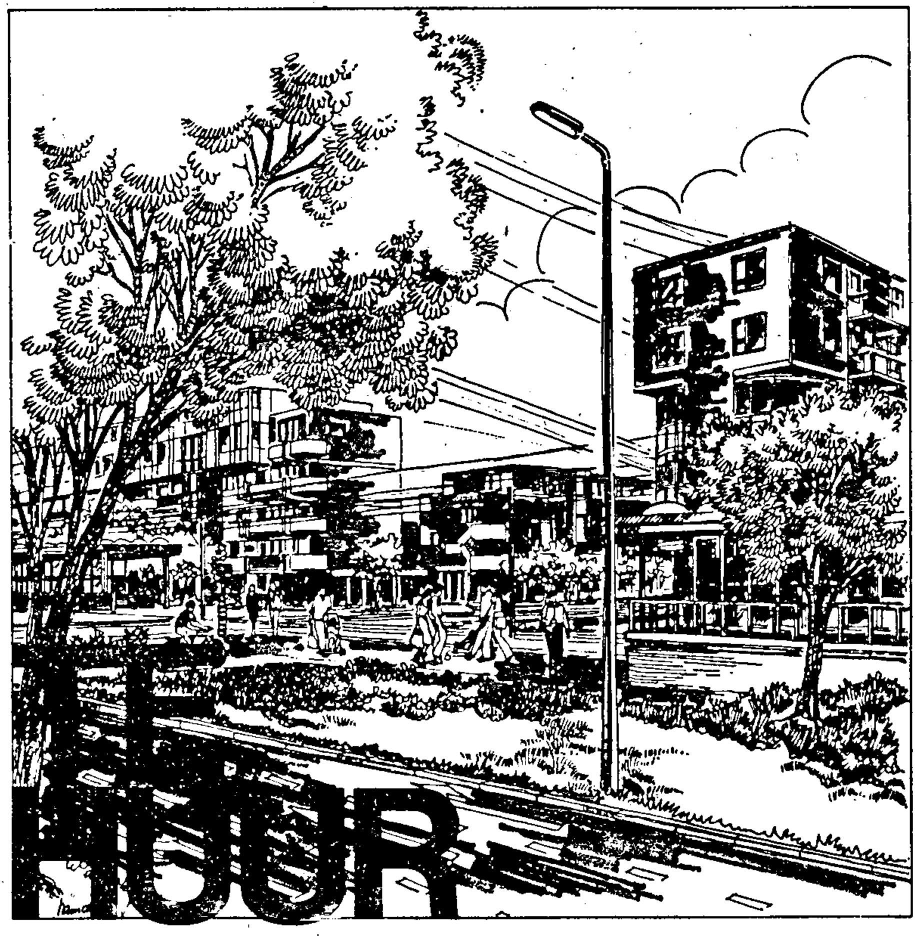

KIJKWONING
BURGASLAAN 59
NAAST
METROSTATION
PRINSENLAAN

In de Oosterflank■

In hoog tempo wordt in Rotterdam-Oost gebouwd aan de nieuwe wijk Oosterflank. Deze nieuwe wijk krijgt het karakter van een binnenstad. In de directe omgeving zijn voorzieningen als winkels, kantoren, trein, metro/sneltram, bus, sportaccommodatie en horecavoorzieningen.

De Maatschappij voor Volkswoningen, een corporatie voor sociale woningbouw, bouwt hier momenteel 883 huurwoningen. Deze woningen variëren in grootte van twee tot vijf kamers. Een aantal woningen is geschikt voor centraal wonen.
De huren liggen tussen ƒ 335.- en ƒ 690.- per maand, inclusief service-kosten.

Heeft u belangstelling? U kunt zich nog voor deze woningen laten inschrijven. U kunt hiervoor terecht op ons hoofdkantoor, Oostmaaslaan 77, Rotterdam-Kralingen, geopend elke werkdag van 8.30 tot 12 uur. U bent ook welkom in de kijkwoning, Burgaslaan 59, geopend maandag, woensdag en zaterdag van 10 tot 15 uur. Voor inschrijving dient u in het bezit te zijn van een geldig Bewijs van Inschrijving als woningzoekende.

De kijkwoning is ook geopend
DONDERDAG 12 mei (Hemelvaartsdag) van 10.00 - 15.00 uur.

---

service-monteur vorkheftrucks

Transmate bv is een technisch handelsbedrijf gevestigd in Oss. Transmate is importeur van zwaar intern en extern transportmaterieel en bouwmachines.
Het bedrijf is onderdeel van het Furness-concern, een groep van gespecialiseerde ondernemingen met know-how in goederenbehandeling, transport en handel.

Voor de technische dienst, afdeling intern transport, zoeken wij voor het westen van het land een service-monteur vorkheftrucks, die in de omgeving van Rotterdam woont. Het betreft hier een mobiele funktie die voornamelijk bestaat uit onderhoudswerkzaamheden en reparaties aan onze vorkheftrucks.

Wij vragen:
minimaal LTS-opleiding;
monteurservaring met dieselmotoren en hydrauliek;
leeftijd 25-40 jaar.

Wij bieden een afwisselende baan in een modern bedrijf.
Betaling volgens CAO-kleinmetaal + 13e maand.

Belangstellenden kunnen schriftelijk reageren bij

Transmate bv
Kantsingel 16
Postbus 417
5340 AK Oss

In een ogenblik is een bril niet gekocht

Een bril is een zaak van vertrouwen.
Stelt u de hoogste eisen.
Uw opticien vervult ze vakkundig,
met brilleglazen en brilmonturen van Rodenstock.

Rodenstock
kwaliteit voor ogen

Het Vrije Volk **metropool.**
WACHT NIET TOT MORGEN OP HET NIEUWS VAN VANDAAG
DE DUBBELKRANT

RENTEVERHOGING BIJ DE SPAARBANK ROTTERDAM

In verband met de ontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt heeft de Spaarbank Rotterdam besloten een aantal rentetarieven op spaarvormen te wijzigen.
Met ingang van 9 mei 1983 gelden de volgende tarieven:

Bewijzen van Inleg		
5 jaar vast	7½%	(was 6¾%)
4 jaar vast	6¾%	(was 6¼%)
3 jaar vast	6¼%	(was 5¾%)
2 jaar vast	5¾%	(was 5¼%)
1 jaar vast	5½%	(was 5 %)

Maandrente-rekening		
5 jaar vast	7½%	(was 7 %)

Klimgroeibewijzen		
Na 5 jaar	7¼%	(was 6½%)
Na 4 jaar	6½%	(was 6 %)
Na 3 jaar	6 %	(was 5½%)
Na 2 jaar	5½%	(was 5 %)

Spaarrekeningen		
Giroselect-rekening	6¾%	(was 6 %)
Reserveringsrekening	4¼%	(was 4 %)

De rentevergoeding op de overige spaarvormen is ongewijzigd gebleven.

SpaarBank Rotterdam
Postbus 1005, 3000 BA Rotterdam, Tel. 010-149900.

BRIXEN KITZBÜHLER ALPEN IM THALE Tirol

Vakantie in elk seizoen

WANDEL MEE in onze prachtige bergwereld!

GENIET van uw vakantiedagen in gemoedelijke en gastvrije atmosfeer.

L/O al vanaf ƒ 10,- Bijboeken tegen gereduceerde prijzen: 10 dagenkaart voor liften in gebied Brixental-Wilder Kaiser ƒ 22,-, verw. openl. bad, vissen, tennis, minigolf, fietsverhuur, Tiroler avonden, diapresent., volkstoneel, excursies e.v.a.

U vindt alles in onze uitvoerige prospectus van hotel tot onderdak bij particulieren.

Schrijf ons of bel ons op:
Fremdenverkehrsverband, A-6364 Brixen im Thale/Tirol. Tel. 09 - 43/5334 - 8111.

PRIJSSTUNT VAN TOPTOURS

GARANTIEFONDS REISGELDEN

anvr

8-daagse Rijn-reis

van Rijn-Moezel Kompas
met de "Prinses Christina"

nú 465,-
per persoon

Speciale aanbieding voor snelle beslissers!

volledig verzorgd, alles inbegrepen.

Vertrekdata:
14 en 21 mei a.s.

Bel direkt: 030-313578
Rijn-Moezel Kompas
St. Jacobsstraat 21 - Utrecht.

Gemeentelijke Kredietbank

Wij willen u geen lening "aanpraten". Wel willen wij u graag adviseren bij het aangaan van financiële verplichtingen.
Enige voorbeelden van persoonlijke leningen:

netto in handen	terug te betalen in*: 6	12	18	24	30 mnd.
1.000,–	174,–	90,–	62,–	49,–	40,–
1.500,–	261,–	135,–	94,–	74,–	60,–
1.800,–	313,–	162,–	113,–	88,–	72,–
2.000,–	348,–	180,–	125,–	98,–	80,–
2.500,–	435,–	225,–	155,–	122,–	100,–

netto in handen	terug te betalen in*: 24	30	36	48	60 mnd.
5.000,–	237,–	196,–	168,–	134,–	113,–
10.000,–	470,–	385,–	330,–	260,–	220,–
15.000,–	696,–	573,–	489,–	385,–	324,–
20.000,–	928,–	764,–	652,–	514,–	432,–
25.000,–	1160,–	955,–	815,–	642,–	540,–

* Tussentijdse wijzigingen voorbehouden.

Bel ons gerust voor het maken van een afspraak.
Of vraag onze folder even aan.

Een vertrouwd adres voor voordelig en VERANTWOORD lenen.

GKB

Nieuwe Binnenweg 135, Postbus 103, 3000 AC Rotterdam.
Telefoon 010-361055. Bereikbaar met tramlijn 4 en 8, of bus 32.

Vraag:

Klopt het dat de rentepercentages bij u omhoog gaan en zo ja, hoe hoog is de rente dan geworden?

Antwoord:

Inderdaad verhoogt postgiro/rijkspostspaarbank met ingang van 9 mei 1983 de rentepercentages op een aantal spaarvormen. Wat dit betekent voor de hoogte van de rente bij de verschillende spaarvormen, leest u in onderstaand overzicht.

GIROSPAARREKENINGEN

Iedereen met een postrekening kan op heel eenvoudige wijze sparen op een Rente-, Plus- of Sterrekening. Inleggen en opnemen doet u met de gewone girokaart.

Renterekening	4¼%	(was 4 %)
Plusrekening	5¼%	(ongew.)
Sterrekening	6¼%	(was 5¾%)

BELEGGINGSREKENINGEN

Een beleggingsrekening is een rekening met opzegtermijn.

3-maands rekening	4¼%	(was 4 %)
6-maands rekening	4¼%	(was 4 %)
12-maands rekening	4½%	(was 4¼%)
24-maands rekening	5¼%	(was 5 %)
36-maands rekening	6 %	(was 5¾%)

JEUGDSPAARVORMEN

Zilvervlootsparen	6 %	(was 5¾%)
Junior Blauw Spaarrekening	6 %	(was 5¾%)
Groeirekening	6¼%	(was 6 %)

SPAARDEPOSITO'S

Spaardeposito's zijn rekeningen met dagafschriften, waarop u bedragen van minimaal f 1.000,- voor één of meer jaren kunt vastzetten tegen vaste rente.

looptijd 1 jaar vast	5 %	(was 4½%)
looptijd 2 jaar vast	5¾%	(was 5¼%)
looptijd 3 jaar vast	6¼%	(was 5¾%)
looptijd 4 jaar vast	6¾%	(was 6¼%)
looptijd 5 jaar vast	7½%	(was 6¾%)
looptijd 6 jaar vast	7½%	(was 6¾%)

BELEGGINGSBEWIJZEN

Beleggingsbewijzen zijn waardepapieren die u voor f 1.000,- of f 5.000,- per stuk kunt kopen.

looptijd 3 jaar vast	6¼%	(was 5¾%)
looptijd 4 jaar vast	6¾%	(was 6¼%)
looptijd 5 jaar vast	7½%	(was 6¾%)

MEER INFORMATIE?

Via de bon kunt u nadere informatie thuisgestuurd krijgen. U kunt ook bellen: 020 - 591 21 21.

A2

Stuur mij meer informatie over: ______________________

Hr./Mevr.*: ______________________

Straat: ______________________

Postcode/Plaats: ______________________

RHW13

*doorhalen wat niet van toepassing is.

Stuur deze bon in een gesloten envelop zonder postzegel naar:
Administratiekantoor postgiro/rijkspostspaarbank, postbus 41900,
1009 CD AMSTERDAM.

postgiro
rijkspostspaarbank

Op elke spaarvraag een antwoord